

Sipos Béla

Hozzájárulás a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem 1953-1989 közötti történetének a megismeréséhez.

[Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem - Felvételi tájékoztató](#)

Az MKKE 25 éves. Közgazdász. [1973. 12. sz.](#)

A Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem 50 éves. 1998. Fényképész [Moldován Péter](#).

**MAGÁNKIADÁS
2024**

Tartalom

Bevezetés.....	3
A források.....	11
A Közgazdász, az MKKE lapja, a legfontosabb forrás.....	14
A Marx szobor az MKKE aulájában.....	40
Wikipédia munkásságom.....	44
Publikációim a Toll és Igazságban.....	46
Az MKKE vezetői.....	46
Az MKKE épülete.....	49
Oktatók fényképalbuma (1948-1989).....	54
Az MKKE a „pártos egyetem”.....	60
Munkásörök az MKKE-n.....	61
Marczell Jenő titokzatos halála.....	69
ÁBTL iratok az MKKE tanáiról.....	72
Az ügynökök személyes adatai. A 6-os kartonok.....	101
Harc a vallásos nézetek ellen. „Marxista templomozók”.....	104
Varga Sándor tanszékvezető egyetemi tanár korrupciós ügye.....	115
Nagy Tamás (kurátor) rektorsága (1950 –1953).....	120
Fogarasi Béla rektorsága (1953 – 1957).....	121
Háy László rektorsága (1957-1963).....	143
Pach Zsigmond Pál rektorsága (1963–1967).....	164
Szabó Kálmán az MKKE első reformer rektora (1968-1973).....	188
Berend T. Iván rektorsága (1973-1979).....	234
Csizmadia Ernő rektorsága (1980–1984).....	279
Szuhay Miklós az MKKE megbízott rektora. (1984–1985).....	321
Csáki Csaba az MKKE második reformer rektora (1985–1991).....	326
A Budapesti Corvinus Egyetem és elődintézményei története a kezdetektől 2020-ig. Szerkesztette: Szécsényi András – Zsidi Vilmos (1959-1989 közötti időszak).....	360
Aranygyűrűs doktorok az MKKE-en.....	362
MKKE. Ismert egykori tanárai.....	363
MKKE. Ismert egykori diákjai.....	395
Tanszékek története.....	416
A matematikai képzés, a tervmatematika szak és az informatikai képzés története.....	416
A Környezetgazdaságtani és Technológiai Tanszéknek története.....	420
A nemzetközi kapcsolatok szak története.....	421
Nováky Erzsébet. Az MKKE/BCE Jövő kutatás Tanszék.....	422

**Éljen május elseje, a proletár nemzetköziség harcos ünnepe,
a békéért küzdő népek hatalmas seregszemléje!**

Közgazdász. [1954. 8. sz.](#)

**Háy László rektor: Meg vagyok győződve arról, hogy néhány
évtized múltán nem Krisztus születésétől, hanem
a Nagy Októberi Szocialista Forradalomtól
fog kezdődni az időszámítás.**

Közgazdász. [1959. 16. sz.](#)

Éljen a marxizmus - leninizmus, korunk legyőzhetetlen eszméje!

Közgazdász. [1973. 8. sz.](#)

„Éljen minden bájos szép nő”

Közgazdász. [1990. 3. sz.](#)

[Marx](#). Gözgzdász. AULA KIADÓ, 1995.

[Marx, Engels, Lenin](#)

Az MKKE jelvénye. Készítette Komjáti Ilona képzőművész. [1972.](#)

Az [MKKE 30 éves](#) (1959-1989) történetét bemutató tanulmányom 2023 december 27-én jelent meg a MEK-ben. A látogatások száma 2024 szeptember 14-ig 1866 volt. Nagyon sok észrevételt kaptam, amiket feldolgoztam. Az egyik javaslat (Gálik Mihályé) az volt, hogy az MKKE teljes történetét dolgozzam fel, tehát 1953-tól, az MKKE megalapításától kezdve. Többen megkérdezték, hogy miért 1959-től kezdtem a feldolgozást, ugyanis a Közgazdaszt az MKKE lapját 1951-ben alapították és csak az 1957-1958 évek voltak azok, amikor nem jelent meg. A [Budapesti Corvinus Egyetem jegyzőkönyvei 1892-1990](#) viszont az 1957-1958 közötti évekre is rendelkezésre állnak. Ezt a javaslatot elfogadtam és feldolgoztam az 1953-1958 közötti időszakot is.

Köszönettel tartozom tanácsaikért Gálik Mihálynak, [Halász Gézának](#), Kovács Etelkának, [Kovács Géza](#) leányának, [Mészáros Tamásnak](#), [Martin Józsefnek](#), [Móczár Józsefnek](#), Rupp Kálmánné, sz. Romhányi Ágnesnek, Szép Katalinnak, [Szép Jenő](#) leányának és Szentirmay Lászlónak.

Az Egyetem elődintézményei

Forrás: [Budapesti Corvinus Egyetem](#) Levéltár és a Wikipédia. [BCE](#) és [ELTE](#)

Keleti Kereskedelmi Tanfolyam 1891. Keleti Kereskedelmi Akadémia 1899. Kereskedelmi Iskolai Szaknárképző Intézet 1898-1948.

Királyi József Műegyetem. Közgazdasági Osztály. 1914-1920. Továbbképző intézetként működött tovább 1948-ig.

Budapesti Királyi Magyar Tudományegyetemi Közgazdaságtudományi Kar. 1920-1934.

Királyi József Műegyetem Közgazdasági Osztálya, Közgazdasági Továbbképző Tanfolyam 1914-1948.

Magyar Királyi József Nádor Műszaki- és Gazdaságtudományi Egyetem. Közgazdaságtudományi kar 1934-1948.

Magyar Közgazdaságtudományi Egyetem 1948-1953.

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem 1953-1990. (1953-ban volt [Karl Marx](#) halálának (†1883) 70.-ik évfordulója.).

Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem 1990-1998.

Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem 1998-2004.

Budapesti Corvinus Egyetem 2004-

A forrásanyagok többségét az interneten találtam meg. Az internetes forrásokat csatolással az olvasó számára elérhetővé tettem, ezt a kék aláhúzott szavak jelölik. (Ctrl+bal egérgomb kattintással az internet forrás URL elérhető) Így a források nem csak ellenőrizhetőek, hanem teljes terjedelmükben elolvashatóak is. Ha valakit érdekel a forrásanyag, így elolvashatja. A személyeknél, ha van Wikipédia cikkük vagy más életrajzi forrásuk az interneten, akkor ezt a hivatkozásban megadtam. A feldolgozott szövegeknél az idézőjeleket

nem használtam, az idézeteken nem változtattam, ezt ellenőrizni lehet. Néha zárójelben kiegészítéseket írtam. Igyekeztem egy tanári fényképalbumot összerakni.

Fontosnak tartom a Wikipédia munkásságomat, hiszen az MKKE volt 44 tanáranak megírtam 2020 és 2024 között a Wikipédia cikkét, akik hosszú pályafutásom során szakmailag segítettek vagy akiket, mint tanár kiválónak tartottam. Az MKKE-n tanított több, mint 25 tanár meglévő Wikipédia cikkét kiegészítettem.

Az [ÁBTL](#)-ben 2014 óta végzek kutatásokat, kutatási témám a „Magyar értelmiség helyzete 1945-1989 között” 2021 óta otthon lehet a kutatásokat elvégezni, nem kell Budapestre utazni és bemenni Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárába. (1067 Budapest, Eötvös u. 7.) [ÁBTL e-kutatás](#) A lehetőségek: DIGITÁLIS KUTATÓI PÉLDÁNYOK, ezen belül: 1. KUTATÓI PÉLDÁNYOK KÉRÉSE. 2. KUTATÓI PÉLDÁNYAIM. 3. BEKÜLDÖTT KÉRELMEIM: Fizetés ellenében lehet kérni DIGITÁLIS MÁSOLSTOKAT. Ahhoz, hogy valaki kutató legyen az ÁBTL-ben kutatási tervet kell készíteni és a munkahelyi vezető támogató levelét kell mellékelni. Célszerű, ha vannak már publikációk, azok adatait is megadni. Minden kutató egy referenst kap, aki a kutatónak segít. Lehet fényképeket készíteni az iratokról (az Adobe Photoshop programot használtam) és közreadni, de ehhez főigazgatói engedélyt kellett kérni az ÁBTL-től, amit megkaptam. Az iratról készített fényképnél a forrást és az oldalszámot is meg kellett adni.

Azokat a tanárokat figyelték meg elsősorban, akik nyugatra utazhattak, akkor is megfigyelték őket, ha ügynökök voltak, mert az ügynököket is ellenőrizték abból a szempontból, hogy megbízhatóan és pontosan jelentettek-e. Nyilvánvaló, hogy csak korlátozott kutatásokat tudtam végezni, azok, akik az MKKE BM parancsnokságán dolgoztak 1953-1989 között, nem írták meg emlékirataikat, legalább is erről nincs tudomásom.¹ Akik ügynökök voltak, legtöbbször, ha ez kiderült tagadták ezt. Az ügynökök személyes adatait, beszerzésük körülményeit a 6-os kartonok tartalmazták. Az ÁBTL-ben a mágnesszalagokat is feldolgozták, amelyek tartalmazzák az ügynökök adatait. A 6-os kartonok kikéréséhez egy adatlapot kell kitölteni, aminek a neve: A hálózati nyilvántartásban és „H” adattárban szereplő személyek azonosítása. A kért adatok: azonosítandó személy fedőneve, neve, ha ismert, az irat jelzete és évköre, a tartótiszt neve. Egy adatlapra 5 nevet lehet kérni. Meg kell adni a személyes adatokat, a kutató neve, a kutatás témája, kutatási szám. A kitöltött adatlapot szkennelve kell elküldeni az ÁBTL-nek. Általában az elküldést követő 1 hónap múlva lehet megnézni és feldolgozni a 6-os kartonokat az ÁBTL-ben Budapesten. Nem mindegyik ügynöknek találják meg a 6-os kartonját.

Az ügynökkérdés bonyolult dolog volt és lesz. Bár a 6-os kartonok fontos információkat tartalmaznak vagy tartalmazhatnak, fontos az is, hogy az ügynök jelentéseit is megismerjük, ha egyáltalán megvannak.

Ha nem kényszerítéssel, hanem hazafis alapon szerveztek be egy ügynököt, akkor ennek a vállalásának számos oka volt. Megjegyzem még ebben az esetben is gyakran alkalmazták a fenyegetés eszközét. Az egyik tipikus ok volt, az, hogy nyugati utak esetében, ha erre lehetősége volt az illetőnek, a BM szívességeket kért, hogy nyissa ki a szemét, ha nyugaton valakiről feltételezhető az, hogy az ottani kémszervezet tagja. Erre kiképzést is adtak. Vonzó volt az ügynök számára, hogy magyarországi személyekre, ismerősökre, barátokra vonatkozóan nem kellett jelenteni, legalább is ezt ígérte az összekötő, később legtöbbször ezt is követelték. A legtöbb esetben, amikor a kutató, legtöbbször egyetemi oktató semmitmondó jelentéseket adott át, s egy idő után ki is zárták a hálózatból. Erre példa Zalai Ernő (MKKE) története. Az ügynökség elvállalása a szakmai karrierben is segített ld. Bécsy Tamás esetét.

---

¹ Forgó Ferenc írta, hogy a fia a rendszerváltás idején volt hallgató és kiraktak egy listát az egyetemen, hogy kik voltak az ügynökök, minden tanszéken volt egy besúgó. Ezt a listát nem sikerült megtalálnom. S. B.

Az SZT-tisztek külön kategóriát képeztek, a titkosszolgálatok személyi állományának olyan tagjai voltak, akik mély fedésben, polgári alkalmazásban dolgoztak, ugyanakkor a Belügyminisztérium III. Főcsoportfőnökségének rendfokozattal rendelkező hivatásos tisztje volt. Az SZT-tisztnak a belügyminisztériumi fizetése is meg volt határozva, de ezt csak olyan mértékben kapta meg, amennyiben az esetleg meghaladta a polgári életben elért fizetését. Ez erkölcsileg egy igen elítélendő beosztás volt.

Egy tipikus példa [Bécsy Tamás](#) részletes 6-os kartonja.

Bécsy Tamás 6-os kartonja alapján (ÁBTL) beszervezett ügynök „Hajdu” néven. Beszerzés ideje 1973. október 5. Beszervezte hazafias alapon Parizs Gyula őrnagy, III/III. osztály. Minősítése Titkos megbízott TMT. (titkos munkatárs). Foglalkoztatási vonal Kulturális és tudományos terület. Fedőneve „Hajdu” Dosszié száma H-59475. 1980. december 30. átvette a III/III.-2 osztály. 1984. október 18. átvette a BM. Baranya megyei III/III. osztály. Feladata ifjúságvédelem. 1988. március 1-én a kapcsolat felújítva. 1984. október 10. Ellenőrzött, megbízható ügynök.

„Hajdu” dr. Bécsy Tamás Dezső, szül. Budapest, 1928. augusztus 28. Anyja neve Litassy Sarolta Eszter. Főiskolai tanár. Pécsi Tanárképző Főiskola. Pártonkívüli. Beszerzés ideje 1973. október 5. Beszervezte hazafias alapon Parizs Gyula őrnagy, III/III. osztály. Minősítése Titkos megbízott TMT. Foglalkoztatási vonal Kulturális és tudományos terület. Fedőneve „Hajdu” Dosszié száma H-59475. 1980. december 30. átvette a III/III.-2 osztály. 1984. október 18. átvette a BM. Baranya megyei III/III. osztály. Statisztikai karton. Egyetemi tanár. ELTE Világirodalmi Tanszék. Nyelvismeret, angol felsőfokon. Tartós külföldi kiküldetés miatt pihentetve volt 1987. november 1.-1988. március 1. között. Feladata ifjúságvédelem. Adatlap. Irodalomtudományok doktora. Házas. Az együttműködést szívesen vállalta. Felhasználható beépülés ellenséges személyek mellé itthon és külföldön is. Hivatalosan és turistaként is volt az USA-ban és nyugateurópai országokban. Hű a rendszerhez. Ateista. Származása a volt uralkodó osztály tagja. Hű a rendszerhez. Megbízható de még nem ellenőrzött. Társaságban gátlástalan, barátkozó. Sovány, barna haj van. Gépkocsit vezet. 1988. március 1-én a kapcsolat fel-újítva. 1984. október 10. Ellenőrzött, megbízható ügynök.

Az MKKE nevéből adódóan pártos egyetem volt, ezt könnyen tudtam igazolni. Erre utal az általam választott 3 mottó is, amit szerencsére az élet nem igazolt. 1963 előtt [X-es tanuló](#)t nem nagyon vettek fel, 1962 után is csak akkor, ha 19-20 pontot ért el a felvételin. A maximális pontszám 1963-ban 20 volt.

A tanárok közül, legtöbb esetben, aki nem volt hajlandó belépni az MSZMP-be és tanszékvezetője emiatt nem vette védelmébe, az elbocsátásra került vagy ki sem nevezték. Példa erre: Ifj. [Krekó Béla](#) aki 1963-1968 között a Terv-matematika szakon és korábban az [Óbudai Árpád Gimnáziumban](#) végig kitűnő tanuló volt, a Matematika tanszéken szeretett volna dolgozni, de ezt Bikics Istvánné a Matematika tanszék tanára megakadályozta pártvonalon. Az ok az volt, hogy id. [Krekó Béla](#) az Egyetemi Számítóközpont igazgatója nem volt párttag, sőt a „létező szocializmust” nyíltan bírálta. Id. Krekó Bélát a IX. kerületi párttitkár felelőségre vonta, hogy Vele nem egyeztetett, amire Krekó Béla azt válaszolta, hogy nem vagyok párttag, minek egyeztessek. Ez 1980-ban az állásába került, mert a párttitkár a káderlista alapján id. Krekó Béla további kinevezését megakadályozta. Ifj. Krekó Béla 1973-ban félállásban már taníthatott matematikát az MKKE-n, ekkor az Országos Tervhivatalban dolgozott és akkor már az MSZMP tagja volt.

A legfontosabb forrásom az MKKE lapja a Közgazdász volt. A Közgazdász az MKKE történetének hű krónikása, 61 év távlatából (tanulmányaimat 1963-ban kezdtem el az MKKE Ipar szakán) is ugyanezt mondhatom. Az MKKE 1953-1989 közötti történetét dolgoztam fel, Marx Károlyról elnevezett Közgazdaságtudományi Egyetem megalapításától a megszüntetésig. Az MKKE pártos egyetem volt, helyzete mindig

függött a magyarországi politikai helyzettől. (Ezt a Szovjetunió vezetői döntötték el, pl. hogy ki lesz a Párt főtitkára, miniszterelnöke stb.) A feldolgozott időszakban 1953-1956 július 18. között [Rákosi Mátyás](#) volt hatalmon. A személyi kultuszt az is jellemezte, hogy nem Népköztársasági Ösztöndíjat adtak a kiváló eredményt elért hallgatóknak, hanem Rákosi-ösztöndíjat. 1953 március 5-én meghalt [Sztálin](#) és utódai parancsára 1953 július 4-én megalakult a [Nagy Imre](#) kormány. Nagy Imrét 1955 április 18-án váltották le, majd kizárták a pártból, az MKKE-n betöltött egyetemi tanári kinevezésétől is megfosztották. Az [1956-os forradalom](#), majd annak leverése zavarokat okozott az MKKE oktatói és hallgatói körében is. A Közgazdász utolsó száma 1956 október 10-én a forradalom kitörése előtt jelent meg. Ezt követően a Közgazdász kiadását szüneteltették 1957-ben és 1958-ban is. 1959 március 23-án jelenhetett meg újra a Közgazdász. 1959-es év volt az 1956-os forradalom leverése után a Kádár János által végrehajtott konszolidáció óvatos kezdete, ami 1963-tól már meghatározóvá vált. Aki nincs ellenünk, az tulajdonképpen a dolog lényegét tekintve velünk van. Kádár János záró beszéde az MSZMP VIII. kongresszusán [1962. november 24-én](#). Két kedvező időszak volt 1953-1989 között: az [Új gazdasági mechanizmus bevezetése](#) 1968-ban, amit 1974-ben egy visszarendeződés követett. [Brezsnyev](#) és a konzervatív hazai kommunista vezetők nyomására Kádár János a reformer vezetőket 1974-1975-ben leváltotta. Erre a sorsra jutott pl. [Nyers Rezső](#), [Aczél György](#), [Fock Jenő](#) és [Fehér Lajos](#). A Ford ösztöndíjakat (1964-1974) az MKKE-n megszüntették. 1974-ben az egyik utolsó Ford ösztöndíjas [Németh Miklós](#), a későbbi (1988-1989) miniszterelnök volt. „Az 1964-ben induló ösztöndíjas együttműködésben két éven át évente 25 magyar kutató utazhatott az Egyesült Államok különböző egyetemeire, egyéves időtartamra. Ez évenként több mint 500 ezer dollár költséget, illetőleg megtakarítást jelentett.” Forrás: Somlai Katalin. Ösztöndíjjal nyugatra a hatvanas években. Évkönyv (Az 1956-os Magyar Forradalom Történetének Dokumentációs és Kutatóintézete). XVI. [2009](#).

Javult a helyzet az 1980-as években, bevezették a versenyárrendszert, az ideológiai nyomás csökkent, az MKKE vezetői nyugateurópai és amerikai egyetemekkel együttműködési szerződéseket köthettek és sokan utazhattak rövidebb-hosszabb tanulmányutakra. A vallásosság nézetek elleni marxista harc megszűnt. Végül 1989-ben bekövetkezett [a rendszerváltás Magyarországon](#). [Lukács György vezérelve szerint](#) „a legrosszabb szocializmus is jobb, mint a legjobb kapitalizmus” (Népszabadság, 1967. december 24.). Ennek a fordítottja igazolódott. A szocialista rendszer gazdaságilag életképtelen rendszer volt, csak terrorral volt fenntartható, ezt az „ÁBTL iratok az MKKE tanáiról” fejezetben is tudtam szemléltetni. [Ralf Dahrendorf](#) német-angol szociológus véleménye az volt, hogy a politikai rendszer megváltoztatásához 6 hónap kell, a gazdaság megváltoztatásához 6 év, a társadalom szerkezetének megváltoztatásához pedig 60 év szükséges.

A mentalitás 1989 után az MKKE-n is hosszú ideig nem változott, ehhez tehát legalább két generációváltásra (60 év) van szükség, de ez már nem tartalmazta kutatásaim témáját.

Az MKKE tanárainak politikai nézeteit tanulmányozva azt lehetett megállapítani, hogy az nem volt egy monolit egység. Nem volt mindenki a [szocializmus](#) eszméjének híve, elkötelezett, elvakult, szinte vallásos hittel támogatója. Ennek illusztrálására a bevezetőben [Háy László](#) rektor két gondolatát, meg nem valósult jóslatát és [Fülel-Szántó Endre](#) nyelvtenár egy megállapítását idézem.

Az emberek sem egyformák, a diktatúra körülményei között is különbözőképpen viselkedtek, voltak, akik bár vezető állásban voltak, adott esetben segítőkészek voltak, míg mások nem. Példa erre [Krassó György](#) továbbtanulási kérelme (ÁBTL).

Háy László a moszkovita orvos, közgazdasági végzettséggel nem rendelkezett, de közgazdász akadémikus volt.

Háy László rektor: Meg vagyok győződve arról, hogy *néhány évtized múltán nem Krisztus születésétől, hanem a Nagy Októberi Szocialista Forradalomtól fog kezdődni az időszámítás* és maguk közül, fiatal barátaim, még sokan majd 1-et fognak írni 1917 helyett, mert ez lesz az új időszámítás első éve. Közgazdász. [1959. 16. sz.](#)

Háy László rektor válaszol: *Az ipari termelés megötszöröződése a 20. esztendő során reális, sőt azt mondhatjuk, óvatos terv.* Természetesen feltételezzük a szocialista országok együttműködésének kibontakozását és feltételezzük, hogy sikerül megőrizni a békét. Hogy milyen helyet foglalunk el világviszonylatban, ezt pontosan meghatározni nem lehet, de általában azt mondhatjuk, hogy az életszínvonal tekintetében el fogjuk érni 1980-ra a legfejlettebb nyugat-európai országokat, de a legfejlettebb szocialista országok, mint például a Szovjetunió, Csehszlovákia a gazdasági színvonal tekintetében még mindig előttünk jár majd. Közgazdász. [1962. 20. sz.](#)

(Előzmény. A Szovjetunió 1981-re gazdasági fejlettségét, az életszínvonalat tekintve messze [megelőzi az Egyesült Államokat](#), a nyugati országokat, és a kommunizmus előszobájába lép – hirdette meg 1961-ben a Szovjetunió Kommunista Pártja (SZKP) XXII.-ik kongresszusán [Nyikita Szergejevics Hruscsov](#) pártvezető-miniszterelnök. A jelszó – dognaty i peregnaty, azaz utolérni és meghaladni. Úgy számoltak, hogy *húsz év alatt eléri a kommunizmust és le hagyják az Egyesült Államokat.* Forrás: Pethő Tibor 2021. december 11., Magyar Hang Plusz)

(Az emberek nem feketék és fehérek. Háy László rektor pl. támogatta a matematikai képzést, a tervmatematika tanszék létrehozását, Szép Jenő professzor kinevezését a Matematika Tanszék élére. S. B.)

Jellemző történet [Fülei-Szántó Endre](#) nyelvtanár (angol, francia, német, spanyol szakos tanár) bátorságáról [Jenei György](#) egyetemi tanár ([Budapesti Corvinus Egyetem](#)) emlékeiből: „1971-ben a nyelvi államvizsgán történt. A külker szakos csoport először orosz, majd spanyol nyelvből vizsgázott, az utóbbiból lényegesen jobb eredménnyel. A minisztérium képviselője ezt szóvá is tette, mire Fülei-Szántó Endre, a spanyoltanár így válaszolt: *miért, mit gondol, a török hódoltság tizenötödik évében hányan tudtak itt törökül?*” [Gőzgazdász](#).

Fülei-Szántó Endre (ld. Kiss Zoltán - Sipos Béla. [Fülei-Szántó Endre a bölcsész, nyelvtudós](#) MEK.) nyelvész, 8 évet töltött 1948-1956 között a börtönben és 1956-1962 között segédmunkásként dolgozott. 1962-ben került a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemre nyugati nyelveket oktatni.

ÁBTL. O-19619/5 "Lidi" Dr. [Krassó György](#) közgazdászt az állambiztonság (a BM III/III. Osztály) folyamatosan figyeltette, [ügynököket használtak ellenőrzésére, lehallgatta](#), sokszor követték. Az iratokból kiderült, hogy Krassó György 1975-ben 1955-ben megszakított tanulmányait ([államvizsgái előtt kizárták az egyetemről](#), igazolatlan óramulasztásai, engedély nélküli munkavállalása és „destruktív” nézetei miatt) szeretne volna folytatni az MKKE-n, *kérését Gondi József oktatási rektorhelyettes elutasította, de Berend T. Iván rektor engedélyezte*, államvizsgáit 1976-ban letette, sőt 1977-ben „suma cum laude” minősítéssel egyetemi doktori fokozatot szerzett az MKKE-n. Krassó Györgyről az ÁBTL-ben 303 (!) dosszié maradt meg.

Ld.: Keresztes Csaba: Krassó György kizárása a Közgazdaságtudományi Egyetemről 1955-ben. Betekintő [2013/1.](#)

Sokan, akik Sztálin haláláig (1953 március 5.) hittek a szocializmus eszméjében, csalódtak és a bátrabbak szakítottak is az eszmével, pl. [Markos György](#), akit el is távolítottak 1956 után az egyetemről. A többség azért lett párttag, mert dolgozni szeretett volna az MKKE-n.

[Markos György mellszobra](#)

Göröntsér Vera. 2012.10.12. [Markos György](#) (1902–1976) a földrajztudományok doktora, a Közgazdaságtudományi Egyetem Gazdaságföldrajz Tanszékének a vezetője, az egyetem egykori professzorának állítottak emléket a főépület I. emeleti folyosóján 2003. december 16-án.

A tanárok tudományos teljesítményeiben is jelentősek a különbségek. Voltak nemzetközi szinten jelentős eredményeket elért tanárok, akik külföldi publikációik eredményeképpen a világszínvonalat képviselték, pl.: [Berend T. Iván](#), [Buza János](#), [Csáki Csaba](#), [Chikán Attila](#), [Forgó Ferenc](#), ifj. [Fülei-Szántó Endre](#), [Kornai János](#), [Krekó Béla](#), [Mátyás Antal](#), [Móczár József](#), [Nováky Erzsébet](#), [Pach Zsigmond Pál](#), [Palánkai Tibor](#), [Simai Mihály](#), [Szalai Sándor](#), [Szép Jenő](#), [Theiss Ede](#) (1950-ben eltávolították az MKKE-ről), [Varga István](#), [Zalai Ernő](#) stb.

Voltak jóval többen, a főleg ideológiai területen publikálók, akik a „létező szocializmus” apologetikus tanait hirdették és akiknek a munkái 1989 után méltó helyükre a szemétkosárba kerültek.

1963-1967 között az MKKE Ipar szakára jártam, a VII.-es csoport tanulója voltam. 1967-ben okleveles közgazdász diplomát szereztem. [Komjáti Zoltán](#) az első évtől nevelő tanárunk volt. Komjáti Zoltánt 1970-ben kinevezték a Vállalatgazdaságtani tanszék vezetőjének Pécsen, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Kihelyezett Nappali Tagozatán. 1968. május 22.-1971. január 31. között tudományos segédmunkatársként dolgoztam a KGM Ipargazdasági Szervezési és Számítástechnikai Intézet (KGM ISZSZI) státuszában az MKKE Ipari Üzem-szervezési Tanszékén. Tanszékvezetőm [Varga Sándor](#) volt. Nem voltam hajlandó belépni az MSZMP-be, ezért nem neveztek ki. Szerencsémre Komjáti Zoltán meghívott Pécsre és 1971 február 1-én kineveztek tanársegédnek. 1988-ban Magyarországon első voltam, aki ökonometriából az MTA doktori fokozatot megszerezte. Igazoltam, hogy a Kondratyjev-ciklusok vagyis a hosszú, 50-60 éves ciklusok a szocialista országok idősoraiban is kimutathatóak. MTA Doktori értekezésem vitájára csak 1987 után kerülhetett sor, amikor a Szovjetunióban [Nyikolaj Dmitrijevics Kondratyjevet](#) és társait rehabilitálták, akiket 1936 és 1938 között koholt vádak alapján végeztek ki. 1987 előtt a kijelölt három opponens közül támogató véleményét csak [Kovács Géza](#) egyetemi tanár merte elkészíteni.

1971 és 1989 között nem szakadt meg a kapcsolat az MKKE-vel, havonta 3-4-szer is meglátogattam az Egyetemet, így volt áttekintésem az Egyetemen történekről. A Közgazdász lapot is rendszeresen olvastam. A következő MKKE-n tanító tanárok segítettek a munkámat, lektorálással, szakmai tanácsadással, kutatási programokba való bevonással: [Berend Iván](#) (közgazdász) [Bodnár Pál](#), , [Fülei-Szántó Endre](#) (nyelvész), [Korán Imre](#), [Krekó Béla](#), [Komjáti Zoltán](#), [Kovács Géza](#), [Mátyás Antal](#), [Megyeri Endre](#), [Mihalik István](#), [Mundruczó György](#), [Nemény Vilmos](#), [Nováky Erzsébet](#), [Pongrácz László](#), [Szép Jenő](#), [Stark Antal](#), [Varga Sándor](#). (Wikipédia cikküket megcsináltam)

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem 1953-1989 közötti történetéről kutatásaim szerint számos feldolgozással rendelkezünk. Jelentek meg publikációk az oktatók szakirodalmi munkásságáról, a Rajk kollégiumról, rövidebb ismertetések az MKKE és a tanszékek történetéről stb. Lényegében a rendelkezésre álló forrásokból, elsősorban a Közgazdász 1953-1989 között megjelent számaiból válogattam és próbáltam bemutatni az MKKE 1953-1989 közötti történetét. Ismereteim szerint a Közgazdász 1953-1989 között megjelent számait nem használták fel az MKKE történetének feldolgozásához. A feldolgozásnál figyelembe vettem a rektorok működését, bemutattam az állami és pártvezetőket, a fontosabb vitákat, egyes tanszékek történetét, azt, hogy kik voltak kitűnő tanulók és kik nyerték el a népköztársasági ösztöndíjat. A Közgazdászban 1963-tól kezdve megjelenik a humor, sokszor élesen bírálva a létező szocializmus hiányosságait, hibáit. Azt mutattam be, hogyan működött az MKKE, mint pártos (MSZMP-és) egyetem. Ezt könnyen lehetett bizonyítani.

Az ideológiai tárgyak, mint a tudományos szocializmus, a marxista – leninista filozófia, a szocializmus politikai gazdaságtana pl. a [Budapesti Műszaki Egyetemen](#), az Orvostudományi Egyetemeken ([SOTE](#), [POTE](#), [DOTE](#), [SZOTE](#)) nem képezték az oktatás gerincét, szakmai alapját. Így ezeket a tantárgyakat a szaktárgyak mellett oktatták, kisebb volt az ideológiai nyomás. Számos példát lehet felsorolni, ahol a tanárok ellent álltak az ideológiai nyomásnak. S. B.

[Kapronczai István](#) szerint 1970-ben a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen [] a tőkés politikai gazdaságtan viszont szintisza közgazdaságtan volt, ami nagyon megfogott. Ráadásul Halupa Béla tanár úr nem csupán a gazdasági liberalizmus kialakulásának legfontosabb személyeit, [Adam Smith](#)-t, [David Ricardo](#)-t vagy [Robert Malthust](#) magyarázta, de részletesen ismertette a két világháború meghatározó elméleti polgári közgazdászának, [John Maynard Keynesnek](#) – marxizmussal szemben kritikus – közgazdaságtanát, de megismerhettük az akkori időszak közgazdász óriásának, [Paul Samuelsonnak](#) téziseit is, aki nem csupán kritizálta, de el is utasította Marx tanait. Itt szembesültem először azzal, hogy akkor is lehet szakmailag korrekt véleményt mondani, amikor az uralkodó ideológia (politika) elvárja a „pártos” véleménynyilvánítást. Kapronczai István: Egy magyar agrárközgazdász életútja belülről. Gazdálkodás, [2023/4](#).

[Mátyás Antal](#) könyveiben a [makróökonómiát](#), mint modern polgári közgazdaságtant oktatta, némi marxista bírálatral ellátva. Néhány fontos könyve pl.:

A polgári közgazdaságtan rövid története a marxizmus megjelenése előtt. (1961)

A polgári közgazdaságtan története a marxizmus megjelenése előtt. Tankönyvkiadó, Bp., (1976)

A modern polgári közgazdaságtan története az 1870-es évektől napjainkig. (1979)

A polgári politikai gazdaságtan napjainkban. (1984)

History of Modern Non-Marxian Economics. (1985) Megjelent kínai és japán nyelveken is.

Mátyás Antal tantárgyát 1995-ben mint kötelező tantárgyat megszüntették, ezt követően Mátyás Antal a Budapesti Műegyetemre ment tanítani. 1995-ben [Andorka Rudolf](#) volt az Egyetem rektora.

[Bekker Zsuzsa](#), tanszékvezető volt Mátyás Antal utódja (1995-ben elvállalta a közgazdaságtudományi egyetemen az elméleti történeti tanszék vezetését és újjászervezését)

Sajátos helyzetben volt az ELTE, voltak pártos karai, szakjai, pl. a jogász, a filozófus, a történelem és irodalom szakos tanárképzés. A Természettudományi Karon a képzés semleges volt, pl. a matematika, fizika, kémia, biológia stb. tanárképzések. Kérdés, hogy az [ELTE](#) társadalomtudományi karain, illetve a Jogi karon mennyire volt dokumentálható a pártosság? Hanák Péter „A történészek szerepe a rendszerváltásban” c. előadásában pl. így határozza meg a pártosságot: ...”Önök valószínűleg többségükben nem élték át ezt a

periódust, amikor a pártosság volt az egyedül elfogadható, a magasrendű történelemtanításnak és történelemírásnak az alapvető mércéje. Hogy mi az a "pártosság"? Mindaz, ami a munkásosztály és a párt érdekeit szolgálja, az az igazi történetírás. És minden más, akármennyire szakszerű és tényszerű is, a burzsoá objektivizmus bélyegét viseli magán. A pártosság nem volt egyéb, mint a tudomány rangjára emelt történet-hamisítás. Ezt nem szükségtelen, nem felesleges újra elmondani. Történelemhamisításról volt szó a magyar történelem és az európai történelem legtöbb kérdésében. Bizonyos esetekben még tényhamisításról is beszélhetünk, de mindenképpen ideologikus hamisítás volt a pártosság.” Hanák Péter. Történelemtanárok országos konferenciája megnyitó előadás, [1991. szeptember 24.](#)

[Martin József](#) újságíró, egyetemi oktató írta az aranydiplomájának átvételekor: „az előadók és a tankönyvszerzők – jobbára akarattal ellenére – mégis sejtetni engedték, hogy a világnak nem csak egyféle magyarázata lehetséges, hogy a szocializmuson túl is van élet, amelyről azért sokan sejtettük, sőt tudtuk, hogy jobb és szabadabb, mint a mienk.” BCE. Jubileumi Évkönyv. Budapest. 2017. 142.

1965-ben amikor másodéves voltam az a mondás terjedt az egyetemi körökben, hogy a kapitalizmus politikai gazdaságtana azt mutatja be, hogy milyen nyomorban éltek őseink, a szocializmus politikai gazdaságtana, pedig azt tanítja, hogy milyen boldogság vár utódainkra. Ez utóbbi be is következett 1989 után, amikor megbukott a szocializmus a Szovjetunióban és a keleteurópai szocialista országokban. 1963-ban még volt egy kis egyetemi jegyzet, a címe a kommunizmus közgazdaságtana volt, ezt aztán eltüntették, nem lett tananyag. S. B.

A források

[ARCANUM](#) Adatbázis Kiadó Magyarország vezető tartalomszolgáltatója 1989. január elsején kezdte meg működését. A cég kulturális tartalmak nagy tömegű digitalizálásával, adatbázisokba rendezésével és publikálásával foglalkozik. Alapítója és tulajdonosa, Biszak Sándor. Az adatbázisok között a legfontosabb [ARCANUM](#) Digitális Tudománytár adatbázist csak azok tudják elérni, akiknek befizetése vagy hozzáférési joga van, mivel ezt az intézményünk oktatóik, illetve dolgozóik számára - az ARCANUMMAL megkötött szerződés alapján - biztosították. Több városban lehetőség van arra, hogy a könyvtárakban használni lehet az [ARCANUM](#) adatbázist. Az [ARCANUM](#) honlapján meg lehet nézni a hozzáférési pontokat, hogy [melyik egyetemen, könyvtárban, múzeumban stb. van előfizetés](#) városok szerint is.

A [Budapesti Corvinus Egyetem jegyzőkönyvei](#) 1892-1990. Név szerint is lehet keresni. A feldolgozás évköre az 1953-1989 közötti időszak.

A Budapesti Corvinus Egyetem jegyzőkönyvei 1892-1990 Zsidi Vilmos (szerk.): A Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem egyetemi, rektori tanácsuléseinek, vezetői értekezleteinek napirendi pontjai 1949-1999 ([Budapest, 2000](#))

[Budapesti Corvinus Egyetem](#). Wikipédia

[ARCANUM](#) Digitális Tudománytár.

[Wikipédia magyar](#).

[HUNGARICANA](#) Közgyűjteményi portál.

[Budapesti Corvinus Egyetem Levéltárának Fond/állag jegyzéke 2014.](#)

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem oktatóinak szakirodalmi munkássága 1945-1964. Budapest, Tankönyvkiadó, 1965.

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem oktatóinak szakirodalmi munkássága: 1968-1973: Bibliográfia. [szerkesztette Gellén János, szerkesztő munkatársa.] Budapest. Kecskemét. Petőfi Nyomda. 1976.

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem oktatóinak szakirodalmi munkássága, 1981-1982: Bibliográfia. [felelős szerkesztő Demmler Walterné] [közre adta] Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Központi Könyvtára. MKKE 1987.

20 éves a Rajk László Szakkollégium. [felelős szerkesztő: [Chikán Attila](#)] [szerkesztette: Sass Magdolna]; [összeállításában közreműködött András Zoltán et al.] Budapest. MKKE Rajk László Szakkollégium, 1990.

Szögi László. A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Levéltára. Repertórium: 1891-1978 (1985) Budapest, MKKE, 1988.

Dokumentumok a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem történetéből 1. rész. 1948-1956. Összeállította: Zsidi Vilmos. Budapest, 1998.

A Budapesti Corvinus Egyetem jegyzőkönyvei 1892-1990 Zsidi Vilmos (szerk.): A Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem egyetemi, rektori tanácsuléseinek, vezetői értekezleteinek napirendi pontjai 1949-1999. ([Budapest, 2000](#))

A Tőkétől a tőkéig. A Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem ötven éve 1948-1998. Összeállította: Zsidi Vilmos. Budapest, 1999.

125 éves a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem központi épülete (1874-1999). Összeállította: Zsidi Vilmos. Budapest, 1999.

BCE. Levéltár. Iratanyag. [Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem 1953-1990.](#)

Szécsényi András, Zsidi Vilmos. [A Budapesti Corvinus Egyetem és elődintézményei története a kezdetektől 2020-ig.](#)

Nemzetközi Kapcsolatok Tanszék. [Nemzetközi kapcsolatok szak története.](#)

25 éves a marxista közgazdászképzés. Szerkesztette: Dr. Zoltán Zoltán. Összeállították: Dr. Bedő Gyula, Boér Andrásné, dr. Ferencz László. Felelős kiadó: Dr. Szabó Kálmán. MKKE. 1973.

[A BCE Környezetgazdaságtani és Technológiai Tanszékének története](#) 1948 – 2008. Képes beszámoló. Összeállította Marjainé Szerényi Zsuzsanna a tanszék volt és jelenlegi kollégáinak segítségével, valamint a fellelhető dokumentumok alapján.

[Köz-Gazdaság](#). A Budapesti Corvinus Egyetem Közgazdaságtudományi Karán 2004-ben útjára indított Köz-Gazdaság folyóirat legfontosabb célja a hazai közgazdasági gondolkodás fejlesztése a tágabb értelemben vett „közgazdász-társadalomban” (azaz nemcsak a közgazdasági kutatók körében, hanem a politikai-vállalati döntéshozók, diákok, és más gazdasági szakemberek körében is). Ennek megfelelően fontos szerepet szán a hazai közgazdaságtudományi eredmények és kutatások bemutatása, terjesztése mellett a nemzetközi szakirodalom legfontosabb eredményeinek ismertetésére és hazai gazdaságpolitikai alkalmazhatóságának megvitatására is.

Dr. Vadász István: A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem évkönyve 1987/88. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. Budapest. 1988.

Zalai Ernő. A terv-matematika szak 50 éves jubileuma, avagy Éljen a matematikai–gazdasági szakos képzés. BCE [2010](#).

A számítástechnika oktatás kezdetei. 1960-1970. a Közgazdaságtudományi Egyetemen. 1. rész. (Csépai János) Neumann János Számítógép-tudományi Társaság. Informatikatörténeti Fórum. [2010.03.11](#)

Az Egyetemi Számítóközponttól az Informatikai Szolgáltató Központig. A Corvinus Egyetem számítóközpontjának története. Csépai János visszaemlékezése Szegedi János kiegészítésével. Neumann János Számítógép-tudományi Társaság. Informatikatörténeti Fórum. [2015.11.26](#)

A számítástechnika oktatás kezdetei az MKKE-n. ([Csépai János](#))

Budapesti Corvinus Egyetem. Egyetemi Könyvtár. [CorvinusKioszk](#) – Egyetemtörténet.

Polónyi István. A gazdaságtudomány az ötvenes évektől a rendszerváltásig. [Educatio](#) 27 (1), pp. 46–63 2018.

[REAL - az MTA Könyvtárának Repozitóriuma](#).

A Corvinus Egyetem Könyvtára őrzi a sok viszontagságot megélt [Heller Farkas könyvtárat](#) (~ 900 kötet). A hagyatékot feldolgozták és az online katalógusukban kereshetővé tették. Elérhetővé vált a [Magyar Közgazdaságtörténeti Archívum](#) is, amely válogatott, a magyar közgazdasági gondolkodás történetének jelentős könyveit és folyóiratcikkeit tartalmazza digitalizált formában.

Szentirmay László. Polvax: civilkurázs: egy politikai klub a Kádár- és az Orbán-korban. Budapest. Ir-ma Szamizdat Kiadó. Promo Data Kft. 2018.

[MeRSZ.hu](#) A MeRSZ a legváltozatosabb tudományterületeket képviselő lektorált kézikönyveket, monográfiákat, tanulmányköteteket, felsőoktatási tankönyveket és jegyzeteket gyűjt és ad közre.

BCE. Jubileumi Évkönyv. Budapest. 2017.

BCE. Jubileumi Évkönyv. Budapest. [2020.](#)
BCE. Jubileumi Évkönyv. Budapest. [2021.](#)
BCE. Jubileumi Évkönyv. Budapest. [2022.](#)
FORTEPAN [MKKE épülete](#)

BCE Facebook csoportok:

[Corvinus Közgazdász Online](#)

[Ismerősök innen: Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem](#)

[Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem](#)

[Budapesti Corvinus Egyetem](#)

[Corvinus Hallgatói Önkormányzat](#)

[Corvinus Alumni](#)

[Corvinus Könyvtár](#)

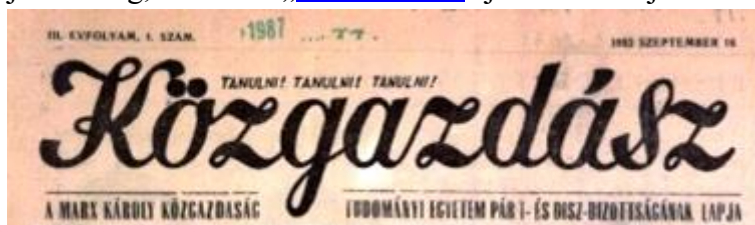
KÖZGÁZ (-) [1981 \(+\)](#)

BCE-GTK [Vizsgaidőszaki jegyzet és bajtárstaláló](#)

[Issuu](#)

A [Közgazdász](#), az MKKE lapja, a legfontosabb forrás

A [Közgazdászt](#) 1951-ben alapították. A Közgazdász első számát 1951. október 9-én publikálták. A Közgazdász első számai stencilezve jelentek meg, a főszerkesztők, szerkesztők neveit sem közölték. Az első nyomdában, pontosabban a Szikra lapnyomdában készült Közgazdász szám 1953. szeptember 16-án került kiadásra, ekkor lett [Gácsi Sándor](#) a felelős szerkesztő. Megjelenik minden szerdán. Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem MDP és DISZ bizottságának lapja. Felelős kiadó a Pártbizottság. 1957-1958 között a Közgazdász nem jelent meg, viszont a „[KISZ Híradó](#)” jelentős elődje volt a lapnak.

Közgazdász az MKKE lapjának logója [1953-09](#)

Közgazdász az MKKE lapjának logója [1971-12](#)

Közgazdász az MKKE lapjának logója. [1973-18](#)

Közgazdász az MKKE lapjának logója [1974-6](#)

A Közgazdász, a BKE lapjának logója [1990-01](#)

Az [1951–2019](#) közötti számok letölthetők a BCE Egyetemtörténeti Archívumból.

év	szám	év	szám	év	szám	év	szám
1951	5	1973	19	1993	17	2015	9
1952	24	1974	19	1994	16	2016	8
1953	17	1975	19	1995	12	2017	9
1954	24	1976	19	1998	1	2018	4
1955	23	1977	19	1999	11	2019	1
1956	18	1978	21	2000	14		
1959	17	1979	21	2001	13		
1960	13	1980	21	2002	7		
1961	21	1981	20	2003	10		
1962	22	1982	20	2004	13		
1963	20	1983	19	2005	12		
1964	20	1984	20	2006	9		
1965	20	1985	20	2007	9		
1966	21	1986	18	2008	9		
1967	18	1987	20	2009	8		
1968	19	1988	20	2010	8		
1969	21	1989	20	2011	8		
1970	21	1990	19	2012	14		
1971	19	1991	19	2013	6		
1972	19	1992	19	2014	8		

A Közgazdász megjelenései 1951-2019 között évenkénti bontásban, az évenként megjelent lapszámok megadásával, mindig a tanulmányi időszakban jelent meg.

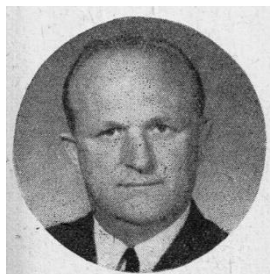
A Közgazdász számaiban [szavakra és nevekre is lehet keresni](#). A feldolgozás évköre az [1953-1989 közötti időszak](#). [Főszerkesztői \(1951-2019\)](#):

kinevezés	felmentés	Felelős szerkesztő, főszerkesztő
. október 9.	. szeptember	közölték a főszerkesztő nevét
. szeptember	. december	i Sándor
. január 1.	. március 2	János
. március 2.	. december	ár József. 1957-1958 között a Közgazdász nem jelent meg.
. január 1.	. október 1	e Katalin. 1962 november 5. és 1963. április 18. között Bögre Gyuláné n [67][68][69]
. október 1.	. október 1	ilits László
. október 1.	. október 3	en Pál
. november	. március 3	ses György
. április 1.	. június 1	asinszky Tiborné, sz. Halay Edit
. szeptember	. szeptember	ár Gabriella, megbízott szerkesztő, majd 1994. november 18.-tól főszer- ő. 1996-1997 években a Közgazdász kiadása szünetelt.
. február 1.	. december	i Mihály
. február 1.	. december	okos Tamás
. január 1.	. december	egő József

. január 1. . december	ezekeres Ágnes
. január 1. . december	s Ádám
. január 1. . szeptemb	li Miklós
. október 1. február 2	Gergő
. március 1. február 2	or Krisztián
. március . december	er Balázs
. január 1. . december	ics Máté

A Közgazdász főszerkesztőinek (1964-1989) fényképalbuma:

[Kahulits László](#)

[Faklen Pál](#)

Kincses György (balra) mögötte Lovász Péter

[Halay Edit](#)

Halay Edit, Kincses György, bal oldalt hátul Faklen Pál

Halay Edit és [Bujtor István](#)

Gácsi Sándorról közvetlen környezetében is kevesen tudták, hogy ő volt a Közgazdász című egyetemi lap alapítója, első szerkesztője. Láttam, hogy az egyetem elé homokot hordanak, tűzvédelmi céllal, mesélte egyszer. A Légókasszájában ötmillió forint volt arra, hogy azt felhordják a padlásra. Gácsi gépeket, autót kunyerált a honvédségtől, tanítási szünetet járt ki, rávette a hallgatókat, segítsenek, hordják föl a homokot.

Ebből az ötmillióból lett a Közgazdász. Az első szám után az ötmillió maradékát, persze elvették a Közgazdásztól. A megjelent lapot engedélyezték, ugyanakkor államosították. Párt államosították. Az engedélyen az is szerepelt, hogy számonként hány oldalon jelenik meg a lap, hány képpel, fotóval. Ám Gácsi – abban a hitben, hogy felelősen ő szerkeszti a lapot – fényképet rendelt az összes vörösdiplomásról. Balszerencséjére négyenél jóval többen voltak – talán száznál is. (Ennek oka a sztahanovista verseny volt. Minden szakon vállalták, hogy a tanulmányi átlagukat javítják. S. B.) Ő viszont a lapengedély és az ehhez illeszkedő költségvetés szerint a fotósnak csak négy képet számolhatott volna el. De ő mindet kifizette. Azonnal kirúgták a laptól. (Gondolom, alig várták a megfelelő alkalmat.) Erre ő perre ment. Csanádi professzor, a Rajk-perben edződött kiváló jogtudós ([Szőnyi](#) védője volt, irgalmas ítéletet kért, de hiába, a forgatókönyvben nem irgalom szerepelt) azt mondta neki: ha megnyeri a pert, vizsga nélkül ad neki jogból ötöst. Megnyerte. A kártérítésként neki járó tízezreket 1956. október 24-re utalták át a pénztárba. Azóta adósa a rendszer. Az is, meg emez is, előre, amelyik most alakul. „Másfél évi küzdelem után nyertem meg a pert, amikor újra dolgozhattam volna, közbeszóltak az októberi események” – írta erről részletes önéletrajzában, a történet részleteit mellőzve. Farkas Zoltán „Feljegyzések K. magatartásáról” – emlékezet-irat - *Mozgó Világ*, [1990. 4. sz.](#)

A Közgazdász szerkesztője voltam. [] A KÖZGAZDÁSZ első szerkesztője 1953. februárjától Gácsi Sándor volt. Jelenleg a Magyar Rádió munkatársa. — A lap elindítása teljesen hallgatói kezdeményezésre történt, semmiféle támogatást nem is kaptunk, sem az egyetemtől, sem a pártszervezettől. Abból kiindulva hoztuk létre az újságot, hogy legyen egy fórum, ahol problémáinkat közölhetjük. A másik ok a képzéssel függ össze: az volt a véleményünk, hogy a közgazdászokat nem az egyetemen kell nevelni, hanem a már akkor is meglevő közgazdasági technikumokban. Ez nem egyezett az egyetem elképzeléseivel. Az egyetem azokkal foglalkozott, akiket oda beiskoláztak. Mi azt mondtuk, hogy már a középiskolában el kell döntenie valakinek, hogy közgazda akar-e lenni, s ne azért legyen az, mert az orvosi helyett ide iskolázták be. Tudatos közgazdászképzést akartunk csinálni, illetve ezt befolyásolni. Én 1953-tól voltam szerkesztője, de a lap már 1952-ben is működött, első példányai stencilezett kiadványok voltak. Később újságokból kivagdalt betűkből állítottuk össze gépelt és nyomtatott betűs változatban. Ekkor már fényképek, rajzok is voltak benne. Amíg stencilezett volt, addig az egyetem házi sokszorosítójában húzták le, a nyomtatott betűs változat a Magyar Nemzeti Múzeum rotaprint nyomdájában készült. A lap impresszumában 1953. szeptember 16-án olvashatjuk először a Szikra Lapnyomda nevét. — Már 1952 végén nyomtatott minőségben jelent meg a lap számonkénti engedélyezéssel, nyomdában. Ez lényegesen leegyszerűsítette az előállítását, viszont a nyomdaköltséget a szerkesztőségnek kellett fizetni. A lap úgy tartotta el magát, hogy a hallgatók és a tanárok homokot hordtak fel a padlásra, s ezt a keresetet használtuk fel az engedélyezésig. [] Egy másik írás — Mi újság a Makarenko u. 22-d diákokthonban? — a fűtés és a vízellátás nehézségeiről szól. (Persze ezt 1953-ban írták.) [] — Nagyon sokféle témával foglalkoztunk, több cikkünk bírálta az oktatást. Az évfolyamon sokan voltak szakérettségisek, akik nem a gimnáziumi érettségi, hanem üzemi tapasztalat, vagy aktív paraszti munka után kerültek az egyetemre. Ennek megvolt az az előnye, hogy élettapasztalatban gazdagabbak voltak. Én is üzemben dolgoztam egyetem előtt, s mi tudtuk érzékelni, mennyire idealizált dolgokat tanítanak, mennyire elszakad az itteni oktatás az üzemi gyakorlattól. A lapban — hallgatóként vagy fiatal tanársegédként — több, ma már ismert névvel találkozunk: Szentés Tamás, Gacsályi István, Benedeczky Jánosné, Bikics István, Köves Pál, Stark Antal, Ay János, hogy csak néhányukat említsük. A „Mit várunk a szakszervezettől?” című cikket pedig így írta alá szerzője: Berend Iván tanársegéd. — 1953-ra már kialakult a munkatársi gárdánk, körülbelül harmincan — rajzoló, fotósok, cikkírók — alkották a szerkesztőségi kollektívát. Vagy pályázatokra jelentkeztek, vagy egyszerűen bejöttek a szerkesztőségbe, hoztak egy cikket. Mi nem lektoráltunk. [] Az újság rendszeresen közli a Rákosi ösztöndíjasok, a kiváló

hallgatók képeit, felszólít a „tanszemélyzet ideológiai oktatási színvonalának” javítására. S mindezzel párhuzamosan bátor, gyakran — ma már szinte elképzelhetetlen — személyre szóló kritikákat is szép számmal találunk benne.

Gácsi Sándor

Közgazdász. [1978. 6. sz.](#)

A Közgazdász az 1954-1989 közötti években üzemi lap volt, vagyis nem az egyetem volt a fenntartója, hanem a Hírlapkiadó Vállalat, az irányítás pedig az egyetemi pártbizottsághoz tartozott. Lapgazda: Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (1951 - 1990) [2003 óta](#) online létezik. A Corvinus Hallgatói Média-központ szerkesztőségéhez tartozik: [Közgazdász](#) újság: a legrégebbi egyetemi lap Magyarországon, [2003](#) óta havonta egyszer adják ki. Corvinus Online blog. Corvinus TV. Corvinus Offline: tematikus magazin, szeptemberben jelenik meg a gólyáknak szóló kiadvány.

[1998-ban](#) csak egy próbaszám, [2019-ben](#) pedig szintén csak egy, gólya különszám jelent meg. 1951-2019 között a Közgazdász 1010 lapszáma jelent meg, a lapszámok 1 és 24 között változtak évenkénti bontásban. 1952-ben és 1954-ben 24 számot adtak ki. 1995 után megkezdődött a lapszámok évenkénti csökkenése.

A Budapesti Corvinus Egyetemen a Közgazdász lapszámait két részletben digitalizáltatták. (Corvinus Egyetem-történeti Digitális Gyűjtemény) Az 1951-1989. között megjelent lapszámokat 2018-ban, a 1990-2019. években megjelent lapszámokat pedig 2023-ban.

Zsidi Vilmos a Budapesti Corvinus Egyetem levéltárvezetője szakmai beszámolójában a Közgazdász című lap levéltári példányainak restaurálásáról, a következőket írta. Budapest, [2019. november 11.](#) Figyelembe véve azt, hogy a korabeli Közgazdaságtudományi Egyetemen képezték a hazai gazdasági, diplomáciai és részben a politikai elit vezetőit, akkor nem lehet eléggé értékelni az egyébként rendkívül kritikus és őszinte lap szerepét az elit közvélemény-formálásában. Növeli a lapszámok értékét, hogy az Egyetem történetének erről az időszakáról eddig még nem jelentek meg átfogó történeti feldolgozások. Az újságsorozat a Budapesti Corvinus Egyetem Levéltárában őrzött iratanyagokban található információkat jelentős mértékben kiegészíti.

Több, később nevéssé vált újságíró a Közgazdásznál kezdte pályafutását. Pl.: [Avar János](#), [Bánki András](#), [Betlen János](#), [Bolgár György](#), [Faklen Pál](#), [Farkasházy Tivadar](#), [Föld S. Péter](#), [Halász Géza](#), [Kaplár F. József](#), [Lambert Gábor](#), [Lipovecz Iván](#), [Martin József](#), [Pongrácz György](#), [Poór Klára](#), [Vince Mátyás](#), [Zsubori Ervin](#).

Közgazdász hallgatói lap negyven éve Halász Géza karikaturista szemével. Corvinus Hallgatói Médiaközpont. [2021. November 26.](#)

A Közgazdász munkatársai voltak - többek között - 1959-1989 között:

Agg Zoltán, Alföldi László, Árva László (fotó is), Avar János, Babucs Éva, Báger Gusztáv, Bajusz Károly (fotós), Bakonyi Péter, Balázs Gusztáv (fotó is), Balogh Gyula (vers), Bandl Tamás (fotós), Barna Zsuzsa, Bánki András, Bauer Tamás, Becsky György, Békés Zoltán, Béki Gabriella, Betlen János, Berczelly Mária (fotós), Bernát György (fotós), Beszteri László (fotós), B. Kiss Tamás, Blahó Miklós, Bock Gyula (fotós), Bolgár György, Bogdán András, Boronkay Tamás, Borsi György, Borsi László, Both Vilmos, Bögre Katalin, Brüll Mária, Budai János (fotós is), Burger Ferenc (fotós), Burján Szilárd, Buza Nándor (fotós), Czabán György (fotós), Csányi Tamás, Csépai János, Budai Benjamin, Csáki György, Csanádi Péter, Chikán Bálint, Csiszér Ágnes, Czibor Valéria, Dankó Ádám, Dányi Pál (fotós), Demcsák Ágnes, Demeter Anna (fotós), Dezséri Kálmán (karikatúra, rajz), Dicsuk Dániel, Dobos Péter, Domány András, Dlupolszky László (karikatúra, rajz), Dukász Anna, Durst Judit, Eisenkramer Károly (fotós), Egerszegi Csaba, Egri Mária, Erdős Tamás (fotós), Eszes István (fotós), Eszes Tamás (fotós), Faklen Pál, Faragó András, Farkasházy Tivadar, Fáth Péter (fotós is), Fáy Árpád, Fekete Mátyás (fotós), Ferencz Gábor, Fery Sarolta, Fluck Zsuzsa, Fodor György, Fodor László, Fonyódi János, Fóris György, Forró Éva, Földes Péter (versek is), Friedmann Károly (fotós), Gaál Gyula, Gálicz Tibor, Gábor János (versek), Gálik Mihály, Gancer Sándor (fotós), Gárdos Katalin (fotós), Gém Erzsébet, Gervai Pál, Gerlei Zoltán (fotós), Geszti Margit, Goker Lajos (fotós), Gosztonyi Gábor (fotós), Gurmai Zita, Gyarmati István (fotós is), Gyenis Ágnes, Hahn Péter, Halay Edit,[87] Halász Géza (karikatúra, rajz), Halász György, Halász János, Hatala Éva, Hirschler Richárd, Holjencsik Sophie, Horn Gábor, Horváth Gábor (fotós), Horváth Ferenc (fotós, karikatúra), Iván Gábor, Izsák Jenő (karikatúra, rajz), Jakab Zoltán (versek, hírek), Jakab Zsuzsanna (fotós), Jaksity György, Janicsek Tamás, Joó Rudolf, Kádár János (fotós), Kálmán Dezső (fotós), Kalotay Kálmán (fotós), Kaplár F. József, Kazár Péter, Kecskeméti Gábor, Kékesi József, Kékesi Katalin, Kelemen Béla, Kemény Ádám, Keresztury Miklós, Késedi Ferenc, Kéthly Katalin, Keveházi Katalin, Kincses György, Király László, Kiss Zoltán (fotós), Kóbor Andrea, Kocsi Ilona, Kocsi Margit, Kocsis Györgyi, Kolozsvári Zoltán, Komócsin Sándor, Koncz Gábor, Koncz János, Konya József (fotós), Korpics Mirko, Kozma Judit, Körösenyi András, Köves András, Krizsán János (fotós), Kulcsár József (fotós), Kun Zsuzsa, Kurtán Lajos, Kutas János, Lakatos Barnabás, Laki Mihály, Lambert Gábor, Lányi Péter (humor, rajz), Lapath Béla, Lapath Éva, Láng László Gyula, Láng Tamás, Lipovecz Iván, Lányi Péter, Lapath Éva, László Gyula, Lekka Sándor (fotós), Lovász Péter, Lux Valter, Magyar András, Májer Beáta, Major Éva, Makay László, Marosi László, Marschall Miklós, Marsi András, Martin József, Martin József Péter, Matusz Ferenc (fotós), Meleg József, Merényi Miklós, Mezei Géza, Miklósvári Zoltán (vers és rajz is), Misi Gyula (fotós), Molnár Gabriella, Molnár Patricia, Móra Gábor (fotós), Moresányi Géza, Moubisir Musztafa, Nagy Gábor (fotós is), Nagy Erzsébet, Nagy János (karikaturista, rajz), Nagy József, Nagy Katalin, Nándorfi Géza, Németh Gábor (fotós), Nyíri Károly, Nizsalovszky Éva, Ocskay Lilla, Onódy Tamás, Ortutay Lovas Gyula, Pál Kata, Pálfi Gergő, Patkó András, Pavkovics Mária, Patkó András, Petres Sándor, Petrich Ákos (fotós), Pócs György, Pogány Ágnes, Polgár Edit, Pólya Zoltán (fotós), Práger László, Pongrácz György, Poór Klára, Pullai Árpád (fotós), Puskás L. Tamás (†1981), Rác Ágnes, Radványi Zsolt (fotós), Rág József, Rák György (rajz), Reiff Éva (fotós), Ressely Béla (fotós), Rimóczi Károly, Romhányi Zsolt (fotós), Róth János, Rózsa Gábor (fotós), Rózsa Iván, Rózsahegyi János, Rudolf Zsuzsa, Sággy Zoltán, Sarlós Gábor, Sas István, Sass Ákos (fotós), Sebestyén István, Sebők János, Simonyi Tamás (fotós), Simor István (fotós), Simonyi Tamás (fotó is), Sóvári Gizella, Spielyman János, Stafira Zsuzsa, Stark Tamás, Szabó Albert (rajz, humor), Szabó György, Szabó

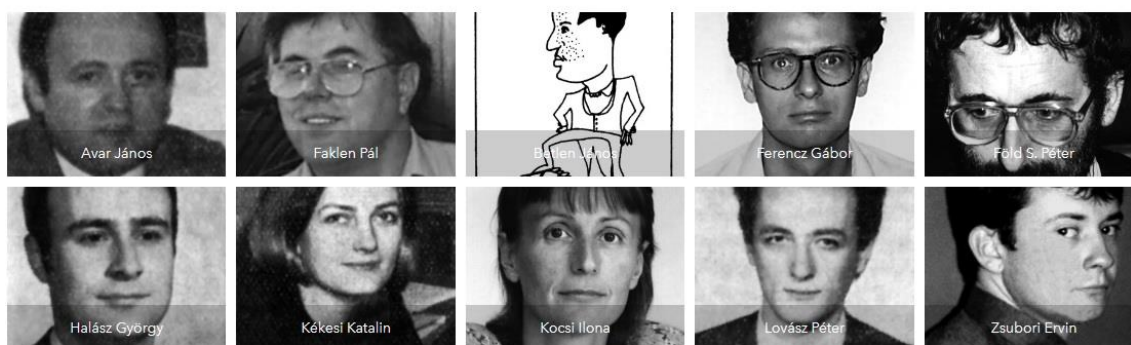

László, Szalai Tamás, Szamosi Zsuzsa (rajz), Száva Lajos (fotós), Szász Katalin, Szathmáry Erzsébet, Szatmári Jenő, Száva Lajos (fotós), Szegő Szilvia, Székely Andrea, Szendi Sándor, Szentirmay László, Székely Balázs, Szepesi Gábor (fotós), Szilágyi Gábor (fotós), Szivi József, Szőke András, Szökrön László (fotós), Szöllösy Szabolcs, Szücs Enikő, Szücs Györgyi, Tabák Péter, Takács Ádám, Tarján Dániel, Tárnok Zoltán (fotós), Tibor Ágnes, Tolnai János, Torma Imre, Tormai László Ádám, Tóth Péter (fotós), Tutsek Csaba (fotós), Türei Sándor, Újvári József, Urbán Tamás (fotós), Vajda László, Valcsicsák Imre, Váradi György (fotós), Varga János (fotós), Vass Kálmán (fotós), Vass László, Vértés Gábor, Vince Mátyás, Világi Éva, Wild Gábor, Vona Annamária, Vörös Tibor (fotós), Zalai István, Zimányi Zoltán, Zsembery Ágnes, Zsivkó Nakev (fotós), Zsubori Ervin (vers is).

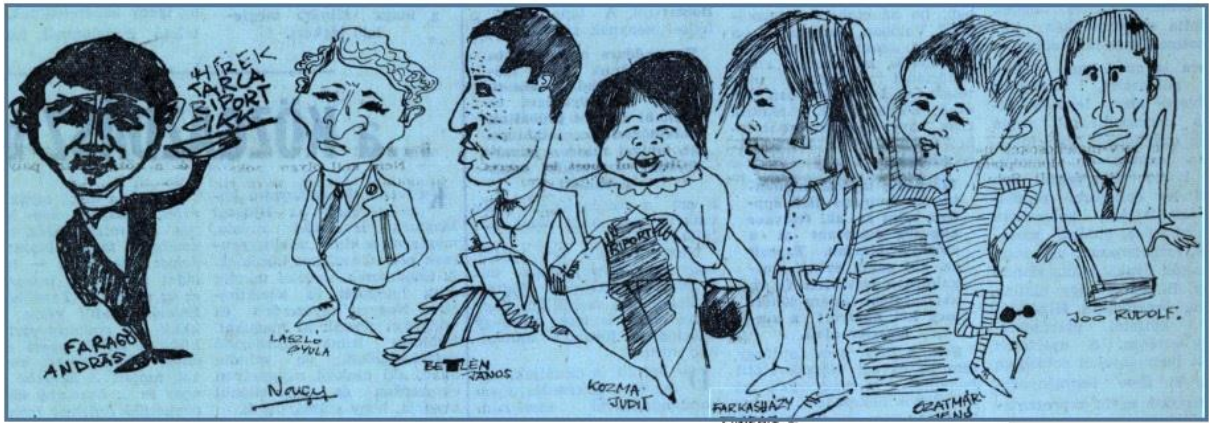

[A Közgazdász szerkesztősége](#) a hatvanas évek végén, szemben balra Kincses György főszerkesztő, jobbra Kékesi Katalin

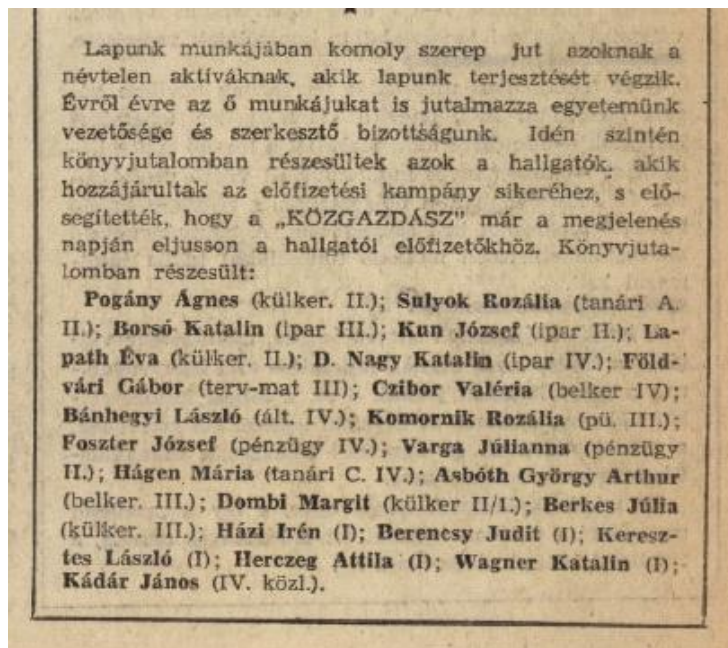
A KÖZGAZDÁSZ szerkesztőség tagjai voltak

A Közgazdász szerkesztőség tagjai voltak. [Avar János](#), [Faklen Pál](#), [Betlen János](#), [Ferencz Gábor](#), [Föld S. Péter](#), [Halász György](#), [Kékesi Katalin](#), [Kocsi Ilona](#), [Lovász Péter](#), [Zsubori Ervin](#). [Gözugdász](#).

A Közgazdász munkatársai: Faragó András, [László Gyula](#), [Betlen János](#), Kozma Judit, [Farkasházy Tivadar](#), Szatmári Jenő, [Joó Rudolf](#). Közgazdász. [1969. 10. sz.](#)

A Közgazdász terjesztői

Közgazdász. [1969. 20. sz.](#)

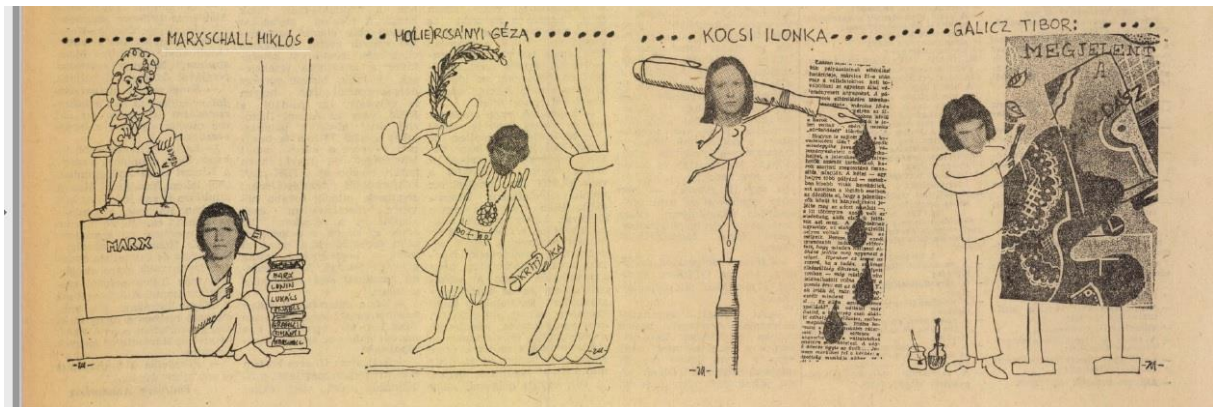

A mi tablónk. (Közgazdász) Kazár Péter, Kulcsár József, Czibor Vali, Kádár János, Sebestyén István, Szász Kati. Rajzolta 1970-ben [Halász Géza](#). Közgazdász. [1970. 9. sz.](#)

A Közgazdász munkatársai: Szücs Györgyi, Kelemen Béla, Spielyman János, Sebők János, Szathmáry Böbe, Demcsák Ágnes, Sas István, Földes Péter. Közgazdász. [1975. 10. sz.](#)

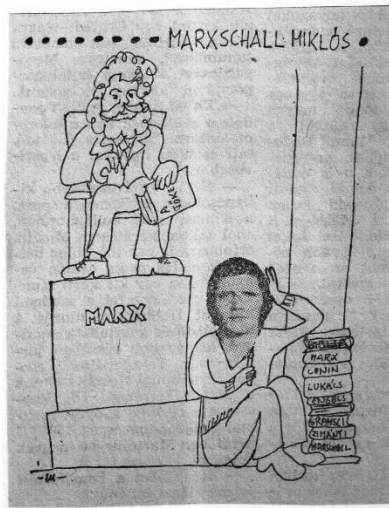
A Közgazdász munkatársai: Marchsall Miklós, [Morcsányi Géza](#), [Kocsi Ilona](#), Gálicz Tibor. Közgazdász. [1977. 11. sz.](#)

[A Közgazdász munkatársai](#)

[A Közgazdász munkatársai](#) 1980. február 7.

[MarxSchall Miklós. Marx](#)

Komócsin Sándor a Közgazdász volt újságírója ezt írta: Kedvenc főnököm Halay Edit. Ő volt a budapesti közgazdász lapja, a Közgazdász felelős szerkesztője az 1970-es és 1990-es évek között. Ennek második felében volt a főnököm. Editke, ahogy hívtuk, többször megóvott attól, hogy hülyét csináljak magamból egy balos véleménycikkkel vagy egy félreérthető megjegyzéssel. Folyton feszegette az öncenzúra határait, ha egy cikket nem hozott le, világossá tette, hogy úgy gondolja (ahogy ő fogalmazott időként): ezért keresztre feszítenék. Már mint kirúgnák az állásából az agitációért és propagandáért felelős elvtársak. Annyira vicces manapság egyeseken látni a hasonló aggodalmakat, mármint, ha szeretjük a fekete humort.

Komócsin Sándor. Szilánkságok. [2019](#).

Halay Edit. A Közgazdász fogadtatásáról részben a megjelenés utáni visszajelzésekből értesül a szerkesztőség, részben pedig abból következtet, hogy milyen mértékben fogy a lap. Az újságot az egyetem teljes létszámának mintegy a fele olvassa. Persze ez csak feltételezés a példányszám alapján. Ennél valószínűleg sokkal többen olvassák a lapot, hiszen a kollégiumok több ágyas szobáiban (avagy egy-egy unalmas előadás közben) egy-egy számot többen is átnéznék. A lapot kis részben előfizetés útján terjesztik; az érdeklődők

többsége a megjelenés napján vásárolja meg a kapunál. Az eladott példányszám is arra szorítja az újságírókat, hogy az érdeklődésnek megfelelően jó lapot készítsenek. Ritkán marad remittenda. A Közgazdásznaplós diákok nem mindegyike akar újságíró lenni, sőt, az utóbbi években egyre kevesebben. Öt hat évvel ezelőtt a végzős évfolyamról hatan helyezkedtek el különböző lapoknál, a Rádiónál. Ma jó, ha egy akad köztük. Nem túl vonzó a pálya: alacsony a fizetés (gyakornok: 3000 forint, újságíró öt éves munkaviszony: 3600 forint); a közgazdász szakma béreihez viszonyítva az újságnál sokkal lassabb a fizetésemelkedés.

Az egyetemi újság — üzemi lap. Feladata — mint bármely más vállalati lapnak — részt venni a helyi politika alakításában. Közös a feladat, mégis ahány egyetemi lap, annyi féle — erről ír az illetékes szerzőtrio: az Eötvös Loránd Tudományegyetem „Egyetemi Lapok”, a Budapesti Műszaki Egyetem „Jövő Mérnöke”, illetve a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem „Közgazdász” című lapjának szerkesztője. [Biernaczky Szilárd](#)—Halay Edit— Salgó Rózsa. Újság az egyetemen. Jelkép. [1984. 1. sz.](#)

Halász Géza. Volt-e titka a régi Közgazdásznak. [] A szerkesztőség melletti szoba volt a diákszervezet vezetőinek a szobája (KISZ), a két szoba közt pedig ajtó, mindig nyitva. Késhegyig menő viták zajlottak itt, zengett az emelet, hogy csak ma is ismert neveket említsek a vitázók közül: [Németh Miklós](#), [Nagy Sándor](#), [Bauer Tamás](#), [Betlen János](#). Nem voltak tabu témák, nem volt fék a szájon. [] A Közgazdász Halay Edit főszerkesztővel az élen nem fogta be a száját. Közgazdász. [2008. 3. sz.](#)

KISZ-BIZALMAS. Az MKKE KISZ-bizottságának kéthetente megjelenő lapja volt [1987-89](#) között. Főszerkesztő: Andor László.

A Közgazdász számai letölthető a BCE Egyetemtörténeti Archívumból is. Keresővel is rendelkezik. [1951-2019](#).

A Közgazdász 1951-1989 között megjelent számai egy szerencsére már eltűnt világ eseményeinek hű krónikása, ami bemutatta a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem fontosabb történéseit. Érdekes, hogy nagyon sok cikk a demokratizálódásról szólt, ami fából vaskarika, mert az egypárt rendszerben nem lehetett megvalósítani a demokratizmust. A másik állandó téma a reformok voltak, de a szocialista rendszert nem lehetett megreformálni. Azóta kiderült, az egypárt rendszeren alapuló ún. létező szocializmust csak a terrorral lehetett fenttartani. A terror fokozatai különbözőek voltak, de 1989-ig, a rendszerváltásig megmaradtak. Az MKKE pártos egyetem volt, kevés oktató tudta megtenni, hogy nem lép be a pártba. Reméljük, hogy ez a világ soha nem fog visszatérni.

[Gözgazdász](#) című humorkönyvet 1973-ban (az egyetem 25.születésnapjára) jelent meg, [Farkasházy Tivadar](#) és [Halász Géza](#) állította össze. Borítóterv: Nagy János Tipográfia: Grausz Péter. A Gözgazdász bevezetője: Apropó időszámítás.... Gondoljunk csak a bibliai József jóvendölésére a hét kövér — hét szűk esztendőről. Mi ez, hanem korának népgazdaság tervezése. Vagy amikor Jézus kiűzé a kufárokat a templomból, arra se találhatunk más magyarázatot, minthogy a keresztény vallás a kezdeti időkben szintén megpróbálkozott az áru és pénzviszonyok bizonyos fokú visszaszorításával. Salamon király feleségeinek és gyermekeinek nyilvántartása fejlett demográfiai és statisztikai módszerek nélkül elképzelhetetlen lett volna, és bizonyára Konstantin császár is előbb kiszámoltatta a bizánci császárság gazdaságtalan voltát, mielőtt beolvadt a mozlim világbirodalomba. Vajh mi lett volna a sorsuk, ha a korabeli ipargazdaságtan szakemberek más végeredményt hoznak ki. A közgazdasági kifejezések használata egyidős a szakmával, már az őskáoszt is világgazdaságnak nevezték. Az úr a hetedik napon megteremté az embert és azóta ismerjük a félkésztermék

fogalmát. Midőn derék cromagnoni ősrünk egy mamutot megpillantva ekképp kiáltott fel — ezt csak holnap ütöm agyon — máris a fogyasztás és a felhalmozás arányait alakította ki. A szűk keresztmetszet jelentőségét elsőnek Leonidász ismerte fel, mikor a thermopülei szorosban háromszázad magával sikerült megállítania a mérhetetlen perzsa sereget. A római Circus Maximusban már álló és forgóeszköznyilvántartást vezettek, az oroszlanok bizonyára az állóeszköz, a keresztények pedig a forgóeszköz rovatban szerepeltek. Az autarchia kínai találmány, tanúság rá a Nagy Fal. Midőn Attilát eltemették és a rabszolgákat leölték, tulajdonképpen élő munkásból csináltak holt munkást. E kifejezésekről azonban úgy látszik az idők folyamán lekopott az s betű. Árpád apánk és Szvatopluk bizonyára az egyenértékű csereelvének alapján kötötték híres szerződésüket, bár szívük mélyén mindketten érezték, hogy becsapták a másikat. Árpád tudta, hogy a ló sánta, de Szvatopluk is tisztában volt vele, hogy ez milyen nyersanyagszegény és huzatos ország. Lehel és Bulcsu csapatai még önálló export-import joggal rendelkező törzsek voltak, de Szent István hamar rájött, hogy ez így nem mehet tovább, nyugati licencet vásárolt és meghonosította a kereszténységet. Szent István a reklám erejével is tisztában volt és igen hatásos reklámnak bizonyult a kereszténység terjesztésében, amikor a lázadó Koppány testét egyenlő darabokban felszögeztette az esztergomi, veszprémi, győri és kolozsvári városkapukra. Déva várát lelkesen építette a tizenkét kőműves, de ami felépült estére, leomlott reggelre. Azóta van annyi bajunk a befejezetlen beruházásokkal. De máris benne járunk a derűs vidám közép-korban, hamarosan megkezdődik az egyszerű árutermelés, hogy majdan átadhassa helyét utódjának a derék kapitalizmusnak. Erről aztán később kiderült, hogy nem is olyan derék így lassan, de biztosan lekényszerül a világ forgósínpadáról. A szocialista világrend végre elhozza a kánaánt a közgazdászok számára. Itt aztán kedvükre kiszórakozhatják magukat. Ahhoz azonban, hogy valaki közgazdász lehessen előbb át kell esnie az ún. közgazdászképzésen. Magyarországon ez pontosan huszonöt éve a Nagycsarnok tőszomszédságában, a volt Vámház épületében történik. Hogy hogyan ? Ehhez kedves olvasó, el kell olvasnod az egész könyvet.

Farkasházy Tivadar, (a Gözgzdász Szerkesztője)

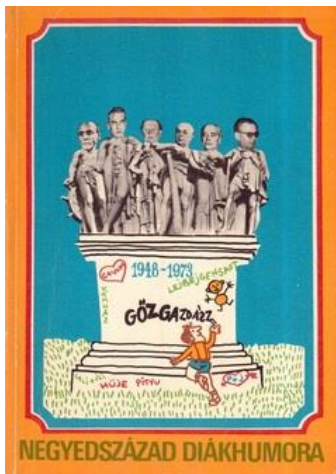
[Sánta Kamatláb](#). Közgazdász Humor. 1920-1995. Megjelent az önálló közgazdasági felsőoktatás beindításának 75. évfordulóján. Szerkesztette: Szigeti Endre. Borító, internetes változat: Halász Géza. AULA KIADÓ, 1995.

A Közgazdászban és a Gözgzdászban. (Sánta Kamatláb) számos szöveges és rajzos humoros írás jelent meg. Ld. pl. továbbá [Halász Géza Show](#). Farkasházy Tivadar egyetemi évei (1964-1969) alatt, majd 1972-1975 között a Közgazdászban publikálta humoros, sokszor rendszerkritikus írásait. Pl. Fülíg Jimmy sorozatában belül [Fülíg Jimmy vizsgázik](#). (Rejtő Jenő. Pizskos Fred a kapitány könyvét plagizálva)

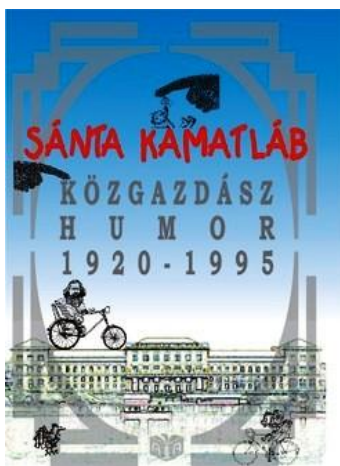
1988-tól a humor eltűnt. Humoros rajz (készítette Halász Géza) utoljára a Közgazdász [1987. 6. számában](#) jelent meg. Úgy tűnik, hogy a humor iránti igény nagyobb a diktatúrákban, mint a demokráciákban. Az országos helyzet hasonló. 2003 után a humor már például csak a [Népszavában](#), [HVG-ben](#), [Hócipőben](#), 1993-as megszűntetéséig [Ludas Matyiban](#), [Kreténben](#) (1994-2009, majd 2019-) és 2023-tól a Ludas Mátásban maradt meg. Humoros lap még 1994-től a [Zseb-Garfield](#). Ennek oka az lehetett, hogy a diktatúrában a humort ellenőrizni lehetett, a demokráciákban már nem. A rendszerváltás után a politikusok azzal szembesültek, hogy a humort már nem tudják ellenőrzésük alatt tartani, viszont nem akartak nevetségessé válni, ezért inkább, ahol lehetett, visszaszorították vagy megszüntették. Miután Magyarországon is két politikai formáció van, nevezzük jobb és baloldalnak, így pl. a baloldalhoz sorolható lapok a jobboldali politikusokat figurázzák ki (ezek vannak többségben) és fordítva is így van. [Pottyondy Edina](#) ezt nyilatkozta: „Az a helyzet, hogy a jobb és baloldali politikai korrektség egyre nagyobb nyomás alatt tartja a humort, a karikatúrát, a viccet.” HVG.hu [2021. április. 18.](#)

Politikai gazdaságtan vizsgán történt. Kérdés: Mi a különbség a kapitalizmus és a szocializmus között ? – Az, hogy míg a kapitalizmusban az embernek ember által való kizsákmányolása folyik, addig a szocializmusban pont fordítva. (Ezt lehetett publikálni, azzal, hogy nem Én hanem a buta vizsgázó mondta.) Közgazdász. [1978. 13. sz.](#)

[Gözgazdász](#), humoros írások. [Akik mesélnek](#), fényképek is fel vannak töltve. 1996. 75 éves az egyetem. Apropó időszámítás... Egy orvos, egy mérnök és egy közgazdász vitatkozik, melyikük szakmája a legősibb. Természetesen az enyém – mondja az orvos –, hiszen Ádám oldalbordájának operációja már orvosi műtét volt. Igen ám – mondja a mérnök –, előbb azonban meg kellett teremteni a világot az őskáoszából. A közgazdász halkán közbeszól: – ... és mit gondolnak, uraim, ki csinálta a káoszt?

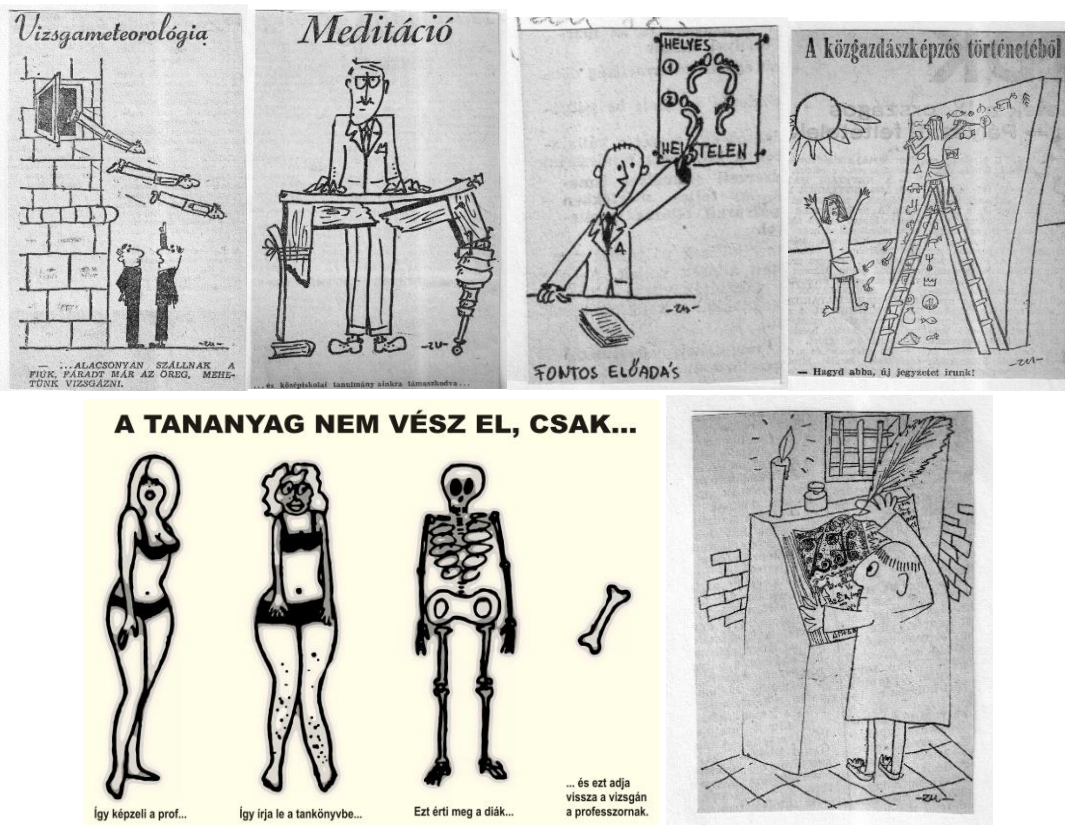
A talpazaton egykori rektoraink (balról): [Rudas László](#), [Nagy Tamás](#), [Fogarasi Béla](#), [Háy László](#), [Pach Zsigmond Pál](#), [Szabó Kálmán](#). Gözgazdász. 1948-1973. Negyedszázad diákhumora. Az egyetem 25. születésnapjára jelent meg, 1973-ban. Szerkesztette: [Farkasházy Tivadar](#) és [Halász Géza](#). Borítóterv: Nagy János. Tipográfia: Grausz Péter.

Sánta kamatláb. Közgazdász humor. 1920-1995. Megjelent az önálló közgazdasági felsőoktatás beindításának 75. évfordulóján Szerkesztette: Szigeti Endre Borító, internetes változat: [Halász Géza](#). AULA KIADÓ, 1995.

Mivel a Sánta Kamatláb nem ortopédiai szakkönyv, az orvosképzésben, illetve továbbképzésben tananyagként csak kivételes esetekben használható állandó közgázós felügyelet mellett. Kifejezetten ajánlott viszont mindenkinek, aki a közgazdasági egyetemi körökben az elmúlt hetvenöt évben elkövetett derűs (humoros, vidám, tréfás, szellemes stb. - a nem talált törlendő) írások és rajzok iránt, mint volt, jelenlegi vagy leendő közgazdász érdeklődik. A termék természetesen eredményesen fogyasztható a felsoroltak családtagjai, ismerősei, az ismerősök családtagjai és azok ismerősei, továbbá ezek családtagjainak ismerősei és mások által is.

Válogatás Halász Géza humoros rajzaiból. 1968-1969. Forrás [Gözgazdász](#). Továbbá [Halász Géza Show](#).

Halász Géza rajzai

Vizsga előtt és után

Közgazdász. [1960. 3.sz.](#)

Közeledik a vizsgaidőszak. Vizsgázó. Marx.....Marx..... Ezt a nevet már halottam valahol

Közgazdász. [1963. 19.sz.](#)

Nagy János rajza. A legjobb szórakozás a Közgazdász

Közgazdász. [1966. 1. sz.](#)

A humorból egy rövid idézet. [Farkasházy Tivadar](#). Fülíg Jimmy vizsgázik. (Rejtő Jenő. Pizskos Fred a kapitány könyvét plagizálva)

Manapság ojan köszkanászok vitatkoznak a napilaphasábokon a hosszúlejárátú népgazdasági tervről, akik saját vállalatuknál asz ebédjegyeket ügyintézik. Eszt nevezik a demokrácia szélesítésének. Az újságoknál. Sajna a vállalatoknál a demokrácia még erősen svájfolt, bár megígérték, hoty asz új gazdaság- távirányítási rendszerben a fizetés melé hatáskört is adnak a köszkanászoknak, persze csak módjával, mer éhes embernek a sok étel megfexi a gyomrát. [] Itt nem szeretik a kirájokat, de ha különben rendes ember, még asz egyedemre is felveszik. Például engemet.

Közgazdász. [1967. 9. sz.](#)

A minap így szólt a kishúgom;

— Azt mondta az anyukám, hogy nagyon sok a svábbogár. Csináld már valamit, azért taníttatunk!

— Ide figyelj, kishúgom, azt hiszed, mert valaki a közgázra jár, már mindenhez ért?

— Nem azt mondtam, hogy mindenhez, de te semmihez sem értesz, persze, ez csak részben a te hibád.

— Ha akarod tudni, külön két félévben csak svábbogarakkal foglalkozunk, az első félévben tanuljuk a felnevelésüket, a másodikban a kiirtásukat. Külker szakon tudományosan foglalkoznak a svábbogarak eladásával, az agrárok pedig heti négy órában tanítják őket gyomot legelni.

Hazudnom kellett, úgyis azt tartják rólunk, hogy semmi hasznosat sem tanulunk. Node se baj, elvégre termatematika szakos vagyok és már ennél vadabb dolgokra is használták a matematikát. Aztán arról se feledkezzünk meg, hogy nyugati szakirodalom is van a világon egy pár éve, és az a négy-öt nyelv, amit az egyete-

men kaptam, az se kutya, (abból egy a magyar, a másik négyet kérmalakban kaptam ebédjegycéduláért a menzán). Szóval elsétáltam a Széchenyi és az Országgyűlési könyvtárba, míg végül egy budai mazesek antikváriumában felfedeztem három csodálatos tanulmányt, amelyek a New Science Musical Corporation-ban jelentek meg és mind lineáris svábbogárirtással foglalkoztak. Természetesen a problémát magyar viszonyokra kellett alkalmaznom. Félreértés ne essék, ottani jobb életmódjuk nem a kapitalizmus, hanem a rothadás sajátossága, ez nekik jobb táptalaj. Nekiláttam a feladatnak.

Köztudomású a modellalkotás sarkallatos kérdése, hogy a modell a valóság hű tükrözése

mellett ne legyen túlságosan bonyolult, ezért egyszerűsítő feltételezésekre volt szükség. Eltekintettem attól, hogy a tanács a közeljövőben általános svábbogárírtást rendel el, ennek valószínűsége ugyanis csak a negyedik tizedesben ad a nullától különböző számot, valamint attól, hogy négyzetes vagy annál magasabb hatványkitevőjű svábok megtámadják lakásunkat. Vettem egy átlagos svábtelepet, a Bérkocsis utca 42-t, cirka öt-millió svábbal. És itt most álljunk meg egy pillanatra. A hazai szociológusok szerint a bogarak idegesítik a lakókat, a svábok ugyanis rondák, úgyszólván lehetetlenek, a nők félnek tőlük, a kisgyerekek pedig belerakják egymás fülébe, vagyis jelenlétük hátráltatja a társadalmi fejlődést és csak kárt okoznak a szocializmus jelenlegi szakaszának. Szerintem ez nagyon felületes véleményalkotás. Mert igaz, hogy rondák, de akkor meg minek nézegetjük őket, egyetemi viszonylatban sem az egyetlen lehetetlen étel, az pedig kifejezetten hasznos, hogy a nők

legalább félnek valamitől. És a fülberakás is nagyon relatív, mert egy bogár ki is tud mászni, ellentétben azzal a savanyúcukorral, amit a nagybátyám fülébe raktak és tíz vödör meleg víz kellett a kioltásához, arról nem is beszélve, hogy a svábbogár-alakú szappanok gyártása új távlatokat nyithat a gyermekmosdatásban.

A hazai szociológusok után rátérnék a nyugati polgári szerzők bírálatára. Kiindulásuk helyes volt, a lineáris programozás megfelelő módszer a probléma kezelésére, de a célfüggvény elméleti háttére nagyon vitatható. Ők ugyanis a kiírtandó svábok számát maximalizálták. Valószínűleg svábbogárírtószergyárosaik profitját akarták növelni. Az

írtószerek használata több szempontból is káros.

1. pénzbe kerül,
2. a felszórása munkát igényel,
3. reggelre a lakás tele lesz döglött svábokkal.

Az én módszerem az ú. n. magyar módszer, sokkal előnyösebb.

4. nem kerül pénzbe,
5. a felszórása nem igényel munkát,
6. reggelre a lakás nem lesz tele döglött svábokkal.

Én ugyanis nem bántom a bogarakat, békésen egymás mellett élek velük. A svábok

kizárólag éjszakai műszakban dolgoznak, vagyis irtásuk megelőzése esetén reggel szépen visszamásznak a vízvezetékbe. Ha viszont felszórom a lakást egész reggel szedegethetem a döglött bogarakat. Ettől ideges leszek, ami mérhetetlen károkat okozhat a népgazdaságnak. Tegyük fel ugyanis, hogy rossz kedvem átragad filozófia tanáromra, aki másodállásban építésvezető Obudán, és délután dühében köpüdert rakat vályog helyett a házfallába, aminek következtében összedől egy új szálloda. Máris kész a baj. Szóval, hagyjuk békén a svábokat. Így az optimális program költsége zérus, ami elég olcsó.

Felhasznált forrásmunkák:
Svábtenyésztők zsebkönyve, Gondolat, 1966.

J. Schön: Gezarolanalízis, Közg. és Jogi 1963.

G. Todd: The methods of the happy cockroach, Princeton 1844.

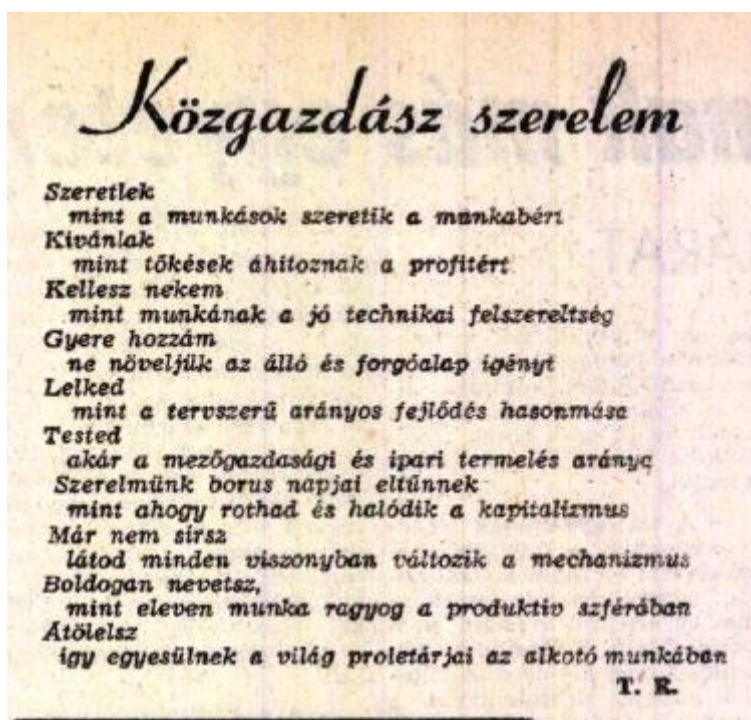
—farkasházy—

Közgazdász. [1968. 7. sz.](#)

Halász Géza. Előbb ezt elolvasom

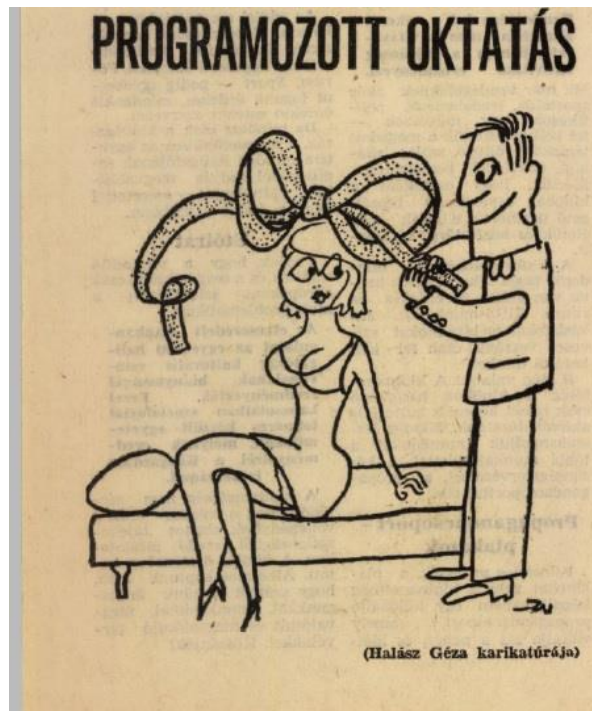
Közgazdász. [1969. 7. sz.](#)

Közgazdász szerelem (József Attila: Óda után szabadon)

Közgazdász. [1968. 20. sz.](#)

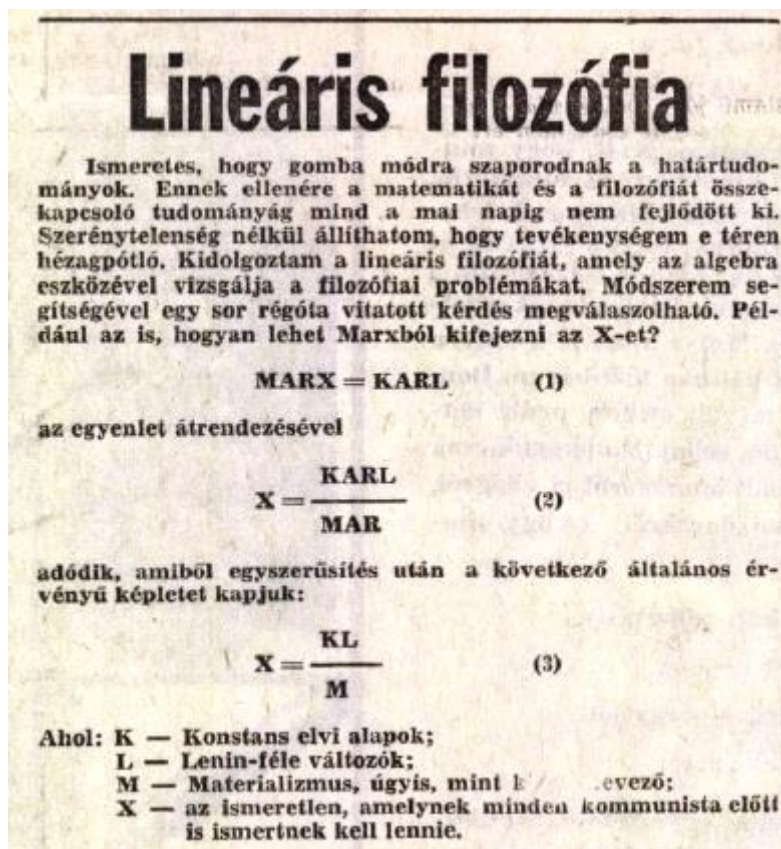
Halász Géza. Programozott oktatás

Közgazdász. [1969. 11. sz.](#)

Mit csinál a közgazdász

Közgazdász. [1972. 3. sz.](#)

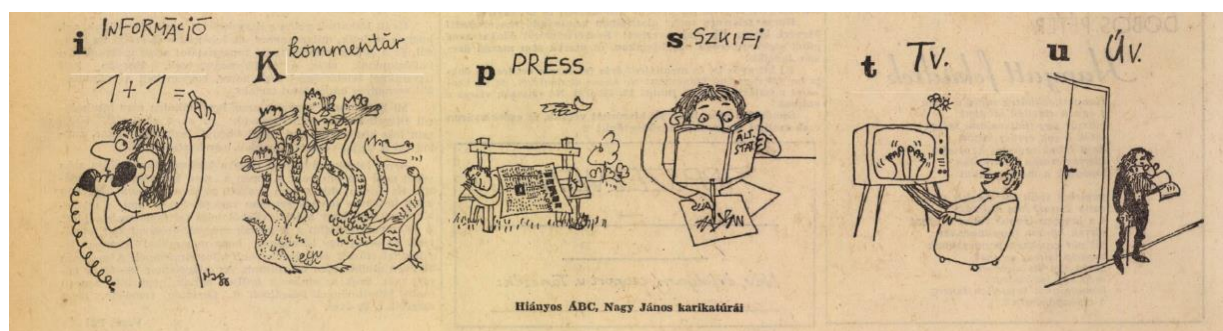

Lineáris filozófia

Pókáné dékáni hivatalvezető, Farkas István a teremminiszter, Orosz László gazdasági főigazgató, Nyilas József dékán, Szabó Kálmán rektor, Solymár, Gyula bácsi.

Közgazdász. [1972. 20. sz.](#)

Hiányos ABC, Nagy János karikatúrái

KETTEN BESZÉLNEK

Ide figyelj, öregem! Rólad azt híresztelik, hogy okos ember vagy, biztos tudsz a kérdésekre válaszolni!

— Na, ki vele?

— Mit csinálnak a közgazdászok?

— Ezt én nem értem, magyarázd meg alaposabban!

— Hát figyelj ide. Egy orvostól mindenki tudja, hogy olyan ember, aki az Orvostudományi Egyetemen szerzett diplomájával képesítést szerez a betegek gyógyításához, akár egy térképről lelógó eldugott kis faluban, akár egy budapesti kórházban, vagy rendelőben. Az orvosok egymásról is tudják, hogy aki ilyen munkát végez, az orvos. De honnan tudod te azt, hogy például az Alumíniumhulladék Gyártó Vállalat Áruforgalmi Osztályának vezetője közgazdász vagy sem?

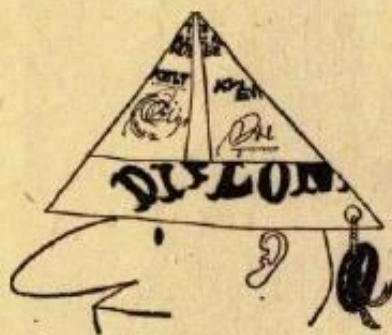
— Úgy, hogy megnézem, van-e diplomája!

— Na, és ha nincs?

— Hát akkor nincs!

— Szerinted, tehát közgazdász az illető vagy nem az?

— Áruforgalmi... Árufor-

galmi... A munkaköre után ítélve biztosan az... de ha egyszer nincs neki diplomája, akkor mégsem...

— Na látod! Hát itt van a káosz! Ha több évi működése után lelepleznek egy-egy vidéki álorvost, aki diploma nélkül folytatta praxisát, akkor az illetőt lecsukják, a napilapok kiemelt címmel közölnek róla tudósítást és vezércikket írnak „Egy szélhámos karmaiban” címmel. Utána három hétig erről beszél az ország. Viszont hallottál-e te már olyan esetet, hogy akár csak elcsaptak volna egy álközgazdászt, miután leleplezték őt, hogy nincs neki diplomája?

— Nem. Nem hallottam!
— Nem is hallhattál, mert ilyen eddig nemigen fordult elő.

— De hát elő van írva egyáltalán, milyen állásokat lehet csak közgazdász diplomával betölteni?

— Nincs.

— Miért nincs?

— Mert a közgazdászok munkaköre sokkal bonyolultabb, mint az orvosoké, és nagy munkába kerülne felmérni, hol szükséges feltétlenül a diploma.

— Kinek kéne ezt a felmérést megcsinálni?

— Vannak rá illetékesek... nekik kellene törődni vele...

— Es ők?

— Ők, nem csinálják!

— És akiknek ezt meg kéne csinálni... azok mind közgazdászok?

— Hát persze... illetve, én nem is tudom... de hát annak kellene lenniük.

— Te! Hátha azért nem készítk el a felmérést, mert közülük sincs mindegyiknek közgazdász diplomája?

— ?...

(Faklen Pál, 1959)

Közgazdász. [1973. 11. sz.](#)

Közgazdász. [1974. 11. sz.](#)

Felvételi vizsgán történt

...és mit szól a Közös Piac-
hoz?

Felvételiszó:

— Úgyes dolog.

A kapitalizmus farkastörvénye,
hogy a nagy hal megeszi a kis ha-
ját.

Demokritosz legnagyobb fel-
fedezése az volt, hogy ami van,
az van, ami nincs az nincs. Ezen-
kívül foglalkozott az elmélettel is.

Életrajz

Részlet egy esti hallgató felvételi
vizsga alkalmából beadott önéle-
trajzából: Volt egy újításom a
gyárban, amellyel magamat tettem
feleslegessé, s ezért jelentkeztem
az egyetemre.

Felvételi vizsgán történt

Tantárgyak

Pol. gazd. Mi a különbség a kapitalizmus és a szocializmus között ? – Az, hogy míg a kapitalizmusban az embernek ember által való kizsákmányolása folyik, addig a szocializmusban pont fordítva. (Ezt lehetett publikálni, azzal, hogy nem Én hanem a buta vizsgázó mondta. S. B.)

Logikai bukfenc

Közgazdász. [1978. 13. sz.](#)

Humorzsák.

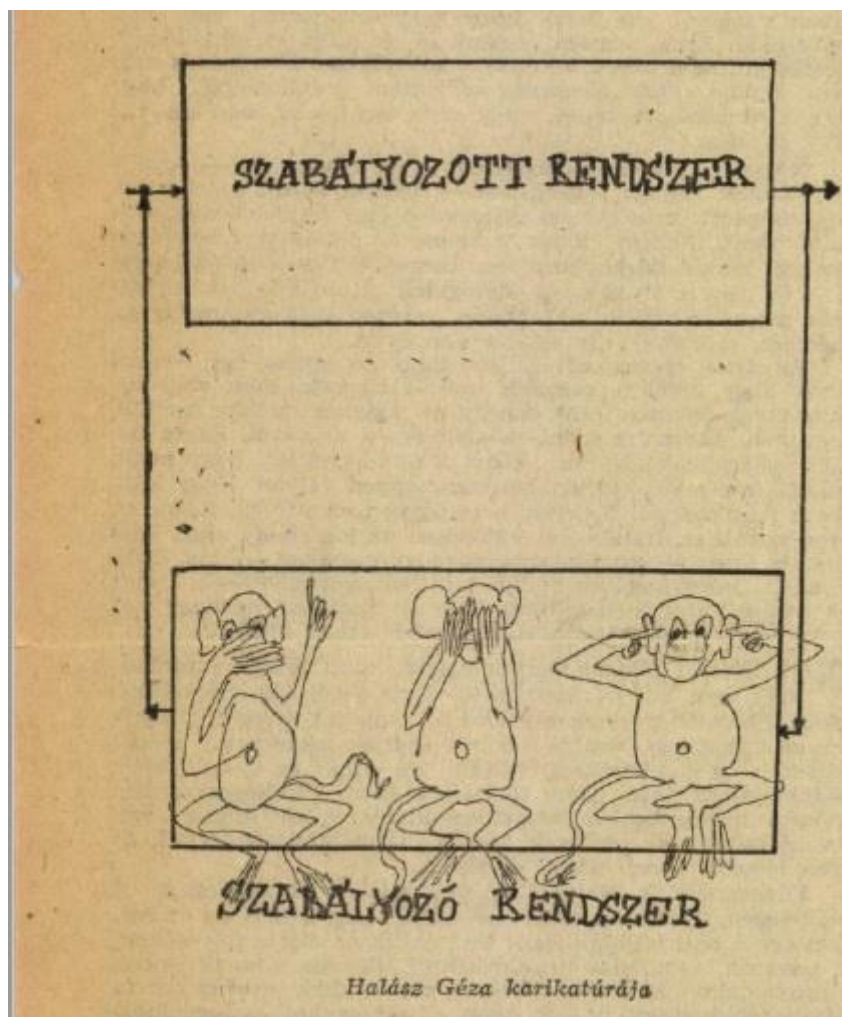
Jogi személy saját szervével köt szerződést.

Az állandó tőke azért állandó, mert állandóan befektetik, a változó tőke pedig azért változó, mert csak néha fektetik be.

KGST keretében megvalósul a szocialista országok közösülése.

Megtörtént. Az elsőnek behívott három vizsgázó közül egyik sem meri magát rászánni, hogy megkezdje a feledést. Eltelik negyedóra, és még mindig senki nem hajlandó odamenni az asztalhoz. A vizsgáztató már türelmetlenül kérdi; — Még mindig nem készült el egyikük sem? Néma csönd a válasz. Ekkor a tanár újra megszólal. — Aki elsőnek jön, annak egy jeggyel jobbat adok. Ekkor az egyik diák feláll, odalép az asztalhoz és az indexére mutat; — Akkor nekem tessék beírni az elégségest.

Közgazdász. [1978. 15. sz.](#)

Halász Géza. Humor. Nem beszélek, nem látok, nem hallok. [A három bölcs majom](#). Együtt ők testesítenek meg egy közmondást, „nem lát rosszat, nem hall rosszat és nem beszél rosszat”

Közgazdász. [1979. 21. sz.](#)

Halász Géza rajzai

Közgazdász. [1980. 12. sz.](#)

Nyakig az élet vizében

Közgazdász. [1980. 14. sz.](#)

A KATEDRÁN

A precíz

Bejön, vastag papírhalmat szed elő, és monoton hangon olvasni kezd: — Üdvözlöm a hallgatókat, ebben a félévben én fogom Önöknek leadni a poliklinikai halgazdaságtant. Nevem ... — felteszi a szemüvegét. — Nevem Kovács Adám. Hm. A poliklinikai halgazdaságtan, eltekintve egyes őskori leletektől, a tizenharmadik században keletkezett, közvetlenül a tizenhetedik század után. Ezen korszak tudósai a halviszonyokról csak felszínes képet tudtak adni, mivel nem ismerték a mélyen élő halakat. A szocialista poliklinikai halgazdaságtan megteremtője, a múlt század önök által is jól ismert nagy gondolkodója volt, kinek „A tőkehal” című háromkötetes műve ragyogó kritikája a polgári poliklinikai halgazdaságtannak, valamint annak leírása, hogyan eszi meg a nagy tőkehal a kis tőkehalat. Bikficet vidd le sétálni, vegyél egy kiló krumplit és húsz deka sonkát, de vigyázz, nehogy megint csupa végét adjanak, liften gyere fel.

— Hm... ez utóbbit ne jegyezzék... szóval a mai poliklinikai halgazdaságtan...

A kimért

Lassan, komótosan odamegy a tanári asztalhoz, hosszasan körülnéz a teremben, majd megigazítja a nyakkendőjét. Ezután hosszas kipakolás következik: pipa, pipaszűrő, dohányzacskó, gyufa. Megnézi, hogy szelel-e, megtömi, rágyújt, sziv egyet, gyufát, pipaszűrőt, dohányzacskót vissza a zsebbe, megkérdezi az első padban ülőktől a pontos időt, és ennek megfelelően beigazítja óráját, megkötö a cipőfűzőjét, felegyenesedve jól kifújja magát, felteszi szemüvegét, majd miután megfelelő sorrendbe rakta a jegyzetlapokat, halkán beleszól a mikrofonba:

— Egy, kettő, három.

Ebben a pillanatban csengetnek. Kimért, nyugodt hangon mondja:

— Szünet után folytatom.

Farkasházy Tivadar

Farkasházy Tivadar. A katedrán

Közgazdász. [1982. 7. sz.](#)

A Marx szobor az MKKE aulájában

Az elsősök megkoszorúzták Marx szobrát

Közgazdász. [1988. 14. sz.](#)

A Marx szobor az Aulában 2014-ben, majd eltávolítása a BCE múzeumába

A Marx szobor 2024-ben a BCE múzeumban, az Aula közelében (a szerző felvétele)

2024-ben az Aula (a szerző felvétele)

A hvg.hu 2012 márciusában írt arról, hogy új helyre kerülhet a Marx-szobor, amelyet az akkor Karl Marx nevét viselő Közgázon 1959-ben avattak fel. A szobor eltávolításának ötlete már a kilencvenes évek elején is felvetődött, akkor azonban az intézmény úgy döntött, helyén hagyja az alkotást, az ugyanis az egyetem múltjának a része, a múlton pedig az sem változtatna, ha eltűnne a Fővám téri épületből. 2014 elején [Rétvári Bence](#), az Ifjúsági Kereszténydemokrata Szövetség (IKSZ) nyílt levélben szólította fel a Corvinus vezetését, hogy távolítsák el a szobrot az aulából, az IKSZ tagjai szerint Marx ugyanis – amellet, hogy a kommunista eszmék atyja –, köztudottan antiszemita is volt.

(Marx: [A zsidókérdéshez](#). 1844. c. munkájára utalhatott Rétvári Bence. Az általánosan elfogadott szakmai álláspont, hogy Marx, aki kikeresztelkedett, asszimilálódott zsidó családba született, nem volt antiszemita. S. B.)

[Rostoványi Zsolt](#) rektor akkor azt válaszolta a politikusnak, hogy az egyetemen végrehajtott reformok és a névváltoztatás világosan jelezte az irányváltást, levelében pedig az egyetemtörténeti kiállítás létrehozásáról is írt. Azt is kiemelte: valóban ellentmondásos Marx munkásságának és történelmi szerepének megítélése. „Tény, hogy – amint a nyílt levél is fogalmaz – Karl Marx eszméi, különösen azok utóélete megágyazott a XX. század embertelen diktatúráinak, ugyanakkor meghatározó nyugati egyetemeken munkássága a tananyag részét képezi” – írta, hozzátéve: a szoborhoz – elszakadva a Marx által képviselt ideológiától – egyetemi hagyományok és szokások kötődnek. HVG.hu [2014. augusztus 4.](#)

Aki reális képet szeretne kapni Marx Károly tudományos munkásságáról, annak érdemes elolvasni [Gazdag László](#) Marx, marxizmus, szocializmus. Scolar, 2016. c. könyvét. „A brit Royal Society 2000-ben titkos szavazást tartott arról, hogy ki az elmúlt évezred három legnagyobb gondolkodója. Az eredmény: 1. Karl Marx, 2. Isaac Newton, 3. Albert Einstein. Sokakat meglephet a sorrend, ám ha belegondolunk, tagadhatatlan, hogy Marxnál erőteljesebben talán egyetlen gondolkodó sem forgatta fel a világot. Az egyetemi docens szerző, dr. Gazdag László izgalmas történelmi kalandra hív: ismerjük meg az igazi Marxot, Marx filozófiáját, kommunisztikus elképzeléseit, illetve annak előképeit, továbbá Marx gazdaságelméletét, közgazdaságtanát, majd mindezek változását, marxizmussá, szocializmussá alakulását.” [Libri](#). Fűlszöveg.

Marx nem tartotta a tőkést gonosznak, szerinte a tőkés csak a tőke megszemélyesítője, ha nem úgy viselkedne (pl. nem fokozná a kizsákmányolást!), akkor tönkre menne, lecsúszna a proletariátus soraiba. Majd Leninnél, Sztálinnál lesz a tőkés elpusztítandó reakciós ellenség.

Nemcsak a Marx-szobor tűnt el a Budapesti Corvinus Egyetem aulájából, hanem Nagy Imre (készítette id. Kalló Viktor 1994-ben) és Teleki Pál emléktáblája is. Az egyetemi aulából elvitték azt a táblát is, amely a II. világháborúban odaveszett egyetemi diákoknak és oktatóknak állít emléket. Eduline. [2014. szeptember 24.](#) Andorka Rudolf rektorsága idején az 1990-es években elhelyezték az Aulában Teleki Pál emléktábláját, amely ma az egyetemtörténeti kiállítás mellett látható. Jeney Pál (szerkesztette) Teleki Pál a geográfus. BCE Gazdaságföldrajz és Jövőkutatási Központ. Teleki Pál Egyesület. [2016.](#)

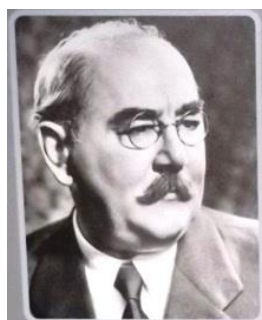
Amikor még megvolt a Marx szobor. 1962. május 30. Az év végi vizsgákra készülő egyetemisták beszélgetnek a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem aulájában. [Készítette: Friedmann Endre.](#)

A Marx szobor eltávolítása után. Nagy Imre emléktáblája a Marx-szoborral szemben volt.

[Széki gróf Teleki Pál János Ede](#). Budapest, IX. kerület, Fővám tér 8. A Corvinus Egyetem aulájában volt, most az egyetem Fővám téri bejáratával szemben létesített intézménytörténeti kiállító helyiség bal oldalán.

Nagy Imre fényképe a BCE Múzeumban. (a szerző felvétele. 2024.)

Felirat: Nagy Imre professzor széke. Nagy Imre professzor visszahelyezése egyetemi állásába. Értesítem, hogy a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa a Nagy Imre Elvtársat – munkaviszonyának megszüntetéséről szóló 5124/XII.31./1955. számú határozatának egyidejű hatályon kívül helyezése mellett – a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Mezőgazdaság-Gazdaságtan Tanszékén betöltött egyetemi tanári állásába visszahelyezi. Egyidejűleg – 1956 október hó 13-i hatállyal – besorolom a 651-es kulcsszámú, egyetemi tanár elnevezésű munkakörbe, a VII. korcsoportba. A fenti besorolás szerinti munkabére: 3900.-Ft. Besorolásánál figyelembe vettem az 1944. óta betöltött közszolgálatát, valamint az 1924-től szabadpályán töltött szolgálati idejét.

Budapest, 1956. évi október hó 13-án. Kónya Albert, [oktatásügyi miniszter].

(A kelet-európai rendszerváltások során elvitt szobrok több helyen, Moszkvában és Budapesten is, szoborparkba kerültek. A politika részéről a múlt átírása, átértelmezése, és így a szobrok eltávolítása 1989 után kezdődött. Ez a folyamat 2000 után felgyorsult. Ez nem csak Magyarországon tapasztalható jelenség. Az USA-ban, Angliában és más országokban a [Black Lives Matter mozgalom](#) (2013-tól) aktivistái számos szobor eltávolítását kezdeményezték és hajtották végre. Erre a sorsa jutott [2020-ban Theodore Roosevelt](#) egykori amerikai elnöknek (1899-1901) a New York-i Természettudományi Múzeum előtt álló szobra is. Ez a hullám [Európában érintette rongálás szintjén](#), többek között [Mahatma Gandhi](#), [Winston Churchill](#), Sir [Francis Drake](#), [Oliver Cromwell](#), [Cook kapitány](#), illetve [Nelson admirális](#) emlékműveit. A múlt átalakítása korábban a diktatúrák sajátossága volt. Magyarországon 1948 után lett hivatalos álláspont, az, hogy a történelemírásnak egyetlen alapelve van: "Ezentúl minden másképp - volt" [Göncz Árpád](#) előadása az [1997-es EUROCLIO konferencián](#). Elhangzott az EUROCLIO (Európai Történelemtanári Szervezetek Szövetsége) konferenciáján Budapesten, 1997. március 19-én. „Történelemben élünk; a történelem egységes folyamat, ennek ellenére annyi történelem van, ahány ország. Sőt: néha az a benyomásom, hogy annál több is. Én magam csak Magyarország történetét legalább négyféleképpen tanultam. S valahányszor újratanultam, mindig kiderült, hogy ezentúl minden másképpen volt.” Az [Internacionálé](#) a nemzetközi munkásmozgalom legelterjedtebb mozgalmi dala megfogalmazta: „A múltat végképp eltörölni,” A múltat természetesen nem lehet eltörölni, csak különböző módon magyarázni. S. B.)

Marx a következőket írta: „Minden eddigi társadalmi forma a gazdagság – vagy ami ugyanaz a társadalmi termelőerők – fejlődésénél fogva tűnt le” Marx Karl: A politikai gazdaságtan bírálatának alapvonalai II. rész. A tőkéről szóló fejezet. Marx Karl – Engels Friedrich művei. 46/II. Kossuth Könyvkiadó, Budapest. 1972. 23.

Másik idézet Marxtól: „A termelőerő (termelési eszköz) és termelési viszonyok fogalmainak dialektikája olyan dialektika, amelynek határai megállapítandók, és amely nem szünteti meg a reális különbségeket.” Marx Karl: A politikai gazdaságtan bírálatának alapvonalai I. rész. Bevezetés. Marx Karl – Engels Friedrich művei. 46/I. Kossuth Könyvkiadó, Budapest. 1972. 34.

Ennek alapján a szocializmusnak az USA-ban vagy Angliában kellett volna győzni és nem a gazdaságilag elmaradt [Oroszországban](#). (S. B.)

Marx tudományos munkássága (pl. Tőke) és a [marxista-leninista elmélet](#) illetve annak tankönyvei két különböző dolog.

A marxista elmélet tankönyvei és jegyzetei, mint Lendvai L. Ferenc megállapította, „alig változtak a sztálini „rövid tanfolyam” időszakához képest, nemcsak árasztják magukból az apológiát és a kincstári optimizmust, de legfontosabb jellemvonásuk, hogy a marxista elméletet, mint minden problémát megoldani képes, sőt lényegileg már megoldott, lezárt gondolatrendszert adják elő, melynek tételeit „csak meg kell tanulni, s ettől mindenki egyszer s mindenkorra »marxista« lesz”. (Lendvai L. Ferenc: Kedvezőek-e a marxista elmélet pozíciói Magyarországon. [Magyar Nemzet 1987. november 9. 7.](#))”

Wikipédia munkásságom

A következő volt tanárimról és kollegáimról (MKKE) (összesen 44) készítettem Wikipédia cikket, szerkesztő oldalam [SiposBéla1945](#)

[Ádám György \(jogász\)](#) (1921-2011) jogász, filozófia tanár, [Berend Iván](#) (1924-2006) közgazdász, [Bodnár Pál](#) (1938-2010) közgazdász, [Buza János \(történész\)](#) (1939-) történész, [Cotel Kornél](#) (1917-2011) közgazdász, [Csanádi György \(jogász\)](#) (1917-1986) jogász, [Ehrlich Éva](#) (1932-2009) közgazdász, [Forgó Ferenc](#) (1942-) (angolul is) közgazdász, matematikus, [Fülei-Szántó Endre \(jogász\)](#) (1890-1958), jogász, [Fülei-Szántó Endre \(nyelvész\)](#) (1924-1995) (angolul is) spanyol, német, angol, francia szakos nyelvtanár, [Grolmusz Vince](#) (1932-1999) közgazdász, jövőkutató, [Gyulay Ferenc](#) (statisztikus) (1918-1995) közgazdász, statisztikus, [Heller Farkas](#) (1877-1955) (angolul is) közgazdász, elmélettörténész. [Huszár Géza](#) (1895-1965) matematikus, [Jenei György](#) (1942-2024) filozófus, szociológus, [Jónás Anna](#) (1926-1993) agrárközgazdász, [Kappéter István](#) (1931-2021) pszichológus, jövőkutató, [Kindler József](#) (1929-2010) közgazdász, [Komjáti Zoltán](#) (1930-1985) közgazdász, statisztikus, [Korán Imre](#) (1904-1995) mérnök, közgazdász, jövőkutató, [Kovács Géza \(jövőkutató\)](#) (1928-2009) közgazdász, jövőkutató, [Kovács Sándor \(közgazdász\)](#) (1932-2006), [Köves Pál](#) (1925-2021), statisztikus, [Krekó Béla \(matematikus\)](#) (1915-1994) (angolul is) matematikus, közgazdász, statisztikus, [Krekó Béla \(közgazdász\)](#) (1945-2013), közgazdász, [Marosi Miklós](#) (1922-2010) közgazdász, [Megyeri Endre](#) (1929-1986) közgazdász, [Mihalik István](#) (1933-) közgazdász, elmélettörténész, [Móczár József](#) (1946-) közgazdász, matematikus, [Mundruczó György](#) (1942-1997), közgazdász, statisztikus, [Nagy Tamás](#) (1914-1993) közgazdász, rektor, [Nemény Vilmos](#) (1919-1995) közgazdász, [Nováky Erzsébet](#) (1945-) (angolul is) közgazdász, jövőkutató, [Papp Zsolt](#), (1944-1992) filozófus, szociológus, [Párniczky Gábor](#) (1925-1992) közgazdász, statisztikus, [Pongrácz László](#) (1928-2012) közgazdász, [Schmidt Ádám](#) (1910-1998) jövőkutató, [Stark Antal](#), (1932-2018) közgazdász, [Szép Jenő](#) (1920-2004) (angolul is) matematikus, [Szuhay Miklós](#) (1928-2017) gazdaságtörténész, [Theiss Ede](#) (1899-1979) közgazdász, statisztikus, [Vági Ferenc](#) (1926-1996), agrárközgazdász, [Varga Sándor](#) (1932-2011) közgazdász, [Veress József \(közgazdász\)](#) (1949-) közgazdász.

Az MKKE következő tanárainál tettem kiegészítéseket a Wikipédiában, legtöbbször fényképeket töltöttem fel, illetve a Közgazdász lapokra hivatkoztam.

[Andorka Rudolf](#) (1931-1997) szociológus, rektor, [Augusztinovics Mária](#) (1930-2004) közgazdász, [Berend T. Iván](#) (1930-) történész, közgazdász, rektor, [Bihari Ottó](#) (1921-1983) jogász, [Budapesti Corvinus Egyetem](#), [Csáki Csaba](#) (1940-) közgazdász, [Denkinger Géza](#) (1930-2019) matematikus, [Erdős Tibor](#) (1928-2022) közgazdász, [Falusné Szikra Katalin](#) (1924-2006) közgazdász, Fogarasi Béla (1891-1959) közgazdász, rektor, [Hagelmayer István](#) (1933-1997) közgazdász, [Háy László](#) (1891-1975) közgazdász, rektor, [Hoós János](#) (1938-2014) közgazdász, jövőkutató, [Liska Tibor](#) (1925-1994) közgazdász, [Mátyás Antal](#) (1923-2016) közgazdász, [Mészáros Tamás](#) (1946-) közgazdász, rektor, [Meszéna György](#) (1931-) matematikus, [Nyitrai Ferencné](#) (1926-2011) közgazdász, statisztikus, a KSH elnöke, [Pach Zsigmond Pál](#) (1919-2001) történész, rektor, [Radó Sándor](#) (1899-1981) térképész, geográfus, hírszerző (Dóra), [Rostoványi Zsolt](#) (1952-) közgazdász, rektor, [Rudas László](#) (1885-1950) filozófus, rektor, [Szabó Kálmán](#) (1921-2007) közgazdász, rektor, [Szabó Katalin](#) (1944-2017) közgazdász, [Varga István](#) (1897-1962) közgazdász, [Zalai Ernő](#) (1943-2021) közgazdász.

Az MKKE volt diákjainál kiegészítéseket tettem a Wikipédiában:

[Kósa Lajos](#)

Elkészítettem

[Közgazdász \(hetilap, 1951–2019\)](#) Wikipédia cikket.

[Gácsi Sándor](#) a Közgazdász első főszerkesztőjének Wikipédia cikkét.

A [BCE](#) Wikipédia cikkében bővítettem az „Ismert egykori tanárai”-t, ahol beprogramoztam az MKKE, illetve a BCE azon oktatóit, akik már elhunytak és van Wikipédia cikkük.

Publikációim a Toll és Igazságban

Cs. Szabó Béla főszerkesztő felkérésére a következő tanulmányokat publikáltam a Toll és Igazság blogban az MKKE történetéről és gazdasági kérdésekről:

Sipos Béla. ÁBTL iratok a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tanáraitól. 1. rész. Toll és Igazság. Történelem. [2024.03.20.](#)

Sipos Béla. ÁBTL iratok a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tanáraitól. 2. rész. Toll és Igazság. Történelem. [2024.03.25.](#)

Sipos Béla. ÁBTL iratok a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tanáraitól. 3. rész. Toll és Igazság. Történelem. [2024.04.01.](#)

Sipos Béla. Munkásörök a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. Toll és Igazság. Történelem. [2024.04.09.](#)

Sipos Béla: „Marxista templomozók” a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. Toll és Igazság. Történelem. [2024.04.19.](#)

Sipos Béla: A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (1953-1989) a „pártos” egyetem. Toll és Igazság. Történelem. [2024.04.30.](#)

Sipos Béla: A Közgazdász hetilap a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (1953-1989) hú krónikása. Toll és Igazság. Történelem. [2024.05.06.](#)

Sipos Béla: A Kondratyjev ciklusok alakulása. Toll és Igazság. Pénzügy-Gazdaság. [2024.05.28.](#)

Sipos Béla: Van-e jövője a jövőkutatásnak? Toll és Igazság. Kutatás-Kultúra. [2024.08.30](#)

Az MKKE vezetői

[Rektorok és rektorhelyettesek 1948-2000.](#) Forrás: A Budapesti Corvinus Egyetem jegyzőkönyvei 1892-1990. Zsidi Vilmos (szerk.) Budapest, 2000.

[Dékánok.](#) Forrás: A Budapesti Corvinus Egyetem jegyzőkönyvei 1892-1990. Zsidi Vilmos (szerk.) Budapest, 2000.

Rektorok 1948-2000

Rudas László	1948-1950. IV. 29.	Pach Zsigmond Pál	1963-1967
Nagy Tamás	1950-1953 II. (kurátor)	Szabó Kálmán	1967-1973
Fogarasi Béla	1953. II.-1956. X.	Bernd T. Iván	1974-1979
Bognár József	1957. I-VIII. (Igazgató Tanács tagja)	Csizmadia Ernő	1979-1984. XI. 14.
Huszár Géza	1957. I-VIII. (Igazgató Tanács tagja)	Szuhay Miklós	1984. XII.-1985. VI. 30. (megbízott rektor)
Vajda Imre	1957. I-VIII. (Igazgató Tanács tagja)	Csáki Csaba	1985-1991
Háy László	1957. VIII.-1963	Andorka Rudolf	1991-1997. VI. 30.
		Palánkai Tibor	1997-2000

Rektorhelyettesek (kinevezésük sorrendjében. feladatkörükkel) 1948-2000

Nagy Tamás	1948-1950		kurátor
László Imre	1953-1965	1961-1965:	oktatási rh.
Szabó Kálmán	1961-1965		tudományos rh.
Bikics István	1965-1968		oktatási rh.
Varga Sándor	1965-1968		tudományos rh.
Bedő Gyula	1968-1971		oktatási rh.
Csizmadia Ernő	1968-1971		tudományos rh.
Solymár Károly	1971-1974		oktatási rh.
Nyilas József	1971-1974		tudományos rh.
Stark Antal	1973-1979	1977-1979:	oktatási rh.
Gondi József	1974-1977		oktatási rh.
Megyeri Endre	1974-1977		tudományos rh.
Palánkai Tibor	1977-1983		tudományos rh.
Dobrovits Iván	1978-1988		az épületfelújításért felelős rh.
Szuhay Miklós	1979-1985		oktatási rh.
Bora Gyula	1983-1988		tudományos rh.
Kupcsik József	1985-1993	1985-1988:	oktatási rh.
Zalai Ernő	1988-1991		tudományos rh.
Veress József	1991-1995. I. 31.		oktatási és tudományos rh.
Mészáros Tamás	1994-2000		gazdasági és szervezési ügyek, külső kapcsolatok rh.
Temesi József	1995. II. 1.-1998		oktatási és tudományos rh.
Forgács Csaba	1997-2000		adminisztratív és nemzetközi rh.
Hámori Balázs	1998-2000		oktatási és tudományos rh.

Dékánok 1955-2000

I. 1955-1989

1. Ipari Kar

Maróti Ödön	1955-1956
Huszár Géza	1956-1960
Bikics István	1960-1963
Megyeri Endre	1963-1967
Barna Gyula	1967-1971
Ollé Lajos	1971-1977
Csizmadia Ernő	1977-1979
Csáki Csaba	1979-1985
Kerékgyártó Györgyné	1985-1989

2. Kereskedelmi Kar

Forgács Tibor	1955-1957
Bognár József	1957-1961
Szanyi Jenő	1961-1965
Vági Ferenc	1965-1968
Kreskay Ferenc	1968-1974
Solymár Károly	1974-1977
Forgács Tibor	1977-1980
Kollarik Amália	1980-1985
Huszár Ernő	1985-1989

3. Általános Kar

Haász Árpád	1955-1956
Markos György	1956-1957
Haász Árpád	1957-1962
Berend T. Iván	1962-1965
Kovács Géza	1965-1968
Nyilas József	1968-1971
Stark Antal	1971-1973
Szuhay Miklós	1973-1979
Páli Lászlóné	1979-1985
Kollár Zoltán	1985-1989

II. 1989-2000

1. (Általános) Társadalomtudományi Kar

Jeszzenszky Géza	1989-1990. V.
Hrubos Ildikó	1990 V.-1992
Rostoványi Zsolt	1992-1998
Magyar Miklós	1998-2000

2. Közgazdaságtudományi Kar

Zelkó Lajos	1989-1992
Temesi József	1992-1995. II.
Szarvas Beatrix (mb.)	1995. II.-VII.
Száz János	1995-1998
Kollár Zoltán (mb.)	1998-2000

3. Gazdálkodástudományi Kar

Mészáros Tamás	1989-1994
Kerekes Sándor	1994-1995
Virág Miklós	1995-2000

4. Posztgraduális Kar

Hámori Balázs	1989-1998
Tóth Tamás	1998-2000

5. Alapozó, Ált. Közg. Képzés

Kerékgyártó Györgyné	1989-1995
Szarvas Beatrix	1995-2000

6. Főiskolai Tagozat, Kar

Kovács Sándor	1989-1992
---------------	-----------

Forrás: A BCE jegyzőkönyvei. [1892-1990](#)

Az MKKE épülete

Fővám tér, a [Fővám-palota](#) (Ybl Miklós, 1874.) Duna felőli homlokzata (ma Corvinus Egyetem). A felvétel az 1874 körül készült. Fortepan Budapest Főváros Levéltára. Év 1900. Képszám [82075](#) Szerző Klösz György

Fortepan FŐFOTÓ. Fővám tér, a Fővám-palota északi homlokzata [1945-ben](#). A Magyar Közgazdaságtudományi Egyetem céljára állították helyre (ma Budapesti Corvinus Egyetem)

[BCE épülete az 1950-es években](#)

Fortepan FŐFOTÓ. Az [MKKE épülete 1973-ban](#) Fővám (Dimitrov) tér, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (ma Corvinus Egyetem) épülete. KÉPSZÁM 216109

BCE épülete [2007-ben](#). Farkas Szilveszter fényképe

BCE épülete [2023-ban](#)

BCE 2024. A szerző felvétele.

BCE bejárat. 2024. A szerző felvétele.

BCE III. emeleti folyosó. 2024. A szerző felvétele.

BCE Könyvtára (1093 Budapest, Közraktár u. 4-6.) [2023-ban](#)

[Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem - Felvételi tájékoztató](#)

Oktatók fényképalbuma (1948-1989)

A fényképek a [Közgazdász](#), a [Gözzgazdász](#) lapokban, valamint a magyar Wikipédiában megjelentek alapján:

Rudas László

Nagy Tamás

Fogarasi Béla

Háty László

Pach Zsigmond Pál

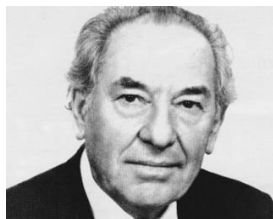
Szabó Kálmán

Berend T. Iván

Csizmadia Ernő

Szuhay Miklós

Csáki Csaba

Szántai Kálmán

Barna Gyula

Molnár Sándor

Szanyi Jenő

Varga Sándor

Gondi József

Jenei György

Korán Imre

Hámori Balázs

Gereben Ágnes

Antoniewicz Flórián

Ay János

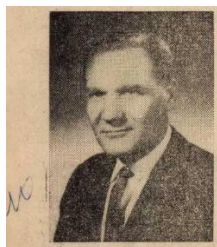
Bácskay Tamás

Kerékgyártó Györgyné

Szabados Anna

Bedő Gyula

Benedeczky Jánosné

Bernáth Tivadar

Bikics István

Bikics Istvánné

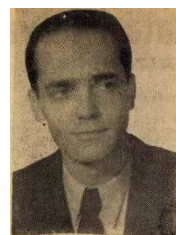
Bodnár Pál elől

Boltizár Pálné

Bora Gyula

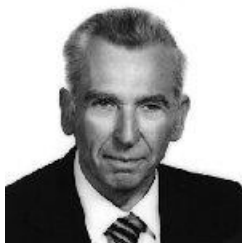
Csanádi György

Dobák Miklós

Kindler József

László János

Ferencz László

Forgács Tibor

ifj. Fülei-Szántó Endre

id. Fülei-Szántó Endre

Gáspár László

Gyenge Erzsébet

Szentpéteri Szabolcsné

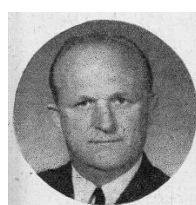
Harmath Zsigmond

id. Krekó Béla

Józsa Ödön

Kahulits László

Matejka Március

Kalász Lajos

Kerékgyártó Elemér

Kiss Artúr

Kollarik Amália

Kollár Zoltán

Kovács Géza

Kovács Sándor

Köves Pál

Komjáti Zoltán

Kreskay Ferenc

Kupcsik József   Mádi Csaba   Marczell Jenő   Máriás Antal   Markos György   Marosi Miklós   Mátyás Antal

Megyeri Endre   Mészáros Tamás   Molnár Sándor   Mózes László   Neményi István   Nemes Ferenc

Ollé Lajos   Péter György   Selmeczi Lajos   Stark Antal   Szelepcsényi Lajos   Szép Jenő

Szigeti Endre   Tóth Tamás   Vági Ferenc   Varga István   Vilcsek Jenő   [Zalai Ernő](#)

[Chikán Attila](#)   Zalai Györgyné   Zelkó Lajos   Falusné Szikra Katalin   Gyurkó Lajos

Hagelmayer István   Mundruczó György   [Radó Sándor](#)   Hoós János   Meisel Sándor

Besenyei Lajos

Kozma Ferenc

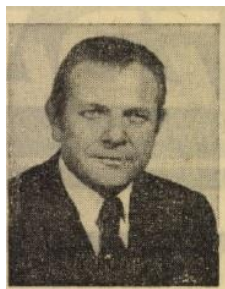
Farkas Sándor

Riesz Miklós

Preisz István

Nyilas József

Hegedüs József

Páli Lászlóné

Dévényné Bíró Ilona

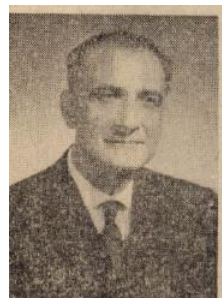
Szabó Katalin

Selmeci Lajos

Horváth Istvánné, Jándi Margit

Papp Elemér

Veress József

Poór József

Németh Miklós

Kertész Katalin

Kolacsek András

Peák István

Nagy Imre

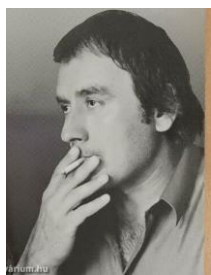

Nagy Sándor

Jeszenszky Géza

Papp Zsolt

Tóth Tamás

Bácskai István

Gáspár Bencéné

Papp Elemér

Iványi Attila Szilárd

Nyári Mária

Varga Gyula

Bognár József

Botos Katalin

Barla Szabó Ödön

Lajos Sándor

Roóz József

Forgács Csaba

Simai Mihály

Szikszay Béla

Szerletits József

Pálincás László

Vámosi Sándor

Hegedüs József

A rektorok festményeiről készített fényképeket a BCE tanácstermében Kenéz György mérnök fényképezte le 2021.04.11-én.

Rudas László

Nagy Tamás

Fogarasi Béla

Háty László

Pach Zsigmond Pál

Szabó Kálmán

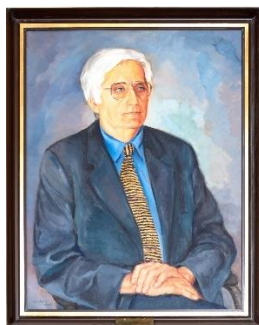
Berend T. Iván

Csizmadia Ernő

Szuhay Miklós

Csáki Csaba

Andorka Rudolf

Palánkai Tibor

Chikán Attila

Mészáros Tamás

Rostoványi Zsolt

Láczi András

A fenti fényképen az 1992-ben élő volt rektorok: [Szabó Kálmán](#), [Pach Zsigmond Pál](#), [Andorka Rudolf](#), [Berend T. Iván](#), [Csáki Csaba](#). Forrás: [CorvinusKioszk](#) 1992.

A rektorok 1948-2023 között.

- 2023 Takáts Előd	-1984 Csizmadia Ernő
-2021 Láczi András	-1979 Berend T. Iván
-2016 Rostoványi Zsolt	-1973 Szabó Kálmán
-2011 Mészáros Tamás	-1967 Pach Zsigmond Pál
-2003 Chikán Attila	-1963 Háy László
-2000 Palánkai Tibor	-1956 Fogarasi Béla
-1997 Andorka Rudolf	-1953 Nagy Tamás (kurátor)
-1991 Csáki Csaba	-1950 Rudas László
-1985 Szuhay Miklós (mb.)	

Az MKKE a „pártos egyetem”

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen általában elvárás volt a párttagság. Ennek ellenére a párttagok aránya az MKKE-n 1959-1989 között 30-40 % körül változott. Pontosabb statisztikával az 1976-os évre vonatkozva rendelkezünk: Egyetemünkön az oktatóknak kétharmada (lényegesen több, mint később 1979-ben), a nappalis hallgatóknak négy százaléka párttag. A párttagságon belül a hallgatók aránya huszonnégy százalék. Ezek az adatok az 1976-os évre vonatkoznak, s a korábbi évekhez viszonyítva elég egyenletes emelkedést mutatnak. (Közgazdász. [1977. 2. sz.](#)) 1979-ben például a párttagok aránya az oktatók között intézményenként változó, az intézmények többségénél 30-40 %, de van, ahol az 50 %-ot is meghaladja. (Egyetemi tanács jegyzőkönyvei. [1980 június 5.](#)) A vezetők, rektorok és rektorhelyettesek (mind egyik), dékánok (egy kivétellel mindegyik), tanszékvezetők (többsége, 2-3 kivétellel) párttagok voltak. Ugyanez volt a helyzet az ideológiai tantárgyakat oktató tanszékeken, pl. Politikai Gazdaságtan, Marxizmus-Leninizmus (Filozófia), Tudományos Szocializmus esetében is. Elnézték a párttagságot a Matematika és a Nyelvi Tanszékeken és egyes esetekben a szaktanszékeken. Akikről ismereteim vannak, hogy nem voltak párttagok és vezetők voltak, [Krekó Béla](#) (1964–1980 között az Egyetemi Számítóközpont igazgatója.) és [Szép Jenő](#), (1961-1987 között tanszék- illetve intézetvezető), [Mátyás Antal](#), (1970-1995 között tanszékvezető), [Herczegh Géza](#) jogász. Krekó Béla, Mátyás Antal Szép Jenő és [Herczegh Géza](#) mind négyen nemzetközi tekintélyű tudósok voltak, könyveik, szakcikkeik, könyveik külföldön az USA-ban és számos más országban is megjelentek. Nem volt párttag [Huszár Géza](#), aki MKKE Gazdaságmatematikai Tanszékének nyilvános rendes tanára (1948–1952), egyetemi tanára (1952–1961) a Tanszék vezetője (1948–1961), 1956-1960 között az Ipar Kar dékánja. [Nováky Erzsébet](#), (1989-2010 között tanszékvezető) akinek tanszékvezetője [Kovács Géza](#) intézte el, hogy párttagság nélkül taníthasson az Egyetemen. [Búza János](#) történész se volt párttag, [Berend T. Iván](#) tanszékvezetőnek köszönhette, 1964-től akadémiai státuszban taníthatott, de csak 1987-ben nevezték ki adjunktusnak. Nem volt párttag [Fülei-Szántó Endre](#) angol, francia, német és spanyol szakos nyelvtanár, továbbá [Forgó Ferenc](#) sem a Matematika Tanszéken, ahol az 1976-ban alakult és 1995-ig működő Matematikai és Számítástudományi Intézet igazgató-helyettese (1987–1988), majd igazgatója (1989–1995) is volt. A Matematika Tanszéken nem voltak párttagok még Halmai Erzsébet, [Gyurkó Lajos](#), Szentpéteri Szabolcsné és [Meszéna György](#).

Közgazdász. [1977. 2. sz.](#)

Természetesen különbségek voltak a párttagok között is. Varga József volt matematika tanáromtól 1970-ben megtudtam, hogy az egyetemen BM parancsnokság működött. Tudok arról, hogy Benedeczky Jánosné 1965-ben a KISZ vezetők fórumán munkatársakat keresett a BM számára. A munkásörökség, az MSZMP és a BM utánpótlását a KISZ vezetők közül keresték, nyílt vagy négyszemközt megbeszélések során. Ezt általában KT (környezettanulmány) előzte meg.

Voltak, akik munkásörök voltak és voltak, akik mert nem tartották be a BM utasításait, pl. fecsegték vagy kettős ügynökök lettek életükkel feleltek ezért, még titkos tárgyalás se volt, pl. Marczell Jenő.

A vezetők is különbözőek voltak, voltak segítőkészek és az adott rendszer kereteit szélesítők pl. [Szabó Kálmán](#) rektor (1968-1973) aki a közgazdászok képzés reformjának elindítója volt, [Kovács Géza](#), aki a hazai jövőkutatást megszervezte, [Berend T. Iván](#), [Csáki Csaba](#), [Chikán Attila](#), 1970-től a Rajk Szakkollégium alapító igazgatója, 2010 óta elnöke, [Mátyás Antal](#), [Krekó Béla](#), [Szép Jenő](#), stb. akik nemzetközi szintű kutatási eredményeket értek el és iskolát teremtettek.

A később vezető állásba került tanárok közül sokan voltak munkásörök, az 1956-os forradalom leverése után. S. B.

Munkásőrök az MKKE-n

Munkásőreinkről. *Ugyanezt a bizalmat és szeretetet élvezik egyetemünk munkásőrei, akik a IX. kerületi munkásőr zászlóaljban gyakorolják a fegyverforgatást, s teljesítenek szolgálatot üzemi munkásörökkel együtt. Az első időkben nem volt könnyű az egyetemi elvtársak helyzete. Néhány hónappal az ellenforradalom után keserű mellékíze volt ennek a szónak „egyetem”, különösen az idősebb elvtársak nehezen tudtak megbarátkozni a gondolattal, hogy az egyetemiiek fegyvert kapjanak, munkásőrök legyenek. Kemény munkával a gyakorlatokon, a feladatok végrehajtásával, fegyelmezett áldozat vállalással kellett bebizonyítaniuk a zászlóalj kollektívája előtt, hogy helyes volt a kerületi pártbizottság állásfoglalása; az egyetemi munkásőrök harcos kommunisták, akik a gyakorlatokon ugyanolyan jól megállják a helyüket, mint üzemi társaik.*

Közzéadász. [1960. 10. sz.](#)

[A Munkásőrség emblémája](#)

Az oktatói létszám alakulása /1954 = 100 %/						
1954	1955	1958	1960			
175 fő	161 fő	149 fő	153 fő			
100 %	92.5 %	85.1 %	87.4 %			

	M	P	Ért.	A	E	X
egyetemi tanár	1	1	4	4	2	-
egyetemi docens	8	3	4	6	7	-
egyetemi adjunktus ^x	16	11	11	11	5	2
egyetemi tanársegéd ^{xx}	29	16	12	7	7	-
testnevelő tanár	-	-	1	2	-	-
gyakornok	1	-	1	-	-	-
Összesen	55	31	33	30	21	2

^xtud.munkatársakkal   ^{xx}tud. segédmunkatársakkal

Az oktatók származás szerinti összetétele 1960-ban: M=munkás, P=paraszt, Ért=értelmiségi, A=alkalmazott, E=egyéb, X= x-es osztályidegen származás. Az X-esek között csak 2 adjunktus volt kinevezve

Egyetemünk oktató személyzete az Egyetem 1948-ban történt újjászervezése óta eltelt 13 év alatt alakult ki.

Az oktatói kar különböző, de alapvetően két fő forrásból rekrutálódott. Közvetlenül az Egyetem megalakulása után az Egyetem vezető posztjaira nagy munkásmozgalmi, politikai és szakmai tapasztalattal rendelkező idősebb elvtársak kerültek. Az egyetemi oktatók nagy része - adjunktusi és tanársegédi réteg pedig döntően az új egyetemet elvégző fiatal marxista értelmiség legjobbjai közül került ki.[]

Oktatóink közül 25 munkásör. (16 %) Oktatóinknak egy kisebb, szűk rétegénél találkozunk olyan jelenséggel, hogy nem szívesen vállalnak társadalmi munkát, részben szakmai fejlődésüket féltve, részben passzivitásból, -politikai öntudatuk fogyatékosága miatt. [] Egyetemünk oktatószemélyzetének kialakulása erős fluktuáció mellett ment végbe. A fluktuáció mértékére jellemző, hogy

1957-ben 7 fő,

1958-ban 24 fő,

1959-ben 7 fő,

1960-ban 9 fő

hagyta el Egyetemünket.

Az egyébként is túlzottan nagymértékű fluktuáció árnyoldala, hogy az Egyetemről elkerült oktatók jelentős hányada munkás és paraszt származású, politikai és szakmai szempontból egyaránt megfelelő volt. []

Az Egyetem vezető-káderállománya vizsgálata azt mutatja, hogy mint az egész közgazdaságtudományi fronton, a mi Egyetemünkön is kevés a tudományos munkában nagy tapasztalatokkal rendelkező, s ennek megfelelően a tudományok doktora, vagy kandidátusa címet már korábban elnyert, a tanszéki munkák vezetésére, politikai és szakmai szempontból egyaránt már teljesen kész oktató. A tanszék vezetői állomány összetételét az alábbiak jellemzik: jelenleg 19 tanszékünk közül 17-nek van vezetője. A 17 tanszékvezető közül 14 főállással, 3 pedig másodállásban látja el a tanszékvezetői teendőket. A 14 főállású tanszékvezető közül 6 egyetemi tanár, 7 egyetemi docens és egy adjunktus. Közülük 4 nyerte el a tudományok doktora, 5 a tudományok kandidátusa fokozatot, míg 4 tanszékvezető jelenleg még nem rendelkezik tudományos fokozattal. A 3 másodállású tanszékvezető közül kettő egyetemi tanár, egy pedig docens, egy rendelkezik a tudományok doktora fokozattal, kettőnek pedig jelenleg még nincs tudományos fokozata.

<u>Általános Közgazdasági Kar</u>		
Papp Sándor	1962-63	
Hekhamanesky Keyhosrov	1962-63	/Filozófia Tanszék/
Kalmár György	1962	/Tud.szoc. Tanszék/
Poller Imre	1962	/Tud.szoc. Tanszék/
Gacsályi István	1962	
<u>Kereskedelmi Kar</u>		
Kalász Lajos	1962	/Gazd.földrajz Tanszék/
Varga László	1962	
Szénay László	1962	
Bogdán Györgyi.	1962	
Antal Endre	1964	
<u>Ipari Kar</u>		
Németh András	1962	/főállásban/
Kovács Károly	1962	
Tóth Ferenc	1962	
Palicz András	1963	
Balázs Géza	1963	/Technológia Tanszék/
Ay János	1963	

Aspiráns felvételre vonatkozó javaslatok

A Budapesti Corvinus Egyetem jegyzőkönyvei 1892-1990. Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem - tanácsülések, 1960-1961. [1961. április 11.](#) Az Egyetem káderfejlesztési terve. Előadó: Dr. Varga Sándor.

Horváth József. Új munkásőreink. Nyolc fiatalot vesznek fel egyetemünkről a napokban munkásőrnek. [] De kikről van szó tulajdonképpen? Név szerint Tóth András kari KISZ-titkár, Szászfay Valéria a lány kollégium diákbizottságának az elnöke, Pjevára Pál KISZ vezetőségi tag, Szorcsik Sándor alapszervi titkár, [Besenyei Lajos](#) a Veres Pálné utcai kollégium diákbizottságának titkára. Vasziy Béla IV. évfolyam titkára, Gaál Gyula a Közgazdász munkatársa, és Endreffy Miklós KISZ vezetőségi tag. Aki ismeri őket, az láthatja, hogy mindannyian aktívan részt vesznek az egyetemi életben, a társadalmi munkában, csaknem kivétel nélkül vezető szerepet töltenek be a KISZ-ben.

Közgazdász. [1962. 9. sz.](#)

Kéthly Katalin. Önálló munkásőrszázad alakul egyetemünkön. Munkásőrök voltak: Klug Ferenc parancsnok válaszolt: Egyetemünkön kb. 40 fő tagja a munkásőrségnek, ebből 15 hallgató. Pl. Bartha Ferenc harmadéves külkereskedelmi szakos hallgató, [Szanyi Jenő](#) elvtárs, a kereskedelmi kar dékánja, 1957-ben lettem az alakuláskor munkásőr és hat évig voltam a testület tagja. A munkásőrség évente 600 óra elfoglaltság. (1964-ben bevezették a katonai szolgálatot az egyetemi felvételi után. Ez 11 hónap volt Kalocsán. 1957-1963 között nem kellett katonának menni, legfeljebb később 3 hónapra, az egyetemi tanulmányok befejezése után. S. B.)

Közgazdász. [1964. 5. sz.](#)

Kitüntetés. Forgách Tibor elvtársat a Belkereskedelem Gazdaságtana tanszékvezetőjét a munkásőrségben végzett eredményes tevékenységért a Munkaérdemrend bronz fokozatával tüntették ki.

Közgazdász. [1964. 7. sz.](#)

Munkásőrávatás. Hallgatók közül 14 új munkásőrt avattak 1964 december 12-én az aulában.

Munkásőr avatás 1964-ben

Közgazdász. [1964. 20. sz.](#)

Egyetemista munkásőrök

Közgazdász. [1967. 17. sz.](#)

Munkásőreinkről. Az ellenforradalom leverésének időszakában alakult meg 1957 februárjában a [Munkás-őrség](#). Az MSZMP hívó szavára a szocialista hazához hű párttagok és pártönkívüliek; munkások, parasztok és értelmiségiek; öregek és fiatalok; férfiak és nők fogtak fegyvert, hogy elejét vegyék a reakció bármilyen ellenforradalmi restaurációs kísérletének. Korábban a párt nem rendelkezett ilyen önkéntes fegyveres testülettel. [] Egyetemünk igen sok oktatója, dolgozója és hallgatója, tagja a munkásőrségnek. Ez a munkásőr kollektíva minden tanév végén a végzős hallgatók távozása miatt újra feltöltődik.

Közgazdász. [1968. 13. sz.](#)

Egyetemista munkásőrök. Róth János negyedéves külker szakos hallgató vigyáz, biztosítja a járműveket, míg a többiek harci feladatot hajtanak végre. Egyetemünkön szép számmal találunk olyan oktatókat és hallgatókat, akik napi munkájuk, hivatásuk gyakorlása mellett a tíz éve létrehozott fontos védelmi funkciót betöltő társadalmi fegyveres testület, a munkásőrség kötelékében is tevékenykednek. S ez nem kis erőt, fáradságot jelent, hiszen míg más a napi munka, tanulás után fáradtan hazatér, vagy a hét végét víkenddel, szórakozással tölti, őket gyakran más program várja: magukra öltik sűrű egyenruhájukat és foglalkozásokra, gyakorlatokra indulnak. A már esküt tett munkás-őrökön kívül vannak közöttük előképzősök is, akik most ismerkednek az alapkiképzés keretében elsajátítandó tudnivalókkal. Őket látogattuk meg egyik foglalkozásukon, ahol vállalatok, üzemek előképzőseivel együtt gyakorolták az alaki és a harckiképzés elemeit. — kurtán —

Egyetemista munkásőrök

Róth János negyedéves külker. szakos hallgató vigyáz, biztosítja a járműveket, míg a többiek harci feladatot hajtanak végre.

Egyetemünkön szép számmal találunk olyan oktatókat és hallgatókat, akik napi munkájuk, hivatásuk gyakorlása mellett a tíz éve létrehozott fontos védelmi funkciót betöltő társadalmi fegyveres testület, a munkásőrség kötelékében is tevékenykednek. S ez nem kis erőt, fáradságot jelent, hiszen míg más a napi munka, tanulás után fáradtan hazatér, vagy a hét végét víkenddel, szórakozással tölti, őket gyakran más program várja: magukra öltik sűrű egyenruhájukat és foglalkozásokra, gyakorlatokra indulnak.

A már esküt tett munkás-őrökön kívül vannak közöttük előképzősök is, akik most ismerkednek az alapkiképzés keretében elsajátítandó tudnivalókkal. Őket látogattuk meg egyik foglalkozásukon, ahol vállalatok, üzemek előképzőseivel együtt gyakorolták az alaki és a harckiképzés elemeit.

— kurtán —

Egyetemista munkásőrök

Gyakorlat teszi a jó munkásört is. Vége a foglalkozásnak-indulás haza! (Fotó Száva Lajos)

Közgazdász. [1967. 17. sz.](#)

Dr. Kreskay Ferenc kandidátust, a Kereskedelmi kar dékánját és Klug Ferencet, a Könyvtár osztályvezetőjét a Belügyminisztérium a munkásörtségben végzett tevékenységéért a Haza Szolgálatában Érdemérem arany fokozatával tüntették ki.

Közgazdász. [1971. 7. sz.](#)

Haza szolgálataért érdemérem arany fokozata kitüntetést kapta Kolacsek András, a munkásörtségben 16 éve kifejtett lelkiismeretes, eredményes munkájáért. Szolgálati érdemérmét kapott Gondi József egyetemi docens, a filozófiai tudományok kandidátusa a munkásörszágban 15 éve kifejtett eredményes, odaadó munkájáért.

Közgazdász. [1973. 7. sz.](#)

Kitüntetett munkásöreink. A IX. kerületi pártbizottság emlékéremmel tüntette Klug Ferencet a könyvtár dolgozóját, aki 1957 óta munkásör.

Klug Ferenc

Közgazdász. [1975. 11. sz.](#)

Jó évet zárt a IX. kerületi munkásörzászlóalj. Ünnepeles évzáró gyűlést tartott a IX. kerület munkásörzászlóalj a január 9-én a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem aulájában. Az elnöki asztalnál foglalt helyet Bihari László, a budapesti pártbizottság tagja, Kiss Miklós, a Budapesti Munkásörparancsnokságtól, Horváth Ernő, a IX. kerületi pártbizottság titkára, továbbá a kerület más párt és társadalmi szervezeteinek képviselői. A hazánkban ideiglenesen állomásozó déli hadseregcsoporthoz parancsnokságát P. N. Csinyec őrnagy elvtárs képviselte.

Húsz éve kezdődött. „... Húsz esztendő telt el azóta, hogy 1957 februárjában megalakult a munkásőrség... A munkásőröknek sikerült megvalósítaniuk azt a nem könnyű feladatot, hogy a termelő, alkotómunkában, a szolgálat ellátásában és más társadalmi kötelezettségeik teljesítésében egyaránt kiemelkedően helytálljanak. Társadalmunk méltán tartja számon, hogy a munkásőrök — szolgálatuk ellátása mellett — mindig ott voltak és példásan helyt álltak, amikor természeti csapások vagy egyéb okok miatt az egész társadalom erejét kellett mozgósítani. Kádár János, az MSZMP KB első titkára szavait idézve köszöntjük egyetemünk munkásőreit, s közülük is különösen azokat, akik a megalakulástól — 1957-től — folyamatosan részt vesznek a munkásőrség munkájában: Forgács Tibort, Gondi Józsefet, Kollarik Amáliát, Kreskai Ferencet, Polgár Sándort, Kolacsek Andrást és Klug Ferencet. Egyetemi pártszervezetünk nevében köszönetét mondunk nekik a pártmegbízatusuk teljesítéséért és kívánunk további jó munkájukhoz erőt, egészséget. Most Kolacsek Andrást, a kereskedelmi kar párttitkárát kértük meg, hogy beszéljen a megalakulásról, akkori munkájukról, s arról, hogyan változott meg napjainkra a munkásőrök társadalmi feladata: — 1957-ben, a megalakuláskor 30—40 ember lépett be az egyetemről a IX. kerületi zászlóaljba. Néhány hónap alatt a belépettek létszáma 66 főre emelkedett. Felmerült az a gondolat is, hogy az egyetemünknek külön százada legyen ... Sajnos, a lemorzsolódás elég jelentős volt, bár igaz, hogy a hallgatók közül is sokan beléptek, de ők csak ideiglenesen növelhették a létszámot. A megalakuláskor katonailag eldőlt már a hatalmi kérdés — a légkör azonban továbbra is feszült maradt, továbbra is olyan ellenforradalmi jelszavakkal lehetett találkozni, mint pl. a MUK (Márciusban újra kezdjük ...), „Vörös májust soha többet”. Az, hogy az utcákon munkásőrökkel is lehetett találkozni, csökkentette a politikai bizonytalanságot. Rendszeresen részt vettünk a rendőrség közbiztonsági tevékenységében is. Közeledett 1957 májusa. Sikerült úgy megünnepelnünk május 1-ét, hogy az elkövetkezendő idő minden bizonytalanságot kizáróan a szocializmus folytatását jelentse. Ezek az első évek karhatalmi tevékenységgel teltek el.

Közgazdász. [1977. 4. sz.](#)

Jubileumra készül a munkásőrség. Januárban ünnepli 25 éves fennállását a munkásőrség. Ebből az alkalmából a napokban tájékoztatót tartottak a munkásőrség tevékenységéről, valamint az évforduló megünnepelésének programjáról az MSZMP Budapesti Bizottságán. A tájékoztató során Kelemen Győző, a munkásőrség budapesti parancsnoka összegezte a munkásőrség elmúlt 25 éves tevékenységét. [] A munkásőrség jelenleg Budapesten több mint 10 ezer dolgozót tömörít.

Közgazdász. [1981. 14. sz.](#)

Munkásőrök a katedráról. Ma már kevesen tudják — különösen a hallgatók közül — hogy több mint 60 egyetemi oktató, dolgozó, majd később hallgató jelentkezett 1957-ben a munkásőrség szervezésekor. „Kemény dolog volt ez akkor — emlékezik Kollarik Amália az alapítók egyike, ma is az országos parancsnokság munkatársa. [] — Egészen pontosan a IV. század részei lettünk — mondja Klug Ferenc, ma is a kerületi parancsnokság tagja. — Dr. Kőműves Imre (ma hazánk ENSZ nagykövete) volt a szakaszparancsnok. [] Én a vegyes szakaszba kerültem, — emlékezik vissza Mihalik István. [] Végül is ketten is szakaszparancsnokok, lettünk, ezenkívül adott az egyetem három rajparancsnokot (közülük Forgács Tibor és Tóth Ferenc ma is az egyetemen vannak), egy szakaszparancsnokhelyettest, a rektori hivatal akkori titkára, Sásai Imre pedig a zászlóaljtörzsbe is bekerült. [] Az alapító tagok közül néhányan már meghaltak, többségük viszont még ma is az egyetemünkön dolgoznak, oktatnak. Kik is ők? Barna Gyula, Bedő Gyula, Benedeczky János, [Berend T. Iván](#), Bikics István, Erdei György. Fogaras István, Forgács Tibor, Gacsályi István, Gondi József,

Gulyás József, Kalász Lajos, Klug Ferenc, Kolacsek András, Kollarik Amália, [Kovács Géza](#), Kovács Károly, Köves András, Kreskay Ferenc, Kubik István, [Megyeri Endre](#), [Mihalik István](#), Polgár Sándor, Sásdi Imre, Szántai Kálmán, [Szanyi Jenő](#), [Szigeti Endre](#), [Szuhay Miklós](#), Tóth Ferenc, Varga László.
Közgazdász. [1982. 2. sz.](#)

Erdei György, Gacsályi István, Benedeczky János és Mihalik István munkásörként. Archív fotó

Merényi Miklós. „Miért fog fegyvert egy oktató” Munkásörök az MKKE-n. [] Nagy változások voltak akkor — jegyzi meg Klug Ferenc —, szinte egy időben zajlott a párt. a KISZ újjászervezése, a munkásörség felállítása. De kik is voltak egyetemünkön az alapítók: Barna Gyula, Bedő Gyula, Benedeczky János és felesége, [Berend T. Iván](#), Bikics István, Erdei György, Fagaras István, Forgács Tibor, Gacsályi István, Gondi József, Gulyás József, Kalász Lajos, Klug Ferenc, Kolacsek András, Kollarik Amália, [Kovács Géza](#), Kovács Károly, Köves András, Kreskay Ferenc, Kubik István, [Megyeri Endre](#), [Mihalik István](#), Polgár Sándor, Sásdi Imre, Szánthai Kálmán, [Szanyi Jenő](#), Szigeti Endre, [Szuhay Miklós](#), Tóth Ferenc, Varga László — sokan közülük még mindig tanítanak.
Közgazdász. [1986. 19. sz.](#)

A munkásörség felvonulása 1957 tavaszán

(1963 után többen azért lettek munkásörök, mert a katonaság 11 hónap volt, amit kiváltottak a munkásörséggel, ami 600 óra (napi 8 órával számolva 75 nap, 2,5 hónap) évi elfoglaltságot jelentett. S. B.)

Marczell Jenő titokzatos halála

Marczell Jenőt egyetemünk 1961-ben végzett hallgatóját a felszabadulás 17. évfordulóján Felsőoktatási Tanulmányi Érdeméremmel tüntette ki a művelődésügyi miniszter. [] Állandó KISZ- munkáját is jól végezte. Miután mint alapszervi kultúrfelelős megismerkedett a KISZ-vezető munkájával, az alap- szervezet titkára lett. [] Most a Híradástechnikai Ipari Kutatóintézet közgazdásza.

Marczell Jenő

Közgazdász. [1962. 8. sz.](#)

Doktorrá avatás. Summa Cum Laude. Marczell Jenő, az ipargazdaságtan tanszék fiatal tanársegédje 1961-ben végzett egyetemünkön. Most, a doktori cím elérésekor disszertációjának témája iránt érdeklődtünk. — Dolgozatom címe: „Az önköltségtervezés egyes kérdései az iparvállalatoknál”. Munkám során nagy hasznát vettem a vállalatnál töltött egy év gyakorlati tapasztalatainak. Ez megkönnyítette a szakirodalom feldolgozását, és lehetővé tette a téma alaposabb megismerését.

Közgazdász. [1963. 17. sz.](#)

Marczell Jenő, az ipargazdaságtan tanszék adjunktusa a Munka Érdemrend ezüst fokozatát kapta.

Közgazdász. [1967. 16. sz.](#)

Marczell Jenő. Doktori értekezésének tárgya: Az önköltségtervezés egyes kérdései az iparvállalatoknál.

Bíráló: dr. Cotel Kornél /summa cum laude/ és dr. Varga Sándor /summa cum laude/

Jegyzőkönyv az [1963. május 31-i](#) Egyetemi Tanácsülésről.

Dr. Marczell Jenő

Mely megrendüléssel fogadtuk a hírt, hogy dr. Marczell Jenő adjunktus, Ipari Kari párttitkár, az egyetem pártbizottságának tagja örökre elhagyott közülünk. Nehéz volt elhinni, mert nehéz tudomásul venni, hogy egy nagyon tevékeny, irítkés, általános megbecsüléssel és szeretettel övezett munkatársunk 36 éves korában, alkotómunkájának legszebb időszakában váratlanul elhunyt.

Szorgos munkában eredményekben gazdag pályát szakított meg a szer. Marczell Jenő, a munkáját a szó teljes értelmében hivatásának tekintette. Oktatni, korszerű, igaz elveket és módszereket terjesztani, nevelni, elősegíteni a fiatal közgazdászok szakmai és politikai fejlődését; olyan feladatok voltak ezek, amelyek életének fő célkitűzésévé váltak.

Marczell Jenő, azonban egyetemen kívül is sokat tett szakterületének propagálásáért, a korszerű szervezési és vezelési elvek, módszerek elterjesztéséért. 1943 és 1947 között nagyon sikeres és szeretettel évezeti előadója volt a Művelődésügyi Minisztérium Ipari Üzemgazdaságtani tanfolyamának. E hallgatók kezdeményezésére kapott 1967-ben — 3 éves egyetemi oktató munkája után — kormánykiváltságot, a Munka Érdemrend 2. fokozatát.

Pályatársai tehetsége és szorgos kutatóként tartották számon. Főként kora ellenére több mint 60 publikációja je-

lent meg. Különbösen sokat foglalkozott a vállalatok munkahelyi, munkaszervezési kérdéseivel. E tárgykörből készített kandidátusi értekezését is, amelyben közel tízezer kutatómunkája eredményeit foglalta össze. E kutatás befejezése évek óta egyik legfontosabb személyes célkitűzése volt. Szeptember 26-án tartottuk a munkahelyi vitát, ahol a szakterület legismertebb képviselői nagy elismeréssel nyilatkoztak az értekezésről. Szülebb környezete jól látta a vita után, hogy milyen örömmel tölti el a jól megérdemelt időt, hogy mennyire felszabadult, mennyire boldog volt. Tragikus, hogy ezután alig két nappal örökre elhagyott közülünk.

Marczell Jenő igazán költőes ember volt. Életének természetes célja volt diákkora óta a költőességet dolgozni. Azok közé tartozott, akik minél politikai munkások is, nagyon sokat tettek oktatási-nevelési és tudományos célkitűzések megvalósításáért az egyetemi hallgatók szocialista neveléséért. Évekig volt kollégiumi nevelőtanár, majd kollégiumi igazgató. 11 éve volt tagja az Ipari Kari Pártvezetőségnek. Tragikus haláláig a Kari Pártbizottság titkára és az Egyetemi Pártbizottság tagja volt.

Marczell Jenő politikai és szakmai munkában egyaránt nagy követelményeket támasztott önmagával szemben. Sokat vállalt és ezek teljesítését lelkiismereti kérdések tekintette. Életencéljainak szentelte. Mindenekelőtt az, valamint szolid, rokonszenves egyénisége, egyszerűsége, segítőkészsége az oka annak, hogy nagyon népszerű volt. Tízvezéna fájdalom és súlyos vesztés; mindannyiunk számára: nagyon értékes, szép és első álló elvtársunkat, barátunkat, pályatársunkat veszítettük el.

Marczell Jenőt a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem saját halottjának tekintette. Végso búcsúztatására 1974. október 8-án 15 órakor került sor a Farkasréti temetőben.

Emlékét kegyelettel megőriztük!

1974. szeptember 28-án 36 éves korában elhunyt Marczell Jenő. Marczell Jenőt a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem saját halottjának tekintette. Végso búcsúztatására 1974. október 8-án 15 órakor került sor a Farkasréti temetőben. Szeptember 26-án tartották kandidátusi értekezésének munkahelyi vitáját,

ahol a munkaügyi szakterület legismertebb képviselői nagy elismeréssel nyilatkoztak az értekezéséről. Tragikus, hogy ezután alig két nappal örökre eltávozott közülünk. Iparkari párttitkár, az egyetemi pártbizottság tagja volt. Évekig volt kollégiumi nevelőtanár, majd kollégiumi igazgató. 11 éve volt tagja az Ipar Kari Pártvezetőségnek.

Közgazdász. [1974. 14. sz.](#)

Marczell Jenő sírjának adatait nem találták meg keresésemre a Farkasréti Temető nyilvántartásában. Miután megtaláltam Marczell Jenő temetésének adatait a Közgazdászban, újra írtam és ezt a választ kaptam: A Farkasréti Temető igazgatójának Lázár Krisztina válasz levele (2021-03-1) Hivatkozva az előzőekre szíves tájékoztatásul írom Önnek, hogy a keresett elhunytat 1975-ben nyilvántartásuk szerint Dorogra helyezték át. Segítség volt a pontos dátum megadása mert a nyilvántartásunk évenként betűrendben van. A 2003 előtti években lejárt, megszüntetett, áthelyezett elhunytak nem szerepelnek a számítógépes rendszerben, csak az adott év főkönyvében.

Marczell Jenő halálának körülményeiben sok a rejtély. 1974. szeptember végén lakásunkra telefonált kétségbe esve „menyasszonya”, (a menyasszonyok gyakran cserélődtek, de ez talán az igazi volt) hogy Marczell Jenőt nem találják, kérdezte nincs-e Pécsen, nem láttam-e. Előadásokat szokott tartani Pécsen és Komlón, de 1974. szeptemberében Marczell Jenővel nem találkoztam. Október elején jött a hír, hogy meghalt és temetése október 7-én lesz. Komjáti Zoltán tanszékvezetőm azt mondta Én menjek fel a temetésre, mert kollégám volt, a Farkasréti Temetőben vegyek virágcsokrot. Fel is mentem és megtudtam az irodán, hogy a temetést elhalasztották, hogy mikor lesz nem tudták megmondani. Visszajöttem vonattal Pécsre. Bodnár Pál kollégámmal a temetést követően találkoztam és azt mondta, a BM attól félt, hogy a temetésen a hallgatók tüntetni fognak, ezért változtattak a temetés időpontján. Azt, hogy miért tüntettek volna a hallgatók, nem tudni, de nem volt tüntetés. Miután Marczell Jenőt nem találták, bejelentették a rendőrségen. A rendőrség felkereste Marczell Jenő lakását a Gellérthegyén, ahol a társasházban több egyetemi oktató lakott, pl. Németh András kollégája és ivótársa, Hagelmayer István és mások. A rendőrség megtalálta Marczell Jenő holttestét és elszállíttatta. Ezt követően Marczell Jenő Dorogon élő fiútestvére és Bodnár Pál bemehettek a lakásba. A rendőrség először azt mondta nekik, hogy szívinfarktust kapott Marczell Jenő, majd azt mondták, hogy gázmérgezésben halt meg, ez a változat terjedt el. Bodnár Pál viszont azt látta a lakásban, hogy a kanapé, ahol meghalt Marczell Jenő tele volt vérfoltokkal, gázmérgezés esetében ez nem volt lehetséges. Marczell Jenő a halála előtti hónapokban nagyon félt, váltott taxival utazott, valószínűleg tartott attól, hogy követik, lakásán a zárát bonyolultabb biztonsági zárra cserélte. Németh András az alatta lévő lakásban lakott, ha fel akart menni hozzá kopogtatott a falon, hogy Ő fog felmenni, bárkinek nem nyitotta ki az ajtót. Bodnár Pál azt derítette ki, hogy Marczell Jenő letagadta származását amikor felvételizett az egyetemre, a Marczell családnak 1945 előtt Csallóközben voltak nagyobb birtokaik és ennek alapján zsarolással szervezhatték be. Először a katonai hírszerzésnek dolgozott, majd kikérte a BM III/III ügyosztálya. 1968 augusztus 20 után Prágába küldték és a nyugati hírszolgálat akkor szervezhette be. E szerint 6 éven át lehetett kettős ügynök és biztos, hogy néhány magyar hírszerző nevét is elárulta. Az események alapján a BM vagy felsőbb pártszervek nem akartak letartóztatást és tárgyalást, hanem likvidálták. Marczell Jenő testvére tudhatott testvére tevékenységéről, mert mint Bodnár Pál mondta, nem rendítette meg a testvére halála. Utólag visszaemlékezve néhány dolog furcsa volt. Marczell Jenő többször eltűnt egy-két hétre, amikor előkerült nem beszélt arról, hogy merre járt. Azt többször elmondta italozás közben, hogy a nagy ivászatokon, amiken részt vett kiment a fürdőszobába két újat ledugta a torkán és kihányta az italt, nyilvánvalóan azért, hogy ne legyen részeg. BM körökben az ivászatok ismertek voltak, [Benkei András](#) belügyminiszter (1963-1980) is alkoholista volt. Az MKKE oktatói között, még az egyetem épületében is, sokszor volt ivászat, a tömény szesz dívott. A Statisztika Tanszék a harmadik emeleten a szobánkkal szemben volt

1968-1970 között és sokszor láttuk, hogy hozzák a cseresznyepálinkát üvegszám. Egy ilyen ivászat során, amikor Budán kocsmákat, eszpresszókat látogattunk és már igen részeg állapotban voltunk Marczell Jenő megkérdezte Tőlem, miért nem akarok belépni a pártba. Azt válaszoltam, hogy a családban 1945 előtt és után senki nem volt párttag. Marczell Jenő a földszintről mindig gyalog jött fel a harmadik emeletre és bárkivel találkozott beszélgetni kezdett, nála ez a pár perces út legalább fél óra volt. Csodálkoztunk ezen a szokásán, s csak a halála után értettem meg az okát, próbált adatokhoz, információkhoz jutni a beszélgetések során. Marczell Jenő többünknek elmondta, hogy a kari párttitkárságot azért vállalta, hogy ellensúlya legyen Varga Sándornak, a tanszékvezetőnek, aki akadályozta abban, hogy megvédje a kandidátusi értekezését és hogy így docensnek nevezzék ki. Bodnár Pál elmondta, hogy Marczell Jenő tetemét testvére exhumáltatta és Dorogon temették el újra. Ez a temetői nyilvántartás szerint 1975-ben következett be. Bodnár Pál azt is elmondta nekem az 1980-as években, hogy behívták a rendőrségre, megfenyegették, hogy Marczell Jenő homályos haláláról ne beszéljen. Ez még gyanúsabbá teszi a történeteket. Marczell Jenő neve nem szerepel az ÁBTL iratokban.

ÁBTL iratok az MKKE tanáiról

A BM 1959-1989 között elsősorban azokat az egyetemi oktatókat próbálta beszervezni, akik rendszeresen utaztak a Nyugateurópai országokba, illetve az USA-ban. Jelenleg csak a III/III-as iratokat lehet kutatni. Nem kutathatóak a Belügyminisztérium [III/II. Csoportfőnökség](#) iratai. A III/II. Csoportfőnökség a Magyar Népköztársaság politikai rendőrségének a külső elhárítással, azaz kémelhárítással foglalkozó része volt 1962 és 1990 között. Részt alkototta a Belügyminisztérium III. Főcsoportfőnökségének, a pártállam állambiztonsági szolgálatának. Ugyancsak nem kutathatóak a Belügyminisztérium [III/I. Csoportfőnökség](#) iratai. A Belügyminisztérium III/I. Csoportfőnökség a Magyar Népköztársaság politikai rendőrségének a külső hírszerzéssel foglalkozó része volt 1962 és 1990 között. Részt alkototta a Belügyminisztérium III. Főcsoportfőnökségének, a pártállam állambiztonsági szolgálatának, valamint társszerve és egyben konkurense volt a magyar katonai hírszerzésnek, az MNVK 2. Csoportfőnökségnek.

Az alábbiakban közreadom azon MKKE tanárok iratait, akikről adatok vannak az ÁBTL-ben és akiket megtaláltam. Ez csak egy válogatás, teljeskörűsége nem törekedhettem. Akik a jelentésekben szerepelnek, lehettek áldozatok és ügynökök is, mert az ügynököket is ellenőrizték, róluk is jelentettek. Az érintett tanárok igyekeztek lavírozni, nyíltan nem utasíthatták el a BM összekötők ajánlatait, mert tudták, akkor nem utazhatnak ki a nyugati országokba, de a jelentéstételt általában elszabotálták. Az Állambiztonság célkeresztjébe kerülhettek azok is, akik Nagy Imre köréhez tartoztak és az 1956-os forradalom leverése után egymással találkoztak, a forradalomról publikáltak, pl. Nagy Tamás, Ádám György, Andorka Rudolf, Markos György, Szabó Kálmán és mások. A terjedelmi korlátok miatt itt csak néhány ÁBTL iratot mutatok be, jellemzésül a korszakra.

Az ÁBTL iratokban az 1960-as években hivatkoztak a 04 BM miniszteri parancsra, különösen a Ford ösztöndíjjal az USA-ba utazók esetében. Elsősorban arra kérték a kiutazókat, hogy figyeljenek arra, kik próbálkoznak a finom vagy durva beszervezési kísérlettel és ezt jelentsék. A kiutazók általában azzal védekeztek, hogy tudományos kutatók, a kémkedéshez nem értenek. A témakörből jó áttekintést ad: Krahulcsán Zsolt. A be- és kiutazások állambiztonsági és pártellenőrzése (1965–1970) Betekintő [2010/2.](#) c. tanulmánya.

Ádám György közgazdászra vonatkozó ÁBTL iratok. 149 dossziében szerepel a neve. (Anyja neve Leitner Jolán.

Ádám György (Nagykanizsa, 1911. augusztus 7. – Budapest, 1974. június 17.) közgazdász, újságíró, szakíró. 1948-ban az MTI közgazdasági kiadványát szerkesztette. 1949-ben letartóztatták és koholt vádak alapján tízévi börtönre ítélték. 1954-ben rehabilitálták. 1954 és 1957 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tudományos munkatársa volt. Az 1956-os forradalomban aktív szerepet játszott, tagja volt a Magyar Értelmiség Forradalmi Bizottságának. 1957-ben életfogytiglani börtönre ítélték, ám az 1963 márciusi általános amnesztiával szabadult. 1963-tól a Közgazdasági és Jogi Kiadó felelős szerkesztőjeként működött. Egy évvel később megkapta a közgazdaságtudomány kandidátusi fokozatát.

3.1.2. M-30220 Takács Imre (Történész) A BM III/III-4-b alosztálya foglalkoztatta a "Történész" fedőnevű informátort (később "Takács Imre" fedőnevű tmb.), 1967 és 1969 között, aki történész lévén elsősorban a hazai történész szakma belső ügyeiről és nemzetközi kapcsolatairól, valamint az MTA különböző szervezeteiben tapasztalható jelenségekről jelentett, különös tekintettel az 1968-as csehszlovákiai beavatkozás értelmiségi körökben keltett visszhangjára. 1967-1969.

Ádám György

Adta: Takács Imre "L. sz. sz."
 Felte: "Földes" helysz.
 Hely: Pénz. Cím: "Cím"
 Tárgy: "Ádám György" 97

Ádám Györgyöt én jobban ismerem, mint ő engemet, ez abból adódik, hogy személyesen az elmúlt másfél évtizedben aránylag ritkán találkoztunk. Ezt azért emelem ki, hogy egyuttal mindjárt körül is határoljam annak értékét, amit róla tudok. Mégis hangsúlyozom azt is, hogy ugyanakkor ismeretségi körömben sok közvetlen barátja vagy jó ismerőse akad, akiktől igen sok mindent hallottam ez idő alatt róla is, viselt dolgairól is. Ezek alapján állítom össze mindazt, amit tudok.

Közhely, hogy rendkívül széles látóköre, számos nyelven ír, olvas, beszél. Világot járt, sokfelé megfordult. E mellett nagy szakmai műveltsége is van, munkái nagy anyagot ölelnek fel és imponáló felkészültségről, tárgyismeretről tesznek tanubizonyságot. Mindez érthetővé teszi, hogy környezetére igen nagy hatása van, a mai magyar értelmiségre, elsősorban humán tájékozottságu értelmiségre vitathatatlan a hatása. Persze, ezt sem lehet eltulozni, csupán a főváros egy aránylag szűk negyedére gondolok, de ez a társaság hangadó szinte mindenben.

Ugyancsak közhely nyilvánvalóan nagyarányú külföldi ismeretsége, kapcsolatai minden irányba, de elsősorban Európában, különösen angol és francia körökkel. Ez a külföldi kapcsolat-tömeg szinte átláthatatlan, igen bonyolult, s csak a Horváth-Zoltán-féle mulhatta felül színpompában, a kapcsolatok gazdag árnyaltságában.

Személyiségének jellemvonásait elsősorban mások, barátai, közeli ismerőseinek elbeszéléseiből ismerem, noha egy-két jellemző apróságnak magam is tanuja voltam. Ezek szerint Ádám igen hiu, érzékeny ember, sűrű hangulatváltozások, hullámzások jellemzik, amelyek persze munkájára, véleményeinek formálására is kihat-

nak. Rendkívül túlfutott egyéniség, aki nem szab gátat érzelmeiből adódó cselekedeteinek, még akkor sem, ha esetleg figyelmeztetik rá, hogy ez ugyanis csak egy rossz hangulat eredménye. Ha egyéni érdekeiről van szó, szinte mindenre képes és kapható, volt börtöntársai számos történetet tudnak erről, de nem csak ott, mindenütt meggyilvánul az a jellemvonása. Túlfutottságából következik az is, hogy sokszor túlértékel helyzeteket, eseményeket, mércéje sokszor nem megbízható, s nem annyira logikus meggondolás, mint inkább a belső feszültség tükrképe. Ennek a jelenségnek veszélyes voltára nem árt felhívni a figyelmet, sok minden elkerülhető lett volna mind az ő, mind mások életében, ha jobban tudatosodik ez a sajátossága.

A fentiekből is következik, hogy Ádám, mint elég nyugtalanító jelenség, kaphatónak látszik meggondolatlan cselekedetekre is. Egész egyénisége vibrál, nyugtalanságot kelt maga körül. Sokan külföldi ügynökségek emberét, sokan /bár az előbbinél kisebb számban/ rendőrugynököket vélnek benne. Erre vonatkozólag jellemző, hogy amikor Horváth Zoltán ügye kipattant, s hírek terjedtek arról, milyen részletesen ismeretesek a cukrászdai beszélgetések, az esetleges informátorok között Ádám nevét is emlegették, nem is kis számban. Ma kétségtelenül neki van talán a legnagyobb befolyása abból a társaságból, amelyhez tartozik. Ennek oka a fentiekén kívül az is, hogy a többiek, különösen a volt vezetők eléggé visszahuzódó életet élnek, s óvakodnak a nyilvános nagyobb szerepléstől, míg Ádám nem ezt teszi. Így kétségtelenül bizonyos értelemben kulcsemberek, összekötőnek is számít.

1968. IX. 5.

Tal. L.

3.1.2. M-30220. 97.

7/1

Értékelés: A jelenség Ádám arányos, arányos, jóval jóval foglalkoztat. Több megbízható információt, fontos, amelyet az információval valóban hűségű. A jelenség alapul szolgál a Ádám felé vérendő feladatok elvégzésére.

Utánítás: Területhez is és állítja, hogy Ádám beszélt körül. - Donát Ferencről amsz. külföldi hírszolg. haza- térése után érkező, Ádám nem ismétlődő. Ha- rász foglalkoztat, Ádám a családjával ere- mélyre, kapcsolatokban, mint a levei. A beérkező hírvonalon fogja Donát Ádámmal kapcsolatban állásfoglalását. Donát az információval hű- vellel baráti viszonyban van.

Tulajdonos: A jelenség (például Tancs) t-d-ba hűsített el és információkat felhívással.

Tal. L.

K: 3 péld

3.1.2. M-30220. 97/1.

Fekete Ferenc (sz. 1928. Agrárközgazdász. Népi kollégista, az MKP, majd az MDP tagja, 1956-ban a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tanára, a Közgazdasági Szemle főszerkesztője. 1956 után főszerkesztői tisztségéből leváltják, az MSZMP-ből kizárják, később visszaveszik. Az MTA Agrárgazdasági Kutatóintézetének osztályvezetője, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tanára.) Vallomásában mindent tagadott.

[Andorka Rudolf](#) (1931-1997) - A [Történeti Levéltár](#) adatbázisában ez szerepel róla: 1956-ban részt vett a Magyar Értelmiség Forradalmi Bizottsága munkájában, 1957-ben (egyetemi hallgató) 5 hónap börtönbüntetésre ítélték. Szabadulása után fordítóként, 1962-1984 között a Központi Statisztikai Hivatalban szociológusként dolgozott. 1984-től a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem majd Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára, 1991-től az egyetem rektora. 1990-ben lett az Magyar Tudományos Akadémia tagja. A neve 34 dossziéhoz van hozzákapcsolva.

Andorka Rudolf személyi lapja fényképe. Személyi törzslap.

75

O-11802/2. 253 (319)

Andorka Rudolf fiatal értelmiségiekből álló ellenséges ideológiai csoportosulás vezetője volt 1957-ben, ellenséges tevékenységet fejtett ki a népi demokratikus rendszerünk ellen. A csoport tagjai voltak pl. [Pomogáts Béla](#), Kaas Ervin, Gyurkó László, [Dornbach Alajos](#) és mások.

3.1.5.O-11802/1, továbbá 2, 18, 28, 29. Fekete Hollók. 1960-1962. BM II/5-f. alosztálya 1958-tól "Fekete Hollók" fn. operatív feldolgozó munkát folytatott egy klerikális államellenes szervezkedés ügyében, melynek ideológiai alapját a résztvevők a pápai szociális enciklikákból és körlevelekből merítették. A szervezkedés kiterjedt a volt ciszterci és jezsuita rendek, a KIOE-KLOSZ, a "[Regnum Marianum](#)" és más ifjúsági szervezetek, a piarista- és bencés rend egyes tagjai, valamint egyes római katolikus papok által irányított illegális szervezetekre és csoportokra, melyek az ország különböző területein - elsősorban Budapesten - működtek. Ifjúsági fiú- és lánycsoportokat, felnőtt köröket, családközösségeket, értelmiségi, szakmai, ún. "elit" csoportokat, cserkészcsapatokat szerveztek.

3.1.5.O-10847 "Árulók" 1959-1960. Iratképző szerv: BM II/5-f. alosztálya Andorka Rudolf és társai 1959-ben, rendszeres összejöveteleiken politikai vitákat folytattak, és a letartóztatottak családtagjai számára gyűjtést szerveztek. A dosszié első felében Pomogáts Béla kihallgatási jegyzőkönyvei találhatóak. Az Egyetemi Forradalmi Diákbizottság története. Összefoglaló Dornbach Alajos ("Lojzi") ügyében.

3.1.2.M-32400 „Papp István”. 1957-1958. Az ügynök az evangélikus egyház belső életéről, lelkészeiről jelentett. BM II/5-c. 544.

3.1.2.M-40678 „Tamás”. A BM III/III-1-c alosztálya foglalkoztatta a "Tamás" fedőnevű titkos megbízottat, aki az evangélikus egyház belső életéről, evangélikus lelkészeiről, konferenciákról és külföldi utazásairól, kapcsolatairól jelentett. (Tamás" valódi neve: Foitl Károly sz. 1920.)

3.1.5.O-10986 "Hungaricus" 1958-1959. 1956. decemberében "Hungaricus" aláírással egy 150 oldalas tanulmány készült a "Magyar nemzeti demokratikus forradalom néhány tanulsága" címmel. A tanulmányt stenciles és gépirásos úton készítették és terjesztették olyan értelmiségi körökben, akik Nagy Imre hívei voltak. A Hungaricus írói és terjesztői rendszeresen összejártak, az anyagot külföldre is eljuttatták. A csoportot 1958 májusában vonta ellenőrzés alá a BM II/5 Osztály. A dosszié a 2003. évi III. tv. 6. § (3) bekezdés alapján helyesbítési széljegyzet mellékletével együtt kutatható.

Berend T. Ivánra vonatkozó ÁBTL iratok.

[Berend T. Iván](#) rendszeresen utazott nyugati országokba. Szentirmay László: Povax. Id. mű. c. könyvében részletesen foglalkozott azzal, hogy hogyan próbálta a BM -sikertelenül – Berend T. Ivánt beszervezni. (ÁBTL O-13624.) Péter László Ferenc, dr. ("Történész") Többek között ezt írta. „Berend T. Iván egy idő után megelégtelte az őt piócafént zaklató állambiztonsági tiszt erőszakoskodását, és egyszerűen följelentette a politikai vezetésnél, hogy szóljanak át már BM-be, hagyják már békén, és állítsák már le a vele állandóan titkos helyen találkozni szándékozó és tőle írásos jelentéseket kicsikarni akaró százados beosztottjukat.” Ezt azért kevesen tehették meg, más esetről nincs tudomásom.

Berend T. Iván neve 44 iratban szerepel, ebből közreadok egy válogatást:

Sorrend: Dosszié típusa. Dosszié jelzete. Dosszié tárgya.

1. 3.2.4. K-2086 "Történész". Dr. Ránki György történész 1966-ban Ford-ösztöndíjjal hat hónapra az Amerikai Egyesült Államokba utazott. Kiutazása előtt a BM III/I-1-A. alosztálya társadalmi kapcsolatot létesített vele és tippkutató, tanulmányozó feladatokkal bízta meg. 1966-1968.
Személyi adatok: [Berend T. Iván](#), dr. (Berend Tibor Iván, dr.) Anyja neve Gellei Elvira. Születési idő 1930-12-11. Foglalkozás történész, egyetemi tanár.
2. 1.11.18. 13341 „Sanyó” Alexander Rabinovics politológus professzor Szovjet ÁB szervek megkeresésére induló külső figyelése Sanyó fedőnéven (1982). 1982.
3. 2.7.1. 45-78/3-103/1981. III/III. Csfség. 103. sz. Napi Operatív Információs Jelentése, 1981.07.03.
4. 2.7.1. 45-78/8-16/1988. BRFK 16. sz. Napi Operatív Információs Jelentése, 1988.01.28.
5. 3.2.4. K-1832/1 "Ravaszdi" A dossziében Sinor Dénes francia állampolgár, a bloomingtoni (Indiana, USA) egyetem tanáráról és ismerőseiről a magyar politikai rendőrség által összegyűjtött anyag található (a magyar altaisztika, mongolisztika vizein, Schütz Ödön, [Róna-Tas András](#), [Moravcsik Gyula](#) stb. megfigyelése, levelezésük, telefon lehallgatás).1968-1970.
6. 3.2.4. K-2341 "Bács Balogh József" Márton Miklós, a Népszabadság közgazdasági szakírója 1968-tól Ford-ösztöndíjjal az USA-ban tartózkodott. A BM III/I-1. Osztály kiutazása előtt eligazította, hazatérése után beszámoltatta. 1971-ig társadalmi kapcsolatként tartották nyilván, ekkor dossziéját irattározták. 1970-1971. Ld. Ilkei Csaba. [Újságírók, szerkesztők sajtómunkások és az állambiztonság](#). III. Budapest, 2020. [Újságírók, szerkesztők sajtómunkások és az állambiztonság](#). II. kötet. Budapest, 2016. Ilkei Csaba. Ilkei Csaba. [Televíziósok, rádiósok és az állambiztonság](#). Budapest, 2016.
7. 3.2.4. K-2984 "Köcsky" Dr. Csiszér Ágnes, az MTA Világgazdasági Kutatóintézet tudományos munkatársa 1981-ben ösztöndíjjal az NSZK-ban tartózkodott, ezért a BM III/I-3. Osztály foglalkozni kezdett személyével ("Köcsky" fedőnéven). A dossziét 1983-ban Csiszér Ágnes halála miatt lezárták. 1981-1984.
8. 3.1.2. M-34913 Gárdonyi. BRFK Külkereskedelem, "Jazz Club" 1965-1969.
9. 3.1.2. M-37984 Szabó Ilona. A BM III/III-5-b alosztálya foglalkoztatta a "Szabó Ilona" fedőnevű titkos megbízottat, aki az MTA Világgazdasági Kutatóintézetében dolgozókról, munkájukról, valamint nemzetközi kapcsolataikról (NDK, NSZK, Dél-Afrika) jelentett.1977-1978.
10. 3.1.2. M-37985 Perényi. A BM III/III-4-a. alosztálya (illetve a BM III/III-5-b.) alosztálya foglalkoztatta a "Perényi" fedőnevű informátort, aki az MTA Történettudományi Intézet munkatársairól, az ott megforduló külföldi történészekről, valamint a saját külföldi tanulmányútjairól, kutatásairól adott jelentéseket. 1968-1979.
11. 3.1.2. M-38105 Michel. 1977 A BM III/III-4-b alosztálya foglalkoztatta a "Michel" fedőnevű titkos megbízottat, aki Imre Katalinról és baráti köréről adott jelentéseket. A dossziében a [Fodor Tamás](#) által vezetett [Orfeo](#) együttesről, a Józsefvárosi Művelődési Otthonról és a Népművelési Intézet munkatársairól is találhatók jelentések. 1975-1977.

12. 3.1.2. M-38432 Harmat Gábor. A BM III/III. foglalkoztatta "Harmat Gábor" fedőnevű ügynököt, aki a Magyar Televízióban gyártásvezetőként dolgozott. Munkatársairól adott jellemzést jelentéseiben (például a müncheni olimpia előtt, a kiutazásra esélyes televíziósokról). Különböző (külföldi) forgatásokról, illetve Magyarországon forgató külföldi stábok tevékenységéről is beszámolt. 1976-ban hosszú általános elemzést készített az MTV állapotáról. Figyelmét a hittérítő tevékenység sem kerülte el a Városligetben. A dosszié a 2003. évi III. tv. 6. § (1) bekezdés alapján zároltatott adatokat is tartalmaz. 1971-1976. "Harmat Gábor" fedőnéven 1971-től a kulturális elhárító osztály titkos munkatársaként dolgozott [Spánn Gábor](#) újságíró. "

13. 3.1.2. M-38432/1 Harmat Gábor. 1976-1980.

3.1.2. M-41071 Fedőneve „Lantos”. Neve R. Tamás. BM III/III-2-a. A tmb. a Dunai Hőerőmű munkatársairól, majd a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (MKKE) életéről, hallgatóiról, diákszervezeiről, klubjairól adott jelentéseket. Így szóba kerül többek között a BEFŐT (Budapesti Egyetemisták és Főiskolások Találkozója), a Polvax Klub, az IKIN (Ifjú Kommunista Ifjúsági Nemzedéke) és a POLTÁR. Rajk László Szakkollégium egyes rendezvényeivel, szamizdat és emigrációs kiadványokkal, stb. is foglalkozott. 1979-1985. Tartótiszt Barna Péter százados., ÁBTL M-41071 1979-1985. Tartótiszt Kazinczy Gusztáv és Körmendi Ernő százados. A 6-os kartonja nincs meg.

14. 3.1.2. M-41115/6 Fedőneve „Győri”. BRFK. ÁB.III/II-c. osztály, Intercooperation Rt. üzletkötői és kapcsolataik. 1980-1981.

15. 3.2.3. Mt-1105/4 "Sümege". Iratképző szerv: BM III/I-7-y alosztály. Sümege folytatta megkezdett munkáját, amely a francia értelmiségiekén túl, immár kiterjedt a Magyar Műhely körére is. Egy jelentésében a [Charta '77](#) magyarországi visszhangjával foglalkozik. 1964-1977.

16. 3.1.5. O-11633/4 John Theodore Papendorp. A személyi dossziét a BM III/II-2/a alosztálya nyitotta John Theodore Papendorp, a budapesti amerikai nagykövetségen dolgozó I. titkár megfigyelésére. A magyar szervek hírszerzés gyanúja miatt gyűjtöttek adatokat, információkat a diplomatáról, barátairól és ismerőseiről. A kötet ügynöki jelentéseket, külső megfigyelésről feljegyzéseket, összefoglaló, értékelő jelentéseket és megfigyelési fotókat tartalmaz. 1966-1977.

17. 3.1.5. O-13624 Péter László Ferenc, dr. ("Történész") Született Rákosliget, 1929. július 8. Anyja neve Zeller Erzsébet. Foglalkozása tanár. Munkahelye Londoni Egyetem. Felesége Kollár Mária. Sz. Budapest. 1930. február 28. Péter László Sinkovits Imrével együtt érettségizett az Óbudai Árpád Gimnáziumban. Ld. Sipos Béla. [Az Óbudai Árpád Gimnázium 120 éve, 1902-2022](#). MEK. Péter László, római katolikus, osztályfőnöke Batiz Károly. Iratképző szerv: BM III/II-2/b. alosztály Dr. Péter László történész ("Taguet", majd Történész" fn. célszemély) 1956 november hónapban Angliába disszidált, ahol a Londoni Egyetem Szlav és Kelet-Európai Intézetének tanára lett. 1966-tól kezdve rendszeresen hazautazott Magyarországra, ezért személyét és kapcsolatait operatív ellenőrzés alatt tartották. 1956-1970. Magyarországi látogatásai során találkozott többek között Berend T. Ivánnal is. (Lakik Budapest, XII. kerület Zsombolya u. 13. II. emelet, 2. Anyja neve Gellei Elvira. Az MKKE docense, gazdaságtörténész.) Péter Lászlót 1966-ban többször követték, aki ezt észrevette és igyekezett lerázni követőit, ami háromszor sikerült is neki, szállodai szobájában titkos kutatást hajtottak végre, ami nem hozott eredményt. Feltételezhető, hogy kapcsolatban áll az angol hírszerzéssel és elhárító szervekkel.

Budapest, 1966 szeptember 24. Kérjük az alábbi magyar állampolgárok „K” ellenőrzésének megszervezését angol vonalon, azt kiterjesztve NSZK, osztrák területre- 120 napos időtartamra: Trocsányi Zsolt, Szücs Jenő, Berend T. Iván, Csizmadia Andor, Szabad György, Sinkovits Imre, stb. Vincze István rendőr alezredes, alosztályvezető.

Szolgálati jegy. Budapest, 1966, október 31-én. Értesítem Osztályvezető elvtársat, hogy dr. Péter László általunk feldolgozás alatt álló hírszerző gyanús angol állampolgár megbízásából, Sinkovits Imre színész, a Történettudományi Intézetben dolgozó Papp Márta könyvtárosnál lesd két nagyobb méretű csomagot. A csomagok tartalmáról és rendeltetéséről nincs tudomásunk. Kérjük Osztályvezető Elvtársat engedélyezze, hogy illetékes alosztálya – az adott lehetőségeken belül –, a csomagok tartalmát ellenőrizze. Kovács András rendőr alezredes osztályvezető és Vincze István rendőr alezredes alosztályvezető.

Péter László Pach Zsigmond Pállal is kapcsolatba állt, 1965-ben meghívta, hogy Londonban tartson előadást, amit elvállalt.

18. 3.1.5. O-14559/2 Gordon John Keith. Készítő szerv: III/II-2. John Keith Gordont, a Brit Nagykövetség II. titkárát, mint hírszerző-gyanús személyt figyelték. Gordon és felesége (Elisabeth Gordon) rövid idő alatt kiterjedt kapcsolatrendszerrel épített ki elsősorban tudósok, művészek körében. A dosszié ennek a kapcsolatrendszernek a működtetésébe enged betekintést, (telefon-, és lakás lehallgatás, találkozók szervezése, lebonyolítása). Kevés a tartalmi információ a tevékenységükről. 1969.

19. 3.1.5. O-14559/4 John Keith Gordon. 1969-1970.

20. 3.1.5. O-14559/5 John Keit Gordon. 1969-1971.

21. 3.1.5. O-17346/1 Dr. Hölscher Laurids Hillard "Költő" BM III/II-2-B Laurids Hölscher 1975 júniusától dolgozott az NSZK budapesti nagykövetségén konzuli és kulturális referensi munkakörben. A dossziében az ő megfigyelésével kapcsolatos iratok olvashatók. A jelentések által érintett témák, többek között: nyugatnémet-magyar kulturális és tudományos kapcsolatok, német nyelvoktatás, egyes művészeti és oktatási intézmények (BME, KLTE, Szilágyi Erzsébet Gimnázium, stb.), ösztöndíjak (pl. DAAD, Humboldt), NDK-állampolgárok kapcsolata a nyugatnémet nagykövetséggel. 1975-1978.

22. 3.1.5. O-19619/5 "Lidi" Dr. [Krassó György](#) közgazdászt az állambiztonság (a BM III/III. Osztály) folyamatosan figyeltette. Az ÁBTB-ben 303 dosszié maradt meg Róla. Kapcsolatai, életmódja, politikai véleménye a jelentésekből jól követhető. A dossziében említésre került az Emberi Jogok Svájci Ligája elnevezésű szervezet, továbbá a "hétfői szabadegyetem" történetének alakulását is nyomon követhető az iratban. A 1970-es évek végének és a 1980-as évek elejének értelmiség-kutatásának jelentős forrása a több kötetből álló dosszié. A célszemély ellen 3/a operatív rendszabályt is alkalmaztak. 1997-1981.

"Erika" fn. tmb. jelenti:

Kraessó Györgyöt 1975-ben ismertem meg a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Rektori Hivatalában. Ezidőtájt az Oktatási rektorhelyettes mellett dolgoztam, mint előadó, így Kraessó György ügye hozzám került. Ekkor már többszöri elutasítás után kérvényezte, hogy 1954-ben megszakított egyetemi tanulmányait újra folytathassa.

Gondi József oktatási rektorhelyettes először nem akarta engedélyezni tanulmányainak folytatását, Kraessó azonban állítólag személyesen felkereste Berend T. Ivánt és a rektor biztatására újabb kérvényt írt. A folyamodvány így ismételten visszakerült hozzám. Feladatom volt, hogy meghatározzam és előírjam részére a kiegészítő vizegéket, hogy tanulmányait az egyetem esti tagozatán folytathassa.

Kraessót 1954-ben bocsájtották el az egyetemről, harmad, vagy negyedéves korában, azzal az indokkal, hogy munkát vállalt a nappali tagozaton, emiatt fegyelmit indítottak

3/2-501.

3-1933

ÁBTL - 3.1.5 - O - 19619/5 /75

és elbocsájtották. Az ellenforradalom alatt játszott szerepe miatt több évig börtönben volt, majd 1975-ben mentesítették a hátrányos jogkövetkezmények alól. Azóta már többször próbálkozott egyetemi tanulmányainak folytatásával, de csak Berend T. Iván rektor idejében végződött sikeresen kérése, melyben én is támogattam, egyéni szimpátiából. Kraessó azóta is hálával gondol rám.

1977-ben "suma cum laude" minősítéssel doktori címet szerzett a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. Jelenleg [redacted] fordítói tevékenységet is folytat.

Az iratokból kiderült, hogy 1975-ben 1954-ben megszakított tanulmányait szeretne volna folytatni az MKKE-n, kérését Gondi József oktatási rektorhelyettes elutasította, de Berend T. Iván rektor engedélyezte, sőt 1977-ben „suma cum laude” minősítéssel egyetemi doktori fokozatot szerzett az MKKE-n.

3.1.5. O-19619/5 "Lidi" 74-75.

23. 3.1.5. O-19619/9 "Lidi" 1983-1984.

24. 3.1.5. O-20041/1 "Humán" A dossziében az MTA különböző intézeteiről, illetve Magyarországon és külföldön tartott nemzetközi konferenciákról és azok résztvevőiről szóló jelentések vannak. BM III/III-5-b alosztály. 1964-1981.

Tájékoztató jelentés Budapest, 1966 április 13. Megbízható hírforrásunk jelentette, hogy 1966 április 7-én a Ford alapítvány elküldte az Alapítvány által elfogadott ösztöndíjasok listáját. Távirati választ kérnek, hogy a KKI egyetért-e a listával, illetve elfogadja-e azt.

1./	Antal László	ELTE Műv.Min.
2./	Baráth János	MTA.
3./	Berend Iván	Közgazd.Egyetem
4./	Böjtös István	MTA.
5./	Bököny Sándor	Műv.Min.
6./	Csányi Vilmos	Bp-i Orvostud.Egyetem
7./	Enyedi György	MTA
8./	Hell György	Műv.Min.
9./	Hofer Tamás	Műv.Min.
10./	Horváth József	Műv.Min.
11./	Jándy Géza	Ép.Min.
12./	Jermy Tibor	FM.
13./	Juhász Előd	Rádió - TV.
14./	Lenkei Péter	Ép.Min.

15./	Majdik Ferenc	NIM
16./	Martos Béla	MTA.
17./	Nagy Ferenc	Élelm.Min.
4-923 7/-1111		
2-2434/1966		
4/1-438.		
ÁBTL - 3.1.5 - O - 20040/20041_1_013.tif - 15.		

18./ Palánkai Tibor	Műv.Min.
19./ Pócza Jenő	MTA.
20./ Sebestyén Gábor	FM.
21./ Szentirmai Attila	NIM
22./ Szépfalussy Péter	MTA
23./ Varga László	Műv.Min.
24./ Véges István	Műv.Min.
25./ Zsigmond László	Műv.Min.
26./ Perényi Miklós	Műv.Min. Az év elején elutazott, mivel Pablo Cazals tanítja és pótlólag engedélyezték az Alapítvány ösztöndíját.
27./ <u>Ferge Sándorné</u>	KSH.
28./ Tekse Kálmán	Demográfia Int.
29./ Papp Ferenc	Műv.Min. KIITE
30./ Andor Éva	Ez utóbbi 3 személy a magyar hivatalos jelöltlistán nem szerepelt csak a Ford alapítvány listáján.
31./ Járdányi Pál	E 2 személy sem szerepelt a magyar hivatalos jelöltlistán, valószínű Kodály Zoltán kért részükre ösztöndíjat.
A KKI táviratilag értesítette a Ford Alapítványt, hogy 26 személy ösztöndíjban való részesítésével egyetért, 5 személy /: Fergéné, Tekse, Papp, Andor és Járdányi :/ ösztöndíjban való részesítésével nem ért egyet, mert azokat a hivatalos szervek ösztöndíjra nem jelölték.	

A 31 Ford ösztöndíjra jelölt kutató közül 1966-ban csak Berend T. Iván és Palánkai Tibor volt az MKKE tanára.

24. 3.1.5. O-20041/1 "Humán" 13-14.

25. 3.2.5. O-8-002/9 "DOWER" - Angliai magyar emigráció. BM III/I-1-B. A dossziében emigráns szervezetekről és az általuk szervezett - leginkább irodalmi - programokról szóló jelentések, hazatérési ügyek, Magyarországról kiutazó ügynökök beszámolóí vannak. 1956-1968.

26. 3.2.9. R-8-016/VII. "Caracas" [Radványi János](#), a washingtoni nagykövetség ideiglenes ügyvivője 1967. május 17-én családjával együtt politikai menedékjogot kért és kapott az USA-ban. Az ügy kivizsgálásának iratait tartalmazza a dossziésorozat. 1967-1969.

27. 3.1.7. T-9738/3. Dr. [Szalai Sándor](#) egyetemi tanár, az MTA rendes tagja 1966-tól az ENSZ Kutatási és Oktatási Intézetének (UNITAR) tudományos igazgatóhelyettese volt. Ellenséges magatartása miatt került a belső reakció elhárítás figyelmébe. BM III/III-4-c alosztály, BM III/II-1-a alosztály. 1973.

28. 3.1.7. T-9738/7 Dr. [Szalai Sándor](#). 1975-1978.

Bernáth Tivadarra vonatkozó ÁBTL iratok.

3.1.2 M-39873 Gyarmati. Iratképző szerv: BM Nógrád Megyei RFK III/III. alosztály A "pihentetése" után ismét foglalkoztatott, salgótarjáni középiskolai tanárként tevékenykedő ügynök általános, semmitmondó jelentései román tengerparti társasutazása felettébb mulatságos és jellemző viszontagságairól, tantestülete hangulatáról, a Nemzetközi Regionális Földrajzi Konferencia részt vevőiről, nyugati útjairól. Az őt foglalkoztató tiszt egy 1972-es jelentésében úgy fogalmazott, hogy elégedetlen az ügynök munkájával, javasolta, hogy a továbbiakban csak alkalmanként, társadalmi kapcsolatként foglalkoztassák. 1969-1978.

Bernáth Tivadar. Anyja neve Jagozdics Rozália. Születési idő. 1926-07-30 Foglalkozás. geográfus, egyetemi tanár, MKKE, 1974.

Bihari Ottóra vonatkozó ÁBTL iratok.

Bihari Ottó. 1950 és 1956 között a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen, majd 1956-tól haláláig a Pécsi Tudományegyetemen tanított. Az MKKE-n mellékállásban volt 1956 után egyetemi tanár.

3.2.4. K-2491/1 "Eric Hatton" "Eric Hatton" ügyével kezdetben a BM Baranya megyei Rendőr-főkapitányság, majd a BM III/I-3. Osztály foglalkozott 1967 és 1974 között, majd 1981-ben ismét. Weber Wilhelm közgazdász professzor, a pécsi egyetem jogi karának oktatója (1967-68-ban dékánja is) 1967-ben Pécsre látogatott, a Pécsi Egyetem Jogtudományi Kara fennállásának 600. évfordulójára rendezett ünnepségen vett részt. Próbálták beszervezni, de ez nem sikerült.

[Bihari Ottó](#), dr. egyetemi tanár, jogászprofesszor (Pécs, 1969)

3.1.2. M-38447 Szalontai István. Az titkos megbízott a Pécsi Tanárképző Főiskolán tanított, kollégáit és a hallgatókat figyelte meg.

Bihari Ottó. Születési idő 1921-01-13. Foglalkozás jogász.

„Szalontai István”, [Bókay Antal](#) Péter, Sz. Pécs, 1951 január 6. Anyja neve: Sztrimbely Ilona. Főiskolai tanársegéd, Pécs, Tanárképző főiskola. Iskolai végzettsége egyetem. MSZMP tag, tartalékos őrmester. Beszervezte 1977 október 28-án hazafias alapon, titkos megbízottnak az ifjúságvédelem területén Wohlfarth Viktor rendőrszázados. Fedőneve Szalontai (László) István. 1977 október 28. Irattári száma B-132226. Dosszié-szám H-63015. Aláírta Csuka Lászlóné, áb. nyilvántartó. 1987 IV 10. Baranya m. III/III. o. Nyelvtudás angol, hobby irodalom.

Tárgy: H-63015 számú M dosszié összefoglaló. Pécs, 198–0 szeptember 19. Jerszi Lajos arról számol be, hogy Szalontai Istvánt 1980 IX 19-én áruság miatt kizárták. Őrizetbe nem vették. Jelentései általánosak voltak, sem magyar sem külföldi állampolgárra nem jelentett olyant, mely alapján bűncselekménnyel vagy annak gyanújával vádolhattuk volna. Jelentéseiből kitűnik, hogy a szervünkkel fenntartott titkos együttműködést csak számításból tartotta fel. Figyelembe véve, hogy a hálózatot elárulta javasoljuk „M” dossziéjének megtartását, illetve irattározását.

(A cél tehát olyan jelentések gyűjtése, ami alapján börtönbüntetésre lehetett volna embereket ítélni. Jerszi Lajos és az akkori Kádár rendszer üzemeltetőinek a cinizmusát jellemzi az említett idézet. Jerszi Lajos emlékeim szerint a megyei Pártbizottság egyik titkárának volt a fia. S. B.)

3.2.3. Mt-1105/4 "Sümei" Iratképző szerv: BM III/I-7-y alosztály. Sümei folytatta megkezdett munkáját, 1964-1977.

Bihari Ottó. Születési idő 1921-01-13. Foglalkozás jogász.

Bora Gyulára vonatkozó ÁBTL iratok.

1.11.11. 14340 Bora Gyula. Anyja neve Huszár Lenke. Születési idő 1928-10-13. Foglalkozás egyetemi docens. 1980.

3.2.9. R-8-012 "Pálfalvi" Pataki János korábbi etiópai, majd ghánai nagykövet 1975 nyarán családjával Svájcba disszidált, majd az USA-ban telepedett le. A dosszié az ügy kivizsgálásával foglalkozik. 1976.

3.1.9. V-160869/10 Tóth István és társai. Államtitoksértés és más bűntettek miatt több személy ellen indított büntetőeljárás vizsgálati dossziéja (főként tanúkihallgatási jegyzőkönyveket tartalmaz 1974-ből). BM Vizsgálati Osztály (III/1.) 1974.

Belügyminisztérium Vizsgálati Osztály. Államtitoksértéssel és más bűntettével gyanúsított Tóth István és társai ügyében. Tanú Bernát Tivadar (született Zákány, 1926. július 30. Anyja neve Jagodzics Rozália. Tanszékvezető egyetemi docens az MKKE-en), Budapest, II. kerület, Gyorskocsi u. 31. 1974. július 20. Kihallgató Farkas Ferenc rendőr alezredes. Bernát Tivadar vallomása: Tóth Istvánt személyesen nem ismerem, csak a nevét hallottam, miután előzetes letartóztatásba került. Kórodi Józsefet kb. 1948-ban ismertem meg a Közgazdaságtudományi Egyetemen, illetve annak kollégiumában. Egy évfolyamon végeztünk. Az 1950-es évek végén szoros munkakapcsolat alakult ki közöttünk. Szakértőként dolgoztam az Országos Tervhivatal Területfejlesztési Osztályán, amelyet Ő vezetett. [] Viszkei Mihályt munkakapcsolat során ismertem meg. A Gazdaságföldrajzi Tanszék és Viszkei Mihály (Fővárosi Tanács VB Tervosztályának a vezetője) közötti megállapodás (1967 május 31) értelmében tanulmányokat írtunk. Arról nincs tudomásom, hogy az általunk készített és Viszkei Mihálynak átadott tanulmányok hol és milyen felhasználást nyertek. Közlés Felmutatom Önnek Viszkei Mihály lakásán lefoglalt 3 kötetből álló tanulmányt. Bernát Tivadar válasza, ezeket a tanulmányokat Ő és a Tanszék munkatársai (Fodor László és Bora Gyula) készítették. [] Határozottan állítom, hogy az általam megkötött szerződések alapján foglalkoztatott személyek minden esetben elvégezték a munkát. Fiktív szerződések, megállapodások teljesen kizártak voltak. Viszkei Mihály és Kórodi József bűnös kapcsolatáról nincs tudomásom, csupán hivatali kapcsolataikról.

Bora Gyula (Született Gyömrő, 1928 október 13. Anyja neve Huszár Lenke. egyetemi docens az MKKE-en) tanú kihallgatása. (1974 július 8.) Kihallgató Farkas Ferenc rendőr alezredes. Vallomása megegyezett Bernát Tivadar vallomásával.

Fülei-Szántó Endrére vonatkozó ÁBTL iratok

Az ÁBTL-ben [Fülei-Szántó Endre id.](#) jogász neve 8, míg fia [Fülei-Szántó Endre ifj.](#) bölcsész neve 15 munkadossziében szerepel.

Id. Fülei-Szántó Endre (Budapest, 1890. január 12. – Budapest, Józsefváros, 1958. február 21.) 1948-tól gazdaságjogi tanszék vezetője volt az újonnan létrejött Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. Innen 1950-ben, 60 éves korában kényszernyugdíjazták. 1951-ben feleségével kitelepítették, majd bebörtönözték, 1956-ban szabadult.

[Ifj. Fülei-Szántó Endre](#) (Budapest, 1924. szeptember 28. – Pécs, 1995. január 16.) bölcsész, nyelvész, filológus, egyetemi tanár. 1948 és 1956 között nyolc évet ült a Váci börtönben. Szabadulása után 6 évig

segédmunkás. 1962-ben került a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemre nyugati nyelveket oktatni. A Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Nyelvi Intézetében oktatott német, spanyol, francia és angol nyelveket. 1965-ben spanyol középiskolai tanári oklevelet, majd 1983-ban angol középiskolai tanári oklevelet szerzett az ELTE-n. 1971-ben kandidált, értekezésének címe: „Az igei determináns szintaxisa a spanyol nyelv rendszerében”. 1982-től a Janus Pannonius Tudományegyetem Magyar Nyelvi Tanszékén egyetemi tanár.

[Fülei-Szántó Endre id.](#) Az ÁBTL-ben 7 dosszié található, ahol Fülei-Szántó Endre neve szerepel. Pl.: Kényszernyugdíjazásával kapcsolatban, 1950. 3.1.9. Dosszié jelzete: V-127935 Dosszié tárgya: Keller József és társai. Téma évkör: 1949–1955. Kivonat: 1949-ben a Közgazdasági Egyetem volt évfolyamtársai Keller József vezetésével, az egyetemről kizárt, illetve kitelepített volt tanáraik bevonásával „LUX” néven demokráciaellenes szervezkedést hoztak létre. A rendszerváltozás reményében politikai és gazdasági tanulmányokat készítettek, heti rendszerességgel összejöveteleket szerveztek a tagok lakásán. Bejártak az angol és az amerikai követségre, az USA külügyminisztériuma számára levelet fogalmaztak meg. 1955. június 13-tól a BM Vizsgálati Főosztálya nyomozni kezdett ügyükben. Az 1955 szeptemberében tartott elsőfokú tárgyaláson Keller és 11 társa felett mondott ítéletet a Budapesti Fővárosi Bíróság. Az ítéletek a V-127935/a kötetben vannak. Dosszié típusa: 1.6. Dosszié jelzete: 1.6. - II/8. monográfiák 16. kötet. Dosszié tárgya: II/8. monográfiák 16. kötet. Irat évkör 1954–1956. Kivonat: 1954–1956. X.23. előtti szervezkedési ügyek. Kitelepítésével kapcsolatban. Dosszié típusa: 4.1. Dosszié jelzete: A-289 Dosszié tárgya: Budapestről Szolnok megyébe kitelepítettek listája. Évkör 1951. Letartóztatásával és kihallgatásával kapcsolatban. Dosszié típusa: 4.1. Dosszié jelzete: A-289 Dosszié tárgya: Budapestről Szolnok megyébe kitelepítettek listája. Évkör 1951. „Harmath András” fedőnevű ügynök jelentései. Dosszié jelzete: M-22880/1. Rehabilitációjával kapcsolatban, 1956. Dosszié jelzete: O-9697/1.

A Dossziék részletezve:

1. Dosszié típusa: 1.6. Dosszié jelzete: 1.6. - II/8. monográfiák 16. kötet. Dosszié tárgya: II/8. monográfiák 16. kötet. Irat évkör 1954-1956. Kivonat: 1954–1956. X.23. előtti szervezkedési ügyek. A dosszié a 2003. évi III. tv. 6. § (1) bekezdése alapján zároltatott adatokat is tartalmaz.
2. Dosszié típusa: 2.5.6. Dosszié jelzete: 04194/1951. Dosszié tárgya: Fülei Szántó Endre, dr. A tárgyban nevezett személy 1951-ben a 04194/1951. iktatószámmal ellátott véghatározatot kapta, amellyel budapesti ingatlanjából kiutasították. Kényszerlakhelyül a Jász-Nagykun-Szolnok megyei Kunszentmárton települést jelölték ki számára. Téma évkör: 1951–1953.
3. Dosszié típusa: 4.1. Dosszié jelzete: A-289 Dosszié tárgya: Budapestről Szolnok megyébe kitelepítettek listája. Évkör 1951.
4. Dosszié típusa: 3.1.9. Dosszié jelzete: 3.1.9. - Vizsgálati napló - III/1. Osztály - I. sorozat II. kötet. Dosszié tárgya: Vizsgálati napló - III/1. Osztály - I. sorozat II. kötet. Irat évkör 1952–1957. Kivonat: Kb. 2400 letartóztatott személy adatai szerepelnek a kötetben.
5. Dosszié típusa: 3.1.2. Dosszié jelzete: M-22880/1 Dosszié tárgya: Harmath (Harmath András) Irat évkör. 1957. Kivonat: BM II/3-a alosztály által foglalkoztatott „Harmath András” fedőnevű ügynök a Nemzeti Parasztpárt (Petőfi Párt) tagja volt. A párt vezetőiről és népi írókról, egykori kisgazda politikusokról, valamint személyes ismerőseiről jelentett, hangulatjelentéseket adott. A dossziét a BM III/III-3-a alosztály zárta le 1965-ben.
6. Dosszié típusa: 3.1.2. Dosszié jelzete: M-31490 Dosszié tárgya: Márkus Ferenc. Irat évkör 1957–1960. Kivonat: II/III-3. Az ügynök a "Csaba királyfi" honvéd gyorsfégyvernemi hadapródiskola növendéke

volt. 1950-ben a Bp-i Maradékfeldolgozó Vállalat dolgozója volt, amikor „Márkus Ferenc” fn-en beszervezték hadapród vonalra. (B-138033) Jelentések a Lux csoportról. A marosvásárhelyi hadapródiskolában végzetek évfolyamtalálkozójáról is van benne jelentés.

7. Dosszié típusa: 3.1.5. Dosszié jelzete: O-9697/1 Dosszié tárgya: Rehabilitáltak. Téma évkör: 1945–1958. Kivonat: A dosszié zömmel 1954-1958 közötti rehabilitációs anyagokat (határozatokat és ítéleteket) tartalmaz. Találhatóak még benne igazságügyi felterjesztések [pl. Nezvál Ferenc igazságügyminiszter 1958. január 10-i felterjesztése 187 elítélt kegyelmi ügyéről (272–302.o.)], valamint 1960-70-es évekbeli kérdőjegyek, lakcímfelügyelők stb. Köztük volt Fülei-Szántó Endre id. jogász is.

8. Dosszié típusa: 3.1.5. Dosszié jelzete: O-9697/10 Dosszié tárgya: Rehabilitáltak. Téma évkör 1957–1960.

Dr. Fülei-Szántó Endre ifj. (Budapest, 1924. szeptember 28. – 1995. január 16.) A Katonai Főtörvényszék első fokon életfogytiglani fegyházra, másodfokon tíz évre ítélte. 1948 és 1956 között nyolc évet ült a Váci börtönben. A börtönben kezdett el dohányozni, hogy cigarettaszünetet kapjon és így lett erős dohányos. (fiának, Andrásnak a közlése) 1956-ban szabadult és részlegesen rehabilitálták. 1962-1982 között az MKKE Nyelvi tanszékén dolgozott. 1986 és 1990 között négy esztendő-t töltött vendégprofesszorként a Bukaresti Egyetemen, ahol a Securitate szoros ellenőrzés alá vonta, lehallgató készülék lakásukban, ügynökök jelentései. Az ÁBTL-ben 15 dosszié található, ahol Fülei-Szántó Endre ifj. neve szerepel.

1957-ben egy évvel azután, hogy nyolcéves börtönbüntetéséből szabadult, be akarták szervezni, de a beszerzés megghiúsult. Részletesen tárgyalta ezt: Dosszié jelzete: M-23444 Dosszié tárgya: „Bárany Tamás” (valódi neve: Foitl Károly sz. 1920. Illegális szervezkedésben vett részt. A beszerzést terhelő alapon 1957-ben Horváth Lajos hajtotta végre) ügynök jelentése. Feladata volt Fülei-Szántó Endrével való megismerkedése, hogy feltérképezze, beszervezhető-e. „Kiértékelés Fülei-Szántó Endrével beszerzés céljából foglalkoztunk, ügynökünknek feladatául adtam, hogy ismerkedjen meg vele, ismerje meg jellemét, politikai beállítottságát, baráti kapcsolatait. Fülei-Szántó Endre beszerzésétől elálltam, mivel egy alkalommal már foglalkoztak vele beszerzése céljából az Államvédelmi Hatóság, azonban beszerzése megghiúsult. Aláírta Horváth Lajos, politikai nyomozó, r. hadnagy.” Fülei-Szántó Endrét csak 1967-ben rehabilitálták. A terhelő adatok felsorolása: 1951 III 14-én a Budapesti Katonai Törvényszék Kb. XI. 084/1950 sz. alatt hűtlenség btt. – Franciaország részére – más bűncselekmények miatt 10 év 6 hó börtönre és 11 év politikai jogvesztésre ítélte, összbüntetésül. Kegyelemmel mentesült a hátrányos jogkövetkezmények alól az 1950. évi 11 tc. 71. II bekezdés alapján. Dr. Fülei Szántó Endre, sz. Bp. 1924 IX 28, anyja neve Réta Margit, foglalkozása adjunktus, Bp. IX Közgazdaságtudományi Egyetem. Bp. 1967. II 6. Kiállította Fodor Ferencné, III/2/C százados”. Dosszié típusa: 2.2.1. Dosszié jelzete: I/6. 6.doboz. Dosszié tárgya: Operatív kartonok ÁBTL-2.2.1 I/6. 6. /661.

Fülei-Szántó Endre ifj. bölcsész (ÁBTL iratoknál ügyvédjelölt, adjunktus, született 1924-09-28 anyja neve Réta Margit.)

1. Dosszié típusa: 2.2.1. Dosszié jelzete: I/6. 6.doboz. Dosszié tárgya: Operatív kartonok.
2. Dosszié típusa: 2.2.1. Dosszié jelzete: II/3. 7.doboz. Dosszié tárgya: Operatív kartonok.
3. Dosszié típusa: 3.2.4. Dosszié jelzete: K-2679/2 Dosszié tárgya: „Moore” Irat évkör. 1972–1984. Kivonat: Gundolf Köster nyugatnémet történész 1970-től a Kulturális Kapcsolatok Intézete ösztöndíjával többször is hosszabb időt töltött Magyarországon. A BM III/I-7. Osztálya 1973-ban preventív célzattal fegyelemmel kísérte itteni tevékenységét. A dossziében Köster operatív ellenőrzésnek iratanyaga található. Fülei-Szántó Endre felelőre vonatkozó feljegyzéseket is tartalmaz. Fülei-Szántó Endréné, sz. Frigyesi Olga. Anyja neve: Pagoni Olga. Született: 1931-06-10.
4. Dosszié típusa: 3.2.4. Dosszié jelzete: K-2679/3 Dosszié tárgya: „Moore” Irat évkör. 1974–1978.

5. Dosszié típusa: 3.2.4. . Dosszié jelzete: K-3103/1 Dosszié tárgya: „Dorrell” Irat évkör 1975–1982. Kivonat: Hans Herbert Sack, a Göttingeni Egyetem III. éves hallgatója 1975-ben, 1976-ban, majd 1980-ban Magyarországi egyetemeken tanult külföldi ösztöndíjasként. Szülei magyarországi svábok voltak, akiket kitelepítettek, így ő tudott magyarul. Az Experiment akció keretében Dorell/Dorell fedőnéven vizsgálták magyarországi rokoni, baráti, illetve hivatalos kapcsolatait, politikai felfogását, levelezését és naplóját is. 1980-ban a magyar szamizdat kiadványokkal kerül kapcsolatba (a német lapokba készít róluk fordítást), majd 1981-ben az állambiztonsági szolgálatok megfigyelései alapján ellenzéki körökben mozgott, pl. a Szegényeket Támogató Alap (SZETA) rendezvényeire is eljárt. 1981. augusztus 7-én Győrben megpróbálták beszervezni, azonban még ellenzéki kapcsolatait is tagadta, ezért a belső ellenzék és annak külföldi kapcsolati rendszerének zavarására kívánták felhasználni, majd megtiltották Magyarországra utazását. A dosszié az 1975. május és 1981. február közötti iratokat tartalmazza. Fülei-Szántó Endréné, sz. Frigyesi Olgára vonatkozóan tartalmaz jelentéseket.
6. Dosszié típusa: 3.1.2. Dosszié jelzete: M-23444 Dosszié tárgya: Bárány Tamás. Irat évkör: 1957–1962. Kivonat: A BM BRFK Politikai Nyomozó Főosztályának XI. Kerületi alosztálya 1957. 03. 12-én szervezte be a „Bárány Tamás” fedőnevű ügynököt, (majd a BM BRFK Politikai Nyomozó Osztály V. alosztálya foglalkoztatta). A hálózati személy, mint volt magyar királyi honvédtiszt feladata a környezetében élő „osztályidegen” személyek (volt katonatisztek, arisztokraták) és munkatársainak megfigyelése, továbbá hangulatjelentések készítése volt munkahelyeiről (Csemege Édesipari Vállalat, Műanyagfeldolgozó Szövetkezet). Valamint beszámolt a Műszaki Egyetem bridzs-körének működéséről is (pl. 349/2.o.). A dossziében megtalálható a hálózati személy disszidált személyekkel való (angol, német nyelvű) levelezése is. Jelen irategyüttesben a hálózati személy 1957–1962 közötti leginkább kézírásos jelentései találhatók meg.
7. Fülei-Szántó Endre. Dosszié típusa: 3.1.2. Dosszié jelzete: M-23444 Dosszié tárgya: Bárány Tamás. 432 oldalas digitális kutatói példány. Szerv: Budapesti Rendőrfőkapitányság, Politikai Nyomozó Főosztály. XI. kerület. Ügynök „Bárány Tamás”.
8. Dosszié típusa: 3.1.2. Dosszié jelzete: M-37297 Dosszié tárgya: Riporter. Irat évkör: 1972–1977. Kivonat: Iratképző szerv: BM III/III-2-a. alosztálya. Az Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (MKKE) és a Budapesti Műszaki Egyetem (BME) hallgatóiról, egyetemi koncertekről, klubokról, építőtáborokról, a „Közgazdász” c. lapról, 1973. március 15-ről, a KISZ-ről, a FIN-ről (Forradalmi Ifjúsági Napok), a közgazdász hallgatók nemzetközi szervezetéről (AIESEC) jelentett a hálózati személy. Az Orfeo Együttes, a Tolcsvay Trió és az Illés együttes, a cigánykérdésről szóló előadás, ill. a Balázs Béla Stúdió filmjeinek vetítése is szerepel egy-egy beszámolóban. 24. o.: 1972. augusztus 26.-tól szeptember 10.-ig nemzetközi építőtábor Balatonaligán. 164. oldaltól: 1974. július 16.-tól augusztus 8.-ig IBG (International Begegnung in Gemeinschaftensdiensten=nemzetközi találkozás a közösség szolgálatában) Weil der Stadt-ban (egykori NSZK területén). Ezt a közhasznú szervezetet baden-württembergi cserkészek alapították 1965-ben.
9. Dosszié típusa: 3.1.2. Dosszié jelzete: M-41675/1 Dosszié tárgya: Rábai Pál. Irat évkör: 1966–1975. Kivonat: A tmb. a debreceni Csokonai Mihály Gimnáziumban tanított. Kollégái mellett a KLTE tanáiról, főként az angol nyelvet oktatókról számolt be a szerveknek. BM Hajdú-Bihar megyei RFK III/III. Osztály. Irat évkör: 1967–1970.
10. Dosszié típusa: 3.1.5. Dosszié jelzete: O-17169/2 Dosszié tárgya: Ellenséges tevékenységet kifejtő cionisták. Kivonat: A dosszié olyanok ügyeiről szól, akiket un. cionista tevékenység gyanúja, izraeliekkel vagy más állampolgárságú, zsidó származású személyekkel ápolott kapcsolataik, Izrael politikáját támogató megnyilvánulásaik, disszidálási szándékuk stb. miatt tartottak megfigyelés alatt. Így pl.: Donáth József orvostanhallgató, Halmos Gábor műszerész és Raj Tamás rabbi ellen 1967 szeptemberében nyomozást rendelt el a BM III/I csoportfőnökség, mivel 1964 ősztől a Budai Izraelita Hitközséghez tartozó fiatalok részére Geyer Artur körzeti főrabbi vezetésével illegális „Talmud-Tóra” oktatást szerveztek, cionista propagandát folytattak a hitközség Frankel Leó u. 49. sz. alatti kultúrtermében. (ld. „Salom” fn. ügy: Cs-720) A

szegedi és budapesti csoportosulás egyaránt egyházi fedés alatt működött, a vezetők és a tagok kapcsolatot tartottak a bp-i izraeli követség diplomataival. Ezt követően „Exodus” fn. alatt folytattak vizsgálatot egy hasonló csoport ügyében.

11. Dosszié típusa: 3.1.5. Dosszié jelzete: O-9975/11 Dosszié tárgya: Kitelepítettek. Téma évkör: 1951–1953. Kivonat: 1951-ben Budapestről kitelepített személyek anyaga.

12. Dosszié típusa: 3.1.9. Dosszié jelzete: V-112336/18 Dosszié tárgya: Koppándy József és társai. Irat évkör: 1952–1970. Kivonat: Iratképző szerv: BM Bács-Kiskun megyei VI. alosztálya.

13. Dosszié típusa: 3.1.9. Dosszié jelzete: V-135742 Dosszié tárgya: Fiáth Ádám. Irat évkör: 1948–1954.

14. Dosszié típusa: 3.1.9. Dosszié jelzete: V-146222 Dosszié tárgya: Dóczi László és társai. Irat évkör: 1949-1987. Kivonat: Iratképző szerv: BM II/11. Osztály A dosszié több, különböző anyagot tartalmaz: Dóczi László és társai "kémkedési" anyaga 1949-1950-ból, Varga T. Benő egykor keretlegény háborús bűntette, Dr. Hoffman László egyetemi tanársegéd anyaga 1966-ból. Az irategyüttes két különálló, de azonos jelzetű dossziéból áll.

15. Dosszié típusa: 3.1.9. Dosszié jelzete: V-32000/25 Dosszié tárgya: Katonai vonalon elkövetett bűntettek (Vörös János) Irat évkör: 1945–1984. Kivonat: Vörös János honvédelmi miniszterre vonatkozó zömmel 1947-es katonai jellegű és operatív anyagok (jelentések, lakásfigyelés, külső figyelés, igazolások stb.). Fiáth Ádám és társai ítélete.

Válogatás az ifj. Fülei-Szántó Endre iratokból.

Szigornán listás!
A: Bányász Tanács,
V: Horváth Lajos 1949.
J: 1949. III. 10.
J: Füleci Szabó Ö. név
négy.

Verselgeleket foglaltam magamhoz vonatkozóan
ismert Greville és más névvel, Füleci-határozat utó
megismerésére, eljött. Később jött a parancs és
két társ jött ki onnan, a létező kérték a parancs és az es-
zel képviselőt magamhoz problémák. Alkalmam feljegyzést
is lehetne az igazságot ismert szóval jellemezni: dis-
tans. Későbbi szavak politikailag fejtették a világot,
azaz az államrendszereket kell foglaltatni és minde-
zetnek, azaz a politikai szavak gyűjtését is meg kell
és a problémák nem jellemezhetők, hisz vagy elapították az
idejét, vagy a parancsokat fejtették. E határozat a végén
már a témákra van utalás. Egyébként látszik
kiegészítője magamhoz kérték magamhoz kérték elvétel,
szavak normális, azaz az elvétel elvétel.

A határozat személyes megismerés jött, Füleci-
határozat utó elvétel ismert.

Én az 5. kötetben és egyben lehetetlen.
Későbbi megismerés kell a képviselőt képviselőt meg-
ismeri.

A Greville és más névvel a határozat utó-
gondolati megismerés, jelentőséssel szemben a kérték
magamhoz foglaltatni. Az alkalmam megismerésére kérték
szavak megismerésére kérték, magamhoz kérték elvétel
megismerésére. De, hisz az elvétel megismerésére kérték
magamhoz, azaz az elvétel megismerésére kérték.

Kiintekelés:
 Fülvi Sándor önmagával beszervezés céljából
 foglalkoztatottak igazgatójának feladatát
 adta, hogy ismerkedjen meg vele
 és merje meg jelenet politikai his-
 titettségét, károsi bejáratait.

Az igazgató újabb feladatot nem
 adott, mivel beszervezési céllal
 mivel az államháztartásról szóló
 törvény szerinti feladatok az
 államháztartási költségvetésben beszerve-
 zése megkezdte.

Horváth Lajos
 ny. ügy.

ÁBTL. 3.1.2. M-2344. 115.

Markos Györgyre vonatkozó ÁBTL iratok.

3.1.5. O-16797/1 Budapesti ellenforradalmárok. 1956-1960. Köztük Markos György, a „Magyar Értelmi-
 ségi Forradalmi Bizottság” tagja volt.

Marosi Miklósról vonatkozó ÁBTL iratok.

3.1.9. V-150361 1956-os monográfia. Minisztériumok, budapesti iparvállalatok és főhatóságok. 1956-
 1959. A BM II/6 osztályának jelentései a különböző gyárak (pl. az anyalföldi Gheorghiu Dej Hajógyár),
 vállalatok, bányák, minisztériumok, bankok, hivatalok stb. alkalmazottainak 1956-os tevékenységéről.
 Marosi Miklós. Anyja neve Rauscher Teréz. Sz. 1922-01-01 közgazdász.

Nagy Tamásra vonatkozó ÁBTL iratok. 60 jelentés.

- 3.1.5. O-10986 "Hungaricus" 1956. decemberében "Hungaricus" aláírással egy 150 oldalas tanul-
 mány készült a "Magyar nemzeti demokratikus forradalom néhány tanulsága" címmel. A tanulmányt sten-
 ciles és gépirásos úton készítették és terjesztették olyan értelmiségi körökben, akik Nagy Imre hívei voltak.
 A Hungaricus írói és terjesztői rendszeresen összejártak, az anyagot külföldre is eljuttatták. A csoportot
 1958 májusában vonta ellenőrzés alá a BM II/5 Osztály. 1956-1959.
- Nagy Tamás dr. Születési idő 1915-09-21. Anyja neve Szende Lujza. Foglalkozás közgazdász pro-
 fesszor. ([Nagy Tamás](#) születési anyakönyve alapján 1914 szeptember 21-én született, apja Nagy Salamon
 (izr.) ügyvéd, anyja Szende Lujza (izr.))
- 3.1.9. V-150387/1 Magyar írók ellenforradalmi szerepe 1956-1957.

4. 3.1.9. V-150386 Petőfi Kör. A [Petőfi Kör](#) megalakulása, működési szabályzata, az általa szervezett viták: - A marxista politikai gazdaságtan időszerű kérdései (1956. május 9.) - Terv vita (1956. május 29.) 1954-1957.
5. 3.1.9. V-150393/7 Vádirat az írók ellen. Jelentés az Írószövetség 1956. okt. 23. - nov. 4-ike közötti tevékenységéről. 1956-1957.
6. 3.1.9. V-150393/11 Pétersz László, Pozsár István és [Regéczy-Nagy László](#) 1956-os tevékenysége. 1956-1957.
7. 3.1.9. V-150384/2 Egyetemi felkelők. Sajtóválogatás. 1956-1958.
- 7.1. VII/35 (Sz-2626) Katona Pálné. ÁVH I/2. Osztálya nyitotta az eredetileg személyi dossziét, Wilhelm Katalin (Katona Pálné) ügyében, mivel "trockista kémgyanús személynek" vélték. A nevezett személy 1939-ben férjével külföldre távozott, az Egyesült Államokban telepedtek le. 1947-ben tért haza amerikai állampolgárként, de 1948-ban visszakapta magyar állampolgárságát. A Külügyminisztériumban előadóként, majd 1949-től fordítóként dolgozott. A dosszié tartalma: hálózati jelentések. 1952-1953
8. 3.1.9.V-150393/5 [Novobáczky Sándor](#) kihallgatási jegyzőkönyve. 1956-1958.
9. 3.1.5. O-10014 Ádám György és társai. [Ádám György](#) 1956 novemberében a forradalom folytatására buzdító kijelentést tett, ezért a BM II/5-d. osztály csoport dossziét nyitott Ádám és társai megfigyelése céljából. 1956-1960.
10. 3.1.5. O-10847. Iratképző szerv: BM II/5-f. osztálya [Andorka Rudolf](#) és társai 1959-ben, rendszeres összejöveteleiken politikai vitákat folytattak, és a letartóztatottak családtagjai számára gyűjtést szerveztek. A dosszié első felében [Pomogáts Béla](#) kihallgatási jegyzőkönyvei találhatók. Az Egyetemi Forradalmi Diákbizottság története. Összefoglaló [Dornbach Alajos](#) ("Lojzi") ügyében. 1959-1960.
11. 3.1.2. M-13999/1 „Tóbiás” Az ügynököt 1958-ban a BM II/5-e, majd 1959-1961-ben a BM II/2-c osztálya foglalkoztatta. Jelentést megírta, majd azokat legépelték. Felettese Sándor György rendőr százados volt, aki szerint „Tóbiás” ügynök nem őszinte a mozzató személyek feltárásában, inkább magára vállal dolgokat. Az ügynök orvosként 1958-ban az Országos Korányi TBC Intézetben dolgozott. Hosszú vallomást tett életéről, saját és mások 1956-os tevékenységéről, részvételéről az Értelmiségi Forradalmi Bizottságban, ismerőseiről és az általános hangulatról. Önvallomásában többek között azt írta, hogy 1919-ben született, apja orvos volt, szülei az [Auschwitzi koncentrációs táborban](#) pusztultak el. 1945 január hónapban Szegeden lépett be a Magyar Kommunista Pártba. A Magyar Tudományos Akadémián is dolgozott. 1953-ban kizárták a pártból, majd fellebbezése után visszavették. 1951 óta az Országos Korányi TBC Intézetben dolgozott, ahol alapszervi párttitkárnak választották meg. Az 1956-os „ellenforradalomban” nem vett részt, csak Markos Györggyel érintkezett. Az „Értelmiségi Forradalmi Bizottság” vezetője Ádám György, utána legaktívabb résztvevője Markos György volt. Tudomásom szerint markos Györgynek volt egy kapcsolata [Bibó Istvánnal](#). A forradalom leverése után Markos Györgynek az volt a véleménye, hogy az egész ország Kádár János ellenes, a megoldás a polgári demokrácia lett volna. „Tóbiás” 1958. június 23-án többek között azt jelentette, hogy Markos György politikai állásfoglalása ma is mint mindig a szocializmus, ezen belül a proletárdiktatúra és a párt vezető szerepének elismerése alapján áll. Ezen állásponton

belül szerint van helye a vitáknak. A Nagy Imre és társai ügyében hozott ítélet nagyon megdöbbenetette. (Az ügynök Sándor György rendőr százados szerint nem őszinte, menteni kívánja Markos Györgyöt. Ez így volt, más forrásokból ismert, hogy Markos György 1953-ban csalódott a szocializmusban és 1956-ban eltávolították az MKKE-ről.)

„Tóbiás” jelenti. 1958. július 22. Markos György elmondta, hogy állásváltoztatásaival kapcsolatban problémák léptek fel. Behívták a Minisztériumba és felszólították, hogy mondjon le. Ő közölte, hogy nem mond le, mert nem ez volt a megegyezés. Erre azt mondták, hogy a 29/c paragrafus alapján felmondanak neki. E paragrafusban az áll, hogy nem képes a munkakör ellátására, végül mégis a lemondásban egyeztek meg. A Tervhivatalban szeretne dolgozni, de vezetői munkakört nem kaphat, a Pártközpontba megy ahol az elvi döntést meg fogják hozni. Valamilyen tudományos külső munkatársként szeretne dolgozni.

Jelentés Budapest, 1958 december 29. „Tóbiás” jelenti. Markos György elmondta, hogy [Mérei Ferenc](#) és társainak letartoztatása nagy meglepetés volt számára. Ő ezeket az embereket jónak és becsületes embereknek tartotta. Sándor György rendőr százados véleménye A jelentésbe írtak a tényeknek nem felelnek meg. Mérei és [Fekete Sándor](#) vallomásától eltér.

12. Jelentéseinek egy részében [Markos György](#) geográfussal foglalkozott. 1956-1958.

Markos György, dr. (Markós György, dr.) Anyja neve Markos Erzsébet. Születési idő 1902-12-03 Foglalkozás geográfus, egyetemi tanár, újságíró. 1948-ban az MKKE-n a földrajz tanszék vezetője. 1956-ban eltávolítják az egyetemről.

13. 3.1.5. O-18110/12 Litván György. A "Notre Dame" fn. ügyben nyomozás indult [Litván György](#), az MTA Történettudományi Intézet munkatársa ellen. A dosszié feltárja véleményét és társasági kapcsolatait. 1978.

[Párniczky Gáborra](#) vonatkozó ÁBTL iratok.

3.1.2.M-23804/1 Orbán Béla. A BM II/5-f. alosztálya által foglalkoztatott Orbán Béla fedőnevű ügynök tanársegéd volt a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. Rendszeres jelentéseket készített tanártársairól, az egyetem dolgozóiról és közvetlen baráti köréről, valamint egykori hadapród társairól és azok katonatiszt ismerőseiről. Egy pap ismerőséről (Pocsa János, Fidél atya) is jelentett. Hangulatjelentéseket is adott. A jelentések évköre: 1961-1962.

Párniczky Gábor Anyja neve Szederkényi Anna. Születési idő. 1925-04-27.

A dossziében vannak adatok az MKKE-en dolgozók közül Boér Andrásnéra, (könyvtáros, titkárnő), Klug Ferencre (könyvtáros), [Palánkai Tiborra](#) (közgazdász, egyetemi tanár) [Szép Jenőre](#) (matematikus), Páli Lászlóra (adjunktus)

3.2.5. O-8-200/16 "VELENCE" - Római magyar követség és konzulátus. A Római Magyar Követség és Konzulátus objektumdossziéja. Tartalom: - Bill Lomax előadása Rómában - a római főrezidentúra munkájának értékelése - a római nagykövetség biztonsági helyzete - tartós kiküldöttek Olaszországban - az Akadémia Főrezidentúra tevékenysége - Római Magyar Akadémia biztonsági helyzete - jelentés a milánói magyar kereskedelmi kirendeltségről - a trieszti és a milánói magyar kolóniák helyzete - terroristák akciói Olaszországban - adatok a római FAO-iroda magyar alkalmazottairól stb. BM III/I-2. Osztály. 1985-1987. Lomax tevékenysége.

Simai Mihályra vonatkozó ÁBTL iratok. 29 dossziében szerepel Simai Mihály neve (anyja neve Rosenberg Jolán) Válogatás:

1. 1.4. 301021/1950. Bucolics Tekla. Bucolics Tekla 1950. június 21-én a Mária utcai Jézus szíve templom előtt lekommunistázta Simai Mihályt és Antal Dénest, akik ezt jelentették egy rendőrnek, a VIII. kerületi rendőrkapitányság pedig továbbította az ügyet az ÁVH-nak. 1950.

2. 3.2.4. K-102 "Canaux". [Csörgő Miklós](#) egyetemi tanársegéd 1956-ban emigrált. Matematikusként az USA-ban, Kanadában, majd Bécsben dolgozott. Személyével ("Canaux" fedőnéven) 1964 óta foglalkozott a BM III/I. Csoportfőnökség szervezés céljából, amely végül elmaradt. A dossziében személyére és magyarországi kapcsolataira vonatkozó iratok találhatók. 1964-1970.

Simai Mihály dr., prof. (születési neve Schwacz Mihály) Anyja neve Rosenberg Jolán. Schwacz Mihály születési idő 1930-04-04. Foglalkozás közgazdász, statisztikus, egyetemi tanár.

3. 3.2.4. K-1779 Richard Portes. Iratképző szerv: BM III/I-1-b. alosztály. Az 1965-ben Magyarországon ösztöndíjas Richard Portes (Sz. Chicago, USA, 1941 december 10. Anyja neve Abra Halperin, állampolgársága amerikai, Oxfordi Egyetemen Angliában tanár) amerikai származású, oxfordi Balliol College tanárával kapcsolatos anyagok. 1965-1978.

1965-ben Magyarországra szeretett volna jönni kutatni és többek között a következő közgazdászokkal szeretett volna találkozni: [Hoós János](#), [Palánkai Tibor](#), [Vajda Imre](#), [Friss István](#), [Erdős Tibor](#), [Bródy András](#), [Augusztinovits Mária](#), akinek férje Gerő Tamás volt, aki korábban a BM beosztottja volt, esetleg felhasználható. Beutazását engedélyezték. A magyarországi tervezési módszerekkel, a matematikai-közgazdasági tervezéssel foglalkozott. A BM be szeretett volna szervezni. 1965-ben július 5-től október 15-ig tartózkodott Magyarországon, albérletet kért. Tevékenységét Magyarországon ellenőrzés alá helyezték. („Atléta” fedőnevű hálózatot bízta meg Portes ellenőrzésével) Levelezését engedélyezték, de ellenőrizték, az albérletében a telefonját lehallgatták, rendszeresen követték. A szovjet szervek a BM megkeresése után közölték, hogy Portes a nyilvántartásukban nem szerepel. A cseh állambiztonsági szervek is ezt jelentették. Akikkel Portes Budapesten találkozott a BM ellenőrzés alá vonta. Későbbi beutazását a BM megakadályozta, 1965. december 10-én mégis turista vízummal Budapestre jött. December 18-án kiutasították Magyarországról.

Feljegyzés. 1979. január 4. R. D. Portes a Harvard és a London Egyetem tanára, miután tevékenységét több oldalúan ellenőriztük, a magyar gazdaság egyik jelentős amerikai szakértője lett. Tudományos tevékenysége gazdasági téren hozzájárult ahhoz, hogy hazánkról pozitív kép alakuljon ki a tőkés országokban. Mint a Fehér Ház gazdasági tanácsadója elősegítette a magyar amerikai gazdasági kapcsolatok tovább fejlődését. Az előzőek alapján javaslom, hogy R. D. Portest töröljük a Tiltónévjegyzékről és várható beutazásait engedélyezzük. Javaslom beutazásai alatt, hogy szoros ellenőrzés alá vonjuk. Kovács József. rendőr őrnagy. [Richard Portesről](#) az interneten ezt találtam, London Business School:

Richard Portes, a brit és amerikai állampolgárságú közgazdász, a London Business School professzora, valamint az AQR Asset Management Institute akadémiai igazgatója. Az általános közgazdaságtan, a nemzetközi pénzügyek és a makrogazdasági politika területén végzett kutatásaiért számos díjat kapott. Az általa alapított Centre for Economic Policy Research (CEPR) tiszteletbeli elnöke. Portes professzor Rhodes-ösztöndíjas volt, majd az oxfordi Balliol College hivatalos ösztöndíjasa (amelynek jelenleg tiszteletbeli tagja). Tanított Princetonban és a Birkbeck College-ban (Londoni Egyetem) is. Az Európai Egyetemi Intézet Tommaso Padoa-Schioppa tanszékének első tanszékvezetője volt (2014-2017), valamint a Haas Business School, UC Berkeley és a Columbia Business School Joel Stern nemzetközi pénzügyi professzora. Három

tiszteletbeli doktori címmel rendelkezik. Számos írást írt az államadósságról, az európai monetáris kérdésekről, az európai pénzügyi piacokról és a nemzetközi tőkeáramlásról. Portes professzort a 2003-as újévi kitüntetések között CBE-vel tüntették ki.

4. K-260 "Vörös" ("Veres") Lidia Krasznova Genfben, az ENSZ Menekültügyi Hivatalánál dolgozott. A magyar politikai rendőrség ("Veres", ill. "Vörös" fedőnéven) beszerzés céljából foglalkozott személyével egy "Tóth" fedőnevű "titkos munkatárs"-on keresztül. A dossziében a jelölttel kapcsolatos titkosszolgálati tervek dokumentumai találhatók. 1960-1961.

5. 3.1.2. M-13417/1 Nagy Lajos. Az ügynököt a BM ORK II/3-a, majd a BM II/5-e alosztálya foglalkoztatta 1956 és 1960 között. Első jelentését 1956 november 29-én adta. Főleg a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem életével, értelmiségi ismerősei véleményével foglalkozott. 1956-1960.

Jelentések vannak még [Bácskai Tamásra](#), maga is ügynök, „Szabó István”, majd „Nagy Lajos” fedőnéven. (Születési idő 1925-05-30. Foglalkozás közgazdász, egyetemi tanár, tisztviselő). Liska Tiborra is vannak jelentések.

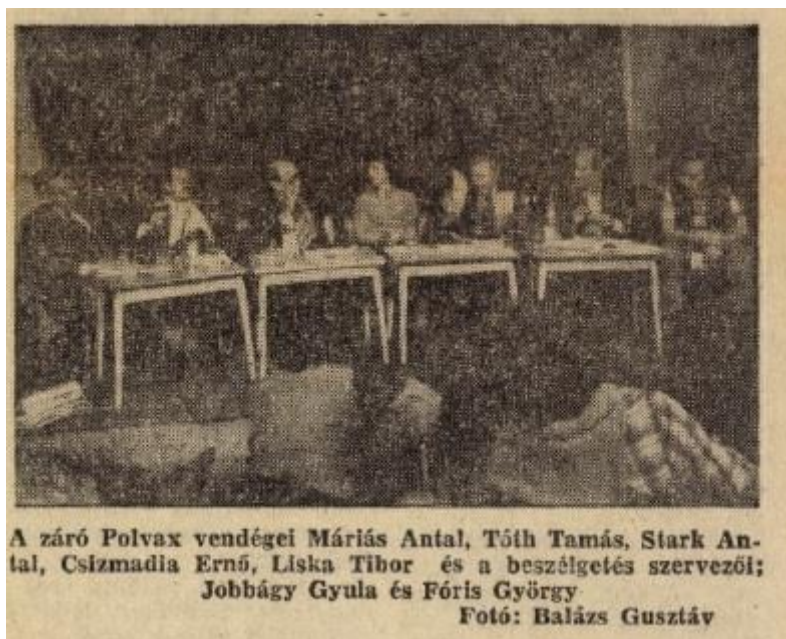
Magyar Nemzet. [2005.01.29.](#) Laczik Erika. Egy besúgó tisztikereszttel. Bácskai Tamás 1956. november 29. és 1961. augusztus 16. között bizonyíthatóan együttműködött a Kádár-éra titkosszolgálatával. Ez idő alatt nemcsak kollégáiról, hanem családtagjairól és azok barátairól is rendszeresen jelentett. A rendszerváltozás óta bankok felügyelőbizottságaiban, napi- és hetilapok szerzőjeként kamatoztatja tehetségét a nemzetközi karriert befutó közgazdász. Munkásságáért 1999-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjével tüntette ki [Göncz Árpád](#) államfő. A „Szabó István” fedőnevű ügynök „M” dossziéját 1957 januárjában nyitották meg a hírszerzési feladatkörű II/3-a osztályon. Az „M” – azaz munkadosszié – az ügynök által kézzel írt eredeti jelentéseket is tartalmazza. Az ügynök által elvégzett feladatokat az operatív tiszt értékelte, megjegyzéssel látta el, és az ügynöknek adott újabb feladatot is feljegyezte a jelentés végére.

„Szabó István” első tartótisztje Zima Péter főhadnagy volt. A hírszerzéstől 1957 decemberében átkerül a belső reakció elhárításával foglalkozó II/5-e alosztályra, új tartótisztje 1958 áprilisától Bárdos József százados lett. Ekkoriban új fedőnevet is kap: „Nagy Lajos” néven írja jelentéseit. 1959 decemberétől Kovács Tibor őrnagy irányítja a munkáját. „Szabó István”, majd „Nagy Lajos” – azaz [Bácskai Tamás](#) – 1956. november 29. és 1961. augusztus 16. között bizonyíthatóan rendszeresen adott jelentéseket apjáról, testvéréről és annak férjéről, felesége szüleiéről, azok rokonairól és barátairól, gyermeke óvodájáról, első feleségéről, Gál Éváról, annak második férjéről és barátairól. Jelentett munkatársairól, akikkel a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen (MKKE) együtt dolgozott: többek között Ádám Györgyről, Ganczer Sándorról, Huszár Gézaról, Kerényi Máriáról, Markos Györgyről, Szentés Tamásról, Kádár Ivánról, Mátyás Antalról, Nagy Tamásról, Szecskő Tamásról. Jelentett pénzügyminisztériumi munkatársairól: Liska Tiborról, Pulai Miklósról, a Petőfi Körrel, Tánczos Gáborról, Bohó Róbertől, Hegedűs Andrásról, Kiss Károlyról. De jelentett Kornai Jánosról, a világszerte elismert közgazdásról is. Jelentést írt filmesekről, művészekről: Bacsó Péterről, Banovich Tamásról, Darvas Ivánról, Makk Károlyról, Palotai Borisról. Az első, 1956. november 29-én adott jelentése Banovich Tamás filmrendezőről szól. „Panovits vagy Manovits Tamás filmrendező” az elmúlt hetekben mint összekötő vett részt a harcokban. „Rendszeresen felkereste a hegyekbe felmenekült fiatalokat, és sorra járta azok szüleit, átadta üzeneteiket.” „Szabó István” közölte még, hogy Panovits vagy Banovits és több társa a harcok ideje alatt több száz méter filmet készítettek. „Ezeket a filmfelvételeket – melyek elsősorban a szovjet csapatok támadásait örökítik meg – egymás lakásán rejtették el.”

Bácskai Tamás jelentéseit az eredeti iratok fényképei alapján mutatom be. Jelentéseit kézzel írta, amit minden esetben legépeltek. Olyan információkhoz lehetett jutni jelentései elolvasása után, amit hiába keresnénk

az MKKE volt tanárai életrajzaiban. Képet kaphattunk egyes tanárok politikai nézeteiről, arról, hogy segítettek-e egyes bajba jutott kollégájuknak, vagy bajt okoztak másoknak, milyen jellemű emberek voltak stb.

[Liska Tibor](#) (1925-1994) 1956 októberében a Pénzügyminisztérium forradalmi bizottságának tagja volt, ezért 1957 elején elbocsátották. Ebben szerepe lehetett a fenti jelentésnek is. 1957-től 1969-ig különböző vállalatoknál, ágazati intézményeknél dolgozott. 1969-től 1975-ig a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Népgazdaság tervezése tanszékének tudományos-gazdasági tanácsadója volt, a konvertibilitással, a harmadik szektorral, a gazdasági egyensúly feltételeinek problémáival foglalkozott. 1978-tól haláláig a Vállalkozáskutató Csoport vezetője volt. 1980-ban kidolgozta a szocialista vállalkozás elméletét, 1981–83 erről nyilvános vitákat tartott. 1990-ben egyetemi tanárrá nevezték ki, 1991-ben pedig az elsők között kapta meg a Széchenyi-díjat. 1992-ben a Magyar Tudományos Akadémia (TMB) a közgazdaság-tudomány doktorává avatta. Liska Tibor az MKKE-n 1980-ban a záró Polvax megbeszélésein vehetett részt. Közgazdász. [1980. 9. sz.](#) Ettől kezdve rendszeresen tartott Liska Tibor előadásokat az MKKE-n.

A záró Polvax vendégei

Jelentés Budapest, 1957. február 15. „Szabó István” jelenti: A Romániában lévő Nagy Imre csoport, karácsonykor küldött leveleiről írt tájékoztatást.

Jelentés Budapest, 1957. február 15. „Szabó István” jelenti. [Markos György](#) (1902-1976) 1948-ban részt vett a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem megszervezésében, és a gazdaságföldrajz tanszék élére került. 1953 után Nagy Imre híve lett. Egyike volt az 1956. október 6-i Rajk-temetés megszervezőinek. Az 1956-os forradalom alatt [Ádám György](#) társaságában megszervezte az ELTE központi épületében a Magyar Értelmiség Forradalmi Bizottságát, és a testület egyik vezetőjévé választották. A forradalom leverése után eltávolították az egyetemről, rövid ideig állás nélkül maradt. Többször kihallgatták, de eljárást nem indítottak ellene. 1959-től az MTA Földrajzi Intézetében dolgozott, és csak tudományos munkát végzett. A jelentés alapján látható, hogy Markos György 1953 után rájött arra, hogy az MSZMP által követett leninizmus elavult, több pártrendszerre van szükség, különben egy párt diktatúrája jön létre. Nem volt hajlandó belépni az MSZMP-be. Valószínűleg munkásmozgalmi múltja miatt nem került börtönbe.

II/3-a alosztály. Szigorúan titkos! Adta „Szabó István” Vette Zima Péter rendőr hadnagy. 1957. március 4.

A jelentés döbbenetes. Javasolja a BM, vagyis Zima Péter, hogy még az egyetemi autonómia életbelépése előtt a rendszer iránt lojális kommunista rektort nevezzenek ki az MKKE élére, továbbá Markos György dékánt váltsák le mert itt vannak az ideológiailag legfontosabb tanszékek. Javasolta még Ádám György letartoztatását. Az egyetem élén háromtagú direktórium áll, [Huszár Géza](#), Markos György és [Vajda Imre](#) vezetésével, ennek eltávolítása a legfontosabb feladat a jelentés alapján.

[Huszár Géza](#), (1895-1965) A Magyar Közgazdaság-tudományi Egyetem, illetve az MKKE Gazdaságmatematikai Tanszékének nyilvános rendes tanára (1948–1952), egyetemi tanára (1952–1961) és a Tanszék vezetője (1948–1961).

[Vajda Imre](#) (1900-1969) Bár fontos szerepe volt a Magyar Dolgozók Pártjának létrehozásában, 1950-ben életfogytiglani börtönre ítélték. 1956-ban rehabilitálták, ezt követően tudományos tevékenységet folytatott. 1956 márciusában szabadult, a júniusi perújítás során pedig bűncselekmény hiányában felmentették és rehabilitálták. Szeptembertől a Közgazdasági Egyetem külgazdasági előadója lett. Az 1956-os forradalom idején, bár hatással volt az egyetemistákra, az indulatoktól megrémülve nem csatlakozott a mozgalomhoz. December végén [Justus Pállal](#) és [Horváth Zoltánnal](#) közösen nyílt levelet írt Marosán Györgynek, kifejtve benne azokat a feltételeket, amelyek teljesülésével hajlandóak lennének csatlakozni a Kádár-kormányhoz. Ezután külföldi tárgyalásokon képviselte Magyarországot, és tagja volt a magyar ENSZ-delegációnak is.

Zima Péter rendőrfőhadnagy utasítja [Bácskai Tamás](#) ügynököt, hogy továbbra is beszéltesse [Markos Györgyöt](#) és [Ádám Györgyöt](#), a közgazdászt, hogy mi a véleményük a jelenlegi politikai helyzetről. Feladata még, hogy megtudja kik keresik fel Ádám Györgyöt és Markos Györgyöt.

A jelentés arról szól, hogy Markos Györgyöt kik keresték fel, ezek Vértés Ágnes, Bihari Tamás és Csanádi György (közgazdász). Zima Péter javasolja Markos György letartoztatását és Barabási Dezsőné és Bihari Tamás kihallgatását.

Bácskai Tamás jelentése gépelve és kéziratban. II/3-a alosztály. Szigorúan titkos! Adta „Szabó István” Vette Zima Péter rendőr hadnagy. 1957. március 14. Tárgy: Ádám György. [Simai Mihály](#) jelentette, hogy [Ádám Györgynek](#) (közgazdász) az októberi események alatt testőrsége volt és ezt november 4-e után egy ideig megtartotta. László Imre rektorhelyettes erről tudott. Kerényi Mária nyelvtanárnő kapcsolatban állt Ádám Györggyel.

Utasítás: Ügynök feladata továbbra is adatokat megtudni Ádám György október 23-tól kifejtett tevékenységére vonatkozóan. Intézkedés: Megállapítjuk, hogy Kerényi Mária jelenleg hol van őrizetben és kihallgatjuk Ádámra vonatkozóan.

[Simai Mihály](#) (1930-) Az MKKE-n 1952-ben szerzett közgazdász diplomát. Diplomájának megszerzése után az egyetem nemzetközi gazdaság és politikai kérdések tanszékén kapott tanársegédi állást. 1957-től adjunktusként, 1961-től pedig docensként dolgozott. 1971-ben kapta meg egyetemi tanári kinevezését. Állását a tanszék világgazdasági tanszékké történő átnevezése után is megtartotta. A tanszéknek több éven keresztül vezetője is volt. [Simai Mihály](#) az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) több intézményében is aktívan részt vett. 1959–1960 között az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának, 1964–1968 között a Tervezési, Prognosztikai és Gazdaságpolitikai Központja munkatársa volt. Emellett több arab és afrikai országban dolgozott tanácsadóként. 1992–1996 között az ENSZ Egyetem Helsinkiben működő Világgazdaság-fejlesztési Intézetének volt főigazgatója.

II/3-a alosztály. Szigorúan titkos! Adta „Szabó István” Vette Zima Péter rendőr hadnagy. 1957. március 27. Tárgy [Tánczos Gábor](#). A Petőfi kör volt vezetői közül rendszeresen kapcsolatot tartanak egymással: Hegedüs B. András és felesége [Ember Mária](#), [Csanádi György](#), Fekete Ferenc, [Tardos Márton](#), Bakó Robert, [Litván György](#).

[Tánczos Gábor](#). (1928-1979) A forradalom leverésekor a Nagy Imre-csoporttal együtt a jugoszláv követségen kapott menedéket. A csoporttal együtt Romániába deportálták, majd 15 évi börtönre ítélték (1958 augusztus). Amnesztiával szabadult (1962). Megnősült, felesége Bácskai Vera, elismert várostörténész. A Dolgozók Esti Gimnáziumában kapott állást, itt tanított (1962–1970), amellet olvasásszociológiával kezdett el foglalkozni. Bácskai Vera testvére volt Bácskai Tamás, aki sógoráról is készített jelentéseket.

[Tardos Márton](#) (1928-2006) Reformközgazdászként részt vett az 1968-as Új Gazdasági Mechanizmus kidolgozásában. 1976-tól a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem címzetes egyetemi docense. 1980-tól az MTA Közgazdaság-tudományi Intézete munkatársa, a gazdasági mechanizmussal foglalkozó osztály vezetője. 1987-1990 között a Pénzügykutató Rt. elnök-vezérigazgatója.

Jelentés 1957. április 2. Tárgy Vági Ferencről. „Szabó István” jelenti. Vági Ferenc elmondta, hogy Vági Ferenc felesége Jónás Anna a Nagy Imre tanszékén dolgozott és maga is jól ismerte. Ennek alapján azt mondja, hogy a Nagy Imrere vonatkozó MSZMP határozatok hazugságok. Nagy Imre nem hatalomvágyó, hiú ember, hanem „jó magyar ember”. [] Rendszeresen kapcsolatban van Nyilas Józseffel, [Szabó Kálmánal](#), Máriás Antallal, Rácz Lajossal, László Imrével.

Belügyminisztérium. ORFK. II. Főosztálya. Vizsgálati Osztály. Szigorúan titkos! Adta „Szabó István” Vette: Zima Péter rendőrfőhadnagy. Idő: 1957. V. 17. A [Rajk](#)-temetés megszervezésére valóságos „operatív - bizottság” jött létre az MKKE-n. Fő „munkahelyük” Ádám György szobája volt. [] Részt vettek benne Ádám György, Kádár Iván, Sala Sándor, Bohó Robert és kisebb mértékben [Szentes Tamás](#), továbbá Káplár József az MKKE akkori párttitkára is.

[Szentes Tamás](#) (1933-) Diplomájának megszerzése után a Közgazdasági és Jogi Kiadó (ma: Complex Kiadó) szerkesztője és lektora volt, majd 1962-ben az MKKE adjunktusa lett. Közben 1967 és 1971 között a tanzániai Dar es Salaam-i Egyetem tanszékvezető professzora 1965 és 1985 között az MTA Afro-Ázsiai Kutató Központjának, illetve 1985 és 1989 között pedig Világgazdasági Kutató Intézet másodállású főmunkatársa volt. 1974-ben egyetemi tanári kinevezést kapott az egyetem világgazdasági tanszékére.

Jelentés Budapest, 1958. július 3. „Szabó István” jelenti. Az MKKE tanárai nem értettek egyet Nagy Imre kivégzésével. Dobrovits Iván szerint az emberek kifogásolják, hogy nem volt nyilvános a tárgyalás.

Adta: „Szabó István” Vette: Bárdos József rendőr százados. 1958. október 25. Tárgy: Közgazdasági Egyetemről. Az MKKE-en kialakult reakciós társaság tagjai: Tomsics Gyöngyi, a nyelvi Intézet titkárnője, Pázmánd Emília, a Pénzügyi Tanszék adminisztrátora, Sas Jánosné, a Nemzetközi politikai tanszékének dokumentátora, Dienes Gedeonné és Csengery József, a könyvtár munkatársai. Elbocsájtásuk előtt ide tartoztak Serey Éva és Kerényi Mária a Nyelvi Intézet tanárai.

1958. október 30. Tárgy: Szabó Kálmán közgazdász. „Szabó István” jelenti. [Szabó Kálmán](#) aggódik amiatt, hogy Hegedüs B. András letartóztatták, aki feleségét Jónás Ilonát sokszor felkereste a munkahelyén. Szabó Kálmán sajnálta [Fekete Sándort](#).

[Fekete Sándor](#) (1927-2001), író, újságíró, irodalomtörténész. 1956-ban az ELTE magyar tanszékének munkatársa. 1957–1958-ban az MTA Irodalomtörténeti Intézetében dolgozott. A forradalom utóvédharcaiban vállalt szerepe és a Hungaricus álnéven megjelent írásai miatt 1959-ben a Mérei-perben 9 évi börtönbüntetésre ítélték. 1963-ban amnesztiával szabadult. 1975-ig az Irodalomtudományi Intézet tudományos ügyintézője. Következtetés Szabó Kálmán nem egészen egyértelműen állt a párt mellé.

II/5-e alosztály. Szigorúan titkos! Adta „Nagy Lajos” Vette Bárdos József rendőr százados. Idő: 1958. december 11. Tárgy: Szentes Tamás. Szentes Tamás megint marxista-leninista módon gondolkodik, élesen fellép az antimarxista nézetek ellen. Szentes Tamás Ádám Györgyöt megvédte, becsületes kommunistának tartja. Szentes Tamást a BM operatív ellenőrzés alá vonta.

Érdekes jelentés arról, hogy az MKKE tanárai milyen politikai platformon állnak. Szilárdan marxista-leninista alapon állnak: Bedő Gyula, Ballai László, [Haász Árpád](#), Vörös Gyula, [Pach Zsigmond Pál](#), [Háy László](#). Revizionizmussal erősen fertőzöttek: [Vajda Imre](#), [Erdős Tibor](#), Csapó László, Sándor Pál, [Berend T. Iván](#), Nyilas József, [Szabó Kálmán](#), Ganczer Sándor, továbbá [Mátyás Antal](#). Nyíltan ellenséges elemek: Csengery József, Dienes Gedeonné, a könyvtárból, Tomics Györgyi, a Nyelvi Intézet adminisztrátora, Sas Jánosné, Szecskő Tamás, Pázmánd Emília. A diáklányok közül sokan vallásos nézeteket vallanak.

Belügyminisztérium II/ e alosztály. Adta „Nagy Lajos” Vette: Bárdos József rendőr százados. 1959. június 26. Tárgy: Gondi József. Galántainé, a marxizmus-leninizmus tanszék munkatársa arról számolt be, hogy Gondi József és Mihályi Albert terrorizálják a tanszék munkatársait. Gondi József hibákkal hemzsegő jegyzetet állított össze, amelynek az volt az alapkoncepciója, hogy a *tudat is anyag*.

Belügyminisztérium II/5- e alosztály. Adta „Nagy Lajos” fedőnevű ügynök. Vette: Bárdos József rendőr százados. 1959. szeptember 22. Tárgy: Orosz Árpád. Orosz Árpád adjunktus, az Általános Kar volt dékán-helyettese, párttag, munkásőr. Társasága polgári származású emberekből áll.

Belügyminisztérium II/5- e alosztály. Adta „Nagy Lajos” fedőnevű ügynök. Vette: Bárdos József rendőr százados. 1959. október 15. Tárgy: Ujhegyi Gyula. Forgács Tibor az MKKE docense támogatást kért készülő könyvének adatgyűjtést végző személyek díjazására. A kérést [Bognár József](#) továbbította [Erdei Ferenc](#)hez, az MTA főtítkárához. Erdi Ferenc megadta a támogatást, de kérte Ujhegyi Gyula foglalkoztatását és anyagi támogatását, aki nemrég szabadult a börtönből. *Forgács Tibor ezt a kérést megtagadta.*

Belügyminisztérium II/5- e alosztály. Adta „Nagy Lajos” fedőnevű ügynök. Vette: Bárdos József rendőr százados. 1959. október 15. Tárgy: Szabó Kálmán. Szabó Kálmán a párttagság felülvizsgálatáról és a kizárásokról beszélt. Következtetés Szabó Kálmán nem egyértelműen kommunista.

Belügyminisztérium II/5- e alosztály. Adta „Nagy Lajos” fedőnevű ügynök. Vette: Kovács Tibor rendőr őrnagy. 1960. január 15. Tárgy: Szentes Tamás. Szentes Tamás a TV-ben közgazdasági témájú műsor-sorozat előkészítésén dolgozik, jó barátja Toma Ádám, narodnyik újságíró és Bacsó János újságíró.

Belügyminisztérium II/5- e alosztály. Adta „Nagy Lajos” fedőnevű ügynök. Vette: Kovács Tibor rendőr őrnagy. 1960. február 4. Tárgy: Orosz Árpád és Tankó Béla. Orosz Árpád egyetemi adjunktus, munkásőr, dékánhelyettes volt, de lemondott, cinikus ember. Nem hisz abban, amit tanít. Legjobb barátja Tankó Béla, festőművész, büntetett egyén.

Belügyminisztérium II/5- e alosztály. Adta „Nagy Lajos” fedőnevű ügynök. Vette: Kovács Tibor rendőr őrnagy. 1960 március 31. Tárgy: Orosz Árpád. 1960-ban az emberekről azt feltételezik, hogy téves nézeteik vannak. 1956-ban széthullott a rendszer. Simai Mihály felelőségre vonta Orosz Árpádot felelőtlen kijelentéseiért.

6. 3.1.9. V-160612 Kenesey Zoltán, dr. Iratképző szerv: BM III/1. Osztály. Dr. Kenesey Zoltán statisztikust a MNK 1967. III. 28-tól az ENSZ New Yorki Statisztikai Hivatalába delegálta. Kiküldetését többször meghosszabbították, 1976-ban kellett volna végleg visszajönnie Magyarországra, ám a hazatérést családjával együtt 1975. novemberében megtagadta és amerikai állampolgárságért folyamodott. 1976.

7. 3.1.5. O-20041/2 "Humán" Az MTA különböző intézeteiről, itthon és külföldön tartott nemzetközi konferenciákról és azok résztvevőiről szóló jelentések. 1976-1989. A beszámolók elsősorban a nemzetközi konferenciák BM biztosításával foglalkoznak, még 1989-ben is.

8. 3.2.3. Mt-709/6 "RÓNA JÁNOS". Évkör: 1962-1972 A vezető újságírónak számító hálózati személy az ENSZ New York-i központjában, a világszervezet havi tájékoztatóját készítő osztályon (Office of Public Information, Press and Publication Department) dolgozott. 1971.

Róna János igazi neve Révész János. „Rónát” Révész Józsefet először 1962. március 26-án szervezte be a hírszerzés (BM II. Politikai Nyomozó Főosztály 3. osztályának „A” alosztálya.) a távlati kihelyezés tervével. „Róna” ekkor már egy éve az MTV Agitációs és Propaganda Osztályának külpolitikai rovatában dolgozott szerkesztőként és képernyős kommentátorként. a televízió (MTV) híradójának külpolitikai szerkesztőjeként. 1967-ben New Yorkba küldték, ahol az ENSZ Titkárság OPI részlegénél dolgozott 1972 nyaráig, amikor hazatérése után a Magyar Televízió híradójánál helyezték el. „Külföldi tartózkodása alatt a New York-i rezidentúra foglalkoztatta. Eredményes munkát végzett a politikai információszerzés és kapcsolatépítés terén.” Révész János 48 éves korában 1972. szeptember 24-én szívinfarktust kapott és elhunyt.

Forrás: Ilkei Csaba. [Újságírok, szerkesztők sajtómunkások és az állambiztonság](#). II. kötet. 2018. Id. mű.

9. 3.1.2. M-41835 Keresztes Péter, munkatárs. 1959-től szolgált lelkészként Debrecenben, 1961-től a Magyarországi Református Egyház Konventi (1964-től Zsinati) Irodáján dolgozott, 1968-1979 között vezetőként. 1979-ben püspökké választották. 1959 májusától működött együtt Keresztes Péter, ill. Keresztesi Péter fedőnéven az állambiztonsági szervekkel. 1967-től a BM III/III-1/c. alosztálya foglalkoztatta az egyházakkal szembeni elhárítás területén. Valós neve [Keresztes Szilárd](#) görögkatolikus megyéspüspök. 1977-1981.

Szanyi Jenőre vonatkozó ÁBTL iratok.

3.2.3. Mt-1285/1 "HARMATI SÁNDOR" Iratképző szerv: BM III/I-3-B alosztálya (BM III/I-14. Osztálya). Külkereskedelmi kirendeltség vezető: Párizs, Brüsszel (EGK). Chantier de l'Atlantique, Artex, Franartex, Importlux, Metalimpex, Medimpex, Agrimpex, Monimpex, Terimpex, Tanimpex, Chemolimpex, ITT, Solvay, Ciba-Geigy, Hoechst. 1963-1980.

[Szanyi Jenő](#). egyetemi oktató, közgazdász.

Zalai Ernőre vonatkozó ÁBTL iratok.

3.2.1-Bt-2286. Dr. [Zalai Ernő](#) (Született 1943 VIII 8-anya Hild Magdolna, lakik Bp. Miklós út 15, felesége Korchma Ildikó született Székesfehérvár, 1948 VI 1. Házasság 1968. Gyermekai: Enikő 1970, Csaba 1973, Levente 1975. Apja 1965-ben halt meg.) „Németvölgyi”, azaz Zalai Ernőt 1977 VIII 19-én hazafias elvi alapon szervezte be Kovács József rendőr őrnagy, BM III/I-1.osztály. 1971/72-ben Ford ösztöndíjjal az USA-ban volt, majd 1977 IV 25-én elnyert egy 9 hónapos USA ösztöndíjat. 1975-től párttag. A beszerzési iratot nem írta alá, az USA-ban a rezidenseket, Csontváry, Bányai és Fenyő elvtársakat nem kereste meg. Bányai és Fenyő rezidens elvtársak jelentették a Központnak, hogy Zalai nem jelentkezett náluk, de a Központ azt az utasítást küldte, hogy ne keressék meg Zalai Ernőt. Az értesítést Sós írta alá. Hazatérte után csak a hivatalos beszámolót adta át kapcsolattartójának. 1977-ben Zalai Ernő beszerzését Matus János rendőrőrnagy szervezte meg, aki Zalai Ernőt még az egyetemi évekből ismerte. Zalai Ernő közreműködéséért plusz 100 dollárt kapott, ösztöndíja 1300 dollár per hó volt. 1980 III 7-én Zalai Ernőt Kovács József rendőr őrnagy javaslatára kizárták az ügynökök közül. Zalai Ernő iratanyagában megtalálhatók: saját maga által írt életrajz, tanszékvezetők által aláírt jellemzések, pl. Kovács Géza tanszékvezető és Kemenes Ernő tanszékvezetőhelyettes jellemzése 1966. III 3. Dr. Stark Antal tanszékvezető támogató véleménye 1971 III. László János tanszékvezető támogató véleménye.

Kovács Géza jellemzése: Zalai Ernő tanulmányi eredménye az egyetemen minden félévben kitűnő volt. Csoporttársaihoz való viszonya: nyíltan megmondja véleményét, őszintén bírál, ezért csoporttársai elismerését élvez. Budapest, 1966. március 30.

Felesége és három gyermeke kiutazását is engedélyezték. Kiutazása előtt lakókörnyezetét kikérdezték, a megkérdezett személyek elismerően nyilatkoztak Zalai Ernő családi életéről.

3.1.2. M-35582 Viktória. BM III/II-3. Az ügynök állandó belépővel rendelkezett a Fiatal Művészek Klubjába. Feladata külföldi állampolgárok figyelése volt. 1971-1973.

Zalai Ernő dr. Anyja neve Hild Magdolna Születési idő. 1943-08-05. Foglalkozás közgazdász, egyetemi tanár.

3.2.3. Mt-1919/1 "Csamangó" BM III/I-1. osztály "Csamangó" 1975-ig Genfben az ENSZ Európai Gazdasági Bizottság munkatársa volt, 1975-1983 között az Országos Tervhivatal Tervgazdasági Intézetében dolgozott. Szakmai programjairól, konferenciákról, külföldi kollégákról adott jelentéseket, világpolitikai és gazdasági elemzéseket írt. 1973-1982.

Szentirmay László: POLVAX. Id. mű. 2018. Néhány fontos információ az MKKE-re vonatkozóan. Az MKKE tartó tisztje Kazinczy Gusztáv. Az ÁBTL iratok alapján: Kazinczy Gusztáv. Anyja neve Veres Valéria született 1951-09-30 beosztása 1973-ban rendőr százados.

Az MKKE-t ellenőrizte még Ksenicz Tibor, Körmendi Ernő, Horváth Lajos, Benkő János, Pintér Károly és Peredi György.

2.8.1. BM Központi Fogyték 14759. Peredi György. Sz. 1953. Anyja Kriszta Ilona. A belügyminiszter helyettes 1990 január 31 hatállyal Peredi György rendőrszázadost elbocsátotta. Aláírta dr. Császár Józsefné osztályvezető, csoportfőnök-helyettes. Peredi György 1973 augusztus 24-től a BM állományában teljesített szolgálatot. Aláírt egy nyilatkozatot, hogy a BM titkait megőrzi. Kérvényt adott be, a leszerelési összeg maximumát kéri, elvált, 2 gyermeke után tartásdíjat fizet, 40 %, 19 éves munkaviszonya van, 17 évet a BM-ben szolgált.

Dr. Tóth Tamás, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem oktatója személyével 1970-től 1976-ig a BM III/I-1., 1982-től a BM III/I-5. Osztálya foglalkozott ("Kerny" fedőnéven). A dossziében a jelölt személyzeti anyagának és útlevélkérő lapjainak fotózott másolatai is megtalálhatóak.

Széles Adolf (1945-†1997 korrupciós ügyei miatt öngyilkosságot követett el.) 1969-ben K-283 SZT tiszt, Nemzetközi Kapcsolatok Tanszék tanársegédje. 1969-ben alhadnagy, 1971-ben hadnagy, 1974-ben főhadnagy. Feladata a nemzetközi kapcsolatok szakán a hallgatók beszervezésére vonatkozó jelentések kidolgozása, a tippadás volt. 1977-1984 között az MSZMP KB külügyi osztályán dolgozott, SZT tiszti beosztását megszüntették. Peruban volt követ 1985-1990 között. 1990-1994 között főtanácsos. 1995-ben chilei nagykövet. 2.8.2.1.– 288 Széles Adolf, dr. közgazdász, anyja neve Szalontai Róza. 1968-1977.

Széles Adolf. [Aranygyűrűs doktor 1974-ben.](#)

Széles Adolf párttag és munkásör is volt.

Közgazdász. [1974. 12. sz.](#)

2.8.2.1. - 973/94-850 Széles Adolf, dr. 1969-1977. III. Illetmény ügyek.

Dr. Varga László (KDNP) - a külügyminiszterhez - "Mi a helyzet dr. Széles Adolf chilei magyar nagykövet chilei rezidenciájának luxuslakásra való kicserélése ügyében?" címmel. Országgyűlési Napló. [1997. május 6](#) (267. szám)

[Az ügynökök személyes adatai. A 6-os kartonok.](#)

Fedőneve „Riporter”. Neve S. Miklós. ÁBTL 3.1.2. M-37297. 1972. v. 31.-1977. x. 24. tartótiszt Horváth Lajos r. főhadnagy.

A 6-os kartonja nincs meg.

Fedőneve „Szabolcs” majd „Széplaki”. Sz. Imre. ÁBTL 3.2.1 Bt-387/2 1969-1972. Neve Szabó Imre sz. Székesfehérvár, 1951 január 30. Anyja neve Nádasdi Julianna. Foglalkozása revizor, Debrecen, Hajdu Megyei Élelmiszeri Nagykereskedelmi Vállalat. Iskolai végzettsége Közgazdasági érettségi. Tényleges katonai szolgálatot teljesített. Beszervezte Borka Miklós százados, elhárítási osztály. 1969. október 21. A foglalkoztatás vonala fegyveres erők elhárítása. Beszervezés alapja hazafias. 1976 július 23-n MSZMP tag lett, kizárták. ÁBTL 2.2.2 227310.

Fedőneve „Katonás” „Keres” Neve Nyiri Károly. Sz. Szentés. 1935. február 22. Anyja neve Szijjártó Erzsébet. Közgazdász. Egyetemet végzett. Munkahelye KKM. Beszervezte Kovács József rendőr alezredes. A foglalkoztatás vonala kémelhárítás. A beszerzés alapja hazafias. 1988 augusztus hónapban még jelentett. ÁBTL 2.2.2. 231619

Fedőneve „Csikós” ÁBTL 3.1.2 M-37605 1973-1978. tartótiszt Horváth Lajos r. főhadnagy, 1975-ig Ksenicz Tibor hadnagy 1975-től Kazinczy Gusztáv 1979-től. Neve Orbán Jánosné, sz. Cser Gabriella. Sz. Kispeszt, 1948. Anyja neve Burg Olga. Marylandi Egyetem. USA. A hálózati személy kapcsolata Cser Iván, sz. Bp. 1953 szeptember 8. Fedőneve „Csikós” TMB Anyja neve Burg Olga. Nővére 1968-ban az USA-ba disszidált. A TMB tartja vele a kapcsolatot. 1974-ben és 1978-ban rokoni látogatás céljából több hónapot töltött náluk az USA-ban. ÁBTL 2.2.2 2211/b

Fedőneve „Hajnal Attila” Neve B. György ÁBTL M-37730 és M-37730/1 1967-1979. Neve Boda György. Sz. Budapest, 1949. március 25. Anyja neve Papp Mária. Tanuló, gimnáziumi érettségit letette. Tényleges katonai szolgálatot teljesített. Beszervezte Barna Péter főhadnagy, elhárítási osztály. A foglalkoztatás vonala fegyveres erők elhárítása. ÁBTL 2.2.2 221548. 1976 november 19. Kérte a kapcsolat megszakítását. Fedőneve „Kiri” majd „Kovács Margit” ÁBTL Bt-1703 1980-1986 Tartó tiszt Kazinczy Gusztáv és Ksenicz Tibor hadnagy.

A 6-os kartonja nincs meg.

Fedőneve „Sajósi” (S. G.) ÁBTL K-3274 1984-1988 Tartótiszt Horváth László főhadnagy. Tóth István főhadnagy.

A 6-os kartonja nincs meg.

Fedőneve „Kerny” (Tóth Tamás) ÁBTL K-3410 1983-1989 Tartótiszt Kazinczy Gusztáv és Mayer Géza hadnagy Wimmer István főhadnagy. A 6-os kartonja nincs meg, de a neve ismert Tóth Tamás tanszékvezető volt az MKKE-n.

Fedőneve „Bézi” (D. M.) ÁBTL Bt-2414 1984-1985 Tartótiszt Benkő János hadnagy.

A 6-os kartonja nincs meg.

Fedőneve „Nagy Lajos” ügynök. Bácskai Tamás. Sz. Bp. 1925. Anyja neve Wohl Ibolya. 1959. Tartó tiszt Bárdos József százados. Kiállítva 1960. szeptember 7. ÁBTL 2.2.2. 3.1.2. M-13417

Fedőneve „Szirtes” ügynök. Neve Lichtenstein Sándor. Sz. Kaposvár, 1928 február 24. Anyja neve Horváth Gizella. Diszpécser. Pest megyei Vízmű és csatornázási Vállalat. 1953-ba az MDP-ből kizárták. Beszervezte Rózsa József százados. 1965 szeptember 28-án. Ügynök. Beszervezés alapja politikai terhelő adatok. A foglalkoztatás vonala volt politikai elítéltek. 1986 május 22-n kivándorolt. ÁBTL 2.2.2 213352

Fedőneve „Szabó Sándor” ügynök. Neve Balogh Lajos. Sz. Csurgó, 1933 május 1. Anyja Gyótár Mária. Egyetemi hallgató. Beszervezte 1960-ban Blazsek és Balogh hadnagy. Osztályozása ügynök. Beszervezés alapja terhelő adatok. A foglalkoztatás vonala egyetemi. ÁBTL 2.2.2 048856 O-11802/26

Fedőneve („Erika”) „Gál Béla” ügynök. Neve Bika Julianna. Sz. Bp. 1951 február 25. Anyja Kiss Julianna. Tudományos segédmunkatárs. Felsőoktatási Pedagógiai Kutatóközpont. Beszervezte Böszörményi György. hadnagy. Beszervezés ideje 1977. augusztus 12. Minősítése TMB. A foglalkoztatás vonala ifjúságvédelem. 1990 január 3-án megbízatása megszűnt. ÁBTL 2.2.2 241428

Fedőneve „Perényi” ügynök. Neve dr. [Juhász Gyula](#). Sz. Bia, 1930. szeptember 11. Anyja Andresz Borbála. Történész. MTA Történelem Tudományi Intézet. 1949-1956 MDP tag. Beszervezte Rékási Endréné r. hadnagy. 1968 július 4. Informátor TMB. Beszervezés alapja hazafias A foglalkoztatás vonala hazafias. 1979. november 20. Feladatát nem végezte el. ÁBTL 2.2.2 223491

Fedőneve „Tamás” ügynök. Neve Rutkai Levente, evangélikus lelkész. Sz. Ungvár, 1940 augusztus 8. Anyja neve Palicz Júlianna. evangélikus egyházközség. Beszervezte Csillag József százados, 1974 szeptember 26. Titkos megbízott. Beszervezés alapja hazafias. A foglalkoztatás vonala egyházi. 1985-ben is jelentett. 3.1.2. M-40678. ÁBTL 2.2.2 236932

Fedőneve „Mogyorósi Viktor” ügynök. Téri Tamás. Sz. 1932 június 10. Anyja neve Szabados Magda. Szovjetunió. Beszervezte Zalai százados. Bp. 1958. május 10. 93725 ÁBTL-2.2.2. Belső reakció elhárítása. Beszervezés alapja elvi.

Fedőneve „Nádasdi Géza” ügynök. Neve Németh Gábor sz. Budapest, 1924 augusztus 12. Anyja neve Duich Dániel Mária. Foglalkozása vállalati ügyész. Pártonkívüli. Beszervezte Merkert András r. főhadnagy, 1957 december 31. Ügynök TMB. Fokozatos beszervezés. A foglalkoztatás vonala. Börtönön belül. ÁBTL.-2.2.2. 321841

Fedőneve „Dávid Mátyás” ügynök. Neve Antal Gábor. Sz. Budapest, 1922 október 15. Pedagógiai Egyetem. Beszervezte Zoltán Imre ávós főhadnagy. 1946-ban. Beszervezés alapja terhelő. A foglalkoztatás vonala írók. 3.1.2. M-22133. ÁBTL 2.2.2 031570. 1955-ben felettese Harangozó Szilveszter.

dr. Orosz Árpád. Sz. Abaújszántó. 1926. Anyja neve Gusitsch Borbála. 5 évig őrizték meg. 1981. május 26.

Fedőneve „Keres” ügynök. 1989 Tartó tiszt Borsos Gábor őrnagy. 3.1.5. O-20041/2
A 6-os kartonja nincs meg.

Fedőneve „E24” SZT tiszt 1989 Tartó tiszt Borsos Gábor őrnagy.
A 6-os kartonja nincs meg.

Fedőneve „Dénes Gábor” 1985 Tartó tiszt Varga Ádám hadnagy.
A 6-os kartonja nincs meg.

Fedőneve „Párduc” 1982. Tartótiszt Csordás László ezredes.
A 6-os kartonja nincs meg.

Fedőneve „Varga Sándor”. Évkör. 1958. Gál Ferenc főhadnagy. 3.1.2. M-27843/1
A 6-os kartonja nincs meg.

Fedőneve „Delmas” 1967 Iglói Pál őrnagy. 1968 Kira József őrnagy. Népszabadság munkatársa. 1971 Kira József r. őrnagy. 3.2.4. K-2341
A 6-os kartonja nincs meg.

[Morvay Péter](#) (a Hit Gyülekezete Hetek című hetilap külpolitikai rovatvezetője) „Hartmann László” fedőnéven volt a III/III-as Csoportfőnökség ügynöke A Belügyminisztérium III/III-as ügyosztályának jelentett [1985-87-ig](#). Morvay Péter még a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem hallgatójaként a belső elhárítás ifjúságvédelmi ágazatának. Diáktársairól, a Rajk Szakkollégium tagjairól, a környezetében megforduló személyekről, valamint a március 15-i, október 6-i és október 23-i rendezvények látogatóiról jelentett írásban.

CSAK A BM ÁBZ SZERVEK HASZNÁLHATJÁK!
0177-194-1

**SZIGORÚAN TITKOS!
KÜLÖNÖSEN FONTOS!**
1 640213 4795 Minősítés törölve
2003. évi III. tv. alapján

2018 FEBR 06. aláírás

Neve: Morvay Péter
(asszonyok leányneve)

Előző neve: .....
(asszony neve)

Születési év, hó, nap: 1964.02.13.

Születési helye: Budapest

Anyja neve: Vass Zsuzsanna

Foglalkozása: Egyetemi hallgató

Munkahelye: MKKE

Lakcíme: Budapest V. Sö u.2. 1.1/9

Iskolai végzettsége: Középiskolai érettségi

Pártállása: felszab. előtt .....
felszab. után: Párton kívüli. KISZ tag

Katonai viszonya: felszab. előtt .....
felszab. után: tart. örm.

Állampolgársága: Magyar

Nemzetisége: Magyar

BM 72. 9. — 13403 ÁBTL - 2.2.2.

1985 NOV 1 48

A beszerzés ideje: 1985. október. 24.

A beszerzést végezte (név, rendf. oszt.): Kánczy Gusztáv r.szds. III/III-2a

Minősítése: Titkos megbízott

A beszerzés alapja: Hazafias

Foglalkoztatás vonala: Ifjúságvédelem

Fedőneve: "Hartmann László"

Kelt: 1985. év XI. hó 1. nap.

Napló szám: 234/2108.

Dosszié szám: 4-7.172.1

Irattári szám: 2-13970/

áb. nyilvántartó

A dosszié átadásának megjelölése

Kelt	Szerv — osztály, op. tiszt neve
85.XI.4.	Kánczy Gusztáv r.szds.
BM III/III-2/a	
87.XI.6.	Iratt. (Kánczy Gusztáv r.szds.)
07	

1985 NOV 2 7

ÁBTL - 2.2.2.

ÁBTL - 2.2.2 - Hálózati nyilvántartások - "Hartmann László"

2018.02.06.

Morvay Péter 6-os kartonja

SZT tisztek Pécssett, oktatók.

Gergely János (fedőmunkahely: Pécsi Pedagógiai Főiskola, Tanárképző Kar, Pécsi Tudományegyetem, szekszárdi Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola, főigazgató)

SZOLGÁLATI ADATOK:

Rendfokozat: Őrnagy (1983. 03. 01.)

Alezredes (1988. 04. 01.)

Szolgálati hely, idő: BM Baranya M. RFK III/III Oszt., kiem.főop., T-16 (1983. 03. 01.)

Nyugállomány (1990. 01. 31.)

Walz János (fedőmunkahely: Pécsi Tanárképző Főiskola, JPTE)

SZOLGÁLATI ADATOK

Rendfokozat: Százados (1980. 01. 01.)

Őrnagy (1986. 01. 01.)

Szolgálati hely, idő: Baranya M. RFK. III/III. Oszt., főop.ti., T-17 (1980. 01. 01.)

Nyugállomány (1990. 01. 31.)

Radics Gyula (Pollack Mihály Főiskola, Főigazgatói Hivatal, hivatalvezető)

Harc a vallásos nézetek ellen. „Marxista templomozók”

Meg lehet vizsgálni, hogy hogyan alakult a pártosság fogalma, a politikai légkör az évtizedek során a hallgatók nevelése területén. Pl. a Közgazdász 1952. március 19-i számában foglalkoznak a népnevelőkkel a párt számára új kádereket felkutató és nevelő/segítő párttagokkal szemben támasztható követelményekkel. Harcos, mozgósító népnevelői munkát várnak el. Mint írják: „Népnevelőinknek meg kell ismerniük a bolsevik típusú agitációt, mely harcos, támadó és sohasem szakad el a felmerülő konkrét helyi problémáktól.” Sajnos ez a harcos és támadó szellem sok oktatót/hallgatót befolyásolhatott káros irányban a későbbiekben is, nem beszélve arról, hogy 1957 után sok 56 előtt végzett, ebben a miliőben szocializálódott hallgató került vezető pozícióba az Egyetemen.

Közgazdász [1952. március 19.](#)

Napirendi pont. A vallásos nézetek elleni harc terén előttünk álló feladatokat a következő területeken kell kidolgozni: Gazdaságtörténet Tanszék, - magyar történeti vonatkozásban, Marxizmus-Leninizmus Tanszéken a filozófia vonatkozásában, esetleg speciális kollégiumot kell létrehozni, valamint a tanárszakosok oktatása területén. Az érdekelt tanszékek esetében a tanszékvezetők, a tanárképzéssel kapcsolatban Dr. Balázs Béla elvtárs tegyen javaslatot. Határidő: augusztus 10. Az állami ideológiai oktatásba is be lehet iktatni ilyen tárgyú előadásokat és vitákat. Felelős: Vörös Gyula. A vallásos nézetek elleni harc feladatait figyelembe kell venni a tudományos diákkörök programjának kialakításában is. Felelős: Dr. Pach Zsigmond Pál és az érdekelt tanszékvezetők.

Budapest, 1959. július 9. [1959 június 30-án tartott](#) MKKE Egyetemi Tanácsülés határozatai.

3. Napirendi pont. A Világnézeti Nevelési Bizottság (VNB) elnökének az Egyetemi Tanács megválasztotta Vörös Gyula elvtársat, azzal, hogy ha László Imre rektorhelyettes elvtárs hazatér Szovjetunióbeli tanulmány útjáról, újból meg kell vizsgálni a Bizottság vezetésének a kérdését. Felkéri az Egyetemi Tanács a pártszervezetet és a KISZ-Bizottságot, hogy jelöljenek egy-egy tagot a Világnézeti Nevelési Bizottságba. A miniszteri körirat értelmében az VNB tagja [Farkas Sándor](#) és [Kerékgyártó Elemér](#) elvtársak a tudományos szocializmus és a filozófia csoport vezetői. Az Egyetemi Tanács ezen kívül a VNB-be a következő elvtársakat választotta meg: [Forgács Tibor](#), Zalai Györgyné, [Szakasits D. György](#), Nagy Vilmosné és Berend T. Iván. A minisztériumi körirat értelmében október 31-ig a munkaprogramot el kell készíteni, úgy, hogy az felterjeszthető legyen.

Budapest. [1959 szeptember 8-án tartott](#) MKKE Egyetemi Tanácsülés határozatai.

Bedő Gyula egyetért azzal, hogy a filozófia tanszék témáit ne fogadja el az Egyetemi Tanács, hanem kötelezze a tanszéket új témák megjelölésére. Az első téma „A vallás és a szocializmus összeegyeztethetetlen-sége” különben is egészen furcsa, nehezen érthető téma.

Budapest. [1959 szeptember 28-án tartott](#) MKKE Egyetemi Tanácsülés.

Vezetőségválasztó taggyűlés a kereskedelmi karon. [] Felszólalt Bedő elvtárs, egyetemünk párttitkára is. [] Befejezésül ő is szólt a konkrét ideológiai és nevezetesen a vallási nézetek elleni harc kérdéseiről.

Közgazdász. [1959. 12. sz.](#)

Juhász Miklósné. Ég és föld - szó szerint. A Kereskedelmi Kar legutóbbi taggyűlésén egy tagfelvétellel kapcsolatban néhány részvevőnek az volt a véleménye, hogy a vallás szilárd erkölcsi normáit a szocializmus viszonyai között is helyes betartani. E cikk nem kívánja e kérdést teljességében tárgyalni, inkább csak felszólalás helyett, illetve felszólalásnak szánva e néhány gondolatot. [] Igaz tehát, hogy a kommunisták is, meg az egyház is az ember-szeretet jelszavát írják zászlójukra. De hogy mire irányul ez a szeretet az egyik

esetben, és mire a másik esetben, az valóban olyan különbség (sőt ellentét), mint ég és föld, mégpedig ez esetben szó szerint. De nemcsak a szeretet célját értelmezzük ellentétesen, hanem a szeretet módját is. [] Előre is jeleztem, hogy nem tartok igényt a teljességre. Ezért vettem elő csupán egy kérdést. Hasonló módon ki lehetne még egy sor kérdésben mutatni, — például a munka, az egyenlőség stb. — hogy mennyire ellentétesek a keresztény erkölcs és a kommunista erkölcs formailag néha azonosnak látszó, néha pedig azonosnak feltüntetett alapelvei.

Közgazdász. [1959. 17. sz.](#)

Oktatói értekezlet az általános karon. [] Pezsdítően hat a tanszéki életre, hogy havonta elvi jelentőségű oktatási-nevelési kérdéseket kell tanszéki értekezleteken megvitatni. A félév során így dolgozták fel a nacionalizmusról szóló tételeket és a vallás elleni harc kérdéseit, a filozófia, gazdaságtörténet és a tudományos szocializmus tanszékeken.

Közgazdász [1960. 5. sz.](#)

Erősítsük a KISZ politikai nevelő tevékenységét. Tartalmasabb, tanulást segítő KISZ-munkát. [] Harcolunk a káros ideológiai nézetek ellen. Ifjúságunk politikai arculatához tartozik az is, hogy megmondjuk egyetemünkön — bár jellegénél fogva kisebb mértékben, mint másutt — találkozunk téves, káros ideológiai nézetekkel. A VB beszámolója érintett néhány ilyen kérdést, a vallásosságot, a nacionalizmust és antiszemitizmust, a burzsoá erkölcs maradványait. Vallásos nézetekkel elsősorban a vidékről jött hallgatók, ezen belül is inkább a lányok körében találkozunk. Általában az tapasztalható, hogy a valláshoz érzelmi szálak fűzik őket, melyek az otthoni környezetből származnak. E téren jelentős lépés volt az ateista előadássorozat megindítása. Közös talajból táplálkozik és hallgatóink körében is —, bár igen kis mértékben — megellelhető a burzsoá nacionalizmus és antiszemitizmus.

Közgazdász [1960. 9. sz.](#)

A kollegina válasza. Lapunk újrvi számában közöltük a Nyílt levél egy kolleginánkhoz című írást. A levél ugyan nem nevezte meg a címzettet (és mint lapunk következő száma mutatta, a szerkesztőség sem teszi ezt), a kérdéses kollegina mégis kötelességének érezte, hogy a levél írójának válaszoljon. Íme a válasz: Tegnap megkaptam az elmaradt „Közgazdászokat” ... és ... arra a felfedezésre jutottam, hogy én vagyok az az „áhitatos” kolleganő, akihez levelet intéztél. Engedd meg, hogy én is írjak egyet-mást. Tehát:

1. Alapjában véve igazad volt. Reggel a húgommal be szoktam menni a templomba, egyéb vallásos tüneteim is vannak, tényleg kettős világot élek, nincs tiszta világnézetem. még ateista sem vagyok, s ha csak ilyen példákat látnék magam előtt, mint Te bizony nem is könnyen jutnék el odáig, mert —

2. Nem tartom helyesnek ezt a módszert, ahogy Te, jóindulatúan segíteni akarsz valakin. Elmondod gyávának, alattomosnak, kigúnyolod aztán vígan felszólítod dobja le terhét és induljon a boldog jövőbe. (Minden gondolatát ismered, hiszen látod kijönni a templomból.) Remélem, s már tapasztaltam is, hogy nemcsak ilyen segítség nyújtása a KISZ célja. [] Sajnálom, ha összeomlasztottam benned egy istenfélő és hű leányzó képét, lelkiatyjával együtt, amit olyan szépen elképzeltél.

Bár a választ teljes terjedelmében közöljük, ez korántsem jelenti, hogy teljesen egyetértünk vele.

Közgazdász. [1961. 4. sz.](#)

Örvendetes viszont Genczwein Ferenc (a Rudas László utcai diákothton kollégiumi igazgatója) elvtársnak az a bejelentése, hogy nem tudnak templomba járó lányokról. Megállapítható az is, hogy a hallgatók mindinkább a marxista világnézet, a tudás, a műveltség, a szorgalom, az elért eredmények alapján értékelik és becsülik egymást.

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem - rektori tanácsülések, [1962. június 27.](#)

Hallgatóink javasolják. Dialektikus és történelmi materializmus. Ebből a tárgyból három félév után szigorlatot tesznek a hallgatók. A szigorlat alapja A marxista filozófia alapjai c. egyetemi tankönyv. A tananyag a kötelező irodalommal együtt 1600 oldal. A nagy terjedelem miatt egy-egy szemináriumra közel 100 oldalt kell átvenni. Ezért a hallgatók javasolják, hogy a 950 oldal kötelező irodalomból a tanszék hagyjon el 350-et. Többek között javasolják elhagyni [A német ideológia](#) c. művet, Sztálin: A vallásról írt tanulmányát, amely elavult.

Közgazdász. [1962. 12. sz.](#)

Miért „rázósabb“ az egyik alternatív tárgy a másikinál? [] Azt is elmondhatjuk, hogy a szemináriumi munka eredményes volt: néhányan, akik a vallásos világnézet maradványait hozták magukkal, jelentős elméleti segítséget kaptak, amelyet reméljük, felhasználnak. Elég nagy tárgyi anyagot sajátítottak el, annak ellenére, hogy az egyes csoportok nagy létszáma jelentősen megnehezítette a munkát. Ezenkívül még több csoport foglalkozott vallás kritikával, más elvtársak vezetésével.

Közgazdász. [1962. 13. sz.](#)

Megalakult a kollégiumi bizottság. [] Például a Rudas László utcai kollégiumban: — Hathatósabb eszközökkel kellene küzdeni a vallásos világnézet ellen. Ennek érdekében több természettudományos előadást kell tartani.

Közgazdász. [1964. 17. sz.](#)

Az ateista nevelés kérdései. A kérdést az teszi aktuálissá, hogy mint az elvtársak tudják, az utolsó hetekben az egyházzal való viszony normalizálásával a fejlődés új fokát értük el. Ezt sokan úgy értelmezik, mint az egyház elleni ideológiai harc megszüntetése felé tett lépést. Ez természetesen helytelen felfogás. Az egyházzal történt megegyezés, amely lényegében a Vatikán visszavonulását jelenti, éppen ennek az ideológiai harcnak az eredménye, vagy legalábbis annak is. A hívőkkel való politikai együttműködés követelménye a szocializmus felépítéséért folytatott harcnak, tehát a szövetségbe való bevonásnak, ebből azonban nem az következik, hogy a világnézeti harcot abba kell hagyni, hanem úgy kell azt folytatni, mint a közös úton járó hívők és nem hívők közötti eszmecsere. Látnunk kell, hogy mi vezet az országon belül a vallásos nézetek eléggé jelentős körben való fennmaradására, hogy abban szerepet játszik továbbra is bizonyos erőktől való félelem. Sok esetben a hívők vallásba menekülését az idézi elő, hogy kevés támogatást kapnak a társadalomtól, ezért magányosnak érzik magukat. Ebből az következik, hogy nem elvont isten-hit elleni harc a legjobb formája a vallásosság elleni harcnak, hanem az idealista világkép elleni harc, hogy meggyőzzük a hívőket arról, hogy nincs tényleges alapja a félelmeiknek és nagy szerepet kell adni a társadalmi segítő készségnek, vagyis, hogy ezeknek az elhagyott embereknek megmutassuk, hogy a társadalom törődik velük.

Budapest. [1964 december 21-én tartott](#) MKKE Egyetemi Tanácsülés határozatai.

Halász György. Fórum a vallásról. Ügyesen rajzolt, izgalmas témákat ígérő plakátok hirdették a folyosón a november 25-i Fórumot. Azokat invitálta, akik szerették volna jobban megismerni a vallás mai társadalmi szerepét, a pápai állam és a Szentlélek Bank felépítését, a szocialista országok és az egyház kapcsolatát. Nem véletlen tehát, hogy mintegy 160-an gyűltünk össze a klubban erre a tanulságosnak, izgalmasnak ígérkező találkozóra. Vendégünk volt dr. Paizs István vallástörténész, az ELTE filozófia tanszékének adjunktusa, Straub János, az Állami Egyházügyi Hivatal csoportvezetője, valamint Paricska Zoltán, a Budapesti

KISZ-bizottság agit.-prop- osztályának vezetője. [] A Mindszenty-ügy nyitva maradt. A magyar állam hajlandó őt kiengedni Vatikánba, amennyiben biztosítják, hogy nem folytat majd rágalomhadjáratot a Magyar Népköztársaság ellen. A pápai követ tárgyalta [Mindszentyvel](#), aki (a burkolt pápai utasítás ellenére!) nem vállalta a feltételeket. [] A helyes fonalat az a kislány ragadta meg, aki feszegetni kezdte a materialista iskola és a vallásos nevelés ellentmondásait. Érdekes (és érdemes) lett volna tüzetesebben megnézni azt a hozzászólást is, amely szerint még elég jelentős a templomba járó fiatalok aránya. E problémának a felszínre hozásában sokat segített a KISZ képviselőjének hozzászólása, de az érdemi vita — igaz, főleg időhiány miatt — elmaradt.

Közgazdász. [1966. 20. sz.](#)

Halász György. Hogyan lehet? „Marxista templomozók”. Nincs rendben az, hogy egyetemünkön, a Marx Károlyról elnevezett szocialista közgazdasági egyetemen is viszonylag nagy körben felleljük a vallásos nézeteket, az istenhitet. Rendben van: egyetemi tanulmányaink a marxizmusra, a marxista politikai gazdaságtanra, a marxista filozófiára, és a tudományos szocializmusra épülnek. Nincs rendben, hogy egy húsz-huszonkét éves — tehát a múlt „keresztényi, nemzeti” Magyarországnak fertőző nacionalista ideológiájától közvetlenül megkímélt — fiatal nem tudja teljes tudatossággal átérezni saját tapasztalatait, tanulmányait. Számszerű adatokkal nem szolgálhatunk arra, hogy tulajdonképpen mennyire elterjedt egyetemünkön az istenhit. Elég reménytelen dolog lenne ezzel kapcsolatban akár név nélküli reprezentatív felmérést végezni: el lehetünk készülve arra, hogy még így sem kapunk őszinte válaszokat. Következtetéseink különböző jelenségekből, alapos feltételezésekből fakadnak. Utóbbi időben egyre-másra kézbesíti a posta a csoport- vagy nemrég végzett diáktársunk meghívó kártyáját egyházi esküvőjére; látunk közgazdász hallgatókat is-tentiszteletre igyekezni; ismerjük társaink ilyen vonatkozású otthoni körülményeit, és ebből, valamint az ő jelleméből, (olykor teljesen leplezetlen) megnyilvánulásaiból következtethetünk igazi állásfoglalására. Jó néhány olyan hallgató van az egyetemen, aki egyházi iskolában végzett. El tudjuk képzelni, hogy „anyatejjel beszívott” meggyőződését fel fogja adni? [] Marxista nevelést kapunk a középiskolában, egyetemen egyaránt. Marx — egyetemünk névadója — 1848-ban publikálta Engelsszel együtt a Kommunista Kiáltványt, amely már első fejezetének kezdő — immár legendássá vált forradalmi — megállapításában „Minden eddigi társadalom története az osztályharcok története” állást foglalt a történelem (és az egész objektív valóság) materialista felfogása mellett. [] Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemre járunk. Az egyetemünkön nevelkedett értelmiségre, közgazdászokra vár az a megtisztelő feladat, hogy a szocialista gazdasági építés élvonalában segítsék, minden erejükkel, meggyőződésükkel támogassák rendszerünket, új és új gazdasági (tehát politikai is) sikerekre vigyék szocialista hazánkat. Hogyan lehet valaki alkotó, marxista eszmékhez hű, a szocialista társadalmat tudatosan építő közgazdász — objektív idealista alapról? [] Súlyos, bonyolult kérdések ezek, és úgy érezzük, a probléma helyénvaló és aktuális. Nyitva hagyjuk a gondolatsort: várjuk hallgatóink, olvasóink hozzászólását, észrevételeit.

Közgazdász. [1968. 2. sz.](#)

Fehér Alajos agrár I.2. csoport. Hogyan lehet? „Marxista templomozók.” A vitaindító cikk írója például objektív idealista alapra akarja helyezni vallásos hallgatóink világnézetét. A szándék magában véve nagyszerű. Én azonban az objektív idealizmust filozófiai áramlatként — tehát feltétlenül tudományos alapú világnézetként fogom fel. És nem tenném le egyértelműen a voksot Platón vallásossága mellett. Jóllehet az ideák miszticizált világa rokon vonásokat mutat a vallással. [] A marxizmus szerint a vallás minden tudományos alapot nélkülöz, s teljesen mások a gyökerei, mint a filozófiának. [] A harcnak konkrét formái állnak rendelkezésünkre, itt az egyetemen belül. Az alkotmány által biztosított vallásszabadság nem gátol meg bennünket abban, hogy a marxista ideológia talaján állva építő kritikával lépünk fel a vallás ellen.

Kozma Judit. Ipar III/4. Az istenhit és az objektív idealizmus közé pedig nem tehetünk egyenlőségjelet, különös tekintettel arra, hogy ez az istenhit nem jelent következetes világnézetet, hanem a többé-kevésbé elsajátított marxista nézetektől függetlenül létezik, és legtöbbször az egyházi esküvőben ki is merül (bár ez sem jelent feltétlenül istenhitet!). A probléma másik oldala az, hogy ez a „marxizmust tanulás” sem jelent feltétlenül következetes világnézeti nevelést, és emiatt következetes világnézetet sem. Nyilvánvalóan van különbség abban, hogy milyen alapállással kezdi valaki a marxizmus tanulását Tény, hogy az ateizmus „jobb”, mint az istenhit. De nagyon komoly oktató-nevelő munka kell ahhoz, hogy egy — legjobb esetben felszínes — materialista világnézetű diákból valóban marxista világnézetű közgazdász legyen. [] A marxista nevelés pedig pontosan az lenne, ha ehhez megkapnánk a maximális segítséget — ez azonban ritkán történik meg. És ez az a probléma, amiért nem lehet csak egy felszínes, következtetlen materializmust elvárni, sem azoktól, akik „isten nevével”, sem azoktól, akik annak tagadásával jöttek erre az egyetemre.

Közgazdász. [1968. 4. sz.](#)

Balogh Géza. Ipar III. 2. hozzászólása. „Marxista templomozók.” Differenciáljuk a hívőket is...

A vallásosságnak, mint világnézetnek olyan specifikusan, az egyéni életben meghúzódó, érzékeny érzelmi okai is vannak, amelyek csak az ember társadalmi és egyéni életéről való sokoldalú gondoskodással, a közösség részéről megnyilvánuló segítőkészséggel hatástalanítható. Gondolok itt a közéleti tevékenységbe való lehetséges teljesebb bevonásra, a szocialista kollektíva formáló erejének koncentráltabb kihasználására, így a művelődés, a kultúra, a tudomány, mint a mindennapi szocialista építőmunka tekintetében. Mindennapos tapasztalatunk mutatják, hogy vallásos társaink többsége nem elvi megfontolásból, értelmi, logikai indokból vallásos. A testi-lelki befolyásoló tényezőkön túl, a legsúlyosabb, hogy családi körülményeiktől, a konvencionális hagyományoktól nem tudják magukat függetleníteni — szinte lelki egyensúlyt vélnek megtalálni a vallásos életben. Megfigyelhető a természetfölötti tényezők lassú elhalványulása, az e világi tartalom fokozatos előtérbe kerülése, sőt a hitélet formalizmusa. A hívő társainkhoz való viszonyunkat feltétlen differenciálni kell az egyéni sajátosságokon túlmenően attól függően is, hogy a vallási ideológiai hatás milyen erős náluk. [] Miután a vallásban elsősorban természetesen nem a tudat logikájának elferdülése jelentkezik, fennmaradásában, tovább élésében pedig egy bizonyos társadalmi tudati érzelmi tevékenységi szükséglet hiánya is okolható — ez is mond valamit. Nemcsak az ideológiai, logikai ellentmondásával kell tehát érvelni — nemcsak Isten nem létére, a túlvilág képtelenségére, de a vallásosság mindennapi gyakorlati tarthatatlanságának problémájára is gondolok —, hanem az értelmi bizonyítottság mellett az érzelmi nevelés is szükséges. A vita ne fölényes kioktatás legyen, a témát észszerűen konkretizálni kell az egyes ember nézeteihez, tartózkodva a konkretizálás buktatóitól.

Laki Mihály Általános IV. hozzászólása. Érdekes; de... A vallásról vitatkozni a Közgazdászban csupán érdekes, de felesleges. Egyrészt — és ez a kisebb baj — valószínűleg nem lesz vallásos hozzászólója a vitának. Ugyanis nálunk mindenkinek magánügye, hogy hívő vagy sem, ám e magánügyből ugyan ki csinál szívesen közügyét, különösen akkor, ha számításba veszi azt, hogy ebből inkább hátrányai, mint előnyei származhatnak. — Ettől még nagyon érdekes és hasznos vita alakulhatna ki — de nem egy egyetemi lapban, egyetemi hallgatók között. Hogy elkerüljem a társaim lebecsülésének vádját (ami egyben nagyképűségemet jelentené), megkísérlem röviden indokolni álláspontomat. A vallás — véleményem szerint jelenség, persze komplex jelenség, vagyis okait csak úgy lehetne feltárni, ha megkeresnénk a mögötte rejlő lényegét. [] Míg mondjuk a KISZ-ről vagy az oktatási reformról, a felvételi rendszerről a lapban lefolytatott vita csak formailag volt álvita, úgy ez tartalmát illetően az, hiszen eredménye semmiféle változást nem hoz, senkit közvetlenül nem érint, mivel a vallásosok a mi érveink hatására nem fogják megváltoztatni világnézetüket. Ehhez ugyanis nem érvek, hanem a feltételeik, a vallás okainak változására lenne szükség.

„Marxista templomozók”. Egy vita tanulságai. [Jenei György](#) Filozófia Tanszék.

Az egyetemista közvélemény érdeklődésétől kísérve — helyeslést és ellenkezést kiváltva — hetek óta vita folyik a Közgazdász hasábjain a „marxista” templomozók megítéléséről, illetve nem egészen a „megítélésről”, és ebben látom a vita fő erényét. Ugyanis a vita lendületesen indult és ezért félő volt, hogy a hozzászólók csak a jéghegy tengerből kiálló részét veszik észre, örvendetesnek tartom, hogy a hozzászólókat álláspontjuk megfogalmazásában mértéktartás és józanság vezette. A vita elgondolkotatott az egyetemi hallgatók körében fellelhető vallásosság indítékain és ezzel kapcsolatosan az eszmei nevelőmunka helyzetén is. A vitával kapcsolatos gondolataimat szeretném leírni vitazáró jelleggel, de nem a probléma megoldásának igényével. [] A probléma megoldása ugyanis hosszú és gyötrelmes folyamat. A való világ vallásos visszfénye csak abban az esetben tűnik el, ha az emberek gyakorlati, mindennapi viszonyáról, egymáshoz és a természethez való viszonyukról lehántódik a misztikus ködfátyol, amikor a társadalmi életfolyamat a szabadon társult emberek terméke, amikor a társadalmi folyamatok az emberek tudatos, tervszerű ellenőrzése alatt állanak. [] A vallás végleges leküzdésének kulcsa a kommunista civilizáció társadalmi praxisában rejlik. [] Egyrészt a vallás antitézise nem a marxizmus, hanem a marxista megalapozottságú ateizmus. Másfelől nem lehet összekeverni a vallás és ateizmus, objektív idealizmus és marxizmus viszonyát, mert igaz az, hogy minden marxista egyben ateista, de nem minden ateista marxista, és amíg minden objektív idealizmus feltételezi a vallásosságot, addig nem minden vallásos ember objektív idealista. [] Az, hogy valaki „istentiszteletre igyekszik” csak általában, de nem feltétlenül jelent vallásosságot. Még problematikusabb a vallásosságot feltételezni annál a hallgatónál, akinek egyházi esküvőjéről hírt kapunk. Manapság, az egyházi esküvő sokféle indítéka között nem tekinthető tipikusnak az egyházi szertartás keretében házasságot kötő fiatalok vallásossága. [] Természetesen vannak társadalmunkban olyan vallásos emberek is, akiknél a hitélet nem formalitás, hanem belső eszmei-erkölcsi-érzelmi tartalmak kifejeződése. A vallásosságnak megint más típusa az, amelyik filozófiai megalapozást nyer.

Közgazdász. [1968. 7. sz.](#)

Gondi József. Válasz két kérdésre! Válaszol: dr. Gondi József, a filozófiai tudományok kandidátusa, filozófiai tanszékünk docense. Vannak nálunk az egyetemen, akik azt állítják, hogy hallgatóink között csak elvétve vannak vallásosak. Ezen az alapon olyan megjegyzést is hallottam, hogy a Közgazdász hasábjain folytatott „marxista templomozók” körüli vita ál-vita volt. Nézetem szerint az ilyen vélemények alaptalanok. Hallgatóink közül minden évben — egy-egy előadáson — több (néha egy tucat) olyan kérdést is kapok, ami vallásos alapról, sőt a vallás védelmében szól. [] A megmaradási törvények bizonyítják az anyag időbeni örökkévalóságát, és cáfolják az anyag isteni teremtéséről vallott felfogásokat. [] Elvileg lehetséges-e semmiből anyagot teremteni. A tudományok egész eddigi eredményei azt bizonyítják, hogy nem. A semmiből való teremtés elve (tehát maga az elv) képtelenség. [] A semmiből való teremtés elve tehát a tudományok és a logika alapján nem tartható.

Közgazdász. [1968. 18. sz.](#)

Kiegészítések Gondi József cikkéhez: Próbálja indokolni, hogy az anyag örök, az anyagmegmaradás törvényével igazolja állásfoglalását, de nem ismerte [Albert Einstein](#) (általános relativitás elmélete, 1915) és más kutatók (pl. [Hubble-Lemaître-törvény](#)) eredményeit, az ősrobbanás elméletét, ami szerint jelenlegi ismereteink szerint kb. 13.8 milliárd évvel ezelőtt a semmiből teremtődött a jelenleg ismert világ. Azt, hogy előtte mi volt és ki teremtette a jelenleg ismert világot nincs ismeretünk. Az, hogy a világegyetemnek volt

kezdeté, bizonyos szempontokból közelít a teremtet világegyetem keresztény elképzeléséhez. A dogmatikus marxista filozófusok, így Gondi József ezért nem fogadták el Einstein relativitás elméletét és azt próbálták igazolni, hogy a világmindenség örök. Einstein: A különleges és az általános relativitás elmélete a nagyközönség számára (ford. Vámos Ferenc) már 1921-ben megjelent Magyarországon. Budapest, Panteon. Einstein könyve Hogyan lett a fizika nagyhatalom? pedig 1946-ban jelent meg Magyarországon. Ld. [ősröbbanás](#). Gondi József nem ismerte Einstein híres $E=mc^2$ képletét, ami megmutatta, hogy az anyag energiává alakítható, így megnyitotta az atomkor korszakát. [René Descartes](#) azt mondta „[A tudomány arról szól, hogy milyen a világ, a vallás pedig arról, hogy milyennek kellene lennie a világnak.](#)” Descartes tananyag volt.

[A vallás a nép ópiuma](#). Karl Marx egyik leggyakrabban idézett és átfogalmazott kijelentése, miszerint a vallás a nép ópiuma, a filozófus 1843-ban született írásából, „a hegeli jogfilozófia kritikájához” című művének bevezetőjéből származik. Marxnál a vallás az elidegenedés problémakör része: az ember a föléje tornyosuló természeti erőkkel és társadalmi hatalmakkal szemben állít transzcendentális erőket: isteneket, vagy egyetlen istent, és ezek jóindulatát keresi. Marx szerint magától megszűnik ez az elidegenedés az osztálytársadalom felszámolásával. [Voltaire](#) (1694-1778) francia felvilágosodás kori író, költő és filozófus az elsők között volt, aki a vallást és az egyházat megtámadta. Néhány idézet: Zúzzátok szét a gyalázatost! (az egyházzal). Ha nem volna Isten, fel kellene találni. Egyszer megkérdezték Voltaire-től, megbékélt-e Istennel. „Köszönni köszönünk egymásnak” – válaszolta a filozófus –, „de nem beszélünk egymással”.

Ez volt az elméleti alapja a kommunista rendszerek vallásellenességének. A mélyebb ok az volt, hogy csak egy eszmében higgyenek az emberek, a szocializmus, a kommunizmus eszméjében. 1949-1989 között minden egyház minden püspöke ügynök volt. Az ügynöki múlttal eddig csak az evangélikus egyház nézett szembe. Ld.: Háló Dokumentumok és tanulmányok a Magyarországi Evangélikus Egyház és az állambiztonság kapcsolatáról – 1945–1990. Szerkesztette: [Mirák Katalin](#). Kiadó: Luther Kiadó. Kiadási év: 2011. Háló 2. – Egyházvezetők 1. [Káldy Zoltán](#), [Ottlyk Ernő](#). Szerkesztette: [Mirák Katalin](#). Kiadó: Luther Kiadó. Kiadási év: 2014.

Háló 3. - Egyházvezetők 2. Nagy Gyula, Harmati Béla. Szerkesztette: [Mirák Katalin](#). Kiadó: Luther Kiadó. Kiadási év: 2020.

Werner Heisenbergnek az volt a véleménye, hogy a vallás és a valóság között szubjektív, míg a tudomány és a valóság között objektív viszony van. Így a vallásosság és a tudomány között nem lehet ellentét. S. B.

Szatmári Jenő István. KÖZGÁZ KARESZ elköszön...[] AZUTÁN ARRÓL ÉLCELDÖDÖTT Karesz, hogy a vallás vita hatására a pápa jelentkezett a KISZ-be, mert marxista templomozó szeretett volna lenni. Közgazdász. [1969. 10. sz.](#)

[Óvári Miklós](#) látogatása egyetemünkön. [] Belpolitikai életünk további tényezője ideológiai helyzetünk. Óvári elvtárs beszélt a marxizmus-leninizmus eszméjének vezető szerepe mellett a hazánkban ma létező egyéb ideológiákról, így a vallásosságról, a lakosságra gyakorolt hatásáról és az ezzel szembeni helyes magatartásról, a nem marxista nézetek egy másik csoportjáról a kispolgáriságról, amely sokféle arcúlatban jelentkezik.

Közgazdász. [1976. 18. sz.](#)

Vass László. Világnézet „eminenseknek”. Izgalmas politikai kérdést feszegetett Marschall Miklós legutóbb a lap hasábjain: „Miért züllesztjük annyiszor a marxizmust, mint világnézetet normatív, erkölcsi kategóri-

ává?” A kérdést a végzős hallgatók KISZ-jellemzéseinek elkészítése során lezajló, helyenként valóban felületes és leegyszerűsítő viták kapcsán fogalmazta meg. Véleményem szerint kérdésének a lényege a következő: szocialista rendszerünk hogyan kezeli az átmeneti társadalmunk valóságos sokféleségéből fakadó világnézeti sokféleséget? [] A társadalmunkban mindazon különböző világnézetűek „békés egymás mellett élését” valljuk, akik politikai céljaink megvalósításáért együttműködnek. Így szocialista társadalmunkban a vallás és a marxizmus egymás mellett élt, noha mindegyik világnézet képviselői vallják a másikkal való összeegyeztethetetlenséget. Divatos kifejezéssel élve ez világnézeti pluralizmust jelent, de megköveteli az ideológiai harcot.

Közgazdász. [1977. 6. sz.](#)

Keresztesek. Élmények tömkelegével érkeztünk haza az első gólya táborból. Ki erre, ki arra gondol szívesen. Bennem, egy vita maradt meg, talán azért, mert bemutató szeminárium jellegével képet adott az egyetemről. A vita tárgya a vallás volt. Arra kerestünk magyarázatot, mi az oka annak, hogy a fiatalok egy bizonyos körében újabban egyre több a vallásos. Először tisztáztuk, mit értünk vallás alatt, és ki lehet hívő. Többféle vélemény alakult ki a csoportban. Egyesek szerint a vallás istenbe vetett hit. Mások szerint viszont a hit nem feltétlenül istenhez kötött. De ki a hívő? Erre a kérdésre két ellentétes vélemény alakult ki. Az, aki templomba jár, és magáévá teszi a vallás tanait, tehát aktívan hívő, vagy az, aki alkalomszerűen, ahogy a szükség megkívánja, bújában, örömeiben fordul a vallás felé. [] Vajon helyes lenne-e, ha a vallás beépülne az államapparátusba?— tette fel közben a vitavezető a kérdést. Röpké megtorpanást okozott a kérdés, de nem sokáig. Hisz körünkben nyilvánvalóan nem a vallás védelme volt a cél, hanem a jelenség magyarázata. Természetesen a haladást nem a vallás beépülésében látjuk, de abban mindnyájan megegyeztünk, hogy oda kell figyelni az ilyen csoportosulásokra is.

Közgazdász. [1980. 15. sz.](#)

Stark Tamás, Türei Sándor. Polvax: A katolikus egyház helyzete Magyarországon. A plakátokat csak két nappal előbb tették ki, mégis tömve volt a klub. Voltak itt az Eötvösről, a Református és a Katolikus Hittudományi Akadémiáról. Képviseltette magát több egyetemi tanszékünk is. Egy műszakis fiú magnófelvételt készített. Mint mondotta, pol. képzéshez gyűjt anyagot. A hallgatók nagy száma, bizonyára vendégeinket, [Nyíri Tamás](#) teológus professzor és Szabó Gáza plébános urakat is meglepte. [] Izgalmasabb volt a második félidő. A szűk körben oldottabbá vált a légkör. Több kérdés foglalkozott a vallás lélektanával. Vajon, a társadalom peremére szorultak, a beteges lelkialkatúak vallása-e a kereszténység? A professzor úr véleménye szerint semmi esetre sem. Az evangéliumok aktivitást hirdetnek. A társadalom igazságosabbá tétele minden hívő alapvető feladata. Nyíri Tamás külön is hangsúlyozta, hogy a szegénység, az elmaradottság a hitnek nem potenciális táptalaja. Szerinte majd az anyagi bőség korszakában jön el a hitterjesztés igazi nagy korszaka. A sok szabadidőben több idő jut a lélek ápolására.

Közgazdász. [1981. 5. sz.](#)

Zs. E. Mi a BOK? Egyik nap az egyetemen furcsa, kemény hangzású rövidítésen akadt meg a szemem: BOK. Talán nem mindenki tudja, hogy a rövidítés egy, a [Rajk László Szakkollégium](#) berkeiből kiinduló új (vagy talán nem is teljesen új) kezdeményezés, a Biblia Olvasó Kör nevének kezdőbetűiből tevődik össze. Mit is takar valójában ez az elnevezés? Elbeszélgetve a BOK egyik szervezőjével, a következőket tudtam meg az üggyel kapcsolatban. [] Erre az évre hat előadást terveznek, az előadók fele teológus, fele marxista világnézetű. Az első három előadás, melyet a teológusok tartanak, időpontja és témája már tisztázódott, ezek a következők: Október 26. Hetényi Attila: A Bibliáról. November 2. Muntág Andor: A Biblia emberfelfogása és világképe. December 7. [Scheiber Sándor](#): A Törvények. (A későbbi tervek között szerepel

például [Hahn István](#) is. (...) Az előadások pontos helye és ideje egyébként ki lesz majd plakátolva az egyetemen. [] A foglalkozások gerincét a kiscsoportos összejövetelek képezik, ahol a vallással és a Bibliával ismerkednek. A kurzust kétévesre tervezik, az első évben az Ótestamentum, a következőben az Új Testamentum kerül feldolgozásra. Ez a gyakorlatban úgy néz ki, hogy a Bibliából kijelölnek egymás számára részeket, mintegy kötelező irodalomként, s ezeket elolvasva, a következő találkozásokor megbeszélik, megvitatják, elemzik őket. A kijelölt fejezetek mellé még esetleg hozzáolvasnak [Gecse Gusztáv](#): Bibliai történetek című könyvéből, illetve Világosság cikkeiből. [] A Kör céljairól annyit, hogy szeretnék minél behatóbban megismerkedni a Bibliával, ezen belül van, aki a zsidók történetéről akar mélyebb ismereteket szerezni, van, akit inkább az irodalomtörténeti vonatkozások érdekelnek, s akad olyan is, aki egyszerűen érdekesnek találja a témát és ezért jár el a foglalkozásokra. Én, a magam részéről mindenképpen pozitív kezdeményezésnek tartom a dolgot, s akit egy kicsit is érdekel a kérdéskör, annak szerintem feltétlen érdemes elmenni néhány előadásra is.

([Tempora mutantur, nos et mutamur in illis](#). S. B.)

Közzgazdász. [1983. 16. sz.](#)

Ellesett pillanatok a szakkollégium előadásairól.

A Biblia történetiségéről [Scheiber Sándorral](#) beszélgettünk

Szoky. Amerikáról rosszat vagy semmit? Egy kontinens keletre. San Diegóban az óceánon és a szép lányokon kívül három nagy élményben volt részem. Az első egy lutheránus templom istentiszteletén való részvétel volt. Az egyház sokkal előbb, sokkal személyhez szólóbb, mint Kelet-Európában. Vasárnap tízkor a korántsem templom formájú bejáratnál fogadtak a presbiterek, kedélyesen elcsevegtek velünk, külföldiekkel, bemutattak a papnak, s átadták a — jobb szót nem találok — műsorfüzetet. Ebben a napi imán és a ceremónia menetrendjén kívül az egyházközösség programjai: családos kempingezés, szabad ég alatti istentisztelettel, fagyidélután, baseball-meccs, süteményparti, az új tűzoltó parancsnok beiktatási ünnepsége, a szolgálatban levő presbiterek névsora és az egyházközösséghez befolyt adományösszeg is olvashatók voltak gyönyörű színes kivitelben. A ceremónia egyik megragadó pillanata volt, mikor a pap magához hívta a gyerekeket, s az oltárnál, játékos formában magyarázta nekik az igét. A másik érdekesség a „barátság átadása” volt, amikor is az egymás mellett ülők mosolyogva fordultak egymás felé, s két oldalról megcsóolták egymást. Mihozzánk, outsidershez többen is odasiettek, hogy átadják szeretetüket. A beszédben a pap egyébként mindenkiről megemlékezett, kinek van születésnapja, ki gyöngélik, ki kapott dicséretet az iskolában. Minket is bemutatott a gyülekezetnek. Így aztán alig tudtunk az istentisztelet után elmene-külni, mindenki minket akart meghívni a templom büféjébe.

(Ezek a híradások már 1984-ben eltértek attól, amit a marxista templomozókról 1968-ban olvastunk. S. B.)

Közzgazdász. [1984. 4. sz.](#)

[Zsubori Ervin](#). Szamáca. Néhány, perccel öt után érkezem a megbeszélt találkozóra, mert időbe telik, amíg felfedezem a [Katona József Színház](#) eldugott művészbejáróját, s a zezzugos épületrészben a portás segítségével rátalálok [Eperjes Károlyra](#). [] Eperjes Károly: A legnagyobb erőm a hitem. Vallásos vagyok, s igyekszem eszerint is élni. Nagy erőt ad, hogy van egy szellemiség, ami a mindennapjaimat behálózza — ennek segítségével túl tudom tenni magam a durvaságokon, és a szakma kegyetlenségein is. Hiszem: én arra vagyok hivatva, hogy színész legyek, ez a küldetésem, az a dolgom, hogy így szolgáljak. Ebből táplálkozik belső igényességem magammal és a munkámmal szemben, ez ad erőt és kitartást ahhoz is, hogy elvégezzem a dolgomat. Persze, egy ilyenfajta önelvárásrendszernek nagyon nehéz megfelelni, van, amikor nem is sikerül.

Közgazdász. [1985. 15. sz.](#)

Vallás a mai magyar társadalomban és kultúrában. A Társadalomtudományi Klub október 22-i előadása melyre két neves vallásszociológust, [Tomka Miklóst](#) és [Kamarás Istvánt](#) hívtunk meg — váratlanul nagy és lelkes közönséget vonzott. Mintegy 180 ember szorongott együtt több mint három órán át, hogy végig kövesse, végig vitatkozza a vallásosság, a keresztyén kultúra alakulását a II. világháború utáni Magyarországon. Először Tomka Miklós elemezte a háborús traumából kilábaló tömegek viszonyát a vallásosság, a hit kérdéséhez. A mélyre ható társadalmi változások ugyanis a meglévő egyházakat sem hagyták érintetlenül. Ezek úgymond „ellenzéki” pozícióba kerültek, s az 1948—50-es évek hathatós intézkedéseivel (pl. a szerzetesrendek, a gimnáziumok, a rendi főiskolák fűlszámolásával) egyszerűen lehetetlenné vált számukra, hogy megfelelő módon, megfelelő keretek között működjének, így tehetetlenül elindultak a zuhánásszerű szekularizáció útján. Ennek a folyamatnak a beindulását és ezzel a vallásosság mutatóinak — így pl. a templomba járók, az egyházi esküvők, temetések számának radikális csökkenését „segítette elő” a vallásosság politikai megítélése. [] A vallásosak körében bizonyos egészséges megtisztulás játszódott le. A hitben erősek csoportjához csatlakozott aztán egy teljesen új generáció, amely a háború után nőtt fel. Az 1978-ban beállt fordulat jószerivel nekik köszönhető. Ők azok, akik Tomka Miklós szerint saját belátásukból — tehát nem csupán az általános értékvesztésből, a közösségek hiányából indítva — csatlakoztak a vallásosak köréhez. Érdekes tény, hogy egyre nagyobb részük, az értelmiségiek közül kerül ki, hogy jópáran a szocialista társadalomba beépült egyházra, illetve a klérusra is gyanakvó szemmel tekintenek.

Közgazdász. [1986. 18. sz.](#)

Hívők kontra marxisták. A múlt év október ében dialógus folyt le Budapesten a marxisták és a katolikusok között. A párbeszéd A társadalom és az etikai értékek címet viselte. A tanácskozáson többek mellett (az azóta elhunyt) [Lukács József](#), [Ancsel Éva](#) és [Földesi Tamás](#), az ELTE Jogi Kar dékánja vett részt. Földesi Tamásnak a Világosság ez év januári számában jelent mag reflexiója a dialóguson elhangzottakkal kapcsolatban. A fentiek és ez utóbbi adták az apropóját a vele folytatott beszélgetésnek. — Mi a véleménye egyes egyetemi filozófiai jegyzetekről, „korszerűségükről”, melyek a vallással kapcsolatban annak kizárólag negatív voltát hangsúlyozzák? — Ez a magítélés azon az állásponton alapul, mely tagadja a marxista és a polgári (beleértve vallási) ideológia bárminemű koegzisztenciáját. Ez az elv már megalkotásakor is a dogmatikus felfogás leegyszerűsített terméke volt. Ama a hibás feltételezésre épült, hogy a polgári (vallási) ideológia összes terméke az osztályérdek vezérelte hamis tudatból származnak, és így sem helyes kérdésheltevések, sem részigazságok nem találhatók benne. [] A szocialista erkölcs az nehezebb dolog. Az 1950-es években az akkori marxista etika (messze elszakadva a tényéktől) megpróbálta felvázolni egy új erkölcs körvonalait. Még ma is kidolgozatlan elméletileg, hogyan épülnek be egyes hagyományosan elfogadott erkölcsi értékek gyakorlatunkba. A valódi értékek átméntése, tartósítása a kulcskérdés.

Közgazdász. [1987. 4. sz.](#)

Vélemények az ideológiai tézisekről és a párt vezető szerepéről. [] Át kell gondolni, a marxizmus igazságtartalmát, mert ez csak papíron igaz. Felvetették továbbá, hogy tisztázatlan, mi az, hogy marxizmus—leninizmus. A tézisek a marxizmus —leninizmus mellett egyetlen eszmerendszerről tesznek említést, ez a valóság. Ennél azonban sokkal összetettebb ma az ideológiai szféra. Problematikus a tézisekben a szocialista értékek szerepeltetése, azért, mert fokozatosan elvesztik ilyen tartalmukat, mint például a teljes foglalkoztatás kategóriája, és nem nagyon épülnek be helyettük újak.

Közgazdász. [1988. 3. sz.](#)

Rózsa Iván. Hozzászólás az emberi jogok szekciójának plenáris üléséhez. [] Meglehetősen nagy ellenérzések kísérték a [Phenjan](#)ban július 1—8. között rendezett Világifjúsági Találkozón való magyar részvételt, az újonnan alakult politikai diákszervezetek többsége bojkottálta is az utazást. Forrai István, az Economix kereskedelmi igazgatója viszont a magyar delegáció egyik tagja volt, s készségesen számolt be lapunknak észak-koreai tapasztalatairól. [] Magyarországon a Parlament új törvényeket hozott az egyesülési és gyülekezési szabadságról és a sajtó állami ellenőrzését eltörölték. Új törvények vannak előkészület alatt a szabad választásokról, a vallás szabad gyakorlásáról és a kisebbségi jogokról. Reméljük, hogy egynéhány éven belül ez a folyamat hazánkban egy szabad demokratikus társadalomhoz vezet. Sajnálatos módon még mindig vannak szocialista országok, ahol sok a teendő az emberi jogok területén. Megdöbbenéssel szereztünk tudomást a jelenlegi kínai eseményekről. [] Phenjanban nincsen taxi, de a VIT idejére néhány száz Daciát gyorsan kineveztek ennek, így egy ilyenrel mentem el a város egyetlen protestáns templomában tartott istentiszteletre. Ezt az épületet, akárcsak a buddhista és a katolikus templomot is, nemrég építettek fel; bizonyítandó, hogy a KNDK-ban mindenki szabadon gyakorolhatja vallását. De, hogy ez mennyire nincs így, az hamarosan kiderült.

Közgazdász. [1989. 14. sz.](#)

Varga Sándor tanszékvezető egyetemi tanár korrupciós ügye

[Varga Sándor](#) (Nádudvar, 1932. november 20. – Budapest, 2011. szeptember 23.) közgazdász, egyetemi tanár a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen, majd főiskolai tanár a Budapesti Gazdasági Egyetemen, az MTA doktora.

1971. január 27-én délelőtt a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében ünnepélyes keretek között nyújtották át dr. Varga Sándornak, az egyetem ipari üzemszervezőjének akadémiai doktori oklevelét. Akadémiai doktori disszertációjának címe, amely közel 300 oldalon hamarosan könyvalakban is megjelenik: Az iparvállalatok belső irányítási rendszerének kérdései.

Varga Sándor

Közgazdász. [1971. 2. sz.](#)

[Szépvölgyi Zoltán](#) elnök. (Két évvel korábban 1971. május 7-én Szépvölgyi Zoltánt a Fővárosi Tanács alakuló ülésén fővárosi tanácselnökké választották) Felkérem dr. [Trautmann Rezső](#) elvtársat, hogy a Hazafias Népfront Budapesti Bizottságánál: a VB. többi tagjaira vonatkozó javaslatát terjessze elő. [] Javaslom... Varga Sándor fővárosi tanácstagot megválasztani.

Dr. Varga Sándor elvtárs, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tanszékvezető tanára. Két év óta tagja a VB-nek. Szakismeretével készségesen segíti megoldani a főváros fejlesztésének gyakran igen nagy és nehéz problémáit. Kérem a tisztelt Tanácsot, hogy a VL tagjaira vonatkozó javaslatot, rövid ismertetést, mint indokolást, elfogadni szíveskedjék.

[1973. május 7.](#) - Budapest Főváros Tanácsa tanácsülési jegyzőkönyvei (HU BFL XXIII.101.a.1) 193.

(Varga Sándor korrupciós ügyének ismertetésénél röviden bemutatom azt a környezetet, ami lehetővé tette a KK munkák elvégzését és egyes ezekben résztvevő oktatók átlagon felüli díjazását. Egy KK munkában való részvétel esetében 100 ezer Ft. körüli plusz jövedelemhez is lehetett jutni, amikor 1970 körül a tanársegédek fizetése 3-4 ezer Ft. volt. Nyilvánvaló, hogy ez feszültségeket okozott, mert nem mindenki tudott szakmai ismeretek hiányában ilyen gyakorlat orientált munkában részt venni. Először az egyetemi tanácsülések és a Közgazdász KK-val, majd Varga Sándor elbocsájtásával kapcsolatos határozatát idézem, majd árnyaltan bemutatom Varga Sándort, a tanszékvezetőt, aki például munkatársai kiválasztásában igen sikeres volt. Én 1971 február 1-től Pécsen az MKKE Kihelyezett Nappali Tagozatán dolgoztam, így csak utólag értesültem a Varga Sándor ügyéről, ezért megkerestem volt munkatársait (Bodnár Pált, Mészáros Tamást és Roóz Józsefet) és megpróbáltam összerakni a Varga ügy történetének a részleteit. 1963-1967 között [Pach Zsigmond Pál](#) volt az MKKE rektora, egyik rektorhelyettes volt Varga Sándor, aki üzemszervezést tanított, aki 1965-ben üzent Nekem, hogy keressem meg a rektor-helyettesi irodájában a II. emeleten. 1965-ben a II. évfolyam első félévében kitűnő tanuló voltam, de utána csak jeles, ezért talált meg akkor Varga Sándor. Megilletődve kerestem fel és azt mondta, foglalkozna Velem és ajánlotta a csoportberezés témakört, segített abban is, hogy nagyvállalatokhoz elmehetek, ahol fogadnak és meg tudom nézni a gyakorlatban is ezt a témakört. Később azt mondta, keres a tanszékére még munkatársakat, kérdezzem meg az évfolyamot és szívesen foglalkozna még két évfolyamtársammal. Ezt Én kihirdettem egy évfolyam előadáson, az ipar szakon hét csoport volt vagy 140 hallgató. Csak Roóz József jelentkezett. A [Közgazdász 1967. március 25-én](#) megjelent száma (IX. Évfolyam, 5. szám) az első oldalon számolt be arról, hogy Értékes jutalmak. A VIII. Országos TDK-ra hirdetett pályázat nyertesei. I. díj. Szovjetunió Moszkva utazás. Sipos Béla (IV. ipar.) Roóz József második volt a VIII. TDK-n. 1968 május hónapban, mint tudományos segédmunkatársak kezdtünk el dolgozni az Ipari Üzemszervezési Tanszéken. 1970-ben hasonló módon került a tanszékre [Mészáros Tamás](#). Varga Sándort 1979-ben miután megtudtam hol dolgozik, felkerestem az Ipargazdasági és Üzemszervezési Intézetben, többször találkoztunk, de elbocsájtásának körülményeiről nem beszéltünk. Nem nevezett ki tanársegédnek vagy nem tudott, de az egyetemi pályámat Ő indította el. Ezért hálás vagyok Neki.

[Új gazdasági mechanizmust](#) 1968. január 1-én vezették be. Ennek volt a következménye, hogy az MKKE-n is engedélyezték a KK (Központi Kutatás) munkákat, úgy, hogy a tanszékek szerződéseket köthettek vállalatokkal, kutatóintézetekkel szakmai munkák elvégzésére. Az egyetemi oktatók mindig lényegesen kevesebbet kerestek, mint a vállalatoknál dolgozó közgazdászok, így a jövedelem különbségeket ki lehetett küszöbölni és az egyetemről való eltávozások számát csökkenteni lehetett. Ugyanakkor az MKKE-n belül ez feszültségeket okozott és irigységet váltott ki a tanárok között. A másik szempont az volt, hogy az egyetemi oktatók, akiknek a többsége a végzés után került az egyetemre, szerezenek szakmai gyakorlatot és csináljanak esettanulmányokat, ami az oktatást segíti. Ennek szerepe volt a Varga Sándor ügyének elindításában is. S. B.)

Bedő Gyula: Név szerint kik részesültek az oktatók közül 50.000 Ft-on felüli KK-jutalomban, valamint 5-20000 Ft között nem oktatók?

Orosz László gazdasági főigazgató. Csak az oktatókra nézve tud neveket mondani: Baricz Rezső 69000, Bodnár Pál 121800, Ferencz László 102000, Cs. Kovács Ferenc 73000, Marczell Jenő 108000, Megyeri Endre 120000, Németh András 108000, Tóth Ferenc 66000, Varga Sándor 94000.

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem - tanácsülések, [1971. március 22.](#)

2. Személyi ügyek. Varga Sándor felmentése. Berend T. Iván, rektor, (továbbiakban elnök) tájékoztatja az Egyetemi Tanácsot, hogy szeptember 21-i keltezéssel levelet kapott [Polinszky Károly](#) miniszter elvtárostól, amelyben bejelenti, hogy az Ipari Üzemszervezési Tanszéken folytatott KNEB-vizsgálat nyomán fegyelmi eljárást indít fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúja miatt Varga Sándor tanszékvezető egyetemi tanár, Ollé Lajos dékán és Orosz László gazdasági főigazgató ellen. A fegyelmi bizottságot létrehozta a miniszter, Egyetemen kívüli személyekből: vezetője [Király Tibor](#), a Jogi Kar dékánja, tagjai Vajda Zoltán, műszaki egyetemi tanszékvezető, egyetemi tanár és Juhász Miklós, az OM tanácsosa. Polinszky elvtárs egyben közölte, hogy az MTV 91. § 1. bekezdése alapján állásától azonnali hatállyal felfüggesztette Varga Sándor tanszékvezető egyetemi tanárt és felszólította, hogy tanszékvezetői ügykörét jegyzőkönyv alapján adja át az Egyetem rektora által kijelölt személynek. Bejelenti, hogy a Rectori Tanács állásfoglalása alapján az ideiglenes helyettesítéssel az Ipari Kar dékánhelyettesét, Szabados Annát bízta meg, akit a mai napon a Tanszéken bemutatott és aki átvette a miniszter által megjelölt teendőket. Kéri, hogy ezt a tájékoztatást a Tanács vegye tudomásul.

A Budapesti Corvinus Egyetem jegyzőkönyvei 1892-1990 Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem - tanácsülések, 1976-1977. [1976. szeptember 27.](#)

Fegyelmi határozat. Az Oktatási Miniszter a szerződéses munkákkal kapcsolatos szabályok megszegése miatt, az 1976. szeptember 21-én elrendelt és lefolytatott fegyelmi eljárás alapján. Dr. Varga Sándor tanszékvezető egyetemi tanárt munkaviszonyával kapcsolatos kötelezettségeinek vétkes megszegése miatt elbocsátás fegyelmi büntetésben részesítette, egyben tanszékvezetői megbízása alól felmentette. Orosz László gazdasági főigazgatót, ellenőrzési feladatával kapcsolatban megállapított mulasztása miatt megrovás fegyelmi büntetésben részesítette. Dr. Ollé Lajos egyetemi tanárt, az Ipari Kar dékánját a szerződéskötés feltételeinek elbírálásában elkövetett mulasztása miatt fegyelmi büntetésnek nem minősülő figyelmeztetésben részesítette.

Közgazdász. [1977. 4. sz.](#)

A KK szerződések újra szabályozása. A Varga Sándor botrány után adta ki Berend T. Iván a rektori utasítást egy OM rendelet után.

A szerződéses munkák új rendje és hatása. „Én mindig nagy KK-s voltam, de most egy darabig nem vállalkozok ilyen munkát.” Az új KK-rendelet utáni helyzetet az ilyen és ehhez hasonló kijelentések is jellemzik. Persze, ha „hivatalos” nyilatkozatra kerül sor — mondjuk a Közgazdász számára — az érdekeltek már sokkal árnyaltabban fogalmaznak. A 131/1976-os OM számú utasítás szükségessé tette a szerződéses munkákra vonatkozó rend felülvizsgálatát, ennek szellemében készült el egyetemünkön az 5-ös számú rektori utasítás. Egy következő lépcsőfok az „SZM módszertani útmutató” volt, mely lényegében a rektori utasítás „lefordítása”, modulrendszerben való ábrázolása. E munka elkészítése Sommer Andor nevéhez fűződik. — Milyen okok tették szükségessé a rektori utasítást, illetve az annak alapján készített módszertani útmutatót? — A felsőoktatási intézményekben olyan szellemi tőkék vannak, melyek jobb hasznosítása az egész or-

szágnak érdeke. Ez volt mondjuk a pozitív oldal. Másrészt vizsgálatok, elemzések folytak azzal kapcsolatban, hogy a szerződéses munkákból mit realizáltak ténylegesen a megbízónál, illetve az egyetemi oktatás során. Ugyancsak megoldásra váró kérdés volt, hogy egyes helyeken indokolatlanul megugrottak a jövedelmek és ezeket valahogy etikai korlátok közé kellett szorítani. Az új szabályozás egyúttal a nemkívánatos szerződéses munkák háttérbe szorítását is célozza. [] — Milyen új vonásai vannak az új szabályozásnak? — Új dolog, hogy kötelező eseménynaplót vezetni. Ennek célja, hogy azok a legfőbb tevékenységek, melyekhez dokumentum kapcsolódik, pl. szerződéskötés, ne vesszenek el nyomtalanul. A szerződéses munkákkal kapcsolatban nagyon sok bizonylat „van forgalomban”, s ezek jó részét egyszerűen nem használták. Leginkább még a kifizetésre szolgáló nyomtatványokat töltötték ki, ami érthető. [] A rektori utasítás visszamenőleg 1976. szeptember 1- től van érvényben.

Közgazdász. [1977. 14. sz.](#)

(1970 őszen emlékeim szerint a Varga Sándor vezette tanszéken főállásban nyolcan dolgoztunk. [Bodnár Pál](#) (1990), [Marosi Miklós](#) (1980) és [Sipos Béla](#) (1988) akik később megszerezték az MTA Doktori fokozatot. Habilitált egyetemi tanár lett [Mészáros Tamás](#) (1991) és [Kovács Sándor](#) (1992). Roóz József főiskolai tanári kinevezést nyert (1994). Vezető beosztásokat láttak el: Bodnár Pál a Pénzügyi és Számviteli Főiskola Szervezési Tanszékének főiskolai tanára (1977–1998), tanszékvezetője (1986–1998), tudományos főigazgató helyettese (1993–1996). Kovács Sándor az egyetem (MKKE majd BKÁE) Főiskolai Karának dékánja, (1989–1992). Mészáros Tamás a BCE rektora (2003-2011). Roóz József a Pénzügyi és Számviteli Főiskola, főigazgatója (1990-1999), Budapesti Gazdasági Főiskola rektora (2000-2007), Sipos Béla a Pécsi Tudományegyetem rektorhelyettese (1997-2007), az első 6 évben általános rektorhelyettese. Balogh Gizella tudományos segédmunkatárs. [Cotel Kornél](#) félállásban dolgozott a tanszéken, 1961–1984 között egyetemi docens, 1985-1987 között egyetemi tanár volt. Nem volt párttag. Ő volt az igazi szaktekintély, de Varga Sándor kipiszkálta a tanszékről. 1963–1987 között a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó szerkesztője, majd 1967-től irodalmi vezetője. A magyarországi vállalatgazdaságtani és vezetéstudományi szakirodalom megindítója.

Marczell Jenő, mint korábban megírtam 1974-ben kandidátusi védése előtt tragikus körülmények között 36 éves korában elhunyt. Azt hiszem sikerült bizonyítanom, hogy Varga Sándor jó érzékkel válogatta össze a tanszéket. Erénye volt továbbá, hogy jól látta előre a divatos kutatási témákat. 1968-1971 között a GVM prognosztikai szakértője voltam és úgy döntöttem, hogy az üzemszervezés helyett a prognosztikával fogok foglalkozni. Először Kovács Géza professzort kerestem, majd 1972-ben Varga Sándort is megkerestem, egyet értett azzal, hogy elhagyom az üzemszervezést és a vállalati prognosztikát fogom művelni. Azt mondta, hogy Magyarországon kevesen művelik a prognosztikát, de van jövője a jövőkutatásnak.

A visszaemlékezések szerint a Varga Sándor ügy a következőképpen alakult ki. Varga Sándor feleségét elhagyta és nőügyekből is fakadó személyi ellentétekből is született a KNEB bejelentés (döntően plágiumok, egyes munkák aránytalanul magas árazása, szovjet delegáció vacsora finanszírozása hallgatóknak kiutalt pénzen keresztül). A vizsgálat elindulásakor Varga Sándor rosszul mérte fel a pozícióját, elsősorban pártbéli háttérét, és nekiment még [Bruttyó Jánosnak](#) is, nevezetesen, hogy Marosi Miklós feleségének a rokona. Marosi Miklós aktív szerepet játszott a feljelentésben. Marosi Miklóst nem érdekelt a pénz, KK munkákban nem vett részt. Varga Sándor támogatói közé tartozott [Szépvölgyi Zoltán](#), aki 1966-1989 között a Magyar Szocialista Munkáspárt budapesti pártbizottságának titkára, majd 1971-1986 között Budapest Tanácselnöke volt. Varga Sándort 1971-ben Szépvölgyi Zoltán a Budapesti Tanács VB tagjának nevezte ki. Szépvölgyi Zoltán nem védte meg Varga Sándort.

A párt, illetve a KNEB vizsgálatnak semmi sem volt drága. Többek között kimutatták, hogy 22 liter kávét, 28 kg kockacukrot fogyasztott a Tanszék. A KK munkákat haszontalan tanulmányoknak minősítették. A

végző tény, hogy Varga Sándor professzori címe visszavonásának alapvető indokaként [Polinszky Károly](#) miniszter azt jelölte meg, hogy a szocialista nevelési elvekkel nem összeegyeztethető módon Varga Sándor két diáknak utalt ki pénzt, amelyből egy vacsorát fizettek. A bíróság lényegében azért marasztalta el Varga Sándort, mert a tanszék angol óráit KK pénzből fizették az egyik angol tanár édesanyján keresztül, aki nem is tudott angolul. Ezt az összeget kellett visszafizetni. Az „aránytalan árazásra” pl. azt mondta ki, hogy ki mit tesz le és ki mit fogad el és mennyiért az a szerződő felek ügye. Polinszky Károly miniszter visszavonta Varga Sándor egyetemi tanár címét, a KEB pedig kizárta a pártból. Végül is a vizsgálatot egy korrupcióellenes kampányon belül [Brutyó János](#) kezdeményezte, aki 1966–1982 között a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Ellenőrző Bizottságának elnöke volt. Mivel több magasbeosztású káder is belekerült a botrányba, állítólag Kádár János hagyta jóvá a felelőségre vonást. Több volt tanártársamnak az volt a véleménye, hogy más KK munkák esetén is előfordultak apróbb pénzügyi szabálytalanságok, de ezekért nem történt felelőségre vonás. Olyan visszaemlékezést is hallottam, hogy a célpont nem Varga Sándor volt az elején, hanem barátja Kovács István a KGM miniszterhelyettese, aki rendszeresen részt vett a tanszéki értekezleteken, 1968-1970 között, amikor ott dolgoztam, de az Egyetemi Tanács üléseire is meghívták, továbbá meghívott vendég volt tudományos vitákon. Pl. [1965-ben](#), [1967-ben](#). Fekete Józsefet a KGM Ipargazdasági — Üzemszervezési és Számítástechnikai Intézetének (ISZSZI) igazgatóját is leváltották a Varga ügy oldalán. [Nyers Rezső](#) és más reformer politikusok leváltása 1974-ben, amiről már írtam, jelezte, hogy a szovjet vezetés nyomására Kádár János lefékezte a reformokat, bizonyítani kellett, hogy az Új Gazdasági Mechanizmus a szocialista erkölcs rombolásával, a korrupció erősödésével járt. S. B.)

Varga Sándor rehabilitálása. A koncepciók eljárás elismerése.

Szakmai zsűri javaslata: Varga Sándor részére címzetes egyetemi tanári cím adományozására a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. Varga Sándor 1955-ben (1952-1955 között tanult az MKKE-n. 1954-től az Egyetemi Pártbizottság tagja volt, 1976-ig, amikor kizárták az MSZMP-ből) került a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem paraszdaságtan Tanszékére és 21 éven keresztül vett részt közvetlenül oktatási, kutatási és nevelési tevékenységben. A 21 éven belül 11 évig, mint állami vezető (tudományos rektorhelyettes és tanszékvezető) az Egyetem tudományos és oktatási tevékenység irányításának is közvetlen résztvevője volt. Oktatási és kutatási tevékenysége során az iparvállalati tervezés, szervezés és vezetés kérdéseivel foglalkozott. 1963-ban védte meg kandidátusi értekezését, majd 1970-ben az akadémiai doktori értekezését. Az egyetemen végzett tevékenysége mellett aktívan közreműködött országos szinten jelentkező kutatás-szervezési és koordinációs tevékenységben és rendszeresen foglalkozott gyakorlati közgazdasági, vállalatgazdasági és szervezési problémák megoldásával. 1970 és 1980 között a Magyar Tudományos Akadémia Igazgatástudományi Bizottságának tagjaként, 1970 és 1976 között pedig e Bizottság alelnökeként, valamint a Vállalati szervezési szekció elnökeként tevékenykedett. 1977-től 1982-ig oktatási és kutatási tevékenységét átmenetileg meg kellett szakítania, de mint tanácsadó továbbra is vállalatgazdasági és szervezetfejlesztési kérdések vizsgálatával foglalkozott. 1982-ben az Ipargazdasági Intézetbe került, ahol csoport, osztály, majd főosztályvezetői beosztásban ismét a tudományos kutatás és koordinálás területén fejthette ki tevékenységét. A több mint három évtizedes működése alatt több könyve jelent meg és tanulmányainak, valamint szakcikkeinek száma is meghaladja a százat. Kutatási eredményeiről publikációin kívül számos konferencián is beszámolt. A címzetes egyetemi tanári cím adományozását a fentiek alapján az Ipargazdasági Tanszék kezdeményezte, amit a szakmai zsűri egyhangúlag támogat. A szakmai zsűri tagjai: Mészáros Tamás tanszékvezető, Kupcsik József rektorhelyettes, Baricz Rezső tanszékvezető, a szakmai zsűri elnöke.

A javaslat meg sem említi, hogy Varga Sándort 1976. szeptember 21.-én [Brutyó János](#) az MSZMP Központi Ellenőrző Bizottságának elnöke által elindított eljárás után, [Polinszky Károly](#) oktatási miniszter javaslatára leváltották tanszékvezetői megbízatásából és eltávolították az egyetemről. S. B.

Nagy Tamás (kurátor) rektorsága (1950 –1953)

Nagy Tamás (Budapest, Erzsébetváros, 1914. szeptember 21. – Budapest, 1993. december 29.) magyar közgazdász, egyetemi tanár, rektor, az MTA doktora. 1932–1933-ban a bécsi kereskedelmi akadémián tanult, majd 1936-ban elvégezte a Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem jogi karát, és kistisztviselőként helyezkedett el. 1936-tól a Magyarországi Szociáldemokrata Párt tagjaként marxista szemináriumokon adott elő. 1945 után az MKP, majd az MDP tagja lett, és politikai gazdaságtant oktatott a pártfőiskolán. Az 1948-ban létrehozott Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem egyik fő szervezője 1948-tól, majd 1950. április 30.-tól kurátora (rektora). Rudas László halála 1950. április 29. után nevezték ki kurátornak. Nagy Tamás 1953 február 19-ig volt a Közgazdaságtudományi Egyetem rektora, kurátora.

Ő fordította magyarra Marx Tőkéjét. 1954-től az MTA újonnan létrehozott Közgazdaság-tudományi Intézetében dolgozott, a gazdasági mechanizmussal foglalkozó osztály vezetője, majd az intézet igazgatóhelyettese volt, de tovább tanított a közgazdaság-tudományi egyetemen is. Munkatársaival együtt már a központi tervutasításos rendszer anomáliáit, súlyos belső ellentmondásait vizsgálta. Nagy része volt abban, hogy az akkori Közgazdasági Intézet a reformgondolatok kialakításának műhelyévé vált. 1954-től – a Nagy Imre reformpolitikája nyújtotta lehetőséget kihasználva – a közgazdasági gondolkodás megújítása céljából létrehozott Közgazdasági Szemle című szakmai folyóirat szerkesztőségében is aktív szerepet játszott. 1956 májusában ő volt az egyik vitavezető a Petőfi Kör kétfordulós közgazdasági vitáján. Jelen volt Nagy Imre 60. születésnapján rendezett ünnepségén. 1956. november 21-én részt vett a Magyar Értelmiség Forradalmi Bizottságának megalapításában. A többpártrendszer melletti állásfoglalása és revizionistának minősített elméleti tanulmányai miatt 1956 után nem vették át az MSZMP-be, és csak 1964-ben lett újra párttag. 1952-ben kandidátusi, 1968-ban akadémiai doktori tudományos fokozatot szerzett. [Nyers Rezső](#), az MSZMP KB gazdaságpolitikai titkára meghívására 1964–1966 között a gazdasági reformot előkészítő bizottság, az ún. mechanizmustitkárság vezetője volt. 1970–1972-ben a reform tapasztalatait felülvizsgáló szakmai bizottság titkáráként dolgozott. 1981-ben nyugdíjba vonult, de továbbra is részt vett különböző közgazdasági kutatásokban, 1988–1989-ben a kormány által életre hívott gazdasági reformbizottság tagja. 1988-ban az Új Márciusi Front alapító tagja.

Forrás: [Nagy Tamás \(közgazdász\)](#). Wikipédia.

Az [1948. évi LVII. törvénnyel](#) hozták létre önálló egyetemenként a Magyar Közgazdaságtudományi Egyetemet, ami 1953. március 14-én Marx Károly nevét vette fel. Többszöri átszervezés után 1990-től pedig a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem néven folytatta működését.

A Közgazdász 1953. 20. száma (megjelent 1953. március 20-án) volt az első szám, ahol a Közgazdász, mint a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem a [Magyar Dolgozók Pártja](#) (MDP) és a [Dolgozó Ifjúság Szövetsége](#) (DISZ) Bizottságának a lapja jelent meg.

[Az MDP jelképe](#)

[A DISZ jelképe](#)

[Nagy Tamás](#) (kurátor) 1951/52–1952/53. Patay Mihály festménye. Fotó: Kenéz György

Jelen vannak: Rudas László rektor, Nagy Tamás kurátor. Az Egyetemi Tanács üléseit Nagy Tamás vezette. (Nagy Tamás 1949 január hónapban már kurátorként dolgozott, amikor Rudas László még rektor volt. Az értekezleteket a kurátor szobájában tartották meg. Rudas Lászlót 1950. március 1-jén még megerősítették rektori székében, de érdemi munkát egyre súlyosbodó betegsége miatt már nem tudott kifejtetni; 1950 április 29-én meghalt. Az Egyetemi Tanácsülés jegyzőkönyvei az 1950. évre vonatkozóan nem találhatók meg. S. B.)

Fakultatív gép- és gyorsírás 2 féléves tanfolyamot indítottak.

Jegyzőkönyv az [1949. január 19-i](#) Egyetemi Tanácsülésről.

Fogarasi Béla rektorsága (1953 – 1957)

Fogarasi Béla (1902-ig Fried Béla. (Budapest, 1891. július 25. – Budapest, 1959. április 28.) Kossuth-díjas filozófus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia tagja. Budapesten a VII. kerületi állami gimnáziumban tett érettségit, majd jelentkezett a budapesti tudományegyetemre. Még nem volt húszéves, amikor megjelent és elismerést aratott Henri Bergson Bevezetés a metafizikába című munkájának fordításával. Érdeklődésének középpontjában ekkoriban a pragmatizmus nyelvkritikai filozófiai irányzata állt. 1913-ban befejezte egyetemi tanulmányait, és Az ítélet voluntarisztikus elmélete című disszertációjával megszerezte a doktori címet. Az őszirózsás forradalomig egy budapesti felsőkereskedelmi iskolában tanított. 1918 decemberében Fogarasi – Lukács és Varjas társaságában – belépett az újonnan alakult Kommunisták Magyarországi Pártjába. A Vörös Újság szerkesztője lett. A Forradalmi Kormányzótanács a Közoktatásügyi Népbiztosságon a főiskolai ügyek vezetőjévé nevezte ki, feladatául a felsőoktatás átszervezését jelölték meg. Létrehozta és vezette a Marx–Engels Munkásegyletemet. A Magyarországi Tanácsköztársaság megdöntése után Bécsbe emigrált. 1921 és 1930 között Berlinben az NKP Központi Bizottságának munkatársaként tevékenykedett. Az 1930-as évek elejétől Moszkvában, a Komintern központjában dolgozott. 1933-tól a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának munkatársa volt. A Varga Jenő által vezetett Világgazdasági és Világpolitikai Intézet munkatársaként egy ideig elsősorban gazdasági kérdésekkel foglalkozott. 1934-ben

egyetemi tanárrá nevezték ki. Részt vett az Új Hang című emigráns folyóirat szerkesztésében. 1945-ben hazatért. A Társadalmi Szemle főszerkesztőjévé, egyetemi tanárrá, 1953-ban a Közgazdasági Egyetem rektorává nevezték ki. 1948-ban az MTA tagja, 1955-től elhunytáig alelnöke volt. 1952-ben Kossuth-díjban részesült. 1957-ben az MSZMP KB tagjává választották. Az MTA Filozófiai Intézetének első igazgatója, a Magyar Filozófiai Szemle című folyóirat alapító főszerkesztője volt.

Forrás: [Fogarasi Béla](#). Wikipédia.

Fogarasi Béla az egyetem új rektora. Közgazdász. 1953. február 20.

Közgazdász. [1953. 02. 20.](#)

[Fogarasi Béla](#). 1953 február–1957. március. Béres Jenő festménye. Fotó: Kenéz György

Névadó ünnepség volt a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. A Közgazdaságtudományi Egyetemen szombaton (1953. március 14-én) délután névadó ünnepélyt rendeztek, amelyen megemlékeztek Marx Károly halálának 70. évfordulójáról. Az ünnepségen részt vett Erdey-Grúz Tibor felsőoktatási miniszter". Bognár József belkereskedelmi miniszter. Illés Jánosnak, az egyetem pártbizottságai titkárának megnyitó szavai után az aulát megtöltő egyetemi. hallgatók és tanárok előtt Fogarasi Béla rektor mondott ünnepi beszédet.

Szabad Nép. [1953. 03 15.](#) sz.

Szabó Lajos „a felsőoktatás kiváló dolgozója” kitüntetést vette át Andics Erzsébettől

Jobb tanulással készülünk a választásokra. Írta Ferge Sándor, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem DISZ-bizottságának a titkára.

Szabad Ifjúság. [1953. 05. 01. 102.](#) sz.

Meghalt Baksai Ernő (1900-1953) az egyetem Ipari technológiai tanszék tanára, a kémiai tudományok kandidátusa.

Baksai Ernő

Nagy kitüntetés érte a Közgazdaságtudományi egyetem dolgozóit, hallgatóit. Népköztársaságunk Elnöki Tanácsa elrendelte, hogy egyetemünket a proletariátus halhatatlan tanítómesteréről és vezéről Marx Károlyról nevezzék el. [] Marx nevét viselni: olyan kitüntetés, amely szakadatlanul jobb munkára ösztönöz. Kötelez arra, hogy napról-napra, egyre jobb munkával bizonyítsuk be: érdemesek vagyunk e kitüntetésre. Marx Károly neve egyet jelent a haladó, az igazi tudománnyal. Marxot, a tudóst, az igazság megismerésére való szívós törekvés jellemezte. A társadalmi fejlődés jelenségeinek lényegét kutatta, behatóan tanulmányozva e jelenségeket. [] Hogy méltók legyünk Marx nagy nevére, egyetemünk oktatóinak törekedniük kell arra, hogy leleplezzék és kíméletlenül irtsák a burzsoá ideológia mindenféle megnyilvánulását. Hallgatóinknak törekedniük kell arra, hogy a tudományt ne csak elsajátítsák, hanem megtanulják azt is hogyan kell éles fegyverként alkalmazni a munkásosztály, a nép ügyének ellenségei ellen. [] "Marx tanítása mindenható, mert igaz"-mondotta Lenin. S azért tud igaz és pártos lenni, mert a munkásosztály igazságát hirdeti.

Legyünk méltók Marx nagy nevéhez

Közgazdász. [1953. 03. 20. sz.](#)

Huszár (Géza) elvtárs, a mindnyájunk által szeretett matematika professzor, a nép államától kapta meg most 25 évi fáradhatatlan munkájának jutalmát: kandidátus lett. Huszár elvtárs elméleti munkássága igen széleskörű: kiterjed a tiszta és az alkalmazott főleg gazdasági, pénzügyi matematika területére.

[Huszár Géza](#), a Magyar Királyi József nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közgazdaságtudományi Karának dékánja, 1945–1946.

A politikai gazdaságtan szakról. A szakosítás nem kis problémát okoz másod éveseknek. A bizonytalanságot, a homályban tárogatózást akarjuk megelőzni a szakok ismertetésével. Ismerjük most meg a politikai gazdaságtan szakot. Ezen a szakon elméleti közgazdasági szakembereket képez az egyetem. Az itt tanuló elvtársak a népgazdaság legfontosabb hivatalainak, a Minisztertanács, a minisztériumok, Tervhivatal, Statisztikai Hivatal stb. elvi osztályaira, vagy az egyetemi oktatásban a polgazd., terv, nemzetközi polgazd. tanszékekre vagy a honvédség területére kerülnek. [] Többen közülük tanársegédek: László János elvtárs a tervtanszéken, [Földi Tamás](#) elvtárs a gazdaság történeti tanszéken - és ő egyben aspiráns is.

Közgazdász. [1953. 03. 27. sz.](#)

Bikics István. Mi nem lehetünk elégedettek azzal a tanszéki vezetéssel, amely jelenleg az egyetemen van. Bizonyos objektív nehézségek is vannak, erről nem szeretnék sokat beszélni, nevezetesen az, hogy több tanszékvezető nem igazán érdemleges vezetője a tanszékének más irányú elfoglaltsága miatt. Azok az elvtársak, akik helyettesítik ezeket a tanszékvezetőket, úgy vigyék munkájukat saját és az egyetem érdekében is, mintha igazi felelős, kinevezett gazdái lennének a tanszéknek.

(1945 előtt és után is az egyetemi tanárok, a tanszékvezetők egy része magas beosztást töltött be, legtöbbször az óráikat se tartották meg. Ld. pl.: [Berei Andor](#), 1947 és 1948 között az Országos Tervhivatal első főtitkára, majd 1954-től az 1956-os forradalomig annak elnöke lett. 1948 és 1951 között a Külügyminisztérium politikai államtitkára, majd a külügyminiszter első helyettese volt. 1948 és 1956 között az MDP KV

tagja. 1948 és 1976 között – néhány év megszakítással (1956-1958) – a közgazdaság-tudományi egyetem tanára. [1960-1971-ig](#) tanszék vezetője az MKKE politikai gazdaságtan tanszékének. [Péter György](#) a KSH elnöke volt 1948-1968 között, ugyanakkor [Theiss Ede](#) eltávolítása után, 1950-től 1964-ig a Statisztikai Tanszék vezetője. S. B.)

Jegyzőkönyv az [1954. június 29-i](#) Egyetemi Tanácsülésről.

Mátyás Antal. Vizsgák a régi egyetemen. [] A mostani hallgatók számára a világ legtermészetesebb dolga, hogy a vizsgák teljesen díjtalanok. Nem így volt azonban egyetemista koromban. 90-120 pengő volt egy-egy szigorlat díja, amikor egy kezdő tisztviselő fizetése, egyetemi végzettséghez kötött állásokban 150 pengő volt. Az alapos felkészülés a szigorlatra, önmagában nem volt elegendő, hiszen, ha valaki a szigorlati díját nem tudta befizetni, nem engedték vizsgázni. Nem egy hallgató vért adott el, hogy megszerezze a szigorlathoz szükséges összeget. A kollokquiumok ugyan ingyenesek voltak, de a tanároknak egyrésze gondoskodott arról, hogy a hallgatók ne jussanak át elő alkalommal a vizsgán. Pótkollokviumért pedig már 9,4 pengőt kellett fizetni. [] Egyetemi tanulmányaimat - amelyet a katonai szolgálat és hadifogság miatt félbe kellett szakítani 1950-ben, az új egyetemen fejeztem be.

Közgazdász. [1953. 04. 30. sz.](#)

Egyetemi Vizsga Híradó. Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem. A választások előtt a IV. évfolyam hallgatói vállalták, hogy évvégi vizsgájukat kiváló eredménnyel teszik le. A szavakat tettek követték. A félévi 4.25-ös átlagot — amellyel megnyerték a „legjobb évfolyam” versenyzászlót — 4.32-re javították. Az egyes szakok és szemináriumok munkájában is jelentős a javulás. Az iparszak tavalyi 3.82-es átlagát 4.32-re emelte. A 6-os szeminárium 3.85-ös orosz eredményét 4.15-re javította. Alapos egyéni tanulással és jól megszervezett tanulópári segítséggel a gazdaságföldrajz szak 4.63-as átlagot ért el. Jó egyéni eredmények is születtek. Harsányi Zoltán Rákosi ösztöndíjas hallgató továbbra is tartja 5-ös átlagát, Pásztor Mária félévi 4,5 eredményét 4,83-ra javította.

(A tanulmányi sztahanovista versenynek – mint említettem - áldozata lett Gácsi Sándor, a Közgazdász első főszerkesztője. Abban a hitben volt, hogy felelősen ő szerkeszti a lapot - fényképet rendelt az összes vörösdiplomásról.)

Szabad Ifjúság. [1953. 05. 31. 126. sz.](#)

Sokszáz egyetemi hallgató készül szorgalmasan évvégi vizsgáira a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem olvasótermében. Képünkön Pintér Klára, Luka Ilona, Puskás Ottó, Nagy Imre és Balla Iván vizsgájukra készülnek.

Szabad Nép. [1953. 06. 27. 178. sz.](#)

Kenesei Bálint. Az MKKE Központi Könyvtárának a könyvtárosa. A tájékoztató szolgálat néhány mód-szere egyetemi könyvtárainkban. A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Könyvtárának tájékoztató szolgálata 1951. második felében kezdte meg működését. Egyik fő feladata az egyetemi oktató-nevelő és tudományos munka támogatása.

A könyvtáros. [1953. 07. 01. 7.](#) sz.

Tanévnyitó 1953 szeptember 1-én az MKKE-n. A megnyitón Erdey-Grúz Tibor elvtárs, oktatásügyi miniszter és Fogarasi Béla elvtárs, az egyetem rektora üdvözölte a hallgatókat.

Népszava. [1953. 09. 02. 205.](#) sz.

Egyre képzetesebb közgazdászokra van szükség! (Fogarasi elvtárs évnyitó beszédéből)

Szeptember 1-én egyetemünk évnyitóján Fogarasi Béla elvtárs beszédet tartott. Beszédében elmondta, hogy a közgazdászokra hazánkban a szocializmus építése során egyre nagyobb feladat hárul. Azért, hogy a fokozódó követelményeknek eleget tudjunk tenni, „kell, hogy a szocializmus politikai gazdaságtanát jól ismerjük és állandóan elmélyülten, nap-nap után helyesen alkalmazzuk. A tanulásban való elmélyüléshöz az egyetemnek nagyobb lehetőséget adnak, mint adtak eddig”. A mi egyetemünkön is —mondta Fogarasi elvtárs —a sokszorosított jegyzeten alapuló oktatási módszert helyettesítenünk kell a magasabb, önálló munkára alkalmas oktatási módszerrel.

Varga Ilona és Hideg Katalin új Rákosi-ösztöndíjasok
Közgazdász. [1953. 9. 16. sz.](#)

Rákosi ösztöndíjasaink. Gacsályi István, Podmaniczky Rezső, Bakonyvári László, Benedeczky Jánosné

Később Gacsályi István a Politikai Gazdaságtan Tanszéken, Benedeczky Jánosné a Statisztikai Tanszéken nyugdíjazásukig tanítottak. Mindketten 1957-től munkásörök voltak.

Az egyetem gondnoka Igaz János.

Közgazdász. [1953. 9. 23. sz.](#)

Rákosi ösztöndíjasaink. Karácsony Jenő, Berendik Iván, Szokol János, Kövér Károly
Közgazdász. [1953. 10. 2. sz.](#)

Rákosi ösztöndíjasaink. Simon György, Madarasi Attila.

(Simon György sz. 1930 közgazdász, a közgazdaságtudományok kandidátusa, egyetemi tanár)

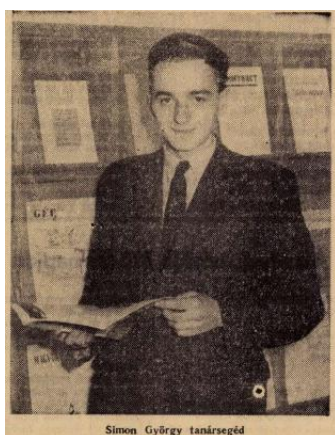
([Madarasi Attila](#) sz. 1929. 1953-ban a Marx Károly Közgazdaság-tudományi Egyetemen közgazdász oklevelet szerzett, majd demonstrátor volt az egyetem marxizmus-leninizmus tanszéken, később tanársegéd. 1955-től a Pénzügyminisztériumban dolgozott; előadó, majd osztályvezető, főosztályvezető-helyettes. 1964-től a Magyar Beruházási Bank vezérigazgató-helyettese. 1968-ban kinevezték a pénzügyminiszter helyettesévé, 1973-tól pénzügyi államtitkár volt. Beosztásából 1989-ben mentették fel. 1947-ben lett a Magyar Kommunista Párt tagja, MDP, majd MSZMP tag volt)

Közgazdász. [1954. 1. sz.](#)

Kitűnő. Megdicsérjük Kovács Erzsébet II/gazd. földrajz szeminárium tagját, mindenből jelesre vizsgázott. Dicséretet érdemelnek II/gazd. földrajz szeminárium volt szakérettségis hallgatói. Szépen megállták helyüket a matematikavizsgán; Csizmadia János, Guba János és Puskás Ferenc elvtárs 4-re vizsgázott.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa. Hevesi Gyulát, a Magyar Tudományos Akadémia osztálytitkárát a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Ipargazdaságtan tanszékének vezetése alól felmenti és a Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Kar Ipargazdaságtan tanszékére 1953. szeptember 1. hatállyal egyetemi tanárrá kinevezi.

Magyar Közlöny. [1953. 09. 06. 43.](#) sz.

Simon György tanársegéd

Simon György egyetemi évei alatt tanúsított szorgalma jutalmául a legnagyobb kitüntetésben részesült, amely magyar diákok érhet. Az Októberi Forradalom évfordulóján mellére tűzték a Rákosi Mátyás Tanulmányi Érdemérmét.

Szabad Ifjúság. [1953. 11. 07. 262.](#) sz.

PÁLYÁZATOT NYERT HALLGATÓINK

Egyetemünk tanszékei a múlt év befejezése előtt tudományos pályázatokat tettek közzé. A pályázatok beadási határideje 1953 november 30-á volt. A pályázók munkáit értékelve a következő hallgatók tanszéki jutalomban részesültek:

Húsz pályázót a Magyar Tudományos Akadémia jutalmazott:	Rácz Lajos 1000.—	Mezei István 500.—
	Madari Dániel 1000.—	Szikszai Béla 500.—
	Tomaj Zsuzsa 1000.—	Csányi István 500.—
	Takács Lajos 1000.—	Szirmai László 500.—
	Zoltai Imre 1000.—	Károlyi György 500.—
	Demény Pál 1000.—	Balla László 500.—
	Botka Zoltán 1000.—	Kopácsi Vilmos 500.—
	A következőket az egyetem vezetősége jutalmazta meg:	
	Zala György 800.—	Nagy Szilveszter 400.—
	Szabó Sándor 800.—	Römer László 400.—
	Strak Antal 800.—	
	Grothmusz Vince 800.—	Németh László 300.—
	Lánci Iván 800.—	Szeckső Tamás 300.—
Esze Zsuzsa 1000.— Ft	Szabó Zoltán 800.—	Hersényi Tamás 300.—
Zádor István 1000.—	Hajdu Endre 800.—	Horváth Imréné 300.—
Kiss József 1000.—	Szabó Gyula 800.—	Fejes Ottó 300.—
Relle Péter 1000.—	Csáti Ernő 500.—	Fodor András 300.—
Skrabák Pál 1000.—	Witiscz Gyuláné 500.—	Herczog György 300.—
Sömjén Tamás 1000.—	Gara Pál 500.—	Kiss Sándor 300.—
Karácsonyi Jenő 1000.—	Imre István 500.—	Karmi Tamás 300.—
Vilmos Endre 1000.—	Solti Iván 500.—	Szabó Ferenc 300.—
Antal Zoltán 1000.—	Kövér Károly 500.—	Mikola György 300.—
Fodor Ferenc 1000.—	Garzó Ferencné 500.—	Kiss Ferenc 300.—
Darabos Magda 1000.—	Szengyel Ibolya 500.—	Weinberger Zsuzsa 300.—
Szász Gábor 1000.—	Barányai Róza 500.—	Kiss József 300.—
Havasi Béla 1000.—	Kövéri László 500.—	Simon József 300.—

Pályázatot nyert hallgatók

Köves elvtárs tudományos munkájáról

Köves Pál elvtárs a statisztikai tanszék legjobb dolgozója. 1950-ben került a tanszékhez, mint gyakorlatvezető, majd demonstrátor lett és 1951 óta tanársegédként dolgozik. Főleg az általános statisztikával foglalkozik, tudományos munkásságát is ezen a téren fejti ki. Résztvett az Általános Statisztikai Példatár meg szerkesztésében, majd 1952 augusztusi „Statisztikai Szemlében” egy cikk megírásában. Jelenleg az indexekről ír tanulmányt. Számítása szerint több mint 200 gépelt oldal lesz a kézirat — ebből már elkészült 100 oldal. Ezt a jövő hetekben fogja a tanszék megvitatni. Munkájához segítséget főleg a tanszék többi munkatársától kap. Mint ahogy Köves elvtárs mondta: „a legnagyobb segítség számomra az, ha a munkatársak a felmerülő problémákat menetközben megvitatják. Így a részletkérdéseket főleg a

tanszékvezető helyettesével és a munkatársakkal megvitatjuk, s ezzel hozzájárulunk ahhoz, hogy a tudományos munkába

helyes megállapítások kerüljenek. Ezen kívül fontos segítséget jelentenek még a szakértői vélemények és a szovjet irodalom”.

Köves elvtárs munkáját hátráltatja túlszűfolt tanszéki elfoglaltsága, ami különben az egész tanszék munkájára jellemző. Ezen próbáltak már segíteni úgy, hogy a végző negyedéves elvtársakat bevonják a munkába. De jelenleg fennáll még a túlszűfoltosság. Köves elvtárs az esti harmadéveseknek tart előadást ezenkívül szemináriumot vezet az esti III/5. iparszak és a délelőtti II. statisztika 2. és a II. ipar 3. csoportnak. Ez a túlterhelés az oka annak, hogy az indexről szóló munkáját másfél év óta nem tudja befejezni.

Ezen a helyzeten a tanszék is segíteni akar. Az eddiginél erősebb kapcsolatot szándékozik felvenni a Statisztikai Hivatallal és az üzemekkel, s így az elméletet közelebb hozzák a gyakorlathoz és ezzel életse-rűbbé teszik egyetemünkön a statisztikai oktatást.

Köves Pál

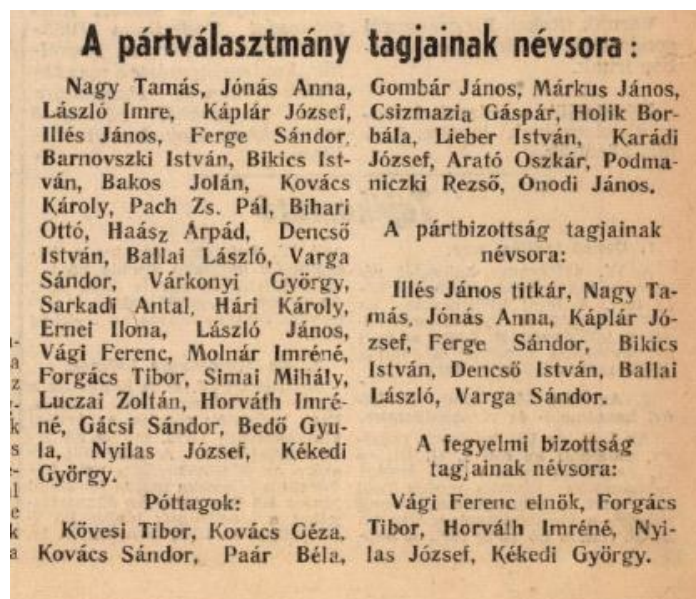
Közgazdász. 1954. 1. sz.

Kitűnő tanulók. IV. évf. politikai gazdaságtan. 1. csoport. Németh Ferencné, Gritz Róbert, Ábrahám Róza, Benedeczi Jánosné, Swenson Vide, Solymár Jenőné

Közgazdász. [1954. 3. sz.](#)

A pártválasztmány tagjainak névsora

Közgazdász. [1954. 6. sz.](#)

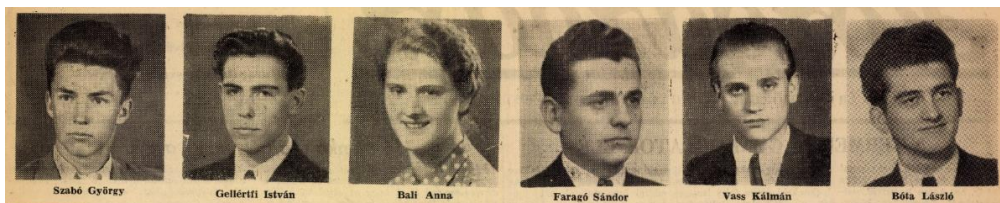
Jutalmak. Az Egyetem vezetősége a TDK most lefolyt konferenciáin megvitatásra került dolgozatokat jutalmazta. Demény elvtárs: „A lakosság élelmiszerfogyasztásának statisztikai vizsgálata” c. dolgozatát 300.— Ft.-al, Varga és Engel elvtársak: „A szocializmus gazdasági alaptörvényének érvényesülése hazánkban” c. dolgozatát 200.— Ft.-al és Drechsler elvtárs: Pénzügy TDK dolgozatát 200.— Ft.-al.

Közgazdász. [1954. 9. sz.](#)

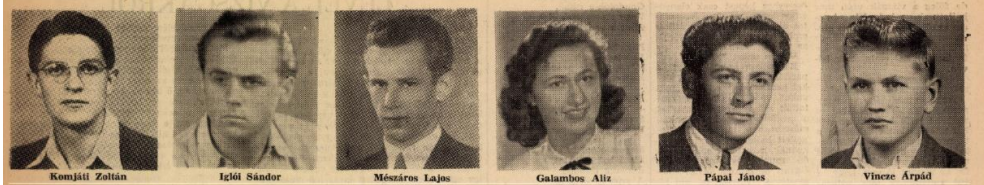
Egyetemünk kitűnő tanulói. Tardos József, Molnár Balázs, Brückler Endre, Szathmári István, [Szentés Tamás](#), Trux Éva, Sziki László, Munkácsi Klára, Gacsályi István, Mike Mária, Csizmazia Gáspár

Szabó György, Gellértfi István, Bali Anna, Faragó Sándor, Vass Kálmán, Bóta László

— BÜSZKÉK VAGYUNK RÁJUK

Büszkék vagyunk rájuk. [Komjáti Zoltán](#), Iglói Sándor, Mészáros Lajos, Galambos Aliz, Pápai János, Vincze Árpád

Közülük az MKKE tanárai lettek: Szentés Tamás, Gacsályi István, Bóta László (félállásban), Komjáti Zoltán.

Közzgazdász. [1954. 12. sz.](#)

Esti évfolyamos kitűnőrendű hallgatónk. Büszkék vagyunk rájuk.

Közzgazdász. [1954. 13. sz.](#)

Kitüntetéssel végeztek

Közgazdász. [1954. 16. sz.](#)

TDK dolgozatok és pályamunkák jutalmazása egyete munkön

1954 december 4-én kiosztották a tudományos munkáért járó jutalmakat.

POLITIKAI GAZDASÁGTAN TANSZÉK.

Szabó Zoltán, Magaziner Tamás, Bakonyvári László, Bakos Jolán, Muhi Kálmán. Összesen: 2500 Ft.

KÜLKERESKEDELMI TANSZÉK.

Bernáth Kálmán, Várkonyi György, Páth Géza, Kertész Edit, Egervári Pál, Mészáros Lajos, Kádár Béla. Össz.: 4200 Ft.

GAZDASÁGFÖLDRAJZ TANSZÉK.

Adám Balázs, Csáti Ernő, Szabó Sándor, Körtély Sándor, Kunkli Ferenc, Munkácsi Klára, Páldi Irén, Tóth Ilona, Takács Lajos, Stark Antal, Sebők József, Potyondi István, Lipák András, Turcsányi Lajos. Összesen: 9100 Ft.

PENZÜGYI TANSZÉK.

Balla László, Karcag László. Összesen: 1500 Ft.

NEMZETKÖZI GAZDASÁGI ÉS POLITIKAI KÉRDÉSEK TANSZÉK.

Pálkás László, Szecskő Tamás. Összesen: 1500 Ft.

STATISZTIKAI TANSZÉK.

Tóth Ilona, Botka Zoltán. Összesen: 1300 Ft.

MARXIZMUS TANSZÉK.

Márkus József. 500 Ft.

GAZDASÁGTÖRTÉNETI TANSZÉK.

Bácskay Béla. 800 Ft.

SZÁMVITELI TANSZÉK.

Hábencius Gyula. 800 Ft.

IPARGAZDASÁGTAN TANSZÉK.

Polgár Péter. 500 Ft.

BELKERESKEDELMI TANSZÉK.

Pápai Pál. 500 Ft.

TDK dolgozatok és pályamunkák jutalmazása egyetemünkön

75 évvel ezelőtt született J. V. Sztálin, Lenin halhatatlan ügyének nagy folytatója. Sztálin neve határtalanul drága a szovjet emberek és az egész világ dolgozói számára. Egész életét a kommunizmus ügyének szentelte, magasan hordozta a leninizmus zászlaját, szüntelenül harcolt a munkásosztály felszabadításáért a kizsákmányolás alól, az emberiség megmentéséért a rabló háborúktól, a dolgozó nép szabad, boldog életéért a földön. Élete egy volt a munkásosztály, a párt életével, tevékenységével (Ez a megemlékezés még 1956 előtt íródott. A párt XX. kongresszusán, 1956-ban hangzott el [Hruscsov](#) titkos beszéde, amelyben elítélte Sztálin bűneit, a személyi kultuszt és elindította a desztalinizációt. A következő fordulat a kommunizmus bukása, 1989 után következett be, amikor kiderült, hogy Sztálin tömeggyilkos volt.)

Közgazdász. [1954. 25. sz.](#)

Kitüntetések

Közgazdász. [1955. 3. sz.](#)

BÉKEGYŰLÉS. „BÉKE, BÉKE KELL A NÉPNEK”... — mondja a dal jól ismert szövege és ezt kiáltják ma emberek milliói Kelettől Nyugatig, az egész földkerekségen. Békét akarnak az egyszerű emberek, békét az igazi művészek, tudósok, akik számára nem létezik más törvény, csak az élet törvénye. Minden országban eddig soha nem látott erő lángol fel az egyszerű emberek köréből, melynek egy közös célja van: a BÉKE megvédése. Ez az óriási erő megtöri a maroknyi háborús úszítók akaratát, győzedelmeskedni fog ravasz terveiken, korszerű „csodás” fegyvereiken. Győzedelmeskedni fog, mert a halálnál erősebb az élet, a romboló, pusztító technikánál az építő technika.

Közgazdász. [1955. 4. sz.](#)

Kitűnő tanulóink. Az MKKE tanárai lettek: [Szentes Tamás](#), Gacsályi István, [Kovács Sándor](#), [Stark Antal](#), Ay János Közgazdász. [1955. 5. sz.](#)

Pach Zsigmond Pál ünnepi beszédét mondja. A magyar - szovjet barátsági hónap megnyitása

Kitűnő tanulóink. Az MKKE majd a PTE KTK tanára lett [Komjáti Zoltán](#) Közgazdász. [1955. 6. sz.](#)

Kitűnő tanulóink

Közgazdász. [1955. 7. sz.](#)

Vlagyimir Iljics Lenin. 85 évvel ezelőtt, 1870. április 22-én született Vlagyimir Iljics Lenin, a világ proletariátusa, a dolgozó emberiség vezére, a lángeszű tudós, a leninizmusnak — az imperializmus és a proletárforradalmak korszaka marxizmusának — megalkotója, a Szovjetunió Kommunista Pártja és a világtörténelem első proletárállama megalapítója. Századunk gigászi feladatot tűzött a néptömegek nagy történelemformáló tevékenysége elé — el kellett és el kell takarítani a társadalmi fejlődés útjából az önmagát túlélő kapitalista rendszert, mely pusztító világháborúk forrása, közvetlen feladattá vált a proletariátus diktatúrájának megvalósítása útján a szocializmus, a kommunizmus felépítése. [] Lenin azt tanította, hogy a párt ereje egységében és a tömegekkel való összeforrottságában rejlik. A legnehezebb helyzetekben is hitt a tömegek forradalmi energiájában, arra tanította a bolsevikokat, hogy bízzanak a tömegekben és tanuljanak tőlük. Ugyanakkor Lenin óva intett attól, hogy fetiszizálják a tömegeket, hogy a párt a tömegek uszályában kullogjon. A marxista—leninista párt a társadalmi fejlődés objektív törvényeinek ismeretében „tudatos jövőbe lát“, ezért az a feladata, hogy mutassa az utat a tömegeknek. [] Lenin neve végtelenül drága a magyar nép számára. Nemzeti történetünk hatalmas sorsfordulója, szabadságunk és nemzeti függetlenségünk kivívása a lenini eszmék megvalósulását jelentik. Minden eredményünk alapja a marxizmus—leninizmus helyes alkalmazása a magyar fejlődés viszonyaira, a Magyar Dolgozók Pártja marxista—leninista politikája. Népünk útját a boldog jövő, a szocialista Magyar- ország felé a marxizmus—leninizmus fénye világítja meg. Mély tisztelettel adózunk a halhatatlan Lenin emlékének.

Menzánk kiváló dolgozói

Közgazdász. [1955. 9. sz.](#)

Főiskolai sakkcsapat-világbajnokság: Lyon. [Forintos Győző](#), (1953-1957 között az MKKE hallgatója), [Haág Ervin](#)
 Közgazdász. [1955. 11. sz.](#)

Egyetemünk dékánjai. Maróti Ödön, [Haász Árpád](#), Forgách Tibor
 Közgazdász. [1955. 20. sz.](#)

Első éves hallgatók első vizsgái

KÖVI EDIT, külkereszkedési hallgató, a 2-es szeminárium kitűnő jelöltje. Legutóbb jeles eredménnyel vizsgázott politikai gazdaságtanból. A félév folyamán jól végezte társadalmi munkáját is. Szemináriumi munkáját is. További sikereket kívánunk...

TILLINGER LÁSZLÓ, az általános kar DISZ-titkára. Eddig minden tárgyból jelesre vizsgázott. Szemináriumi társai véleménye szerint jó eredmények alapja, az évközi folyamatos tanulás. Ezt bizonyítja jeles vizsgája gazdaságtörténetből is.

RUSZNÁK MÁRIA, az ipar-kereskedési szemináriumban tanul. Politikai gazdaságtanból vizsgázott jelesre. Csoportjának fűhallgatói szégyelltek is magukat, de örültek is kiváló jegyének. Rusznák Mária tanulmányi átlaga is jeles. Csoportja példát vehet róla.

BARTHA LÁSZLÓ, a külker. 1-es szeminárium népnevelője. Csoportjából elsőnek vizsgázott jelesre gazdaságtörténetből. Eddig jeles átlagon. Segítsen csoportjának továbbra is az eddigieknél jobb eredmények elérésében.

KATONA IMRE, általános szakos hallgató jelesre vizsgázott marxizmusból, a előtte gazdaságtörténetből. A jeles átlag mellett társainak jobban segítsen, úgy, ahogy ezt tőle elvárják. Pedig kötelessége volna, hiszen tanulócsoportjának felelőse.

MELEGA TIBOR, DISZ-vezető a külker. 1-es csoportban. Példamutatón vizsgázik minden tárgyból. Meghallgattuk gazdaságtörténet vizsgáját. Szépen, kereken felelt a kérdésekre, ura volt az anyagnak. Osztályzata vitathatatlanul jeles.

Első éves hallgatók első vizsgái

Közgazdász. [1956. 2. sz.](#)

Bara Margit, a film főszereplője

Bara Margit a „Szakadék” c. film főszereplője

Közgazdász. [1956. 5. sz.](#)

Az MKKE énekkara Csehszlovákiában

Közgazdász. [1956. 11. sz.](#)

BÜSZKÉK VAGYUNK RÁJUK	
KERESKEDELMI KAR	IV/4.
Belker IV/1.	Börkényi Ferenc
Gyurkovics János	Dobróczy János
Kiss J. András	Farkas Ferenc
Szabó János	Fábián Katalin
Szegedi Lajos	Hasznos Sarolta
Szlávik András	Mészáros Emília
IV/2.	Tancsik Rudolfné
Orha István	Tóth Lászlóné
Radványi Géza	Tóth László
Simon József	Külker/2
Belker IV/3.	Gulyás József
Deák Mária	László Albert
Fischer Jenő	Miskolci László
Gazda Aranka	Szilvási Lajos
Harangozó János	Tündik Jánosné
Nagy Sándor	Földrajz.
Rudolf László	Kunkli Ferenc
Solt Péter	Munkácsi Klára
Virágh Piroska	Varga László
	Zoltai Imre
Hallgatóink jelesre és kitűnőre államvizsgáztak	

Jelesre és kitűnőre államvizsgáztak

Közgazdász. [1956. 16. sz.](#)

Pálincás László egyike azoknak, akiknek nevét a vörösdiplomások között említették az ünnepélyes tanévnyitón. A vörösdiploma egyetemünk elismerésének, megbecsülésének szimbóluma. Azt jelenti ez a megkülönböztető kitüntetés, hogy tulajdonosa a III. és IV. évfolyamon 4,75-os átlagot ért el, és valamennyi államvizsgáját jeles eredménnyel tette le.

1956-ban október 10-én jelent meg a Közgazdász utolsó száma. 13 nap múlva október 23-án kitört az [1956-os forradalom](#) és ezért október 24-én nem jelent meg a kéthetente megjelenő Közgazdász. A Közgazdász több mint 2 év kihagyása után 1959 március 23-án jelent meg újra.

Közgazdász. [1956. 21. sz.](#)

1956 október 23-tól 1957 február 11-ig szünetelt az oktatás az MKKE-n. A tanítás, mint más oktatási intézményekben 3 hónapig szünetelt. 1957 február 12-én munkához kezdtek a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem II. és III. évfolyamának hallgatói.

Fogarasi Bélát 1956 októberében leváltották, de nem fogadta el a lemondást, [1957 március 19-ig](#) volt rektor. 1957 január és augusztus között az egyetemet egy Igazgató Tanács vezette, tagjai voltak többek között Bognár József, Huszár Géza és Vajda Imre. 1957 augusztus hónapban nevezték ki rektornak a moszkovita orvost, Háy Lászlót.

Népszabadság. [1957. 02. 12. 36.](#) sz.

Borsi László. Egyetemünk az ellenforradalomban. Párttitkárok visszaemlékezései. Káplár József, 1956 januártól novemberig töltötte be az egyetemen a párttitkári funkciót, függetlenített állásban. [] — Hogyan lett párttitkár, hogy esett önre a választás? — Már korábban tagja voltam a pártbizottságnak és a végrehajtó bizottságnak, az elődömet, Illés Jánost pedig a Társadalomtudományi Intézetbe hívták át. [] — Milyen volt akkor a politikai légkör az egyetemen, már túl az SZKP XX. kongresszusán? — Elég forró. A tanári kar összetétele is eléggé sokrétű, színes volt. Több olyan professzor, vezető oktató akadt, akiket a különböző koncepciók perében elítéltek, majd a későbbiek során rehabilitáltak. Voltak olyanok is, akiket ugyan nem csuktak be, de akikkel szemben az akkori politikai vezetés nagyfokú bizalmatlansággal viseltetett. [] A higgadtságot, a mértéktartást, bölcsességet elsősorban ezeknek az elvtársaknak köszönhetjük. Többek között [Haász Árpádnak](#) (aki régi kommunista volt), [Vajda Imrének](#), Sala Sándor gazdasági rektorhelyettesnek, Fogarasi Béla rektornak (szintén régi kommunista). Az igazán forró időszak a nyári szünet után, szeptemberben kezdődött. — Fogarasi Béla rektor, 1956 február vége felé a XX. kongresszus után mondott beszédet, amelyben összegezte az egyetemi teendőket. Nagyon reális és pozitív értékelésnek tűnik. [] A tanárok részéről sajátosan még az vetődött fel, hogy megköveteljék az egyetemi végzettséget bizonyos beosztásoknál. Ez érdekvédelem is volt. A tanárok között akadt ugyanis olyan, akinek nem volt diplomája. Egyébként a rektort is leváltották a forradalmi tanács alakuló ülésén. Fogarasi Béla november 4-e után azonban úgy reagált, hogy nem az a szervezet akarta leléptetni, mint amelyik kinevezte, így nem került sor végül is rektorcserére. Mellesleg akkor már idős ember volt, és nagyon elfoglalt, akadémikus. Fogarasi 1957 nyaráig volt rektor, akkor saját kérésére felmentették és Háy Lászlót nevezték ki utódjául.

[Káplár József](#)

Közgazdász. [1981. 17.](#) sz.

Halay Edit. A párt újjászervezése egyetemünkön. Párttitkárok visszaemlékezései. Kalász Lajost 1956. november 26—29. közötti időpontban választották meg az újjáalakult Magyar Szocialista Munkáspárt egyetemi intéző bizottságának elnökévé. Másfél évig töltötte be ezt a feladatkört. [] — Volt-e az egyetemeit munkástanács? — Igen. Volt egy forradalmi tanács, amelynek az elnöke Huszár Géza, a matematika tanszék professzora volt. Ez a forradalmi tanács, mivel nagyon rövid ideig állt fenn, ahhoz képest, hogy más intézményekben, gyárakban mi történt, elég normálisan viselkedett. [] Mi nem akartuk elkövetni azt a hibát, hogy az MSZMP-t egy túl szűk csoport hozza létre. Az egyetemi pártszervezet tényleges megalakulására november 26—28. között került sor, ebben már jóval népesebb közösség vett részt. Kb. 32—34-en

voltunk, akik megalakítottuk az egyetem MSZMP szervezetét. [] A szervezet megalakítása után megválasztottak egy öttagú intéző bizottságot, akiknek maguk között kellett elosztani a funkciókat. Az öttagú bizottság tagja volt Forgách Tibor, aki akkor dékán is volt. Varga Sándor, aki a későbbiek során méltatlan lett a párttagságra, Jedlicska Éva (Káplárné) és Szekeres elvtárs, aki illegális kommunista és a könyvtár igazgatója volt. Később került be a vezetésbe Szelényi Sándor, aki 1934-ben az illegális magyar párt hazai titkára volt. [] Volt olyan oktatónk (Csanádi György S. B.), aki, mint kirendelt védő vett részt a Rajk perben. Az ellenforradalom idején viszont teljesen összeomlott. Október 24-én ez az oktatónk kiment a kollégiumba, és lázított a szovjet csapatok ellen, amit a diákok az intéző bizottságnak bejelentettek. Később kiderült, hogy nem egészen úgy volt a dolog, ahogy azt a diákok beállították, mindenesetre ezt az oktatónk akkor nem igazoltuk át a pártba. []

— Ami a Káplár elvtárs nyilatkozatában megjelent, emlékezetem szerint nem egészen fedi a valóságot, már ami a Fogarasi elvtárs lemondását illeti. Fogarasi Béla rektor elvtárs a forradalmi bizottság lemondásra való felszólítását nem fogadta el, de február körül megvált a rektorságtól. Öttagú direktórium vezette az egyetem állami vonalát, amely a három dékánból, rektorhelyettesből, és egy ideig a forradalmi bizottság elnökéből állt, megbeszélve persze nagyon sok mindent a pártszervezettel, az MSZMP intéző bizottsággal. Négy-öt hónapon keresztül, amíg Háy elvtárs elfoglalta rektori pozícióját.

[Kalász Lajos](#)

Közgazdász. [1981. 19. sz.](#)

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem – tanácsülések. [1956. április 26.](#)

Jelen vannak: az Oktatásügyi Minisztérium részéről: Pillis Pál és Sipos Aladár, a Tanács tagjai közül: Bácskai Tamás, Bencze Nóra, Bihari Ottó, Fogaras István, Forgács Tibor, Haász Árpád, Ny. F. Horosajlov, Huszár Géza, Janka Gyuláné, Kádár Iván, Káplár József, Kőmives Imre, Koppány Bála, László Imre, Ollé Lajos, Orosz Árpád, Maróti Ödön, Markos György, Pach Zsigmond Pál, Péter György, Rencz István, Réczai László, Szabó Józsefné, Szekeres Pál, Szelepcsényi Lajos, Ujhegyi Gyula, a Közgazdaságtudományi Intézet részéről: Nagy Tamás.

(Ny. P. Horosajlov orosz egyetemi tanár 1956-ban aktívan részt vett az Egyetem vezetőségében, kifejtette nézeteit a Magyarországon megvalósuló osztályharcról, a kulákkérdésről, a párttag értelmiségiekről stb. 1949-től Magyarországon szovjet tanácsadók és szakértők dolgoztak, feladatuk a szovjeteztetés és az ellenőrzés volt. Horosajlov szakértő feladata az MKKE oktatásának a kontrolálása, politikai „tanácsadás volt” volt. Ismereteim szerint 1956 november 4. után az MKKE-en nem dolgoztak orosz tanácsadók. Horosajlov az 1956-os forradalom kitörése után eltávozott az Egyetemről és valószínűleg az országból is.

[1958. június 8-án](#) az Egyetemi Tanács ülés jegyzőkönyve közreadta a Tanács tagjainak névsorát is, amiben orosz név már nem szerepelt. Az orosz BM, HM Hadipari tanácsadók maradtak Magyarországon egészen 1990 január hónapig. 1990. február 14-én létrejöttek az új nemzetbiztonsági szervek, amelyeknek már nem volt szükségük szovjet tanácsadókra. Ld. Baráth Magdolna. „Testvéri segítségnyújtás”. Szovjet tanácsadók és szakértők Magyarországon. Történettudományi Intézet. [2010.](#) S. B.)

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem – tanácsülések. [1956. október 4.](#)

Jelen vannak.

Fekete Győr László, Forgács Tibor, Haász Árpád, Ny. F. Horosajlov, Huszár Géza, Kádár Iván, Kőmives Imre, László Imre, Markos György, Ollé Lajos, Orosz Árpád, Pach Zsigmond Pál, Péter György, Sala Sándor, Szekeres Pál, Újhegyi Gyula. Az ülés elnöke Fogarasi Béla rektor.

A következő levelet kaptam Nagy Imre elvtársától: "Fogarasi Béla elvtársnak, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem rektorának. 1955 április 14-én a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége pártügyemmel kapcsolatban olyan határozatot hozott, hogy a párt bizalmából betöltött minden funkciómról le kell mondanom. E határozat alapján felszólítottak, hogy mondjak le a Közgazdaságtudományi Egyetemen betöltött tanszékvezető egyetemi tanári állásomról is, amit ily módon olyan funkciónak minősítettek, amelyet a párt bizalmából töltöttem be. Bár a határozattal nem értettem egyet, felsőbb pártszerv határozatáról lévén szó, tanári állásomról szóló lemondásomat a fenti határozattal indokolva megküldtem Fogarasi Béla elvtársnak, a Közgazdaságtudományi Egyetem rektorának. Nyilvánvaló, hogy az egyetemi tanári állás nem tekinthető a párt bizalmából betöltött funkciónak. Az egyetemi tanárság foglalkozásom volt, nem képezheti pártfegyelmi eljárás tárgyát és a párton belüli nézeteltérések, valamint a szeptemberi politikai állásfoglalásom miatt lemondásra kényszerítésem állampolgári jogaimat sértő túlkapás volt. B kényszerítő körülmények figyelembevételével kérem egyetemi tanári állásomról szóló lemondásomat hatálytalanítani és állásomba való visszahelyezésem iránt a szükséges intézkedéseket megtenni. Tisztelettel: Nagy Imre."

Sala Sándor is egyetért az előtte szólókkal, de javasolja, hogy a rektor elvtárs felterjesztésében Nagy Imre visszahelyezését és ne kinevezését kérje. Kádár Iván véleménye szerint Nagy Imre elvtársnak egyetemi tanári állásáról való lemondtatása a szocialista törvényesség megsértése volt. Politikai és pártszempontból is becsületbeli kérdés, hogy az ügy kedvező elintézését nyerjen.

Jegyzőkönyv a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen 1956. október 22-én tartott diák-nagygyűlésről.

Brander József elnök: Az egyetemi ifjúság egy követelés-tervezetet dolgozott ki. Ezt a követelés-tervezetet [Hagelmayer István](#) elvtárs olvassa fel. [] Hagelmayer István felolvassa a követelés-tervezetet. A tervezetet még a következőkkel egészíti ki: javasoljuk a nagygyűlésnek, hogy a Lengyel Kommunista Párt Központi Vezetőségéhez a következő táviratot intézze: Mi a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem oktatói és hallgatói teljes szolidaritásunkat fejezzük ki és üdvözljük a Lengyel Kommunista Párt eredményes küzdelmét, amelyet a proletárinternacionalizmus lenini eszméinek megvalósításáért, a szocializmus sajátos útjának kialakításáért folytatnak. Együttérzésünk erősítse harcukat. [] Elnök. Most érkezett be ez a levél a vezetőséghez [] Mi, közgazdászok, egy kicsit lemaradtunk az események mögött. [] Elmaradottságunk megszüntetésére javasoljuk, követeléseink kiegészítését a következőkkel:

1. Az orosz katonák menjenek haza. Hosszan tartó taps. (Fogarasi Béla rektor elhagyja az elnökséget.)
2. Mi indokolja, hogy egy független és szuverén állam területén 12 évvel a háború befejezése után idegen csapatok állomásoznak békében akkor, amikor szomszédaink, a népi demokratikus országok és Ausztria függetlenek. A varsói szerződés nem indokolja. Ennek alapján ugyanannyi katonának kellene a magyar hadsereg részéről a Szovjetunióban lennie, de ott csak hadifoglyok vannak, sokan olyanok, akik nem is voltak katonák, követeljük a hadifoglyok hazabocsátását.
3. Nemcsak a végző egyetemistáknak követelünk több bért, hanem minden dolgozónak.
4. Követeljük a sajtótájékoztatás még jobbá tételét, Mindent nyilvánosságra. Véres szennyestünket országvilág szeme előtt mossuk tisztára.
5. A föld méhének kincsei a dolgozó magyar népé.

[] Elnök: Engedjék meg, hogy a következő hozzászóló előtt Fogarasi elvtara üzenetét felolvassam: „A gyűlésen a következő hangzott el: Az orosz katonák hagyják el az országot. Tiltakozásom jeléül az ülést elhagytam, az elnökségből kiválok. Hozzáfűzés: amennyiben ezt a követelést a gyűlés visszavonja, visszatérek az elnökségbe.” /Felkiáltások: nem vonjuk vissza! Aki fogalmazta a levelet, álljon fel, vitassuk meg ezt a problémát. Nagy zaj. - Felkiáltások: Nem! [] Berend T. Iván. napokban. Arról azonban - és ez a lényeg ezen az értekezleten - biztosítani lehet az elvtársakat, hogy az egyetem oktatói kara az elvtársak felhívását, mind annak tartalmát, mind hangnemét, szellemét tekintve, helyesli, azzal teljesen egyetért, kiállt mellette, támogatni fogja az egyetem hallgatóinak törekvéseit és kívánságait. [] Befejezésül ismétlem, hogy mindenben teljes egészében támogatjuk az elvtársaknak pontokba foglalt követeléseit és ezzel válik valóban egyetemünk méltóvá Marx nevéhez, ezzel járul hozzá a szocialista demokratizmus kibontakozásának egyik lehetőségéhez és ahhoz, hogy a kibontakozásnak fontos bástyája, fellegvára legyen. [] Kovács Lajos. Lajos: Két kollegám kint tanul Odesszában. Az egyik itthon volt egy hónapig és elmondotta, hogy Farkas Mihály unokahúga, Farkas Renáta ma is ösztöndíjas a Szovjetunióban és azt a kijelentést tette, hogy Magyarországon lázad a csőcselék. Köszönjük szépen, elvtársak. Azt hiszem, mindnyájunk véleményét mondom el akkor, ha azt kérem, hogy vizsgáljuk felül a jelenleg külföldön tanuló magyar ösztöndíjasokat. [] Fogarasi Béla rektor visszatért az ülésre.

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem – tanácsülések. [1956. október 22.](#)

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem – tanácsülések. [1956. november 17.](#) /Csak jegyzőkönyv /3. Az Egyetem előtt álló feladatok megvitatása. Ny. F. Horosajlov ügye. László Imre rektorhelyettes javasolja, hogy Ny. P. Horosajlov professzort, aki nem jelentkezett az egyetemen, a Tanács tekintse olyannak, mint aki az Egyetemről eltávozott.

Az MKKE Igazgató Tanácsának ülését László Imre rektorhelyettes vezette. Az igazgató tanács az egyetemi reformtervezetet tárgyalta.

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem - igazgató tanácsi ülések. [1957. február 22.](#)

Háy László rektorsága (1957-1963)

[Háy László](#) (Jászberény, 1891. augusztus 31. – Budapest, 1975. január 27.) diploma nélküli közgazdász, rektor, orvos (orvosként nem dolgozott), politikus, miniszter, egyetemi tanár, az MTA tagja. 1909-ben Jászberényben érettségizett. 1914 decemberében a Budapesti Magyar Királyi Tudományegyetem orvoskarán orvosi oklevelet szerzett. 1922-től Berlinben, a Német Kommunista Pártban, majd 1934-től Moszkvában, a Külkereskedelmi Intézetben dolgozott. 1944–1945-ben a moszkvai Kossuth Rádió szerkesztője volt. Közgazdasági egyetemet nem végzett, 1938-ban Moszkvában alapdiploma híján is közgazdász kandidátussá avatták, hogy lehessen azután külkereskedelmi miniszter, MNB elnök, majd az MKKE-en egyetemi tanár és rektor (1957-1963) és Magyar Tudományos Akadémiai tag a kommunisták vezette Magyarországon. 1956-tól másodállásban a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Politikai Gazdaságtan Tanszékének docenseként, 1957 szeptemberétől főállásban tanszékvezető egyetemi tanaraként dolgozott. 1957 augusztusában nevezték ki rektornak.

Forrás: [Háy László](#). Wikipédia.

Az oktatási rektorhelyettes László Imre egyetemi docens volt. (1953-1965).

A karok első dékánjai 1955-től: [Haász Árpád](#), Általános Közgazdasági Kar, [Huszár Géza](#), Ipar Kar, [Forgács Tibor](#), Kereskedelmi Kar.

Az Egyetemi és Főiskolai Tanulmányi Érdemérem kitüntetésre az Egyetemi Tanács az alábbiakat javasolja: Huszár Tibor és Trux Éva volt külkereskedelmi szakos hallgatók, végzetek 1956/57-ben. Mihalik István, Pálincás László, Szecskő Tamás és Viniczei Gábor volt polgárd. szakos hallgatók, végeztek 1955/56-ban. Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem – tanácsulések. [1958. március 18.](#) ([Mihalik István](#) (1933-) később az MKKE, majd a Miskolci Egyetem professzora, Szecskő Tamás ([1933-1997](#)) kandidátus, a Tömegkommunikációs Központ, későbbi Magyar Közvéleménykutató Intézet főigazgatója. S. B.)

Markos György eltávolítása után Radó Sándor adott be pályázatot a Gazdaságföldrajz Tanszék vezetésére. Az Egyetemi Tanács pályázatát támogatta.

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem – tanácsulések. [1958. július 17.](#)

Szerdán a tudomány- és a műszaki egyetemeken is megkezdődtek a felvételi vizsgák. A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem nappali tagozatára 680 fiatal jelentkezett, köztük több mint hatvan érettségi után néhány évig a termelésben dolgozott. A felvételre jelentkezett munkásparasztszármazásúak száma meghaladja a háromszázat.

Népszava, [1959-07-02. 153. sz.](#)

Ezer hallgató jelentkezett a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem levelező tagozatára, elsősorban olyanok, akik jelenleg is közgazdasági beosztásban dolgoznak.

Esti Hírlap, [1959-07-18. 167. sz.](#)

A film szerepe a technológiai és áruismereti oktatásban Dr. Kolláth György adjunktus, Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem. A szemléltetés fontos szerepet tölt be az elméleti oktatásban minden oktatási intézményünkben. A tananyagot előadó tanárnak sokféle eszköz áll rendelkezésére. Így felhasználhatja az éppen előadott tananyaghoz a következőket:

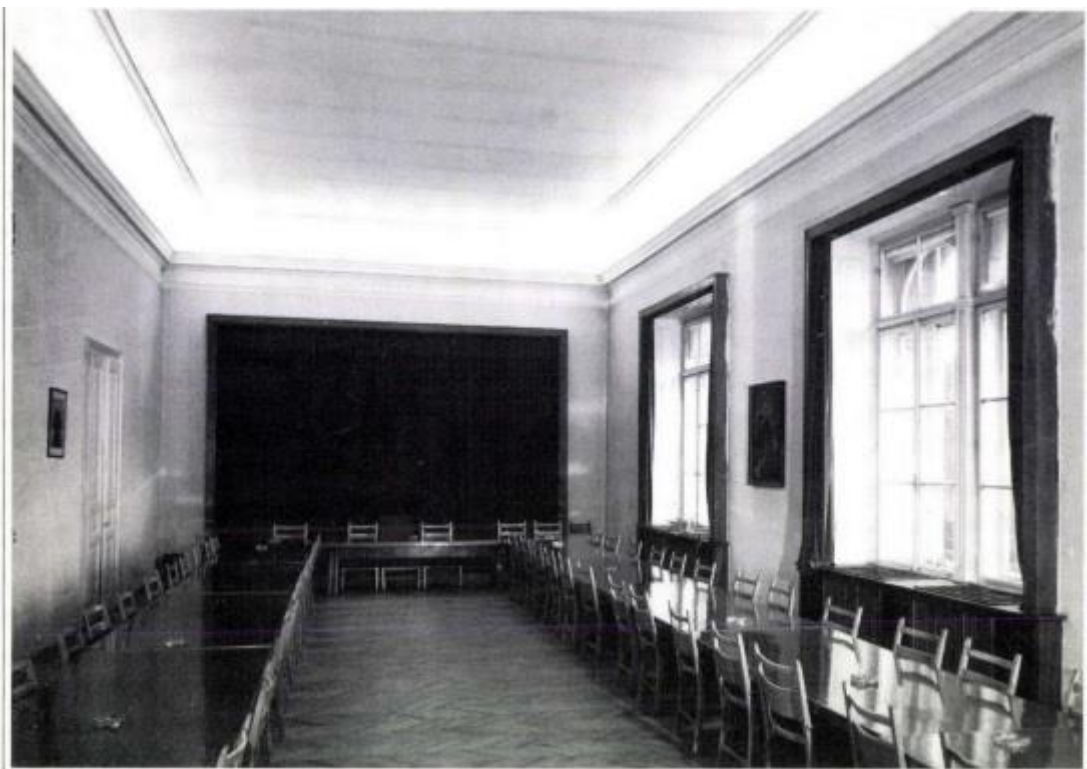
- a) különböző rajzokat és táblázatokat, amelyeket nagy táblák formájában előre elkészítenek,
- b) rajzokat és táblázatokat epizskóppal vagy diaszkóppal kivetítve,
- c) anyagokat és eszközöket,
- d) kísérleteket mutathat be, és mozgó-illetve állóképsorozatot vetíthet le.

Felsőoktatási Szemle, [1959 1. sz.](#)

1959. Közgazdász. Bögre Katalin a szerkesztő. A pártpolitika csökkent, megjelentek a humoros írások, a kirándulásokról a beszámolók (Magyarország és a szocialista országok).

Meghalt 1959. április 28-án [Fogarasi Béla](#) elvtárs, egyetemünk volt rektora.

Közgazdász. [1959. 4. sz.](#)

Egyetemi tanácsülések terme. [1950-es évek](#).

A MARX szobor az Aulában (1959-2012)

A Közgazdasági Egyetem újjászervezésének 10-ik évfordulójára rendezett ünnepségek és tudományos ülés-szak előkészítésével kapcsolatban merült fel a kérdés, hogy egyetemünk névadójáról miért nincs legalább egy mellszobor felállítva az aulában. Felkeresték [Farkas Aladár](#) szobrászművészt, akinek műtermében a választás a „Gondolkodó Marx” szobrára esett. Művelődésügyi Minisztérium kérésünkre megvette a szobrot egyetemünk részére. Farkas Aladár szobrászművész évekig a Szovjetunióban tartózkodott, ahol megismerte az új művészi irányzatokat. Ennek egyik legjelentősebb terméke a „Gondolkodó Marx” szobra. A szobor felállításával egyetemünk régi adósságát törlesztette le. A szobor avatása 1959. november 7-én volt.

Új Marx szobor. Népszabadság, [1959-11-07. 262. sz.](#)

Új népköztársasági ösztöndíjasok. Az egyetem vezetősége az alábbi hallgatók részére juttatta, a beküldött pályázatok alapján, a Népköztársasági ösztöndíjat: Marczell Jenő III. éves ipar, Hoós János IV. általános, Mokher Ernő II. pénzügy, Arató Jenő II. tanár b, Bakonyi Imre IV. külkereskedelmi, Gál József IV. külkereskedelmi és Huszár Ernő IV. külkereskedelmi szakosok.

Közgazdász. [1959. 12. sz.](#)

Háy László rektor szoborleleplező beszéde. [] *Meg vagyok győződve arról, hogy néhány évtized múltán nem Krisztus születésétől, hanem a Nagy Októberi Szocialista Forradalomtól fog kezdődni az időszámítás és maguk közül, fiatal barátaim, még sokan majd 1-et fognak írni 1917 helyett, mert ez lesz az új időszámítás első éve.* A kommunizmusban nem Marx születésével kezdik az időszámítást, hanem azzal az időponttal, amikor a marxi elmélet a másik lángeszű és lánglelkű forradalmár, Lenin tanításaival gazdagítva és a tömegeket magával ragadva, kézzelfogható módon anyagi hatalommá vált, amikor a munkásosztály első ízben szilárdan megragadta a hatalmat és Marx államelméletének megfelelően megingathatatlan módon megszervezte a proletárdiktatúrát.

Közgazdász. [1959. 16. sz.](#)

Az újonnan megválasztott egyetemi pártbizottság tagjai. Háy László, Haász Árpád, Bedő Gyula, Bikics István, Erdei György, Farkas Sándor, Gondi József, Kalász Lajos, Kőmíves Imre, Kövesi Tibor, Megyeri Endre, Meisel Sándor, Mihály Albert, Molnár Imréné, Pach Zsigmond Pál, Polgár Sándor, Szuhay Miklós, Varga Sándor, Vörös Gyula. Póttagok: Csordás György, Szanyi Jenő, Kéri Zoltán, Szántai Kálmán. Az MSZMP VB tagjai: Bedő Gyula titkár, Bikics István szervező titkár, Mihály Albert agit. prop. felelős, Vörös Gyula okt. felelős, Erdei György KISZ-felelős, Háy László, Haász Árpád elvtársak funkció nélküli VB-tagok.

Közgazdász. [1959. 15. sz.](#)

Nagy örömmel értesültünk arról, hogy Háy László elvtársat, egyetemünk rektorát beválasztották az MSZMP Központi Bizottságába. [] Háy László a következőket mondta el: Három évvel az ellenforradalom után a küldötték személyében magunk előtt láthattuk a megújódott, sok tapasztalattal gazdagodott, ideológiai tekintetben megtisztult, egységbe kovácsolódott, magabiztos pártot.

Közgazdász. [1959. 18. sz.](#)

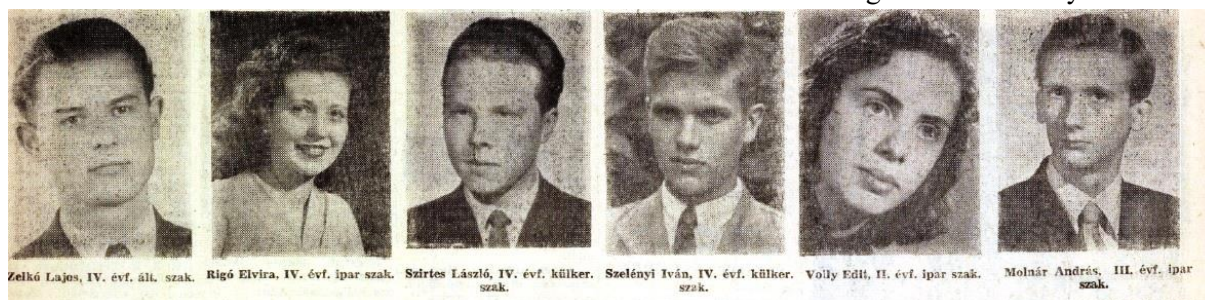
Kitűnő tanulóink. Közülük az MKKE-n tanítottak Marczell Jenő, Zelkó Lajos, [Szelényi Iván](#). Köves András Kopint-Tárki Konjunktúrakutató Intézet. Tudományos tanácsadó, az MTA doktora, 1993.

Somlyós Gabriella   Hetényi István   Kéri Judit   Köves András   Zagyvai Marianne   Sárközy Sándor

Marczell Jenő   Dienes Judit   Mokher Ernő   Miklós Ágnes   Aranyi Attila

Zelkó Lajos   Rigó Elvira   Szirtes László   Szelényi Iván   Volly Edit   Molnár András

Koszonits Katalin Becski György Polgár Edit Kerékgyártó Pálma Povázsai János Miklós Valéria
 Közgazdász. [1960. 3. sz.](#)

A Közgazdasági Társaság hírei. A Magyar Közgazdasági Társaság Politikai Gazdaságtan Szakosztálya május 11-én tartotta alakuló ülését. [Ajtai Miklós](#), az Országos Tervhivatal elnökhelyettese, a társaság elnöke javaslatára az ülés résztvevői megválasztották a szakosztály vezetőségét. Tagjai: Arató Oszkár, az MSZMP Pártfőiskolájának tanszékvezetője; Bedő Gyula, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem adjunktusa; Benke István, az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem tanszékvezetője; Búza Márton, a Kosuth Könyvkiadó osztályvezetője; Denes József kandidátus, a Budapesti Műszaki Egyetem tanszékvezetője; Erdős Péter kandidátus, a Közgazdaságtudományi Intézet osztályvezetőhelyettese; Gerő Tamásné kandidátus, a Pénzügyminisztérium főelőadója; [Hoch Róbert](#), a Közgazdaságtudományi Intézet munkatársa; Kahulits László, a Társadalmi Szemle munkatársa; Kompakter Benőné technikumitanár, a Művelődésügyi Minisztérium főelőadója; [Mátyás Antal](#), a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem docense; Molnár Endre, az MSZMP Központi Bizottságának munkatársa; [Nagy Tamás](#) kandidátus, egyetemi tanár, a Közgazdaságtudományi Intézet osztályvezetője; Ripp Géza, a Közgazdasági Szemle főszerkesztője; [Szabó Kálmán](#), a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem docense; Varró Tibor, az Eötvös Loránd Tudományegyetem docense; Vörös Gyula kandidátus, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tanszékvezetője. A vezetőség elnökéül Nagy Tamás kandidátust választották.

Figyelő, [1960-05-24. 21. sz.](#)

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen önkiszolgáló éttermet rendezett be a Pest-Budai Üzemi Vendéglátó Vállalat. Négyszáztízzen étkezhettek műanyag-asztalok mellett egyszerre, gyorsan, kényelmesen. Egy-egy diák húsz perc alatt végez. A hatalmas terem közepén két oldalról üvegfal húzódik. E mögött történik a kiszolgálás. A korlát mögé lépő először háromszög alakú tálcát emel le a polcra, evőeszközt vesz a rekeszekből, és két darab kenyeret a kosárból. Az első ablaknál megkapja a húst és a főzeléket, a másodikonál a levest, tésztát, s a savanyút. Mindezt pillanatok alatt. Mindenki kétfajta menü között választhat. Az asztal közepén — ügyes megoldás — praktikus négyzet alakú emelvényen kancsóban vizet és törhetetlen üvegpoharakat helyeznek el. Ha végez a vendég, a felszolgáló viszi el az edényt, és helyezi automatára, futószalagon kerül a használt tányér, kanál, kés a mosogatóba.

Esti Hírlap, [1960-09-04. 209. sz.](#)

Automata menza az MKKE-en

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen az idén először vezették be az előfelvételi rendszert. Az elsőéves hallgatók felemelt létszámán túlmenően 130 előjegyzett hallgatója van az egyetemnek, ezek fele Budapesten, másik része vidéken lakik. Az előfelvételi rendszer lényege, hogy a hallgatóknak jövőre már nem kell újabb felvételi vizsgát tennie.

Népszava, [1960-09-23. 226. sz.](#)

Az iskolai reform vitája a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen kibővített tanácsülésen vitatták meg az oktatási reformtervezetet. Az irányelveket dr. Háy László, az egyetem rektora ismertette. — A fizikai munka — mondta a többi között — nélkülözhetetlen a gyakorlati szakmai képzésben. Az üzem megismerése, az üzemek dolgozóinak megismerése gyarapítja a tanulók élettapasztalatát, megkönnyíti az oktatást. A tananyag túlméretezésével kapcsolatosan a rektor hangsúlyozta: tévedés azt hinni, hogy az ismeretek mennyisége méri az oktatás színvonalát. A kisebbre méretezett tananyag mélyebb megértése és a tanultak összekapcsolása a gyakorlattal emeli a színvonalat akkor is, ha az ismeretek volumene csökken. — A túlterhelés megszüntetése — mondta dr. Háy László — egyetemi vonatkozásban éppúgy, mint az alsó- és középfokú oktatásban, a reform legbonyolultabb, legnagyobb körütekintést igénylő problémája, s egyúttal az a feladat, amelynek megoldása a legnagyobb ellenállásba ütközik. Ezen a területen mutatkozik leginkább a ragaszkodás a régihez, a tiltakozás az újjal szemben. A hallgatóknak meg kell kapniuk a szakmájuk gyakorlásához szükséges, a tudományág jelenlegi állásának legmegfelelőbb tananyagot, és pedig úgy, hogy ismereteiket gyakorlati kérdések megoldására önállóan alkalmazni tudják. Az egyetemi hallgatók oktatása nem tudósképzés. A kiváló képességű hallgatókkal külön kell foglalkozni. Elő kell mozdítani a tudományos diákkörimunkát, ösztönözni kell az ifjúságot, hogy a tanmeneten kívül is foglalkozzék tudományos problémákkal. A szakemberek továbbképzésével kapcsolatosan a rektor hangsúlyozta: 1962 elejétől meg kell kezdeni a közgazdászok továbbképzését is.

Esti Hírlap, [1960-09-29. 230. sz.](#)

Meghalt dr. Mentés Imre docens, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem matematikai tanszékének vezetője.

Magyar Nemzet, [1960-07-19. 170. sz.](#)

Ülést tartott a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság A Központi Népi Ellenőrzési Bizottság pénteki ülésén az elnökség bejelentette, hogy az Elnöki Tanács a KNEB tagságának megbízatása alól eddig végzett munkájának elismerése mellett dr. Háy Lászlót, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem rektorát saját kérésére felmentette, helyette [Sulyok Bélát](#), a Magyar Nemzeti Bank elnökét nevezte ki a KNEB tagjává. Magyar Nemzet, [1960-10-01. 233. sz.](#)

Közgazdász. 1961. Bögre Katalin a szerkesztő. Részletesen foglalkoztak a vizsgaeredményekkel, a tanszékek munkáinak értékelésével, a terv-matematika szak beindításával, az MSZMP és a KISZ élet eseményeivel, a munkás - paraszt származású hallgatók vizsgaeredményeivel. A humoros oldal és a sporteseményekről való beszámolók is megmaradtak. Az SZKP XXII.-ik kongresszusa több alkalommal kiemelt téma volt, hogyan lehet az SZKP kongresszusának határozatait a képzésben hasznosítani. (Vigyzó szemetek Moszkvára vessétek! Batsányi János után szabadon. S. B.)

Szoboravató ünnepség a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. Bensőséges ünnepség keretében leplezték le november 6-án a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen az Egyetem névadójának, Marx Károlynak bronzba öntött szobrát, [Farkas Aladár](#) szobrászművész alkotását. A szoboravató ünnepségen megjelent dr. [Friss István](#) elvtárs, a Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaságtudományi Intézetének igazgatója, Szerényi Sándor elvtárs, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága Tudományos és Kulturális Osztályának helyettes vezetője, Molnár János elvtárs, a művelődésügyi miniszter helyettese, valamint a szobor alkotója. A szoboravató beszédet dr. Háy László elvtárs, a közgazdaságtudományok doktora, az Egyetem rektora tartotta. Beszédében többek között a következőket mondta. Marx a társadalomtudományok terén örök időkre szólót alkotott. Felfedezte az emberiség történetének fejlődéstörvényét és megállapította a tőkéstermelési mód és az ebből származó polgári társadalom mozgástörvényeit.[] A kommunizmusban nem Marx születésével *kezdődik az időszámítás*, hanem azzal az időponttal, amikor a marxi elmélet a másik lángeszű és lánglelkű forradalmár, Lenin tanításaival gazdagítva és a tömegeket magával ragadva, kézzelfogható módon anyagi hatalommá vált, amikor a munkásosztályelső ízben szilárdan megragadta a hatalmat és Marx államelméletének megfelelően megingathatatlan módon megszervezte a proletárdiktatúrát. Mi tudjuk, hogy a történelmet a tömegek csinálják, ezzel a felfogásunkkal azonban nem tagadjuk azt, hogy kimagasló személyiségek, mint pl. Marx vagy Lenin, a tömegek élén nagy szerepet játszanak a történelem formálásában.

Felsőoktatási Szemle, [1960. 2. sz.](#)

[Farkas Aladár](#) szobrászművész a művész Százados úti műtermében

Közgazdászaink, akiknek körében most kezd meghonosodni a matematika közgazdasági alkalmazásainak gondolata, nagy várakozással tekintenek a matematika felé, és örvendetes változásként kell elkönyvelni azt a tényt, hogy a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem a jövő tanévtől kezdve ún. terv-matematikuskus képzését kezdi el.

[Hajós György](#) akadémikus: A matematika gyakorlati alkalmazásairól. Magyar Tudomány – A MTA Értesítője, [1960. 9. sz.](#)

Az első ürrepülésről. Háy László, az egyetem rektora: Miután a [Vosztok űrhajó](#) első útjáról a világűrből sikeresen visszatért a Földre, lehetett olyan véleményt hallani, hogy 1961. április 12-én az emberiség történetének új korszaka kezdődött. Szerintem ez a felfogás téves. *Az emberiség történetének új korszaka 1917. november 7-én kezdődött és a Vosztok, ennek az új korszaknak egyik nagyszerű alkotása. Újbóli bebizonyosodott, hogy nincs olyan akadály, amelyet a szovjet nép Lenin pártjának vezetésével le ne tudna küzdeni.* [] Nagyszerű perspektívák nyíltak meg a szocializmust és kommunizmust építő mai ifjúság előtt, amelyből azt a következtetést vonhatja le, hogy egyre gyarapítania kell tudását és erősítenie emberi helyzetét.

Közgazdász. [1961. 9. sz.](#)

Az 1960—61-es tanévben új szak indult az egyetemünkön: a terv-matematika szak.

Közgazdász. [1961. 10. sz.](#)

A Munka Vörös Zászló Érdemrendjével tüntették ki 70. születésnapján dr. Háy László elvtársat. Közgazdász. [1961. 14. sz.](#)

[Szép Jenő-Krekó Béla](#): A matematikai módszerek az egyetemi oktatásunkban. [] A matematika-oktatás nem öncél egyetemünkön, hanem a képzés szerves része. Azért oktatunk matematikát, hogy a közgazdászok kezébe e tekintetben is korszerű színvonalon álló eszközöket adjunk, amelyek a gazdasági döntések meghozatalánál matematikai szempontból is a legfejlettebb módszerek alkalmazását teszik lehetővé. Amint a külföldi példák is mutatják, a közgazdászképzésben ma már elkerülhetetlen, hogy rá ne térjünk erre az útra. Egyetemünkön meg is történtek e tekintetben a kezdő lépések. Először is teljesen átformáltuk az egész matematika oktatás programját —a jelenlegi követelményeknek megfelelően. Létrehoztuk a tervmatematikai szakot.

Közgazdász. [1961. 17. sz.](#)

Márciusban megkezdődik a közgazdász továbbképzés. [] Már március elsején indulnak továbbképző tanfolyamok, bár most rövid félét tudunk csak tanítani. Négy tanfolyam indul, szocializmus politikai gazdaságtana, munkagazdaságtan, anyagi ösztönzés, anyagi érdekelttség, a gazdasági programozás modern matematikai módszerei című témakörökből. [] A továbbképző tanfolyam hetenként két óra elfoglaltságot jelent este 6—8-ig. A feltétel közgazdasági oklevél, a tandíj pedig 40—50 forint félénként.

Közgazdász. [1962. 2. sz.](#)

Kitűnő tanulóink.

Kitűnő tanulók

Kitűnő tanulóink. Közülük az MKKE tanárai lettek [Zalai Ernő](#), (1943-2021), az MTA rendes tagja (2004). [Rupp András](#) (1941-), [Horváth Ferenc](#) (1942-2003) ipari miniszter (1989-1990), [Csáki Csaba](#) (1940-) rektor (1985-1991), Mózes László, Tóth Tamás, [Szabó Gábor](#) (1942-2022) az MTA doktora (1990), a [PTE KTK-n](#) tanított 1974-1985 között. [Hanyecz Vince](#) (1943-) Ki kicsoda. Szarvas 2000-2010. A mezőgazdasági tudományok kandidátusa, címzetes egyetemi tanár, [Becsky György](#) (1939-1989) közgazdaságtudományok kandidátusa, A BME Politikai Gazdaságtan Tanszék tanársegéde (1963–1965), az MTA Közgazdaság-tudományi Intézete tudományos segédmunkatársa (1965–1966), tudományos munkatársa (1966–1969), [Rozgonyi Tamás](#) (1942-2021). A szociológiai tudományok kandidátusa (1977) Oktatási tevékenységet 1967-től közel 40 éven át végzett a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen, az Államigazgatási Főiskolán, a Budapesti Gazdasági Főiskola jogelődjein, a Kereskedelmi Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Főiskolán, valamint a Pénzügyi és Számviteli Főiskolán. [Szennyessy Judit](#) az Edutus Egyetemen (1963-2012) volt oktató, majd egyetemi tanár, [Csömörön](#) a református egyház presbitere. Közgazdász. [1962. 4. sz.](#)

A Tanácsköztársaság évfordulója alkalmából az egyetemi KISZ szervezet köszöntötte a Tanácsköztársaság veteránjait: dr. Háy László elvtársat, egyetemünk rektorát, dr. [Haász Árpád](#) elvtársat, az Általános Kar dékánját, dr. [Berei Andor](#) elvtársat, a Politikai Gazdaságtan Tanszék vezetőjét, dr. [Vajda Imre](#) elvtársat, a Külkereskedelmi Tanszék vezetőjét, dr. [Radó Sándor](#) elvtársat a Gazdaságföldrajz tanszék vezetőjét, Nagy Sándor elvtárs raktárvezetőt, valamint Bruck Rózsa elvtársnőt, az egyetemi könyvtár dolgozóját. Közgazdász. [1962. 7. sz.](#)

Egyetemi könyvespolc. Lajos Sándor Könyvismertetés. Krekó Béla: Lineáris programozás. Közgazdász. [1962. 11. sz.](#)

Meghalt dr. Szelepcsényi Lajos tanszékvezető. 1962. június 5-én elhunyt dr. Szelepcsényi Lajos elvtárs egyetemi docens, az Ipari Technológia és Áruismereti Tanszék vezetője. [] 1953 óta tanított az egyetemen.

Szelepcsényi Lajos

Közgazdász. [1962. 13. sz.](#)

A pártbizottság tagjai. A pártbizottság tagjai a következő elvtársak lettek (25): Bedő Gyula, Benedeczki Jánosné, Berei Andor, Berend T. Iván, Bikics István, Dolgos János, Erdei György, Farkas Sándor, Gondi József, Háy László, Huszár Ernő, Kahulits László, Kalász Lajos, Káplár József, Kalmár György, Kreskay Ferenc, Megyeri Endre, Meisel Sándor, Molnár Imréné, Pach Zsigmond Pál, Poller Imre, Szanyi Jenő, Szuhay Miklós, Varga Sándor, Vági Ferenc. Az új pártbizottság a következőket választotta be a végrehajtó bizottságba: Kahulits László titkár, Bedő Gyula, Háy László, Kalmár György, Káplár József, Pach Zsigmond Pál, Poller Imre, Szuhay Miklós, Varga Sándor.

Az egyetem „diszpécseré. Farkas István, az irányító, a felvilágosító, vagy ismertebb nevén „a teremminiszter”. [] 1952-ben bízta rám az egyetemi oktatás zavartalan menetének biztosítását, amikor kineveztek központi irányítót.

Farkas István a teremminiszter

Kerékgyártó Elemér. A marxizmus-leninizmus felsőfokú oktatásának módszertani problémái. I. Felsőoktatási Szemle, [1962. 2. sz.](#)² I. A marxista tanszékek feladata, munkájuk célja. A felsőfokú oktatási intézményekben működő marxizmus—leninizmus tanszékek jelentős műhelyei a párt ideológiai munkájának. Ezen amunkahelyeken a fő célkitűzésnek megfelelően, a hallgatók tízezreinek a világnézetét alakítják ki és szilárdítják meg. Ezt a feladatot a tanszékek nemcsak a marxista filozófia, politikai gazdaságtan és a tudományos szocializmus közvetlen oktatásán keresztül valósítják meg, hanem hivatottak arra is, hogy világnézeti befolyást gyakoroljanak a szaktárgyak oktatására, és ezáltal közvetve is elősegítsék a kitűzött cél megvalósítását. [] Milyen problémák merülnek fel jelenleg munkánk hatékonyságának növelésével kapcsolatban?

1. Meglehetősen tisztában vagyunk a célkitűzéssel általánosságban, az elmúlt évek folyamán a legtöbb oktató behatóan megismerkedett és tisztában is van a marxizmus—leninizmus világméreteiben érvényes elméletével tartalmilag, ami — mint ismeretes — nemcsak elmélet, hanem egyúttal módszer is.

Ez az általános célkitűzés: a tudományos világnézet kialakítása; közelebbről: kommunista szakemberek képzésének elősegítése — jellemes, vagyis hatékony közreműködés erkölcsi-politikai szempontból szilárd egyéniségek kialakításában.

2. Problémák vannak azonban az általános cél konkretizálásával és azoknak a speciális szempontoknak, a felmerülő sajátosságoknak az elemzésével, amelyek az oktató-nevelőmunka hatékonyságának fokozásához elengedhetetlenül szükségesek. Ezek a szempontok nagyjából érvényesülnek ugyan gyakorlatilag, de a probléma nincs részletesen kidolgozva és tudományosan rendszerezve, vagyis nem elég tudatos.

3. Talán leginkább elhanyagolt az alkalmazott lélektan, az általános pedagógiai módszerek tekintetbe vétele s azok elsajátítása munkánk közben. Pedig e módszerek a világnézeti nevelőmunkára is érvényesek, az általános lélektannak a megismerése és cselekvés folyamatára vonatkozó törvényszerűségei e téren is elősegítik a hatékonyság fokozását.

4. Ezek közül nagyfontosságú, mint a hatékonyság fokozásának előfeltétele, az életkori sajátosságok ismerete, és az abból fakadó módszertani megfontolások, amelyekkel eddig különösen keveset foglalkoztunk.

5. Az ismeretszerzés folyamatában különleges szerepe van az érzelmeknek, amelyeket a fejtegetések logikai tisztaságára való törekvés, s e törekvések alapvető fontosságának elismerése mellett nagymértékben elhanyagoltunk.

6. Nincs kidolgozva az egyes tárgyak (a filozófia, a politikai gazdaságtan, a tudományos szocializmus) szakmetodikája.

Kerékgyártó Elemér. A marxizmus-leninizmus felsőfokú oktatásának módszertani problémái. II. Felsőoktatási Szemle, [1962. 3. sz.](#) [] Ebből az következik, ha azt akarjuk, hogy valóban széleskörű mozgatóerővé váljék a szocialista hazafiság és nemzetköziség, akkor a valóságban tapasztalható tényleges jellegének megfelelően kell elemeznünk és propagálnunk. Egyébként a szocialista hazáról és a dolgozók nemzetközi szolidaritásáról szóló elmélet formálisismeret marad, és üres szólamná válik, mert nem létezik érzelmileg. Következésképpen nem is mozgatóerő, vagyis nem alakul ki politikánk és propagandamunkánk hatására a szavak és tettek egysége, nem realizálódik a hazafias tett. Ezen a téren is érvényesítenünk kell a lelki élet mechanizmusának azt a törvényszerűségét, hogy értelmi és érzelmi elemek együttesének alapján az érzelmek szolgáltatják a tettekre serkentő energiát. A pszichikai elemek tekintetbevétele ezen a területen azért fontos, mert az ösztönösségtől a tudatosság felé haladva mindvégig szerepet játszanak az érzelmek azzal a

² Ez a tanulmány rövidített formában felszólalásként elhangzott a társadalomtudományok oktatásának módszertani problémáival foglalkozó konferencián, Kijevben, 1961 október 4-én.

természeti és társadalmi környezettel kapcsolatban, amelyet a dolgozó nép működési terepének és életkéretének tekintünk nemzeti vagy nemzetközi értelemben. Az ösztönös hazafiság síkján, igen széles körben, a haladásért küzdő dolgozó tömegek tudatában, mint tagolatlan fogalom és az a célkitűzés, amely a nép érdekeit fejezi ki, hogy „küzdeni kell a nép boldogulásáért”.

[Kerékgyártó Elemér](#) (1919-1962) a filozófia tanszék vezetője [repülőbalesetben](#) (Párizs közelében) meghalt. Közgazdász. [1962. 19. sz.](#)

[Kerékgyártó Elemér](#) (Debrecen, 1918. febr. 1. – Párizs közelében, 1962. nov. 23.) filozófus, a filozófiai tudományok kandidátusa (1957). 1936–41-ben mint az Eötvös-kollégium tagja elvégezte a Budapesti Tudományegyetem magyar–angol szakát. 1944-ben részt vett a Béke-párt munkájában s a fegyveres akciókban. 1945 után a közigazgatásban, az egyetemi ifjúsági mozgalomban, majd a pártközpontban tevékenykedett Szegeden, majd az ELTE-t vezette a marxista-leninista, illetve a filozófiai tanszékét. 1957-től a Kulturális Kapcsolatok Intézetében dolgozott. Ebben az évben védte meg Moszkvában kandidátusi disszertációját: A karácsonyista ideológia bírálatához. 1959. aug.-tól a Marx Károly Közgazdasági Egyetem filozófiai tanszékének tanszékvezető docense, 1962. máj.-tól a Kulturális Kapcsolatok Intézete Nemzetközi osztályának vezetője. Repülőszerencsétlenség áldozata lett.

A forradalom főpróbája? Bándy Sándor és Jancis Long [Kerékgyártó Elemér](#) A karácsonyista ideológia bírálatához című kandidátusi értekezésének védésére 1956 szeptemberében, hat héttel a forradalom kitörése előtt került sor. Kerékgyártó ekkor az Oktatásügyi Minisztérium Marxizmus–Leninizmus Osztályának vezetője és az Eötvös Loránd Tudományegyetem dialektikus materializmus tanszékének helyettes vezetője volt. Tudományosnak ható címe ellenére dolgozatával nyílt ideológiai támadást intézett [Karácsony Sándor](#) filozófus-tanár életműve ellen, akinek nevét egész Magyarországon jól ismerték, bár az ország határain túl azóta is teljesen ismeretlen maradt. A szerző sztálinista fordulatai már 1956-ban is elavultnak tűnhettek, hiszen a Sztálin halálát követő és az SZKP XX. kongresszusa után felgyorsuló enyhülés immár az elfogadhatóbb nyelvezet előtt is megnyitotta az utat. Kerékgyártó írását még támogatói sem tekintették tudományos igényű munkának. Az értekezés mentségére csupán az szolgálhatott, hogy egy évvel korábban íródott, akkor, amikor a dogmatikus marxizmus–leninizmus még megkérdőjelezhetetlen volt. Hogy hogy nem, ez a jórészt érdektelen írás a védés – máskor unalmas – formalitását mégis képes volt sokak számára máig emlékezetes eseménnyé tenni. [] Egy-két rövidebb hozzászólás után végre [Szabó Árpád](#) kapta meg a szót. Szabó egészen más hangot ütött meg; keményen támadta a szerzőt, a szándékot, magát az írást, és végül a rendszert, amelyben megszülethetett. „Amikor egy törpe harcba száll egy óriással, mi a legjobb eszköze? Felragad egy marék sarat, s az óriás arcába vágja.” Karácsonyt később a „magyar nyelv mesteré”-nek nevezte, és méltatta érdemeit. Ami pedig a törpét illeti Kerékgyártót nem egyszerűen Karácsony nézeteinek elferdítésével, hanem gyatra tudományos teljesítménnyel vádolta meg. Szavaival a hallgatóságot is egyre jobban feltűzelte, amely a szónok frappáns retorikai fordulatait minduntalan tüntető tapsal jutalmazta. (Kerékgyártó Elemér halála után a Filozófiai tanszék vezetője Kiss Artúr lett. S. B.)

Kérdés a VIII.-ik kongresszusról. Pártunk VIII. kongresszusával kapcsolatos kérdésekre adott választ hallgatóinknak szerdán a rektor elvtárs, Háy László, a Központi Bizottság tagja. A felmerült kérdések közül néhányat az alábbiakban közlünk: KÉRDÉS: A húszéves tervünk az ipari termelés megötszöröződését irányozza elő. Reális lehet-e ez a terv? Ha reális és megvalósítható, akkor milyen helyet foglal el iparunk világviszonylatban? VÁLASZ: *Az ipari termelés megötszöröződése a 20. esztendő során reális, sőt azt mondhatjuk, óvatos terv.* Természetesen feltételezzük a szocialista országok együttműködésének kibonta-

kozását és feltételezzük, hogy sikerül megőrizni a békét. Hogy milyen helyet foglalunk el világviszonylatban, ezt pontosan meghatározni nem lehet, *de általában azt mondhatjuk, hogy az életszínvonal tekintetében el fogjuk érni 1980-ra a legfejlettebb nyugat-európai országokat*, de a legfejlettebb szocialista országok, mint például a Szovjetunió, Csehszlovákia a gazdasági színvonal tekintetében még mindig előttünk jár majd. [] KÉRDÉS: Az „aki nincs ellenünk — velünk van” jelszó nem jelenti-e az osztályharc feladását a szocializmusban? VÁLASZ: Bizonyos években pártunkban, sőt nemcsak a mi pártunkban, hanem általában elterjedt az a harci jelszó, hogy aki nincs velünk, az ellenünk van. Tisztában vagyunk azzal, hogy ez a jelszó teljesen helytelen. Csak egy példát. Amikor 1958 végén elkezdődött a mezőgazdaság átszervezése, akkor a parasztság jelentős része még nem volt velünk. Mi lett volna, ha ellenségnek tekintjük őket? Bár nem voltak velünk, nem ellenségnek, hanem potenciális szövetségesnek tekintettük, meggyőztük és szövetségessé tettük. „Aki nincs ellenünk, az velünk van” — ez a régebbi jelszónak a megfordítása agitációs célból. Erről a következőket mondta Kádár elvtárs: „ez a megállapítás nem tudományos tézis, hanem egyszerű politikai megállapítás, ha úgy tetszik, agitációs jelszó, amely emberek viszonyára, nem pedig világnézetre vonatkozik. Az ideológiában ez a jelszó használhatatlan. Az ideológiában ellenséges minden elmélet, amely nem marxista—leninista, mert az ideológiákat nem lehet összekeverni, összebékíteni.

Közgazdász. [1962. 20. sz.](#)

Bognár József. Meghalt [Varga István](#) (1897-1962) professzor.

Varga István

Közgazdász. [1963. 1-2. sz.](#)

Kitűnő tanulóink.

Kitűnő tanulóink

Kitűnő tanulóink. Közülük az MKKE-n tanítottak [Csáki Csaba](#), [Horváth Ferenc](#), Bethlendi László, Tóth Tamás, [Zalai Ernő](#), [Mundruczó György](#), [Szabó Katalin](#).

Közgazdász. [1963. 3. sz.](#)

Nyers Rezső látogatása egyetemünkön. A beszélgetést Háy László rektor elvtárs tájékoztatója vezette be. Beszámolt arról, hogy az egyetem munkája nyugodt politikai légkörben folyik, az egyetem munkatársai és hallgatói helyeslik a pártkongresszus határozatait. [] Nyers elvtárs egyetemünk problémáit megértéssel fogadta és reálisnak tartja azokat. Válaszában abból indult ki, hogy világosan látni kell a gondok megoldásának feltételeit. Mindenekelőtt azt, hogy „három szűk esztendő” áll mögöttünk — mondotta —, és ugyanakkor nagy feladatokat kellett megoldanunk: a mezőgazdaság átszervezését, a műszaki fejlesztést. Ez az oka többek között annak, hogy a nemzeti jövedelemnek csak 1,5 százalékát fordíthatjuk tudományos kutatásra, szemben a Szovjetunió és az Egyesült Államok 2,5 százalékos ráfordításával. Jelenlegi helyzetünkben — bár a tudomány fejlődése kívánatosná tenné — nem lehet átcsoportosítást végrehajtani a nemzeti jövedelemben. A párt és a kormány világosan látja ezeket a problémákat és ahogy fejlődésünk során megérnek rá a feltételek, meg is oldja azokat. Természetesen, meg kell vizsgálni, hogy helyes-e a források felosztása. Közgazdász. [1963. 4. sz.](#)

[Medgyessy Péter](#). Ez év nyarán az egyetemi KISZ vb igyekszik minél jobban megszervezni az idei építő-táborokat. Ezt a célt szolgálja, hogy augusztusra nem lesz szervezés (hogy az építőtábor ne ütközzön a hallgatók megérdemelt nyári pihenésével). Júliusban két turnust indítunk, az egyiket július első, a másikat július második felében. A lányok Hatvanba mennek, az ottani állami gazdaságba, zöldség- és gyümölcs szedésre, a fiúk Tárnokra, a budapest—balatoni műút építésére.

Közgazdász. [1963. 5. sz.](#)

A Magyar Tudományos Akadémián 1963. február 26-án folyt le dr. Berend T. Iván, a történettudományok kandidátusa, egyetemünk általános közgazdasági karának dékánja „Újjáépítés és a nagytőke elleni harc Magyarországon 1945—1948” című doktori disszertációjának vitája. [] Az opponensek: Háy László, egyetemünk rektora, [Mód Aladár](#), az Eötvös-egyetem s [Vajda Imre](#), egyetemünk professzorai voltak. Közgazdász. [1963. 5. sz.](#)

A Marx szobor megkoszorúzása, Marx halálának 80. évfordulója alkalmából

Közgazdász. [1963. 6. sz.](#)

Hallgatónk köszöntötték a Tanácsköztársaság veteránjait, Háy Lászlót, Haász Árpádot, Vajda Imrét, Radó Sándort és Berei Andort

Közgazdász. [1963. 6. sz.](#)

Brüll Mária. A tehetség érvényesüléséért. Az új felvételi rendszerről. Megszüntették a származás szerinti felvételt. Még egy-két hét és egyetemünk kapui megnyílnak az új jelentkezők előtt, elkezdődnek a felvételi vizsgák. Mint ismeretes, kormányunk módosította az eddigi felvételi rendszert és az 1963/64-es tanévre jelentkezők közül már az új elbírálás szerint választják ki a legjobbakat. BEREND T. IVÁN elvtársat, az

általános kar dékánját kerestük fel, hogy néhány szóval ismertesse a felvételi rendszer jelentősebb változásait. — A legjelentősebb reformot a származás szerinti megkülönböztetés eltörlése jelenti. Társadalmunk fejlődésének jelenlegi szakaszán már nincs szükségünk ilyen megkülönböztetésekre — kezdi Berend elvtárs. — Az elbírálás alapja a rátermettség, a képesség, de, a politikai, világnézeti érettséget is figyelembe vesszük. [] — Milyen változásokat hozott a reform a jelentkezők felkészültségének elbírálása terén? — Az eddigieknél lényegesen alaposabban szeretnénk megismerni és figyelembe venni a jelentkezők felkészültségét. Ezért a felvételnél sokkal nagyobb szerepet nyer a középiskolában elért tanulmányi színvonal. Az érettségi eredményt eddig is beszámítottuk, de a felvételi vizsgákon elnyerhető osztályzatok (pontszámok) mellett annak csak alárendelt szerepe volt. Most viszont az új rendelkezés értelmében a felvételi vizsgán elérhető maximális pontszám felét a középiskolai tanulmányi eredmény teheti ki, oly módon, hogy a felvételi vizsga tárgyaiból a középiskolai tanulmányok során elért átlag- eredményt és az érettségi (képesítő) vizsga eredményét vesszük figyelembe. Nagy előnye tehát a rendszernek, hogy nem pusztán a felvételi vizsga rövid ideje alatt felmutatott — s a nagy tét, az izgalom miatt sokszor a valóságos tudásnál gyengébb — eredmény dönt. A középiskolai tanulmányok alatt elért eredmények sok szempontból biztosabb alapot nyújthatnak a jelentkezők tényleges képességeinek megítéléséhez. Ez természetesen nem csökkenti a felvételi vizsgák fontosságát sem. Van ugyanis egy teljesen megnyugtatóan meg nem oldott probléma e kérdéssel kapcsolatban. Sajnos az egyes iskolák színvonala között — néha nem is csekély — különbség van. Vannak jobb és gyengébb középiskolák, sőt jobb és gyengébb osztályok is, s a színvonalkülönbség az egyes érdemjegyek mögött meghúzódó tudás terén sokszor igen nagy. Több éves felvételi gyakorlat alapján mondhatom, hogy nemegyszer megdöbbentő különbséget tapasztaltunk pl. egy-egy községi mezőgazdasági tagozatú közgazdasági technikum és egy fővárosi gimnázium között. S előfordult — s nem is ritkán —, hogy az utóbbi iskolából jelentkező diák közepes — jó érettségi eredménye — mint a felvételi vizsgán kiderült — nagyobb felkészültséget fed, mint az előbbi iskola kitűnő bizonyítvánnyal fémjelzett ismereti szintje. S ezzel jutottunk el a felvételi bizottságok feladatához — folytatja Berend elvtárs. A felvételi bizottságoknak nagyon körültekintően kell eljárniuk, alaposan kell értékelniük a felvételi vizsgákon nyújtott tudást. Ugyanakkor nem szabad mechanikusan csak a pontszámokból kiindulni. Feltétlenül szükséges, hogy jobban megismerjük a leendő hallgatókat. Ezentúl a szóbeli vizsga nagyobb részét — a tételes számonkérés mellett — egyéni beszélgetés tölti ki.

Közgazdász. [1963. 11. sz.](#)

Radó Sándor és Barla Ödön vizsgáztatnak

Közgazdász. [1963. 12. sz.](#)

Búcsúzunk — Köszöntjük. Az Egyetemi Tanács és a Pártbizottság 1963 szeptember 6-án ünnepélyesen búcsúztatta Háy László elvtársat nyugdíjba vonulása alkalmából. A búcsúztatón megjelent Molnár János miniszterhelyettes és a Budapesti Pártbizottság képviselőjében Hantos János. Háy elvtárs egyetemünkön végzett munkáját Bikics István dékán méltatta és köszönte meg. Tisztelt Háy elvtárs, kedves elvtársak! Az Egyetemi Tanács, a Pártbizottság, a KISZ-bizottság és a szakszervezeti bizottság, az egyetem valamennyi dolgozója és hallgatója nevében búcsúzom öntől abból az alkalomból, hogy megválnak az egyetemünket vezető rektori tisztségétől. Mindannyiunk nevében szeretném megköszönni azt az áldozatos és eredményes munkát, amelyet egyetemünkért kifejtett.

Közgazdász. [1963. 13. sz.](#)

Népköztársasági ösztöndíjasok az 1963-64-es tanévben. Mundruczó György, Sóvári Gizella, Szabó Katalin, Szegő Szilvia, Illés István, Matheisz Erzsébet, Nagy Erzsébet, Zalai Ernő, Forgó Ferenc, Guttyán Margit, Horváth Ferenc, Zsigmond Ildikó, Koszonits Katalin, Mózes László, Mádi Csaba, Tóth Tamás, Szabó Gábor.

Közgazdász. [1963. 14. sz.](#)

Jegyzőkönyv. a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Tanácsának [1959. július 13-án](#) tartott üléséről. Jelen vannak: Ballai László, Bora Gyula, Fekete Ferenc, Haász Árpád, Huszár Géza, Kéri Zoltán, Karádi József, Polgár Sándor, Rencz István, Sásdi István, Szanyi Jenő, Vörös Gyula, Wilcsek Jenő.

Az ülés elnöke: Háy László rektor. Az agrárgazdasági szak létrehozásával kapcsolatos teendők. Tananyagokkal kapcsolatos feladatok: az agrárgazdaságtani jegyzettel kapcsolatban: részletesebben kell taglalni a mezőgazdaság szocialista átalakításának szükségességét és előnyeit közgazdasági szempontból. [] A népgazdasági tervezés tananyagával kapcsolatban: meg kell őrizni a tananyagnak azokat a részeit, amelyek alaposan foglalkoznak a mezőgazdaság fejlesztésével kapcsolatos gazdaságpolitikai elvekkel, fejlődési irányokkal, főbb arányokkal. [] A gazdaságföldrajzi tananyaggal kapcsolatban: a mezőgazdasági- termelés körzeteivel és a termelési körzeteknek a szocialista átalakításhoz kapcsolódó fejlődésével a tananyag egyáltalán nem foglalkozik, pedig a területi elhelyezés a mezőgazdaságban is fontos. [] A politikai gazdaságtani jegyzettel kapcsolatban: a történeti és a gazdaságpolitikai részek rovására bővebben és mélyebben kellene taglalni néhány kérdést. Így pl. a szocialista mezőgazdaság fölénye a tőkés mezőgazdasággal szemben, a földjáradék a szocializmusban. Fontos lenne a szovjet mezőgazdaság legújabb fejlődésének közgazdasági elméleti vonatkozásainak is helyet adni a jegyzetben. [] Háy László elnök javasolja, hogy az egyetemi tanács jegyzőkönyvét küldjék meg az érintett karoknak és tanszéknek, akiknek nyilatkozni kell arról, hogy a javaslatokból mit valósítanak meg és mit nem, ez utóbbit pedig indokolják.

Egyetemi Tanács jegyzőkönyvei. Budapest, [1959. július 9.](#) Raktári Hivatal.

a./ Az Egyetemi Tanács elfogadja a terv-matematikai specializáció első féléves tantervét aszal, hogy a logika oktatás két féléves legyen: az első félévben a tradicionális logikát, a második félévben a matematikai logikát kell oktatni a hallgatóknak.

b./ A Tanács úgy dönt, hogy a terv-matematikai specializáció az Általános Karhoz tartozzék a népgazdaság Tervezése Tanszék vezetése alatt. Felelős: László Imre és Rencz István.

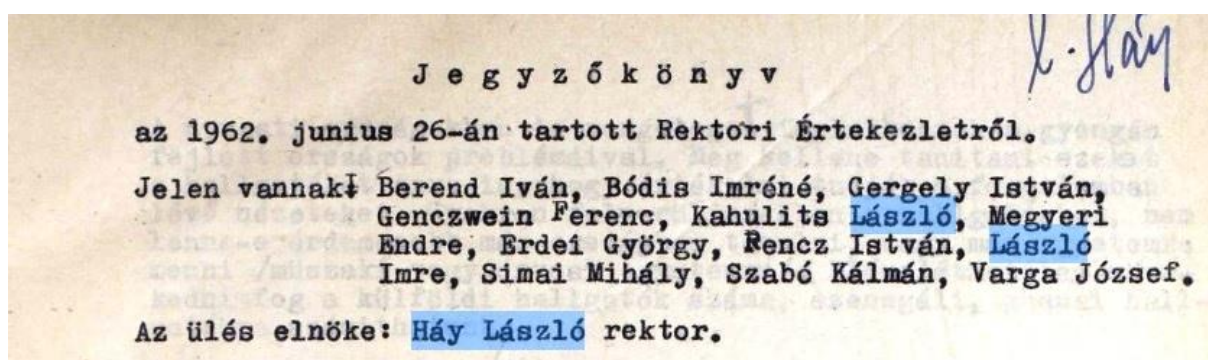
Egyetemi tanács döntései. [1960.június 25.](#)

Kiegészítés:

1960-ban megindult a terv-matematika szak az egyetem nappali tagozatán az Általános Közgazdasági Karon, elsősorban az országos hírű Gazdaságmatematika Tanszék és részben a Népgazdaság Tervezése Tanszék szervezetében. A szak indítása tudatos, erős elszakadást jelentett a korábban a matematikai alapú közgazdaságtant is érintő ideologikus képzéstől. Az új szak először négy és fél évben, matematikai, statisztikai, számítástechnikai, operációkutatási, lineáris algebra tárgyakkal indult útjára. Kiemelkedő oktatói révén (Krekó Béla, Szép Jenő, Meszéna György) hosszú időn keresztül az MKKE legnagyobb presztízt jelentő képzésévé vált.

Háy László rektor. Legjobban vezetett tanszékeink: a Gazdaságtörténet az Ipargazdaságtan és a Külkereskedelmi Tanszék. Legtöbb javítani való van a Technológiai és a Nyelvi Tanszék vezetésében, nagyon sok a tennivaló a Mezőgazdaság Gazdaságtana Tanszakon, ahol a hiányosságok abból származnak, hogy a tanszéknek éveken át nem volt vezetője.

Egyetemi tanács ülése. 1961. július 17.

Az 1962 június 26-án tartott Raktori Értekezleten Háy László rektor bejelenti, hogy a Minisztérium engedélye alapján létrejön a Közlekedési Tanszék.

Háy László rektor. Tagok Berei Andor, Berend T. Iván, Bikics István, Farkas Sándor, Haász Árpád, Huszár Ernő, Kalmár György, László Imre, Rencz István, Szabó Kálmán, Vajda Imre, Varga Sándor. Egyetemi tanács résztvevői. [] Vajda Imre: Háy elvtárs javaslatát elfogadja. Véleménye szerint a párttitkár személyében bekövetkezett változás azért tartozik az Egyetem általános helyzetéről szóló jelentésbe, mert a korábbi párttitkár működésével kapcsolatban, különösen módszerei tekintetében elég sok vita folyt, elég sok probléma merült fel az egyetemi tanácsüléseken is, de azokon kívül még inkább. Az Egyetem oktatóinak többsége úgy fogta fel a párttitkár szegélyében (Bedő Gyula, munkásör is volt) bekövetkezett változást, hogy ez az alkalmazott módszerek megváltozását is jelenti. Az azóta eltelt idő ezt igazolni látszik. Ez jelentős mozzanat volt az Egyetem életében és pozitívnek lehet értékelni. [] Bikics István, Farkas Sándor, Szabó Kálmán és Varga Sándor Bedő Gyula leváltott párttitkárt védelmébe veszi. [] Háy László zárta le a vitát: "A párttitkár személyében történt változás nem okozott az Egyetem életében zökkenést és az Egyetemen általában nyugodt politikai légkör uralkodik".

Egyetemi tanács ülése. 1962. július 12.

Kitűnő tanulóink.

Rupp András Szabó Mária Koszonits Katalin Orosz Zoltán Szöllősi Imre Csáki Csaba

Slavkovszky Éva Vértés Gábor Hulyák Katalin Pataki Sándor Gáspár László Simonits Judit

Bősze Zoltán Horváth Ferenc Guttyán Margit Bethlendi László Kovács Katalin Kaposi Erzsébet

Szabó Gábor Tóth Tamás Molnár Magda Páll Magda Zalai Ernő Szarvas Sándor

Közgazdász. [1963. 3. sz.](#)

Kitűnő tanulóink.

Baranyai Györgyi II. évf. belker. szak, Zsigmond Ildikó III. évf. terv-matematika, Krebsz Katalin pénzügy III. évf.
Forgó Ferenc III. évf. terv-matematika.

Közgazdász. [1963. 4. sz.](#)

Kitűnő tanulóink.

Vértess Gábor Hulyák Katalin Povázsai János Rupp András Gáspár László

Ujlaki András Péterfalvy Pál Enderffy Miklós Szennyesi Judit Becsky György Ligeti Sándor.

Közgazdász. [1963. 12. sz.](#)

Péterfalvy Pál az ünnepélyes tanévnyitón átveszi a kitüntetéses diplomát Szabó Kálmán tudományos rektorhelyettestől

Közgazdász. [1963. 14. sz.](#)

Háy László rektor: Az egyetem munkájának általános helyzete. Tevékenységünkben elsősorban a Magyar Szocialista Munkáspárt VIII. kongresszusának határozatait igyekeztünk érvényesíteni. Ideológiai és politikai munkánk középpontjában a kongresszus anyagának feldolgozása állott. Először széles körben megtárgyaltuk a kongresszusi irányelveket. A második félév elején került sor a hallgatók kongresszusi szemináriumaira és a tanszéki vitákra. *Oktatóink figyelme közben nem fordult eléggé a belpolitikai kérdések felé, sőt a belső gazdasági kérdések felé sem, jóllehet közgazdaságtudományi egyetemen népgazdaságunk időszzerű kérdéseivel való fokozott foglalkozás nagyon fontos.* [] Az eddiginél nagyobb megterhelést rótt oktatóinkra az új - a származás szerinti megkülönböztetés megszüntetésével összefüggő felvételi rendszer is. E jelentés leírásakor a felvétellel járó munka még nem fejeződött be, az ezzel összefüggő adatokat és tapasztalatokat nagyon alaposan fel kell dolgozni a jövő tanév elején.

Egyetemi tanács ülése. [1963. július 16.](#)

Forrás:

[Háy László](#) Wikipédia.

Közgazdasági Szemle – [1975.március.](#) †Dr. Háy László.

Pach Zsigmond Pál rektorsága (1963–1967)

[Pach Zsigmond Pál](#) (Budapest, 1919. október 4. – Budapest, 2001. szeptember 8.) történész, egyetemi tanár. 1943–1948 között a Pesti Izraelita Hitközség Gimnáziumának tanára, közben munkaszolgálatos Kárpát-Ukrajnában (1944), ahonnan 1944 októberében megszökött. Középiskolai történelemórái hatására választotta a történész pályát [Berend T. Iván](#) és [Ránki György](#). 1952-től 1992-ig a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (majd: Budapesti Közgazdaság-tudományi és Államigazgatási Egyetem) Gazdaságtörténeti Tanszékének professzora. 1963-tól 1967-ig az egyetem rektora. 1952-ben megszerezte a történettudomány kandidátusa (CSc), 1958-ban a történettudomány doktora (DSz) tudományos fokozatot. 1962-től a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 1970-től rendes tagja, később az MTA alelnöki tisztét is betöltötte. Az MTA Történettudományi Intézetének egyik alapítója, igazgatóhelyettese, majd 1967-től 1985-ig igazgatója. 1978-tól a Nemzetközi Gazdaságtörténeti Társaság (International Economic History Association) elnöke. Fő kutatási területe a XVI-XVII. századi gazdaságtörténet volt.

Forrás: [Pach Zsigmond Pál](#). Wikipédia.

[Pach Zsigmond Pál](#). 1963/64–1966/67. Csáki-Maronyák József festménye. Fotó: Kenéz György

Köszöntjük új rektorunkat, Pach Zsigmond Pál egyetemi tanárt, a gazdaságtörténeti tanszék vezetőjét. Személyében kiváló pedagógust köszönhetünk az egyetem élén. [] Köszöntjük a kiváló tudóst. Pach Zsigmond Pál a felszabadulás utáni magyar gazdaságtörténeti kutatás egyik úttörője, aki munkatársaival együtt megteremtette a marxista magyar gazdaságtörténetet. Kutatásaink értékét, színvonalát jelzi, hogy 1947 óta minden évben kötete, tanulmánya jelenik meg. 1948-ban az elsők között tüntették ki Kossuth-díjjal és két évvel ezelőtt levelező tagjává választotta a Magyar Tudományos Akadémia. Pach elvtárs nemzetközi hírnévvel rendelkező tudós, sokszor képviselte külföldön a magyar tudományt, mindig nemzetközi sikert aratva előadásaival, külföldi lapokban megjelent tanulmányaival.

Közgazdász. [1963. 13. sz.](#)

Oktatási rektorhelyettes Bikics István egyetemi docens (1961-1968), tudományos rektorhelyettes Szabó Kálmán egyetemi tanár (1961-1965), majd Varga Sándor egyetemi docens (1965-1968)

Az idén végzett hallgatók közül hatan kerültek gyakornoki munkakörben egyetemünkre: Goldperger István és Vértess Gábor a politikai gazdaságtan tanszékére, [Csáki Csaba](#) a mezőgazdasági tanszékére, Péterffy János a közlekedési tanszékére, [Rupp András](#) a pénzügy tanszékére, Szennyessy Judit a belkereskedelmi tanszékére, Az ELTE végzett hallgatói közül [Knopp András](#) a filozófia tanszéken lett gyakornok. A Nyelvi Intézethez három új tanár érkezett: Mélykúti Ferencné, Tarján Jenő és Vizi István. A politikai gazdaságtan tanszékére két adjunktus jött: Bauer Ilona és Mihalik István, aki most érkezett haza Szovjetunióbéli aspirantúrájáról. A népgazdaság tervezése tanszéken [Stark Antal](#) adjunktus és [Kemenes Ernő](#) tanársegéd vállalt állást. A filozófia tanszék új munkatársa Erdei Mihályné adjunktus. Benedeczki János adjunktus a világ gazdasági

tanszékre került. A testnevelési tanszék oktatógárdája is bővült: Tőke Pálné személyével. [Párniczky Gábort](#) 18 hónapos ghánai kiküldetése alatt Kerékgyártó Györgyné tanársegéd helyettesíti a statisztikai tanszéken. Közgazdász. [1963. 13. sz.](#)

Kéthly Katalin. Új KISZ-titkárunk; [Besenyei Lajos](#). — Személyes terveim? Szeretnék jól levizsgázni. Ötödéves tanárszakos vagyok szeretném az államvizsgáimat jelesre letenni, és nagyon szeretnék megfelelni a funkciónak. Eddig mint szervezőtitkár dolgoztam a vb-ben, mint titkár továbbra is jól akarom elvégezni feladataimat. Ezzel kapcsolatos terveim már szoros függvényei az egyetemi KISZ-munkának. Elsőrendű célunk a KISZ-munkát gyakorlatiassá tenni, küzdeni minden ellen, ami munkánkat formálissá teszi. Élő példája ennek az ISZ mozgalom, ami igen helyes dolog, de az utóbbi időben kissé elszakadt a gyakorlattól. Ebben az évben az agitációt főleg a csoportos vállalások érdekében fejtjük ki. és igyekszünk jobban ellenőrizni.

Besenyei Lajos

Közgazdász. [1963. 14. sz.](#)

Bogdán Lajos. Közgazdász hallgatók a Bartok úton. Az idei oktatási évben jelentősen emelkedett az új elsőévesek száma. A vidékiek elszállásolása az eddigi három diákokthozban megoldhatatlan problémának látszott. Ezért 70 férőhelyet biztosítottak elsőéves hallgatóink számára a Bartók Béla úti kollégiumban. Szeptember 8-án, az ilyenkor „kötelező” szorongással léptünk be a modern, négyemeletes épület ajtaján. Ez a szorongás azonban hamarosan feloldódott. Amikor megláttuk a világos szobákat, a hat tiszta ágyat, éreztük, hogy kellemesen csalódtunk a kollégiumokról eddig kialakult elképzelésünkben. Nagyon tetszetek a falba épített szekrények, a színes függöny és különösen a hideg, melegvízzel felszerelt mosdó. [] Lassan kialakult új életünk rendje. Létrehoztuk az öttagú diákbizottságot, melynek első elnöke Andó József (ipar I/a szakos hallgató) lett. Feladatuk az, hogy együttműködve a műszakisok, valamint a Makarenko utcai kollégium diákbizottságával, a hallgatók érdekeit képviseljék. Rögtön akadt munkájuk is. Sajnos, az épületben nincs se rádió, se televízió. ígéretet kaptunk egy házi hangosbeszélő felszerelésére is, de az elmúlt, hat hét folyamán, csak a hangszórótartó szegeket verték be a falba a szobákban ...

Közgazdász. [1963. 16. sz.](#)

Kitűnő tanulóink

Kitűnő tanulóink

Az MKKE-n tanítottak, [Horváth Ferenc](#), [Forgó Ferenc](#), Tóth Tamás, [Zalai Ernő](#), [Mundruczó György](#).
Közgazdász. [1964. 3. sz.](#)

[Bekker Zsuzsa](#) (1941-2015), MTA doktora (1995), [Krekó Béla](#), [Reketttye Gábor](#), (1944-) PTE KTK-n dékán (1993-1996), az MTA doktora (2003), [Martin József](#), (1944-) újságíró, 1998-tól 25 éven át rendszeresen és intenzíven tanított két főiskolán, illetve egyetemen is, az Eszterházy Károly Főiskolán Egerben és a Budapesti Kommunikációs Főiskolán, a mai METU-n. . [Szabó Gábor](#) (1942-2022) az MTA doktora (1990) a [PTE KTK-n](#) tanított 1974-1985 között.

Üdvözljük az első év legjobbjait

Bekker Zsuzsa
I. ált.

Kreko Béla
I. evl. terv-mat.

Várkonyi Margit
I. belker.

Takács Lajos
I. agrár

Rekettye Gábor
I. ált.

Balikó Jánosné
I. belker.

Martin József
I. közlekedés

Kovács Magdolna
I. külker.

Komáromy Emese
I. tanári B

Györfi László
I. közl.

Gyurgyevits Éva
I. pénzügy

Gecsei Ida
I. pénzügy

KITŰNŐ TANULÓINK

Ujvári Szilvia
II. pénzügy

Pápa Mária
II. ipar

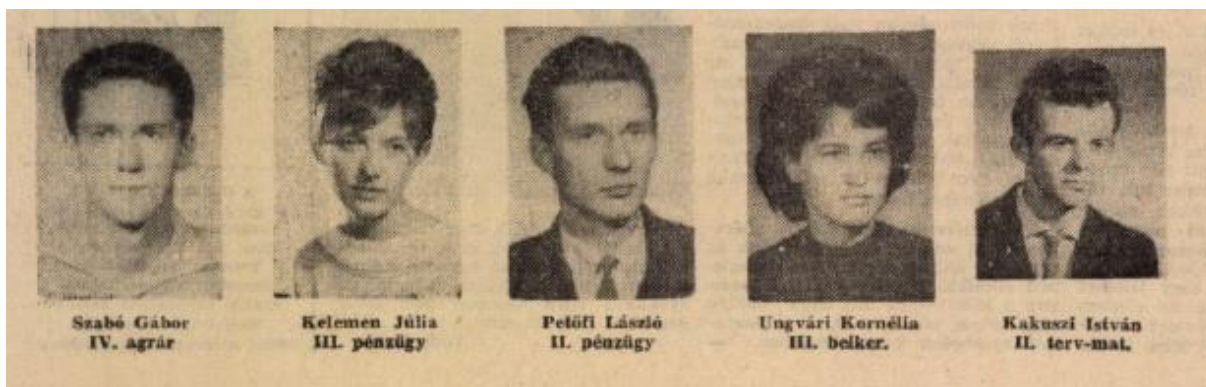

Bodókei Marianna
II. pénzügy

Bognár Margit
II. pénzügy

Kitűnő tanulóink

Közgazdász. [1964. 4. sz.](#)

Gratulálunk Csáki Csabának, a mezőgazdaság gazdaságtana tanszék tanársegédjének és Rupp Andrásnak, a pénzügy tanszék tanársegédjének abból az alkalomból, hogy a művelődésügyi miniszter Tanulmányi Népköztársasági Érdemérmeket adományozott nekik egyetemi éveik alatt végzett kiváló tanulmányi munkájukért.

Szép Jenő-Lajos Sándor. Közgazdaságtudomány és matematika. Az MTA Közgazdaságtudományi Bizottsága és Matematika Bizottsága 1964 március 20-án ankétot rendezett a matematikai módszerek gazdasági alkalmazásának kérdéséről. A hozzászólók: Szép Jenő, [Kádas Kálmán](#), Kornai János, [Kalmár László](#), Krekó Béla, Bródy András.

Közgazdász. [1964. 7. sz.](#)

Mit tud az Ural-2 gép. Krekó Béla docens vezetésével önálló egyetemi számítóközpontot szerveztek a Közgazdaságtudományi Egyetem épületében. Krekó Béla: — Az Ural-2 programvezérlésű számológép 5000 adatot képes feldolgozni másodpercenként. Ez azt jeleníti, hogy valamilyen ötven ismeretlenes egyenletrendszer műveleteit — ha már beadagolták a gépbe — képes 1 perc alatt elvégezni. A gép elsősorban tudományos és műszaki feladatok megoldására készül, de kapcsolhatók hozzá olyan berendezések, melyekkel statisztikai feldolgozást is végezhet. A mi számítóközpontunkban is felszerelnek majd lyukkártyagépeket, hogy a tudományos kutatás feladatait az adatfeldolgozással együtt végezhessek. Érdekessége a gépnek, hogy a feldolgozandó adatokat telexen keresztül is be lehet táplálni, így a számításokat, még a távolság áthidalásával is, gyorsíthatja. A gép működéséhez 40—50 szakemberre van szükség, köztük 15 matematikusra, 10 matematikai laboránsra, öt elektromérnökre, négy technikusra és adminisztratív munkatársakra. Az Ural—2 csaknem 20 millió forintba került. Az egész országban mindössze három ilyen számítógép működik majd. Az elmúlt évben szereltek fel egyet az Építésügyi Minisztériumban, egyet pedig a Tudományos Akadémia Számítástechnikai Központjában. Az egyetemekét most fogják felszerelni.

Közgazdász. [1964. 8. sz.](#)

Tájékoztató

a Népköztársasági Tanulmányi Ösztöndíj megpályázásáról

A kérvény beadásának határideje a Kar Dékáni Hivatalához: 1964. június 25.

A hallgató kérvényében térjen ki tanulmányi eredményére és arra, hogy mely tanszék keretében végzett eddig tudományos diákköri, anyaggyűjtési munkát vagy hol volt demonstrátor (a régi Népköztársasági Tanulmányi Ösztöndíjasoknak, amennyiben elérték ez évben a kívánt tanulmányi eredményt, ismét kell pályázniuk).

Kivonat a rendeletről:

„A Népköztársasági Tanulmányi Ösztöndíjnak két fokozata van:

A Népköztársasági Tanulmányi Ösztöndíj I. fokozatát, — havi 1000 forint —, az a II.—V. évfolyamú hallgató kaphatja, aki az előző tanévben mindkét félévben kitűnő tanulmányi eredményt ért el és a tanulmányi fegyelme példás, a társadalmi munkából tevékenyen kiveszi a részét, magatartásával bebizonyítja hűségét népköztársaságunk, dolgozó népünk iránt.

A Népköztársasági Tanulmányi Ösztöndíj II. fokozatát — havi 700 forintot —, az a II.—V. éves hallgató kaphatja, aki az előző tanévben mindkét félévben legalább jeles tanulmányi eredményt ért el és legalább egy tárgyból kimagasló tudást mutatott fel, tanulmányi fegyelme példás, a társadalmi munkából tevékenyen kiveszi a részét, magatartásával bebizonyítja hűségét népköztársaságunk, dolgozó népünk iránt”.

Tájékoztató a Népköztársasági Tanulmányi Ösztöndíj megpályázásáról

Közgazdász. [1964. 9. sz.](#)

Kitűnő tanulóink:

Kereskedelmi Kar:

VÁRKONY MARGIT, I. évf., belkereskedelmi szak.

HRUBOS MÁRIA, III. évf., belkereskedelmi szak.

BENCSEK SAROLTA, IV. évf., külkereskedelmi szak.

NÁTHON ISTVÁN, IV. évf., külkereskedelmi szak.

TÓTH TAMÁS, IV. évf., külkereskedelmi szak.

TÖRZSÖK ÉVA, IV. évf., külkereskedelmi szak.

NAGY GYÖRGY, IV. évf., belkereskedelmi szak.

Ipar Kar:

MARTIN JÓZSEF, I. évf., közlekedési szak.

Általános Kar:

KOMÁROMY EMESE, I. évf., tanári B-szak.

SZALAY JÓZSEF, I. évf., nemzetközi szak.

SZÉLES ADOLF, I. évf., nemzetközi szak.

SZÁHTÓ ZSUZSA, I. évf., általános szak.

BEKKER ZSUZSA, I. évf., általános szak.

KUPA ILDIKÓ, I. évf., terv-matematika szak.

KREKÓ BÉLA, I. évf., terv-matematika szak.

BOGNÁR MARGIT, II. évf., pénzügy szak.

PETŐFI LÁSZLÓ, II. évf., pénzügy szak.
 BODÖKÖI MARIANNE, II. évf., pénzügy szak.
 DVORSZKY ILDIKÓ, II. évf., általános szak.
 SZEGŐ SZILVIA, II. évf., általános szak.
 HUNYADI LÁSZLÓ, II. évf., terv-matematika szak.
 KOLLARIK ISTVÁN, II. évf., terv-matematika szak.
 FARKAS MARGIT, II. évf., tanári „B”-szak.
 ZALAI ERNŐ, III. évf., terv matematika szak.
 ILLÉS IVÁN, III. évf., általános (földrajz) szak.
 MATHEISZ ERZSÉBET, III. évf., tanári „B”-szak.
 BAÁN MARGIT, IV. évf., pénzügy szak.
 SALAMON SÁNDOR, IV. évf., pénzügy szak.
 BÓSZÉ ZOLTÁN, IV. évf., pénzügy szak.
 KREBSZ KATALIN, IV. évf., pénzügy szak.
 SIMONCSICS JUDIT, IV. évf., pénzügy szak.
 NYÁRI GIZELLA, IV. évf., pénzügy szak.
 SZŰCS KATALIN, IV. évf., pénzügy szak.
 KOVÁCS KATALIN, IV. évf., általános szak.
 KAPOSI ERZSÉBET, IV. évf., általános (földrajz) szak.
 SZABÓ GYÖRGY, IV. évf., általános (földrajz)
 KIGYÓSSY ÉVA, IV. évf., terv-matematika szak.
 KOVÁCS ÁLMOS, IV. évf., terv-matematika szak.
 MARÓTI LÁSZLÓ, IV. évf., terv-matematika szak.
 GUTTYÁN MARGIT, IV. évf., tanári „B”-szak.
 Közgazdász. [1964. 13. sz.](#)

Rektorunk, dr. Pach Zsigmond Pál elvtárs megnyitja a november 7-i emlékünnepeket.

Pach Zsigmond Pál rektor megnyitja a november 7-i emlékünnepeket
 Közgazdász. [1964. 18. sz.](#)

A népi zenekar élén Mózses László

Közgazdász. [1964. 19. sz.](#)

Péter György köszöntése

Közgazdász. [1964. 20. sz.](#)

(Kiegészítés. [Péter György](#). (Budapest, 1903. március 30. – Budapest, 1969. január 4.) matematikus, közgazdász, statisztikus, egyetemi tanár, a közgazdaságtudományok doktora (1967). A reformközgazdászok közé tartozott. 1948-tól 1968-ig a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) elnöke. 1950-1966 között a Statisztikai tanszék vezetője is volt. Homályos érmecsempészési ügybe keverték, s bár bűncselekményt nem követett el, 1968. decemberében őrizetbe vették. Ekkor szívproblémákkal a Belügyminisztérium kórházában tartották fogva, ott hunyt el tragikus körülmények között, állítólag öngyilkos lett. S. B.)

Egyetemünk – a hajdani vámház. [] Az épület 1944–45. telén leégett és részben beomlott. Az újjáépítés során — melyet a Középület Tervező Iroda hajtott végre, [Halászy Jenő](#) műépítész irányításával — a feladat két irányú volt: egyrészt helyreállítani a háborús károkat, másrészt ezt annak figyelembevételével csinálni, hogy az épületet a Közgazdaságtudományi Egyetem céljaira építik újjá. Az eredeti beosztáshoz képest jelentős változásokat hajtottak végre, hiszen a régi nem felelt meg az egyetem céljainak. Melyek voltak a

főbb változtatások? Az egyetem számára mindenekelőtt előadótermeket, aulát, tornatermet, zsibongót, könyvtárat kellett létesíteni. Erre a belső udvarok átépítése látszott legmegfelelőbbnek, a következő módon: a Duna-parti és a Sóház utcai középső pavilonok közé zárt díszudvart az első emelet magasságában üveg-födémrel látták el, déli végén került elhelyezésre a színpad, a fennmaradó négyötöd részből lett a mai aula. Az átépítés eme szakaszában az Ybl-díszítés lényegében sértetlen maradt, csupán a díszudvar régi bensőséges hangulata szűnt meg a közbeiktatott födém miatt. Az aula hangulata és szépsége azonban megfelelő kárpótlás ezért a veszteségért.

Közgazdász. [1965. 1. sz.](#)

Kitűnő tanulóink:

Benda Kálmán I/I külker, Jancsó Gabriella I/I külker, Koltai Jenő III/3 külker, Szabó Péter III/3 külker, Balikó Jánosné II/I belker, Csepregi Zsuzsa III 3 belker, Hoffer Sándor IV/1 belker. Ceglédi József IV/2 belker, Hrubos Mária IV 2 belker, John Ede IV/2 belker, Hanyec Vincze agrár IV., Benet Iván agrár IV., Simon Pál I/I ipar, Gálik Mihály I/2 ipar, Kiss Mária I 2 ipar, Grófcsik Erika I/I közlekedés, Oláh Ildikó I/I közlekedés, Sipos Béla II/7 ipar, Martin József II/8 közlekedés, Pápa Mária III/3 ipar, Kórath Zita IV/7 közlekedés, Bánkuti Judit IV/3 ipar, Tóth László IV/5 ipar, Bauer Tamás I/I elméleti közg., Csejte István nemzetk. I/I, Bekker Zsuzsa ált. II/2, Gyurgyevits Éva pénzügy II/I, Jancsó Zsuzsa terv-mat II/1, Kupa Ildikó terv-mat. II/1, Krekó Béla terv-mat. II/2, Sólyom Csaba terv-mat. II/2 Szalay József nemz. II/I, Kenkey Aliz tanári „B4” II, Dvorszky Ildikó ált. III/2. Újvári Szilvia pénzügy III/2, Bognár Margit pénzügy III/2. Farkas Margit tanári „B” III. Jakubik Judit tanári „B” III, Felvári Emőke ált. IV/1, Illés István ált. IV/2. Brunner Margit tanári „B” IV, Szép Ilona tanári „B” IV, Terényi József terv-mat. IV, Zalai Ernő terv-mat. IV, Matheisz Erzsébet tanári „A” IV, Horváth József tanári „A” IV, Zsigmondi Ildikó terv-mat. V, Kóta Zsuzsa, terv-mat. V, Forgó Ferenc terv-mat. V, Cseh Anna tanári „B” V, Guttyán Margit tanári „B” V, Ridely Mária tanári „B” V.

Közgazdász. [1965. 3. sz.](#)

Az Elnöki Tanács nevében a Munkaérdemrend arany fokozatát nyújtotta át [Haász Árpád](#) elvtársnak február 17-én Molnár János művelődésügyi miniszterhelyettes. A kitüntetés átadásánál jelen volt dr. Meisel János, főosztályvezető, dr. Pach Zsigmond Pál, egyetemünk rektora, és dr. Kahulits László, az egyetemi pártbizottság titkára.

Dr. [Huszár Géza](#). Lapzárta után kaptuk meg a hírt, hogy dr. Huszár Géza, a matematika- tudományok kandidátusa, nyugalmazott egyetemi tanár, aki hosszú éveken keresztül egyetemünk matematikai tanszékének vezetője volt, február 21-én, 69 éves korában elhunyt. Temetése március 1-én, hétfőn délután 3 órakor lesz a Farkasréti temetőben.

Közgazdász. [1965. 4. sz.](#)

Egyetemünk párttagjai közül 44-en vannak, akik a felszabadulás 20. évfordulóján emléklapot kaptak. Közülük 16-an már 1945 előtt beléptek a kommunista pártba. Mi is köszöntjük dr. Barla Szabó Ödön, Benedek Györgyné, Berei Andor, dr. Bíró Lászlóné, Bruck Róza, dr. Dobrovits Iván, Erdei György, Erdei Mihályné, Faludi Szilárd, Falus Györgyné, Farkas Sándor, dr. Forgács Tibor, Gyenes Antalné, dr. Gyenge Zoltán, Gyimesi Mihály, Hamvas László, dr. Haász Árpád, dr. Horváth Jenő, Kalmár Imre György, Kende István, Kiss Arthur, dr. Kollarik Amália, dr. Kolos Miklós, dr. Kreskay Ferenc, Lung Ferencné, Magyar János, Marton Imre, Molnár Imréné, dr. Pach Zsigmond Pál, Paukovits Tibor, Pál Magda, Politisz Taxiarchisz,

Rezső Margit, dr. Réczei László, Ritter Sándor, Selmeczi József, dr. Szakasits Doroszlói György, Szamarsz Janisz Oresztisz, özv. Sziklai Sándorné, dr. Tibor Lászlóné, dr. Vajda Imre, dr. Vas Zoltán Péter, Venczel Istvánné és Zalai Györgyné elvtársakat.

Gratulálunk. A művelődési miniszter Szabó Gábor, mezőgazdasági szakon végzett hallgatónknak a Felsőoktatási Tanulmányi Érdemrend kitüntetését adományozta. (Szabó Gábor 1990-ben megvédte MTA doktori értekezését.)
Közgazdász. [1965. 7. sz.](#)

Jutalmazottak: A negyedévesek búcsúünnepségén végzős hallgatóink közül a következők kaptak jutalmat és dicséretet egyetemi éveik alatt végzett kiváló tanulmányi és társadalmi munkájukért: Mózes László, Bíró Emma, Szűcs Pál, Nagy Erzsébet, Pöcze Katalin, Homolya László, Czeglédi József, Hrubos Ildikó, John Ede, Büdy Géza, Bognár László, Fábíán Tibor, Hanyec Vince, Hencz József, Bartha Ferenc, Szalacsi T. Albert, Szopkó Zoltán, Pankár István, Potoczky János, Juhász Gabriella, Guttyán Margit, Bethlendi László, Halász Miklós, Ezer Mihály, Simonics György, Kóbor László, Zagyvai Péter, Tóth László, Eszényi Éva, Mundruczó György, Berényi Szabolcs, Kóbori Judit, Darvas László, Kőrös Istvánné.
Közgazdász. [1965. 11. sz.](#)

Ford ösztöndíjasok. A 25 eredményes pályázó közül 7 közgazdász — közülük 5 egyetemünk oktatója. [Krekó Béla](#), Nyilas József, Bora Gyula, Hegedüs József és [Hoós János](#) elvtárs utazik 1965 nyarán 10 hónapos tanulmányútra az Egyesült Államokba.
Közgazdász. [1965. 12. sz.](#)

Kiegészítés:

1965-ben indult a Ford-ösztöndíjprogram. A magyar állam Ford Alapítványával (Ford Foundation) kötött szerződése keretében elindult ösztöndíjprogram magyar kutatók számára két féléves, az USA 1-1 neves egyetemén töltött tanulmány-és kutatóutat tett lehetővé. A Ford-program keretében az MKKE oktatói kiemelt módon vettek részt, az 1960-as években összesen 16 fő (pl. Zalai Ernő, Csáki Csaba, Chikán Attila, Gálik Mihály). Az USA-ban szerzett tudásuk és tapasztalataik meghatározó jelentőséggel bírtak későbbi oktatói-kutatói munkásságukra. A Ford-program egyúttal az Egyetem első jelentős nyugati tudományos kapcsolatát jelentette.

KITŰNŐ TANULÓINK

ÁLTALÁNOS KAR

BAUER TAMÁS, általános I. évf.
HALÁSZ GYÖRGY, nemzetközi I. évf.
HÜTTL ANTONIA, terv-mat. I. évf.
MOCZÁR JÓZSEF, terv-mat. I. évf.
ERDELYI ÉVA, terv-mat. I. évf.
VÉGHÉLYI JÓZSEF, terv-mat. I. évf.
MÁNDIK ILONA, tanári „B” I. évf.
SOÓS KÁROLY, általános II. évf.
BEKKER ZSUZSANNA, általános II. évf.
GYURGYEVITS ÉVA, pénzügy II. évf.
KAPITÁNY SAROLTA, pénzügyi II. évf.
HÉTHY LAJOS, nemzetközi II. évf.
SZALAY ZSOLT, nemzetközi II. évf.
SZÁSZ JÓZSEF, nemzetközi II. évf.
SZELES ADOLF, nemzetközi II. évf.
KUPA ILDIKÓ, terv-mat. II. évf.
KREKO BÉLA, terv-mat. II. évf.
SOLYOM CSABA, terv-mat. II. évf.
KOMÁROMY EMESE, tanári „B” II. évf.
SÓVÁRI GIZELLA, általános III. évf.
SZABÓ KATALIN, általános III. évf.
BAGYIN ERZSÉBET, pénzügy III. évf.
BODÓKÓI MARIANNA, pénzügy III. évf.
PETŐFI LÁSZLÓ, pénzügy III. évf.
HUNYADI LÁSZLÓ, terv-mat. III. évf.
KAKUSZI ISTVÁN, terv-mat. III. évf.
FARKAS MARGIT, tanári „B” III. évf.
JAKUBIK JUDIT, tanári „B” III. évf.
HORÁK ZSUZSANNA, általános IV. évf.
ILLÉS IVÁN, általános IV. évf.
BLASCSÓK HENRIETTE, pénzügy IV. évf.
KELEMEN JÚLIA, pénzügy IV. évf.
HRABOVSKY JÓZSEF, pénzügy IV. évf.
HOCK KATALIN, pénzügy IV. évf.
RÁCSKAY ARANKA, pénzügy IV. évf.
FARAGÓ KATALIN, terv-mat. IV. évf.
TERENYI JÓZSEF, terv-mat. IV. évf.
TORDA KLÁRA, terv-mat. IV. évf.
ZALAI ERNŐ, terv-mat. IV. évf.
MATHEISZ ERZSÉBET, tanári „A” IV. évf.
KIRÁLYNÉ, BRUNNER MARGIT, tanári „B” IV. évf.
SZÉP ILONA, tanári „B” IV. évf.
GUTTYÁN MARGIT, tanári „B” V. évf.
SASVÁRI ANNA, tanári „B” V. évf.
SZÜCS PÁL, tanári „B” V. évf.

KERESKEDELMI KAR

BENDA KÁLMÁN, külker I. évf.
PRÁGER LÁSZLÓ, külker III. évf.
NAGY SÁNDOR, külker III. évf.
MÜLLER JÁNOS, külker III. évf.
SZABÓ PÉTER, külker III. évf.
TÓTH JÓZSEF, belker III. évf.
GYURKOVITS GIZELLA, külker IV. évf.
OLACH ZOLTÁN, belker IV. évf.
HRUBOS ILDIKÓ, belker IV. évf.
CZEGLEDI JÓZSEF, belker IV. évf.
JOHN EDE, belker IV. évf.
ÜNGVÁRI KORNÉLIA, belker IV. évf.
MÓZES LÁSZLÓ, belker IV. évf.
BENET IVÁN, agrár IV. évf.
HANYEC VINCE, agrár IV. évf.

IPARI KAR

GRÓFCSIK ERIKA, közlekedés I. évf.
OLÁH ILDIKÓ, közlekedés I. évf.
MARTIN JÓZSEF, közlekedés II. évf.
SZÁNTAI ÉVA, ipar III. évf.
CSATH MAGDOLNA, ipar IV. évf.
MUNDRUCZÓ GYÖRGY, ipar IV. évf.
BALOGH GYULA, ipar IV. évf.
PÁPA MÁRIA, ipar III. évf.

Kitűnő tanulóink

<p>Népköztársasági tanulmányi ösztöndíjat a felsőoktatási intézmény felügyeletét ellátó miniszter adományozza egy-egy tanévre.</p> <p>Megpályázhathják azok a felsőéves hallgatók, akik mellett, hogy tanulmányi fegyelmi példás és tevékenyen részt vesznek a társadalmi munkában,</p> <p>a) az előző tanévben kitűnő tanulmányi eredményt értek el (I. fokozat, havi 1000 Ft);</p> <p>b) az előző tanévben legalább jeles tanulmányi eredményt értek el (II. fokozat, havi 700 Ft).</p> <p>Ebben a tanévben egyetemünkön az alábbi hallgatók részesültek népköztársasági tanulmányi ösztöndíjban:</p> <p>Általános Közgazdasági Kar</p> <p>I. fokozat</p> <p>Bauer Tamás II. évf. Krekó Béla III. évf. Sólyom Csaba III. évf.</p>		<p>Bekker Zsuzsa III. évf. Széles Adolf III. évf. Kakuszi István IV. évf. Hunyadi László IV. évf. Petőfi László IV. évf. Bognár Margit IV. évf. Farkas Margit IV. évf. Zalai Ernő V. évf. Matheisz Erzsébet V. évf.</p> <p>II. fokozat</p> <p>Lipovecz Iván II. évf. Móczár József II. évf. Soós Károly Attila III. évf. Szalay Zsolt III. évf. Kapitány Sarolta III. évf. Berde Mária III. évf. Makó Csaba III. évf. Dvorszky Ildikó IV. évf. Sóvári Gizella IV. évf. Szegő Szilvia IV. évf. Okruczky Katalin IV. évf. Szabó Katalin IV. évf. Glattfelder Péter IV. évf. Bagyin Erzsébet IV. évf. Faragó Katalin V. évf. Ligeti István V. évf. Szarvas Sándor V. évf. Vida Éva V. évf. Bíró András V. évf. Szatmári Gábor V. évf.</p>	
---	--	---	--

<p>Szatmári Gábor V. évf.</p> <p>Kereskedelmi Kar</p> <p>II. fokozat</p> <p>Mester Irén IV. évf. Tóth József IV. évf. Práger László IV. évf. Nagy Sándor IV. évf. Kalmár Gábor II. évf. Csepregi Zsuzsanna IV. évf. Szöcsik Júlia II. évf. Kalász Mária IV. évf.</p> <p>Ipari Kar</p> <p>I. fokozat</p> <p>Pápa Mária IV. évf. Oláh Ildikó II. évf. Grófcsik Erika II. évf.</p> <p>II. fokozat</p> <p>Gállik Mihály II. évf. Sipos Béla III. évf.</p>			
--	--	--	--

Népköztársasági ösztöndíjasok

Vörös diplomások: Hrubos Ildikó (belkereskedelmi szak), Mundruczó György (ipar szak), Horváth Ferenc (pénzügy szak).

Közgazdász. [1965. 13. sz.](#)

Zászlóbontás Pécsen. A Pécsi Tudományegyetem jogi karán szeptember 18-án megnyílt a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem pécsi kihelyezett tagozata. Szeged, Miskolc és Győr után tehát Pécs is bekapcsolódott a közgazdászképzés ezen legfiatalabb formájába. S hogy a pécsiek miként fogadták ezt, mi sem jellemzi jobban, mint hogy az évnyitó ünnepségen megjelent a megyei pártbizottság első titkára, a megyei tanács elnöke, a városi pártbizottság titkára és több más vezető. Ott voltak az egyetemünk levelező tagozatán tanuló pécsi hallgatók mellett olyan közgazdászok is, akik régebben végeztek el az egyetemet, s;

ezzel mintegy bizonyítva, hogy tanévnnyitónak a dél-dunántúli közgazdászok nagy jelentőséget tulajdonítanak. Megnyitó beszédet dr. Bihari Ottó, a jogtudományi egyetem tanszékvezető egyetemi tanára, a tagozat vezetője, dr. Bikics István oktatási rektorhelyettes tartott.

Közgazdász. [1965. 14. sz.](#)

Ismeretes, hogy az MSZMP Központi Bizottsága egyetemünk oktatói kollektíváját is bevonta a gazdaság-irányítási rendszer reformjának előkészítő munkálataiba. A reform kiinduló irányelveit tartalmazó anyag képezte a február elsején megtartott kibővített egyetemi tanácsülés témáját. Ezt megelőzően külön viták voltak több fontos részterületről, például a népgazdasági tervezés, a vállalati gazdálkodás, a beruházási rendszer kérdéseiről, s úgyszólván egyetemünk valamennyi oktatója bekapcsolódott a munkába, elmondhatta véleményét, javaslatait.

Közgazdász. [1966. 3. sz.](#)

Doktori cím átadása. Huszár Ernőné, Kerékgyártó Györgyné, Király Attiláné, Sörös János és Tóth Tamás vette át a doktori oklevelet

Gondolatolvasás-terápia. Király József pszichológus előadása, Dániel Béla médium közreműködésével.

Közgazdász. [1966. 5. sz.](#)

Változások a KISZ vezetőségében. [Medgyessy Péter](#) helyére [Laki Mihály](#) került. Az Ipar Karról Bátor Zoltán helyére Györfy László került. Kollégiumi felelősnél az egyetemről eltávozott [Goldperger István](#) helyére [Mundruczó György](#) tanársegédjét választották, agit.- prop. titkárnak pedig a lelépő Palánkay György helyére Horváth Ferencet, a népgazdaság tervezése tanszék tanársegédjét.

Váci Mihály költői estje

Közgazdász. [1966. 6. sz.](#)

Varga Sándor ünnepi beszédét tartja

Közgazdász. [1966. 7. sz.](#)

<h1>A limit szélén</h1> <p>avagy</p> <h2>Egyetemi tarifák</h2>	
<p>Illetve dékáni határozat a különjárási díjak összegéről:</p>	
1. Időben való beiratkozás elmulasztása	20,—
2. Leckekönyv késői leadása	20,—
3. Ösztöndíj határidő utáni felvétele	10,—
4. Menzajegy késői felvétele	10,—
5. Diákigazolvány elvesztése, új kérése	20,—
6. Vagyoni igazolás határidő utáni leadása	20,—
7. Tudószűrő vizsgálat elmulasztása	20,—
8. Tandíj késői befizetése	20,—
<p>Kommentár helyett mindössze a különjárási díjakat szabályozó miniszteri utasításból idézünk egy mondatot:</p> <p>„A különjárási díj nagysága a hanyagság mértékétől, ismétlődésétől függően 5 forinttól 20 forintig terjedhet.”</p>	

Egyetemi tarifák

Közgazdász. [1966. 9. sz.](#)

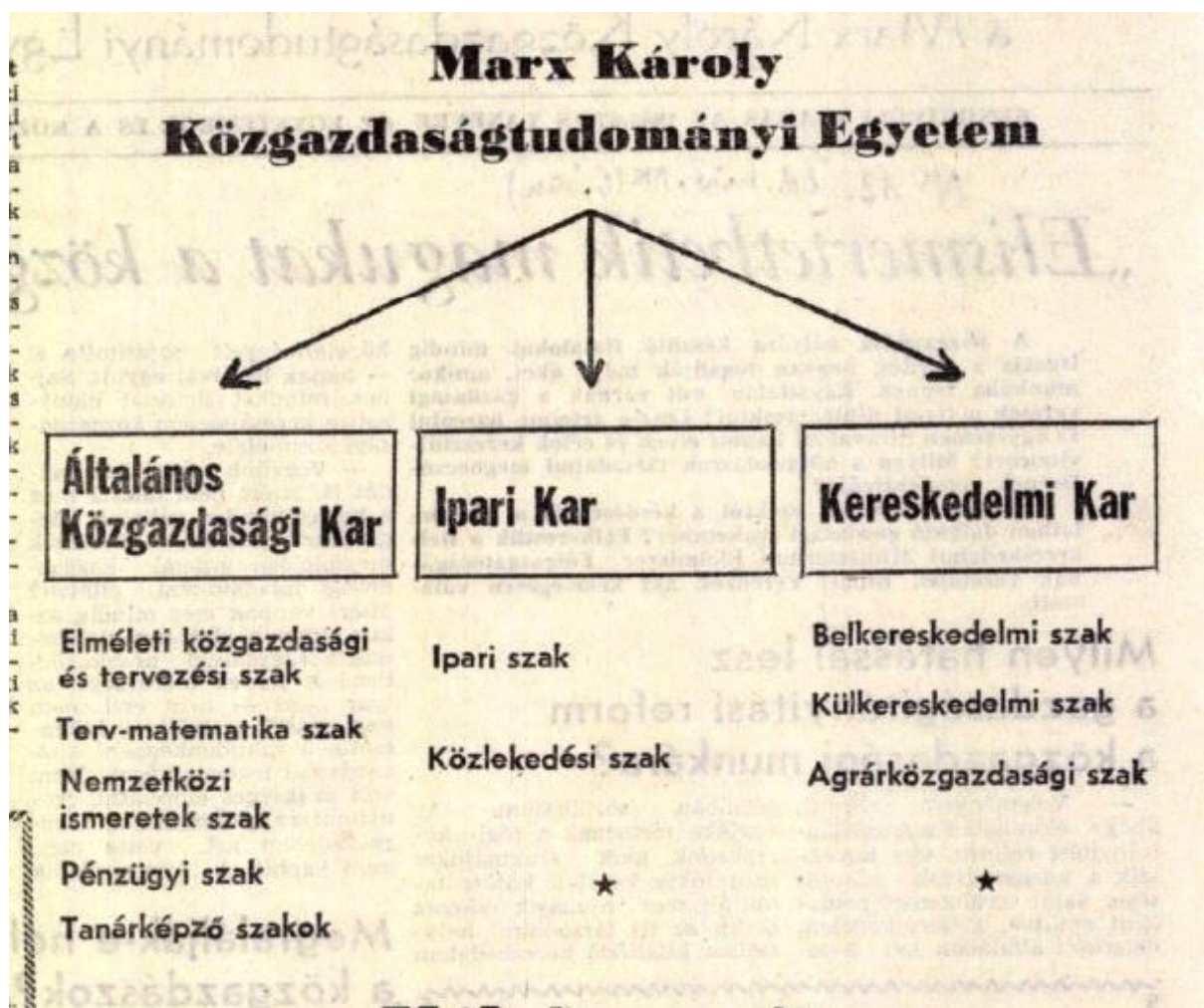
A végzős hallgatók búcsúztatására rendezett ünnepségen Besenyei Lajos, a KISZ vb titkára átadta a jutalmakat azoknak a hallgatóknak, akik egyetemi éveik alatt kiváló társadalmi munkát végeztek. []

Matheisz Erzsébet, V. tanári „A”,	7
Bíró András, V. terv-mat.,	a
Dvorszky Ildikó, Mayer Pál, Medgyessy Péter, Nyitrai Ilona és Sóvári Gizella, IV. általános szak,	7
Bognár Margit, Deák Ferenc, Jurás László és Tenkei József, IV. pénzügy.	7
Angyal Ádám, Asztalos Miklós, Bátor Zoltán, Derdák József, Pápa Mária és Sinkó Irén, IV. ipar.	7
Brüll Mária, Koszonits Pál és Takács Géza IV. külker,	7
Bánki Frigyes és Papp Zoltán, IV. belker,	7
Kalász Imre, IV. agrár szakos hallgató.	7

Kiváló társadalmi munkát végzett hallgatók jutalmazása

Közgazdász. [1966. 11. sz.](#)

Az MKKE-n képzések tagozódása karok és szakok szerint

Amit a számok mondanak...

Az 1966/67-es tanévre egyetemünk délelőtti tagozatára jelentkezettek és felvettek száma valamint átlagos pontszáma. (A fellebbezések előtti adatok!)

	Jelentkező- tek száma	Felvettek száma	A felvettek átlagos pontszáma
Elméleti közg. szakra	87	13	17,81
Terv-matematika szakra	122	29	18,00
Nemzetk. ismeretek szakra	238	23	17,88
Pénzügyi szakra	109	42	16,67
Tanári „A” szakra	58	15	16,90
Tanári „B” szakra	83	25	16,58
Tanári „C” szakra	22	11	15,95
Tanári „D” szakra	9	15	16,22
Ipari szakra	177	102	16,36
Közlekedési szakra	104	45	16,08
Belkereskedelmi szakra	244	63	16,55
Külkereskedelmi szakra	258	43	17,56
Agrárközgazdasági szakra	58	34	15,70
Az egyetemre összesen:	1569	460	16,78

A jelentkezések és a felvettek száma az 1966/67 tanévben

Közgazdász. Rendkívüli kiadás. 1966. 13. sz.

Népköztársasági ösztöndíjasok az 1966/67-es tanévben

Közgazdász. [1966. 14. sz.](#)

Kitűnő tanulóink:

Spitzer György,, (ált. I. évf.) Bauer Tamás, (ált. II. évf.) Maksay Hajnalka, (pénzügy II. évf.) Csejtei István, (nemzetközi II. évf.) Sebesztha Mária, (terv-mat. II. évf.) Bekker Zsuzsa, (ált. III. évf.) Héthy Lajos, Szalay Zsolt és Széles Adolf, (nemzetközi III. évf.) Krekó Béla és Sólyom Csaba, (terv-mat. III. évf.) Balogh András, Dobos Ferenc és Szabó Katalin, (ált. IV. évf.) Bodókői Mariann, Monoki Árpád, Újvári Szilvia és Bognár Margit, (pénzügy IV. évf.) Glattfelder Péter, Hunyadi László és Tarlós Béla, (terv- mat. IV. évf.) Mándik Ilona, Mándik Mária, Szabó Katalin és Varga Márta, (tanári „B” II. évf.) Berta Márta, Dudás Veronika, Komáromy Emese, Lenkey Aliz és Szesztai Katalin, (tanári „B” III. évf.) Farkas Margit és Jakubik Judit, (tanári „B” IV. évf.) Matheisz Erzsébet, Polyánszky Piroska, Vékás István és Vida Éva, (tanári „A” V. évf.) Balla Balázsné, Bognár Gizella, Góbor Erika, Juhász József, Király Attiláné és Kákai Teréz, (tanári „B” V. évf.) Gálík Mihály, (ipar II. évf.) Szöcs Lajos, (ipar IV. évf.) Grófcsik Erika és Kovács Ferenc, (közl. II. évf.) Györffy László, (közi. III. évf.) Koráth Zita és Schranz Erika, (közl. IV. évf.) Pócsik Ilona, (belker. III. évf.) Koltai Jenő és Szabó Péter, (külker IV. évf.)

Közgazdász. [1966. 15. sz.](#)

MSZMP vezetőségválasztó taggyűlések. Megválasztott pártvezetők:

Megválasztott pártvezetők

Bemutatjuk a [Neoton együttest](#). [Pásztor László](#), zenekar vezető, Galác Lajos ritmus gitáros, (tanítványom volt 1969-ben S. B.), Herrer Pál, Tóth István dobos.

A Neoton együttes

Közgazdász. [1966. 16. sz.](#)

Az MKKE pártbizottságának új tagjai:

Egyetemünk pártbizottságának új titkára: **Szántai Kálmán**. A végrehajtó bizottság tagjai: **Szuhay Miklós, Bedő Gyula, Erdei György, Kollarik Amália, Pach Zsigmond Pál és Farkas Sándor** elvtárs.

A pártbizottság tagja még rajtuk kívül: **Barla Szabó Ödön, Benedeczky Jánosné, Berei Andor, Bessenyei Lajos, Bikies István, Dobrovits Iván, Forgács Tibor, Gondí József, Józsa Ödön, Kiss Arthur, Kolacsek András, Kovács Géza, Kreskay Ferenc, Megyeri Endre, Mike Mária, Ollé Lajos, Rencz István, Tóth Ferenc, Vági Ferenc és Varga Sándor**.

A IX. kerületi küldötttervezletre megválasztották szavazati jogú küldöttnek: **Kahulits Lászlót, Forgács Tibort, Szántai Kálmánt, Bedő Gyulát, Bikies Istvánt és Suhay Miklóst**. Tanácskozási joggal vesz részt rajta **Bessenyei Lajos és Kolos Miklós**.

Az egyetemi pártbizottság választott vezetői

Közgazdász. [1966. 17. sz.](#)

A tudományos diákköri dolgozatok jutalmazása.

Egyetemünk rektora az 1965/66-os tanévi TDK pályázatra érkezett dolgozatok közül a következőket részesítette jutalomban:

I. díj, 800 Ft-os jutalom:

Balogh András és Dobos Ferenc: (1966-ban végeztek általános szakon): „Leibenstein növekedésmélete”

Üveges László (1966-ban végzett ált. szakon): „Vertikális integráció a mezőgazdaságban”

Müller János (1966-ban végzett külker. szakon): „Közép-Amerika gazdasága és a középamerikai integráció”

II. díj, 500 Ft-os jutalom:

Gyalókay Árpád (IV. évf. belker szakos): „A háztartási gép- és eszközosztály beszerzési és értékesítési tevékenységének alkalmazása; különös tekintettel az iparral való szerződéses kapcsolatára”

B. Tóth Vilmos (1966-ban végzett külker szakon): „Franciaország gazdasága és kereskedelme”

Roóz József (IV. évf. ipar szakos): „Kereseti arányok optimalizálásának néhány kérdése”

Várkonyi Margit (Belker IV. évf): „Élelmiszerboltok nagyságának hatása a bolti költsékre”

Szesztai Katalin (V. évf. tanári „A” szakos) „A munkabéreelszámolás analitikus és szintetikus nyilvántartási rendszere, elszámolási kérdései”

Nagy László (IV. évf. agrár szakos): „Miért csökken hazánkban a gazdaságilag aktív mezőgazdasági keresőképesség száma és a keresőkön belüli aránya?”

Bíró András (1966-ban végzett terv-mat. szakon): „Kutatás-tervezés és egy szimulációs modell”

Mészáros Gyula (1966-ban végzett agrár szakon): „Takarmányozási problémák vizsgálata az állami gazdaságokban és a termelőszövetkezetekben lineáris programozással”

Bauer Tamás (II. évf. állt. szakos): „A beruházási struktúra főbb kérdései a második ötéves tervben”

Szabó Katalin (1966-ban végzett állt. szakon): „A mezőgazdasági beruházások hatékonyságának kérdése”

Sütheő Sándor (1966-ban végzett külker szakon): „Az áru prezentációja”

Czink Irma (1966-ban végzett tanári „A” szakon): „A termelési költségek és az önköltség fogalmának és tartalmának változása. (Különös tekintettel a gazdasági mechanizmusra)”

III. díj, 300 Ft-os jutalom:

Kovács László (IV. ipar szakos): „önálló elszámolás szervezése”

Sipos Béla (IV. ipar szakos): „Brigádbérezés”

Szegő Szilvia (1966-ban végzett külker szakon): „Új kérdések az abszolút földjáradékkal kapcsolatban”

Kememes Zsuzsa (1966-ban végzett külker szakon): „A két nagy gazdasági tömörülés: a Közös Piac és az európai szabadkereskedelmi társulás egymással való kapcsolata”

Koltay Jenő Farkas (1966-ban végzett külker szakon): „Az európai szocialista országok nemzetközi munkamegosztása a vaskohászatban. Lehetőség és valóság”

Wirth Gyula (IV. évf. földrajz szakos): „Észak és Dél (Gazdaságilag fejlett és elmaradott területek az Olasz Köztársaságban)”

Cserhalmi Ildikó (IV. évf. belker szakos): „A bolthálózat szakosításának mértéke, problémái”

Glattfelder Péter (V. évf. terv-mat. szakos): „Matematikai modellek a gazdasági géphasználat és erőgép-park kialakítására a magyar iparban”

Fehér Jozsefa (IV. évf. ipar szakos): „Az élelmiszeripar iparon belüli aránya nemzetközi összehasonlításban”

Tóth Ida (IV. évf. tanári „A” szakos): „A Kohó és Gépipari Minisztérium gépiparában termelt termelési eszközök és fogyasztási cikkek beruházás-igényességének összehasonlító vizsgálata”

Zalai Ernő (1966-ban végzett terv-mat. szakon): „Az egész számú lineáris programozás. (Jelentősége, alkalmazási területe, megoldási módszerek, árnyékárak)”

Kiss Katalin: (III. évf. állt. szakos): „A szocialista vállalatok gazdasági önállóságának vizsgálata a jelenlegi gazdasági mechanizmusban”

Gyuricsku Kálmán (IV. évf. belker. szakos): „A Szabolcs-Szatmár megyei burgonya termesztés, felvásárlás és a forgalom alakulása a második ötéves tervben”

Galamboos Irén: (1966-ban végzett tanári szakon): „A termelési költségek szintetikus elszámolásának különféle válfajai”

Fehér Tibor (1966-ban végzett külker szakon): „Latin-Amerika gazdasági integrációja”

Adler József (IV. ipar szakos): „A Tatabányai Szénbányászati Tröszt szervezete és elemzése”

Megosztott III. díj, 200 Ft-os jutalom:

Huszár Erzsébet (III. évf. ált. szakos): „Eszközlekötés és alapigényesség a mezőgazdaságban”

Wolfárt Erzsébet (III. évf. ált. szakos): „A termelőségvetkezeti felhalmozás problémái”

Gerő Terézia (IV. évf. agrár szakos): „Győr-Sopron megye mezőgazdasági termelőségvetkezeteinek fejlődése”

Takács Ilona (IV. évf. köz. szakos): „A népgazdasági szempontból felesleges (nem gazdaságos) szállítások és kiküszöbölésük módjai”

Major Árpád (IV. évf. tanári „B” szakos): „Az önköltségszámítás módja és bizonylatolása a Csepel Vas- és Fémművek szerszámgyár gyárrészlegénél”

Rocskay János (IV. évf. pénzügy szakos): „A nem-termelő intézmények helye, jelentősége a népgazdaságban”

Mester Irén (1966-ban végzett külker szakon): „Nyugat-Németország külkereskedelme”

Gegesi Kiss Eszter: (1966-ban végzett külker szakon): „Magyarország és a KGST”

Herman Klára és Sugár Dezső: (IV. évf. ipar szakosok): „Az önköltség-tervezés egyes kérdései a Ganz EKM- ben”

Györffy Irén és Jankó Klára (IV. évf. ipar szakosok) „Kikészítés és kiszállítás költségeinek elemzése a dunaujvárosi meglehengermű termékeire vonatkozóan”

Szabó Éva és Gruber Nándor (IV. évf. ipar szakosok): „Gyártásfejlesztési beruházás gazdaságossága az IKARUS-gyárában”

Közzgazdász. [1966. 19. sz.](#)

Megindult egyetemünkön a szociológia oktatása. Vezetője [Nemes Ferenc.](#)

Közzgazdász. [1967. 1-2. sz.](#)

<h1>Értékes jutalmak</h1> <h2>A VIII. Országos TDK-ra hirdetett pályázat nyertesei</h2>	
<p>Az 1966 tavaszán meghirdetett pályázatra egyetemünk-ről összesen 54 dolgozat érkezett be. Jutalmat a következő hallgatók nyertek:</p>	
<p>Kiemelt díj</p> <p>A művelődésügyi miniszter és a KISZ KB 1000 Ft-os jutalmában részesült:</p> <p>Héthy Lajos (IV. nemzetközi).</p> <p>Juhász Mária és Báttalvi Klára (IV. külker.)</p>	<p>III. díj</p> <p>400 Ft jutalom:</p> <p>Rekettye Gábor (IV. külker)</p> <p>Sándor Annamária (IV. külker)</p> <p>Gebauer Ferenc (IV. külker)</p> <p>Hajdú Gyöngyi (IV. tanári „A”)</p> <p>Szeri Pósa István (IV. földrajz)</p> <p>Révbíró Géza (IV. ipar)</p> <p>Dajka Miklós (IV. terv—mat)</p> <p>Szőcsik Júlia (III. külker)</p> <p>Ábrahám Etelka és Fehér István (IV. ipar)</p> <p>Nováky Erzsébet és Pintér Sándor (II. terv—mat)</p> <p>Kutas János és Váradi László (III. ipar.)</p>
<p>I. díj</p> <p>Szovjetunióbeli utazás</p> <p>Makó Csaba (IV. ált.)</p> <p>Wirth Gyula (IV. földrajz)</p> <p>Berta Márta (IV. tanári „B”)</p> <p>Sipos Béla (IV. ipar)</p> <p>Békési Gábor (V. terv—mat.)</p>	<p>Megosztott III. díj</p> <p>200 Ft jutalom:</p> <p>Ormai Éva (IV. tanári „B”)</p> <p>Csomor Mária (IV. tanári „B”)</p> <p>Peterdiné Solyi Iona (IV. ipar)</p> <p>Varga Jánosné (IV. ipar)</p> <p>Kottász Zsolt (IV. külker)</p> <p>Fenyő György (IV. külker)</p> <p>Sinkó Irén (végzett közl. szakon)</p> <p>Győrfi László (IV. közl.)</p>
<p>800 Ft jutalom:</p> <p>Csejtei István (III. nemzetközi) és szociológiai szakcsoportja.</p> <p>Gálík Mihály és Szarvas Beatrix (III. ipar)</p>	<p>Könyvjutalomban részesült:</p> <p>Varjú Vilmos, Enyedő József, Szerdahelyi László, Varga Erzsébet, Siklóssy Ákos, Takács Ágnes, Balogh László, Pajestics József, Horváth Géza, Stock Péter, Kalas László, Bokros Erzsébet, Koncz Katalin és Balikó Jánosné.</p>
<p>II. díj</p> <p>600 Ft jutalom:</p> <p>Tarlós Béla (V. terv—mat.)</p> <p>Kollarik István (V. terv—mat.)</p> <p>Rócz József (IV. ipar)</p> <p>Ruzsa Sándor (IV. földrajz)</p> <p>Bakos Gábor (IV. külker)</p> <p>Liptai Wagner András (IV. külker)</p> <p>Kertész Erzsébet és Nagy József (III. terv—mat.)</p>	

A VIII. OTDK nyertesei

Közgazdász. [1967. 5. sz.](#)

71 éves korában meghalt [Haász Árpád](#), egyetemünk volt professzora, dékánja, a közgazdaságtudományok doktora.

Közgazdász. [1967. 6. sz.](#)

Készülődés a történelmi jelentőségű jubileum megünneplésére. Pártunk központi bizottságának határozata nyomán az egész országban megindult az előkészítő munka, hogy méltóan ünnepeljük meg a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulóját. Április 21-én az egyetemi párt vb bizottságot hozott létre az évfordulóhoz kapcsolódó események összehangolására, lebonyolítására. A bizottság vezetője Erdei György docens, a pártbizottság agit. prop. titkára. A bizottság tagjai: Ollé Lajos egyetemi tanár, az szb. elnöke, Besenyei Lajos, a KISZ vb titkára, Varga Sándor tudományos rektorhelyettes, a kollégiumi tanács vezetője, Bikics István oktatási rektorhelyettes, az egyetemi kulturális bizottság vezetője, Nagy Vilmos adjunktus,

az MSZBT egyetemi szervezetének vezetője, valamint Kovács Géza dékán, a Közgazdász szerkesztő bizottságának elnöke. A bizottság — megbízatása értelmében — július közepéig tervezetet állít majd össze a forradalom 50. évfordulójának megünneplésére.

A küldöttértekezleten újjáválasztott KISZ-bizottság tagjai. Baracs Ilona, [Bauer Tamás](#), [Besenyei Lajos](#), Bethlendi László, Bus János, [Csáki Csaba](#), Fábíán András, Farkas Ilona, Fézler Sándor, Garam Katalin, Hajdú Éva, [Horváth Ferenc](#), Jankó Géza, Juhász Pál, Karmazsin Piroska, Király Attiláné, Koncz Margit, Kocsi János, Kovács Gyuláné, Laczó Bálint, Laki Mihály, László Irma, [Madarász Aladár](#), Matheisz Erzsébet, Michna Judit, [Mundruczó György](#), Molnár Sándor, Náfrádi László, Osváth Éva, Pázmány Sándor, Pölöskei Pál, Réti János, Róth János, Sára János, Simon Pál, Szelényi Zoltán, Szücs Mária, Tóth András, Zákonyi János.

Közgazdász. [1967. 9. sz.](#)

Visszapillantás és új tervek. Interjú búcsúzó rektorunkkal. A mostani tanév lezárultával egyetemünk rektora, dr. Pach Zsigmond Pál elvtárs megválík tisztségétől. Négy évig irányította az egyetem oktató, nevelő és tudományos munkáját, s dolgozott azon, hogy minél nagyobb eredményekkel gazdagodjunk, minél több jó felkészültségű közgazdászt adjunk a népgazdaságnak és gyarapítsák a marxista közgazdaságtudományt. Az utóbbi 4 évben melyek voltak Pach elvtárs véleménye szerint egyetemünk legszebb eredményei és milyen problémákat nem sikerült megoldani? — Az elmúlt 4 év legfontosabb pozitív mozzanatánál azt tartom, hogy egyetemünk sikerrel lépett előre azon az úton, amelyen Rudas László Fogarasi Béla és Háy László elvtárs rektorsága alatt indultunk el, illetve haladtunk előre e kiváló kommunista tudósok és nevelők vezetésével.

Közgazdász. [1967. 11. sz.](#)

Megszűnik az előfelvételi. A következő tanévben már nem lesznek előfelvett hallgatók az egyetemeken. Az erről szóló új rendelet nyomán kerestük fel Lakics Pál elvtársat, a Művelődésügyi Minisztérium osztályvezetőjét. Elsőnek azt kérdeztük meg, milyen elképzelésekkel hozták létre annak idején az előfelvételi rendszert. — Legelső egy pedagógiai szempont, a fiatalok munkára nevelése volt. Azt reméltük, hogy a termelőmunkában érettségi után eltöltött egy év nagyon hasznos lesz a fiatalok számára, különösen, ha mindenki a választott szakmán belül dolgozhat. Másrészt szerettük volna a kevés hely miatt be nem kerülő, de tehetséges, jól felvételiző fiatalok továbbtanulását legalább az utána következő évben biztosítani. — Hogyan valósultak meg ezek az elképzelések? — Sajnos, a hozzáfűzött remények nem váltak be. A gyakorlatban világossá vált, hogy népgazdasági szempontból a munkával eltöltött év haszna kicsi, mert a munkavállalás meglehetősen formális. A legritkább esetben történt, hogy szakmán belül sikerült elhelyezkedni a fiataloknak. A vállalatok idegenkedése is érthető volt, hiszen nem alapozhattak semmit a „vándormadarakra”.

KITŰNŐ TANULÓINK

Általános elméleti szak: Romhányi Ágnes I. évf.; Spitzer György, Tarafás Imre II. évf.; Bauer Tamás, Laki Mihály III. évf.; Makó Csaba, Schubert Iлона, Bekker Zsuzsanna, Berde Mária, Gáspár Lujza, Sármezei Judit, Simán László, Soós Károly Attila, Héthy Lajos, Ortutay Gyula, Sólyom Antal, Szalay Zsolt, Szász József, Széles Adolf IV. évf.

Nemzetközi szak: Udvarhelyi László, Gubcsi Lajos I. évf.; Andics Jenő, Tardos Róbert, Betlen János, Füredi Judit, Várnai István II. évf.; Belák Júlia, Bolgár György, Csejtei István, Lipovecz Iván III. évf.

Terv-matematika szak: Nováky Erzsébet II. évf.; Sebesztha Mária III. évf.; Kupa Ildikó, Tüzes Klára, Krekó Béla, Sólyom Csaba, Szilágyi Mária IV. évf.

Pénzügyi szak: Maksay Hajnalka, Simó Katalin III. évf.; Csikós Nagy Katalin, Kapitány

Sarolta, Mezősi Tibor, Balogh Klára, Lotz Mária IV. évf.

Tanári szakok: Csabina Ildikó, Fecskó Margit, Harmat Zsigmond, Jelencsity Mária, Ódor Mária, Szombati Katalin, Barnavölgyi Márta „A” V. évf.; Mándik Iлона, Mándik Mária, Varga Márta, Dóka Ágnes; „B” III. évf.; Bertta Márta, Komáromy Emese, Benkey Aliz, Szesztai Katalin „B” IV. évf.; Farkas Margit, Galambos Irén, Jakubik Judit, Rabóczky Mária, Revák Éva, Takács Katalin, Vladár Ferenc, Czink Irma „B” V. évf.; Uri Aranka, Venczel Zsuzsanna „C” II. évf.

Ipar szak: Balassy Béla I. évf.; Maksay Gyöngyi II. évf.; Gálík Mihály III. évf.

Közlekedési szak: Daróczy Etelka, Horváth Judit I. évf.; Grófcsik Erika, Makara Péter III. évf.; Takács Iлона, Kozman Béla, Katona Emil IV. évf.

Belkereskedelmi szak: Rónai Ildikó IV. évf.

Kitűnő tanulóink

Vörösdiplomások

Az idén végzett fiatal közgazdászok közül egyetem tanulóink során mindössze nyolcan értek el olyan eredményt, melyért kitüntetéses diplomát kaphatnak. A vörös borítású oklevelet a tanévnyitó alkalmával ünnepélyes keretek között veszi át **Bekker Zsuzsanna** (általános), **Farkas Margit** (tanári „B”), **Hunyadi László** (terv-matematika) **Soós Károly Attila** (általános), **Szántó Zsuzsanna** (általános), **Szalay Zsolt** (nemzetközi), **Széles Adolf** (nemzetközi), és **Györfy László** (közlekedési szakon végzett közgazdász).

Vörösdiplomások

Közgazdász. [1967. 12. sz.](#)

Ebben az évben a Művelődésügyi Minisztérium 80 hallgatónak ítélte oda a legmagasabb „rangú” hazai ösztöndíjat. Az első fokozatot kapott hallgatók havonta 1000,— Ft, a II. fokozatosok 700,— Ft állami támogatásban részesülnek. A Népköztársasági ösztöndíjat a következő hallgatók kapták meg:

Általános kar:

I. fokozat:

Bauer Tamás (IV. évf.), Spitzner György (III.), Berta Márta, Krekó Béla, Szesztai Katalin, Lenkey Aliz, Komáromi Emese, Sólyom Csaba (V. évf.) Lipovecz Iván (IV.), Tarafás Imre (III.), Mándik Ilona (IV.), Udvarhelyi László (II.), Varga Márta (IV.), Belák Júlia (IV.), Kupa Ildikó (V.).

II. fokozat:

Laki Mihály (IV.), Madarász Aladár (III.), Bárd József (IV.), Betlen János (III.), Tüzes Klá-

ra, Somkuti Györgyi, Szilágyi Mária (V.), Sebesztha Mária, Moczar József (IV.), Andics Jenő, Várnai Iván, Mándik Mária (III.), Kodaj Károly (IV.), Nováky Erzsébet, Sebestyén István, Tardos Róbert, Preisz István, Horváth Erzsébet (III.), Dóka Ágnes (IV.), Konez Katalin (III.), Szarvas Péter (II.).

Ipari kar:

I. fokozat:

Gállik Mihály, Oláh Ildikó (IV.), Daróczy Etelka (II.).

II. fokozat:

Grócsik Erika, Kovács Ferenc, Szarvas Beatrix, (IV.) Prókai Mária, Zákonyi János (III.), Simon Pál (IV.), Horváth Judit, Lenk Géza, Flank Veronika, Kazár Péter (II.).

Kereskedelmi kar:

II. fokozat:

Fürst Annamária, Gordos Gyula (III.), Rónai Ildikó, Kalmár Gábor, Witz Judit, Vadas Pálné, Szócsik Júlia, Hábetler Anna, Révész Zsuzsa (IV.), Tóth Judit, Léderer János (II.), Sebestyén Mária (III.).

Népköztársasági ösztöndíjasok

Közgazdász. [1967. 14. sz.](#)

Szabó Kálmán az MKKE első reformer rektora (1968-1973)

[Szabó Kálmán](#) (Bogyoszló, 1921. november 20. – Budapest, 2007. május 25.) az első rektor volt, aki elindította a jelentősebb reformokat a közgazdászképzésben.

A mellszobrot 2011-ben Szabó Kálmán születésének 90. évfordulója alkalmából helyezték el az egyetem főépületének II. emeletén; a szobrot [Mihály Gábor](#) Munkácsy-díjas szobrászművész készítette; a szoboravatás során [Mészáros Tamás](#) akkori rektor mondott köszöntőt.

Szabó Kálmán szobra a BCE II-ik emeletén

Magyar közgazdász. Felesége [Jónás Ilona](#) jeles középkortörténész volt. Felsőfokú tanulmányait még a Műegyetem közgazdasági karán kezdte, majd az abból 1948-ban létrejött Közgazdaságtudományi Egyetemen fejezte be, és szerzett diplomát. 1950-ben a Közgazdaságtudományi Egyetemen aspiráns lett, valamint tanársegéd a gazdaságtan tanszéken. 1953-ban a Társadalmi Szemle című folyóirat munkatársa volt. Az 1954–56-os években az Országos Tervhivatalban dolgozott. A „Petőfi Kör” közgazdászvitájának egyik vitavezetője volt. 1959-től a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (mai nevén Corvinus Egyetem) docense, majd 1968–1973 között rektora. 1966-tól az új gazdasági mechanizmust előkészítő bizottság tagja. 1973-tól volt a Magyar Tudományos Akadémia tagja. 1970–1990 között országgyűlési képviselő. Segített megőrizni a gazdasági reform vívmányait, valamint annak folyamatos fejlődését is igyekezett biztosítani. Forrás. [Szabó Kálmán \(közgazdász\)](#). Wikipédia.

[Szabó Kálmán](#). 1967/68–1973/74. Bod László festménye. Fotó: Kenéz György

[Szabó Kálmán tehetség program](#). A Rajk Szakkollégium elnöke, Chikán Attila emlékei alapján: ”Egészen kiváló ember volt, korának korlátaival (de mennyit feszegette őket!), rendkívüli innovativitással, emberiséggel, kiemelkedő szellemi képességekkel.[...]..ha valakitől, akkor tőle lehetett társadalmi érzékenységet és elkötelezettséget tanulni. Sosem feledte el, hogy honnan jött, mély gyökerek, erős szálak kötötték a köznap emberekhez, a „néphez” – ez nála idézőjel nélkül, tiszta emberi érzésekkel érvényesült.”

Filepné Nagy Éva. Szabó Kálmán – egy korszak meghatározó személyisége.

Chikán Attila, a Rajk Szakkollégium elnöke – aki kiemelte, hogy az emlékezés a nagyrabecsülést hivatott feleleveníteni, megörökíteni – összegezte Szabó Kálmán életútját, életművét a népi kollégiumoktól a szakkollégiumokig. Szabó Kálmán tevékenysége rendkívül szerteágazó, életének nagyon sok tanulsága van. Népi kollégista volt, ami egész életét, pályáját meghatározta. Egész élete a „Közgáz” körül forgott. Bár

marxista közgazdász volt, marxista keretek között gondolkodott, azok közé tartozott, akik meglátták a rendszer kritikus pontjait, a struktúra nehézségeit, a vulgáris leegyszerűsítések hibáit, káros elemeit (példák erre írásai is). Nem ismert közönyt, tőle lehetett társadalmi érzékenységet tanulni. Állandóan kíváncsi, nyitott volt a valóságra, bár kritikus is, szívén viselte a vidék és a vidékiek helyzetét. A szocialista országok körében elsőként próbált eszmetársaival együtt lehetőséget biztosítani egész generációk számára, hogy élhetőbb életük legyen. Szakmai munkájának eredményességére néhány példa: – aktív részese volt a politikai, gazdasági erjedés időszakának, az 1968-as reform (új gazdasági mechanizmus) előkészítésének; ennek természetes következménye, hogy felismerte az oktatás megújításának szükségességét is; – új elemeket vezetett be az oktatásba (például a matematikai oktatás erősítése, fiatalok oktatói munkakörbe helyezése); – a diákok képviseletének biztosítása az egyetemi tanácsban; – program az oktatók amerikai tanulmányainak lehetőségére (egyéves időtartamig három év alatt több mint 15 fő tanulhatott az Egyesült Államokban); – 1973-ban meghatározó szerepe volt abban, hogy az országos kutatási főirányok közül „A szocialista vállalat” hosszú távú kutatási program az egyetemre került –ennek keretében nagyszámú színvonalas tanulmány készült; – az ország első szakkollégium-alapításának támogatása (ma már 30–40 működik az országban), később a szakkollégium működésének segítése, a Rajk külső támadásokkal szembeni védelme; – a szakmai, tudományos diákköri munka elvárása, aktív közélet, diákönkormányzat stb.; – politikai és személyes bátorságára jellemző, hogy a [Bős–nagymarosi vízlépcső](#) ügyében rendezett parlamenti szavazáson egyike volt annak a 19 képviselőnek a 360-ból, akik felállással tiltakoztak a végig nem gondolt építés ellen; – szakmai, politikai tekintélyét, emberségét jól mutatja, hogy a többes jelölést lehetővé tevő 1985-ös parlamenti választáson három jelölt közül már az első fordulóban megkapta a mandátumot; – aktív résztvevője volt a rendszerváltás előkészítésének.

[Mandel Miklós](#), professzor emeritus így emlékezett Szabó Kálmánra:

a) Az oktatási struktúrában Szabó Kálmán rektorsága alatt kezdődött el a fejlett piacgazdaságokra jellemző modern menedzsment és marketing módszerek tanítása;

megjelentek, illetve erősödtek az oktatásban a matematikai, ökonometria elemek;

új tárgyakat vezettek be, a korábbiaknál meghatározóbb szerepet kapott a nem marxista közgazdasági elméletek oktatása;

differentiáltabb lett az ún. „szocializmus politikai gazdaságtana” kritikai elemzése;

új tárgyként jelent meg a világgazdaságtan, amelynek keretében a hallgatók reális képet kaphattak a globalizálódó tőkepiac fejlődésének tendenciájáról. A szocialista országok egyetemei közül itt elsőnek került sor az Európai Közös Piac oktatására;

a sztálini ideológiával ellentétesen Szabó Kálmán javaslatára került az egyetem tananyag-struktúrájába a gazdaságpolitika önálló szakágazatként történő oktatása.

b) Szabó Kálmán nemzetközi kapcsolatépítő tevékenységét nem jól jövedelmező vendégprofesszori megbízások előkészítése, hanem a Ford Alapítvány, illetve az amerikai Nemzetközi Kutatási Csereprogrammal történő szerződések megkötése jellemezte. Ennek eredményeként a hatvanas évek végére több mint 30 tanársegéd, fiatal adjunktus (köztük Németh Miklós későbbi miniszterelnök) egy-egy szemesztert vagy ennél hosszabb időt töltött a legjobb amerikai egyetemeken.

Szabó Kálmánra emlékezünk.

Köz-gazdaság. [2007. 3. sz.](#)

Csáki Csaba (akadémikus, az egyetem rektora 1985–1991 között) elmondta, hogy fiatal oktatóként mély nyomot hagytak benne Szabó Kálmán megnyilvánulásai. Megítélésénél mindig gondolni kell arra, hogy milyen korszak volt, milyen intézmény volt az egyetem, amikor átvette a vezetést. Addig is elismert és

kiváló intézmény volt a Közgáz, de egyfajta urbánus szellem/stílus jellemezte. Szabó Kálmán teljesen más típusú karakter volt: a népi kollégiumokban szocializálódott, s egy új korszakot hozott, amit a történelmi körülmények is lehetővé tettek. A fejlődés fő vonalához kívánta közelebb vinni az intézményt, ennek keretében nevéhez fűződik – az oktatás tartalmi megújítása, változtatása a klasszikus – marxista – kereteken belül (új tantárgyak, új irányok, például a matematika, a marketing, a szociológia megjelenése); – az egyetemi szervezeti reform megindítása (például koncentrált oktatás, döntési-szimulációs játékok oktatása (ami a szocialista országok közül először itt valósult meg); – közelítés a világ fősodrához, tanulni a tőlünk fejlettebbektől, a nyugati egyetemektől; nem kis küzdelem árán Szabó Kálmán indította el az oktatók külföldi tanulmányútjainak lehetőségét.

Közgazdaságtudományi Szemle. [2022 február.](#)

Köszöntő. Most, amikor az új tanév alkalmából lapunk szeretettel köszönti az egyetem valamennyi oktatóját, dolgozóját és hallgatóját, külön szeretnénk üdvözölni új rektorunkat, SZABÓ KÁLMÁN elvtársat, a politikai gazdaságtan tanszék professzorát. Személyében a felszabadulás utáni első marxista közgazdászok egyik legtehetségesebb, elismert képviselője került egyetemünk élére. Szegényparaszti családból származik, és teljesen saját erejéből végezte tanulmányait. A tanulás mellett 1945-től aktív részese volt a politikai, társadalmi mozgásnak, a szocialista társadalom megteremtésének. Részt vett a földosztásban, a diákmozgalmakban, vezető funkciót viselt a MADISZ-ban és a MEFESZ-ben, tagja volt az MKP-nak.

Közgazdász. [1967. 13. sz.](#)

Szabó Kálmán rektor tanévnyitó beszédéből: Ha vannak pályák, amelyek nem tűrik meg sem a szakmai szűklátókörűséget, sem a felelősség- és kockázatvállalástól irtózó rossz hivatalnoki szellemet, akkor a közgazdászpálya ezek közé tartozik. Mindent megtettünk eddig is, és megteszünk ezután is, hogy fiataljainkat széles látókörű, kommunista szakemberekké neveljük. Szakemberekké, akik nem sodortatják magukat a nemzetközi és hazai események áradata által, hanem saját posztjukon aktív harcosai a békéért, a szocializmusért vívott küzdelemnek. Szakemberekké, akiket nem tart rabságban a politikai közömbösség, a látszat objektivitás szelleme, hanem akiknek egész tevékenységét átfűti a szilárd, tudományos marxista eszmeiség. [] Jogos büszkeséggel töltse el bennünket annak tudata, hogy egyetemünk az alapítása óta megtett utat olyan kiváló tudósok és nevelők vezetése alatt tette meg, mint Rudas László, Nagy Tamás, Fogarasi Béla, Háy László elvtárs, és mint az elnökségünkben helyet foglaló, rektorságáról leköszönő, nagyra becsült kollégánk, Pach Zsigmond Pál elvtárs!

Közgazdász. [1967. 14. sz.](#)

Száz éves a „Tőke”

Közgazdász. [1967. 15. sz.](#)

Egyetemünk üzemgazdasági tanfolyamának lezárulta alkalmából a tanfolyam munkájában kiemelkedően működő oktatóinknak nemrégiben kitüntetést adtak át. DR. MARCZELL JENŐ, az ipargazdaságtan tanszék adjunktusa a Munka Érdemrend ezüst fokozatát kapta, GÁSPÁR LÁSZLÓ, a matematikai tanszék adjunktusa a felsőoktatás kiváló dolgozója címet nyerte el, DR. KOVÁCS DEZSŐNÉ, az oktatási csoport dolgozója és DR. SZABADOS ANNA, az ipargazdaságtan tanszék docense miniszteri dicséretben részesült.

[Faklen Pál](#), a Közgazdász felelős szerkesztője búcsúzik.

Faklen Pál

Közgazdász. [1967. 15. sz.](#)

Dr. Kovács Géza, a népgazdaság tervezése tanszék tanszékvezető docense, az általános kar dékánja, november 21-én elnyerte a közgazdaságtudományok doktora címet. Disszertációját — „A gazdaságpolitikai célkitűzések és a mechanizmus” címmel — az Akadémia nagytermében védte meg, ahol örömmel találkoztunk ismerős arcokkal — gondolok itt nemcsak az egyetem tanáira, hallgatóira, de korábban végzett közgazdászokra is.) A bíráló bizottság elnöke Háy László elvtárs volt. Tagjai: Vincze Imre, [Bognár József](#), [Mód Aladár](#), Gönczöl György, [Vajda Imre](#), [Sipos Aladár](#), Oswald László, [Dimény Imre](#). Opponensek: [Erdei Ferenc](#), Seres Imre és Benke István voltak.

Közgazdász. [1967. 19. sz.](#)

A marxi-lenini elméletnek lényeges része a párt vezető szerepéről szóló tanítás. E vezető szerep feltételeiről, alapjáról, tartalmáról, valamint a vezetés formájáról, eszközeiről és módszereiről alkotott elmélet alkalmazása az új helyzetre, és az új helyzetnek megfelelő tapasztalatok felhasználása a vezető szerepről szóló általános elmélet gazdagítására a következő évek egyik legfontosabb feladata, előrehaladásunk gyorsításának kulcskérdése... Ennek biztosítására le kell küzdeni azokat a helytelen nézeteket és gyakorlatot, amelyek torzítják a párt vezető szerepét - hangzik a IX. kongresszus határozata.

A Budapesti Corvinus Egyetem jegyzőkönyvei 1892-1990. Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem - tanácsülések, 1966-1967. [1967. január 30.](#)

A firenzei egyetemen. „A Közgazdászt mulasztás terheli, amennyiben nem számolt be arról a jelentős elismerésről, amely egyetemünk tanszékvezető tanárát, dr. Szép Jenő professzort, s személyében magát az egyetemet érte. Szép elvtársat a firenzei egyetem előadónak kérte fel a jelenleg folyó tanévre. November óta tart előadásokat a nagymúltú egyetemen, s amellett előadója volt a december első napjaiban Rómában megrendezett modern algebrai kongresszusnak is. Professzorunk olaszországi előadásai a magyar matematikusok és közgazdászok, valamint a közgazdasági egyetem nemzetközi hírnevet erősíti.”

Közgazdász. [1968. 5. sz.](#)

Jutalmazottak. Az. 1967. őszén meghirdetett Tudományos Diákköri pályázatra jelentős számú, összesen 39 dolgozat érkezett be. A tanszéki javaslatok alapján a legjobb dolgozatok készítői között összesen 11 000 Ft pályadíjat osztottak ki.

Jutalomképpen a Varsói Statisztikai és Tervezési Főiskola TDK konferenciájára utaznak:

Sólyom Csaba, Vita László (V. évf. terv-mat.), Budai Benjamin, Tarafás Imre, Juhász Pál (III. évf. ált.) és Siklóssy Ákos (III. évf. ipar).

800,— Ft-os jutalomban részesült:

Farkasházy Tivadar, Véghelyi József, Kaszics Miklós, Kiss Surányi Sándor, Hegedűs Erzsébet (IV. évf. terv-mat.) dolgozata.

600,— Ft-os jutalomban részesült:

Bauer Tamás IV. évf. ált., Hábetler Anna IV. évf. külker., Káposztás Ferenc V. évf. terv-mat., Homolya Ferenc IV. évf. agrár, Szarvas Beatrix, Gálák Mihály IV. évf. ipar., Komáromi Elmésé V. évf. tanár B. Bezsélics Eva IV. évf. területi terv., Prókay Mária II. évf. ipar.

400.— Ft-os jutalomban részesült:

Laki Mihály IV. évf. ált., Szukics József III. évf. agrár, Verbóczy János IV. évf. közl., Enyedy József, Szerdahelyi László IV. évf. terv-mat., Czok Gyula—Kovács Zoltán IV. évf. agrár, Horváth Mihály IV. évf. ipar, Császár Zoltán, III. évf. ipar, Jakabffy Imre V. évf. terv-mat., Kónya Lajosné IV. évf. tanári B.

200.— Ft-os jutalomban részesült:

Fehér István, Dániel Anna IV. évf. külker., Ivánfy Katalin IV. évf. ipar, Maksay Gyöngyi, Kánai László. Csuk Ferenc III. évf. ipar, Dajka Miklós V. évf. terv-mat., Valentini Pál I. évf. ter. terv., Doszkocs Mária IV. évf. külker, szakos hallgató.

Közgazdász. [1968. 8. sz.](#)

A [Neoton együttes](#). – LÉLU 20:5.

Ismét kitűnően szerepelt egyetemünk tánczenekara, most már a Ki mit tud? középöntőjében. Ezúttal Galác Lajossal, a gitárossal beszélgettünk a sikerről, a döntőbe jutásról. — Jelentett-e valami nehézséget a Bach-fúga? — Különösebb nehézséget nem jelentett a kíséret, viszont az ének 3 szolamú, s így megtanulása

a szokottnál több munkát igényelt. [] — Megvan már az a számotok, amit a döntőbe visztek, vagy csak ezután születik meg? — A dallam megvan, szövege még nincs. Valószínű, ismét S. Nagy István lesz a szövegíró. [] — Megkaptátok-e az ORI állandó működési engedélyét? — Igen, a 750-es kategóriát kaptuk, ami azt jelenti, hogy egy-egy fellépésünkért fejenként 150 Ft-ot kapunk.

Pásztor Lászlóval a NEOTON együttes vezetőjével beszélget Megyeri Károly
Közgazdász. [1968. 11. sz.](#)

Új tisztségviselők

Szeretettel köszöntjük tanárainkat, akik ebben a tanévben kezdik meg munkájukat új tisztségükben. Köszöntjük:

dr. Csizmadia Ernő egyetemi tanárt, aki a mezőgazdasági tanszéken dolgozik, tudományos rektorhelyettesé való kinevezésekor.

dr. Nyilas Józsefet, a világgazdaságtan tanszék vezetőjét, egyetemi tanárt, az általános kar új dékánját és helyettesét, dr. Stark Antal egyetemi adjunktust.

dr. Kreskay Ferencet, a jogi tanszék docensét, aki a kereskedelmi kar dékánjának teendőit vette át.

Gratulálunk dr. Kovács Géza és dr. Megyeri Endre egyetemi tanári, dr. Szamarsz Janisz, Marton Imre, Komjáti Zoltán, dr. Cotel Kornél, Molnár László docensi kinevezéséhez.

Új tisztségviselők

Kékesi Kati. A mindig kitűnő-most majd bizonyít!

Kétkedve, büszkélkedve jár a hír az egyetemen, hogy a közlekedés szakon „aranygyűrűvel” végzett egy lány. Oláh Ildikó (Csejte Istvánné) maga sem tudja, a kitüntetés birtokosának tekintheti-e magát. Többször kiigazították illetékes helyen, a helytelen fogalmazásért: nem aranygyűrűs, csupán vörösdiplomás, és majd kitüntetéses doktorrá fogják avatni. Ennek feltétele azonban, hogy doktoráljon, mégpedig szintén jelesre. Hogy létezik ez a kitüntetés, — hogy magának kell megkérvényeznie a megfelelő igazolások mellékelésével — ezt a nővérétől tudta meg. Ő is ez évben végzett a debreceni Orvostudományi Egyetemen, és már a kitüntetés birtokosa. 16 év mindig kitűnő tanulmányi eredménye óhatatlanul is hamis általánosításokra kényszerít. [] Az általános iskolai kitűnő rendűségeket azzal magyarázza, hogy az első évi jó bizonyítványt akarta megőrizni. Majd a gimnáziumban, ott nem ismeri senki, nem lesz kötelező a jó eredményt megtartani, biztatta magát. Azonban mégsem így történt, a híre már előtte járt. Nővére a gimnáziumban már megalapozta az Oláh-név becsületét, így Ildikó sem tehetett mást — tanult és újra kitűnő lett. A humán tárgyakat szerette és amikor III. gimnáziumban mindenkit megkérdeztek, mi akar lenni, nem tudott válaszolni. Osztályfőnöke tájékoztatására és tanácsára később úgy döntött, hogy közgazdász lesz. Az orvos családban megörökönyödtek elhatározásán. [] Nem tanult többet, mint társai, ő sem volt ott minden előadáson, mégis minden vizsgája jelesre sikerült. Szeretett vizsgázni, olyan volt ez számára, mint egy sportmérkőzés. Mindig győzött. A hajtóerő, az akarás oka most az 1000 forintos Népköztársasági ösztöndíj volt, amelyből el kellett tartania magát. Másodévből otthagya a kollégiumot, albérletbe költözött. [] Most az Ipargazdasági és Üzemszervezési Intézet Vegyipari Gazdasági Osztályán dolgozik.

Közgazdász. [1968. 13. sz.](#)

Kiegészítés: [Dr. Csejte István](#) diplomata, közgazdász, (Hajdúnánás, 1946. július 15 -) Felesége: Oláh Ildikó. Gyermeke(i): Csejte Ildikó (1969), Csejte István (1972). Tanulmányai: A budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem végzett közgazdász szakon (1964-1968). 1968 és 1969 között a Külügyminisztérium Tanulmányi és Elemző Osztályának munkatársa volt. 1969-1973-ig a hágai nagykövetségen dolgozott. 1973 és 1977 között a minisztériumban az európai biztonsági és együttműködési folyamattal foglalkozott. 1977 és 1981 között ismét Hágába helyezték. 1981-től első beosztott, 1981-1988-ig újból a

minisztériumban az európai biztonsági és együttműködési folyamat volt a feladata. [] 1988-1989-ig madridi, 1989-1993-ig hágai nagykövetségként dolgozott. 1993 és 1995. között a Külügyminisztérium II. területi főosztályának vezetője volt. 1995-2000-ig tel-avivi nagykövet volt. 2000 és 2002 között az Európai Unió Politikai Kapcsolatok Főosztály vezetőjének tisztségét töltötte be. 2010-ig líbiai nagykövet volt. [] Hat nyelvvizsgálója van.

Népköztársasági Ösztöndíjasaink. I. Fokozat. III. évfolyam: Udvarhelyi László, [Rupp Kálmán](#), Romhányi Ágnes, Daróczi Etelka, Kazár Péter, Simkó János, Léderer János, IV. évf.: Várnai Iván, Andics Jenő, Tardos Róbert, Spitzer György, Horváth Erzsébet, Zákonyi János. V. évf.: Csomós Mária, Varga Márta, Mándik Ilona, Szalay Marianna. Priska Marianna. II. Fokozat. II. évf.: Füredi Kálmán, Kallós Lilla Imola, Gedeon Péter. III. évf.: Gubcsi Lajos, [Matits Ágnes](#), Flank Veronika, Fülöp Sándor, Horváth Judit, Takács Ede, Varró Veronika, Papp Gábor, Kandikó József, Tóth Judit, Nagy Ágnes, Forgács Csaba. IV. évf.: Soós Katalin, Betlen János, Molnár Sándor, Gyári Sándor, Madarász Aladár, Láng János, Sebestyén István, Preisz István, Róth József, Gaál Magdolna, Koncz Katalin, Barczaházi Ildikó, Hámori Balázs, Koncz Margit, Tarafás Imre, Prókai Mária, Mihola Gyula, Nagy Márta, Császár Zoltán, Bene Annamária, Maksay Gyöngyi, Sebestyén Mária, Fürst Annamária. Schiller László. V. évf.: Werner Aranka, Mándik Mária, Kecskeméti Zsuzsanna, Csiszár Éva, Enyedi József és Dóka Ágnes.

Vörös diplomával végeztek. Ipari Karon: Diósdí Gyula., Gálik Mihály, Oláh Ildikó, Szarvas Beatrix. Általános Karon: Bauer Tamás, Bélák Júlia, Krekó Béla, Komáromy Emese, Maksay Hajnalka, Sólyom Csaba, Szesztai Katalin, Marján Gyuláné. Kereskedelmi Karon: Bársony Erzsébet, Hábetler Anna, Szőcsik Júlia. Közgazdász. [1968. 14. sz.](#)

Orosz László, az MKKE új főigazgatója.
Közgazdász. [1968. 15. sz.](#)

KITÜNTETÉSEK

November 7-e alkalmából a Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Munka Érdemrend arany fokozatát adományozta **Suara Róbert**, tanszékvezető egyetemi docensnek, a nyelvi intézet vezetőjének, az MSZBT országos elnöksége tagjának.

Ugyancsak az 51. évforduló alkalmából az ünnepi tanácsülésen **Polinszky Károly** művelődésügyi miniszter-helyettes **Szabó Kálmán** rektornak, az egyetemi reformban és az egyetemi struktúra megváltoztatásában kifejtett eredményes munkája elismeréseként jutalmat nyújtott át.

Csanádi György egyetemi tanár, a jogi tanszék vezetője, átveszi kitüntetését

A felsőoktatás kiváló dolgozója kitüntetést kapta:

Mátyás Antal egyetemi tanár (politikai gazdaságtan tanszék); **Nyilas József** docens (világgazdaságtan tanszék); **Kreskay Ferenc** docens (jogi tanszék); **Bikics István** docens (matematikai tanszék); **Csanádi György** egyetemi tanár (jogi tanszék); **Kovács Géza** egyetemi tanár (népgazdaság tervezése tanszék).

Kiváló dolgozó kitüntetést kapott:

Gáts Pál, a Gazdasági Igazgatóság főelőadója; **Kiss Gyula**, a testnevelési tanszék sportszertárosa; **Nehiba Imre**, a Gazdasági Igazgatóság szakmunkása; **Varga János** könyvtári szakmunkás.

Emlékplakettet kaptak az egyetem fennállásának 20. évfordulója alkalmából:

Rudas László, első rektorunk nevében özvegye vette át a kitüntetést; **Háy László** akadémikus, az MSZMP KB tagja, egyetemünk volt rektora; **Friss István**, a Közgazdaságtudományi Intézet igazgatója; **Timár Mátyás** miniszterelnök-helyettes; **Vályi Péter** pénzügyminiszter; **Nagy Tamás**, a Közgazdaságtudományi Intézet osztályvezetője; **Bognár József**, a KKI elnöke, akadémiai levelező tag; **Péter György**, a KSH elnöke, címzetes egyetemi tanár; **Pach Zsigmond Pál**, volt rektor, a Történelemtudományi Intézet igazgatója; **Berei Andor** tanszékvezető egyetemi tanár, a Kossuth Könyvkiadó igazgatója; **Vajda Imre** nyugalmazott egyetemi tanár, akadémiai levelező tag; **Markos György** ny. egyetemi tanár; **Emödi Eva** nyugalmazott, egyetemi docens; **Theiss Ede** nyug. egyetemi tanár; **Báti László** egyetemi docens; **Bikics István** tanszékvezető egyetemi docens; **Csanádi György** tanszékvezető egyetemi tanár; **Ferenc László** tanszékvezető egyetemi docens; **Forgács Tibor** tanszékvezető egyetemi tanár; **Máriás Antal** egyetemi tanár; **Nyilas József** általános kari dékán, tanszékvezető docens; **Szabó Kálmán** egyetemi tanár, egyetemünk rektora.

Kitüntetések átadása

Közzgazdász. [1968. 18. sz.](#)

Szabó Kálmán rektor. 3. Napirendi pont. Előterjesztés az Egyetemre vonatkozó jogszabálytervezetek észrevételezésével és az egyetemi szabályzatok előkészítésével kapcsolatos feladatokról.

Javaslom továbbá, hogy e bizottság elnöki tisztségével az Egyetemi Tanács dr. Kovács Géza elvtársat, egyetemi tanárt, az Egyetemi Tanács tagját, titkárául dr. Csanádi György professzor elvtársat bízza meg, a bizottság többi tagjául pedig a Párt Végrehajtó Bizottság részéről dr. Szuhay Miklós elvtársat, a Szakszervezeti Intéző Bizottság részéről Boér Andrasné elvtársnőt, a KISZ VB részéről Simon Pál elvtársat, valamint Gergely István elvtársat, az Igazgatási Titkárság vezetőjét kérje fel.

Javaslatok: Javasolja az Egyetemi Tanács a Minisztériumnak, hogy a docens kinevezése és a tanszékvezetői megbízás kerüljön a rektor hatáskörébe. A rektor döntését azonban a Minisztériumnak kell tudomásul venni.

Teljes egyetértés volt a viták során abban a kérdésben, hogy a rektor a kari tanácsi határozat tudomásulvételét csak akkor tagadhatja meg, ha erről előzetesen az egyetemi tanáccsal tanácskozott.

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem - tanácsülések, [1968. november 1.](#)

Egerszegi Csaba. A közgazdászképzés hazai történetéből. [] A már akkor neves, idősebb tanárokon kívül ([Rudas László](#), [Berei Andor](#), [Vajda Imre](#), [Bognár József](#)) az oktatók jórésze fiatal, kezdő volt a szakmában. A szeminárium-vezetők közül nem egy maga is hallgató volt. Az oktatók másik jelentős része a gazdasági életből idekerült szakember volt. ([Friss István](#), [Timár Mátyás](#), [Vályi Péter](#).)

Közgazdász. [1968. 19. sz.](#)

TDK ülészak egyetemünkön.

dr. Csizmadia Ernő tudományos rektorhelyettes vezette bírálóbizottság az illetékes tanszékek véleményezése alapján az alábbi hallgatókat részesítette jutalomban: 600 forintos pénzjutalmat kaptak: László Gyula (ipar IV.), Kazár Péter (ipar III.), Kisváradi György (belker IV.). 500 forintos pénzjutalmat nyertek: László Margit (ipar IV.), Kaszics Miklós, Móczár József (terv-mat V.), Dóka Ágnes (tanári B. V.). 400 forintot nyertek: Koncz Katalin, Spitzer György, Madarász Aladár, Budai Benjamin, Tarafás Imre (elméleti IV.), Kánai László, Bagoly Gizella (ipar IV.), Daréczki Etelka (közi. III.), Alföldi Lajos (tanár A. V.), Kis-Surányi Sándor, Véghelyi József, Enyedi József, Keresztes Mária, Papp György (terv-mat. IV.), Tamás István (külker II.), Betlen János (nemzetközi IV.) 300 forintot kapott: Rákosi Zoltán (belker. IV.), Balogh Géza, Zala Ildikó (ipar IV.), Koncz Margit, Gidai Gabriella, (tanári B. IV.), Varga Márta (tanári B. V.), Kapcsos Károly (nemzetközi III.), Láng János, Nagy József (terv-mat. IV.), Kemény Csilla (tanári A IV. 200 forintot nyertek: Csaba Zsuzsa, Hatlaczky János, Siklósi Ákos (ipar IV.), Vadász Judit, Urbán Anna (ipar III.) Nyúl János, Jakab Ferenc (belker. IV.), Zborovári Katalin (belker. II.), Balla László (nemzetközi II.).

Meghalt Juhász Tiborné

Közgazdász. [1969. 6. sz.](#)

Az Egyetem oktató-nevelő munkájának célja marxistaleninista világnézetű, magas általános műveltségű és elmélyült szakképzettségű közgazdászok képzése, akik képesek elméleti ismereteik alapján a népgazdaság és annak egységei előtt álló gazdasági feladatok megoldására, valamint a tudomány további fejlődéséből adódó új ismeretek befogadására és alkalmazására.

A Budapesti Corvinus Egyetem jegyzőkönyvei 1892-1990. Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem - tanácsulések, 1969-1970. [1969. szeptember 22.](#)

Egyetemünk történetében egyedülálló eseményre került sor május 1-én az aulában. Nyilvános Egyetemi Tanácsülés keretében Zalai Ernőt, egyetemünk oktatóját végig kitűnő tanulmányi eredménye elismeréseképpen az Általános Közgazdasági Kar javaslata, az Egyetemi Tanács felterjesztése, s a Népköztársaság Elnöki Tanácsa határozata alapján — „Sub auspiciis Rei Publicae Populáris” kitüntetéssel — aranygyűrűs doktorrá avatták. Az ünnepségen megjelent [Losonczi Pál](#) elvtárs, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke. Az elnökségben helyet fogúit dr. [Polinszky Károly](#) művelődésügyi miniszterhelyettes. A doktori eskü letétele után Losonczi Pál elvtárs ünnepi beszéde, majd dr. Szabó Kálmán rektor és dr. Nyilas József dékán köszöntője következett, majd Losonczi elvtárs adta át Zalai Ernőnek az aranygyűrűt.

Losonczy Pál a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke köszönti Zalai Ernőt az MKKE első aranygyűrűs doktorát

Közgazdász. [1969. 9. sz.](#)

Zalai Ernő további pályafutása. Wikipédia.:

[Zalai Ernő](#) (Budapest, 1943. augusztus 5. – 2021. január 1.) Széchenyi-díjas magyar közgazdász, egyetemi tanár. 1986 és 1988 között – Csáki Csaba akkori rektorral közösen – az egyetem képzéskorszerűsítési reformjának irányítója, amelyet 1988-ban vezettek be, előbb csak az MKKE-n, majd országosan. Kétszintű tantervi reformjuk mind tartalmában, mind szerkezetében egy vegyes piacgazdaság igényeihez és a nemzetközi követelményekhez igazította a hazai közgazdászokképzést. 1988 és 1991 között az MKKE tantervi reformért és nemzetközi kapcsolatokért felelős rektorhelyettese volt. 1988-ban egyetemi tanári, majd 1992-ben tanszékvezetői megbízást kapott az egyetem Matematikai közgazdaságtan és ökonometria tanszékre, illetve 2003-2008 között a Matematikai közgazdaságtan és gazdaságelemzésre átnevezett tanszékre. 1981-ben védte meg a közgazdaság-tudományok kandidátusi, 1990-ben akadémiai doktori értekezését. 1994 és 1997 között az MTA választott közgyűlési képviselője volt, 1998-ban megválasztották a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 2004-ben rendes tagjává.

Csiszár Éva, V. évf. tanári „D” szakos, népköztársasági ösztöndíjas.

Csiszár Éva

„Nagyon szeretek tanítani, már gyermekkoromban tanár akartam lenni. Most is lett volna alkalmam, hogy a diploma megszerzése után iparvállalathoz menjek dolgozni, (kedvezőbb anyagi feltételek mellett), de ez nálam szóba se jön. A tanítás — hivatás számomra. Visszamegyek Fehérvárra, a régi iskolámba. Először

furcsa lesz; valamikor azt mondtam a tanárainknak: néni, bácsi, most pedig kollégák leszünk — és tegeződni fogunk.”

Veress József, kitűnő tanuló, az ipar szakon.

Veress József

Közgazdász. [1969. 10. sz.](#)

Kitüntetések

Közgazdász. [1969. 11. sz.](#)

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem szakosítási rendszerében az előző évekhez képest az új tanreform keretében az alábbi lényeges változások történtek:

- Az ötéves tanulmányi idejű tervmatematika szak és a négyéves népgazdaság tervezése és elméleti szak összevonásra került, s az összevont szak neve: népgazdasági tervező-elemző szak.
- A nemzetközi kapcsolatok szak megszűnik. A III. évtől a külkereskedelmi szak keretei között új szakágazatként indul a külkereskedelmi és nemzetközi kapcsolatok szakágazata.
- Az esti és levelező tagozatokon a fentiekben említett népgazdaság tervező elemző szak nem indul.
- Az összevonások után a nappali tagozaton a népgazdaság tervező-elemző szak és a tanárképző szak 5 éves tanulmányi idejű (ezen két szak az esti tagozaton nem szerepel), a többi szak a nappali tagozaton négy, az esti- és levelező tagozaton pedig ötéves tanulmányi idővel jár.
- A szakosítás a nappali tagozaton csak az I. év után, az esti- és levelezőtagozaton a felvételi vizsga során történik.
- Az általános karhoz tartozik a munkaügyi kutatócsoport, melyet a későbbiek folyamán munkatudományi tanszékké fejlesztenek.

Oktatási reformok az MKKE-n

Közgazdász. [1969. 12. sz.](#)

Meghalt [Vajda Imre](#). (1900-1969)

Közgazdász. [1969. 13. sz.](#)

Új népköztársasági ösztöndíjasok

Az 1969/70-es tanévben az alább felsorolt hallgatók részesültek a Népköztársasági Tanulmányi Ösztöndíjban:

Általános Közgazdasági Kar:
 Gidai Gabriella, Koncz Margit (V. évf., tanár B),
 Németh Miklós (IV., tanár „A”), Pölöskei Pál,
 Bugnits Richard (V. évf., terv-mat), Rupp Kálmán (IV. évf., terv-mat), Romhányi Ágnes (IV., elméleti).

Ipari Kar:
 Forgács Csaba (IV. agrár), Daróczi Etelka (IV. közl.).

Kereskedelmi Kar:
 Udvarhelyi László, Blahó Endre, Gubcsi Lajos (IV. évf., nemzetközi), Sinkó János, Kandikó József (IV. évf., belker.).

Új Népköztársasági Ösztöndíjasok

Közgazdász. [1969. 14. sz.](#)

Gondi József. Dékáni jogkörrel az első évesek élén.

Közgazdász. [1969. 15. sz.](#)

A vállalati mechanizmus korszerűsítéséről nyilatkozik Varga Sándor.

Közgazdász. [1969. 16. sz.](#)

Szabó Kálmán rektor vörös diplomákat adott át

Közgazdász. [1969. 18. sz.](#)

KISZ VB meghívására december 4-én egyetemünkre látogatott [Aczél György](#), az MSZMP KB titkára. A hallgatókkal való konzultációra a klubban került sor, ahol a kb. 120 meghívott diákon kívül jelen volt dr. Polinszky Károly, művelődésügyi miniszterhelyettes. Rovó Jenő, az MSZMP KB munkatársa, Szántai Kálmán, pártbizottságunk titkára és dr. Szabó Kálmán rektor.

Közgazdász. [1969. 20. sz.](#)

[Rác Margit](#). (†2015) 1970-ben a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem elméleti közgazdasági és tervezési szakán végzett, mint kutató oktatott a Szolnoki Főiskolán és a Budapesti Corvinus Egyetemen is. 1980-ban szerezte meg a közgazdaság-tudományok kandidátusa címet. Az általa vezetett kutatásokból számos hazai és külföldi publikáció, kiadvány született. Rác Margit 1981 óta dolgozott a Világgazdasági Intézetben, 1991-től vezette az integrációs kutatócsoportot. Kutatásaiban központi szerepet töltött be az Európai Unió bővítésének, valamint Magyarország uniós csatlakozási és beilleszkedési folyamatának nyomon követése, emellett vizsgálta a monetáris unió kialakulását és az eurózóna válságát is.

Dr. Csizmadia Ernő a közgazdaságtudományok doktora. A disszertáció címe: „Az intenzív gazdasági fejlődés és a mezőgazdaság.”

Közgazdász. [1970. 1. sz.](#)

Az egyetemi tanács tagjai

Közgazdász. [1970. 2. sz.](#)

Lapath Éva. Új nappali tagozat Pécsett. Az új gazdasági mechanizmusban egyre nagyobb szükség van közgazdászokra. Jelenleg kb. 800 fő végez egyetemünk nappali és esti — levelező tagozatán évente; 1980-ban már 1200—1300 okleveles közgazdászt várnak minden évben országszerte. Nagy a közgazdászhiány Budapesten is, de vidéken sokkal rosszabb a helyzet. A vállalatok kb. háromszor annyi közgazdászt igényelnek, mint amennyit az egyetem évente kibocsát. Az MKKE-n csak hatalmas beruházásokkal lehetne növelni a felvettek létszámát, mert az előadótermek, szemináriumi termek száma most sem elegendő. Így sokkal célszerűbb az a megoldás — amely a vidéki vállalatok, szervezetek közgazdászigényét is jobban szolgálja —, hogy egyetemünk vidéken indít új tagozatot, ahol új beruházás nélkül, a tanácsok maximális segítségével újabb otthonra talál a közgazdászképzés. A következő tanévben Pécsett, a Pécsi Tudományegyetem épületében megindul az MKKE kihelyezett vidéki nappali tagozata. [] két szak indul: 1. piacszervező (marketing) szak, 2. tervező-elemző szak. [] Az idei felvételi keret 120 fő. Az egységes előfeltételek és követelmények érvényesítésére a felvételik Budapesten zajlanak le.

Közgazdász. [1970. 3. sz.](#)

Díjnyertesek. A Tudományos Diákkörök IX. Országos Konferenciája.

Március 25-én, délután az I. előadóban került sor az OTDK díjkiosztásra. Dr. Szabó Kálmán rektor, felkérésére az alszekciók vezetői értékelték a résztvevők munkáját, majd átnyújtották a díjakat a legjobban sikerült dolgozatok készítőinek. Ezt követően a rektor a tanácsteremben fogadást adott a konferencia résztvevői tiszteletére.

Három végzős hallgatónk kapta most meg a KISZ KB-tól az Aranykoszorús KISZ érdemérmet, melyet csak a legkiválóbb aktivisták mondhatnak magukénak.

Konez Margit, az Országos Egyetemi és Főiskolai Tanács tagja. A három kitüntetett közül talán őt ismerik legkevésbé. Keveset beszél és sokat cselekszik. Tud az emberekkel bánni, akik szeretik és értik is őt. Ismeri a mindennapos és nehezebb problémákat, talán ezért és rendkívüli megbízhatóságáért volt éveken át az érdekvédelmi bizottság vezetője. Egész egyetemi pályafutása alatt jó tanuló tanárszakos — Népköztársasági ösztöndíjas.

Udvarhelyi László, először a külügyi bizottság tagja, majd az általános kar agit. prop. titkárává választják meg. Később ugyanez a funkciója a kereskedelmi karon, majd ker. karl titkár lett. Legfőbb erénye a jó értelemben vett igazságkeresés. Kiváló képességű, jó tanuló, öt nyelvet beszél — Népköztársasági ösztöndíjas. Nála mindig az „Ember” az első és nem a személyi szimpátia. Határozott személyiség, aki az elvi vitákban kiáll a kollektíva és a maga álláspontja mellett, ezért is érte sokszor támadás. Számára a problémák megoldása a lényeg, és nem a „csomagolás”.

Tagja a kari és az egyetemi tanácsnak, egy évvel ezelőtt felvették a pártba is.

Nagy Sándor I. éves korában az Ipari kar vezetőségében, mint szervező dolgozott, majd II. félévtől mostanáig a kar titkára volt. Sokat vitázott és tett értünk, hallgatókért. Közvetlenségével és segítő-akarásával általános szeretetre és elismerésre tett szert. Jól megállta a helyét, nemcsak mint választott vezető, hanem mint közgazdász is. Pedig sok gondnal, bajjal kellett megküzdenie. A közösség érdeke számára a legfontosabb — kommunista ember. — Ez év óta párttag.

Ők befejezik tanulmányukat, így ránk vár az a feladat, hogy az általuk megkezdett munkát hasonló elhivatottsággal, lelkesedéssel folytassuk.

— ászka —

Vörös J. felvételei

Ők hárman: Konez Margit, Udvarhelyi László és Nagy Sándor

A közgazdaságtudományi szekcióülésen bemutatott dolgozatok közül különdíjban részesült: Bánfi Tamás MKKE MÉM 2000 Ft, Karkus Mária—Somogyi Mária MKKE TTI 1500 Ft, Mikó Gyula MKKE OT 2500 Ft, Réti János MKKE OT 2500 Ft, Gerhard Géza BME METESZ 2000 Ft, Pölöskei Pál MKKE TTI és KSH 2500 Ft, Bugnits Richárd MKKE KSH 1000 Ft, Szabadi Balázs MKKE KSH 1000 Ft, Illés Mária—Váradi Márta MKKE KGM 2000 Ft, Márton Ferenc MKKE KGM 2000 Ft, Giday Gabriella MKKE MÉM 2000 Ft, Szukics József MKKE MÉM 2000 Ft, Palotás Árpád BME KPM 2000 Ft.

Általános díjat kapott: Romhányi Ágnes MKKE 1500 Ft, Patkó András MKKE 1500 Ft, Parkas Péter—Gether István MMKE 1500 Ft, Simon Erzsébet—Szenczi Edit MKKE 1500 Ft, Keresztes Mária—Papp György—Szabady Balázs MKKE 1500 Ft, Fekete Győr Gyula MKKE 1500 Ft, Nemes Katalin VVE 1500 Ft, Kulcsár Dezső MKKE 1500 Ft, Lánosz Ferenc BME 1500 Ft, Halász Gejza MKKE 1500 Ft, Szalai István BME 1500 Ft.

Megosztott díjban részesült: Neumerker Livia MKKE 500 Ft, Ilja Zsuzsa—Sajósi Ádám MKKE 500 Ft, Kovács Rozália MKKE 500 Ft, Kővári E. Péter MKKE 500 Ft, Vas György MKKE 500 Ft, Papp Gábor MKKE 500 Ft.

A TDK konferencián 1970-ben díjakat nyertek

A Felszabadulási Jubileumi Emlékérmeket kapták: Bakonyi Sebestyén Endre, Barla Szabó Ödön, Barna László, Bati László, Berel Andor, Bíró Lászlóné, Bruck Róza, Dobrovits Iván, Erdei György, Erdei Mihályné, Faludi Szilárd, Falus Györgyné Szikra Katalin, Farkas Sándor, Ferencz László, Forgács Tibor, Grabarics Józsefné, Gyenes Antalné, Kalmár György, Kende István, Kincses György, Kiss Artur, Kollarik Amália, Kolos Miklós, Kompaktor Béláné Varga Emilia, Kreskay Ferenc, Magyar János, Pál Magdolna, Réczai László, Selmeczi József, Szentirmai János, özv. Sziklai Sándorné, Szirbik Ferenc, Tibor Lászlóné, Trutz Béláné, Vas-Zoltán Péter, Venczel Istvánné, Zalai Györgyné, Bedő Gyula, Bikics István, Kalász Lajos, Sánta Istvánné, Simai Mihály.

A Munka Érdemrend arany fokozata kitüntetésben részesült: Farkas Sándor, Kende István, Réczai László, Szirbik Ferenc. A Munka Érdemrend bronz fokozata kitüntetést kapott: Erdei György.

A Felszabadulási Jubileumi Emlékérem tulajdonosait köszöntötték. Munka Érdemrend arany fokozata kitüntetést kapták

Közgazdász. [1970. 5. sz.](#)

Az Egyetemi Tanács köszönetet mond mindazoknak a hallgatóknak és az őket segítő tanároknak, dolgozóknak, akik a felszabadulás 25 éves évfordulója és a lenini centenárium megünneplésével kapcsolatosan aktív munkát végeztek. [] Köztük a tudományos diákköri munkában résztvevő és a IX. Országos TDK ülésszakon eredményesen szereplő hallgatóknak, az ülésszak KISZ-szervezőinek, mindenekelőtt Móczár Józsefnek és Sipos Bélának.

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem – tanácsülések. [1970. április 22.](#)

Szigeti István. Találkozásaim Leninnel. [] Lenin boldog ember volt. *Mérhetetlenül sokat tett az emberiség boldogulásáért és ez bizonyos boldoggá tette őt.* Kevés ember van közöttünk, akiben — legalább lelke legmélyén szemérmesen lapulva ne élne a vágy: tenni valami hasznosat a társadalom számára, alkotni valami maradandót, ha mégoly parányit is. Milyen nagy erőt meríthetnénk Lenin példájából, ha közelebről megismernénk őt! Lenin azért lett tudós, mert a megismerés és változtatni, javítani akarás fűtötte. Nem rendelkezett tudományos fokozattal, mégis a legnagyobbak egyikének ismeri el mindenki.

(1989 után másképpen emlékezünk Leninre. Ld.: Courtois, Stéphane. A kommunizmus fekete könyve. Bűntény, terror, megtorlás. [ford. Benyhe János]; [a magyar kiadást jegyzeteivel kiegészítette Kun Miklós és Zinner Tibor] Budapest. Nagyvilág, 2000.

Service, Robert. Lenin: Egy forradalmár életrajza [fordította és a lapalji jegyzetekkel ellátta Soproni András]; [a kislexikont írta Szalai Miklós] Budapest. Park, 2007. S. B.)

Közgazdász. [1970. 6. sz.](#)

([Történelem tankönyv. 2020.](#) „A kommunista (bolsevik) párt uralma az ellenfelei legyőzését követően is a társadalom elnyomásán és a terroron alapult. A [Lenin](#) által kialakított diktatúra továbbra is semmibe vette a politikai és polgári szabadságjogokat, sőt olyan eszközöket alkalmazott, amelyek bármikor alkalmasak voltak a társadalom teljes, azaz totális elnyomására. Ilyen volt például a politikai titkosrendőrség működtetése, valamint az a gyakorlat, hogy a rendszer által ellenségnek tekintett személyeket koncentrációs táborokban tartották”. Hát igen, most már 1989 után másként értékeljük Lenin munkásságát. S. B.)

Bodnár Pál adjunktus. Az esettanulmányok szerepe és alkalmazása. [] Az Ipari Üzemszervezési Tanszék 1967. óta foglalkozik esettanulmányok összeállításával. Az elmúlt években a kidolgozott esettanulmányokat a gazdasági vezetők továbbképzése során rendszeresen felhasználtuk, többek között az Ikarus, a Húsipari Vállalat, a Borsodi Vezetőképző Iskola, a Pécsi Vezetőképző Iskola és a Lenin Kohászati Művek gazdasági vezetőinek továbbképzésénél. Három nagyobb esettanulmányt az Országos Vezetőképző Központ vett át a tanszéktől.

Közgazdász. [1970. 9. sz.](#)

A múlt évben megállapodás született egyetemünk, és a Ford-alapítvány között, melynek keretében évente 5—5 oktatónk utazhat az Egyesült Államokba 9—10 hónapos, ösztöndíjas tanulmányútra. [] Szabó Kálmán rektor vezetésével a napokban érkezett meg egyhónapos amerikai útjáról. A küldöttség tagjai voltak még Ay János, a statisztika tanszék adjunktusa, Cságyoly Ferenc, a népgazdaság tervezése tanszék docense és Nemes Ferenc adjunktus, a szociológiai csoport vezetője.

Közgazdász. [1970. 10. sz.](#)

Az első évnnyitó Pécsett.

[Polinszky Károly](#) mellett [Hoóz István](#) tagozatvezető

Szeptember 9-én, délelőtt 11 órakor ünnepélyes keretek között tartotta első évnyitóját egyetemünk pécsi tagozata. A megnyitó külsőségei méltóak voltak legrégibb egyetemi városunkhoz. A jogi kar aulájában az elnökségben foglaltak helyet Egri Gyula, a Baranya megyei Pártbizottság első titkára, dr. Polinszky Károly művelődésügyi miniszterhelyettes, dr. Szabó Kálmán rektor, dr. [Szotáczy Mihály](#) dékán, dr. [Hoóz István](#) tanszékvezető egyetemi tanár, a közgazdasági tagozat vezetője mellett, dr. Szigeti Endre, Fábíán András KISZ-titkár és más meghívott vendégek.

Népköztársasági ösztöndíjasok. A Művelődésügyi Minisztérium az 1970/71-es tanévben az alábbi hallgatókat részesítette Népköztársasági Tanulmányi ösztöndíjban: Általános Közgazdasági Kar: Kerekes Sándor V. tanár „C”, Kurtán Lajos V. tanár „D”, Matits Ágnes V. terv-matematika, Németh Miklós V. tanár „A”, Oroszi Sándor V. tanár „A”, Pásztor Sára IV. pénzügy. Ipari Kar: Juhász István G. IV. agrár, Krausz Péter IV. közlekedés, Veres József IV. ipar. Kereskedelmi Kar: Asbóth Artur IV. belker., Domány András III. külker., Gedeon Péter IV. nemzetközi, Róbel Sándor IV. nemzetközi és Szabó Sándor IV. külker. Közgazdász. [1970. 12. sz.](#)

A vörösdiplomás titka

Az évnélőnek csak egy kis töredéke, de a két végzett hallgató életében öt évi munka méltó elismerése volt a vörös diploma átnyújtása. Tíz félév — tíz vizsgaidőszak. Hármánál rosszabb jegy nem lehet, minden államvizsgát jeles eredménnyel kell letenni. Nem kis követelmény! Mégis, hogy lehet valaki vörös diplomás? Választ Nováky Erzsébet tervmatematika szakon végzett vörös diplomástól kérünk.

ni. A tantárgyakkal év közben is rendszeresen kell foglalkozni, nem lehet egy bizonyos irányra ráállni és a többi tárgyból csak a minimális követelménynek megfelelni.

Ahhoz, hogy valaki jó közgazdász legyen, nem kell vörös diplomával végeznie; a vörös diploma általános szakmai műveltség kifejezője, amely minden tárgynak az átlagosnál és a szükségesnél magasabb szint elsajátításának eredménye. (Azért a vörös diplomás is lehet jó közgazdász! — A Szerk.)

Milyen állomásokon keresztül jutottál el a vörös diplomáig?

— Az első két félévet kitűnő, ill. jeles eredménnyel végeztem, így másodéves koromban már Népköztársasági Tanulmányi Ösztöndíjjal tanulhattam. A magasabb ösztöndíj sokat segített anyagi helyzetemen, több időt fordíthattam tanulásra, így eredményemet

a későbbiekben is tartani tudtam. Mint népköztársasági ösztöndíjas dolgoztam a Matematika Tanszéken, részt vettem a Statisztika Tanszék mellett működő TDK-csoport munkájában, gazdaságmatematikából konzultációs gyakorlatot vezettem.

Mindezek után kissé elkecsesített, hogy V. évben — annak ellenére, hogy a IV. év mindkét félévét kitűnő eredménnyel végeztem — nem kaptam meg a Népköztársasági Ösztöndíjat. Emiatt ugyanis elég sok energiámat kellett a tanulástól független dolgokra pazarolnom. Ezek után a vörös diploma méltó kiábrándítás volt.

— Mivel foglalkozol most, mik a terveid?

Jelenleg a Népgazdaság Tervezése Tanszéken, mint gyakornok a hosszú távú tervezéssel, ezen belül az energiasztruktúra távlati alakulásának elemzésével foglalkozom, gyakorlatot vezetek matematikából és hamarosan tervezésből is.

Még ez évben szeretném megvédeni doktori disszertáciomat; erre, valamint a nyelvvizsgákra készülök.

— Sebestyén István —

— Szerintem a vörös diploma nem csupán bizonyítvány, hanem tudatos és kitartó munka eredménye, amelynek megszerzésére már az egyetem megkezdésétől céltudatosan kell törekedni. Minden vizsgára alaposan fel kell készülni, nem lehet a szerencsében bíz-

A vörösdiplomás titka. Nováky Erzsébet

Önálló elmélettörténeti tanszék alakult az egyetemen. Az elmélettörténeti tanszék vezetője dr. Mátyás Antal egyetemi tanár. Tagjai dr. Mihalik István docens és dr. Szigeti Endre adjunktus.

Közgazdász. [1970. 13. sz.](#)

1970. szeptember 30-án, 63 éves korában meghalt Farkas Sándor elvtárs, a Tudományos szocializmus tanszék vezetője.

Kovács Géza hozzászólását élénk érdeklődés kísérte. — A fotókat: Kálmán Dezső készítette

Pártértekezlet az egyetemünkön. Kovács Géza hozzászólását nagy érdeklődés kísérte

★
Vörös diplomát kaptak: Romhányi Ágnes (Elméleti szakos), Neumerker Livia (Nemzetközi szakos), Pechnig Mária Zita (Pénzügy szakos), Daróczi Etelka (Közlekedés szakos).
—spé—

Szabó Kálmán rektor gratulál Romhányi Ágnesnek és Daróczi Etelkának

Bemutatkozik a
KÖZGAZDÁSZ
III. em. 381

Bemutatjuk, bár gyakran dologgal, történettel, a kirándulásokkal, a vizsgasztorikkal, a menzával, sőt még a divattal is. Vezetője Lapath Éva.

Es ninesen humor rovatvezető nélkül — mondta a bohémlelkű Borsi György. Megkapta kinevezését.

A szerkesztőség gárdája 20—30 egyetemista, akik kéthetenként akár egy könyvet is kináthatnának a KÖZGAZDÁSZ helyett. Még szerencse, hogy csak 6 oldalon jelenünk meg. Sokan közülük újságírók szeretnének lenni. Nekik lehetőségük van az Újságíró Szövetség stúdióin is felkészülni leendő pályájukra.

A szerkesztőség fotostúdióját Móra Gábor vezeti. Kiváló fotóival Kálmán Dezső, Vörös Tibor és Bajusz Károly az élvonalban van. Karikaturistáink, Nagy János és Halász Géza próbálnak kéthetenként humort csempészni a KÖZGAZDÁSZ-ba.

Bemutatkoztunk.

Mit szeretnénk? Azt, hogy minél többen gyertek, fordultak hozzánk, hozták el írássaitokat, fotóitokat, rajzaikat, ötleteiteket. Legyetek Ti is munkatársaink!

Bemutatkozik a Közgazdász

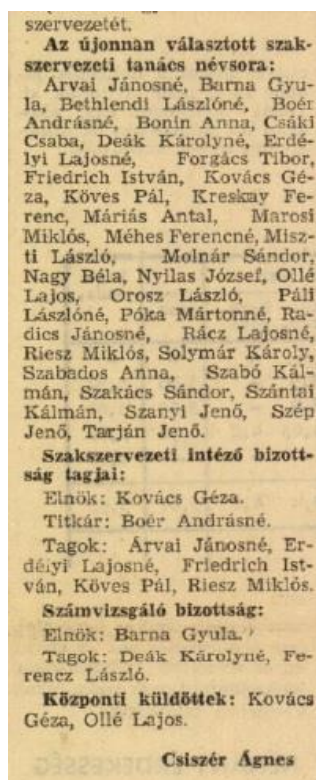
A Közgazdaságtudományi Egyetem bekapcsolódik a távlati tervek kidolgozásába. Az idei tanév népgazdaságilag is nagy jelentőségű tudományos kutatási feladatokat állít a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem elé. Az egyetem három kiemelt tématudományos kimunkálásával vesz részt a 15 éves távlatifejlesztési terv elkészítésében. Ezek közül legjelentősebb a szocialista vállalat című kormány szintű távlati kutatási téma: tanulmányozzák a hazai és a szocialista vállalatok gyakorlatát A vállalati irányítás és szervezés ésszerű kiépítése égető gyakorlati feladat. Ennek megoldásán múlik egyebek közt az, hogy mennyire tud lépést tartani a vezetés a korszerűség követelményeivel.

Közgazdász képzés Pécsen. [Komjáti Zoltán](#) a Vállalatgazdaságtani Tanszék vezetője

Január 27-én vette át az MTA-n Varga Sándor MTA doktori oklevelét. Varga Sándor akadémiai doktori disszertációjának címe, amely közel 300 oldalon hamarosan könyv alakban is megjelenik: „Az iparvállalatok belső irányítási rendszerének kérdései.”

Közgazdász. [1971. 2. sz.](#)

A Szakszervezeti Tanács tagjai az MKKE-n

Mi muzsikus lelkek. Hegedű és közgazdaság „Tanszéki élettér - lépést tartani a vállalati gyakorlattal" Egy közgazdászbaí meghívó kerül a kezembe. Rajta a program: az étteremben Roóz Józsi és népi zenekara muzsikál. A III. emelet 370/b számú ajtón a felirat: Dr. Roóz József. [] — Hogyan és mikor kezdődött az első szerelem? — ötéves korom óta hegedülök. A Mester utcai Fővárosi Zeneképzőbe jártam 10 évet Zenei pályára készültem. Az igazi sikerhez azonban a napi 7—8 órás gyakorlás elengedhetetlen. Ezt sokalltam. [] — Az első impulzusok a tudományos munkában? — A harmadik év elejétől tanulmányi eredményem alapján megkaptam a Népköztársasági Ösztöndíjat. Nagyon megkedveltem az egyetemet, az itt oktatott tantárgyak java részét Még ebben az évben bekapcsolódtam a TDK- munkába. Érdekelt az ipari szervezés-tudomány, s TDK- dolgozataimat is e témakörből készítettem. Nagyon sok segítséget kaptam az ipari üzemszervezési tanszéktől. Már ekkor megfogalmazódott bennem a gondolat: jó volna végzés után bennmaradni a tanszéken. [] — Mikor kapcsolódtál be az egyetem kulturális életébe? — Másodéves koromban tettem felvételi vizsgát a népi zenekarba. Akkor Mózes László volt a primás és én hegedűsként kerültem az együttesbe. 1968 óta vagyok a zenekar primása. [] — És most mégis vége lesz? — Sajnos, igen. Nem mehet mindez a tanszéki munkám rovására. Eddig nem zavarta egymást a két elfoglaltság. Megnövekedtek azonban a feladatok. Lépést kell tartani a tudomány fejlődésével. Akármennyire is fáj, keresem az utódot a primási pulpitusra. Még ez évben elbúcsúzom a zenekartól... — S a tudományos munkában? — Több vállalati témának a feldolgozásában veszek részt. Sipos Béla kollégámmal eset- tanulmányok alapján készítjük a Szervezéselmélet és módszertan begyakorló kurzusának jegyzetanyagát. Munkámhoz korábban és ma is rengeteg segítséget kapok oktatótársaimtól és mindenekelőtt tanszékvezetőmtől, dr. Varga Sándortól.

Egyetemünk két végzett hallgatója, Daróczi Etelka és Romhányi Ágnes a Művelődésügyi Minisztérium Felsőoktatási Tanulmányi Érdemérmét kapta. A kitüntetések dr. Bedő Gyula oktatási rektorhelyettes adta át az április 1-i egyetemi ünnepségen.

Fábán András

Stalira Zsuzsa

Veres Fül

Nagy Sándor

Tarcsi Gyula

Némethi György

Kegyősi István

Boda György

Forgács Csaba

Mészáros Tamás

Gubcsi Tibor

KISZ vezetők

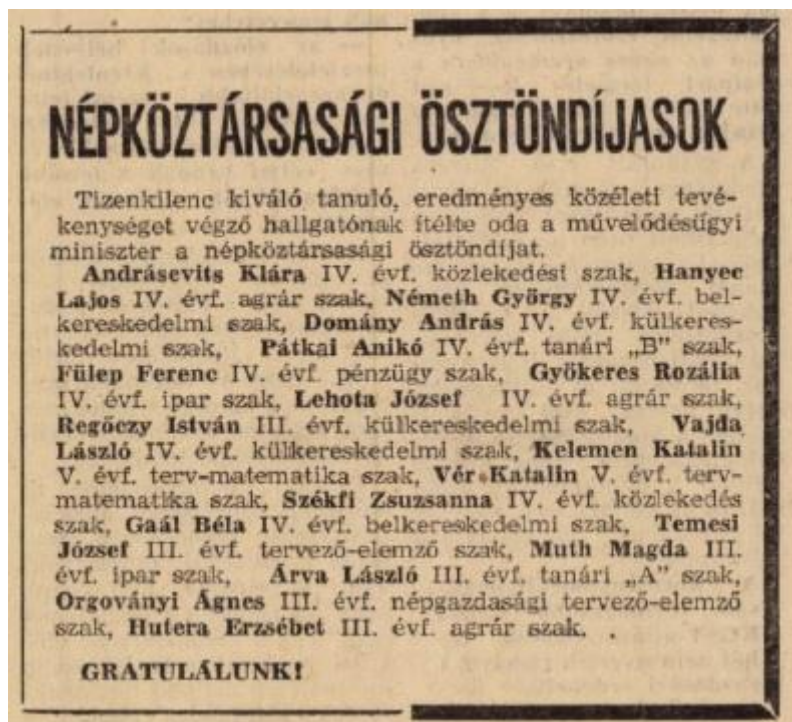
(KISZ vezetők közül néhány további pályafutása: [Forgács Csaba](#) habilitált egyetemi tanár a BCE-n, 2017. [Gubcsi Tibor](#) rendőr főhadnagy 1975, rendőr őrnagy 1988, BM, hírszerző, BM III/I-1. osztályvezető 1988-1999, [Mészáros Tamás](#) 2003-2011 között a BCE rektora, [Nagy Sándor](#) (†2015) 1984-1990 között a SZOT főtitkára, 2002 és 2006 között a Miniszterelnöki Hivatal politikai államtitkára volt. Stafira Zsuzsa 2010-ben adjunktus a BCE Számviteli Tanszékén, [Tarcsi Gyula](#) (†2021) 1986 és 1992 között az Expressz Ifjúsági és Diák Utazási Iroda igazgatója, majd különféle vállalkozások menedzsere volt. Államtitkár 2006-2010 között. [Veres Pál](#) Oktatási és Kulturális Minisztérium, köztisztviselő, főosztályvezető-helyettes, majd osztályvezető 1984-1990. S. B.)
Közgazdász. [1971. 8. sz.](#)

Kinevezések

Közgazdász. [1971. 9. sz.](#)

KISZ-hír. Július 30-án Fábián András megvált egyetemi KISZ titkári tisztségétől, mivel IX. kerületi KISZ-titkári teendők ellátásával bízták meg. Helyét ideiglenesen Nagy Sándor, a KISZ vb agit.- prop. felelőse vette át szeptember 16-ig. Az új KISZ titkár Németh György.
Közgazdász. [1971. 13. sz.](#)

Népköztársasági Ösztöndíjasok 1971-ben

Beszélgetés Hanyecz Lajossal. — Kivágtak szervezésből, és második nekifutásra jelest kaptam. Így lettem kitűnő. Mivel már első félévben is jeles voltam, megpályáztam a népköztársasági ösztöndíjat. Az agrártan-szék támogatott. Itt Csáki Csabával és Varga Gyulával egy tsz hosszútávú mezőgazdasági fejlesztési tervét dolgoztuk ki. Most egy kolléganőmmel a terv programozását csináljuk. Pesti vagyok, de fél életemet vidéken töltöttem, talán ezért szeretnék a mezőgazdasággal foglalkozni, ezért jöttem agrárosnak. Anyámmal élünk meglehetősen nehéz körülmények között. Eddig Hétfői Híreket árultam, de most a népköztársasági plusz a rendezőgárda-tagságból eredő bevétel, remélem, elég lesz önmagam eltartásához. Szerintem jóval több ember elérhetné azt, amit én, ha megvannak benne azok az elvárások, melyek mindig valami többet, a maximumot követelik. Lehet, hogy én sem lettem volna népköztársasági ösztöndíjas, ha otthonról, ha otthonról több pénzt kapok. Egyetem után? Családi, anyagi szempontok figyelembevételével szeretnék dönteni. Akárhová megyek is, nem akarok az elméleti munkától, a tudományos intézményektől elszakadni. Hívtak a pécsi kihelyezett tagozatra is....

Közgazdász. [1971. 14. sz.](#)

(1971-ben Leningrádban javasoltam, hogy jöjjön Pécsre tanítani. [Hanyecz Lajost](#) itt ismertem meg, Komjáti Zoltán megbízása alapján meghívtam Pécsre, ahol az agrár szakterületen dolgozott, pályafutása során docens lett, kandidált. A csoport tagjai, akiket kísértünk egy agrár csoport volt. Leningrádban (Leningrád nevét 1991-ben eredeti nevére Szentpétervárra keresztelték vissza.) voltunk 1 hónapos termelési gyakorlaton. Én és Móczár József voltak a kísérőtanárok. A Finn-öböl partján, egy igazi matrózkocsmában söröztünk, ahol a hallgatók elmondták, mindenki megbukott nálam szervezésből. Mint kiderült Marosi Miklós ipari üzemszervezést adott elő, ez az agrár szakos hallgatókat nem érdekelt. Én az utolsó 2 előadást tartottam hálótervezésből. A hallgatók nem tudták, hogy a hálótervezést is meg kell tanulni, így az egész csoport megbukott. A következő vizsgára már felkészültek, konzultációt tartottam és eredményesen levizsgáltak, Hanyecz Lajos jelest kapott. Az előzmény az, hogy Szabó Kálmán az MKKE rektora egy delegációval az USA-ba utazott, a Ford ösztöndíjakat készítette elő. Azt látta, hogy a hálótervezés fontos módszer és miután hazajött, szólt akkori főnökömnek Varga Sándornak, hogy tanítsuk a hálótervezést. Én 1968-ben a Ganz

Villamossági Műveknél Borli Károly munkaügyi főosztályvezető kérésére hálóttervet készítettem, egy új beruházáshoz. Varga Sándor megkért csináljak egy esettanulmányt a hálótterv gyakorlati alkalmazásáról. Ez volt az első jegyzetírási munkám, ami meg is jelent. Sipos Béla: Hálóttervezési esettanulmányok. In: Sipos Béla; Roóz József (szerk.) Szervezőmódszertani esettanulmányok. Budapest, Magyarország: Tan-
könyvkiadó, 1969.)

Október 1-én, pénteken meglátogatta egyetemünket [Óvári Miklós](#), a Központi Bizottság titkára. A látoga-
tásra elkísérte Katona Imre, a Budapesti Pártbizottság titkára, valamint Bacsó Béla, a IX. kerületi pártbi-
zottság titkára. Kedves vendégeinket a bejáratnál Vámosi Sándor, a párt VB agit.-prop.-titkára és Németh
György, a KISZ VB titkára fogadta, majd Szabó Kálmán rektor és Selmeczi Lajos, a párt VB szervezőtitkára
üdvözlő szavai után a nagy Tanácssteremben kibővített pártbizottsági ülésen találkoztak a vendégek egye-
temünk párt- állami és ifjúsági vezetőivel.

Közgazdász. [1971. 15. sz.](#)

Az MKKE MSZMP-titkára Szántai Kálmán 5 év után megvált tisztségétől, feladatát Vámosi Sándor vette
át.

Közgazdász. [1971. 18. sz.](#)

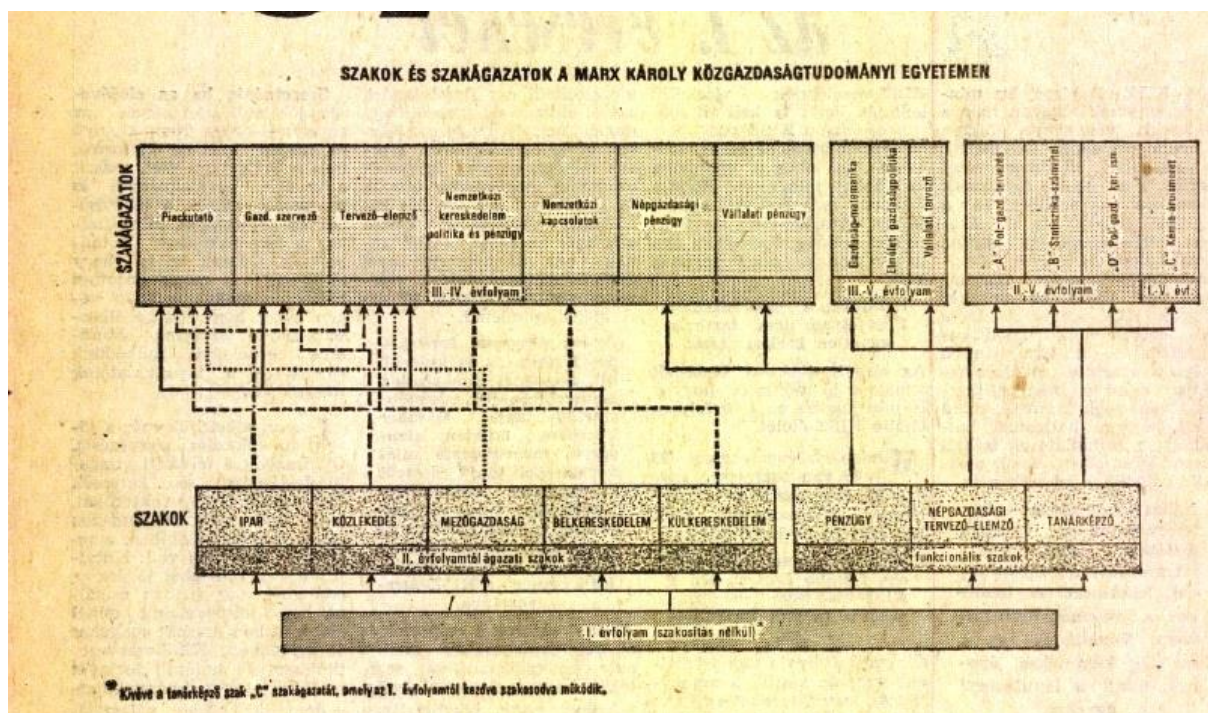
1965-ben az. oktatók 28,5 %, 1971-ben 38,9 % a párttag. A párttagok részaránya 10,4 %-kal javult.

A Budapesti Corvinus Egyetem jegyzőkönyvei 1892-1990 Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem
- tanácsülések, 1972-1973/1. [1972. november 20.](#)

Végezzünk egy gyors számí- tást, mibe kerül egy átlagos szociális körülmények között élő, jó tanuló diáknak egy hó- nap az egyetemen. (Rossz ta- nulókkal pedig még az indulás előtt miért számoljunk?! Ennyire bízunk kell önma- gunkban és az utánunk jövők- ben is.)	kenyen érintheti egy-egy hall- gató pénztárcáját.
Az említett kategóriák:	
I.	— 500 Ft-ig
II.	500— 800 Ft-ig
III.	800—1100 Ft-ig
IV.	1100—1500 Ft-ig
V.	1500 felett
A szociális támogatás össze- ge attól függ, ki melyik kate- góriába tartozik. Kategórián- ként változik a természetbeni juttatásokért (kollégium, ebéd) fizetendő térítések nagysága is.	
A hallgatóknak adható ter- mészetbeni (ellátás, kollégium) és pénzbeni juttatások:	
Az ösztöndíjrendelet 5 kate- góriába sorolja a hallgatókat a családban egy főre jutó jó- vedelem alapján, azonban a csoporttársak javasolhatják egy kategóriával feljebb vagy lejjebb sorolását is. Az ilyen csoportos javaslat tehát érzé-	

Természetbeni juttatás: pénz (Ft-ban)	KATEGÓRIÁK				
	I.	II.	III.	IV.	V.
A. Kollégisták					
	ebéd + vacsora	ebéd + vacsora	ebéd + vacsora	ebéd + vacsora	ebéd + vacsora
	300,—	300,—	200,—	100,—	—
B. Nem kollégiumban lakók					
a) ha az eltartók az egyetem székhelyén kívül laknak	ebéd	ebéd	ebéd	ebéd	ebéd
	300,—	300,—	200,—	100,—	—
b) ha az eltartók az egyetem székhelyén laknak	ebéd	ebéd	ebéd	ebéd	—
	200,—	200,—	100,—	—	—
A kedvezményes természetbeni szolgáltatásokért fizetendő térítési díjak (Ft-ban)					
Kollégisták fizetik:	I.	II.	III.	IV.	V.
	50,—	100,—	250,—	500,—	700,—
Nem kollégiumban lakók fizetik:					
	40,—	80,—	140,—	240,—	—

Mibe kerül a tanulás?

Egyetemi szakirányok az MKKE-n

Az utóbbi években a vidék gazdasági erősödése, az ipar decentralizálása fokozta a vidéki vállalatok már korábban is érezhetővé vált közgazdászhiányát. Az egyetemünkön végző hallgatók túlnyomó része ma is a fővárosban helyezkedik el, annak ellenére, hogy a vidéki vállalatok, szövetkezetek, gazdaságirányító szervek sok esetben még kedvezőbb elhelyezkedési lehetőséget biztosítanak a fiatal közgazdászoknak.

E probléma megoldására hozták létre Pécssett a magyar közgazdászok vidéki képzését, egyetemünk kihelyezett Nappali Tagozatát. Az oktatás 1970. szeptemberében az első évfolyam beindításával kezdődött.

Az első két évben a rendelkezésre álló kapacitás évenként 100–110 hallgató felvételét tette lehetővé, de a vidéki vállalatok egyre sürgetőbbé váló közgazdász-szükséglete és a Pécsre jelentkezők nagy száma is a beliskoláztatási létszám emelését,

az ehhez szükséges feltételek megteremtését indokolná.

A beindítással járó nehézségek természetesen részben még ma is fennállnak, de

tényként állapíthatjuk meg, hogy az oktatás és tanulás feltételei — nem utolsósorban az anyagegyetem hatékony segítségének eredményeként — évről évre javulnak a fiatal intézményünkénél.

Az oktatás korszerűsítését célzó intézkedések közül kiemeljük, hogy a jövő tanévben Pécssett is indul számítástechnikai oktatás; valószínűleg a jövő tanévben adják át rendeltetésének a jogi karral közösen létesített nyelvi laboratóriumot. (A hallgatók egy részénél a nyelvi képzés nagyobb hangsúlyt kap, a választott nyelvből a hallgatók állami nyelvvizsgának megfelelő szigorlatot tesznek. Amint erről az alábbiakban még szó lesz,

a tagozat oktatási profil-

ja részben eltér az anyagegyetemétől.

Egyes tantárgyakból már ebben a tanévben is a sajátos tantervi struktúrába épülő, a tagozat oktatói által írt jegyzeteket használnak a pécsi diáktársaink.

Kedvezőbb Pécssett a kollégiumi ellátottság. A vidéki hallgatók a jövő tanévben is lényegesen nagyobb arányban kaphatnak kollégiumi elhelyezést, mint Budapesten.

A gyakorlati igényekkel összhangban a tagozat képzési célja abban áll, hogy alapvetően vállalati munkahelyek betöltésére alkalmas közgazdászokat képezzen,

tehát a vállalatoknál jelentkező közgazdasági szakemberek iránti igényt elégítse ki.

A képzési idő a pécsi nappali tagozaton is 4 év. Az első évfolyamon a hallgatók még egyetemes (az anyagegyetemével azonos) képzést kapnak, a

(Folytatás a 2. oldalon)

(Folytatás az 1. oldalról)

további évfolyamokon pedig már szakosított formában folyik az oktatás. A szakosodás első fokozatára a második évfolyam elejétől kerül sor, amikor a hallgatók két szak — vállalati tervező-elemző és piacszervező (marketing) szak — között választhatnak. A harmadik évfolyam elején kezdődik — mindkét szakon — a szakosodás második fokozata, az ágazati képzés. A hallgatóknak most nyílik alkalmuk arra, hogy egyéni érdeklődésüknek megfelelően ipari, mezőgazdasági vagy belkereskedelmi szakemberré képezzék magukat.

A szakosodás ismertített rendszere azt jelenti, hogy a

tagozatról kikerült hallgatók a vállalatok gazdasági elemzési és tervezési munkáit irányító, illetve a vállalatok áruforgalmi tevékenységét és piacutatását szervező és irányító közgazdászok lesznek.

Tanulmányaik során a hallgatók megfelelő mélységben megismerik a fontosabb népgazdasági ágak (ipar, mezőgazdaság, belkereskedelem) sajátos vonásait, adottságait és törvényszerűségeit. A pécsi tagozat szakosodási rendszerének középpontjába mégsem az egyes gazdasági ágak kerülnek, hanem a vállalati közgazdász két alapvető, a gyakorlatban ma már többnyire elkülönülő tevékenységi köre (tervező-elemzés, piacutatás és -szervezés).

értékesítés alapvető kérdéseit (és viszonyait), mint a különböző népgazdasági ágak jellemzőit, kapcsolatait.

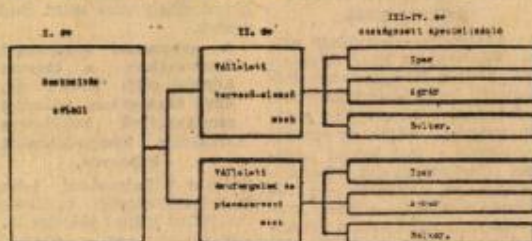
Igy tudunk a választott szakon belül mélyebb, speciális, egyúttal megfelelően általános, tehát konvertálható (átváltható) ismereteket is nyújtani.

A képzési céllal összhangban a tagozat tudományos munkája is a közgazdasági kutatások olyan vidéki bázisának megteremtésére irányul, ahol a kutatások centrumában a vállalati gazdaság kérdései állnak. A tagozat e célkitűzését az elkövetkező években az anyaintézménnyel szorosan együttműködve valósíthatja meg, mivel az országos távlati kutatási terv keretében kapott megbízás alapján egyetemünk is alapvetően a szocialista vállalat komplex kutatásával foglalkozik.

Említsük meg befejezőül: Pécs gazdag kulturális élettel rendelkező város, amely az ott tanuló fiataloknak a szórakozásnak és művelődésnek sok egyszerű lehetőségét nyújtja. A hallgatók rendelkezésére áll az egyetem közelében levő közgazdász sportcsarnok. És mivel a tagozatnak az elmúlt év óta saját autóbussza is van, a hallgatók egy-egy csoportja időnként Pestre vagy más városba is kirándulhat.

(Az egységes előfeltételek érvényesítésére a felvételi Budapestien zajlanak le.)

A Pécsi Kihelyezett Nappali Tagozat szakosítási rendje

Természetesen ez a táblázatban feltüntetett specializálódási rend nem jelent teljesen merev határokat; a képzés alapvetően a vállalati munkához szükséges feladatok és

problémák lehetőleg teljes körű megismertetésére irányul.

Ehhez egy tervező-elemző szakos hallgatónak épp úgy ismernie kell a piacutatás,

Kihelyezett Nappali Tagozat Pécssett

Közgazdász. 1972. 1. sz.

Egyetemi tanácsülés. 1972. december 18. A Pécsi Tagozat Karrá nyilvánítása. Előadó [Hoóz István](#) tagozatvezető.

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem - tanácsülések, [1972-1973/1.](#)

Dr. [Riesz Miklós](#) a pénzügy tanszék docense 1971 decemberében védte Monetáris döntések című disszertációját, mely alapján a bíráló bizottság egyhangúlag javasolta a Közgazdaságtudományok Doktora címre. Közgazdász. [1972. 2. sz.](#)

Három év után ismét aranygyűrűs doktorokat avatnak egyetemünkön. [Bekker Zsuzsanna](#), Oláh Ildikó és [Szepesi György](#), az általános kar volt hallgatói veszik át március 20-án, hétfőn, egy órakor az aulában kitüntetésüket. Dr. Trautman Rezső, az Elnöki Tanács tagja lesz az ünnepség elnöke. Közgazdász. [1972. 5. sz.](#)

Kiegészítés. [Szepesi György](#) szakmai életrajza. 1965 – 1969. MKKE, Elméleti tervező közgazdász (B) 1972, dr. univ. MKKE. 1972, Kitüntetéses doktor (Rei Publicae) MKKE (MNK Elnöki Tanács) [] 2008 óta a Budapesti Corvinus Egyetem Közgazdasági Elméletek Története Tanszékén, óraadó tanár. 1970 óta tanít az Egyetemen.

Aranygyűrűs doktorok. 1972. március 20. Az ünnepi tanácsulást dr. Szabó Kálmán rektor nyitotta meg. Bevezető szavaiban üdvözölte az egyetemünket látogatásával megtisztelő dr. [Trautmann Rezső](#) országgyűlési képviselőt, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának tagját, dr. Polinszky Károly művelődésügyi miniszterhelyettest, Kanczler Gyula MŰM tudományegyetemi főosztályvezetőt, Veréb Zoltánt, az MSZMP IX. kerületi Bizottságának munkatársát, az egyetemi tanács tagjait, az oktatókat és a hallgatókat. Aranygyűrűs doktor lett [Bekker Zsuzsa](#) (a Zambiai Egyetemen oktat, avatására a távollétében került sor), Oláh Ildikó és Szepesi György. [] dr. [Stark Antal](#), az Általános Kar dékánja, mint felavató, tudományuk jutalmául Oláh Ildikót, Szepesi Györgyöt és a távollevő Bekker Zsuzsát a Népköztársaság Elnöki Tanácsának hozzájárulása alapján „sub auspiciis Rei Publicae Populáris” kitüntetéssel közgazdaságtudományi doktorrá avatta.

Oláh Ildikó és Szepesi György, a két ünnepelt — Foto: ESZES

Oláh Ildikó és Szepesi György, a két ünnepelt

A TDK konferencián szekciónként a következő hallgatók nyertek díjakat:

(A dolgozat szerzőjének neve után az írásbeli munkára adott pontszámot is közöljük.)

Matematikai közgazdaságtan-szekció:

Csernátó Csaba (19 pont) 600 Ft, Szép Katalin (19 pont) 300 Ft, Simon Judit (18 pont) 300 Ft.

Elméleti I. szekció:

Sulyok Rozália, Kiglics István, Szabó László (19 pont) 600 Ft, Vértes András (20 pont) 400 Ft, Gáspár Ferenc, Herczeg Attila, Szita Éva (18 pont) 300 Ft, Szepessi Boglárka (20 pont) 600 Ft, Mucsi Barna (19 pont) 400 Ft.

Elméleti II. szekció:

Muth Magda (20 pont) 600 Ft, Dabóczi Ákos (17 pont) 600 Ft, Harsányi László, Polgár Miklós (19 pont) 300 Ft, Késedi Ferenc (18 pont) 300 Ft.

Mikroökonómiai I. szekció:

A beadott dolgozatok az Állami Biztosító pályázatára készültek. A szekció megemelt díjait az Állami Biztosító adta. Vámos Ferencné (15 pont) 4000 Ft, Szárnyasi Róbert—Szabó István (14 pont) 3000 Ft, Munkácsi Ferenc (18 pont) 2000 Ft, Simon Imre (14 pont) 1000 Ft, Székely Gábor (16 pont) 300 Ft,

Mikroökonómia II. szekció:

Farkas Ferenc (19 pont) 600 Ft, Szabó Ferenc, Reszegi László (16 pont) 300 Ft, Rózsa Edit (17 pont) 300 Ft, Zimmermann József—Alatic András (16 pont) 400 Ft, Füredi Kálmán (15 pont) 300 Ft, Matoricz Anna (17 pont) 400 Ft.

Mikroökonómia III. szekció:

Gyomai Mária (17 pont) 300 Ft, Kőrösi—Kulifai—Morvai—Vágner—Palaticz (19 pont) 600 Ft, Bukovi Edina—Szulinszky Antónia (15 pont) 300 Ft.

Mikroökonómia IV. szekció:

Batizi—Fekete—Vajda (19 pont) 600 Ft, Tarján Dániel (16 pont) 300 Ft, Bod Péter—Majoros Pál (18 pont) 400 Ft, Erhart Tibor (17 pont) 300 Ft, Nagy Gábor (17 pont) 400 Ft, Muraközi László (15 pont) 300 Ft.

I. évfolyam szekciója:

Zimay Judit (15 pont) 400 Ft, Simonyi András (16 pont) 300 Ft, Kornai Gábor (15 pont) 300 Ft.

Munkatudományi és szociológiai szekció:

Tarcsi Gyula (16 pont) 600 Ft, Urbán László (17 pont) 400 Ft, Tardi Irén—Tóth Erzsébet (16 pont) 300 Ft, Vári István (19 pont) 300 Ft, Matern Margit (17 pont) 400 Ft.

Közgazdász. [1972. 6. sz.](#)

Veres József. Vállalati gazdaságtan- koncentráció — Pécs. A másodéves pécsi hallgatók a II. félév megkezdése előtt — a könyvvitelen és a nyelveken kívül — vállalati gazdaságtanból és piacszerzésből is koncentrállhattak, mindkettő új típusú kezdeményezésnek tekinthető. [] Bevontuk a munkába a Pécsi Kesztyűgyár és a Sopiana Gépgyár vezető munkatársait Szabó József és Keszthelyi József elvtársakat is. Ők az egyes témákhoz vállalati adatokat bocsátottak rendelkezésünkre. [] Dr. Komjáti Zoltán tanszékvezető zárszavában értékelte a koncentráción végzett munkát, dicsérte a hallgatók magatartását és egy közösen tartandó „szaktalálkozóra” invitálta a „koncentrációsokat”, amelyet március 4-én tartottunk meg. Ezen talán azok is megbékéltek, akik jobb jegyet szerettek volna.

Közgazdász. [1972. 7. sz.](#)

Mit, hogyan tovább ? [] A kérdésekre ebben a számunkban [Németh Miklós](#), a népgazdasági tervezés tanész tanársegédje és Németh György, az egyetemi KISZ-bizottság titkára válaszát közöljük.

Árva László: Pécs messze van. Az oktatók jegyzeteket írnak, nem várják meg, hogy az MKKE-n elkészüljenek a tankönyvek. Rosszak a feltételeik. Évről évre írják a jegyzeteket, amíg az első-másodévet képezik, írják a jövőre bekerülő harmadévesek jegyzeteit; stencilezik a már kész anyagokat. És ami másként van; mint Pesten: ezeket a jegyzeteket és stencileket szeptember elejére el is készítik. Ki is adják a gyerekeknek. Pécsen azt valahogy természetesnek tartják. Mint ahogy azt is, hogy egy tanársegédi kinevezést feltételekhez kötik. Kötelező ledoktorálni ehhez, legalább egy nyelvből államvizsgát tenni, heti nyolc órát tanítani,

részt venni a jegyzetírásban. Pécssett elképzelhetetlen az, hogy egy tanársegéd ne legyen doktor, ne tanítson az egyetemen, ne tanuljon nyelvet. Pécssett egyébként is elképzelhetetlen az, hogy Valaki ráérjen. Furcsa érzés találkozni emberekkel, akik háromszor annyit végeznek napjában, mint sok pesti kollégájuk, akik sokkal rosszabb feltételek mellett teljesítik túl az írt és íratlan normákat. [] Így is lehet. Egy klasszikus pécsi példa: Az X tanszék tervbe vette, hogy 1972—73 tanévben tanítani fogja az Y tantárgyat. Négy éve folytak a megbeszélések a pesti Z tanszékkel — tekintélyes és nagy létszámú tanszék a maga nemében — hogy írják meg a jegyzetet a pécsiek számára. A pestiek nem írták. Nem értek rá, vagy nem tudni mit hoztak fel indoknak. Volt még egy félév. A tanítás nem állhatott le a pestiek miatt. Pécssett az X. tanszék két munkatársa leült és megírta a jegyzetet. Láttam a stencilt. Ismerem a pesti tanszék anyagait is — tanultam a tárgyat. Nem túlzás azt mondani, hogy talán így jártak jól a pécsi hallgatók. Hőskori történetek, mondhatja az olvasó. Persze, hogy azok. Az, hogy már szeptember elején van jegyzet, hogy nincs tananyagátfedés, mert a tanszékek koordinálják munkájukat, a fiatal oktatók valódi munkát végeznek látszattevékenység helyett, hogy van tudományos közélet is — mindez talán abból is fakad, hogy fiatalok az oktatók, kevesen vannak, még nincs bürokratizálódott vezetés. De talán sikerül Pécssett elkerülni a bürokratizálódást, talán sikerül megőrizni fiatalos lendületüket akkor is, amikor már a nehézségek is el-elmaradoznak. Járjunk le gyakrabban a pécsiekhez — ne azért, hogy sajnálkozzunk rajtuk, hogy szegények, de be vannak fogva, hanem azért, hogy nézzük meg, így is lehet.

([Komjáti Zoltán](#) Wikipédia cikkéből: Megszervezte a vállalatgazdaságtan tanszéken belül a vállalati gazdaságtan, a vállalati szervezés és tervezés, a vállalati prognosztika, az agrár gazdaságtan és belkereskedelem tantárgyainak az oktatását, a tanszék oktatói önálló tananyagokat írtak és széleskörű publikációs tevékenységet folytattak. Komjáti Zoltán munkatársai közül később akadémikus lett [Bélyácz Iván](#), az MTA doktora lett [Barakonyi Károly](#), [Buday-Sántha Attila](#), [Mellár Tamás](#), [Sipos Béla](#), [Poór József](#), Szabó Gábor, [Szerb László](#) és [Veress József](#). Habilitált egyetemi tanár lett [Farkas Ferenc](#) és [László Gyula](#). Habilitált egyetemi docensek: [Hanyecz Lajos](#), [Szűcs Pál](#). Komjáti Zoltán nagy szerepet játszott a "Pécsi Iskola" létrehozásában. A Marketing Tanszéken id. [Zeller Gyula](#) és [Rekettye Gábor](#), a Módszertani Tanszéken [Hoóz István](#) szerezte meg az MTA doktora fokozatot, [Vörös József](#) és [Korinek László](#) akadémikus lett. A Közgazdaságtani Tanszéken [Takács Béla](#) szerezte meg az MTA doktori fokozatot. Az elkészült egyetemi jegyzeteket az MKKE tanárai lektorálták, pl. az üzemszervezés és vállalati tervezés tankönyveket [Bodnár Pál](#) és [Marosi Miklós](#), akik később megszerezték az MTA doktori fokozatot és az Üzemszervezés tanszéken dolgoztak az 1970-es években. S. B.)

Közgazdász. 1972. [12. sz.](#)

Fiatalos lendülettel. A Pécsi Kihelyezett nappali tagozatról.

Vállalatgazdaságtani Tanszék

A tanszék vezetője, dr. Komjáti Zoltán docens, kandidátus. Kutatási témája: Termelőkenység és műszaki színvonal. Tanszékvezető-helyettes dr. Szűcs Pál adjunktus. A harmadik „törzsgárdatag” dr. László Gyula tanársegéd. Ő az egyetem elvégzése után egy évig Szegeden dolgozott a Bevételi Igazgatóságnál, s 1970-ben került ide. Dr. Sipos Béla tanársegéd témája a vállalati szervezés, dr. Benyócz Iván gyakornok beruházási kérdésekkel, dr. Veress József készletgazdálkodás és a matematikai módszerek alkalmazásának témakörével foglalkozik. Poór József gyakornok és dr. Kamarás Károly tanársegéd szervezési kérdéseket

(Nem Benyócz, hanem Bélyácz)

Megérték a továbbképzés feltételei a pécsi tagozaton.

Megérték a továbblépés feltételei

A pécsi tagozaton jövőre végeznek első ízben közgazdászok. A tagozat oktatói és hallgatói garnitúrája ekkor válik teljessé, kialakulttá. A legnehezebb időszakon, a legsúlyosabb problémákon azonban már túl van a tagozat. Dr. Komjáti Zoltán tanszékesoport-vezető docenssel, dr. Papp Lászlóval, a tagozat személyzetisével és dr. Szűcs Pállal, a pártszervezet titkárával arról beszélgettünk, hogyan sikerült megteremteni az oktatás legfontosabb személyi és tárgyi feltételeit, milyen gondokkal, problémákkal küzd jelenleg a tagozat, és mi a fejlődés további útja.

Az országszerte érezhető közgazdászhiány tette szükségessé a tagozat létrehozását. Pécsre azért esett a választás, mert mint régi egyetemi város, jó feltételeket biztosított a tagozatnak, másrészt a helyi társadalmi és állami szervek is támogatták. Az indulás mindezek ellenére nagyon nehéz volt, minden újabb tanévkezdés, minden újabb évfolyam belépése új problémákat, nehézségeket okozott.

A legsúlyosabb gondot kezdettől a helyiséghiány jelentette. Az orvosi egyetemről örökölt épületrész (az orvosi egyetem volt rektori részlege) már a második évfolyam belépésekor szűknek bizonyult. A gépipari technikum termeit kellett igénybe vennünk, ami elég költséges megoldás volt részben a két épület közötti ingázás miatt, másrészt azért, mert ezek a helyiségek csak a délutáni, illetve esti órákban álltak rendelkezésünkre. Jelenleg — a jog tanszék építése jóvoltából — nem kell igénybe vennünk a technikumot, de jövőre a IV. évfolyam belépésével lehet, hogy ismét rászorulunk. Az orvosi egyetem kémiai intézetének elköltöztetésével (ami már folyamatban van) újabb helyiségek szaba-

temről, illetve más pécsi felsőoktatási intézményből, az anyaegyetemről, vállalatoktól és pécsi középiskolákból került ide. Az oktatói létszám azóta 44-re emelkedett, a teljes felfutáshoz (jövő év szeptemberéig) azonban még körülbelül 10 főre van szükség. Az oktatás személyi feltételeinek megteremtésében rendkívül nagy segítséget kaptunk a helyi szervektől azáltal, hogy eddig minden égető lakásproblémánkat megoldották. Igéretet kaptunk arra, hogy a továbbiakban is segít nekünk a tanács ezen a téren, mindaddig, amíg a tagozat ki nem alakul. Ennek ellenére sem vagyunk könnyű helyzetben, mert most már egyes tárgyakhoz keresünk tanárt (nem úgy, mint korábban, amikor még választási lehetősége volt az oktatónak), másrészt anyagiakban nem bírjuk a versenyt a vállalatokkal. Továbbra is számítunk gyakornokokra az anyaegyetemről, és természetesen szeretnénk, ha sikerülne jól képzett gyakorlati tapasztalattal rendelkező vállalati szakembereket megnyerni a pécsi tagozat ügyének.

A feltételeket illetően legkedvezőbb képet a kollégiumi helyzet mutat. Jelenleg szinte mindenkit el tudunk helyezni kollégiumban, aki rászorul, és valószínűleg jövőre sem lesz ezen a téren különösebb problémánk. A Madách utcai épület (amelynek most még csak egyik lépcsőháza a miénk) feltehetően fedezni fogja a szükségletet. Az V. ötéves tervben épülő 1000 fős kollégiumban háromszáz férőhelyet kapunk.

Egyetemi helyiségproblémáink megoldására ilyen konkrét és meghatározott időn belül várható lehetőség egyelőre nincs, de a helyi állami és pártszervek ismerik oktatási nehézségeinket, foglalkoznak problémáinkkal.

Az itt említett eredmények és megles-

dulnak fel, épületen belül. Így némi átalakítás, tatarozás után terjeszkedni tudunk, de valószínűleg ez is kevés lesz. Annál is inkább, mert a tanszéki szobák számát is növelni kell. Jelenleg négyötöt oktatónak jut egy-egy kisebb-nagyobb szoba, ami bizonyos szempontból nem is volt rossz a kezdeti időszakban. Mert igaz, hogy benn dolgozni ilyen körülmények között nemigen lehetett, de legalább annyi előnye volt, hogy jobban összekovácsolódott az oktatógárda.

Az első tanévre kinevezett körülbelül 18 oktató a Jogi Egye-

Az itt említett eredmények és megles-
vő gondok mellett a tagozatnak sikerült beilleszkednie a vidék, illetve a város felsőoktatási rendszerébe. Jók a kapcsolataink a Jogi Egyetemmel, a Pollack Mihály Műszaki Főiskolával pedig általában vannak. Az, hogy az MTA pécsi intézete társadalomtudományos profillal bővül, a közeljövőben, a tudományos együttműködés és kooperáció újabb lehetőségeit teremti meg. Mindezek alapján azt lehet mondani, lassan megérték a továbblépés, az önálló karrá válás feltételei.
—nak

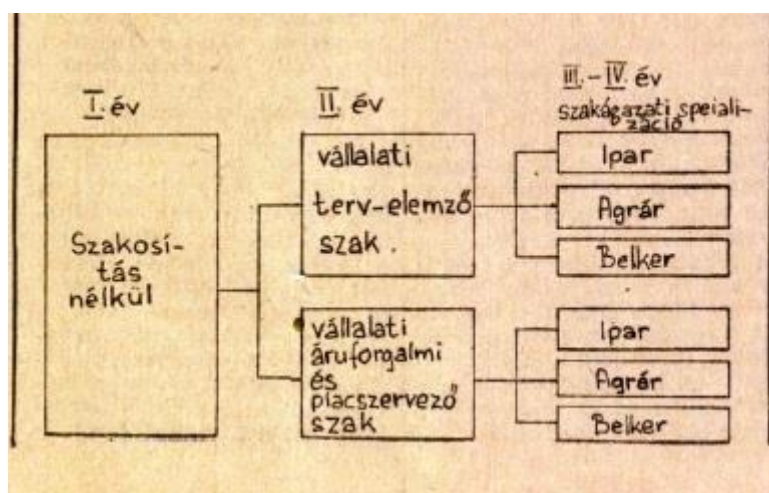
Megérték a továbblépés feltételei a Pécsi Tagozaton

Közgazdász. [1972. 18. sz.](#)

A Magyar Tudományos Akadémia felolvasó termében csütörtökön (november 30-án), délelőtt védte nagydoktoriját Mátyás Antal, egyetemünk tanára. A bíráló bizottság elnöke Friss István, az opponensek: Csikós Nagy Béla, Hoch Róbert és Sipos Aladár voltak. A doktorit elfogadták — előreláthatóan — május végéig könyv alakban is megjelenik a Közgazdasági és Jogi Kiadónál A modern polgári közgazdaságtan története címmel.

Farkasházy Tivadar. A számítástechnikai alapképzés tapasztalatai. KÖZGAZDÁSZ kerekasztal-beszélgetései már többéves múlta tekintenek vissza, de első ízben fordult elő, hogy egy tanszék felkérésére kerüljön rá sor. A számítástechnikai tanszék felismerte az egyetemi lap azon lehetőségét, hogy fórumot biztosít az oktatók, diákok találkozására, véleményük kicserélésére, álláspontjaik ütköztetésére, közös problémáik megoldására. Idei utolsó kerekasztal-beszélgetésünk a számítástechnikai alapképzés első tapasztalataival foglalkozott. A tanszékét Kiss Imre tanszékvezető, Csépai János és Békési Gábor adjunktusok képviselték, a KÖZGAZDÁSZ munkatársain kívül mintegy 15 első és másodéves hallgató volt még jelen. [] Kiss Imre: Szeretném azonban, ha nem arról vitáznánk, hogy szükséges-e a számítás technika minden közgazdász számára, mert ez a kérdés már a szakemberek körében sem képezi vita tárgyát, hanem arról, hogy hogyan lehetne az oktatás technikáját tökéletesebbé tenni, hatékonyabb formát találni. [] Csépai János: Jövőre már nem lesz fél év kiesés a két félév között, az első év két szemeszterében kerül sor a FORTRAN-ra és az informatika átkerül a harmadik félévre. Hogy miért van szükségük a külkereseknek számítástechnikára? Úgy látszik átvettük a matematikatanszék szerepét Régebben, mindenki ezt a tanszékét szidta, minek van szükség matematikára, ma viszont mindenki elismeri szükségességét. Véleményünk szerint tíz éven belül a számítástechnikai alapképzettség elengedhetetlen feltétele lesz a közgazdászoknak.

Közgazdász. [1972. 19. sz.](#)

Kihelyezett nappali tagozat – Pécssett

Közgazdász. [1973. 1. sz.](#)

Az Egyetemi Tanács új tagjai

Farkasházy Tivadar. A [Neoton](#) és az egyetem. Galács Lajos. — Lajos, emlékszel még a szavazásra? — Elsős koromban, 1965-ben történt, hogy egy szép napon bementünk Pásztor Lacival a kultúrra, és megkérdeztük, nem kéne-e zenekar a közgázra? Azt mondták, hogy kéne, és versenyt hirdettek, amelyre két zenekar, rajtunk kívül a Magazin jelentkezett. Igaz, hogy a szavazás után mi csak ezüstérmesek lettünk, de a Magazin is csak utolsó előtti lett. Később mi maradtunk egyedül. A klubban játszottunk sokáig, de hát egyre kisebbnek éreztük, a végén állandó veszekedések voltak a bejáratnál, az igazi rajongókat nem engedték be, a közgázosok pedig a klubért jártak oda és nem a zenekarért. Mint ez be is bizonyosodott, amióta lejöttünk az aulába, egy kézen meg lehet számolni a közgázosokat.

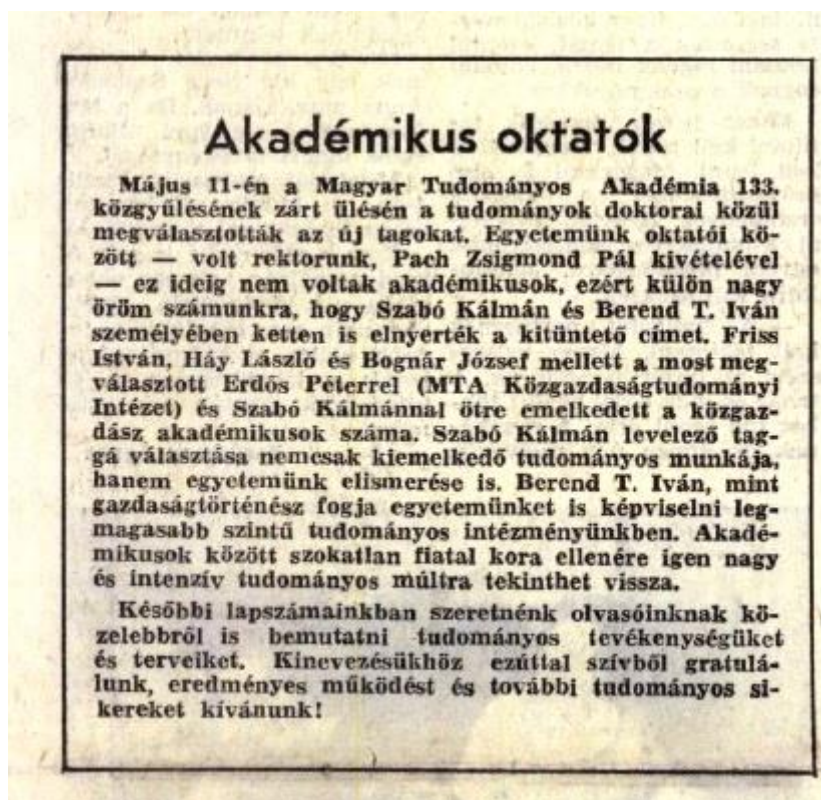
Galács Lajos a NEOTON együttes gitárosa

Közgazdász. [1973. 5. sz.](#)

A KISZ VB

Közgazdász. [1973. 9. sz.](#)

Akadémikus oktatók

Közgazdász. [1973. 10. sz.](#)

Hogyan lettem tanársegéd?

Gyermekkoromban sok minden szerettem volna lenni — a tűzoltótól a királyig —, de az sohasem fordult meg a fejemben, hogy pedagógiai vagy tudományos pályára lépjek. Ezért rendkívül meglepett, amikor 1952 tavaszán, mint végzős hallgatót Bakonyi Sebestyén Endre, az ipargazdaságtan tanszék akkori vezetője magához hívatott, s azt a megtisztelő ajánlatot tette, hogy maradjak a tanszéken. Ezt megelőzően a következő történt:

Ipargazdaságtani szigorlatunk előtt Bakonyi elvtárs a tárgyból konzultációt tartott. Mitagadás — ez az újjáalakított egyetem hőskorában volt, s ő maga alig egy évvel korábban vette át a tanszék vezetését —, a kiadott jegyzetben egy szemfüles diák számára is sok bírálnivaló akadt. Én pedig az élesebb nyelvű hallgatók közé tartozván, ezek közül sokat „szóvá tettem”, s a konzultáció örvéen hosszú és éles vitába keveredtem a tanszék-vezetővel. Másnap vagy harmadnap a vizsgázók közül engem Bakonyi elvtárhoz szólítottak, mondván, hogy engem ő személyesen kíván vizsgáztatni. Elképzelhető, hogy ekkor milyen kellemetlenül éreztem magam. Azonban mily kellemes volt a csalódásom, amikor a vizsgáztató részéről az alapos kikérdezés ellenére nemcsak tárgyilagosságot, de határozott jóindulatot tapasztaltam.

Amikor néhány hónappal később elhangzott az említett megtisztelő ajánlat, én először nemet mondtam, mert minden elképzelésem és vágyam az volt, hogy a gyakorlatban dolgozhassak. Bizonyos türelmi idő után egy második és egy harmadik beszélgetésre is sor került, s csak ezután mondtam ki, még mindig vegyes érzelmekkel a (boldogító) igent. Döntésemben akkor is nagy szerepe volt annak, hogy néhány héttel azelőtt, mint a Kari DISZ-szervezet titkára az évfolyamgyűlésen én tartottam lelkesítő beszédet arról, hogy oda megyünk dolgozni, ahova a párt küld bennünket. Ezek után nem volt más választásom csak az igen!

A döntés után azonban egy nehéz feladat még hátra volt. Minthogy ebben az időben már nő voltam, döntésemet a feleségemmel

is el kellett fogadtatnom. Ez a következőképpen történt.

Hazaérve, kérdésére először azt válaszoltam, hogy nem álltam kötélnek. Majd vacsora közben szabad meditáció formájában eszelni kezdtem, hogy milyen előnyökkel járna, ha mégis az egyetemen maradnék. Ez olyannyira sikerült, hogy a vacsora vége felé a feleségem nem kis méreget vágta a fejéhez, hogyha így állnak a dolgok, akkor miért szalasztom el ezt a lehetőséget. Erre már nyugodtan azt válaszolhattam: látod anyukám, mindezt én is végiggondoltam, s ezért a tanszéken maradok.

Döntésemet azóta sem bántam meg, s hálás vagyok Bakonyi elvtársnak és feleségemnek is, hogy erre a pályára irányítottak.

Dr. Megyeri Endre

Megyeri Endre, hogyan lettem tanársegéd

Nagy Imre

A szövetségi kapitány közgazdász. Beszélgetés Nagy Imrével.
Közgazdász. [1973. 11. sz.](#)

Az MKKE hallgatói közül kiemelkedő sportolók voltak:

Vívók: [Kamuti László](#), [Kovács Tamás](#), [Meszéna Miklós](#), Schmidt Pál, [Erdős Sándor](#), Erdős Gábor, dr. Harsai Éva, [Lotz Károly](#), [Kemenes Ernő](#), Torday Kálmán, Kuntner Zoltán, Eszes Tibor, Tilly János, Sas Mária

Tenisz: Polgár Erzsébet, Széll Erzsébet, Hámori Tamás

Torna: Hidegkuti Jolán, Mádi Csaba

Jégtánc: Korda Györgyi

Sakk: [Forintos Győző](#)

Vízilabda: Magas Antal

Atlétika: Pusztai Éva, [Chikán Attila](#), [Németh Miklós](#).

Forrás: 25 éves a marxista közgazdászképzés. Id. mű. MKKE. 1973. 153.

AZ EGYETEM VEZETŐSÉGE ÉS TANSZEMÉLYZETE*

Rektor: dr. Szabó Kálmán egyetemi tanár, a tudományok doktora,
akadémiai levelező tag

Oktatási rektor h.: dr. Solymár Károly egyetemi docens, kandidátus

Tudományos rektor h.: dr. Nyilas József egyetemi tanár, kandidátus

Gazdasági főigazgató: S. Orosz László

Központi Könyvtár igazgatója: dr. Gyenge Erzsébet

MSZMP-pártbizottság titkára: dr. Vámosi Sándor adjunktus

KISZ-bizottság titkára: Német György

Személyzeti vezető: dr. Kollarik Amália egyetemi docens, kandidátus

Szb-elnök: dr. Kovács Géza egyetemi tanár, a tudományok doktora

Szb-titkár: Boér Andrásné

I. éves mb. dékán: dr. Gondi József docens, kandidátus

Pécsi Kihelyezett Nappali Tagozat: dr. Hoóz István, egyetemi tanár,
kandidátus

Közgazdasági Továbbképző Intézet: dr. Kahulits István

Tanév	I. évf.	Ált. Kar	Ipari Kar	Keresk. Kar	Összesen	Végzett
1948/49					985	
1949/50					1239	226
1950/51					1486	173
1951/52					1801	214
1952/53					2096	335
1953/54					2026	475
1954/55					1707	497
1955/56	381	495	471		1347	458
1956/57	337	325	386		1048	261
1957/58	330	234	372		936	196
1958/59	325	202	390		917	207
1959/60	377	199	434		1010	227
1960/61	431	222	462		1115	181
1961/62	512	306	511		1329	221
1962/63	521	445	660		1626	273
1963/64	653	579	720		1952	300
1964/65	714	620	698		2032	356
1965/66	806	675	653		2134	398
1966/67	846	666	639		2151	520
1967/68	851	632	605		2088	469
1968/69	585	521	564		2132	447
1969/70	609	513	560		2146	444
1970/71	668	512	566		2264	465
1971/72	715	552 + 86	558		2460	

*Az 1973. március 31-i állapot szerint. 1973. szeptember 1-től az Egyetem rektora Berend T. Iván egyetemi tanár, a tudományok doktora, akadémiai levelező tag.

ÁLTALÁNOS KÖZGAZDASÁGI KAR

Dékan: dr. Stark Antal docens, kandidátus
Dékán h.: dr. Szigeti Endre docens, kandidátus
Dékáni Hivatal: dr. Deák Károlyné adjunktus

1. Politikai gazdaságtan tanszék

dr. Szabó Kálmán tanszékvezető egyetemi tanár, a tudományok doktora, akadémiai levelező tag
dr. Erdős Tibor egyetemi tanár, a tudományok doktora

dr. Szikra Katalin egyetemi tanár, a tudományok doktora
dr. Nagy Tamás a tudományok doktora, féléllású
dr. Bedő Gyula docens

276

Tanév	Ált. kar	Ipari kar	Keresk. kar	Összesen	Végzett	Mérnök-közigazdász beirat. végzett
1948/49				374		
1949/50				416	89	
1950/51				665	72	
1951/52				1044	73	
1952/53				1278	150	
1953/54				1760	310	
1954/55				2721	350	
1955/56				1539	196	
1956/57	391	430	282	1103	197	
1957/58	353	368	285	1006	168	160
1958/59	283	320	250	853	128	239
1959/60	317	370	250	937	131	231
1960/61	388	507	380	1275	143	286
1961/62	501	582	394	1477	153	275
1962/63	617	781	465	1863	211	308
1963/64	271	1020	653	2394	226	379
1964/65	677	1103	735	2512	308	356
1965/66	704	1218	760	2682	344	359
1966/67	600	1151	823	2574	361	316
1967/68	432	1021	729	2182	444	347
1968/69	441	949	559	1949	368	321
1969/70	341	1024	496	1862	387	256
1970/71	278	960	471	1709	342	188
1971/72	245	901	459	1605	264	62

dr. Bertóti László docens
dr. Barla-Szabó Ödön docens, kandidátus
dr. Erdei György docens, kandidátus
dr. Szamarasz Oresztész docens, kandidátus
dr. Kahulits László docens, kandidátus
dr. Kappanyos Vince docens, kandidátus
dr. Szabó Zsuzsa docens, kandidátus
dr. Zelkő Lajos docens, kandidátus
dr. Bauer Ilona adjunktus
dr. Barna László adjunktus
dr. Gacsályi István adjunktus
dr. Nyári Mária adjunktus
Varga Emília adjunktus

dr. Csáki Csabáné dr. adjunktus
dr. Matheisz Erzsébet adjunktus
dr. Szabó Katalin adjunktus
Kobor László adjunktus
dr. Vámosi Sándor adjunktus, féléllású
dr. Murányi Zoltán adjunktus, féléllású
Hámori Balázs tanársegéd
Kovács Lászlóné tanársegéd
Láng János tanársegéd
Poszmik Erzsébet tud. smts.
Makara Klára tud. smts.
Vándor Ferenc gyakornok
Vajda Lajos gyakornok
Orosz Ferencné gyakornok
Reszegi László gyakornok

277

2. Tudományos szocializmus tanszék

Poller Imre mb. tanszékvezető docens
Sziklai Sándorné dr. docens, kandidátus
Venczel Istvánné docens
dr. Kalmár I. György docens, kandidátus
Jakab Miklós adjunktus

Orosz Lajosné adjunktus, féléllású
Pál Magdolna adjunktus
dr. Szarvas László adjunktus
dr. Siffer Péter adjunktus
Liener Péter tanársegéd
Hajba Éva gyakornok

3. Filozófiai tanszék

dr. Kiss Artúr tanszékvezető egyetemi tanár, kandidátus
dr. Gondí József docens, kandidátus
dr. Marton Imre docens, kandidátus
Révész Ferenc docens
Erdei Mihályné adjunktus
Mihály Albert adjunktus
Rádi Péter adjunktus
Szabó Imre adjunktus
Csóke Pál adjunktus

Jenei György adjunktus, féléllású
Felnér Pál adjunktus, féléllású
Sólyom Antal tanársegéd
Őri Júlianna tanársegéd
Csomor József tanársegéd
Hardi Péter tanársegéd
Hekhamaneky Keykrostrow tud. mts.
Harsányi Istvánné gyakornok

4. Közgazdasági elméletek története tanszék

dr. Mátyás Antal tanszékvezető egyetemi tanár, a tudományok doktora
dr. Szigeti Endre docens, kandidátus

dr. Mihalik István docens, kandidátus, féléllású
dr. Simon Péterné mb. docens, kandidátus, féléllású
dr. Kallós Lilla gyakornok

5. Népgazdaság tervezése és elemzése tanszék

dr. László János tanszékvezető egyetemi tanár, a tudományok doktora
dr. Kovács Géza egyetemi tanár, a tudományok doktora
dr. Stark Antal docens, kandidátus
dr. Cságyoly Ferenc docens, kandidátus

dr. Ganczer Sándor docens, kandidátus, féléllású
dr. Rabár Ferenc docens, féléllású
dr. Paizs János adjunktus
dr. Zalai Ernő adjunktus
dr. Hosszú J. Zoltán adjunktus
dr. Hoós János adjunktus, féléllású
dr. Móczár József tanársegéd

278

dr. Nyers Rezső tanársegéd
dr. Korompai Attila tanársegéd
dr. Bugnics Richárd tanársegéd

dr. Nováky Erzsébet tanársegéd
Németh Miklós gyakornok

6. Matematikai tanszék

dr. Szép Jenő tanszékvezető egyetemi tanár, a tudományok doktora
dr. Krekő Béla egyetemi tanár, féléllású
dr. Bikics Istvánné dr. docens
dr. Halmi Erzsébet docens
dr. Bod Péter docens, féléllású
dr. Czirmann Margit docens, féléllású
dr. Denkinger Géza adjunktus
Gyurkó Lajos adjunktus
dr. Gáspár László adjunktus
Lajos Sándor adjunktus
Meszéna György adjunktus
dr. Varga József adjunktus
Szántai Kálmán adjunktus

Szakolczay Györgyné adjunktus
dr. Szentpéteri Szabolcsné adjunktus
dr. Forgó Ferenc adjunktus
Hámori Miklós adjunktus, féléllású
dr. Hegedűs Miklós adjunktus
dr. Sándor István adjunktus, féléllású
dr. Uszkay Péter tanársegéd
Bíró István tanársegéd, féléllású
Németh Lehel tanársegéd, féléllású
ifj. Krekő Béla tanársegéd, féléllású
Racsmany Anna tanársegéd,
Matics Ágnes gyakornok
dr. Mikó Gyula gyakornok

7. Szocialista pénzügy és hitelrendszer tanszék

dr. Hagelmayer István tanszékvezető docens, kandidátus
dr. Riesz Miklós egyetemi tanár, a tudományok doktora
dr. Neményi István egyetemi tanár, a tudományok doktora
dr. Dobrovits Iván docens
dr. Páli Lászlóné docens, kandidátus

dr. Szerletics József adjunktus
dr. Ligeti Sándor adjunktus
Kovács Ferenc adjunktus, féléllású
Sipeki Zoltán adjunktus, féléllású
Baka Istvánné tanársegéd
dr. Bánfi Tamás tanársegéd
Nagy Lajosné dr. tanársegéd
dr. Boros Imre tud. smts.

279

8. Világ gazdasági tanszék

dr. Nyilas József tanszékvezető egyetemi tanár, kandidátus
dr. Simai Mihály egyetemi tanár, a tudományok doktora
dr. Kubik István docens, kandidátus
dr. Szentcs Tamás docens, kandidátus
dr. Benedeczy János docens, kandidátus
dr. Pécsi Kálmán docens, kandidátus, féléllású

9. Gazdaságtörténeti tanszék

dr. Berend T. Iván tanszékvezető egyetemi tanár, a tudományok doktora, Kossuth-díjas, akadémiai levelező tag
dr. Szuhay Miklós docens, kandidátus
dr. Szakács Sándor docens, kandidátus

10. Pedagógiai tanszék

dr. Juhász Ferenc tanszékvezető docens

11. Gazdaságpolitikai kutatócsoport

dr. Máriás Antal egyetemi tanár, kandidátus
Tari Ernő tud. mts.

dr. Palánkai Tibor adjunktus
dr. Surányi Sándor adjunktus
dr. Kollár Zoltán adjunktus
dr. Blahó Endre tanársegéd
Fahmi Dzsahangir tud. fmts. kand.
Fenyő Béla tud. mts., féléllású
Milutinovits László tud. mts., féléllású

dr. Pach Zsigmond Pál egyetemi tanár, féléllású
dr. Gyimesi Sándor tud. mts., kandidátus
dr. Bóza János tud. mts.
Csató Tamás tud. mts.

dr. Balázs Béla docens
Orosz Lajosné adjunktus

Klein Ibolya tud. mts.
Halász Györgyné dr. tud. mts.
Soós Karolyné dr. tud. mts.

IPARI KAR

Dékan: dr. Ollé Lajos egyetemi tanár, kandidátus
Dékán h.: dr. Sántha Istvánné docens, kandidátus

1. Ipargazdaságtan tanszék

dr. Megyeri Endre tanszékvezető egyetemi tanár, kandidátus
dr. Sántha Istvánné docens, kandidátus
dr. Gergely István docens, kandidátus
dr. Antoniewicz Flórián docens, kandidátus
dr. Szabó László docens, féléllású
dr. Czikan Artilla adjunktus

dr. Fühlinger Antal adjunktus
dr. Gálík Mihály adjunktus
dr. Pálkás Jenő adjunktus, féléllású
dr. Bucsi László adjunktus, féléllású
Pásztor Józsefné tanársegéd
dr. Kazár Péter tanársegéd
dr. Illés Mária tanársegéd
Juhász Jenőné tud. smts.

2. Ipari üzemszervezési tanszék

dr. Varga Sándor tanszékvezető egyetemi tanár, a tudományok doktora
dr. László Imre egyetemi tanár, kandidátus
dr. Marosi Miklós docens, kandidátus
dr. Cotel Kornél docens, féléllású
dr. Németh András adjunktus
dr. Bodnár Pál adjunktus

dr. Kovács Sándor adjunktus
dr. Marczell Jenő adjunktus
dr. Szegő Sándor adjunktus, féléllású
dr. Bóta László adjunktus, féléllású
dr. Roóz József tanársegéd
dr. Mészáros Tamás tanársegéd
dr. Pethes Imréné tud. smts.
Balogh Gizella tud. smts.
dr. Petrás Antónia gyakornok

3. Agrárgazdaságtan tanszék

dr. Vági Ferenc tanszékvezető egyetemi tanár, a tudományok doktora
dr. Csáki Csaba docens, kandidátus
dr. Fekete Ferenc tanár, a tudományok doktora, féléllású
dr. Varga Gyula docens, kandidátus, féléllású
dr. Csendes Béla docens, kandidátus, féléllású

dr. Varga László adjunktus
dr. Ferenczi Tibor adjunktus
dr. Betlendi László adjunktus, aspiráns
dr. Módos Gyula tanársegéd
Sebestyén Mária tanársegéd
dr. Forgács Csaba tanársegéd
Gyenes Antalné tud. mts.
Dzur Gáborné tud. smts.

4. Közlekedés gazdaságtana tanszék

dr. Barna Gyula tanszékvezető docens, kandidátus
dr. Szalontay Valér docens, kandidátus, féléllású
dr. Péterfi János adjunktus

dr. Baranyai Györgyi adjunktus
dr. Tözsér István adjunktus, féléllású
Szabó Tibor adjunktus, féléllású
Cs. Kovács Ferenc tanársegéd
Andrásevits Klára gyakornok

5. Munkatudományi tanszék

dr. Józsa Ödön tanszékvezető docens
dr. Molnár Lászlóné docens, kandidátus
dr. Papp Ágoston docens, kandidátus
Szabó Kristóf adjunktus
dr. Gyetvai László adjunktus
dr. Iványi László adjunktus

dr. Kővári György tanársegéd
Sallai Jánosné tanársegéd
dr. Nagy Sándor tanársegéd
dr. Kiss Ferenc tanársegéd
Szabolcsi Szabolcs tud. mts.
Tarcsi Gyula gyakornok
Késedi Ferenc gyakornok

6. Ipari technológia és áruismereti tanszék

dr. Bikics István tanszékvezető docens
Hajós György docens, féléllású
dr. Balázs Géza adjunktus
dr. Boltizár Pálné adjunktus
Vidor Győző adjunktus
dr. Verhás Jenő adjunktus, féléllású

dr. Pataki Balázs adjunktus, féléllású
Pecze Sándor adjunktus, féléllású
Rácz Lászlóné adjunktus, féléllású
Molnár István adjunktus, féléllású
Bacsay Antal tanársegéd,
Kerekes Sándor gyakornok

7. Statisztikai tanszék

dr. Ollé Lajos tanszékvezető egyetemi tanár, kandidátus
dr. Köves Pál docens, kandidátus
dr. Kupcsik József docens, kandidátus
dr. Benedeczy Jánosné docens, kandidátus
dr. Párniczky Gábor docens, kandidátus

dr. Ay János adjunktus
dr. Szikinger István adjunktus
dr. Iványi Tamás adjunktus
dr. Kerékgyártó Györgyné adjunktus
dr. Melega Tiborné adjunktus
dr. Sörös János adjunktus
dr. Bessenyei Lajos adjunktus
dr. Mundruczó György adjunktus

dr. Rácz Albert adjunktus, féléllású
Markó István, adjunktus féléllású
dr. Szilágyi György adjunktus, féléllású
dr. Harsányi Lajos tanársegéd

dr. Varga Márta tanársegéd
dr. Szarvas Beatrix tanársegéd
dr. Giday Gabriella tanársegéd
dr. Róth Józsefné tanársegéd

8. Számviteli tanszék

dr. Ferencz László tanszékvezető docens
dr. Schusztér Ede docens, kandidátus
dr. Páli László docens, kandidátus
dr. Trethon Ferenc docens, kandidátus, féléllású
dr. Kovács Károly adjunktus
Molnár Árpádné dr. adjunktus
dr. Tóth Gyula adjunktus
dr. Tóth Ferenc adjunktus
dr. Baricz Rezső adjunktus
dr. Friedrich István adjunktus

dr. Károly Imréné adjunktus
dr. Párizs Lajos adjunktus
dr. Fekete Győr László adjunktus, féléllású
dr. Rucz István adjunktus, féléllású
dr. Kádár Iván adjunktus, kandidátus, féléllású
dr. Kovács Árpád adjunktus, féléllású
Borda Józsefné adjunktus
dr. Róth József tanársegéd
Somogyi Zoltán gyakornok
Csányi Klára gyakornok

9. Számítástechnikai tanszék

dr. Kiss Imre mb. tanszékvezető docens
Csépai János adjunktus
Tarlós Béla adjunktus
Békési Gábor adjunktus
Budavári Elemér tanársegéd
Dicendi László tanársegéd
Kugler Emese tanársegéd

Krafft Walter tud. mts.
Ormos Zsoltné tud. mts.
Szabenszki Sándor tud. mts.
Horváth Jolán gyakornok
Sallai Sándor gyakornok
Joó Istvánné gyakornok
Szép Gabriella gyakornok
Halász Géza gyakornok
Gáspár Bencéné gyakornok

10. Gazdaságpszichológiai csoport

Nemes Ferenc csop. vez. adjunktus
dr. Herédi István docens, kandidátus
Rozgonyi Tamás adjunktus, féléllású
Szelenyi Iván adjunktus, féléllású

Hrubos Ildikó tanársegéd
dr. Andics Jenő tanársegéd
Balogh Ferenc tud. fmts.
Gerő Mária gyakornok

KERESKEDELMI KAR

Dékán: dr. Kreskay Ferenc egyetemi docens, kandidátus
Dékán h.: dr. Molnár László egyetemi docens, kandidátus
Dékáni Hivatal: dr. Kovács Dezsőné adjunktus

1. Belkereskedelem gazdaságtana tanszék

dr. Forgács Tibor tanszékvezető egyetemi tanár, kandidátus	dr. Skodnik László adjunktus
dr. Polgár Sándor docens	dr. Bajnogi József adjunktus, félállású
dr. Solymár Károly docens, kandidátus	Kovács Dénes adjunktus, félállású
dr. Kolacsek András docens	dr. Tóth András tanársegéd
dr. Selmeci Lajos docens	dr. Soós Katalin tanársegéd
dr. Sándor Imre adjunktus	Ábrahám Ágota gyakornok

2. Külkereskedelem gazdaságtana tanszék

dr. Szanyi Jenő tanszékvezető egyetemi tanár, a tudományok doktora	dr. Tóth Tamás adjunktus
dr. Korán Imre docens, félállású	Somogyi Árpádné dr. adjunktus
dr. Huszár Ernő adjunktus	dr. Pataki János adjunktus
dr. Bakonyi Imre adjunktus	dr. Lőrincz Alajosné adjunktus
Radó László adjunktus	Déri Györgyné adjunktus
dr. Lantos Imre adjunktus	dr. Mádi Csaba adjunktus
	Szegvári Iván tanársegéd
	Fazekas Szabolcs gyakornok

3. Piacutatató és piacszerzési tanszék

dr. Molnár László tanszékvezető docens, kandidátus	Starcevic Imre tanársegéd
dr. Sándor Imréné adjunktus	Mózes László tud. fmts.
dr. Hoffmann Istvánné adjunktus	Bereczki Odón tud. mts.
Kürthy Pál adjunktus, félállású	dr. Rák Józsefné tud. mts.
dr. Andics Jenőné tanársegéd	Pesti Pál tud. mts.
dr. Kandikó József tanársegéd	dr. Káldi Zoltánné tud. mts.
	Varjas Pál gyakornok

4. Jogi tanszék

dr. Csanádi György tanszékvezető egyetemi tanár, kandidátus	dr. Kreskay Ferenc docens, kandidátus
	dr. Kaponyi Erzsébet tanársegéd

5. Gazdaságföldrajz tanszék

dr. Bernát Tivadar tanszékvezető docens, kandidátus	dr. Kollarik Amália docens, kandidátus
dr. Bora Gyula docens, kandidátus	dr. Kalász Lajos adjunktus
dr. Matejka Március docens, kandidátus	dr. Zoltán Zoltán adjunktus
	dr. Kulcsár Dezső gyakornok

6. Nemzetközi kapcsolatok tanszék

Halász József tanszékvezető docens	Kende István docens
Sütő Ottó docens, félállású	Haraszi György adjunktus, félállású
dr. Juhász Gyula docens, kandidátus félállású	Marcziszovszki János adjunktus
Bokorné dr. Szegő Hanna docens, félállású	Széles Adolf tanársegéd
	Vass Zoltán Péter tud. fmts.

7. Nyelvi Intézet

dr. Kovács Ferenc intézetvezető egyetemi tanár, a tudományok doktora

Orosz nyelvi tanszék

Suara Róbert tanszékvezető egyetemi tanár	Bereczki Gáborné adjunktus
Nagy Vilmosné docens	Csárpák Emil tanársegéd
Szabó Lajos docens	Teveli Ferencné tanársegéd
Árvai Jánosné adjunktus	Horváth Istvánné tanársegéd
Káplár Józsefné adjunktus	Papp Zoltánné tanársegéd
Köves Teofilné adjunktus	Zombai Ildikó tanársegéd
Mélykúti Ferencné adjunktus	Dömölki Bálintné tanársegéd
Ozsváld Lászlóné adjunktus	Fodor Istvánné tanársegéd
Hutterer Miklósné adjunktus	Kispesta István tanársegéd,
Markus Jánosné adjunktus	félállású
Mihalics Tibor adjunktus	Gereben Ágnes gyakornok
Palásthy Sándorné adjunktus	Biszu Judit gyakornok
Tóth Gáspár adjunktus	

Nyugati nyelvi tanszék

dr. Szirbik Ferenc tanszékvezető docens	Marcziszovszky Jánosné adjunktus
dr. Papp Elemér docens	Szentirmai János adjunktus
Vértes O. Augusztá docens	Lengyel Péterné adjunktus
Véges István docens	Mátrai Tivadarné adjunktus
K. Nagy István docens	Illyés Mária tanársegéd
dr. Tarján Jenő docens	Gönczi Barna tanársegéd
dr. Kovacsics Józsefné adjunktus	Kiss Mária gyakornok
dr. Takács Jánosné adjunktus	Margittai Ágnes gyakornok
dr. Tibor Lászlóné adjunktus	Pál László gyakornok
	Rapcsák János gyakornok

Alkalmazott nyelvészeti módszertani tanszék

dr. Hegedűs József tanszékvezető egyetemi tanár, kandidátus

dr. Fülei Szántó Endre docens	Molnár Judit tanársegéd
Vizy István adjunktus	Szári Lajos tanársegéd
Ferenczy Gyula adjunktus	Klaudy Kinga tud. mts.
dr. Mihalik Istvánné adjunktus	Ungár Tamásné gyakornok
dr. Bakonyi István adjunktus	

8. Testnevelési tanszék

Molnár Sándor tanszékvezető testnevelőtanár	Zsadányi István testnevelőtanár
Nádai Pál testnevelőtanár	Kelemen Endréné testnevelőtanár
Tőkés Pálné testnevelőtanár	Wass Antal testnevelőtanár,
Török György testnevelőtanár	félállású

Az Egyetem vezetősége és tanszemélyzete. Az 1973. március 31-i állapot szerint. Forrás: 25 éves a marxista közgazdászoké. Id. mű. MKKE. 1973. 275-286.

A Rajk Szakkollégium a Budapesti Corvinus Egyetem egyik legrégebbi diákszervezete, s egyben az ország első szakkollégiuma. A szakkollégium eszmeiségének része, hogy tevékenysége révén elősegítse a társadalmi mobilitást.

Szabó Kálmán tehetség program. A kormány 2011. őszén az előző évi államilag támogatott közgazdász keretet alapképzésen 95%-kal visszavágta, ezért a kollégium egy alternatív megoldási formában kezdett gondolkodni, amivel elkerülhető az, hogy a corvinusos diákság homogén összetételű legyen, és szinte kizárólag felső-középosztálybeli családok gyermekeiből álljon. Ezért született meg a döntés, hogy a Rajk

Szakkollégium ösztöndíjat alapít, létrehozza a Szabó Kálmánról elnevezett Tehetségprogramot, hogy segítse az olyan tehetséges tanulók egyetemre való bejutását, akik anyagi lehetőségeik miatt kényszerülnek lemondani arról, hogy a Budapesti Corvinus Egyetemen tanuljanak. [Az alapításról.](#)

Heller Farkas nevét, aki polgári közgazdász volt, az 1945-1980 közötti években nem nagyon emlegették. Üdítő kivétel volt Kékesi Katalin, (55 éves korában meghalt [1999 április 19-én.](#)) aki 1975-ben a Népszabadságban az időszak legjelentősebb polgári teoretikusának minősíti Heller Farkast, aki 1943-ban írta meg a közgazdasági elmélet történetét. (150 éves az Akadémia c. sorozat: Történelmi sorsfordulók idején. Népszabadság 1975. május 9.) Érdekesség, hogy Kékesi Katalin írása Heller Farkas 98. születésnapján jelent meg.

KÉKESI KATALIN: „150 éves az Akadémia” c. sorozat „Történelmi sorsfordulók idején”. Népszabadság [1975. május 9.](#)

Kékesi Katalin visszaemlékezése pályájára. [Gözgazdász](#)

Elsőévesként, 1963-ban, félénken léptem át a szerkesztőség küszöbét. Üzenetekkel, cikkekkel, plakátokkal teleaggatott falak, összefirkált ajtók, kopott íróasztalok, hangzavar fogadott. Csupa felsőbb éves. Nemigen tudtam megszólalni, csak álldogáltam. Faklen Pali, főszerkesztő, mentor, lelkek ismerője jött segítségemre. Noszogatt, írjak, témákat ajánlott. Húzódoztam. Ostobán túlrendszabályozott gimnáziumi éveim után időre volt szükségem, hogy megszokjam az egyetemi légkört. S korántsem melleleg tanulni akartam, mert nagy szükségem volt az ösztöndíjra. (Később évről-évre ismétlődött a látvány, amint egy-egy benjamin félszenen megáll az ajtóban.) A bátorítások hatására írni kezdtem -- mindig is ezt akartam --, valahányadik fogalmazványom meg is jelent. Odatartoztam. Azt hiszem, csak úgy mellékesen írtunk cikkeket, főként a lapzárta előtti napokban. Egyébként kitérőgáltuk mikrovilágunkat, filmekről, könyvekről s természetesen és mindenekelőtt politizáltunk, pontosabban ideológiai csatákat vívtunk. Melleleg folyamatosan megváltottuk a világot. Szidtuk a jegyzeteket, az előadásokat, szemináriumokat, előadókat, oktatókat; értelmeztük Marxot és Lenint, Hegelt és Langet, Sartret és Ortegát, Jancsót és Truffeaut, Salingeret és Kerouacot. Közben szerelmek szövődtek és múltak el, humoristáink sziporkázása kiapadhatatlannak tűnt. Rejtő kötelező irodalomnak számított. Állandó látogatói voltunk az Egyetemi Színpadnak, a Filmmúzeumnak. A Közgáz-klub törzsvendégeinek számítottunk, ott zajlott a nevezetes Zalotai-féle szalagház vita is, amit előzőleg az ELTE-n betiltottak. Lelkesen támogattuk az ötletet, utáltuk a packázó hivatalt, holott lehet, hogy a bürokratáknak volt igazuk. Egyre jobban nekibátorodtunk. Néhány professzor már dolgozott a később új gazdasági mechanizmusnak (ugm) nevezett reformprogramon, s erről saját hallgatóinak be is számolt. Mozgolódott a KISZ. Utolsó egyetemi éveimben már egyetlen előadást sem hallgattam, szemináriumokra is csak elvétele jártam. Nem mulasztottam el viszont Hegedűs András rendhagyónak számító fakultatív szociológiai foglalkozásait, Liska Tibor rebellis beszámolóját sajátos modelljéről. A legtöbb időt vélhetően a szerkesztőségben töltöttem, innen indultak és ide érkeztek a legfrissebb hírek. Ez volt az „origóm”. 1967 a cezúra éve. Szabó Kálmán rektor inspirációjára s a KISZ-esek követelésére megkezdődnek az egyetemi reform előkészületei. Mini forradalom van születőben, a Közgazdász a pártolók és ellenzők csatateré. (Az előbbiekből többsége hallgató, az utóbbiak egy része oktató.) Amikor rövid és sikertelen közgazdasztanonci kitérőm után visszatérek -- immár hivatásos újságíróként -- az egyetemre, még tart a lázas állapot. Cikkek és ellencikkek szerzői követelnek helyet maguknak a lapban. A tét nem kicsi: ha megvalósul a reform, Európa legkorszerűbb és legdinamikusabb intézménye leszünk. A hallgatók képviselői szavazati joggal vehetnek részt a különböző testületi üléseken (az egyetemi tanácsban is), véleményezhetik a tananyagokat, jegyzeteket, tankönyveket, az oktatók teljesítményét. Mint a méhkas zsong az aula, a zsidongó, a szerkesztőség, a KISZ-bizottság. Ez utóbbiban tisztségviselő a későbbi kormányfő Németh Miklós és kabinetjének

tagjai, illetve magas közhivatalok viselői, bankárok, nagyvállalatok vezetői. A „nagy generáció”, vagy más jellemzés szerint a „Dimitrov téri fiúk”. Ismeretlen arcok jelennek meg. Itt a BM -- mondják. Párttitkárunk elzavarja őket. Nem tudom, csak feltételezem, hogy ez a dicstelen csehszlovákiai bevonulással kapcsolatos felzúdulás heteiben történhetett. [] Soha többé nem találtam olyan munkahelyet, amelyik ennyire állandó szellemi készenlétet, naprakész kulturális és politikai tájékozottságot igényelt volna, ahol ismeretlen a bürokrácia, a kötelező főnöki tekintély s ki-ki tehetsége, teljesítménye, embersége alapján ítélik meg. Ez volt az a hely.

Berend T. Iván rektorsága (1973-1979)

[Berend T. Iván](#), teljes nevén Berend Tibor Iván (Budapest, 1930. december 11. –) 1949-ben kezdte meg egyetemi tanulmányait a Magyar Közgazdasági Egyetemen, illetve az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának történelem szakán. 1953-ban szerzett történész diplomát. 1957-ben szerzett egyetemi doktori címet közgazdaságtanból. Diplomájának megszerzése után a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem gazdaságtörténeti tanszékének tanársegéde lett. 1960-ban docensi, majd 1964-ben egyetemi tanári kinevezést kapott. 1967-ben vette át a tanszék vezetését. 1973-ban az egyetem rektorává választották, amely tisztségét 1979-ig viselte. A gazdaságtörténeti tanszék 1986-ig vezette. 1961-ben Berend T. Iván, a Gazdaságtörténeti Tanszék oktatója történeti-gazdaságtörténeti munkásságának elismeréseképpen megosztott Kossuth-díjat kapott Ránki Györggyel. Az ekkor 30 éves oktató az egyetlen az egyetem történetében, akit a legmagasabb állami kitüntetéssel jutalmaztak. 1973 és 1979 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem rektora, 1975-től 1982-ig a Magyar Történelmi Társulat elnöke, 1985 és 1990 között az MTA elnöke, 1988 és 1989 között a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága tagja. 1990-től a University of California at Los Angeles (UCLA) professzora, 2015-ben nyugdíjba vonult. A magyar és közép-európai gazdaságtörténet neves kutatója.

Forrás: [Berend T. Iván](#). Wikipédia.

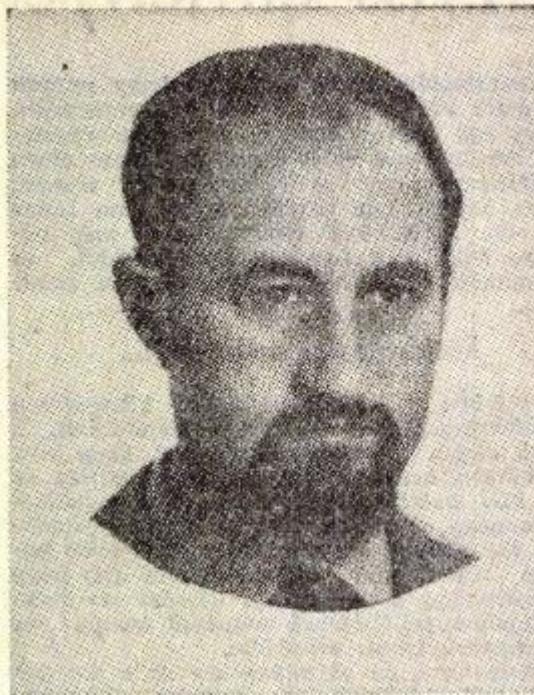

[Berend T. Iván](#). 1974/75–1979/80. Csáki-Maronyák József festménye. Fotó: Kenéz György

Bemutatjuk egyetemünk új rektorát

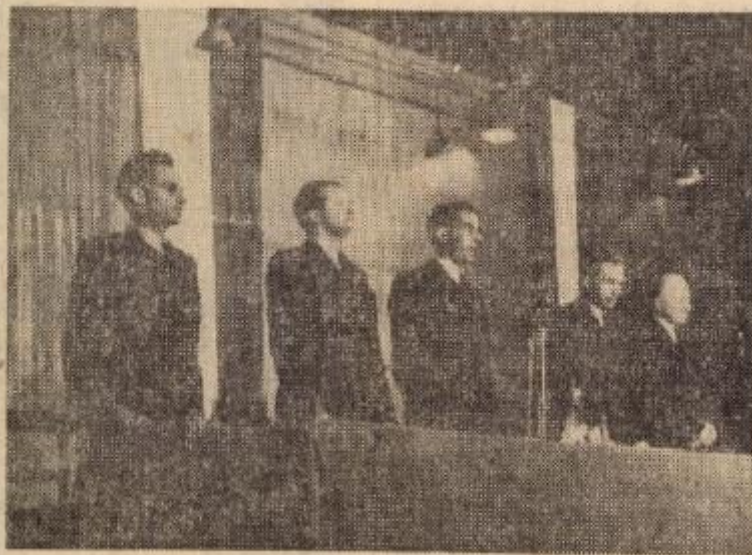
Berend T. Iván 1930. december 11-én született. Edesapja nyugdíjas tanító. Egyetemi tanulmányait a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen kezdte el 1949-ben, és az ELTE bölcsészeti karán szerzett tanári oklevelet. 1953-ban végzett, ekkor lett az egyetem gazdaságtörténeti tanszékének tanársegédje. 1964-től egyetemi tanár, majd négy év múltán a gazdaságtörténeti tanszék vezetője. 1947 óta a párt tagja. Kossuth-díjat 1961-ben kapott. 1963-ban a tudományok doktora, idén pedig az Akadémia levelező tagja lett.

Az egyetemen volt az általános kar dékánhelyettese, majd dékánja. Jelenleg az egyetemi pártbizottság tagja. Társadalmi tevékenysége igen sokrétű és számottevő.

Bemutatjuk Berend T. Ivánt az egyetem új rektorát

Az első évnyitó 25 évvel ezelőtt

Nagy Tamás olvassa fel üdvözlő beszédét, mellette balról Ortutay Gyula, jobbról Gerő Ernő

Az első évnyitó 25 évvel ezelőtt. Nagy tamás olvassa fel üdvözlő beszédét

Közgazdász. [1973. 12. sz.](#)

Az elnöki Tanács hozzájárult, hogy az 1970-ben végzett Romhányi Ágnes közgazdászt, aki minden szigorlatát és kollokviumát jeles eredménnyel fejezte be, kimagasló tanulmányi eredményének elismeréséül „Sub auspiciis Rei Publicae Populáris” kitüntetéssel doktorrá avassák. A jelölt érdemeit dr. Ollé Lajos, az ipari kar dékánja, az egyetemi tanács tagja ismertette.

Losonczi Pál átadja az aranygyűrűt Romhányi Ágnesnek

<p>Az ünnepi nyilvános tanácsülés délután négy órakor folytatódott. Berend T. Iván köszöntötte a minisztériumok és a KISZ KB képviselőit, valamint a hazai és külföldi testvéregyetemek rektorait. Ezután, ahogy ő is mondta, kellemes kötelességnek tett eleget: kitüntetésekkel adta át.</p> <p>Az Oktatásügy Kiváló Dolgozója kitüntetést kapták: dr. Kolácsék András egy. docens, dr. Mátyás Antal egy. tanár, Mihály Albert egy. adjunktus, dr. Takács Jánosné egy. adjunktus, dr. Au János egy. adjunktus.</p> <p>A Szocialista Kulturáért kitüntetést kapták: Klug Ferenc osztályvezető, Császár Jánosné oszt. vez. h. Mészáros Tamás tanársegéd és Náfrádi László osztályvezető.</p>	<p>Miniszteri Dícséretben részesültek: Tibor Lászlóné egy. adjunktus, dr. Varga László egy. adjunktus, Póka Mártonné, Kovács Dezsőné egy. adjunktus, Szűcs Zoltánné csoportvezető és Csorba Istvánné portás.</p> <p>A Kiváló Dolgozó kitüntetést kapták: Farkas István előadó, Gats Pál főelőadó, Banka Pál portás és dr. Rencz Istvánné előadó.</p> <p>A KISZ KB Ifjúsági Eredemérmét kapta dr. Szabó Kálmán egy. tanár, dr. Gondt József egy. docens, dr. Bora Gyula egy. docens, dr. Szarvas László egy.</p>
---	--

Közgazdász. [1973. 13. sz.](#)

Dr. Rupp Romhányi Ágnes további pályafutása. Forrás: BCE. Jubileumi Évkönyv. Budapest. [2020.](#)

1978–1980 Postdoctoral Fellowship, City University of New York Graduate Center, New York poszt doktori ösztöndíjasa. Nyugdíjba vonulásáig a National Institute of Mental Health, National Institutes of Health, US Department of Health and Human Services tudományos főmunkatársa, ahol egy pályázatokon alapuló egészségügy-gazdaságtani kutatási programot vezetett. A program az egészségügyi ellátás komplex finanszírozási problémáinak optimális megoldására összpontosít ökonometria elemzések alapján. Korábban a Johns Hopkins University kutatója, és az Országos Tervhivatal Tervgazdasági Intézetének kezdő közgazdásza. Új orvosi technológiák költséghatékonysági elemzéséhez felkért mentor a Semmelweis Orvostudományi Egyetem és a Prágai Károly Egyetem fiatal kutatói számára. Alapítója és főszerkesztője a Journal of Mental Health Policy and Economics nemzetközi folyóiratnak, majd nyugdíjasként (2019) szerkesztőbizottsági tag. Több évtizedes szakmai munkássága az egészségügyi ellátás társadalmi és magánbiztosításának korszerűsítésére irányul. Fontosabb díjai: U.S. Public Health Service Special Recognition Award 1994. National Institute of Mental Health Director's Award for Outstanding Scientific Contributions 2017.

[Taróczy Balázs](#) teniszbajnok 1973-ban az MKKE első évfolyamos hallgatója.

Taróczy Balázs

Ma már a békét építeni kell

A VIII. magyar békekongresszus alkalmából az Elnöki Tanács kitünteléseket adományozott békemozgalmunkban legeredményesebb munkát végzett aktivistáinak.

Dr. Simai Mihály egyetemi tanár, a világgazdaságtan tan-szék oktatója az Országos Béke-tanács alelnöke, a Munka Érdemrend arany fokozatát kapta.

Kitüntetése alkalmából rövid beszélgetést folytattunk Simai elvtárssal eddigi munkájáról, és feladatairól.

— *Hogyan kezdődött békemozgalmi tevékenysége?*

— 1949-ben — egy évvel a magyar békemozgalom meg-

alakulása után —, a DISZ felkérésére kapcsolódtam a munkába, mint az ifjúság, az egyetemi ifjúság képviselője.

— *Milyen területen kezdett dolgozni?*

— Nemzetközi ügyekkel foglalkoztam. Mikor oktató lettem, sok helyen megfordultam az országban, béketalálkozókon vettem részt, előadásokat tartottam. Majd a hazánkba látogató külföldieket kalauzoltam, megismerttem velük az országot. Később aktívabban kezdtem dolgozni. Nemzetközi rendezvényeken vettem részt, a békemozgalom válsághelyeire utaztam, ahol harci cselek-

mények is folytak. Vérplazmát, takarót szállítottunk és nemegyszer morális segítséget is nyújtottunk.

— *Melyek a soron következő feladatok a moszkvai nemzetközi békekongresszuson?*

— Mindenekelőtt munkánk már nem egyszerűen a béke védelme, és ennek szilárdítása, ma már a békét építeni kell, figyelve a nemzetközi helyzet rezdüléseire. Ezzel a gondolattal készülünk a moszkvai kongresszusra.

— Gratulálunk a kitüntetéshez, és további eredményes munkát kívánunk Simai elvtársnak.

Schusztér

Ma már a békét építeni kell. (Nincs új a nap alatt. S. B.)

Közgazdász. [1973. 14. sz.](#)

Az MKKE vezetői, Stark Antal és Szuhay Miklós

Közgazdász. [1973. 15. sz.](#)

Népköztársasági ösztöndíjasok. 1973/74 tanév. Rostoványi Zsolt.

ROSTOVÁNYI ZSOLT

— Távirati stílusban, mivel rövid a szünet és szokás szerint rohannom kell. Tehát: többe harmadév, külker, marketing 2. csoport. Átlagok: 4,8 illetve 4,7. Ami a tanulást illeti: szerencsém van: könnyen, gyorsan sajátítom el az anyagot, szorgalmi időszakban nem hajtom magam, főleg a permanens foglalkozást igénylő tantárgyakra fektetek nagy súlyt: nyelvek, tematika, elmélettörténet.

— Vizsgaidőszakban megsokszorozódik a szorgalmam, ha érzem a tétet, sokkal lelkiismeretesebb vagyok. A jegyzetelést, aláhúzást nagyon fontosnak tartom.

— TDK-t nem írtam. Ennek oka talán az, hogy elapóztam magam. A mai filozófiailag irányzatok, az elmélet-történet, a nyelvek érdekelnék elsősorban. Tavaly jártam a nemzetközi tanszék által vezetett magyar és nemzetközi diplomáciatörténeti fakultatív szemináriumra. Az idevonatkozó írásokat szívesen olvasom német nyelven is.

— Bár nemzetközi szakágazatra nem sikerült felvételt nyernem, a fentiekkel továbbra is szeretnék foglalkozni, mivel úgy érzem, mindezek alapos ismerete nélkülözhetetlen ahhoz, hogy az

ember a nemzetközi politikai és gazdasági életben tájékozódni tudjon. Politikusként szeretnék dolgozni, ha nemzetközi szinten nem is, hát a tömegkommunikációban.

— Megvallom a külker. technika is csábít, a nyár folyamán több könyvet, kiegészítő irodalmat olvastam az új gazdasági mechanizmus külkereskedelemeire gyakorolt hatását illetően, ez megkedveltette velem a külker. üzletkötő, a reklámszakember pályáját.

patyajat.

— Tavaly szervező voltam jelenleg az alapszervi titkár funkcióját látom el. A I. évfolyam Nyelvi Stúdium német szekciójának vezetésével örömmel vállaltam.

— Szabad időmben sokat olvasok, főleg szépirodalmat. Érdekel mind a komoly, min a modern zene, sokat és szívesen járok koncertre. A mozi, a színház látogatása kedvenc időtöltéseim közé tartozik. Legutoljára a Képzelt riport... c. darabot láttam. A 25. Színház játéksírlusa kedvelem leginkább.

— Elsősorban a nyelvtanulásterén hasznosítanám a szabad félét, és ennek érdekében sokat utaznék. Természetesen nem hanyagolnám el a szakmai képzést, külkereskedelmi politikai problémákkal naponta foglalkoznék.

— Mit is szeretnék tíz év múlva? Olyan állásba kerülni melyet szívesen végzek (konkrétan: tévé, rádió, külker. pályák). Ennek érdekében az egyetem befejezése után szándékomban áll elvégezni a jo

Közgazdász. [1973. 16. sz.](#)

Beszélgetés Berend T. Iván rektorral. [] Milyen tapasztalatokat szerzett az elmúlt félévben az óralátogatások során és mit szándékozik tenni a tapasztalt hiányosságok megszüntetése érdekében? — Az óralátogatási tapasztalatok vegyesek voltak. Hallgattam nagyon jó órákat, jó hallgatói megjelenéssel. Voltak viszont nagyon jó órák, amin alig voltak hallgatók. Egészében, úgy látom, se kérdést a január 25-i Rectori Tanácsülés a havi tapasztalatok összegzése alapján részletesen megvitatta, hogy a munkafegyelem feltétlenül javult. Ennek ellenére voltak bizonyos periódusok, hetek, amikor nagyon komoly fegyelmezetlenségekre derült fény. Az első félév koncentrációs periódusa után a rendes szorgalmi idő indulásának első napjaiban a szemináriumi foglalkozásokat nem tartották meg, arra hivatkozva, hogy az első előadás csak a következő héten lesz. Demoralizáló hatását nem is kell hangsúlyoznom. Októberben volt két olyan hét, amikor arra az időre kiírt szakszemináriumi foglalkozások egyharmada elmaradt. [] Az oktató gárda egyharmad része fiatal. Soha ilyen nagy létszámú nem volt. Nem szabad elhallgatni, hogy a fiatal oktatók érdekei ütközhetnek a tanszékek idősebb oktatóinak célkitűzéseivel: az ő érdekeik abban jelennek meg, hogy érett szakemberré, kutatóvá, jó oktatóvá váljanak. Ehhez maximális útmutatásra, segítségre, megfelelő feltételekre van szükség. Ezzel szemben egyes esetekben a fiatal oktatók tanszéki mindenesek, a rutinfeladatok terheinek jelentős hordozói. Tapasztaltam viszont, hogy van több olyan tanszék, ahol az idős oktatók óraterhelése nagyobb, mint a fiataloké. Nem vagyok ellene a fiatalok oktatásba való bevonásának, de különösen az első két évben mértékkel és nagyobb segítséssel. Sajnos, ritka az olyan törekvés, hogy a fiatalokat oktatni tanítsák. Ennek ellenére az egyetemen a fiatal oktatók helyzete nem tekinthető rossznak. Csak egyetlen példa: jó továbbképzési formákban 50%-uk vesz részt. Ez országos viszonylatban is jó.

Közgazdász. [1974. 2. sz.](#)

Dr. Szanyi Jenő, a Külkereskedelmi Minisztérium koppenhágai Kereskedelmi Kirendeltségének tanácsosa folyó év február 23-án tragikus hirtelenséggel. 48 éves korában elhunyt. Dr. Szanyi Jenő egyetemi tanár, a

közgazdaságtudományok doktora 1952-től 1973-ig volt egyetemünk oktatója, közel 8 évig a külker, tanszék vezetője.

Nem hisszük

Elég ritkán fordul elő, hogy egy-egy oktató jó munkájára éppen a diákok hívják fel a figyelmet. Hajlamosak vagyunk arra, hogy a negatívumokat vegyük észre, s ha valami jó, azt természetesenek vegyük. A negyedéres marketing-szakágazatos hallgatók hívták fel a figyelmünket egy előadásra, amelyen egyáltalán nincs baj a látogatottsággal. Még reggel hatkor sem sajnálnak felkelni, csak hogy részt vehessenek az előadáson.

— Inkább a tárgy az, ami annyira vonzza a hallgatókat, s nem az én előadói tevékenységem — mondja Dr. Korán Imre a külkereskedelmi tanszék oktatója. — Olyan téma, mint a gazdasági előrejelzések, nem véletlenül kelti fel a fiatal nemzedék érdeklődését.

— Úgy hallottuk, hogy a tanár úr nem mint közgazdász kezdett dolgozni, és érdekes pályát futott be, míg idáig jutott.

— A Budapesti Műszaki Egyetem gépészmérnöki karán tegeztem, 1930-ban. Az akkori gazdasági helyzet, a világváltság nem túlságosan kedvezett az elhelyezkedésnek. A diploma megszerzése után napi-díjas alkalmazotti matematikusként dolgoztam. Sok mérnök dolgozott ekkoriban ilyen munkakörben, a hadászat részére végeztünk ballisztikus számításokat. Egy fiatal mérnök számára nem túl sok jóval biztatott ez a munkakör.

35-től 48-ig a MÁVAG-ban dolgoztam. 48-ban végre érdekes feladatot kaptam. Az államosítások során én ipari központok alakultam. Én a Nehézipari Központba kerültem, a vállalatok termelőberendezéseinek helyreállítását kellett biztosítanunk.

Ez főleg importgépek beszerzését jelentette, s külön feladat volt még a háború előtti elhelyezett külföldi bankbetétek felkutatása. Ezekből új géneket vásárolni.

Néhány évvel később a Külkereskedelmi Minisztériumba kerültem, ahol mint szakvezető dolgoztam. A szakvezető feladata az államközi egyezmények előkészítése és megkötése volt. Kutatómunkával komolyabban 1960-tól kezdtem foglalkozni, amikor a Vasipari Kutatóintézetbe kerültem. Itt elsősorban kutatás-gazdaságtan volt a témám.

— Az egyetemmel mióta van kapcsolata?

— Több mint húsz éve. A kapcsolat 1952-ben kezdődött, amikor felkérték, írjak jegyzetet arról, hogyan funkcionál a külkereskedelem a megváltozott viszonyok között, a szocialista gazdaságban. Ekkoriban kezdtek oktatni a nehézipari áruismeret című tárgyat, s itt is meg kellett alkotni a tananyagot. Ebben az időben már rendszeresen tartottam előadásokat. A gazdasági mechanizmus reformja után a tanszéknek három tananyag elkészítését kellett vállalnia, s ezek között volt az engem leginkább érdeklő téma, a gazdasági előrejelzések is.

— Mivel foglalkozik jelenleg?

— Jelenleg is jövőkutatással, a gazdasági előrejelzésekkel foglalkozom, s ez olyan téma, amelyet nem lehet lezárni, ha az ember egyszer elkezdte. A múlt ériben fejeztem be nagydoktori értekezésemet, a címe: A gazdasági folyamatok jövőkutatása, alcím: Elvek és módszerek.

— Mi a véleménye a diákokról, s általában a fiatalokról?

— A hallgatókkal legszorosabb kapcsolatom természetesen a szakszeminárium keretében van. A mai fiatalokról rosszat és jót egyaránt lehet hallani, az én véleményem nagyon is pozitív. A mai fiatal nemzedék összehasonlítva a mienkkel, felszabadultabb, önállóbb, öntudatosabb, jobban mer szakítani a konvenciókkal. Nagyon lényegesnek tartom ebből a szempontból, hogy ma egy fiatalnak sokkal nagyobb választási lehetősége van leendő szakmája, hivatása tekintetében. De még itt az egyetemen, az egyes tárgyakon belül is van választási lehetőségük, hogy mit tanuljanak.

Földes Péter

KÖZGAZDÁSZ 3

Beszélgetés Korán Imrével

Közgazdász. [1974. 4. sz.](#)

A kollégium neve: [Varga Jenő](#). [] Kollégiumi avató és névadó ünnepséget tartottak április 22-én délután a Kinizsi utcai diákotthonban. Az ünnepségen megjelent dr. Kanczler Gyula, a Művelődésügyi Minisztérium egyetemi és főiskolai főosztályának vezetője, dr. [Nagy Sándor](#), a KISZ KB főiskola- és egyetemi osztályának vezetője, dr. Berend T. Iván egyetemünk rektora, dr. Vámosi Sándor, az egyetem pártbizottságának titkára, dr. Ollé Lajos, az iparkar dékánja, Németh György, a KISZ-bizottság titkára, dr. Barla Szabó Ödön, a PG-tanszék oktatója és sokan mások, az egyetem oktatói és hallgatói közül.

[] [Rajk László](#) nevét vette fel a szakkollégium. [] „Veres Pálné” néven a szakkollégium, hogy a sorra kerülő ünnepség után már Rajk Lászlónak, a munkásmozgalom kiemelkedő alakjának nevét viselve váljék köztismertté. [] Megtisztelte az ünnepséget részvételével Rajk László özvegye. Eljött a kollégium névadójára dr. Gosztonyi János művelődésügyi miniszterhelyettes. Kardos József, az MSZMP KB munkatársa és Miklós Imre, a Művelődésügyi Minisztérium osztályvezetőhelyettese. Ott voltak egyetemünk képviselői: Berend T. Iván rektor, Vámosi Sándor pártbizottsági titkár, Németh György, a KISZ-bizottság titkára és számos oktató.

ÉLJEN A SZOCIALIZMUST ÉPÍTŐ MAGYAR NÉP!

Közgazdász. [1974. 8. sz.](#)

Nagy Katalin. 5.-ik aranygyűrűs doktorunk. [] Amikor első nap megjelentem a balázsteleki általános iskolában, a tanító azt mondta anyámnak — kezdi Széles Adolf —, ebből a gyerekből jó tanuló lesz. Igaza lett, minden különösebb erőfeszítés nélkül jó tanuló lett belőlem. Pedig három kilométerről jártam az iskolába, és télen néha két hónapig sem tudtam menni a hó, az utak miatt. Másodikos koromtól már „kuriózumnaként” kezeltek. Ha látogató jött, engem produkáltak, és a kisebbeket rám bízta. Az iskolának két tanítója volt, 4—4 évfolyam jutott mindegyikükre, így jól jött, hogy a nálam egy évvel fiatalabbakat rám lehetett bízni. [] Itt, az egyetemen már nem kis erőfeszítést kívánt tőlem, hogy mindenből elérjem a jelest. Hogy mégis törekedjem erre, annak az előbb említett ok mellett oka volt az is, hogy úgy gondoltam, olyan sokat nem lehet itt tanulni ezekből a kelléktárgyakból, amennyinek ne vehetné később hasznát az ember. S most például a külügyi pályán, amikor napirenden vannak a tőkés valutaválságok, tapasztalhattam, mennyire érdekes volt annak idején például a pénzügyekkel, népgazdtervvel is legalább egy jeles eléréséhez szükséges alapossággal foglalkoznom. Volt ezenkívül egy nagyon prózai oka is az én hajtásomnak. A szüleim nem igen tudtak anyagilag támogatni, így az sem lehetett közömbös számomra, hogy a kitűnőnek csak 60 forintot kellett fizetni a kollégiumért; és a Népköztársasági Ösztöndíjból időnként még haza is tudtam adni.

Széles Adolf átveszi aranygyűrűs oklevelét Szuhay Miklós dékántól, mellette Berend T. Iván rektor áll

Egyetemünk új tisztségviselői

Tudományos rektorhelyettes: dr. Megyeri Endre tanszékvezető egyetemi tanár 1974. július 1-től 3 éves időtartamra.

Oktatási rektorhelyettes: dr. Gondí József egyetemi docens 1974. július 1-től 3 éves időtartamra.

Kereskedelmi Kar dékánja: dr. Solymár Károly egyetemi docens 1974. július 1-től 3 éves időtartamra.

Általános Kar dékánhelyettese: (I. évf.) dr. Halmai Erzsébet egyetemi docens 1974. július 1-től 3 éves időtartamra.

Tanszékvezetők megbízást nyertek:

dr. Huszár Ernő egyetemi docens, a Külkereskedelem Gazdaságtana tanszéken 1974. július 1-től 5 éves időtartamra.

dr. Timár János egyetemi tanár a Munkatudományi tanszéken, 1974. július 1-től 5 éves időtartamra.

Új kinevezések: Egyetemi tanári kinevezést nyert:

dr. Barna Gyula a Közlekedés Gazdaságtana tanszéken,

dr. Stark Antal a Nép gazdaság Tervezése tanszéken,

dr. Szentés Tamás a Világ-gazdaságtan tanszéken,

dr. Szuhai Miklós a Gazdaságtörténeti tanszéken,

dr. Timár János a Munkatudományi tanszéken,

Egyetemi docensi kinevezést nyert:

Radó László a Külkereskedelem Gazdaságtana tanszéken,

dr. Tóth Gyula a Számviteli tanszéken,

dr. Szerletics József a Szocialista Pénzügy- és Hitelrendszer tanszéken,

Varga Emília a Politikai Gazdaságtan tanszéken,

dr. Varga József a Gazdaságmatematikai tanszéken.

Felállású egyetemi docensi kinevezést nyert:

dr. Hoós János a Nép gazdaság Tervezése tanszéken,

dr. Bajnogi József a Belkereskedelem Gazdaságtana tanszéken,

dr. Kovács Dénes a Belkereskedelem Gazdaságtana tanszéken.

Az MKKE új tisztségviselői

Közgazdász. [1974. 12. sz.](#)

Minden karon TKR. Mint arról lapunk előző számában hírt adtunk, az egyetemi tanács határozatot hozott a tanszéki képviseleti rendszer (TKR) általános, tehát minden karra kiterjedő bevezetéséről. Kétéves időtartamra, kísérleti jelleggel, nem kevéssé az ipari kari tapasztalatok hatására, ahol egy egyéves kísérleti szakasz már lezárult. kísérleti szakasz már lezárult. Ábrahám Ágota (a KISZ VB tanulmányi felelőse). — A tanszéki képviseleti rendszerrel szeretnénk elérni, hogy rendszeres, folyamatos együttműködés és munkakapcsolat alakuljon ki a tanszékek és a hallgatók között.

A tanár, mint magánember. Hagelmayer István. [] — Tanár urat mi vitte a pártba? — Nagyon félek, hogy itt nem tudok semmi bölcsőt mondani. *Én meg vagyok győződve arról, hogy a szocialista társadalom minden hibájával együtt is messze emberségesebb társadalom, mint bármiféle más.* S, ha már eljutottam addig, hogy ezt elfogadom, és elismerem, akkor magától értetődő, hogy ezért dolgozni akarok, tehát azért, hogy a szocializmus ne a rossz szocializmus legyen, hanem a jó szocializmus. Én ezt nem tudom elképzelni csak egy olyan pártba, amely ugyanezt vallja. Mindezt számomra természetes, hogy kommunista és természetes, hogy párttag lettem.

Közgazdász. [1974. 14. sz.](#)

A külkereskedelem gazdaságtana tanszék élére 1974. július 1-től 5 éves időtartamra dr. Huszár Ernő egyetemi docens személyében új tanszék- vezető került.

Közgazdász. [1974. 15. sz.](#)

A tanár, mint magánember. Megyeri Endre.

Közgazdász. [1974. 17. sz.](#)

Veres Pál az MKKE új KISZ-titkára

Közgazdász. [1974. 19. sz.](#)

Elhunyt Dr. Háy László. Nyolcvannégy esztendőskorában hosszan tartó súlyos betegség után elhunyt dr. Háy László a magyar és nemzetközi munkásmozgalom régi harcosa. Háy László 1891-ben született Jászberényben 1914-ben orvosdoktori diplomái szerzett Budapesten. A Tanácsköztársaság idején, mint orvos teljesített szolgálatot a IX. munkásezredben s ugyanekkor lett a KMP tagja. A Tanácsköztársaság bukása után emigrációba kényszerült. 1934-től Moszkvában dolgozott a Külkereskedelmi Népbiztosságon, és a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának világgazdasági és világpolitikai intézetében. 1939-ben elnyerte a közgazdasági tudományok kandidátusa tudományos fokozatot. A felszabadulás után itthon folytatta fontos, tudományos és politikai tevékenységét. 1957 szeptemberében a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem rektora lett, ezt a tisztséget 6 éven keresztül töltötte be. 1963-ban nyugalomba vonult. 1970-ben az Állami-díj I. fokozatával tüntették ki, előbb az akadémia levelező tagja, az utóbbi években rendes tagja volt. 1973 szeptemberében a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen az egyetem díszdoktorává avatták. Halálával súlyos veszteség érte a pártot, a magyar munkásmozgalmat, a tudományos életet. Dr. Háy László temetése február 4-én, kedd délután 2 órakor lesz a Mező Imre úti temető Munkásmozgalmi Panteonjában. Volt harcostársai, elvtársai, tudóstársai, barátai és tisztelői délután fél 2-től róhatják le kegyeletüket a ravatalnál.

30 éve történt. Beszélgetés a 70 éves [Korán Imrével](#)

Közgazdász. [1975. 2. sz.](#)

A pártbizottság tagjai. A jelölőbizottság előterjesztése, valamint a küldöttek által a jelölőlistára újonnan felvettek után titkos szavazással a pártbizottság tagjává választották: Akar László, Bedő Gyula, Berend T. Iván, Besenyei Lajos, Belhlendi László, Bikics István, Dobrovits Iván, Erdei György, Forgács Tibor, Gyenge Erzsébet, Huszár Ernő, Kahulits László, Káplár Józsefné, Kerekes Sándor, Kerékgyártó Györgyné, Kiss Artur, Kolacsek András, Kollarik Amália, Kovács Géza, Kreskay Ferenc, Lipcsei Józsefné, Losoncz Miklós, Németh Miklós, Palánkai Tibor, Poller Imre, Rácz Ágnes, Róth Józsefné, Selmecsi Lajos, Somogyi Béláné, Szabó Kálmán, Szarvas László, Szuhay Miklós, Varga Sándor, Vági Ferenc, Vámosi Sándor elvtársakat.

A pártbizottság titkárává Szarvas László elvtársat, a végrehajtó bizottság tagjaivá: Palánkai Tibor (agit.-prop.- titkár), Kahulits László (oktatáspolitikai felelős), Vági Ferenc (tud. pol. és nemzetközi kapcsolatok felelős), Németh Miklós (információs felelős), Selmecsi Lajos (szervező titkár), Kerekes Sándor (ifjúsági felelős), Kerékgyártó Györgyné (pártépítési felelős), Vámosi Sándor (tömegszervezeti felelős) elvtársakat választották.

Közgazdász. [1975. 3. sz.](#)

A közeli napokban összeülő MSZMP budapesti pártértekezleten a IX. kerületi pártküldöttek között egyetemünket Berend T. Iván és Szarvas László elvtársak képviselik.

Közgazdász. [1975. 4. sz.](#)

Március 1—2-án megtartott MSZMP budapesti pártértekezletén dr. Kahulits Lászlót a budapesti pártbizottság tagjává, dr. Berend T. Ivánt a Propaganda- és Művelődési Munkabizottság tagjává, és dr. Szarvas Lászlót kongresszusi küldöttnek választották.

Képzési rendünk fejlesztéséről, az eddigi vitákról nyilatkozik a rektor. Különböző egyetemi fórumokon ezekben a napokban tárgyalják az egyetemi képzésünk továbbfejlesztésének tervezetét. Hosszú előkészítő munka után került a javaslat tanszékvezetőiértekezlet, és az egyetemi tanács munkabizottsága, majd a pártbizottság oktatási bizottsága elé. Egyetem szerte folynak a tanszéki viták. Ezután az egyetemi pártbizottság

vitatja meg, s az egyetemi tanács március végi ülése előtt még az összehoztatói értekezlet is napirendjére tűzi. Az előkészítő munka során, ami a jelenben megoldásra váró kérdésekre irányult, a rövid- illetve középtávra szóló javaslatokat úgy igyekeztek kialakítani, hogy azok összhangban álljanak a ma felmérhetően legjobbnak ítélt hosszútávú fejlesztési iránnyal. A hosszú távú fejlesztési irányra vonatkozóan több javaslatot, lehetőséget mérlegeltek, így — az egyetemen belüli kétszintű egyetemi és főiskolai jellegű oktatás lehetőségét, főiskolai kar létesítésével, vagy főiskolai képesítés után folytatandó egyetemi képzéssel, — általános egyetemi jellegű képzést, szakosítás nélkül, amihez szervesen kapcsolódik — posztgraduális formában — a szakközgazdászképzés, — egyetemi jellegű képzést, ágazati vagy funkcionális szakosítással. Ezek körül bontakoztak ki a leghevesebb viták, miközben a ma szükségessé vált teendőkre vonatkozó nagy jelentőségű javaslatok eleve többségben egyetértő fogadtatásra találtak. Az eddigi viták tapasztalatairól, személyes benyomásairól, észrevételeiről kérdeztük Berend T. Ivánt. [] Azt nyilván senki sem képzelheti, hogy a következő húsz évben változatlan marad az egyetem. Az elmúlt húsz évben sem volt változatlan. A lényeg, hogy olyan dialektikus egysége alakuljon ki a változásnak és a maradandóságnak, a kontinuitásnak és megújulásnak, ami feldolgozható, ami nem rázza meg az egyetemet, nem állít mindent fejre, szerves előrehaladást tesz lehetővé; építve eddig elért eredményeinkre.

Közgazdász. [1975. 5. sz.](#)

A munkahelyi demokráciáról. Interjú Kovács Géza egyetemi tanár szb. elnökkel. „*A szocialista demokrácia általános kibontakoztatásával közelebb jutunk annak a lenini követelménynek a megvalósításához, hogy az állampolgárok többsége váljék a hatalom gyakorlásának és a közügyek intézésének részesévé. Ez a munkáshatalom, a szocialista állam erősítésének és fejlesztésének elsőrendű követelménye, pártunk politikai programjának fontos része.*” Az idézet a Központi Bizottság beszámolójából való, melyet Kádár János mondott el a XI. kongresszuson. A munkahelyi demokrácia kérdésköre egyike azoknak a fontos témáknak, amely foglalkoztatja egyetemi közvéleményünket. Kérdéseinkre dr. Kovács Géza egyetemi válaszolt. [] — Előjáróban hangsúlyoznom kell, hogy a demokratikus fórumok az irányításnak, a vezetésnek olyan hatékony keretei, ahol a döntés előkészítésétől, a döntés meghozatalán át a határozat végrehajtásának ellenőrzésig minden fontos elem szerepel. Nagyon nagy félreértések származnának abból, ha ezt az egész demokratizmust valamiféle döntéselőkészítés címén folyó vég nélküli vitának tekintenénk, ha abban látnánk lényegét, hogy minél több fórumon vitatkozzunk, minél több kérdéstről. [] A képviseleti rendszerhez tartozik a tanszéki hallgatói képviselet. Erről nagyon megoszló vélemények alakultak ki egyetemünkön. Jóllehet, egyetemi tanácsülés napirendjén is volt a téma, az az igazság, hogy nem azzal az érzéssel álltak fel a tanácstagok, hogy cselekvésre érettnak látták volna együtt ezt a kérdést. Úgy érzem, hogy ezzel tovább kell foglalkozni. Amíg megoszló vélemények lesznek, addig fontos, hogy a KISZ szervei kari és alapszervi szinten, szakokon öntevékenyen keressék, fejlesszék a kapcsolatot a tanszékekkel.

A pártbizottság előtt. Egyetemi képzésünk fejlesztésével kapcsolatos javaslatok. [] Kahulits Lászlónak a pécsi tagozatról az a véleménye, hogy nem érett meg arra még, hogy önálló karrá váljon.

Közgazdász. [1975. 6. sz.](#)

Kitüntetéseket kaptak

Közgazdász. [1975. 7. sz.](#)

Országos Tudományos Diákköri Konferencia.

Miénk a Széchenyi-vándordíj. A pontversenyben az MKKE végzett az I. helyen, 146 ponttal, így a következő két évben mi őrizzük a Magyar Közgazdasági Társaság Széchenyi-vándordíját. A II. a Pénzügyi és Számviteli Főiskola 82 ponttal, míg a III. helyen holtverseny alakult ki a Külkereskedelmi Főiskola és a Műszaki Egyetem között.

A XII. OTDK Közgazdaságtudományi szekciójának eredményei

A XII. OTDK KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI SEKCIÓJÁNAK PONTVERSENYE

Intézmények	Fődíj	I. díj	II. díj	III. díj	Különdíj	Szerzett pontszám	Beadott dolgozatok száma	Ebből díjnyertes	Összpontszám	Helyezés
BME	1	1	1	—	3	24	10	6	52,0	III.
ELFO	—	—	—	—	1	—	3	1	34,0	—
GATE	—	1	1	1	2	19	6	5	—	—
KVF	1	1	1	—	1	22	7	4	32,0	—
KATE	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—
KKF	2	—	2	—	3	32	14	7	52,0	III.
MKE	6	1	8	2	10	124	35	27	146,0	I.
MKE KNT	1	—	—	2	3	20	9	6	43,0	—
PSZF	1	2	3	1	8	47	25	15	82,0	II.
Ybl Debrecen	—	1	—	—	—	8	2	1	24,0	—

Díjak összesen: 12 7 16 6 32

A XII. OTDK eredményei

A győztes, Majoros Pál

[Majoros Pál](#) 1977-ben írta meg egyetemi doktori, majd 1988-ban kandidátusi disszertációját. 1989-től tanít a Külkereskedelmi Karon, illetve jogelőd intézményében (Külkereskedelmi Főiskola, BGF Külkereskedelmi Főiskolai Kar). 2023-ban szaktanácsadó, óraadó.

Közgazdász. [1975. 9. sz.](#)

Az utolsó szó jogán. Hagyományos tanév végi záróülést tartott a „Közgazdász” szerkesztősége május 15-én. Farkasinszky Tiborné felelős szerkesztő összefoglalta a lap munkatársainak egész évi tevékenységét, értékelte az egyes rovatokat és vázolta a jövőbeni feladatokat. A z idei legjobb cikkek szerzői ez alkalommal kapták meg az elismerést jelző nívódíjakat, végül pedig sor került a végzős kollégák búcsúztatására. Szerkesztőségünkéből most Demcsák Ágnes, Földes Péter, Kelemen Béla, Rácz Ágnes, Sas István, Sebők János, Spielmann János, Szathmáry Erzsébet és Szűcs Györgyi válik meg. Közülük azonban néhányan újságíróként helyezkednek el, így számukra az eddigi társadalmi munka élethivatássá válik.

Közgazdász. [1975. 10. sz.](#)

Idén a Szeretett Oktatónk Kupa nyertesei között találtuk Halmai Erzsébetet és Hegedűs Miklóst. Mindketten a matematika tanszék oktatói és főként elsősökkel foglalkoznak.

Közgazdász. [1975. 11. sz.](#)

Képviselőjelöltünk ismét [Bognár József](#).

Új tisztségviselők

Az egyetemi KISZ vb legutóbbi ülésén a leköszönő végzős hallgatók helyére új tisztségviselőket választott. Kiss Erzsébet helyett a népművelési gyakorlatok új felelőse Szabó László (II. ipar). A szintén végzős Vincze Gábor helyett a vezető-képző bizottság új vezetője Kovács István (szervezés tsz.). Az agit. prop titkárrá választott Ipper István klubtitkári posztjára Papp Zoltán (II. népgazdterv.) kerül. A TDK Tanács új titkára Kerekes Sándor helyett Muraközi László (polgazd. tsz.). A szintén végzős Spielmann János egyetemi sportfelelős utódját csak a következő ülésen jelölik ki. Veres Pál KISZ-titkár megköszönte a végzősök több éves munkáját, majd két új megbízatás előkészítésére tett személyi javaslatot. A jövőre beinduló egyetemi rádió működtetéséhez szükséges feltételek megteremtésével Doktor Ferencet, a klubokat koordináló bizottság előkészítő munkálataival Bródi Gábort bízták meg.

Új tisztségviselők

Ollé Lajos dékán és Szabados Anna dékánhelyettes

Kongresszusára.
 Az egyetemi szakszerveze-
 ti tanács tagjai (41 fő):
 Antonievicz Flórián, Ba-
 lázs Géza, Barna Gyula,
 Bartoli Ferenc, Boér And-
 rásné, Deák Károlyné,
 Forgács Tibor, Gallai Ist-
 vánné, Gubcsi Lajosné,
 Hámosi Balázs, Illyés Má-
 ria, Kaponyi Erszébet, Ká-
 dár Endréné, Kéry János-
 né, Kovács Géza, Köves
 Pál, Kreskay Ferenc, Lő-
 rinc Alajosné, Maro-
 si Miklós, Mátravölgyi
 Jánosné, Mihály Albert,
 Molnár Sándor, Mózes

László, Nováky Erzsé-
 bet, Ollé Lajos, Oswald
 Lászlóné, Páli Lászlóné,
 Póka Mártonné, Rácz La-
 josné, Révész Ferenc,
 Riesz Miklós, Roóz József-
 né, Sándor Imre, Sebes-
 tyén Mária, Szabados An-
 na, Szántai Kálmán, Szép
 Jenő, Tóth Ferenc, Tóth
 Gyula, Vági Ferenc, Zen-
 gövári Mária.
 Az egyetemi szakszerveze-
 ti bizottság tagjai: (11 fő): a
 szakszervezeti tanács elnö-
 ke:
Kreskay Ferenc,
 a szakszervezeti tanács titká-
 ra:
Tóth Ferenc,
 az szb tagjai:
**Balázs Béla, Deák Károly-
 né, Gallai Istvánné, Köves
 Pál, Mihály Albert, Mózes
 László, Nováky Erzsébet,
 Páli Lászlóné, Rácz La-
 josné.**
 A számvizsgáló bizottság
 tagjai: elnök:
Barna Gyula,
 tagok:
**Kéri Jánosné, Sebestyén
 Mária.**
 A társadalombiztosítási ta-
 nács tagjai: elnök:
Rácz Lajosné,
 tagok:
**Illyés Mária, Roóz Jó-
 zsefné.**
 A szakszervezeti küldöttér-
 tekeztet a Pedagógus Szak-
 szervezet X. kongresszusára
 küldöttként Ollé Lajos és Ko-
 vács Géza elvtársakat válasz-
 totta meg.

Az Egyetemi Szakszervezeti Tanács tagjai

Közgazdász. [1975. 12. sz.](#)

Tegnapról hallhatjuk az egyetemi rádiót. Bizonyára sokakat meglepett, hogy megkezdte működését az egyetemi rádió. Az egyetem fennállása óta már többször fölmerült a „házi stúdió” létrehozásának gondolata. Kitartó munkával a tervből ebben az évben valóság lett. A megvalósítás során nehézséget jelentett és jelent ma is- a technikai feltételek maradéktalan biztosítása. (Nem az anyagi kérdések, hanem a bürokratikusság ügyintézés jelentik a problémát.) Hogy mégis meg tudtuk kezdeni az adásokat, azt többek között Pap Béla főmérnök elvtársnak köszönhetjük, aki sokat tett a technikai feltételek biztosításáért. A stúdió tagjai feladatuknak tekintik a gyors és pontos információközlést, a KISZ programjainak propagálását és az egyetemen folyó szakmai munka segítségét. Az adásokat hétfőtől péntekig naponta 10.05—10.15-ig és 11.55—12.05-ig hallhatjátok az aulában és a zsibongóban.

Új társadalomtudományi egyetem Pécsen. Jelentős dátum a magyar felsőoktatás és Pécs város történelmében 1975. szeptember 27-e bizonyára. Ezen a napon alakult meg az új, két fakultással működő Pécsi Tudományegyetem. Egy korábbi kormányhatározat értelmében „frigre lépett” a pécsi jogi egyetem és egyetemünk pécsi kihelyezett tagozata. A szombat délelőtti ünnepélyes tanévnyitón részt vett Aczél György, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja miniszterelnök-helyettes, dr. Polinszky Károly oktatási miniszter, dr. Földvári József, a Pécsi Tudományegyetem rektora, valamint a megye és város vezetői. Elsőként Berend T. Iván tolmácsolta az egyetemi tanács üdvözlését, majd ünnepélyesen átadta az MKKE volt kihelyezett tagozatát a Pécsi Tudományegyetemnek. Berend T. Iván sok sikert kívánt az új egyetemnek, és kifejezte reményét, hogy a két egyetem közötti együttműködés tovább folytatódik a magyar közgazdászok képzés hasznára. Baranya és Pécs nevében Horváth Lajos megyei tanácselnök vette át az egyetemet. Ezután Aczél György mondott nagy sikerű ünnepi beszédet. Elmondta, hogy az új Pécsi Tudományegyetemet a társadalmi igények hozták létre Napjainkban a közgazdasági kultúra szélesítése, javítása időszerűvé vált. Ebben a történelmi helyzetben Pécsen megfelelő szubjektív feltételek alakultak ki a két tudományág egybekapcsolására.

A TDK díjnyertesei

A péntek délelőtti záróülésen a zsűrielnökök értékelték a szövegek munkáját és a vitákat, majd dr. Megyeri Endre átadta a díjakat és a tanszéki különdíjakat.

A díjazottak:
Politikai gazdaságtan elméleti kérdései:
I.—II. Majoros Pál (végzős, a fővárosban v.), Szirbik Imre (III. ipar); III. Bihari Péter (IV. ngi), Karsai Gábor (v. ngt.).

Filozófia:
I.—II. Sági Gyula (III. bker.), Vincze Gábor (v.), III. Berki Éva (V. tanár „B”), Miszlivetz Ferenc (III. tanár „A”).

Népgazdaság tervezése és irányítása, gazdaságpolitika:
I.—II. Bankó Sándor (v.), Bod Péter (v.); III. Fazekas Károly (v.).

Világ gazdasági és külkereskedelmi kapcsolatok:
I. Mihályi Péter (IV. ngt.); II. Patai Mihály (IV. pü.), Garai Béla—

Robák Ferenc (IV. nemz.); III. Demcsák Agnes (v.), Csaba László (IV. bker.).

Matematika és alkalmazása:
I. Koppányi Mihály (v.); II. Bánki Géza—Borlói Rudolf—Kulesár Tamás (V. ngt.); III. Chikán Bálint (V. ngt.), Kelemen Béla (v.), Bérczes István (IV. ngt.); Különdíj: Forgács Anna (V. ngt.), Szász János (V. ngt.).

Vállalati politika és gazdaságtan:
I. Horváth Péter (v.), Kőnczöl Erzsébet (v.); III. Némethy Angéla (V. tanár „B”), Mohai György (v.). Különdíj: Kovács Géza (v.), Táll Éva (v.).

Gazdaságtörténet:
I. Zádor Márta (V. tanár „A”); II. Salgó István (IV. bker.). Különdíj: Pozsonyi Pál (IV. ipar).

Agrárgazdaságtan:
I.—II. Szalontai Éva—Fridman Ibolya (v.), Karikó Zsuzsa (V. tanár „B”); Különdíj: Ferenyi Katalin (v.), Bozóki István (III. bker.), Szőke Gyula (IV. agrár).

Vegyipar:
I.—II. Szabad Katalin (V. tanár „C”); III. Gábor Vera (V. tanár „C”).

Az első díj:
1500, a második díj: 1000, a harmadik díj: 500 forint értékű. A díjak és a gépelési hozzájárulás a pénztárban átvethető október 20-ig. Mindenki, aki a dolgozatát felolvasta a konferencián, de nem ért el helyezést, 100 forint értékben vásárolhat az I. előadó mellett könyvesboltban, aki beadta, de nem olvasta fel, ugyanott 50 forintért kap jutalomkönyvet. A könyvjutalom nem dolgozatunként, hanem személyenként számít. Gépelési hozzájárulást minden beadott dolgozat után fizetünk. Kérjük, hogy a jutalmakat és a gépelési hozzájárulást október 20-ig vegyék fel.

A TDK nyertesei

Közgazdász. [1975. 14. sz.](#)

Döntés a matematikai – számítástudományi intézet létesítéséről. Vezetőjének [Szép Jenő](#) egyetemi tanárt nevezték ki.

Közgazdász. [1975. 15. sz.](#)

Magyar játék a Lomonoszov egyetemen. — „Igrajom predpvjayile!” — hangzott el oroszul is a Lomonoszov egyetem egyik előadójában. Csáki Csaba és Mózes László egy moszkvai meghívásnak tettek eleget a tanév elején, ahol alkalmuk volt megismertetni szovjet kollegáikkal a döntési játék kikísérletezését és az oktatásban való alkalmazását.

Közgazdász. [1975. 16. sz.](#)

[Nováky Erzsébet](#). A jövő kritikus elágazási pontjai. EZZEL A CÍMMEL jelentette meg néhány hónappal ezelőtt a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó dr. [Kovács Géza](#) újabb könyvét a jövőkutatásról. A könyvben foglaltak szerves folytatását jelentik A nagy távlatok a tervezésben (Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1970) kifejtetteknek. Abban a szerző elsősorban a jövőkutatás elméleti kérdéseit tárgyalta, valamint — kollektív kutatómunka eredményeit felhasználva — kísérletet tett hazánk ezredforduló idején várható fejlettségi színvonalának és makró- struktúrájának első hazai körvonalazására. Az új könyvben a figyelmet azokra a kritikus fordulópontokra, elágazási pontokra összpontosítja, amelyekből alternatív, eltérő gondolatrendszeren alapuló jövő-variánsok alakulhatnak ki.

Közgazdász. [1975. 19. sz.](#)

A létszámstopról. A létszámstopról beszélve komoly hiba lenne, ha figyelmen kívül hagynánk az intézkedés előzményeit, összefüggéseit. A minisztertanács 1974-ben már foglalkozott az alkalmazotti létszámgazdálkodással, s határozatban szólította föl az intézményeket, vállalatokat az adminisztráció egyszerűsítésére, a fölösleges munkakörök megszüntetésére, a létszám helyes megtervezésére. Bár idő lett volna rá, a határozatot a legtöbb helyen nem hajtották végre. így fordulhatott elő, hogy az anyagi ágazatban az utóbbi két évben az adminisztratív dolgozók létszámának növekedése háromszorosa volt a munkások létszámnövekedésének. Népgazdaságunk munkaerőhelyzetét tekintve e folyamat továbbélése megengedhetetlen. Vitathatatlanul szükségessé váltak olyan intézkedések, amelyek a korábbiaknál lényegesen erősebben ösztönöznek, ha kell, kényszerítenek az élőmunka hatékonyabb felhasználására. A létszámstopról szóló rendelkezés — ha kétségtelenül a legdrasztikusabb is — csak egyike azoknak az alkalmazott, de már a szabályozórendszerbe épített eszközöknek, amelyektől a munkaerőgazdálkodásban pozitív hatást várhatunk. Ennek azonban feltétele az ügyviteli munka korszerűsítése, az adatszolgáltatási kötelezettségek csökkentése is.

Közgazdász. [1976. 2. sz.](#)

Ipari tervező-elemző szak										
Képzési idő nyolc félév										
A tantárgy neve	Hetek óráinak felosztása félévenként									
	I.		II.		III.		IV.		V.	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Általános alaptárgyak										
1 Politikai gazdaságtan	5	5	4	4						
2 Filozófia			3	3	3					
3 Közgazdasági elm. történet					2	2	2			
4 Szociológia						2	2			
5 Tud. szocializmus							2	3		
6 Gazd. történet	2	2								
7 Gazd. földrajz	2	2								
8 Népess. terr. és irán. ités					2	2				
9 Jog					2	2				
10 Népgazdas. pénzügyei							2			
11 Világgazdaságtan							2	2		
12 Matematika	4	4	4	2						
13 Számítástechnika	4	4	2							
14 Statisztika			4	4	4					
15 Könyvtartás				4						
16 Technika és technikai alapjai	2	2								

Egyéb kötelező tárgyak										
17 Idegennyelv	4	4	4	4	4	4	4			
18 Honvédelmi ismeretek	2	2	1	1						
19 Testnevelés	2	2	2	2						
20 Kötelező szak-tárgyak										
20 Technológia			2	2						
21 Ipargazdaságtan				4	3	3				
22 Iparvált. szerv.					4	4	2			
23 Szakasszervezés					3	3				
24 Küls. Ismeret							2	2		
25 Döntési játékok							2	2		
26 Alternatív társad. és szociális szemlésmódszerek	1				2	6	8	12		
27 Szakmai szeminárium						2	2	2		
Összesen	28	26	30	29	28	25			22	

Ipari tervező-elemző szak tanrendje

Közgazdász. [1976. 5. sz.](#)

Gratulálunk. Egyetemünk világgazdaságtan tanszékének oktatója dr. Simai Mihály professzor, a magyar ENSZ Társaság főtitkárát választották meg az ENSZ Társaságok Világszövetsége (WFUNA) elnökévé a világszövetség végrehajtó bizottságának március 13—15-én tartott végrehajtó bizottsági ülésén Genfben.

Egyetemünk minden dolgozója és hallgatói nevében mi is gratulálunk.

Vass László, az egyetemi tanács tagja. Diákvélemények az oktatókról. Az egyetemi tanács elvi támogatása alapján nagy feladat vár KISZ-alapszervezeteinkre március és április hónapokban: párhuzamosan saját alapszervezetüknek véleményt kell mondaniuk oktatóik munkájáról, tanulmányi tevékenységének értékelésével párhuzamosan. Egyetemünk demokratizmusának szélesedését szolgálja ez a lehetőség, és nagy felelősséget ró minden KISZ-alap- szervezet tagságára. Reméljük, hogy segítséget nyújt oktatóinknak, a tanszékvezetőknek és a karok vezetőinek egyaránt az oktatás értékeléséhez és a feladatok meghatározásához. Közgazdász. [1976. 6. sz.](#)

Nők az egyetemen. Látjuk; a nők az egyetemi dolgozók nagyobbik felét, pontosan 62,4 százalékát teszik ki. Ezen belül a legmagasabban kvalifikált oktatói rétegben 38 százalék a súlyuk, a könyvtárban, oktatásigazgatásban, adminisztrációban együttesen 94 százalék. [] A férfi oktatók 41 százaléka docens vagy egyetemi tanár, a nők 11,7 százaléka. Ezzel szemben a nők 54 százaléka, a férfiaknak pedig csak 25 százaléka tanársegéd, illetve tudományos főmunkatárs, munkatárs vagy segédmunkatárs.

Munkaterület	Összesen	férfi	nő	NŐK ARÁNYA %
Oktató [±]	346	215	131	37,8
Oktatásigazgatási és adminisztrációs dolog.	209	12	195	94,2
Könyvtáros	55	7	48	87,2
Speciálisított dolgozó /fizikai/, műszaki	19	17	2	10,5
Többi fizikai dolgozó	110	85	25	22,7
Összesen	735	276	459	62,4

[±] Gyakornokokkal és testnevelő tanárokkal együtt

Az oktatók megoszlása beosztás szerint [±]				
	Összesen	férfi	nő	%
Egyetemi tanár	27	1	26	96,3
Docens	69	13	56	81,2
Adjunktus	110	42	68	61,8
Tanársegéd	74	40	34	46,1
Tudományos főmunkatárs munkatárs, n. munkatárs	41	25	16	39,0
Összesen	321	121	200	62,3

[±] A testnevelő tanárok és gyakornokok nélkül

Az oktatók és dolgozók megoszlása a nemek szerint

Közgazdász. [1976. 8. sz.](#)

Ösztöndíjasként a Harvardon. Az elmúlt tanévben az Országos ösztöndíjbizottság pályázatán keresztül 10 fiatal magyar volt IREX (International Research and Exchange Board) ösztöndíjjal az Amerikai Egyesült Államokban. Az USA és a keleteurópai országok közötti kölcsönös kulturális és tudományos csere keretében lebonyolított tanulmányút egyik résztvevője egyetemünk oktatója, [Németh Miklós](#) a népgazdasági terv tanszék adjunktusa volt.

Közgazdász. [1976. 12. sz.](#)

Lejárt dr. Berend T. Iván három évre szóló rektori megbízatása. Az 1976/77. tanévvel kezdődően megújították kinevezését újabb három évre. [] A tanulmányi és munkafegyelemről három évvel ezelőtt nagyon rossz véleménye volt. Most milyennek tartja az egyetemen a fegyelmet? — Három-négy évvel ezelőtt ebben a vonatkozásban mélyponton voltunk. Gyakran üres előadótermek, tömegesen elmaradt foglalkozások,

rendkívüli méretű bukások jelezték a gondokat. Ehhez képest az oktatók, s nem utolsósorban a társadalmi szervezetek, közöttük a KISZ közreműködésével igen sokat javult a helyzet. [] — Hogyan ítéli meg az egyetem finansziális helyzetét (bérek KK, rekonstrukció, kollégiumi feltételeit javítása stb.)? — Nagyon kedvezőtlennek tartom. Tovább is megyek: úgy vélem, eljutottunk ahhoz a határhoz, ami után már nem lehetne felelősséget vállalni a feladatok zavartalan ellátásáért. Ami a béreket illeti: tavaly számítások készültek, kimutatva, hogy oktatóink reálbére — szemben az országos tendenciákkal — az elmúlt 5—6 évben egészében csökkent. Csak példaként említem, hogy egyik tanszékünkön a tanszékvezetői poszt betöltetlen. Közgazdász. [1976. 14. sz.](#)

POLVAX minden héten. Két héttel ezelőtt, csütörtök este, kétszázan mentek el a klubba. Sokakat talán a beígért ingyen tea, másokat a beígért jó program vonzott ide. Bárhogy is volt: az első POLVAX jól sikerült. — Hogyan vetődött fel a POLVAX ötlete? — kérdeztük Jobbágy Gyulát, a POLVAX egyik alapító tagját. — A POLVAX eredetileg — nem ezzel a névvel, de hasonló tartalommal — a múlt év végén, a Kinizsi utcai kollégium fiú 405-ös szobájában került először szóba. Az akkori végzősök — köztük a Neoprimitív együttes tagjai — határoztuk el, hogy megpróbálunk az egyetemen egy otthonos klubot kialakítani. — Milyen céllal jött létre a POLVAX? — Fő célunk, ami a klubnak is legfőbb törekvése, hogy szeretnénk, ha a közgázosok is jól éreznék itt magukat. Úgy tervezzük, hogy a POLVAX olyan problémákkal foglalkozzon, melyek leginkább érdeklik az embereket és minél több embert rávegyünk arra, hogy itt véleményt nyilvánítsanak. Ld.: Szentirmay László: POLVAX. Id. mű. 2018., A Polvax 1976 és 1982 között működött az MKKE-n. Üléseiről, vitáiról a Közgazdász rendszeresen beszámolt.

A Közgazdász keresőbe beírva a Polvax nevet, a találatok száma 91. Pl. [1976. 15. sz.](#), [1976. 19. sz.](#), [1977. 4. sz.](#), [1978. 18. sz.](#), [1982. 4. sz.](#) stb.

Szentirmay László az egyetem közéleti klubjáról, a Polvaxról megjelent könyvében azt írja, hogy a Közgazdász újságot 1972 és 1992 között szerkesztő Halay Edit működése alatt a Közgazdász a bátor hangvételű egyetemi lapok közé tartozott, és egy összetartó közösség, szellemi műhely alakult ki körülötte. Az éles mondatok miatt az egyetem vezetése többször figyelmeztetésben részesítette a cikkek szerzőit.

Szentirmay László 2024. január 2-án többek között az alábbiakban írta, miután elküldtem az MKKE történetével foglalkozó tanulmányom elérhetőségét:

Nagyon nehéz volt végig olvasnom és jegyzetelnem az ÁBTL-ben végigrágott sok rendelkezésre álló dossziét, NOIJ-t. Egyrészt mert több száz unalmas, nevetséges információn kellett átrágnom magam, másrészt félttem, hogy olyan személybe ütközök, akit jól ismerek és ez sokkolni fog. (Meg is történt...)

De legfőképp annak a felelőssége feszített, hogy kiről mit is hozok nyilvánosságra, hogy az érintettek közül ki mennyire felelős („bűnös”, illetve mennyiben „megtévedt” vagy „gazember”), s próbáltam azt is bemutatni, hogyan lehetett (nem könnyen) „kiszállni a mocsokból”...

Végül az lett az alapelvem, hogy csak monogrammal jelöltem azokat, akik (szerintem, illetve a rendelkezésemre álló információ alapján) „kis bűnösök” (megtévedtek), akik pl. nem írásban jelentettek, tehát nem tudom bizonyítani a konkrét besúgást (bár pl. egy szervezési dosszié eléggé nyomós bizonyíték...).

Nagy kezdőbetűvel és keresztnévvel jelöltem azokat, akiknek ott volt a jelentése (pl. kézírása... igyekeztem is fakszimilében publikálni első írott jelentésüket...), akik bizonyíthatóan bűnösök... Sokan önként és dalolva...

És teljes névvel a cég embereit, a tartótiszteket és SzT tisztet. Tehát életveszélyesnek tartottam volna egymás mellé tenni a gazember Széles Adolfot, a buta, szerencsétlen "Lantost" vagy/és az okos, ügyesen kilépő "Sajósit". Egyébként az olvasók 99%-a egyaránt szemét téglának tartaná őket.

És akkor nem beszélek a társadalmi kapcsolatokról az általam nagyra becsült Ránki Györgyről ("Történész" - vigyázat: volt több „Történész” fedőnév is...), Berend T. Ivánról ("B.T.I.") akiknek jelenteniük kellett, különben nem kerültek volna ki ilyen-olyan ösztöndíjra... (Nagyon sajnáltam, hogy Iván nem volt hajlandó előzetesen konzultálni és véleményezni, pedig ő egy igazán nagy formátumú és karizmatikus vezetője volt egyetemünknek, sőt a magyar közéletnek.) Egyébként nem is kerülhetett ki külföldi ösztöndíjra pl. a zseniális Szabó Miklós...

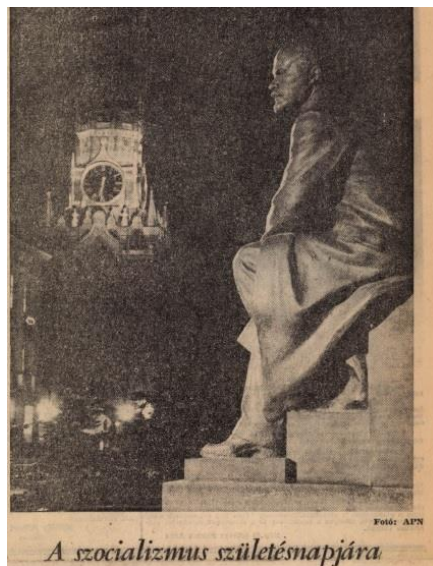
Avagy régi könyvem (Összetört címerek) egyik lektoráról, Juhász Gyuláról ("Perényi"), akit 56-os bűne miatt beszerveztek ugyan, de nem volt hajlandó jelenteni, sőt az intézetbe érkező külföldiekről sem közölt semmi érdemit, noha 10 éven át szerepelt a nyilvántartásban...

Szóval nagyon nehéz kérdés a felelősségről, a bűnösségről írni...

A Polvax legendás történetének megírása (az egész Közgáz-klubhoz hasonlóan) még várat magára, jelenleg töredékinformációkkal rendelkezünk, nem utolsósorban az egykori polvaxos Szentirmay László információiból. Az Eötvös utca 7. alatt működő, szándékoltan forradalmi, az 1948-as Polvax nevére hajazó egyetemi csoportosulás 1976 és 1982 között működött, közgazdász-hallgatók alapították. Kezdetben a Közgáz-klubhoz idomulva kulturális eseményeket, esteket tartottak a szervezők, ám rövidesen egyre inkább a rendszer gazdasági alapjait megkérdőjelező rendezvények is zajlottak csütörtök esténként. A mind népszerűbb polvaxos rendezvényeket az egyetem vezetése és pártbizottsága nem nézte jó szemmel, ám az aczéli három „T”-ből a túrt kategóriában továbbra is működhettek. Igaz, két ízben rövid időre be is tiltották őket, mivel működésüket az 1956-os Petőfi Körrel hozták párhuzamba. Népszerű vitaestjeiken, előadásaikon gyakorta háttérbe szorított reformer politikusok (Nyers Rezső, Fehér Lajos) is nyilvánosságot kaptak (holott a „pártosokkal” is igyekeztek hangot találni), ezeket az esteket szokatlanul szabad légkör jellemezte, ahol a fiatalok nyíltan beszéltek demokratizálásról, a gazdasági reform szükségéről, a nyugati jólétről és más politikai kérdésekről is. Tevékenységüket ezért az állambiztonsági szervek megfigyelték. Részben polvaxos hallgatókból verbuválódott az egyetemi aulában is nemegyszer zajos sikerrel fellépő Neoprimitív együttes, amely játékos-gúnyos politikai kiszólásaival és szexuális tartalmú mondanivalójával hamar felkeltette az egyetemi szervek érdeklődését, rosszallását. Jobbágy Gyulát a budapesti KISZ-bizottság egyik vezetője 1980 végén felkérte, szervezze meg az 1981-es Egyetemi és Főiskolai Napokat (EFIN). Jobbágy azonban polvaxos diákokra építve azt nem EFIN, hanem BEFŐT (Budapesti Egyetemisták és Főiskolások Találkozója) néven szervezte meg. A fricska mögött demokratikus szándék rejtőzött: a központosított, ideologikus EFIN nyomán távlatosan valódi, szabadelvű „ellen-KISZ”-t akart létrehozni. A bátor szervezők szinte azonnal az egyetemi vezetés és a KISZ ellenállásába ütköztek: Jobbágyot, B. Kiss Tamást államellenes szervezkedés bűnében vádemeléssel fenyegették meg, a BEFŐT továbbszervezését pedig meggátolták. Ennek kapcsán kerítették sort 1981 tavaszán a Polvaxban szerepet vállalók egyetemi kizárásának kilátásba helyezésére is. A durva fellépés nyomán a Polvax elveszítette „politikai diákellenzéki” arculatát, majd 1982-ben felbomlott; Jobbágy Gyula nem fejezhette be tanulmányait, csakhamar külföldre emigrált.

Forrás. CorvinusKioszk – Egyetemtörténet. Egyetemtörténet epizódokban. Szécsényi András: [A Polvax](#). Közgazdász. [1976. 15. sz.](#)

Lenin szobor. A szocializmus születésnapjára

Közgazdász. [1976. 16. sz.](#)

Falusné Szikra Katalin akadémiai székfoglalója

Mi újság a pécsi „közgáz”-on

1970-ben kezdte meg működését Pécsen egyetemünk kihelyezett tagozata. Tavaly nyáron a kihelyezett tagozat a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kara lett. Tökéletesen dekánál a pécsi „közgáz” tevékenységéről beszélgettünk.

Összehasonlítva a pesti és a pécsi képzési rendszert, vannak-e a pécsi karnak alapvető jellemzői?

— Az alapvető különbség a specializáció és a szűkebb körű képzés között. A vállalkozási szféra számára képzünk szakembereket. A korábbi rendszerben két szakunk volt, a harmadik felvételtől a tervezési és a pénzügyi szak, a az ötödik felvételen kerültek a hallgatók a szakon belül ipari, mezőgazdasági, vagy kereskedelmi szakágazatra. A mostani első évfolyamosok viszont már a pesti egyetem képzési rendszerével, megismerve a pénzügyi, mezőgazdasági és áruforgalmi — közül választhatnak, a mostantól kezdve már nincs szakágazatosítás.

Eddig három évfolyam véget ért Pécsen. Hogyan sikerült az elhelyezkedés?

— Nyilvánvaló, hogy végzőseink elsősorban vállalatokhoz kerültek. Munkahelyi tapasztalatot, eddig tulajdonképpen két évfolyam hallgatóinak lehetett, hiszen az idén végzők jószárával még meg sem kezdték a munkát. '74-ben és '75-ben együttesen kb. 100 közgazdász került ki az egyetemről, viszonylag nem nagy ez a szám, s természetesen

senkinek sem érdekelt a munkába állásuk. Szisztematikus felmérést ugyan nem végeztünk, de igyekszünk minél többükkel tartani a kapcsolatot. Nagyon sokan itt dolgoznak a környéken, így rendelkezünk információkkal róluk, és munkahelyi előrehaladásukról. Ezért hiteles felmérés hiányában is ki lehet jelenteni, hogy a válszított és elvégzett szakágazat, illetve az elhelyezkedési terület között minélis a korreláció. A legkövetkező és első látásra megkérdőjelezhető variációk is előfordulnak.

Levonták-e az elhelyezkedés tapasztalatai alapján a tantervi konzekvenciákat?

— A kar a pesti egyetemhez hasonlóan a reform megvalósításán dolgozik. Lényegében ezt jelzi a szakosodás új rendje is. Előképzéseink azon felismerésen alapulnak, hogy az oktatásban a munkamegosztásban kialakult ágazati és szakágazati mélységi menő specializáció nem mindig a legcélszerűbb rendező elv, hiszen pl. sok tekintetben az iparon belüli különbségek nagyobbak, mint az ipar és a mezőgazdaság között. A nyolc féléves oktatási periódusban azonban nem célszerű ilyen mélységi specializációt. Sokkal fontosabb, hogy a képzésben azonos alapanyagokból — amelyek csak a legnyilvánvalóbb specializációkban különböznek szakonként — mely rugalmas tudásra legyenek szeri a hallgatók, s az ágazati szakosodáshoz szükséges tudást az egyetem után — mikor már munkahelyi ismeretük is van, sőt talán az is

biztosított, hogy az adott szakterületen fognak hosszú ideig dolgozni — szeressék meg.

Jellemző vonásként említem meg, hogy a pesti karnak hasonlóan, mi is igyekszünk erőteljesen az oktatásban a külföldi szakmunkásokkal, ezzel kapcsolatos az a törekvésünk, hogy az egyetemünkön nyújtott nyelvi képzés színvonalát megőrizzük.

A pesti egyetem a reform lényeges elemeként kiemelte a vizsgák számának csökkentését, s a vizsgarendszer tökéletesítését is. Foglalkoznak-e ezzel a kérdéssel itt is?

— Ami a vizsgarendszert illeti, nálunk döntő tényező az, hogy a közgazdasági kar a Pécsi Tudományegyetem egyik karc, így a formai kérdések nemcsak nálunk függenek. Lényegesebb persze a tartalmi oldal, s a vizsgák számának csökkentése mögött nyilván az áll, hogy kevesebb tantárgy legyen, hiszen én a szakmunkásoknál oktatást nem tartom eléggé hatékonynak, éppen úgy, mint azt, hogy pusztán önmagában, a kevesebb vizsgát követően be a csökkentés. A dolog sarkköve, hogy meg tudunk-e választani egy alapos, minden lehetőséget kihasználó tantárgyi koncentrációt, s mivel nálunk kevés a tanárok száma, kevesebb oktatónk is van könnyebb kiküszöbölési az átfedéseket, s meggyőződésünk, hogy a hallgatókat is határozottabban be lehet vonni a munkába, ezt igyekszünk is megtenni.

Mi jellemzi a kar oktatógárdáját, s a diákokkal való kapcsolatot?

— A legmarkánsabb jellemző a fiatalok közel 70 fős állásai oktató dolgozói nálunk, s még az „öreg” is 40–50 év közöttiek — csak azokhoz a kollegákhoz képest számítanak idősek, akik nemrégén végzettek. Tavaly például négy hallgatónk maradt benn az egyetemen gyakornokként. Az alacsony átlagéletkor bizonyos szempontból rendkívül szerencsés helyzetet jelent. A fiatal oktatókat nyilván nem gátolják sok éves beiderződés, fagyókonyak nyitottak az új irányban, dinamikus gárdát alkotnak. És bizonyos vagyok abban is, hogy a szakmai tudásuk biztosítottak jelent az ígéretes fejlődésre. Most persze, a legfontosabb feladat az oktatás, és a tudományos ambíciók előkészítése, bár az oktatás sok szakmai tapasztalatot, eredményt hozhat a most intenzívebben meginduló tudományos kutatómunka számára. Az oktatáshoz tudományos kutató munkánk — az eddigiekhez hasonlóan — továbbra is szorosan kapcsolódik.

A diákokkal való kapcsolatot szembetűnő tulajdonsága — magától értetődően — a közvetlenség. Több oktatónk lakik például a kollégiumban együtt a diákokkal. A közvetlenség velejárója, hogy a diákok neha találnak is bírálatban, ezek a problémák azonban egyáltalán nem vesznek.

Elérkeztünk a hallgatókhoz. Milyen felkészültséggel kerülnek az egyetemre?

— Általában az a tapasztalat, hogy a felvételi feladatára — különösen matematikából — nem lehet pa-

nasz. Viszont általában azt várjuk az egyetemről, hogy pontosan mondjunk meg mindent tegyük le előttük, s önmaguk megismerik. A legnagyobb baj az, hogy a gimnáziumban beletűnik „csepegtetett” anyagként, többnyire skatulyákban van náluk, a dolgok mérték, s a válszok viszont hiányoznak. Jellemző, hogy a felvételen gyakran azt felelik egy-egy kérdésre, „én ezt nem tanultam” — pedig csak egy kisit rugalmasabb gondolkodásra volna szükség. Az már rendszerint problémát okoz nekik, ha komplex, több oldalú megközelítést igénylő kérdést kapnak. Hajlamosak arra, hogy a rejtett oldalakat elhanyagolva, a jelenség felől közelítsenek.

A bekerülő hallgatók világképeiről a KISZ-szervezet segítségével igyekszünk alaposan tájékozódni. A kép azt mutatja, hogy kiváló problémák nincsenek. A legtöbb feladatunk, hogy a kedvező alapra építve, a tudományos világképet szilárdítsuk meg.

Az utolsó kérdés: mi a legnagyobb gondja jelenleg?

— Nehéz rangsorolni. Rövid távon az új tanterv befejezése. Ebben a pesti kollégákkal együtt dolgozunk, s a hátralevő rész az alternációk kidolgozása. Hosszabb távon az foglalkoztat, hogy színvonalunkkal, eredményeinkkel szilárd helyet szerezzünk magunknak a tudományos közéletben. Ez persze szeretnénk minél jobb kapcsolatokat kiépíteni, elsősorban a pesti egyetemmel.

M. G.

Mi újság a „Pécsi Közgáz”-on

Közgazdász. 1976. 17. sz.

Sebők János. Beszélgetések a demokráciáról. A demokratizmus fórumainak megteremtése, az egyetemi demokrácia kiszélesítése — ez volt a legtöbb munkát igénylő, a legtöbbet hangsúlyozott terület az elmúlt években a KISZ tevékenységében. Az eredmények ismeretese. Megszülettek azok a fórumok — az ösztöndíjat elosztó vitáktól kezdve a diákszakpárlamentekig —, amelyeken az egyetemisták vagy képviselőik kifejezhetik véleményüket. A diákképviselők ott ülnek az egyetemi, kari tanácsokban, a tanszéki értekezleteken és véleményt formálnak az egyetemet és a diákságot érintő kérdésekben. Felelős döntéseket javasolhatnak, illetve hozhatnak.

Koncz János. Sok vagy kevés a közgazdász?

Szak meg- nevezés	Végzők száma	Évből Pályá- sra jogo- sultak száma	Meghir- detett állás helyek száma	Évből Tovább- tanuló száma	Évből Vissza- lévő száma
Ipar	110	80	815	372	443
Agrár	28	22	116	5	111
Közülekedés	24	22	97	51	46
Belker.	52	45	176	121	55
Külker.	76	62	78	74	4
Nemzetközi kapcsolatok	29	26	8	8	-
Pénzügy	40	32	278	207	71
Népgazdaság tervező- elemző	90	65	153	147	6
Összesen:	449	354	1721	985	736

Végzők száma szakok szerint és a meghirdetett álláshelyek száma

Díjnyertesek		STATISZTIKA
SZOCIOLÓGIA I. díjat nem adtak ki. II. díj: Nagy Husszeln Tibor (II. év agrár), Major Mária (IV. év NGT), Szociológia tanszék különdíja: Farkas Károly (II. év ipar).		I. díjat nem adtak ki. II. díj: Asztalos László (IV. év pénzügy). III. díj: Balázs Erzsébet, Pethő Irén (III. tanár „B”), Belinszky Mária, Kovács Katalin, Surányi Éva (III. év tanár „B”).
PÉNZÜGY I. díj: Asztalos László (IV. év pénzügy), II. díj: III. év pénzügyes csoport, Tanszéki különdíj: Béd Imre (III. év pénzügy), Csillák Péter, Surányi György (IV. év pénzügy).		PIACSZERVEZÉS I. díj: Kanizsai Zsuzsanna (végzet), Vadas Miklós (végzet), II. díj: Horváth Csaba, Szűcs Vilma (V. év gépészmérnök, IV. év belker.), III. díjat nem adtak ki. Piackutató tanszék különdíja: Lengyel Mária (III. év ipar), Tóth Vladimír (IV. év pénzügy), Belker. tanszék különdíja: Molnár Csilla (IV. év ipar).
MATEMATIKA és ALKALMAZÁSA I. díj: Medvegyev Péter (V. év NGT), II. díj: Kerekes Ágnes, Kiss Péter (V. év NGT), III. díj: Radnai Anna (V. év NGT), tanszéki különdíj: Barancs Éva, Kovács Magdolna (V. év NGT—IV. év NGT), Kovács Erzsébet (IV. év NGT), Szász János, Tési Gabriella, Varga István.		ELMÉLETTÖRTÉNET I. díjat nem adtak ki. II. díj: Bary Klára, Petrusz János (IV. év belker.), Greskovits Béla (V. év NGT), III. díj: Mihályi Péter (V. év NGT), Gazdörténet tanszék különdíja: Horváth Tamás, Vári András (IV. év NGT, III. év pénzügy).
VILÁGGAZDASÁGI és KÜLKERESKEDELMi KAPCSOLATOK I. díj: Steier József (IV. év kker.), II. díj: Hazaié Novák		VEGYIPAR I. díjat, II. díjat nem adtak ki. III. díj: De Jonge Kornélia (V. év tanár „C”), Farkas Margit, Horváth Márta (IV. év tanár „C”).
VALLALATI POLITIKA és GAZDASÁGTAN I. díjat nem adtak ki. II. díj: Mitterer Andrea (IV. év ipar), Szabó Zsuzsanna (IV. év ipar), III. díj: Rieder Márta (IV. év ipar), Molnár István (IV. év NGT), Bárány Ibolya (IV. év közlekedés), Bruder Márton (IV. év ipar), Agrár tanszék különdíja: Bellér Katalin, Czira Anna (IV. év agrár).		
KÉSZLETGAZDÁLKODÁS I. díj: Szultzer Ilona (V. év NGT), II. díj: Horváth Teréz (IV. év ipar), III. díj: Makrai Ferenc (V. év NGT), Ipargazd. tanszék különdíja: Sulyok Zsuzsa (V. év NGT).		

100 TDK-dolgozat — nagy érdeklődés. Díjnyertesek

Kutatás közben — munka közben. Beszélgetés Dr. Hegedüs Józseffel. Dr. Hegedüs József egyetemi tanár a huszonnegyedik tanévet kezdte meg idén ősszel az egyetemen. Négy éve a Nyelvi Intézet ügynevezett „harmadik” tanszékének, az alkalmazott nyelvészet módszertani tanszékének vezetője. (A tanszéken dolgozó munkatársak tevékenysége a nyelvoktatás gyakorlatával és továbbfejlesztésével összefüggő elméleti és gyakorlati kérdések elemzésére, az igen munkaigényes kutatást feltételező tananyagok, nyelvtani segédanyagok összeállítására, illetve az audiovizualitás fejlesztésére terjed ki.)

Közgazdász. [1976. 18. sz.](#)

Nagy Katalin. Tanúság és tanulságok negyedszázandi pártmunka tükrében. Vági Ferenc, egyetemünk agrárközgazdasági tanszékének vezetője 1950-ben lett párttag. Még diák volt — IV. éves tanárszakos hallgató —, de ugyanakkor a népgazdasági tervezés tanszéken könyvtárosként tevékenykedett és szemináriumokat is vezetett már. Egyéves tagjelöltség után (ez idő alatt végzett munka alapján véglegesítették akkor a párttagságot) rövidesen tagja lett az oktatói pártalapszervezet vezetőségének, majd titkárának választották. Fiatalon, viszonylag friss párttagként került egy nagy létszámú, kb. 100 fős — az egyetem összes kommunista oktatóját tömörítő alapszervezet élére. (Két alapszervezetből állt akkor az egyetemi pártszervezet,

hasonló taglétszámú alapszervezetet alkottak a párttag hallgatók.) 1955-ben, az akkor szervezett Közgazdasági Intézetbe került, ahol rövid ideig szintén párttitkári funkciót töltött be. 1961-ben jött vissza az egyetemre, ahol dékáni működését kivéve azóta is tagja az egyetemi párt-vb-nek, reszortjába az oktató és tudományos munka tartozik.

Közgazdász. [1976. 19. sz.](#)

ka- tagó- ria	Egy családra jutó havi jö- vedelem	Szociális támogatás
I.	700 Ft alatt	havi 450 Ft
II.	701-1050 Ft	havi 350 Ft
III.	1051-1400 Ft	havi 250 Ft
IV.	1401-1800 Ft	csak 150 Ft
V.	1801-2500 Ft	/vidéki/
VI.	2500 Ft felett	

Az egy családra jutó havi jövedelem és a szociális támogatás mértéke

Közgazdász. [1977. 1. sz.](#)

A pártépítésről. Az egyetemeiken a kommunista szakemberképzéshez hozzátartozik, hogy a hallgatók legjobbjai már az egyetemi évek alatt eljussanak a párthoz. Az egyetemi pártépítő munka hatással van az ország számos pártszervezetére, s hosszabb távon befolyásolja a fiatal értelmiség politikai-társadalmi tevékenységét. Egyetemünkön az oktatóknak kétharmada, a nappalis hallgatóknak négy százaléka párttag. A párttagságon belül a hallgatók aránya huszonnégy százalék. Ezek az adatok az 1976-os évre vonatkoznak, s a korábbi évekhez viszonyítva elég egyenletes emelkedést mutatnak. [] Kerékgyártó Györgyné volt az egyetemi párt-végrehajtó bizottság pártépítési felelőse.

Közgazdász. [1977. 2. sz.](#)

Beszélgetés Szarvas László pártbizottsági titkárral. [] — Ha lehet egyáltalán rangsorolni a feladatok között, melyik az a területe, amelyikkel legszívesebben foglalkozik? — Szakmám szerint is, de a munka súlya miatt is egyik kedvelt témám és így nagy figyelmet fordítok az ideológiai politikai nevelésre és a pártszervezeten belül e tevékenységre, az ideológiai kérdésekkel való foglalkozásra. A munkaprogramunkban is megfogalmaztuk korábbi elhatározásunkat, hogy a fejlett szocializmus társadalmi kérdéseiről ideológiai konferenciát rendezünk, kettős céllal: egyrészt, hogy az egyetem tudományos kapacitását kicsit orientáljuk napjaink legfontosabb társadalompolitikai kérdéseivel való foglalkozásra, másrészt pedig, hogy ezzel a kapacitással széles körű ideológiai agitációs munkát fejtsünk ki. Az ideológiai konferencia anyagát ugyanis a pártcsoportokban vitatják tovább, és az itteni viták, az elhangzott tematikai javaslatok, felszínre került nézetek a majd megrendezésre kerülő további ideológiai konferenciák számára nyújtanak gondolatot, illetve azok témaválasztékát bővíthetik. [] — Milyen hiányosságai vannak az ideológiai politikai munkának? — Hiányosságként néhány dolgot említenék: az egyik az, hogy nem eléggé tárult még föl, milyen az oktatók, hallgatók ideológiai politikai arculata, tehát milyen közegben vitatjuk ezeket a kérdéseket. Nagyobb gondot kell fordítanunk a hallgatók körében meglevő nézetek rendszerezésére és az agitációs feladatok kijelölésére. De ugyanúgy a párttag-, illetve a párton kívüli dolgozók ideológiai politikai véleményének a rendszerezésére és feldolgozására is gondot kell fordítani.

Közgazdász. [1977. 4. sz.](#)

Mária Antal az Ipari Üzemszervezési Tanszék vezetője

KEN 77. Diákrektor, rongyosból, Budapesti Diákszeminárium, KEN-vetélkedő. A hagyományokhoz híven ebben az évben is megrendezik a KEN-t. A szervező bizottság vezetőjét, [Szanyi Tibor](#) II. külkeres hallgatót kérdeztük meg, milyen lesz az idei KEN programja? — A KEN április 28-án, csütörtökön délután kezdődik, a diákrektor megválasztásával. Rektorjelölt bárki lehet, a feltétel az, hogy kétszáz aláírást gyűjtsön össze. Közgazdász. [1977. 6. sz.](#)

Ankét a szocializmus politikai gazdaságtana című tankönyvről. [] Zavar van a periodizációk körül — ez közismert. Nem egységes a tankönyv álláspontja. Itt például azt a periódust, amelyet az első fejezet fejlett szocializmusnak nevez, a 16. fejezet érett szocializmusként említi. Óvatosabb magatartás ajánlható, jelezve, hogy e témában még viták vannak...[] A vélemények megoszlottak az ábrázolás realitását illetően: egyesek szerint a jegyzet túlzottan idealisztikus, túl szép, s a szocializmus ellentmondásait véletlenszerűnek mutatja be. [] Sokszor bizonytalanság érződik a hallgatók körében, ami elvezethet ahhoz a véleményhez, hogy nem érdemes túl mélyen belemenni a szocialista pg-be, hiszen a valósággal összevetve megválaszolatlan kérdésekkel találjuk magunkat szemben. A szoc. pg. megtanulása még nem eredményezi magának a társadalomnak a megértését, sőt... inkább elidegenít, mivel több kétes értelmű megállapítást tartalmaz. [] Szükséges lenne az elvek, kategóriák állandó ütköztetése a gyakorlattal, mert a kettő elszakítása komolytalanná teheti az egész tantárgyat.

(Kiegészítés: ismert volt mindenki számára, hogy milyen különbségek vannak, ha NDK-t összehasonlítjuk NSZK-val, NSZK javára. S. B.)

Elnyertük a Széchenyi vándordíjat OTDK Pécsen és Szegeden

Azok is, akik már jártak Pécsen, és azok is, akik először voltak ott, a tavaszi szünet végén nagyon sok élménnyel és tapasztalattal gazdagabban jöttek haza a XIII. OTDK közgazdasági szekciójáról.

Hamar otthon éreztük magunkat Pécsen ebben a hangulatos városban. Mintha megfiatalodott volna az amúgy is egyetemistákkal teli város. Lépten-nyomon OTDK feliratú jelvényeket viselőkkel találkoztunk.

A konferencián, a szép megnyitót követően megkezdődtek a szekcióülések. A program nagyon zsúfolt volt, sokszor egyidőben több olyan előadás is futott, amit szívesen meghallgattunk volna. Az első nap fénypontja az esti fogadás volt. Itt a diákok és a zsűritagok megbeszélték a délutáni előadásokat. A másodikkal nap meglepetések és izgalmak vártak ránk. Délben volt a záróünnepély és az eredményhirdetés. A Pécsi Tudományegyetem Közgazdasági Karának dékánja értékelte a konferenciát, majd sor került a díjak átadására. Ezután Polinszky Károly miniszter tartott rövid beszédet.

Az OTDK közgazdasági szekciójában 119 előadás hangzott el, ezek közül 32 volt a mi egyetemünkről. A zsűri a kilenc alszekcióban összesen kilenc fődíjat és 66 különdíjat osztott ki, egyenként 2000, illetve 1500 forint értékben. A közgazdosok a kilenc fődíjból hetet nyertek meg, ezen kívül még 16 különdíjat. A legsikeresebb intézménynek járó Széchenyi vándordíjat is mi nyertük. Az OTDK kétségtelenül legsikeresebb szereplője Steier József volt, aki három fődíjat (egyét párban) mondhat magáénak.

Az OTDK közgazdasági szekciójában 119 előadás hangzott el, ezek közül 32 volt a mi egyetemünkről. A zsűri a kilenc alszekcióban összesen kilenc fődíjat és 66 különdíjat osztott ki, egyenként 2000, illetve 1500 forint értékben. A közgazdosok a kilenc fődíjból hetet nyertek meg, ezen kívül még 16 különdíjat. A legsikeresebb intézménynek járó Széchenyi vándordíjat is mi nyertük. Az OTDK kétségtelenül legsikeresebb szereplője Steier József volt, aki három fődíjat (egyét párban) mondhat magáénak.

OTDK eredmények

Közgazdaságtudományi Szekció, Pécs április 6–8-ig. Fődíjat nyert Steier József (Gazdaságpolitikai és Külkereskedelmi Alszekcióban). Asztalos László (Pénzügyi és Számviteli Alszekcióban), Greskovits Béla (Szervezési és Vezetési Alszekcióban), Kerekes Ágnes—Kiss Péter (Matematikai Alszekcióban), Kulli Zsuzsa—Steier József (Agrárgazdaságtan Alszekcióban), Mihályi Péter (Területfejlesztés és Idegenforgalmi Alszekcióban).

Különdíjat nyert: Horváth Teréz, Iffland András (Gazdaságpolitikai Alszekcióban), Csillik Péter—Surányi György, Láng László, Réthi Imre, valamint a III. évf. pénzügy csoport közös dolgozata (Pénzügyi és Számviteli Alszekcióban). Mitterer Andrea, Horváth Csaba—Szűcs Vilma, (Vállalati Gazdaságtan Alszekcióban), Szultzer Ilona (Szervezési és Vezetési Alszekcióban), Asztalos László, Kovács Erzsébet, Medvegyer Péter (Matematika Alszekcióban), Bellér Katalin—Czirák Anna

(Agrárgazdaságtan Alszekcióban), Simon László (Külkereskedelmi Alszekcióban), Szívi József (Területfejlesztési és Idegenforgalmi Alszekcióban).

Marxizmus—Leninizmus Szekció Szeged április 5–8-ig. Fődíj: Nagy Husszeín Tibor (Szociológia) I. díj Bokros Lajos (PG), Major Mária (Szociológia) Béládi László—Miszlivetz Ferenc (Tud. szoc.) II. díj Karaszek Judit, Riecke Werner (PG) Farkas Károly (Szociológia) III. díj Karaszki Mihály, Ábel István (PG) Honvári János (Tud. szoc.) Wels István, Görög Mihály (Filozófia).

Összesen tízenkét díj. Az összesített pontversenyt ugyan a JATE nyerte (hiába a hazai pálya előnye), de nem kell szégyenkeznünk, ők is összesen tízenkét díjat nyertek, de ebből kettő volt fődíj, a mienkből csak egy. Különösen kiemelkedő volt pályázóink szereplése a Szociológia Alszekcióban, ahol mindhárom résztvevőnk szép díjat nyert.

A. Z.

OTDK eredmények Pécsen és Szegeden

Közgazdász. [1977. 8. sz.](#)

Véget ért hát az egyetem történetében az első diákrekter választás! Némethi Gábor, az ipar kar jelöltje, Baranyai László, az általános kar képviselője és Váradi László, a kereskedelmi karról nagy csatát vívtak. Az igazi rektor távollétében Stark Antal rektorhelyettes akasztotta a rektori láncot a győztes Némethi Gábor nyakába.

Közgazdász. [1977. 9. sz.](#)

Vass Lászlót újra megválasztották a KISZ bizottság titkárának.

Dr. Gyenge Erzsébet. (1931-1977) Fájdalmas veszteség érte egyetemünket. 1977. május 10- én, életének 46. évében, fiatalon elhunyt dr. Gyenge Erzsébet, az egyetemi pártbizottság tagja, az egyetemi könyvtár igazgatója, egyetemi docens, a statisztika tanszék oktatója.

Hofi Géza

Beszélgetés Hofi Gézával. Hofi Géza 1936-ban született Budapesten. Hat éve a Mikroszkóp Színpad tagja. 1970- ben és 1973-ban Jászai Mari díjat, 1977-ben Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze kitüntetést kapott.

Közgazdász. [1977. 10. sz.](#)

Steier József három dolgozata is első volt a XIII. OTDK-án Pécsen.

Igy emlékezett vissza [Steier József](#) egyetemi éveire: Maximális ponttal kerültem a Marx Károly (ma Corvinus) Közgazdaságtudományi Egyetemre, ahol folytattam a tudományos ambícióimat. (Első és másodéven az Országos Tudományos Diákköri (OTDK) pályázaton különdíj, az Állami Biztosító és a Közlekedési Minisztérium pályázatainak nyeresége, majd harmadéven az OTDK-n 3 fődíj, diplomamunkám a kari tanács által kisdoktori értekezésésként való elfogadása - „Summa cum Laude” fokozattal, egyetemi delegáltként két nemzetközi tudományos fórumon (Pozsony és Varsó) való részvétel, illetve az egyetem befejezésekor 3 hónapos franciaországi AIESEC ösztöndíj.) [] 1989-től vagyok önálló vállalkozó, és 1991-től foglalkozom az energetikával. A magyar gázautózás úttörőjeként 1996-ban kezdtem Dunaalmáson építeni az ország első privát energialogisztikai létesítményét, a Közép-európai Gázterminál (KEG) NyRt-t, amely 2009-ben debütált a Budapesti Értéktőzsdén. Ekkor választottak meg az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület (ETE) Esztergomi Szervezet elnökének és az Energiastratégiai és Programozási Bizottság tagjának.

Kinevezések

Az Oktatási Minisztérium kay Ferenc nemzetközi kapcsolatok tanszék.

határozatában — az egyetemi tanács döntésének figyelembevételével — az alábbi rektorhelyettesi kinevezést, illetve dékáni megbízásokat fogantatosította:

Vezetői megbízások 1977. július 1-től.

Tudományos rektorhelyettes: dr. Palánkai Tibor egyetemi docens. **Ipari kari dékán:** dr. Csizmadia Ernő egyetemi tanár. **Kereskedelmi kari dékán:** dr. Forgács Tibor egyetemi tanár. **Dékánhelyettes:** Ipari kar: dr. Ay János egyetemi docens. **Általános kar:** dr. Páli László egyetemi docens.

★

Egyetemi tanárnak nevezték ki 1977. július 1-ével: dr. Marton Imre filozófiai tanszék, dr. Szamaryas Oresztész politikai gazdaságtan tanszék, dr. Kres-

Egyetemi docens lett: Pál Magda tudományos szocializmus tanszék, dr. Bethlendi László mezőgazdaság gazdaságtana tanszék, dr. Ay János statisztikai tanszék, dr. Kovács Károly számviteli tanszék, dr. Lantos Imre külkereskedelmi tanszék, dr. Tóth Tamás külkereskedelmi tanszék, dr. Zoltán Zoltán gazdaságföldrajzi tanszék, dr. Sándor Imre belkereskedelem gazdaságtana tanszék, Vízy István alkalmazott nyelvészeti-módszertani tanszék, dr. Hoffmann István né piackutató és piacszerzési tanszék.

Másodállású egyetemi docens lett: Bod Péter, dr. Ziermann Margit matematikai és számítástudományi intézet, dr. Keresztúri Sándor népgazdaság tervezése tanszék, dr. Sárközy Tamás jogi tanszék. Kinevezésükhöz gratulálunk!

Kinevezések 1977.-ben

Ferenczi Tibor. 1977 májusától az Oktatási Minisztérium ösztöndíján háromhónapos jugoszláviai tanulmányúton voltam. Kinn tartózkodásom idején — programomat a Skopjei „Cirill és Metód” Egyetem Agrár-Közgazdasági Intézetében szervezték — módom nyílt a jugoszláviai felsőoktatás rendszerébe is bepillantanom. Ebben az írásomban a hazai gyakorlattól eltérő sajátosságokat igyekszem bemutatni.

Közgazdász. [1977. 12. sz.](#)

Csizmadia Ernő az Ipar Kar új dékánja.

Közgazdász. [1977. 15. sz.](#)

Az imperializmus lenini elmélete és a jelenkor. A NOSZF 60. ÉVFORDULÓJÁNAK tiszteletére a világ-gazdasági tanszék pártcsoportja és állami vezetése tudományos értekezletet szervezett a lenini imperializmus elmélet időszerű kérdéseiről. Az értekezleten megjelentek a tanszék munkatársain kívül a politikai gazdaságtan, a filozófia, a gazdaságtörténeti tanszékek munkatársai és a Világgazdasági Intézet képviselője.

Közgazdász. [1977. 18. sz.](#)

A tudományos munka feltételei egyetemünkön. [] Viszonylag kis számban létezik egyetemünkön az a tudós típus, akinek a rendszeres és igényes tudományos munka életformájává vált. [] Nem szabad megengedni, hogy a „nem kutat, de jól oktat” jelszóval az indokolt tudományos munka hiányát menteni lehessen. [] Problémát jelent, hogy a kutató gárda mögül teljes egészében hiányzik a tudományos segéderő kapacitás, ami részben pazarlás, és tényezője a kutatások alacsony határfokának. Javítható a helyzet a hallgatók bevonásával, valamint a taniszéki könyvtárosok jobb kihasználásával. [] A kritikai szellem alacsony szintje,

ami országos probléma, s bizonyos fajta húzódozás a tudományos viták és eredmények nyilvánosságától. Széles körben jellemző az érdektelenség és igénytelenség, ami a továbbképzésre, vagy más területek megismerésére való törekvés hiányában egyaránt megmutatkozik. Általában hiányzik a tudományos eredmények verifikálása a gyakorlati élettel való konfrontáltatása. [] A színvonalas előterjesztést a pártbizottsági testület széleskörben megvitatta és a kijelölt feladatokat jónak ítélve, azt elfogadta.

Január 16-tól dr. Walleshausen Gyulát bízták meg a könyvtár vezetésével.

Közgazdász. [1978. 3. sz.](#)

Rektori utasítás. Az egyetem központi épületének állaga erősen leromlott, több helyiséget le kell zárni. Ez az oktatási rend jelentős átszervezését teszi szükségessé, beleértve a kollégiumi közös helyiségek egyrészenek, más egyetemek épületeinek igénybevételét, és természetesen az órabeosztások megváltoztatását is. Berend T. Iván.

Közgazdász. [1978. 4. sz.](#)

Hírek

Közgazdász. [1978. 5. sz.](#)

A kari tanács előtt a szervezés tanszék beszámolója. [] az oktatói és kutatói létszám az egy esztendővel ezelőtti állapothoz képest kettővel kevesebb. A múlt év folyamán ugyanis egy tanársegédi és tudományos munkatársi állás helyet megszüntettek. Az elmúlt évben többen kényszerűen távoztak a tanszékről, s óráikat — azok szakmai jellege miatt — nem lehetett tetszés szerint elosztani. [] A hallgatók véleménye. Feltétlenül figyelmet érdemel a beszámolónak az a része, amely a hallgatók véleményét ismerteti. A harmadévesek közül 97-en, a negyedévesek közül 91-en töltötték ki a kérdőíveket. Az oktatás folyamatára vonatkozó válaszok a didaktikai gyengeségekre hívták fel a figyelmet Az előadások látogatottsága fokozatosan csökkent. A megkérdezettek közül többen szétfolyónak, elvontnak, mások bonyolultnak ítélték az előadásokat. A szemináriumi munka értékelése sem mondható kedvezőnek. [] A kari tanács a beszámolót elfogadta,

megállapította, hogy a szervezés tanszék a feladatokat megoldotta. Kiemelte a hallgatókkal való kapcsolat fontosságát és azt, hogy az elkövetkező időkben az oktatási feladatok legyenek az elsődlegesek.

(A sok hiányosság felsorolása után azt mondani, hogy a szervezés tanszék a feladatokat megoldotta ugyan-csak érdekes megállapítás. S. B.)

Közgazdász. [1978. 6. sz.](#)

[Lázár Györgynek](#) a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnökének látogatása egyetemünkön.

Nagy Katalin. Fülei-Szántó Endre, a „tinédzser tanszék” vezetője.

A „tinédzser tanszék” vezetője

— Ma már valós szaktudománya van annak, hogy mi is az élettrajz. Egy Visegrádon, a hiedelmekről rendezett konferencia egyik előadása például arról szólt, hogy miként teszi mindenki érdekessé a saját életét, tehát hogyan mitológizálja meg azt. En szeretném ezt elkerülni, ezért csak nagyvonalakban térnék ki pályám főbb állomásaira — kezdte beszélgetésünket Fülei Szántó Endre, a Nyelvi Intézet nyugati nyelvi tanszékének új vezetője.

— Kezdeném azzal, hogy először jogi és államtudományi doktorátust szereztem — akkoriban ez két külön diplomának számított — és jogászként működtem. Egészen rövid ideig ügyvédjelölt is voltam, de nem akartam ezen a pályán maradni, így rövidesen az úgynevezett szabadbölcsész képzés keretében, ami nem tanári, hanem kutatói tevékenységre készített fel (úgy tudom, ezt hamarosan ismét be fogják vezetni) színtre a végéig eljutottam egy olyan triádnak, ami pszichológiából, francia irodalomból és filozófiából állt. Közben volt két félévem a közgazdasági egyetemen is. Azért említem itt a diplomatorédekeket is, mert szeretem az, hogy mi épül be egy személyiségbe fontosabb annál, hogy milyen papírokat tudunk felmutatni. Folytatva a sort: francianyelv-mesteri diplomát szereztem. Ezzel Párizsban elemikben lehet tanítani, ami ritkán adódik alkalom, úgyhogy ezt a diplomát még nosztrifikáltatni kellene. A hatvanas években spanyol és angol nyelvianári oklevelet szereztem az ELTE-n, de az angol állami vizsga még hátra van. Ez utóbbi nemcsak oktatási óhaj volt (egyetemünk részéről), hanem szerettem volna — in vivo — megtudni, milyen is ma a tanárképzés. A kandidátusi disszertációmát 1971-ben védtém meg, dolgozatom a modern spanyol nyelvészettel foglalkozott, kitekintve természetesen más nyelvek irányába is.

— Úgy tűnik, az ön élettrajza igazán nem szorul mitológizálásra. Mi az oka ennek a sokrétű érdeklődésnek? Hány nyelven beszél, illetve olvas?

— A változatosságról annyit mondanék, hogy külső és belső okok egyaránt közrejátszottak abban, hogy így alakult az életem, de személyi részről ma is megvan ez a csapongás, ez a nyitottság sokféle téma irányába. Ami a nyelveket illeti, erről hadd mondjam meg előre, hogy egy nyelven sem tudok tisztességesen, de franciául, németül, angolul és spanyolul beszélek. Az angolt és a spanyolt — két fő nyelvet — felnőtt koromban, harmincévesen tanultam. Aki hispanista, az már olvas portugálul, egy kicsit olaszul (ez utóbbit tanítom is). Az oroszral mintegy három évtizedes állandó flörtben vagyok, a mindennapi érintkezéshez szükséges ismereteken, egy-egy népdal megtanulásán túl nemigen jutottam.

— A legtöbb ember nagyon nehezen „véres verejtéket” tanul meg egy nyelvet is. Mi szükséges ahhoz, hogy palack több nyelvet el-sajátítson? Van valami szerepe ebben egy különleges készségnek, amit nyelvérzéknek is szoktunk nevezni?

— Arra büszke vagyok, hogy az Orvosi Hétlapp is idézte ezzel kapcsolatban definíciót. Ok igazolva látták azt, amit én mondtam erről, hogy nincs külön nyelvérzék, ami egyik emberben megterem, a másikban nem. Az embernek több, különféle hajlama, tehetsége fejleszthető ebbe az irányba. Az egyik feltétel a jó fül. A másik az úgynevezett szintaktikai intelligencia, tehát a jó mondatszerzési képesség. Harmadszor szükséges egy szelektív intelligencia, vagyis olyan válogatási tehetség, hogy a megfelelő szóhoz a legmegfelelőbbet tudjuk kiválasztani. Ez a három dolog tenné ki — úgy gondolom — azt, amit nyelvérzéknek szoktunk nevezni. De nem ez a fontos. Ha ezek a képességek nagyon alacsony fokon vannak, akkor is képes bárki bármire. Az alapkérdés szerintem az, hogy a személyiség mennyire nyitott. Tehát az, hogy van-e még lelkesedés, vagy tele van az illető kudarcokkal, meghiusult ambíciókkal, rossz tanárok emlékével, sérülésekkel a gyerekkorból, vagy későbbiből. Ha ez nincs, vagy ha ezt megszüntetik, akkor két nyitott ember áll egymással szembe, és a kedv, a lelkesedés olyan hatalmas erő, hogy szinte sodorja az agyba az új szavakat, kifejezéseket, ismereteket.

— Az utóbbi években többször elhangzott olyan észrevétel, hogy a korábbi évfolyamokhoz viszonyítottan a hallgatók nyelvtudása. Miben látja ennek az okát?

— Ez sajnos valós probléma, aminek felve-

tése eleven sebekbe talál. Úgy gondolom, az egyik tényező, ami kedvezőtlenül befolyásolta a hallgatók nyelvtudását, a permanens reform állapota volt. Ezen belül problémát jelent az is, hogy döntéshozatali joga — noha véleményét kikéri — nem a szakembernek van, így a nyelvoktatás helye, selye, selye, szerepe végülis nagymértékben függ attól, hogy „a Duna-parton” — ahogy mi szoktuk mondani — milyen jelentőséget tulajdonítanak annak. Komoly gondot jelentett az intenzív, koncentrált nyelvoktatás helytelen megvalósítása. Maga az elv jó volt — ezt mi sem bizonyítja inkább, mint hogy egy sereg felnőtt oktatási intézmény sikeresen alkalmazza. A szintfentartás volt nehéz. Az sem használ egy intézet munkájának, ha nagyító alá tesszik és vizsgálják tevékenységét. Tehát a bizalom is nagyon fontos. Úgy gondolom, a keretek adottak, csak meg kell tölteni tartalommal.

Milyen tervekkel elképzelésekkel vette át a tanszék vezetését?

— Távlati tervként egyik legfontosabb feladatnak érzem azt, hogy mire én kilépek az aktív állampolgárok sorából, sok olyan utód legyen, akik közül ki lehet majd választani a tanszékvezetői pozíció betöltésére leginkább alkalmas embert. Ezen a téren sok műlasztásunk volt korábban. A közeli tervek között a tanszéki kollektíva részére háromfajta továbbképzés megvalósítása szerepel. Az egyik továbbképzési terület: az alaptudományok (nyelvészet, pszichológia, szociológia) és a rájuk épülő alkalmazott tudományok (pedagógia, metodika, szakdidaktika). Szükség van nyelvi továbbképzésre is. Tervezzük egy folyóirat — talán Lingua Universitatis lesz a címe — beindítását. Ez olyan stádiumban van, hogy már kész, lektorált cikkek várnak megjelenésre. Rendszeres keretkaszta-beszélgetések (már májusban, társintézmények részvételével) megrendezése szerepel a tervek között, és természetesen külföldi tanulmányutakra is lehetőség van. Ez utóbbi a jelenlegi magas óraterhelés (egy tanáresetnek átlagosan heti tízenhat órája van) mellett komoly helyettesítési nehézségeket okoz. Különösen, ha figyelembe vesszük azt az igényt is, hogy minél kevesebb külső óradót alkalmazzunk. Visszatérve a továbbképzésre, annak harmadik csatornája a politikai, ideológiai továbbképzés lesz, ami elsődlegesen az emberi magatartást kell, hogy formálja.

— A közgazdasági ismeretek hiánya — hiszen az itt oktató nyelvtanárok többnyire a tudományegyetemek nyelvi szakjain végeztek — nem okoz-e problémákat az oktatásban?

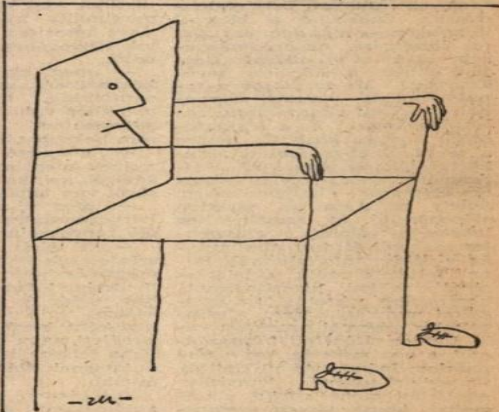
— Sok gondot jelent ez is. Bár meg kell mondanom, hogy az igazán jó nyelvtanárok eddig is a diákoktól tanulták meg a szükséges közgazdasági ismereteket, kifejezéseket. De szeretnénk ezt is szervezettebbé tenni, hogy mindenki eljusson az alapvető szakmai tömbök ismeretéig. Terminológiai minimumok készülnek, sőt, a dokumentációs nyelvészettel karöltve az úgynevezett tezauszus módszerrel igyekszünk az egyetemen tanult tárgyak logikai vázát megszerezni, hogy ne csak „szöveget nyomjunk”, hanem értünk és megértsünk dolgokat.

Milyennek ítéli meg a diákok érdeklődését a nyelvek iránt?

— Nem látok különösebb problémát, bár néha tapasztalható olyan közöny és fásultság, aminek az áttörése nagyon nehéz. De hát ezért vagyunk pedagógusok. Tinédzser tanszéknek is szoktak nevezni minket, mert alig akad 30 év fölötti kollegánk, ami az összes problematikuságával együtt hatalmas előny. Ugyanis a fiatalokban még van kedv, lelkesedés, frissesség és nyíltság (mésze egyáltalán nem általános, hogy az idősebb korosztályból mindez hiányozna), ami sok nehézségen átszeli.

Van egy dél-amerikai anarchista, egy rendkívül kevert, szélsőséges egyéniség, kiugrott pap, osztrák, dalmát származású Iljics Iván, aki megírta nagy művét, A társadalom iskoláztatása címmel. A gondolat rendkívül szélsőséges, esztelennek tűnik, el kell törölni az iskolákat ahhoz, hogy a műveltség terjedhessen — de miközben elképzeléseit kifejti, nagyon alapos kritikáját adja a közép-európai, porosz típusú iskolarendszernek. S ebben egyet kell érteni vele. Ha bemegyünk az osztályterembe, az ne kasszárnya legyen, hanem valamilyen látzótér, valami olyasmi, mint a margitszigeti rekreációs park, vagy a Gondolat park Pécsen.

Nagy Katalin

Közgazdász. [1978. 7. sz.](#)

Jubileumi ünnepség az egyetem fennállásának 30. évfordulója alkalmából. Egyetemünk fennállásának 30. évfordulója alkalmából, április 11-én ünnepi külsőt öltött az utóbbi időkben sok vihart megélt I-es előadóterem. A nyilvános ünnepi tanácsulást Berend T. Iván rektor nyitotta meg. Köszöntötte a meghívott vendégeket, közöttük [Polinszky Károly](#) akadémikust, oktatási minisztert, Király Andrásné, a Budapesti Pártbizottság titkárát, [Csikós Nagy Bélát](#) a Magyar Közgazdasági Társaság elnökét, Garamvölgyi Károly oktatási miniszterhelyettest, valamint azt a mintegy félszáz külföldi vendéget, akik tíz országból érkeztek az ünnepségre.

Az egyetemi tanács egy évvel ezelőtt döntött, a Rudas László díj alapításáról. A díjat kiemelkedő munkát végző fiatal oktatók nyerhetik el. Idén először tizenhármán pályáztak, s közülük háromnak ítéltek oda ezt a kitüntetést. Az első Rudas László díjasok: Hőgye Mihály, Kulcsár Dezső, és Mészáros Tamás.

Pach Zsigmond Pál Állami-díjat kapott.

Közgazdász. [1978. 8. sz.](#)

A Super-Polvax vendége [Aczél György](#) volt.

Aczél György a Polvax vendége

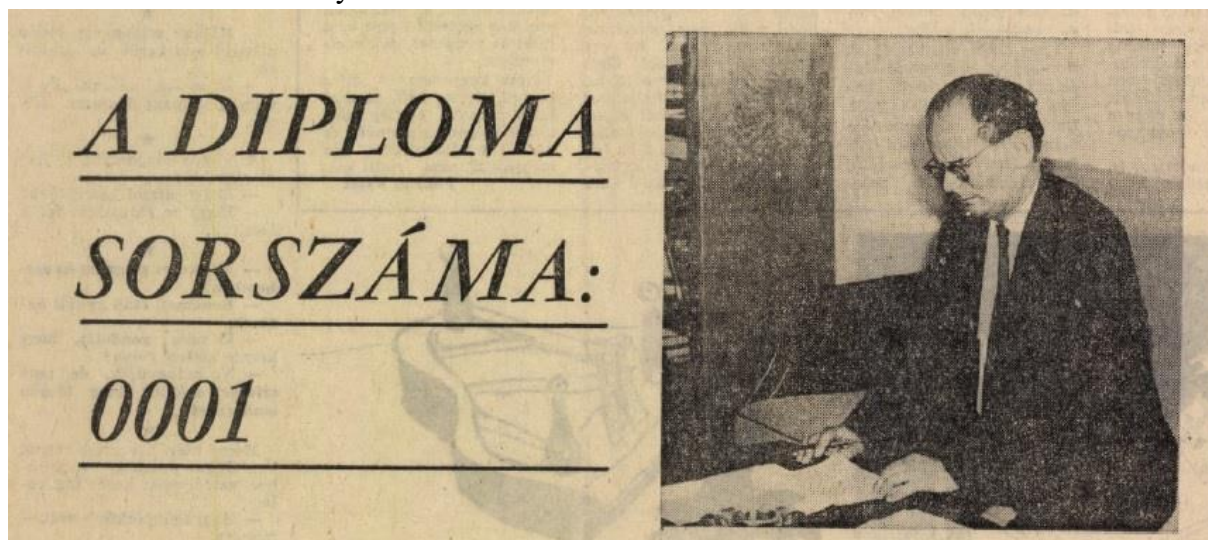
Közgazdász. [1978. 9. sz.](#)

Beszélgetés Mátyás Antal egyetemi tanárral. [] 1950 július 3-án tettem le az utolsó vizsgámat, félévvel a kitűzött határidő előtt. Az én évfolyamom ugyanis még a Műegyetem Közgazdasági karán kezdte tanulmányait, majd, amikor a háború után már felvettek minket az új egyetemre, valamennyi korábbi elméleti tárgyból újból le kellett vizsgáznunk — most már marxista professzorok előtt. Legalább 10—12 tárgyat érintett ez, köztük olyan többfélèves anyagokat is, mint például a politikai gazdaságtan, amelyet mi még [Heller Farkas](#) professzornál tanultunk, s amely persze elsősorban a polgári határhaszon-elméletből indult ki —, most le kellett vizsgáznunk a marxizmusból is, Nagy Tamásnál. Filozófiából még az újkantiánus felfogást tanultuk Kibédi (Varga Sándor) professzornál — most meg kellett tanulnunk a dialektikus materializmust, s a vizsgáztatónk Rudas László volt. [] És kiktől kapta ez a friss-diplomás generáció a képzettségét? Kik voltak a Közgazdaságtudományi Egyetem első oktatói? — A régi egyetemről hat olyan profesz-

szor került át, akik nem ideológiai tárgyat tanítottak (technológia, statisztika, jog, matematika és két könyvtel tanár). A többi professzor zöme Szovjetunióban volt emigrációban, s ennél fogva igen komoly tudományos alapokkal rendelkeztek, hogy csak néhány nevet említsek: [Rudas László](#), [Hevesi Gyula](#), [Berei Andor](#), [Friss István](#). Mellettük bekapcsolódtak azok, akik itthon, az illegalitás körülményei között tettek szert komoly ideológiai ismeretekre, pl. [Antos István](#), [Nagy Tamás](#). [] — Hogyan sikerült ilyen gyorsan átállni egy, a korábbtól gyökeresen eltérő világnézeti megközelítésre, fogalomrendszerre? — A hirtelen változás számomra azért nem okozott törést, mert amikor az új egyetem megnyílt, akkoriban kerültem haza szovjet hadifogságból, ahol a tábori könyvtárban alkalmam volt több marxista munkához is németül hozzájutnom. Ott olvastam először a Kommunista Kiáltványt, a Bémunka és tőke című írást, Lenin több művét, no meg a Tőke első kötetét — ez utóbbit sikerült elég alaposan átvennem, olyannyira, hogy még ott a táborban „Tőke-szemináriumokat” tartottam fogolytársaimnak. Így aztán itthon — bár felkészülésre szinte semmi időm nem volt — az új egyetem felvételi bizottsága előtt valamennyi kérdésre sikerült megfelelnem. [] — Ma az egyetemi köztudatban az „Elmélettörténet” összefonódott az ön nevével: az ön könyvéből, jegyzeteiből tanulunk, és az ön előadásait hallgatjuk. De mi volt a helyzet mondjuk 20—25 évvel ezelőtt. Volt-e elmélet- történet oktatás, s ha igen, mi volt az alapja? — Az elmélettörténeti kutatásnak Magyarországon nagyon komoly múltja van. Már 1860-ban jelent meg [Kautz Gyulának](#) egy komoly elmélettörténeti munkája, amelyet Marx is olvasott, s mert Dühring támadta ezt az írást, Marx külön is a védelmébe vette. A két háború között e témának Heller Farkas nemzetközi hírű kutatója volt, 1943-ban megjelent írása a polgári irodalomban akkor egyedülálló volt, s azóta is csak két hasonló jelentőségű munkát ismerek: [Schumpeter](#) és Emile James műveit. Volt tehát tradíciója az oktatásnak.

A diploma sorszáma 0001. Mátyás Antal.

Mátyás Antal

A szerkesztőség utolsó ülésén elbúcsúztatta azokat a hallgatókat, akik éveken át lapunk társadalmi munkatársai voltak: Berczelly Máriát, Borsi Lászlót, Körtvélyes Évát, Köves Andrást, Lipták Máriát, Molnár Gabriellát, Tóth Ferencet, Vona Annamáriát és Zimányi Zoltánt.

Közgazdász. [1978. 11. sz.](#)

Diákzseb.

ka- tegó- ria	Egy oszadra jutó havi jö- vedelem	Szociális támogatás
I.	800- Ft alatt	havi 500 Ft
II.	801-1150 Ft	havi 400 Ft
III.	1151-1500 Ft	havi 250 Ft
IV.	1501-2000 Ft	havi 150 Ft
V.	2001-3000 Ft	/vidéki/
VI.	3000- Ft felett	

Tanulmányi átlag	Fizethető ösztön- díj
3,51-3,99	150-300 Ft
4,00-4,50	200-400 Ft
4,51-5,00	300-600 Ft

3. számú táblázat

Kategória	Ellátási költség	Kollégiumi díj	Rendszerezés szoc. támogatás	Össze- gezve
I.	300-	50-	500-	± 150-
II.	300-	100-	400-	-
III.	300-	250-	250-	-300-
IV.	300-	500-	150-	-650-
V.	300-	700-	-	-1000-
VI.	300-	800-	-	-1100-

Szociális támogatás, ösztöndíjak, kollégiumi díjak 1978-ban

Változások. Szarvas László elvtárs kérésére a Budapesti Pártbizottság hozzájárul, hogy aspirantúráját befejezze. Ez időre egy év felmentést kapott a pártbizottsági teendők alól. Ugyanakkor megbízta Selmeczi Lajos elvtársat az egyetem pártbizottsági titkári teendők ellátására. E személyi változás következtében a párt-végrehajtóbizottság részben változtatott a munkaterületek felosztásán: a reszortfelelősök a következők: Poller Imre szervező titkár, Láng János agit.-prop. titkár, Kerekes Sándor ifjúsági felelős, Kerékgyártó Györgyné pártépítési felelős, Vági Ferenc tudománypolitikai felelős és Huszár Ernő tömegszervezeti felelős.

Közgazdász. [1978. 15. sz.](#)

Új tantárgy: A magyar munkásmozgalom története. Az idei tanév II. félévétől mindenkit érintő új tantárgy oktatása kezdődik egyetemünkön. A részletekről a tárgy felelősét, Jakab Miklóst, a tudományos szocializmus tanszék docensét kérdeztem. — A magyar munkásmozgalom történetét párthatározat alapján ezentúl az ország minden egyetemén oktatni fogják, van, ahol ez már el is kezdődött. Nálunk a jövő félévtől veszi kezdetét a IV. évfolyamosoknak. Az ötéves szakokon az V. év első félévében fogjuk a tárgyat oktatni.

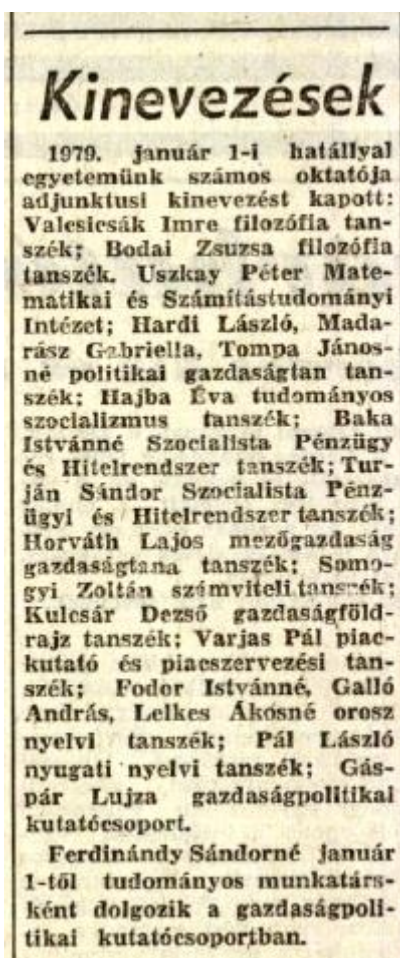
A társadalomtudományok első programozott tankönyve. Az újszerű tananyagot a politikai gazdaságtan tanszék oktatói írták: [Szabó Katalin](#), Gacsályi István, Láng János és a könyv szerkesztője, Szamarsz Oresztész.

Közgazdász. [1978. 19. sz.](#)

Karnyújtásnyira az Egyetemi Szemle. —Kik a szerkesztő bizottság tagjai? Válaszol Neményi István. Engem kért fel az egyetem vezetése a főszerkesztői teendők ellátására. A szerkesztő bizottság tagja: Szabó Katalin a pg. tanszék docense, Ferenci Tibor az agrárközgazdasági tanszék adjunktusa és Kulcsár Dezső a gazdaságföldrajz tanszék tanársegédje, és Hőgye Mihály a népgazd. terv-tanszék tanársegéde. Közgazdász. [1978. 20. sz.](#)

Ki lesz ma új rektor ? Elsőnek az egyetem rektorát, Berend T. Iván elvtársat kérdeztük. Mit szól a távollétben történt eseményekhez (a tanár—diák viszony kiéleződéséhez)? Milyen lépéseket tervez ezekkel kapcsolatban. Ha finoman arra utal, hogy mit gondolok a katalógusolvasásról és annak reakciójáról, félek, hogy az új évi körkérdés szabta szűk keretek között erre nem tudok válaszolni. (Szívesen térek azonban vissza rá, ha helyet adnak hozzá.) Most tehát csak röviden: a katalógusolvasás természetesen meglepő volt, mert a hivatali elődöm által kezdeményezett, közel egy évtizede bevezetett (ma átdolgozás alatt álló, de még érvényes) egyetemi szabályzatunk óta, ilyenre nem került sor. Ezért is érdemes lenne, erről vitázni. Ennek vitatásától azonban teljesen elválasztható az enyhén szólva furcsa hallgatói reagálás, amivel akkor sem tudok egyetérteni, ha a fegyelmezetlenség, az egyes esetekben jelentkező tanár— hallgatói viták nem oldhatók meg egyszerűen és főleg egyoldalúan adminisztratív eszközökkel. Kérdése azonban bizonyos „eseményeken” túl főként az általánosabb vonatkozásokat feszegeti. Ami ezeket illeti, ugyanazt mondhatom, amit hat évvel ezelőtt, első rektori megbízatásom kézhez vételekor, amikor mindenki úgy ítélte meg, hogy mélyponton volt az úgynevezett tanár— diák viszony. Akkor is volt, most is van lehetőség a közös eszmecserére és cselekvésre. Nem szabad beletörődnünk a fegyelmezetlenségbe, igénytelenségbe. Sem oktatóink, sem hallgatóink esetében, mert a kettő szerintem elválaszthatatlanul összefügg. Tanári karunknak egyidejűleg többet kell nyújtania és reálisan, de többet kell követelnie. Tarthatatlan például, hogy egyik másik tanszékünk panaszkodik a hallgatói érdektelenségre, előadáskurzusainak „el- pusztásodására”, de vizsgátlaguk végül is négyes felett mozgott. [] — Ki lesz az új rektor? — A kérdésre könnyű válaszolni: akit a Minisztertanács, az egyetemi tanács állásfoglalását kikérő oktatási miniszter javaslatára, kinevez erre a posztra. Javaslatokat tőlem is kértek, természetesen tettem is, ezeket időben fontos egyetemi testületek elé is terjesztettem, de a kérdés — csakis úgy értelmezhetem, — nem arra vonatkozik, hogy mi az én javaslatom, erre tehát nem is térek ki.

Kinevezések

A szervezés oktatásának feladatairól. Egyetemi tanácsi határozat. Az egyetemi tanács 1978. december 18-i ülésén megtárgyalta a gazdasági szervezés oktatását. [] Az „Iparvállalatok szervezése és irányítása” című új háromféléves tárgycsoport programjának és tananyagának kialakítása elkezdődött. A tárgy felépítésével és tartalmával kapcsolatban azonban tanszéken kívüli szakértők és a tanszék egyik munkatársa részéről súlyos kifogások vetődtek fel. Ezért az ipari kar dékánja folytasson további szakmai konzultációkat, ellenőriztesse a beérkezett opponensi véleményeket, elfogulatlan szakértőkkel, kérje ki jó eredménnyel szigorlatozott KISZ-vezetők (hallgatók) véleményét és az eredményről, valamint a szükséges intézkedésekről mielőbb tegyen jelentést az egyetemi tanácsnak. A határozat az ipar kari tanács feladatává teszi továbbá, hogy két éven belül tűzze napirendre a Gazdasági szervezés alternatív blokk tanításának tapasztalatait, és tegyen javaslatokat a továbbfejlesztésre.

Szentirmay-Jobbágy. Megújul a POLVAX.

Valami baj van a POLVAX-szal, halódik a POLVAX, de legalábbis kifulladt. Sokan — köztük a szervezők is ilyen véleményen voltak decemberben., amikor szó volt a POLVAX második félévi sorsáról. Igaz, ami igaz, az elmúlt félévben nem voltak olyan pezsgő viták, amelyek egy. másfél évvel ezelőtt olykor a késő éjszakába nyúlva követték a klub csütörtök esti programját. És persze a beszélgetések színvonala is csökkent, egyre több volt a felszínes kérdés, hozzászólás s kevesebb a meghívottal vitázó megalapozott vélemény. Majdnem mindenki más és más okot lát e mögött, és most erre nem is akarunk kitérni. (Szívesen látnánk, ha akár a Közgazdász hasábjain valaki vállalkozna erre...) A lényeg az, hogy fel kell frissíteni a

POLVAX-ot, ha nem akarjuk, hogy eddig hűségesen kitartó „törzstagjai” elforduljanak tőle, sőt azt szeretnénk, hogy új hívekkel gyarapodjék. Az egyik legfőbb hiányosság — úgy véljük — a felkészületlenség volt. Igaz, hogy a programok már egy héttel előbb meg voltak hirdetve, de sajnos elég kevesen vették a fáradságot, hogy lelkiismeretesen utána olvassanak a témának. [] Végezetül néhány téma a csütörtöki POLVAX fórumokra: gazdaságpolitika, vállalati politika, a nemzetközi munkásmozgalom, népi ellenőrzés — pártellenőrzés, az ifjúsági mozgalom, oktatáspolitikai, katonapolitika, irodalom és köz-életiség, színház- és filmpolitika, műsor- és tájékoztatáspolitikai-, sportpolitika, sporterkölcs, a beat-nemzedék, stb. A tervezett (!) vendégek pedig: [Huszár István](#), [Fekete János](#), Román Zoltán, [Berecz János](#), Venéczi János, [Hámori Csaba](#), [Knopp András](#), Szántó Imre, [Moldova György](#), [Székely Gábor](#) — [Zsámbéki Gábor](#), Nagy Richard, Zalka András, [Bródy János](#), stb.

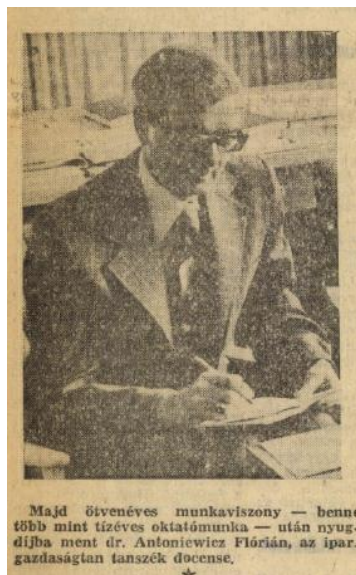
Közgazdász. [1979. 2. sz.](#)

Nem kényszerítő eszközökkel. Új rendszabályok a fegyelem megszilárdítására. Tanszékvezetői értekezletet hívott össze az egyetem rektora, január 29-én a tanév második félévének megkezdése előtt az információ és a közös intézkedések szükségessége céljából. Berend T. Iván rektor bevezetőjében elmondta, hogy a félév beindítása nagyon sok feladatot ró oktatóinkra. Ezek mellett vannak megoldatlan gondjaink, melyek gyengeségeinkből fakadnak, és az ezekkel kapcsolatos teendők elodázhatatlanná váltak. Változatlanul nincs minden rendben az oktatói munkában. Vannak szép számmal tanszékek, amelyek nem következetesen a hallgatókkal szemben támasztott követelmények terén, nem törekszenek az oktatás kellő színvonalának biztosítására és ebből kifolyólag egy sor kifogás hangzik el a diákok részéről. [] Egyes tanszékek viszont annyira konzekvensen érvényesítik a követelményeket, hogy 40 százalékos bukást produkálnak. Ilyen esetben sem nélkülözhető azon elgondolkodni, hogy vajon összhangban áll-e a követelmény a hallgatóktól várható teljesítménnyel. [] Az előadásokat illetően a korábbi szervezeti szabályzat kimondta, hogy azok látogatása nem kötelező. Azóta ezt a szabályzatot módosították és a „nem kötelező” kifejezés törölve lett belőle. A szabályzat viszont kimondja, hogy az előadások anyaga a vizsgán kötelező. Számonkérése nemcsak joga, de kötelessége is a tanárnak. Ennek mindenképpen érvényt kell szerezni, éppen ezért a tanszékvezető követelje meg, hogy a vizsgáztató oktatók rendszeresen vegyenek részt az előadásokon, hogy annak tartalmi ismeretében tudják, mi az, amit számon kell a vizsgázótól kérni.

A központi épület felújítása 1982-ben kezdődik el.

Gyászoljuk. Mély megrendüléssel értesült az egyetem közvéleménye arról, hogy [Berei Andor](#), a magyar és nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő személyisége, egyetemünk volt oktatója, január 28-án, 79 éves korában elhunyt.

50 éves munkaviszony után. Antoniewicz Flórián nyugdíjba vonult.

Majd ötvenéves munkaviszony — benne több mint tízéves oktatómunka — után nyugdíjba ment dr. Antoniewicz Flórián, az ipar-gazdaságtan tanszék docense.

Antoniewicz Flórián

Közgazdász. [1979. 3. sz.](#)

TDK-díjnyertesek		
MARXIZMUS—LENINIZMUS I. díj: Ággy Zoltán (IV. évf. tervgazd.) és Kiss Judit (IV. évf. tanár „A”). III. díj: Csomós József (IV. évf. tervgazd.) és Nagy Katalin—Winkler János (IV. évf. közlekedés-áruforgalmi). GAZDASÁGPOLITIKA II. díj: Pálós György—Zsillipszky András (IV. évf. tervgazd.), III. díj: Rév András (IV. évf. ipar) és Steiner Gyöngyi (IV. évf. ipar.). TÁRSADALMI TERVEZÉS I. díj: Tombácz Endre (V. évf. népgazd.), II. díj: Király László (III. évf. tervgazd.). Különdíj: Bai Gellért (V. évf. népgazd.). PÉNZÜGY I. díj: Forgács Zoltán (IV. évf. pénzügy), II. díj: Domonyi Eta (IV. évf. ipar), III. díj: Csapó Anna (IV. évf. pénzügy). Különdíj: Figura Margit (V. évf. népgazd.) és Varga Sándor (IV. évf. pénzügy). SZOCIOLÓGIA I. díj: Győri Péter (V. évf. népgazd.), II. díj: Mészai Kálmán (V. évf. népgazd.), III. díj: Antal László (V. évf. népgazd.) és Boródi Ferenc (III. évf. ipar.).	MATEMATIKA, MÓDSZERTAN I. díj: Vastag Gyula (V. évf. népgazd.), II. díj: Lau Úta—Lau Gerd Rainer (IV. évf. tervgazd.), III. díj: Körösi Gábor (IV. évf. tervgazd.). Különdíj: Dobák Miklós—Kishalmi Zoltán (V. évf. népgazd.). PIACSZERVEZÉS I. díj: Újlaki Judit (IV. évf. áruforgalmi), II. díj: Kelemen Ilona (IV. évf. áruforg.) és Kunics Magdolna (IV. évf. külgazd.). MUNKATUDOMÁNY I. díj: Pulay Gyula (V. évf. népgazd.), II. díj: Laczkó József (IV. évf. ipar) és Trenovszky István (IV. évf. ipar). Különdíj: Alföldi István (IV. évf. ipar) és Molnár Ilona (IV. évf. ipar). VILÁGGAZDASÁGI ES KÜLKERESKEDELMI KAPCSOLATOK I. díj: Réczey Imre (III. évf. külgazd.), II. díj: Dezséri Kálmán (IV. évf. külgazd.), III. díj: Hajnalika Zsolt—Kiss Árpád (III. évf. külgazd.-agrár) és Kiss Gabriella (IV. évf. külgazd.). Különdíj: Schütt Margit (IV. évf. külgazd.).	VÁLLALATI DÖNTÉS-ELŐKÉSZÍTÉS, SZERVEZÉS I. díj: Rajk László Szakkollégium Döntésmélet szekciój. II. díj: Kishalmi Zoltán (V. évf. népgazd.), III. díj: Bógel György (IV. évf. ipar) és Sepsey György (IV. évf. ipar). VÁLLALATI GAZDÁLKODÁS I. díj: Dobák Miklós (V. évf. népgazd.), II. díj: Költő Magdolna (V. évf. népgazd.). Különdíj: Balogh Margit (IV. évf. közlekedés). KÉSZLETGAZDÁLKODÁS I. díj: Máró Éva (V. évf. népgazd.), II. díj: Koczka László (végzett) és Böröczai Ildikó (V. évf. népgazd.), III. díj: Balogh Iván (V. évf. népgazd.). Különdíj: Sárdi Károly (V. évf. népgazd.) és Kovács Zsuzsa (IV. évf. ipar). AGRÁR I. díj: Nick József (IV. évf. agrár.), II. díj: Tóth József (V. évf. népgazd.), III. díj: Nagy Husszejn Tibor (IV. évf. agrár). Különdíj: Kiss Árpád (III. évf. agrár), Balla Jolán (IV. évf. agrár) és Németh Gyöngyi (III. évf. agrár).

TDK díjnyertesek

Közgazdász. [1979. 4. sz.](#)

Megemlékezés a Tanácsköztársaság 60. évfordulója tiszteletére.

Az ünnepi megemlékezés keretében négy előadás hangzott el. Az előadások és előadók a következők voltak: A [Magyar Tanácsköztársaság](#) és az emberi jogok, előadója dr. Kiss Artúr tanszékvezető egyetemi tanár. Az államszervezési elképzelések és az alkotmány a Magyar Tanácsköztársaságban, előadója dr. [Halmai Gábor](#) tudományos munkatárs: Hogyan érveltek 1919-ben a szocializmus mellett? előadója dr. Selmeczi József tudományos főmunkatárs és Politika és gazdaság Varga Jenő elméleti tevékenységében címmel Szlávikné dr. Hajba Éva tartott előadást. Az előadásokat rövid vita követte.

Kiss Artúr a Filozófiai Tanszék vezetője nyerte el először a Szeretett Oktatónk kupát.

(”Az apában egy régi vágású humanista rejtőzködött egy doktriner sztálinista bőrében” írta a Genfben élő közgazdász leánya Kiss Yudit: [Apám halálának nyara](#). Noran Kiadó, 2006. c. könyvében. Többek között még ezt írta: Egy túlélő – aki képtelen volt bevallani, hogy az apját munkaszolgálatosként nem azért ölték meg, mert kommunista, hanem mert zsidó volt – kommunistaként próbálta újra definiálni önmagát, hogy kiépítse az önvédelemből, ideológiából és hazugságokból emelt erődöt maga körül. Nem mert szembenézni önmagával és a világgal, mert egy lidércnyomással terhelt tükörlabirintusban találta volna magát. A magány fáinak csontujjai fogták körül őszinte hitét az „emberi haladásban” és az Ügyben, melynek botlásait men-
tegetnie kellett.)

Új rendelkezés a gyakornokok alkalmazására. A témában való alapos tájékozódás céljából dr. Kollarik Amáliától, az egyetem személyzeti vezetőjétől kértünk felvilágosítást. — Mikor jelent meg a szóban forgó minisztériumi rendelet és milyen célból? — A rendelkezés e tanévtől érvényes. A most végzők közül pályakezdő fiatal nem lehet alkalmazni gyakornokként az egyetemen. A rendelkezés célja: megszüntetni azt az állapotot, amely az egyetemi oktatói utánpótlás általános forrásaként a végzős hallgatókat tekintette. A jövőben csak az lehet gyakornok, aki legalább három évet gyakorlati munkával töltött. Tehát a gyakornoki ösztöndíj rendszer végső soron megmarad.

B. Kiss Tamás. [Pilinszky János](#). Válogatott művek. 1978. Recenzió.
Közgazdász. [1979. 6. sz.](#)

Kari tanács előtt a marketing tanszék munkája. A vitában elsőként Tóth Tamás a kari pártvezetőség véleményét tolmácsolta. Elismerve a tanszék eredményeit, ezúttal csak a problémákról ejtett szót. A tanszéki fluktuációval kapcsolatban megemlítette, hogy sokan váltak ki ebből a közösségből, 11 év alatt 13-an. A pártvezetőség szerint ebben a tanszékvezető felelősségének mértéke nagyobb, mint azt a „jelentés” hangsúlyozza. Idézzük a jelentésből az erre vonatkozó részt: „Az ellentétek kiéleződésében jelentős szerepet játszott a vezetés, Molnár László elvtárs magatartása, aki ahelyett, hogy a személyes jellegű vitáknak elejét vette volna, esetenként egyoldalú álláspontot képviselt” [] „A fluktuáció — Bernát Tivadar szerint, aki a munkabizottságot vezette — a tanszék legneuralgikusabb pontja. Öt csoportba sorolták a 13 embert, távozásuk eltérő indokai alapján. Ezzel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy egyeseket erkölcsi, munkaerkölcsi vétségek miatt tanácsoltak el a tanszékről (Kollarik Amália: „egy hiba történt csak, az, hogy későn küldték el őket”), de akadt olyan is, aki a nem túl kedvező légkör miatt távozott. Berend T. Iván rektor, aki részt vett a kari tanács vitájában, úgy vélekedett, hogy „ha a nem jó tanszéki légkör miatt ment el akárcsak egy ember is, azért nagy kár. Márpedig volt ilyen. De ez a vita is, már nagy lépést tesz a nyugodt tanszéki feltételek megteremtése felé.”

Gereben Ágnes

[Gereben Ágnes](#) az orosz tanszék oktatója, műfordító.

Újra elnyertük a Széchenyi Emlékplakettet.

Kádás Kálmán átadja a Széchenyi Emlékplakettet Forgács Tibor dékánnak

OTDK eredmények.

DÍJAT NYERTEK:

I. díj:
Böröczki Ildikó, Cser Iván—
Ember László, Domonyi Eta,
Hortobágyi Gábor, Réczey Im-
re, Tomábácz Endre, Tre-
movszki István, Ujlaky Judit.

II. díj:
Amberger Teréz, Boros Ani-
kó, Dezséri Kálmán, Fazekas
Ilona, Forgács Zoltán, Máró
Éva, Nick József, Páles
György—Zsilinszky András,
Pohánkovics István, Pulay
Gyula, Tóth József, Vámos
György.

III. díj:
Bögel György, Horváth Ta-
más, Kiss Gabriella, Köves
András, Szentgáli Terézia és
Werner Katalin.

Minden közgazdasági OTDK-n
a legjobban szereplő főiskola,
vagy egyetem elnyeri a Ma-
gyar Közgazdasági Társaság
Széchenyi Emlékplakettjét.
Ezt a díjat idén eredményeink

(Folytatás a 7. oldalon)

Marxizmus–leninizmus szekció

(Folytatás az 1. oldalról)

alapján megint egyetemünk kapta meg. A Magyar Közgazdasági Társaság nevében dr. Kádas Kálmán adta át a plakettet dr. Forgács Tibor kerkari dékánnak. Utolsó aktusként a főiskola főigazgatója átadta az alapító oklevelet tartalmazó „vándor” fémtokot az 1981-ben megrendezendő XV. OTDK házigazdájának a salgótarjáni Pénzügyi és Számviteli Főiskola képviselőinek, s jó munkát kívánt mind az ezt szervezőknek, mind az ezen pályázó ifjúságnak.

Dezséri

A Kémia Szekció ülése Keszthelyen április 5–7-én volt az Agrártudományi Egyetemen.

KÉMIA-TECHNOLÓGIA ALSZEKCIÓ DÍJNYERTESE:

III. díj:

Vargáné Vörös Valéria: A pipereszappanok egyes használati tulajdonságainak vizsgálata a zsírsavösszetétel függvényében.

Az idei Országos Tudományos Diákköri Konferenciát a Semmelweis Orvostudományi Egyetem rendezte, április 5–7-ig. Kicsiny, de lelkes csapatunk (összesen 15 dolgozattal neveztünk) igen szép eredményeket ért el. Az összesen 138 díjból tizenegyet elvittünk. Részletes eredmények:

I. díj

Győri Péternek a budapesti városszerkezetben megjelenő társadalmi rétegződés témájából írt dolgozata a Szociológia alszekciójában.

II. díjasok

a Szociológiai alszekciójában: Ábel István–Nagy-Husszei Tibor–Pohankovits István közös dolgozata, Boródi Ferenc dolgozata és Farkas Károly–Nagy-Husszei Tibor közös dolgozata.

A Politikai Gazdaságtan alszekciójában: Riesz Mária, Zsilinszky András és Gergely Judit dolgozatai.

III. díjas

Csomós József a Filozófia alszekciójában és Mizsei Kálmán,

Nagy Katalin–Winkler János a Szociológiai alszekciójában.

Különdíjat nyert Kiss Judit Tudományos Szocializmus alszekciójában. (Az ő dolgozata inkább illett volna a Politikai Gazdaságtan, vagy a Filozófia alszekciójába.)

Amint az eredményekből kitűnik, különösen a szociológiai dolgozatokkal igen szép siker értünk el. Csak három pg-dolgozatot tudott indítani a pg-tanszék, akik viszont és ez a szerzőkre, illetve a konzulenseikre jó fényt vet, valamenynyien II. díjat nyertek.

A konferenciát az orvosegyetemisták alapján véve jól szervezték meg, eltekintve attól, hogy a mi résztvevőink nem kapták meg a részletes programot. A következő Országos Tudományos Diákköri Konferenciát egyetemünk rendezi meg a marxizmus–leninizmus témaköréből. Itt a nagy lehetőség egyetemünk hallgatói és a marxizmus-tanszékek számára, hogy szépen szerepeljünk és bebizonyítsuk, hogy nemcsak a szociológiához értünk.

A. Z.

OTDK-n díjakat nyertek

Balfelől az új kari titkár Szilvásy György

Közgazdász. [1979. 8. sz.](#)

A hiteles történet Szelényi eltávolításáról. [] Szelényi Iván: Amikor a börtönből kijöttem, a belügyi összekötő közölte az egyetemi személyzetissel, hogy nekem föl kell mondani, erre a személyzetis rögtön alá is írta a fölmondásomat, azonnal leállították a fizetésemet, és az egészet aláírásra föl vitték Berend T. Ivánhoz, aki akkor az egyetem rektora volt. Ő nagyon derekasan viselkedett velem szemben, nagyon-nagy barátságot tanúsított. Amikor tájékoztatták a belügyminisztériumi utasításról. Berend azt mondta, ha jól tudja neki nem a belügyminiszter a főnöke, majd, ha a kultuszminiszter utasítja, hogy mondjon föl nekem, akkor nem lesz más választása, de addig én itt maradok. Így is történt, nem mondott föl, és ezt a viselkedését nagyon

tisztességesnek tartom. Ezután másik főnököm, [Kulcsár Kálmán](#) — akiről szintén meg kell mondanom, hogy tudomásom szerint saját kezdeményezéséből se nekem, se kollégáimnak soha nem ártott — elment a pártközpontba kérdezősködni, majd ezt mondta: „Nézd, azt nem tudjuk garantálni, hogy az intézetben maradhatsz, de valami állást fognak neked adni. Nem kutatgathatsz azt, amit akarsz, meg fogják mondani, hogy mivel foglalkozhatsz, és ha azon a területen kívül csinálsz valamit, akkor nem tudunk megvédeni, bevisz a rendőrség és csak magadra vethetsz.” Számomra ez elfogadhatatlan volt, nem akartam, hogy nekem a pártközpont mondja meg, mit kutathatok és miről írhatok. Ekkor döntöttem úgy, hogy kivándorlok. Közgazdász. [1990. 6.sz.](#)

Csizmadia Ernő rektorsága (1980–1984)

[Csizmadia Ernő](#) (Beje, 1924. február 10. – Budapest, 1984. november 14.) agrárközgazdász, egyetemi tanár, az MTA tagja (l. 1973., r. 1979). 1950-ben a Közgazdaságtudományi Egyetemen szerzett diplomát. 1950-től 1956-ig a Gödöllői Agrártudományi Egyetem docense, 1957-től 1963-ig az MSZMP Központi Bizottsága agitációs és propaganda osztályának munkatársa volt. 1964-től 1968-ig a Minisztertanács Titkárságának főosztályvezetője, 1968-tól 1971-ig a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tudományos rektorhelyettese. 1971-től 1975-ig az MSZMP Központi Bizottsága gazdaságpolitikai osztályának helyettes vezetője. 1975-től haláláig a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem professzora, 1977-1979 között dékán, 1979-től haláláig az egyetem rektora.

Forrás: [Csizmadia Ernő](#). Wikipédia.

[Csizmadia Ernő](#). 1980/81–1984/85. Csáki-Maronyák József festménye. Fotó: Kenéz György

Egyetemünk nyolcadik rektora Dr. [Csizmadia Ernő](#). Az egyetemi tanács, május 16-i ülésén személyi változásokról elöntött. A tanácsülésen megjelent [Polinszky Károly](#) oktatási miniszter, [Knopp András](#) oktatási miniszterhelyettes és Török Imre, az MSZMP KB munkatársa. Polinszky Károly bejelentette, hogy Berend T. Iván rektori megbízatása 1979. június 30-án lejár. Méltatta Berend T. Iván rektori munkásságát, majd előterjesztette a Minisztertanács elé kerülő javaslatát, miszerint a következő hároméves ciklusra Csizmadia Ernőt, az agrárgazdasági tanszék egyetemi tanárát javasolta rektornak, amivel az illetékes pártszervek is egyetértettek. Az egyetem tanácsa a javaslatot egyhangúlag elfogadta, így módon egyetemünk nyolcadik rektora július 1-től Csizmadia Ernő. Stark Antal rektorhelyettes megbízatása is lejár. Ebből az alkalomból Polinszky Károly a minisztérium és a saját nevében is köszönetét fejezte ki Stark Antal munkájáért. Az egyetemi tanács Szuhay Miklóst az általános kar dékánját, rektorhelyettesé választotta. Az egyetemi tanács támogatja Páli Lászlónénak, a pénzügy tanszék docensének és Csáki Csabának, az agrárgazdaságtan tanszék docensének az általános kari, illetve az ipar kari dékáni megbízatását. Lapzártakor az egyetemi tanácsülés még tart.

Berend T. Iván. Tanár-véleményezés - tanár-osztályozás. A javasolt pontrendszer:

KÖZGAZDÁSZSÁG				
1. Az előadások szervezetsége, munkafegyelme				
1	2	3	4	5
2. Az előadások közérthetősége, érdekessége, élvezetessége				
1	2	3	4	5
3. Az előadások szakmai színvonala				
1	2	3	4	5
Szeminárium vagy gyakorlat (nyelvtóra) esetén:				
1. A foglalkozások szervezetsége, munkafegyelme				
1	2	3	4	5
2. A foglalkozások szakmai színvonala, követelmény-igénycsége				
1	2	3	4	5
3. A foglalkozásokon kívüli tanári irányítás, segítség				

Tanárok véleményezése, javasolt pontrendszer

Meghalt Dévényiné Bíró Ilona. Búcsúztatta Fülei-Szántó Endre.

Közgazdász. [1979. 10. sz.](#)

Díjnyertes lett a Közgazdász. A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Budapesti Bizottsága pályázatot hirdetett egyetemi és főiskolai lapok számára, a Magyar Tanácsköztársaság kikiáltásának 60. évfordulója alkalmából. A pályázaton a KÖZGAZDÁSZ is részt vett a március 22-én megjelent lapszámával, és I. helyezést ért el, megosztva az ELTE újságjával, az Egyetemi Lapokkal. A bíráló bizottság II. és III. díjat nem adott ki. Az ünnepélyes díjkiosztásra május 17-én kerül sor a budapesti KISZ bizottságon.

Meghalt Bögre Katalin, a Közgazdász volt szerkesztője (1959 január – 1964 november).

Meghalt Bögre Katalin

Közgazdász. [1979. 11. sz.](#)

Kategória	Egy családra jutó havi jövedelem	Szociális támogatás
I.	800- R alatt	havi 500 R
II.	801-1150 R	havi 400 R
III.	1151-1500 R	havi 250 R
IV.	1501-2000 R	havi 150 R
V.	2001-3000 R	/vidéki/
VI.	3000- R felett	

Tanulmányi átlag	Fizethető ösztöndíj
3,51-3,99	150-300 Ft
4,00-4,50	200-400 Ft
4,51-5,00	300-600 Ft

2. táblázat

Kategória	Ellátási költség	Kollégiumi díj	Rendszeres szoc. támogatás	Összegezve
I.	300-	50-	500-	+ 150-
II.	300-	100-	400-	-
III.	300-	250-	250-	- 300-
IV.	300-	500-	150-	- 650-
V.	300-	700-	-	-1000-
VI.	300-	800-	-	-1100-

Szociális támogatás, ösztöndíj és kollégiumi díjak

Köszöntő, vár a Közgazdasági FEB. Talán már találkoztatok ezzel a három betűből álló szóval: FEB. Ez annak a munkának a rövidített elnevezése, amely a fizikai dolgozók középiskolás gyermekeinek egyetemi, illetve főiskolai felvételeire való felkészülését segíti, irányítja. Gondi József egyetemi docens, a Közgazdasági FEB elnöke.

Közgazdász. [1979. 13. sz.](#)

Interjú egyetemünk nyolcadik rektorával, dr. Csizmadia Ernővel. Életének milyen főbb állomásai után érkezett el a rektori megbízatásáig? — Már diákkoromtól bekapcsolódtam abba a küzdelembe, abba a munkába, amelyről nyugodtan mondhatjuk történelmi sorsfordulókon keresztül vezetett a mai időszakig. Sárospatakon, ahol tanítóképzőt végeztem, a haladó diákcsoportozásba tartoztam. Az egyetemre kerülve népi kollégista lettem. Az új egyetem megalakulásakor 1948—49-ben egyetemünk akkori ifjúsági szervezetének a MEFESZ-nek az elnökeként tevékenykedtem. 1947-től számítva harminckét éves munkaviszonyomat ismerték el. Ennek körülbelül a felét főállásban oktató-nevelő és tudományos munkával töltöttem, illetve oktatás- és kutatás-szervezéssel, a másik felét pedig gazdasági irányító szervező munkával. Tíz évig dolgoztam a pártközpontban, a gazdaságpolitikai osztályon, ahol négy évig osztályvezető-helyettes voltam, öt esztendőn át főosztályvezetőként tevékenykedtem a Minisztertanács titkárságán. Ez a két időszak egyúttal

a gazdaságirányítási reform korszakát öleli fel, amelyben indításától kezdve részt vettem, főleg annak szűkebb szakmámhoz tartozó területén, az agrár és szövetkezeti mechanizmus fejlesztésében. [] Az utóbbi két évben, mint olvasóink is tudják az ipari kar dékánja voltam.

Új tisztségviselők és kinevezések az MKKE-n:

1979. július 1-ével a következő személyi változások történtek egyetemünkön:

Oktatási rektorhelyettes

Szuha Miklós egyetemi tanár kandidátus. 1950 januárjától vesz részt az egyetem gazdaságtörténeti tanszékének munkájában. Közel három évtizedes egyetemi tevékenységében az oktatás és a kutatás szorosan összekapcsolódik a közéleti tevékenységgel. 1973 óta hat éven át az általános közgazdasági kar dékánja volt. Ennek során kiváló vezetői

Új tisztségviselőink

munkái végzett. Tagja a kari tanácsnak, az egyetemi tanácsnak és a pártbizottságnak. Valamint az Agrártörténeti Szemle szerkesztő bizottságának, a Magyar Történelmi Társulat igazgatói választmányának és az Agrártörténeti Bizottmányának.

Az általános közgazdasági kar új dékánja

Páli Lászlóné docens, kandidátus, az általános kar dé-

kánja, 1952 óta dolgozik az egyetemen, 1977-től dékánhelyettes volt az általános karon. 1966 óta kandidátus; a vállalati pénzügyek kérdéseivel foglalkozik. Több éven át a kari tanács tagja. Választott tagja az egyetemi tanácsnak, és az egyetem szakszervezeti tanácsának. Tagja a Magyar Tudományos Akadémia TMB agrárökonómiai szakbizottságának.

Az ipari kar új dékánja

Csáki Csaba docens, kandidátus. 1963-tól oktatója a mezőgazdaság gazdaságtana tanszéknek. A színvonalas oktatómunka mellett az agrárközgazdasági tudományos közélet aktív részese és tevékeny szervezője. Munkássága nemzetközi viszonylatban is ismertté vált.

Kalmár György docens, kandidátus, az általános közgazdasági kar dékánhelyettese. 1957 óta oktatója egyetemünknek. Az oktatás folyamatos korszerűsítésének tevékeny részese, eredményesen tevékenykedik az egyetemi közéletben is. Az egyetem tudományos és oktatási bizottságának tagja. Kari pártalapszervezeti vezetőségi tag.

A Népgazdasági Tervezési Intézet igazgatója

Stark Antal egyetemi tanár, a közgazdaságtudományok doktora. 1973-tól dolgozik az egyetemen. 1968-tól az általános közgazdasági kar dékánhelyettese, 1971-től dékánja. 1973-ban általános rektorhelyettesi megbízást kapott. Központi feladatai a képzéskorszerűsítési munkálatokhoz kapcsolódtak. 1979. július 1-től a Népgazdasági Tervezési Intézet igazgatója. Tagja az Országos Tervhivatal távlati életszínvonal bizottságának.

Mózes László a Közgazdasági Továbbképző Intézet megbízott igazgatója. A piacutató tanszék tudományos főmunkatársa 1970-től, jelenleg az ipargazdaságtan tanszéken főmunkatárs. A választások óta a szakszervezeti tanács és a szakszervezeti bizottság tagja.

Új vezetők

Kinevezések

Az oktatási miniszter 1979. július 1-ével egyetemi tanárrá nevezte ki: Fülel Szántó Endrét (Nyelvi Intézet), Sárközi Tamást (Jogi tanszék) és Zelkó Lajost (Politikai gazdaságtan tanszék). Ugyanekkor július elsejétől egyetemünk docensei: Andorka Rudolf (Szociológiai tanszék), Bessenyei Lajos (Statistika tanszék), Csath Magdolna (Ipargazdaságtan tanszék), Káplár Józsefné (Nyelvi Intézet), Laky Teréz (Szociológiai tanszék), Losonczy Ágnes (Szociológiai tanszék), Lőrincz Alajosné (Külkereskedelmi tanszék), Magyar Miklós (Nyelvi Intézet), Makó Csaba (Szociológiai tanszék), Molnárné Szűcs Júlia (Számvetési tanszék), Orosz Lajosné (Pedagógiai tanszék), Ozsváld Lászlóné (Nyelvi Intézet), Vámosi Sándor (Politikai gazdaságtan tanszék), és Végső Béla (Külkereskedelmi tanszék).

Kinevezések

Közgazdász. [1979. 14. sz.](#)

Pártbizottsági ülés. Az egyetemi pártbizottság szeptember 12-én tartotta meg első ülését. Szarvas László pb-titkár ez alkalommal hozta tudomására a testületnek, hogy Bethlendi László, az ipar kar párttitkára, pártbizottsági tag megvált az egyetemről. A párttitkári teendőket ezután Kovács Ferenc látja el az ipar karon, viszont a pb-n a megüresedett helyet nem töltik be. Bejelentette továbbá Szarvas László, hogy visszatérve alkotói szabadságáról, újra átvette a pártbizottsági teendőket Selmeczi Lajostól. Karlovits Lászlóné a kerületi pártbizottság részéről tájékoztatást adott a pártbizottságnak arról, hogyan értékelte Selmeczi Lajos pb-titkári munkáját. Mind munkastílusával, mind munkamódszerével elégedett volt a kerületi pártbizottság, amellyel biztosítani tudta a helyettesítés alatt a zökkenőmentes testületi munkát. Fáradozásáért a kerületi pártbizottság köszönetét fejezte ki. Ezt követően a pártbizottság előtt Szarvas László ismertette a pártszervezet 1979/80. tanév első félévi munkatervét, valamint az MSZMP XII. kongresszusa előkészítésével kapcsolatos teendők feladattervét. A pártbizottság a két előterjesztett dokumentumot a megvitatás után egyhangúlag elfogadta.

Még a múlt félévben leköszönt a teremminiszter. Farkas István nyugdíjba ment. Érdekes, megszokott egyénisége volt az egyetemnek, lám, még „miniszteri” rangot is kapott. Népszerű volt, hiszen ilyen titlust nem

aggatnak akárkire a diákok. Április 1- től Forgó Ágnes került a helyére. [] Munkájának mottóját a falról olvasom le: „A lehetetlen kívánságokat azonnal teljesítjük, de a csodákra egy-két napot várni kell!”
Közgazdász. [1979. 15. sz.](#)

Dr. Köves Pál. Meghalt dr. [Theiss Ede](#) (1899-1979). Szeptember 12-én 80 éves korában elhunyt dr. Theiss Ede egyetemi tanár, a Nemzetközi Statisztikai Intézet és számos egyéb tudományos egyesület tagja, egyetemünk statisztikai tanszékének első vezetője (1948—1950), aki később az ELTE Jogi Karának statisztikai tanszékét vezette nyugdíjba vonulásáig. Egyetemünk jelenlegi oktatói közül többen voltunk tanítványai. A gazdasági élet különböző szintű vezető posztjain is találhatunk olyan közgazdászokat, akik tőle tanulták a statisztikát. Munkássága a két világháború között és a felszabadulás után kiterjedt a konjunktúrakutatásra, gazdaságpolitikára, számos közgazdasági, statisztikai, matematikai statisztikai, valamint demográfiai vonatkozású elméleti és módszertani problémára. A kutatómunkát nyugdíjas korában is tovább folytatta. A statisztikai tanszék dolgozói gyakorta számoltak be egymásnak arról, hogy a könyvtár kutatószobájában vele találkoztak. [] Az idei szeptemberben eltemettük őt, de három évtizeddel ezelőtti oktatómunkájának közvetlen és közvetett eredményei ma is hatnak és hatni fognak a halála utáni időkben is. Amit ma tanítunk — és ahogyan azt tanítjuk —, az nem lehetne ugyanaz Theiss Ede életműve nélkül.
Közgazdász. [1979. 16. sz.](#)

POLVAX. „Gazdaságirányításunk jelene és jövője” címmel kerül sor a következő Polvax-ra, november 15-én csütörtökön, este a klubban. Meghívott vendég [Antal László](#), a Pénzügykutató Intézet munkatársa. A vita kb. fél nyolckor kezdődik; előműsor Jose Tamayo spanyol gitáros-énekes lesz, aki már a folk-fesztiválon is nagy sikerrel szerepelt.

Az SG-ről. A Stúdium Generale (Új néven a FEB: Fizikai dolgozók gyermekeinek egyetemi előkészítő Bizottsága) 1970 óta működik egyetemünkön. Feladata a fizikai dolgozók gyermekeinek felkészítése a felvételre matematikából, történelemből és politikai gazdaságtanból.

Pozsony. TDK. Idén. immár tizedik alkalommal rendezték meg Pozsonyban a KGST-országok közgazdász hallgatóinak tudományos konferenciáját. A november 4—8. közötti eseményen hét ország — Bulgária, Csehszlovákia, Kuba, Lengyelország, Magyarország, az NDK és Szovjetunió — huszonhét felsőoktatási intézményéből százötvenkilenc hallgató vett részt. Hazánkat egy harminc tagú, a második legnépesebb, diákdelegáció képviselte. Az öt intézmény — MKKE, KKF, KVF, PSZF, Pécsi Tud. Egy. — hallgatóiból összeállt delegációban tizennyolcán, a plusz hét kísérő tanárból hárman képviselték egyetemünket. [] Laureat fokozatot kapott: Dobák Miklós, Tóth József, Vastag Gyula (végzettek); Fehér Erika, Réczey Imre, agrár csoport (IV. évfolyamosok). Különdíjat kapott: Kiss Gabriella (V. évfolyam.)

Dobák Miklós átveszi a díjat L. Rendostól, a Pozsonyi Közgazdaságtudományi Egyetem rektorától

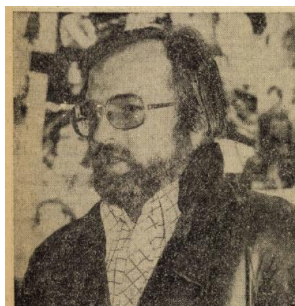
Közgazdász. [1979. 19. sz.](#)

[Szabó Katalin](#) 1966 óta dolgozik a Politikai gazdaságtan Tanszéken, jelenleg docens. Tudományos kutatást folytat, oktató munkát végez, e mellett a Közgazdasági Szemle egyik rovatvezetője is. November 7-én kapta meg munkája elismeréseként a Munka Érdemrend bronz fokozatát.

Közgazdász. [1979. 20. sz.](#)

Közgázosok voltak... Beszélgetés [Bujtor Istvánnal](#). Közgazdasági egyetemi végzettséggel, mint köztudott, a legkülönbözőbb területeken lehet elhelyezkedni. Mégis, ha valaki közgazdász diplomával színészi pályára megy, bizony elég egyedi dolog. Bujtor István esetében éppen ez történt 1965-ben, mikor elvégezte az egyetemet, színész lett. Érthető módon első kérdésem ez volt: — A gimnázium után, miért épp a közgazdasági egyetemet választotta és hogyan lett ebből színészi pálya? — Nekem kedvem volt ahhoz, amit a közgazdász pálya ígért. A lehetőségek közül ez tetszett a legjobban. Külker szakon végeztem, de nem dolgoztam a szakmában. Még az egyetemi évek alatt történt, hogy Máriásai Félix a Karambol című filmjéhez keresett főszereplőt. A bátyám ([Latinovits Zoltán](#)) ajánlotta, hogy nézzem meg engem is. Emlékszem, épp pg. előadás volt a II-es előadóban, mikor odajött hozzám valaki és szólt, hogy menjek ki 12 órára a filmgyárba. Kimentem, velem is csináltak próbafelvételt, s minthogy ez sikerült, nekem adták a szerepet. Ezután is jártam tovább a közgázra, és még egyetemista koromban négy-öt filmszerepet eljátszottam. Egyszer kellett egy évet halasztanom, amikor egy félévben két főszerepet kaptam. Az egyetemen nagyon jóindulatúak voltak, talán engedtek volna vizsgázni, de én nem akartam. Akkor még mindig közgazdász szerettem volna lenni. Az egyetem után szerződést kínált három-négy vidéki színház és leszerződtem Győrbe, ahol egyik főszerepemben megnézett a József Attila Színház akkori igazgatója és főrendezője és előadás után az öltözőmben élém tettek egy szerződést, amit én — sajnos — elfogadtam. Persze ez akkor érthető volt, hiszen egy nagyon jó egyetemi közösségből, családi környezetből baráti körből kellett kiszakadnom és elmennem egy vadidegen városba, ahol teljesen egyedül voltam, és az albérletemre szinte az egész fizetésem ráment. Hogy miért mondom, hogy sajnos feljöttem? Mert négy-öt évet tudtam volna spórolni, ha áldozok kettőt. Négy-öt év volt, amíg eljutottam itt Pesten oda, ahova eljutottam volna két év alatt vidéken. Kisebb volt a rizikó, a felelősség, és könnyebben megtanultam volna a szakmát. Azt a négy évet, amit másnak a főiskola jelentett, vidéken két év alatt egy „gyorstalpalón” autodidakta módon behozhattam volna. Mert szerintem ezt a szakmát nem lehet megtanítani, ezt meg kell tanulni. [] — Családjukban hárman voltak testvérek;

[Latinovits Zoltán](#), ön és [Frenreisz Károly](#). Mindhárman a művészi pályát választották. Volt-e valami indítatás erre a családban? — Nem hiszem. Ez valószínűleg véletlenül alakult így. Már középiskolás koromban nyertem szavalóversenyeket, aztán elsőéves egyetemista koromban Sopronban egy főiskolák—egyetemek színjátszó fesztiválján az eljátszott színdarabunkkal első díjat nyertünk és én külön kaptam egy színészi alakítás díjat.

Bujtor István

Balczó hite. Ha egy sportolónak sikerül olimpián vagy világversenyen győzni, jövője biztosított. Vagy sportágában jut vezető szerephez, vagy kap egy gebint: mindenképpen jövedelmező állásba kerül. [Balczó András](#), minden idők legeredményesebb öttusázója ma az Országos Lófelügyelőségnél belovagló, havi 3500 forintért. Nem volt elég „ügyes”? Vagy csak olyasmit akart — és akar ma is — elérni, amit nehezebb, minit egy jó forgalmú italmérést?

Balczó András

— Egyszer pedig, nem sokkal az olimpiai győzelmed után, már meg akartak tenni szövetségi kapitánynak. Nem vállaltad. Miért? És mi az a tisztség, amit szeretnél elérni? — Elérni, szeretnék... Nem a legszerencsésebb szavak az én esetemben. Nem pusztán kedvtelésből akarok szerepet vállalni az öttusában. Kötelezettségemnek érzem ezt. Néhány felismerést kívánok átadni a sportágnak, és elkészerítenek találok az ottani légkört. Szakmai vezetőként, tehát szövetségi kapitányként ezen próbálnék változtatni. Annak idején, amikor erre lehetőségem lett volna, volt egy feltételem: egy adminisztratív munkakörben dolgozó öttusavezetőt szerettem volna kicseréltetni, aki szerintem nem hagy maga körül nyílt, egészséges légkört. A sportvezetés nem ment bele. Van egy ilyen összefonódás öttusaberkekben: te elhiszed, amit én hazudok, én elhiszem, amit te hazudsz, így barátságunk szent és megbonthatatlan. Azóta is a legképtelenebb rágalmakkal próbálnak minél messzebb távolítani a sporttól. [] Balczó hisz valamiben. Nevezhetjük ezt akár istenhitnek, akár értékekben való hitnek is.

Közgazdász. [1979. 21. sz.](#)

ka- tegő- ria	Egy családra jutó havi jű- vedelem	Szociális támogatás
I.	900 Ft alatt	havi 400-600 Ft
II.	901-1250 Ft	havi 300-500 Ft
III.	1251-1600 Ft	havi 150-350 Ft
IV.	1601-2200 Ft	havi 100-200 Ft
V.	2201-3200 Ft	
VI.	3200 Ft felett	

Vizsgaeredmény	1 főre tervezhető havi ösztöndíj
4,51-5,00	450
4,00-4,50	300
3,51-3,99	225

Az egyetemista költségvetése

Közgazdász. [1980. 2. sz.](#)

Választások után

Lezajlottak egyetemünkön a pártalapszervezetek értékelő taggyűlései. Mindenütt kielemezték az elmúlt öt év tapasztalatait és megválasztották a következő időszakra az alapszervezetek tisztségviselőit.

Az általános kar csúcs-pártvezetőségének titkára Paizs János, szervező titkára Hármori Balázs, tagjai: Vajda Lajos, Kollár Zoltán és Liener Péter. Az általános kar I. alapszervezetének tisztségviselői: Vajda Lajos titkár, Harmath Zsigmond szervező titkár, Gacsályi István agit. prop. titkár, Kocsis Éva pártépítési felelős, Hardi László tudományos felelős, Vígvári András ifjúsági felelős, Solt Katalin tömegszervezeti felelős. Az általános kar II. alapszervezetében Kollár Zoltánt választották titkárnak, Blahó András lett a szervező titkár, Révész Ferenc agit.-prop. titkár, Papp Kornélia pártépítési felelős, Deák Károlyné oktatási és tudományos felelős, Kriszt Éva ifjúsági felelős és Valcsicsák Imre tömegszervezeti felelős. Az általános kar III. alapszervezetének titkára Liener Péter, a reszortosok: Temesi József szervező titkár, Békési Gábor pártépítési felelős, Király István ifjúsági felelős, Némethi Gábor tömegszervezeti felelős, és Varsányiné Szabó Mária agit.-prop. titkár, Varga József oktatás és tudománypolitikai felelős.

A kereskedelmi kar titkára Mádi Csaba, szervező titkára Somogyi Béláné, agit. prop. titkára Kiss Imre, tömegszervezeti felelőse Vörös Ferenc, ifjúsági felelőse Balásházy Mária, oktatási és tudományos felelőse Bajnógel József, pártépítési felelőse Salgó István.

Az ipar karon Kovács Sándor lett a titkár, Kovács Ferenc a szervező titkár, Kőváry György agit. prop. titkár, Erdős Ella pártépítési felelős, Iványi Attila ifjúsági felelős, Illés Mária tömegszervezeti felelős és Köves Pál oktatási felelős.

Az egyetemi pártértekezletre február 9-én, szombaton kerül sor, 120 küldött és 30 meghívott részvételével.

Választások után

oktatók	bőrfejlesztés %	átlagbér ft.
egy. tanár	3,90	8.550.-
docens	4,25	7.170.-
egy. adjunk.	6,28	5.290.-
egy. tans.	7,10	3.740.-
átlagosan	5,35	5.790.-

Oktatók bére

Közgazdász. [1980. 3. sz.](#)

Befejezte munkáját az egyetemi pártértekezlet. Újra Szarvas László lett a pártbizottság titkára.

Választás

A pártértekezlet a jelölőbizottság és a szavazatszedőbizottság közreműködésével, titkos szavazás útján megválasztotta ezután a 35 tagú pártbizottságot, és a kerületi pártértekezletre a küldötteket.

Az új pártbizottsági tagok a következők:

Ádám László, Bedő Gyula, Bessenyei Lajos, Berend T. Iván, Bikács István, Csizmadia Ernő, Dobák Miklós, Erdei György, Huszár Ernő, Huszár Ernőné, Kerekes Sándor, Kerekgyártó Györgyné, Kiss Arthur, Kreskay Ferenc, Kollarik Amália, Kovács Ferenc (közlekedés tanész), Kotulics Tamás, Láng János, Lihr Gábor, Mádi Csaba, Megyeri Endre, Matheisz Erzsébet, Párizs Lajos, Paizs János, Poller Imre, Róth Jánosné, Sipos Sándor, Somogyi Béláné, Selmei Lajos, Szabó Kálmán, Szarvas László, Szuhay Miklós, Vámosi Sándor és Vörös Ferenc.

A kerületi pártértekezlet küldöttje lett:

André Attila, Blahó András, Csizmadia Ernő, Kerekes Sándor, Kriszt

Eva, Paizs János és Selmei Lajos.

Ezt követően az újonnan megválasztott pártbizottság első zárt körű megbeszélésén, megválasztotta a párt végrehajtóbizottságot. A párt-végrehajtóbizottság tagjai:

Ádám László KISZ-bizottsági titkár, Huszár Ernő tömegszervezeti felelős, Kerekes Sándor Ifjúsági felelős, Kerekgyártó Györgyné oktatás- és tudománypolitikai felelős, Láng János pártoktatás és információ felelős, Matheisz Erzsébet pártépítési felelős, Párizs Lajos szervező titkár, Poller Imre agit.-prop. titkár és Szarvas László pártbizottsági titkár.

Befejezésül a pártértekezlet megbízta az új pártbizottságot, hogy a beszámoló és a hozzászólások figyelembevételével, valamint a pártértekezlet elé bocsátott határozati tervet felhasználásával készítse el a pártszervezet munkaprogramját, dolgozza ki a feladatokat az elkövetkezendő öt évre, melynek részletes ismertetésére lapunk visszatér.

H. E.

Új pártbizottsági tagok

Fóris György. Rectori óralátogatás. A félév első gazdaságföldrajz előadásainak nemcsak diákhallgatói voltak — a szünetig dr. Kollarik Amália előadását az I-esben, a szünet után pedig dr. Bernát Tivadar óráját a IV-esben dr. Csizmadia Ernő, egyetemünk rektora és dr. Halmai Erzsébet elsős dékánhelyettes is meghallgatta. Mint utóbb kiderült, idén nem ez volt az első ilyen óralátogatás: a rektor ezt megelőzően részt vett az elsősök politikai gazdaságtan és gazdaságtörténet előadásán is. [] Ami viszont ugyancsak mindenhol feltűnt, hogy tanáraink viszonylag kevés szemléltetőeszközt használnak. Erről azonban nyilván nemcsak ők

tehetnek — sajnos egyetemünkön az ilyen jellegű technikai apparátus jóformán teljesen hiányzik. Márpedig a korszerű képzésnek ez is elengedhetetlen feltétele, úgyhogy már a rekonstrukció előtt, amit lehet, ez ügyben megteszünk, a rekonstrukció idején pedig erre majd külön is figyelni kell.

Közgazdász. [1980. 4. sz.](#)

Stark Tamás. Bemutatom Zalai Ernőt, a Népgazdasági Tervezési Intézet tervezés- módszertani osztályának vezetőjét. 1966-ban végzett tervmatematika szakon. Azóta az egyetemen oktat. Konkrét kutatási területe a matematikai közgazdaságtan és a tervezési modellek. A közgazdaságtanban előforduló jelenségeket a matematika eszköztárát felhasználva vizsgálja.

Közgazdász. [1980. 5. sz.](#)

Kornai János az egyetemen. Bárkivel fogadnék, hogy ennyi ember még sohasem zsúfolódott be a 301-es terembe. Irigylésre méltó helyzetben volt, akinek egy teljes szék jutott és tele voltak az ablakfülkék, a lépcsők és a fűtőtestek is. A rendkívüli érdeklődés [Kornai Jánosnak](#) szólt, aki hosszú idő után újra eljött a Közgázra az egyetemi Tudományos Diákköri konferencia alkalmából.

Kutatás közben - munka közben. Beszélgetés Szép Jenő professzorral. — Hogyan kötelezte el magát a matematikával, ezzel a nagy kitartást és tehetséget kívánó tudománnyal? — A családi környezet nem befolyásolta a pályaválasztásomat. A középiskolában vonzódtam a természettudományokhoz, matematikából és fizikából részt vettem a szakkörökben, és szerepeltem a háziversenyeken. Azt sem mondhatnám, hogy a tanárain befolyásoltak, magam választottam a pályámat. Matematika, fizika tanári diplomát szereztem. — Hogyan maradt el ebből a párosításból a fizika, s mi vonzotta a matematikán belül az algebrahoz? — Hamar rájöttem arra, hogy a matematikában a feltételeket tekintve könnyebben lehet önállóan dolgozni. A fizika, ami a második világháborútól óriási fejlődésnek indult, rendkívül eszközigényes, így a feltételei kötöttségek miatt sokkal nehezebb a fizikában érvényesülni Magyar- országon, mint egy nagy országban. [] Abban az időben, amikor én tanultam, Budapesten a matematikát két kiemelkedően nagy tudású professzor oktatta, [Fejér Lipót](#) és [Kerékjártó Béla](#). A témaválasztásom tőlük mégis függetlenül történt. Azért vonzott az algebra, mert modern terület volt, Magyarországon alig volt művelője, a fiatalok közül legalább is senki nem foglalkozott vele. Ez az 1938—45 közötti időszakra vonatkozik, mert a háború után a matematika is hatalmas fejlődésnek indult. [] — A közgázon nem a matematika a legjellemzőbb tantárgy. Nem tartott attól, hogy nem várja az a magas igényű matematikai alkotó légkör, amely a professzor úr tudományos munkájához elengedhetetlen? — Nem, mert azt ki lehet alakítani! — Sikerült is? — Igen, azt hiszem. — Mihez fogott először? — Pontosan tájékozódtam arról, hogyan áll a nagyvilágban a matematikának és módszertanának a közgazdaságtudományban való alkalmazása, s milyenek a lehetőségek. Ez a kérdés akkoriban rendkívül elhanyagolt volt, még abból adódóan, hogy a háború után 57—58-ig a matematika alkalmazása a közgazdaságtanban háttérbe szorult. Első tennivalónk a jegyzetírás volt, ebben nagy hiányosságokat tapasztaltam. Ekkor készítettem el [Krekó Bélával](#) az analízis, a valószínűségszámítás és a lineáris algebra tananyagokat, Az 1959-ben megindult tervmatematika szak volt az első olyan csoport, amely viszonylag magasabb szintű matematikai képzést kapott. Ennek megindulásában Krekó Béla professzornak voltak nagy érdemei. [] Aztán sok régi diákunk oktat most az egyetemen: pl. Bugnics Richárd, Mikó Gyula, [Móczár József](#), Sulyok Pap Márta, [Zalai Ernő](#), ők azt hiszem megtalálták a helyüket és elégedettek.

DÍJNYERTESEK

A záródülésre pénteken került sor, ahol a szekció elnökeik értékeltek a beadott dolgozatok és a tanácskozás színvonalát, majd Falánki Tibor tudományok rektorhelyettes átadta a díjakat.

AZ ELMÉLETI, IDEOLÓGIAI SZEKCIÓBAN

első díjat kapott Király László (IV. évf. tervgazd.), és Szántó Tibor (III. évf. pénzügy); második díjat nem adták ki; harmadik helyezést lett Máthé Lajos (IV. évf. pénzügy) és Sipos Sándor (III. évf. pénzügy). Különdíjat kapott Kocsis Károly (V. évf. tervgazd.) és Kőnczel György (III. évf. külgazd.).

GAZDASÁGPOLITIKA:

első díjat nem adták ki, második lett Zoltánszky András (V. évf. tervgazd.); harmadik díjazott: Király László—Kiss László (IV. évf. tervgazd.) Ág Zoltán (V. évf. tervgazd.) és Gosztonyi Gábor (III. évf.).

PÉNZÜGY:

első díjas Lakatos Géza (IV. évf. pénzügy); harmadik díjat kapott Almási László (IV. évf. pénzügy), Csikós Ferenc (III. évf. pénzügy) és Mohácsi Pirokka (IV. évf. pénzügy).

SZOCIOLÓGIA:

I. Elekcs Zsuzsa—Pázmándy Györgyi (V. évf. népgazd. terv.) II. Kőnczel Katalin—Halmos Károly (V. évf. népgazd. terv) III. Antal László (V. évf. népgazd. terv) és Gulácsy Gábor (III. évf. pénzügy), különdíjat kapott Barvas Péter (III. évf. pénzügy).

MATEMATIKA:

I.: Szakolczal Árpád (IV. évf. tervgazd.) II. díj: Király Júlia (V. évf. tervgazd.), III. díj: Bodnár Teréz (V. évf. tervgazd.) és Földing Zsuzsanna—Magyar László (IV. évf. tervgazd.), különdíjat kapott Bába Ágnes—Balázs László—Kovács Károly (III. évf. tanár A) és Tranyódi Csilla—Nikodémusz Antal (IV. évf. tervgazd.).

PIACSZERVEZÉS:

I.: Varga Zoltán (IV. évf. külgazd.), II.: Szász Károly (IV. évf. külgazd.), III.: Koleszár István—Hajnalka Zoltán (V–IV. évf. külgazd.), különdíjas: Polai György (IV. évf. pénzügy).

VILAGGAZDASÁG:

I. Máthé Zsuzsanna (IV. évf. pénzügy), II. Kiss Judit (V. évf. tanár A), III. Saftoui István (V. évf. nemzetközi), különdíjas: Dezséri Kálmán (V. évf. külgazd.).

NEMZETKÖZI GAZDASÁGI KAPCSOLATOK:

I. Zoltánszky András (V. évf. tervgazd.) különdíjas: Neményi Vilmos.

KÜLKERESKEDELMI SZEKCIÓ:

I. Fábrián Marianna (IV. évf. külgazd.), II. Gelléri Péter (IV. évf. külgazd.), különdíjas: Bábosik Mária (IV. évf. külgazd.) és Tóth Judit (IV. évf. áruforgalom).

NEMZETKÖZI:

I. Besztercei Gábor (V. évf. nemzetközi), II. Holczér Péter (IV. évf. külgazd.) különdíj: Szabó Éva (III. évf. külgazd.).

VÁLLALATI GAZDÁLKODÁS:

I. Szitáné Kazal Ágnes, II. Ág Zoltán (V. évf. népgazd.), III.: Koji László (III. évf. ipar) és a IV. évf. agrárcsoport, különdíjas: Elster Beá (IV. évf. ipar).

KÉSZLETGAZDÁLKODÁS:

I. Kiss László (IV. évf.) tervgazd.), II.: Endrécsik János (IV. évf. belker.), különdíjas: Földházi Ferenc (IV. évf. áruforg.).

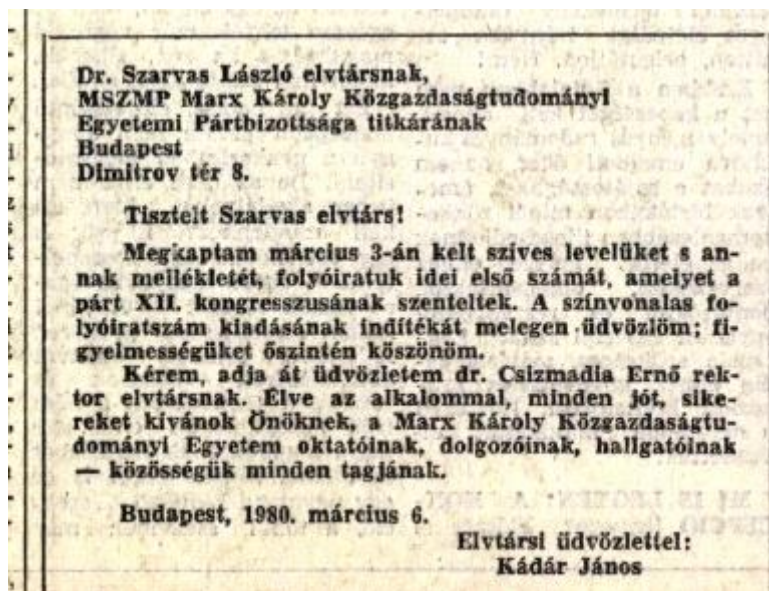
VEGYIPARI:

I.: Nótás Erika (IV. évf. tanár C), II.: Nagy Sándor (IV. évf. tanár C).

TDK díjnyertesek

Közgazdász. [1980. 6. sz.](#)

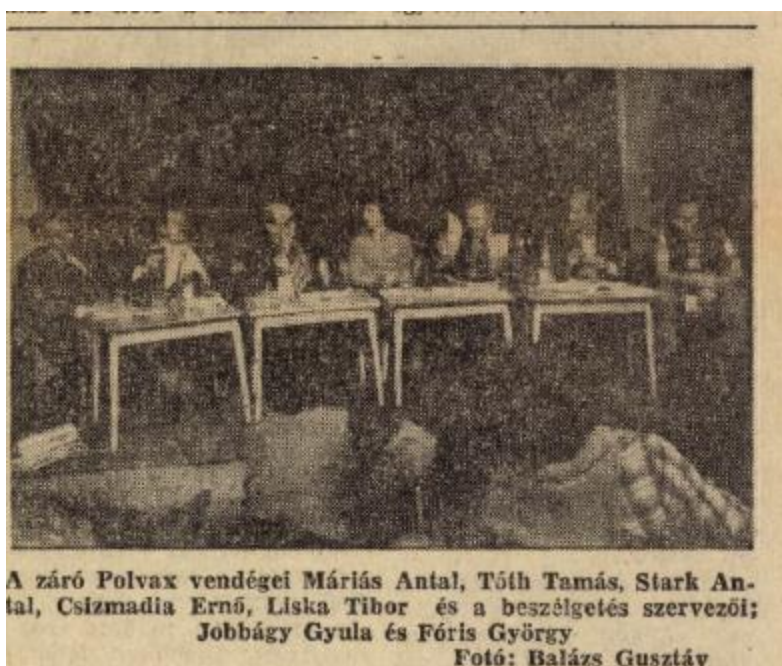
Kádár János levele

Közgazdász. [1980. 7. sz.](#)

Poller Imre, a tudományos szocializmus tanszék vezetője, 1954-től, vagyis huszonhat éve tanít egyetemünkön. Április 4-én a Munka Érdemrend arany fokozata kitüntetést kapta.

Közgazdász. [1980. 8. sz.](#)

Csizmadia Ernőt az Akadémia rendes tagjává választotta.

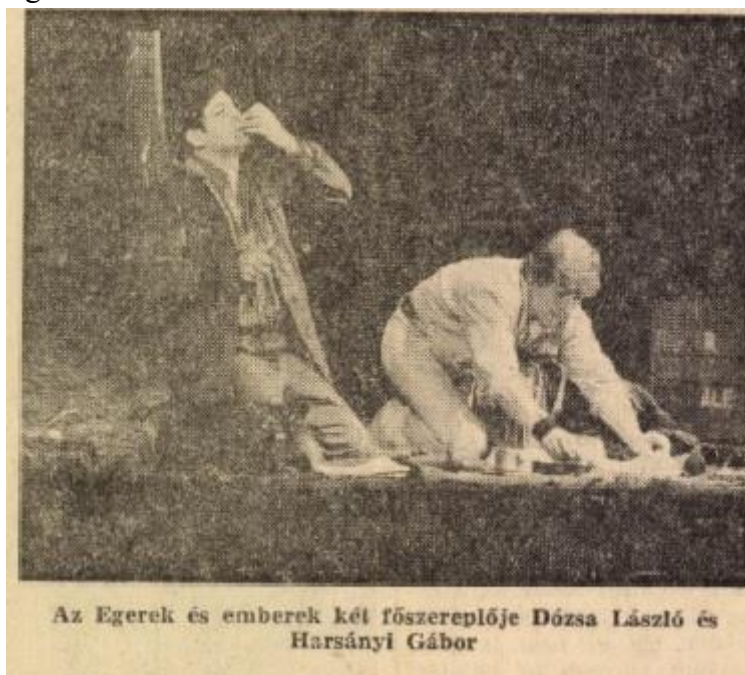

A záró Polvax vendégei Máriás Antal, Tóth Tamás, Stark Antal, Csizmadia Ernő, Liska Tibor és a beszélgetés szervezői: Jobbágy Gyula és Fóris György. Fotó: Balázs Gusztáv

Közgazdász. [1980. 9. sz.](#)

A Zsil utcai épületből siettem a villamoshoz, amikor a félemelet fordulójában felfedeztem egy táblát: MKKE Politikaigazdaságtan-oktatók Továbbképzési és Információs központja. A tábla alatt dr. Mihalik István docens neve. [] Mihalik István: — A Politikaigazdaságtan-oktatók Továbbképzési és Információs

Központját az MSZMP KB agitációs és propaganda bizottsága hozta létre 1976-ban. Az agit. prop. bizottság ülése megtárgyalta a marxizmus-leninizmus oktatás társadalmi koncepcióját. A kérdés, hogy kiknek mit, és hogyan oktassanak? A különböző egyetemek, főiskolák hallgatóival kell ismertetni a politikai gazdaságtan, tudományos szocializmus és filozófia anyagot. Figyelembe kell venni az adott intézmény jellegét, a szakképzéssel összehangoltan és nem annak alárendelten kell tanítani a marxizmus-leninizmust.

Dózsa László és Harsányi Gábor

Foris György. [Koncz Zsuzsa](#).

Koncz Zsuzsa

[] Éveken át alig lépett fel Pesten. A diák közönséget pedig (a hajdani legbiztosabb alapot, indítást és biztatást jelentő egyetemi klubokat) különösen kerülte. A stúdiók világába húzódott vissza, s már-már közhellyé koptatott menetrend-szerűséggel jelent meg minden évben egy Koncz album, amiből az egyik esetleg „arany” lett, a másik nem, de meghallgatásuk idővel épp oly rutinná vált, mint időközönkénti megvételük. [] És most ismét egyetemeken lép fel. Utóbb már legújabb lemeze sem „menetrend szerint” érkezett — két évet kellett várni rá. És az új műsorral újra koncertet vállalt. Először az Erkelben, aztán a viszontlátás reménykedő örömeivel a hajdani klubokban is: a „KEK”-en, a „Vár”-ban, a legendás „E”-ben.

Közzgazdász. [1980. 10. sz.](#)

Milyen lesz az új pg-jegyzet? [] A jegyzet megírására egy szűk körű szerkesztői bizottság alakult. A bizottság tagjai személy szerint felelősek egy-egy félév jegyzetének tartalmi összehangolásáért és megírásáért.

Az első részt Fekete Ferenc, a másodikat Szamarasz Oresztész, a harmadikat Erdei György, a negyediket Zelkó Lajos professzorok készítették.

Közgazdász. [1980. 15. sz.](#)

László Vilmosné. (1926-1989) [] László Vilmosné 1952 óta, kisebb-nagyobb megszakításokkal egyetemünkön, 1964 óta megszakítás nélkül az ipargazdaságtan tanszéken dolgozott. Sok száz diákunk emlékezett rá, milyen türelmesen és fáradhatatlanul állt rendelkezésünkre, intézte a diplomamunkákkal kapcsolatos ügyeiket.

Közgazdász. [1980. 16. sz.](#)

Dr. Boltizár Pálné. (1930-1980) Egyetemünk dolgozói, hallgatói fájdalommal, nagy szomorúsággal értesültek, hogy a közelmúltban váratlanul elhunyt dr. Boltizár Pálné adjunktus, a technológiai és áruismereti tanszék munkatársa.

[Gazsó Ferenc](#) a Szociológiai Tanszék vezetője.

Közgazdász. [1980. 18. sz.](#)

Kovács Sándor az Ipar Kar párttitkára.

Interjú Kornai Jánossal. — Meghívását az egyetemre már hosszabb idő óta nagy várakozás előzte meg. Olyan híreket is lehetett hallani, hogy voltak, akik attól tartottak: újszerű elmélete, megközelítési módja „megzavarja a gyerekeket”. Hogyan foglalná össze az előadássorozat célját, didaktikai módszerét, mit vár a hallgatóktól? — Azt hiszem, az „zavarja meg a gyerekeket” a leginkább, ha ellentmondást látnak saját tapasztalataik és az egyetemen tanultak között. Ha az egyetem padjaiból kikerülve azt érzékelik: más volt, amit a tanár vagy a tankönyv állított és ismét más volt az élet. A közgazdaságtudomány nem képes csalhatatlan magyarázatot adni a szocialista gazdaság különböző jelenségeire, és egyértelműen megjelölni a tendenciákat. Jobb, ha a fiatal közgazdász minél előbb hozzászokik ehhez. Szerezzen gyakorlatot abban, hogy egymással szembesítse a különböző nézeteket, eltérő elméleteket; tanuljon meg önállóan gondolkodni.

Közgazdász. [1980. 19. sz.](#)

A Polvax lengyel félév után. A korábbi Polvax-stábvezető, Fóris György szeptember 30-án kelt váratlan lemondása után a Polvax félévét sokáig kapkodás, az idővel való versenyfutás, szervezetlenség jellemezte. [] Ebben a félévben szerencsére meg is erősödött a szak- kollégium pezsgése, sőt új szakkollégium alakulása is napirendre került, ezeken kívül pedig a Közép-Európa- kör, a pénzügyi klub, a tanárklub, a KISZ politikai képzés stb. kereteiben Berend T. Iván, [Jeszenszky Géza](#), [Nagy Sándor](#), [Czine Mihály](#), [Ancsel Éva](#), [Szilágyi Ákos](#), [Litván György](#), [Szabó Árpád](#) stb. személyében tanáregyeniségek és más kiváló személyiségek adták egymásnak a kilincset —, hogy a nagyon is látogatott Kornai-kurzusról ne is beszéljek. [] Berend T. Iván, a szocialista tábor jelenlegi gazdasági-társadalmi helyzetét, változásait, problémáit térképezte fel. Kiss Arthúr, a szocialista társadalmak jelenlegi helyzetével, illetve a demokrácia és a hatalom kérdéseivel foglalkozott, elsősorban a lengyel példa kapcsán. Róna Gábor, a lengyel válság gazdasági előzményeit, hátterét, tanulságait világította meg. Domány András Lengyelország társadalmi-politikai helyzetét, erőviszonyait, kilátásait elemezte. [Puja Frigyes](#) külügyminiszter hazánk és a szocialista tábor külpolitikáját ismertette az enyhülés megtorpanása és a nehéz gazdasági világhelyzet közepette, egyszersmind a lengyel események többé-kevésbé hivatalos részletes értékelését is adta.

Közgazdász. [1980. 21. sz.](#)

Február 10-én délelőtt 10 órakor zsűfolásig megtelt a harmadik emeleti előadóterem. Dr. Palánkai Tibor egyetemünk tudományos rektorhelyettese köszöntötte az idei házi TDK-konferencia résztvevőit, és az ünnepélyes megnyitó előadóját. Nyers Rezső, az MSZMP Központi Bizottságának tagja az MTA Közgazdaság Tudományi Intézetének igazgatója „Gazdaságpolitikánk és a marxista társadalomelmélet” címmel tartotta meg a konferenciát bevezető előadását.

Szabó Kálmán Az érték- törvény és arányossági elv napjainkban címmel tartott székfoglaló előadást február 10-én, a Magyar Tudományos Akadémián.

A párt-vb előtt. Beszámol a könyvtár igazgatója. A párt-végrehajtóbizottság januári ülésén hallgatta meg Walleshausen Gyula elvtárs könyvtárigazgató beszámolóját, melyre 3 éves egyetemi kinevezése óta először került sor. A vb-ülésen meghívottként jelen volt Palánkai Tibor elvtárs az egyetem tudományos rektorhelyettese.

[Óvári Miklós](#) a Polvaxon. Február 19-én, csütörtökön 6 órai kezdettel Polvaxunk vendége: Óvári Miklós, az MSZMP KB titkára, a Politikai Bizottság tagja. Kultúrpolitikánk legizgalmasabb kérdéseiről beszélgetünk a legilletékesebb hazai vezetővel.

Díjnyertesek	
<p>A tudományos diákköri konferencia díjainak átadására február 13-án került sor. A nyertesek a következők:</p> <p>POLITIKAI GAZDASÁGTAN: I. Sipos Sándor (IV. pénzügy), II. Szántó Tibor (IV. pénzügy) és Szokolczay Árpád (V. tervegazd.), III. Hann Péter (V. tervegazd.), valamint Pálfi József (IV. pénzügy). Különdíj: Borbély László (III. tanár A) és Kalotay Kálmán (III. külgazd.).</p> <p>TUDOMÁNYOS SZOCIALIZMUS-FILOZÓFIA: I. Nikodémus Antal (V. tervegazd.), II. Hegedűs István – Petőcz György (IV. pénzügy), III. Kovács Júlia – Pánczél Zsolt és Szkladányi Sándor (IV. közlekedés).</p> <p>GAZDASÁGPOLITIKA: I. Király László (V. tervegazd.), II. Nikodémus Antal – Novotnik Imre (V. tervegazd.), valamint Schalkhammer Erika (IV. áruforg.).</p> <p>PÉNZÜGY: I. díjat a zsűri nem adta ki. II. Adorján – Calkós – Jávör – Jekli – Kóji – Zsupcsán: Kozma Nóra – Nagy Zoltán (III. pénzügy); Szentszáll Tamás – Urbán László – Zsóky Mária (III. pénzügy). A tanszék különdíját Vajda László (V. tervegazd.) kapta.</p> <p>SZOCIOLÓGIA: I. Berki Sándor (V. ipar esti), II. Darvas Péter (IV. pénzügy), valamint Kovács Szilvia – Gaál Gyula (IV. pénzügy), III. Gulácsy Gábor (IV. pénzügy).</p>	<p>MATEMATIKAI ÉS STATISZTIKAI MÓDSZEREK: I. Paprika Zita (V. tervegazd.), II. Szokolczay Árpád (V. tervegazd.), a másik második díjat szintén ő nyerte, III. Fekete Gábor – Tóth Tamás (III. tanár B), különdíj: Kónya László (IV. tervegazd.).</p> <p>AGRÁRGAZDASÁG: I. Nagymihály Kálmán – Szőke Kálmán (IV. agrár), II. Erhardt László (IV. agrár), valamint Heiman Zoltán (III. külgazd.), III. Nagy Imre – Pócsik Borbála (III. agrár), különdíj: Horváth Ágota (III. agrár).</p> <p>VILÁGGAZDASÁG: I. Mezei Éva (V. nemzetközi), II. Magasházi Anikó (III. külgazd.), III. Kalotay Kálmán (III. külgazd.).</p> <p>KÜLGAZDASÁGI: I. Patyi Sándor (V. külgazd.), II. Oláh László – Sipos Anna (III. külgazd. – IV. pénzügy).</p> <p>VÁLLALATI GAZDÁLKODÁS: I. László Olga (IV. ipar), II. Burka Endre (IV. ipar), valamint Weber Julianna (végzett), III. Ferenc Mária (IV. ipar), valamint Zsiga Erzsébet – Darab Ágnes (IV. ipar) különdíj: Benke Valéria (végzett), Bóta Erzsébet (IV. ipar) és Kóji László (IV. ipar).</p> <p>KÉSZLETGAZDÁLKODÁS: I. Hunyadi Csilla (V. tervegazd.), II. Nádházi Ágnes (III. tervegazd.), III. Laub Ágota (III. pénzügy), a tanszék különdíját Pulai Katalin (III. tanár A) kapta.</p> <p>PEDAGÓGIA: I. díjat nem adtak ki, II. Balogh Irén (III. tanár B), különdíj: Lukács János (III. tanár B).</p>

TDK-konferencia. Díjnyertesek.

Közgazdász. [1981. 3. sz.](#)

Vita a Nyelvi Intézet szervezeti felépítéséről

Ülést tartott a kereskedelmi kar tanácsa

Úgy látszik, most már hosszú évek óta nincs olyan fórum, ahol ne váltana ki éles vitát a Nyelvi Intézet működése. Így történt ezúttal is, február 24-én a kereskedelmi kar tanácsülésén, ahol is olykor már kínosan hosszúnak tűnő három órán át elemezték-értékeltek ezen érzékeny intézet munkáját.

Az alaphelyzet szerint a testület az intézet vezetőjének előterjesztése alapján a Nyelvi Intézet szervezeti felépítésének módosításáról volt hivatott dönteni, illetve javaslatot tenni az egyetemi tanács, majd a minisztérium számára. Az intézet javaslatot tett, hogy a jelenlegi szervezeti keretet egy optimális és az adottságokhoz, lehetőségekhez jobban igazodó struktúrára módosítsák. Az intézetben demokratikus fórumokon megvitatották a javaslatot (ezeken a dékán is részt vett).

Négy variánst alakítottak ki

(ezekből kettő volt igazán elfogadható). Az egyik szerint a nyugati nyelvek tanszékét három homogén egységre bontanák, úgy mint angol nyelvi tanszék, német nyelvi tanszék és újlatin nyelvek tanszéke, valamint, hogy átmenetileg szüneteltetnék az alkalmazott nyelvészeti módszertani tanszékét. (A tudományos és módszertani feladatokat is az oktató tanszékek végeznék, de e munkát a tudományos és módszertani bizottság segítené. Az oktatók a munkavégzés idejére órákedvezményben részesülnének, illetve alkotó szabadságot kapnának.)

A kari tanács vita során sok mindenről szó esett és nem is csak a konkrét szervezeti módosításról, bár azzal kétségtelenül összefüggő kérdésekről. Pillantsunk bele a vitába!

Mérhetetlen lavinát indított el például Forgách Tibor kérdése:

miért „szüntetik meg”

az alkalmazott nyelvészeti tanszékét, s az új felosztás miként szolgálja az oktatás jobbá tételét. Az utóbbira Kovács Ferenc, az intézet igazgatója úgy válaszolt, hogy kisebb és nyelvilag homogén oktatói létszámmal jobban lehet dolgozni. Az első kérdésre elmondta, hogy ez a „szüneteltetés” az első variánsban nem szerepelt, ez egy kompromisszumos megoldás, s ő sem értett teljesen egyet vele.

Kollarik Amália, dékán történeti áttekintést adott. Keményen fogalmazott. Tíz éve hozták létre az alkalmazott nyelvészeti tanszékét nyolctíz munkatárssal. Három feladatot tűztek a tanszék elé: készítsen didaktikai, elvi-módszertani anyagokat, segítse a fiatal oktatók tudományos, szakmai fejlődését, valamint rotációs alapon adjon lehetőséget a tananyagíráásra, illetve az egyéni tudományos munkára. Az alapvető

feladatot nem teljesítette

a tanszék. Az alakuló létszám csak akkor változott, ha valaki elment az egyetemről, s az odakerülőket kiválasztásánál enyhén szólva nem voltak tekintettel az említett elvekre. Ezért, az elmúlt tíz évben kialakult helyzetért felelős Hegedüs József, a tanszék vezetője is, de legalább olyan felelős ebben az ügyben Kovács Ferenc, valamint a mindenkori dékánok, rektorok és a személyzet is, mert ha nem is jó szívvvel, de elfogadták a kialakult helyzetet. „Ne csak Hegedüs elvtársra hárítsuk a felelősséget, de azt azért ő is bebizonyította, hogy nem tudott harcolni, kiállni a kitűzött célokért. Ha most kellene létrehozni egy ilyen tanszékét,

akkor azt mondanám, hogy ne tegyünk, mert az oktatói tanszéken ma már alapvetően más a káderhelyzet, mint volt, és az oktató tanszékek több munkatársa rendelkezik már tudományos fokozattal, tudományos eredménnyel.”

A vitában úgy tűnt, hogy a Nyelvi Intézet vezető munkatársai között sincs összhang (jóllehet az előterjesztett anyag közös munkájuk). Fülei Szántó Endre, a nyugati nyelvek tanszékének vezetője például kijelentette, hogy nem ért egyet a felterjesztéssel. „Az nem megoldás, hogy szüneteltessék az alkalmazott nyelvészeti tanszékét. Maradjon meg! Ami pedig a felosztást illeti: az

egy nyelv – egy tanszék

elv megtámadhatatlan, viszont nehéz lenne az oktatás és számonkérés egységét biztosítani, ami eddig a tanszékvezető feladata volt.

Szót kért ezek után Hegedüs József is. Érzése szerint Kovács Ferenc úgy fogalmazott, mintha ezt az intézeti kudarcot rá akarta volna hárítani. Holott az történt, hogy minden rektor ezen a tanszéken akarta megmutatni az erejét. Ez pszichikailag, emberileg igen erősen hatott rá. „Az igaz, hogy a rotáció nem úgy sikerült, ahogy kellett volna; az én hibám ebben annyi, hogy én csak engedtem bizonyos befolyásoknak.” Kovács Ferencsel szemben azt hangoztatta, hogy ezen a tanszéken nem csak módszertani munkáról, tevékenységről volt szó, s nem csak erről kell, hogy szó legyen.

Forgách Tibor, a korábbi dékán szerint, reális az a veszély, hogy bárki úgy járhat a Nyelvi Intézetben, mint Hegedüs József, ugyanis változatlanul léteznek és dolgoznak olyan erők, amik nehezítik az intézet munkáját.

Molnár László, a piackutató tanszék vezetője annak az

óhajának adott hangot, hogy szeretné megismerni a szervezeti felépítésről szóló többi variánst is. Ugyanakkor azt javasolta, hogy igazgatóhelyetteseket nevezzenek ki az intézetben.

Kollarik Amália leszögezte, hogy a személyi ügyek nem a mostani kari tanács hatáskörébe tartoznak, egyben javasolta a kari pártvezetőségnek, hogy közösen értékeljék a Nyelvi Intézet vezetőinek munkáját.

Végül

három alternatívát

bocsátott a kari tanács elé szavazásra: minden marad úgy, ahogy eddig volt, vagyis semmi változás nem lesz a szervezeti felépítésben (ez egy szavazatot kapott), vagy elfogadják az előterjesztést, vagyis a nyugati nyelvek tanszékét három homogén egységre bontják és átmenetileg, körülbelül egy évig szüneteltetik az alkalmazott nyelvészeti tanszékét, az időszak alatt kidolgozzák a jelenlegi helyzetnek megfelelően a tanszék feladatát (erre hatan szavaztak), vagy pedig a felosztás mellett az alkalmazott nyelvészeti tanszékét nem szüneteltetik, hanem tovább működtesik (nyolcan voksoltak erre).

Az előterjesztés végül is ilyen formában kerül majd az egyetemi tanács elé.

Mindehhez már csak egy ténynek a közlése kívánczik: az átszervezés előkészítésén a Nyelvi Intézet vezető munkatársai tavaly szeptember óta dolgoznak.

★

A kereskedelmi kar tanácsa egyébként február 24-én megtárgyalta még a szakmai gyakorlat jelenlegi rendjének hatékonysága javításának lehetőségeit, a szerződéses munkák helyzetét, a kar első félévi vizsgatapasztalatait, valamint javaslatot tett egyetemi docensi címek adományozására.

B. L.

Vita a Nyelvi Intézet szervezeti felépítéséről

[Taróczy Balázst](#) aligha kell bemutatni az olvasóknak. Tavaly védte meg diplomáját egyetemünkön, legújabbán pedig az NSZK-beli szerződés váltott ki különös érdeklődést a szimpatikus teniszező iránt.

Taróczy Balázs

Közgazdász. [1981. 4. sz.](#)

Állásfoglalás a Közgazdász munkájával kapcsolatban. A párt-vb március 13-án megtárgyalta a Közgazdász egyetemi lap munkáját. A vita alapján született állásfoglalást ezúttal ismertetjük: A lap a beszámolási időszakban tevékenységét a felsőbb és az egyetemi pártfórumok határozataival összhangban folytatta. A párt elvi irányításának megfelelően és politikájával összhangban arra törekedett, hogy segítője legyen a párt, - a KISZ és az állami vezetésnek feladataik teljesítésében. A Közgazdász munkájáról összefoglalóan megállapítható, hogy az elmúlt öt esztendőben sokrétű és hasznos tevékenységet fejtett ki. A lap színvonala tovább emelkedett, politikai és világnézeti nevelő funkciót tölt be. Korábbi párthatározatainknak megfelelően előrelépett a hallgatók körében jelentkező politikai és ideológiai problémák feltárásában és törekedett azok megválaszolására. [] Változatlanul fontos feladata a lapnak egyetemünkön a mozgalmi élet (párt- KISZ-szakszervezt) eredményeinek a széleskörű ismertetése, a problémák konstruktív és kritikus feltárása, a feladatok megoldására és végrehajtására való mozgósítás és az azokban való közreműködés. A lap adjon továbbra is széleskörű tájékoztatást az egyetem egész életéről, legyen egyetemünkön a szocialista demokrácia fóruma, vegyen részt az egyetemi politika formálásában.

Közgazdász. [1981. 7. sz.](#)

Gém Erzsébet. A XV. OTDK marxizmus-leninizmus szekción Pozsgay Imre művelődési miniszter bevezető előadása. [] Nem sikerült még megoldanunk gazdaságunk két nagy problémáját: a gazdaságosság növelését és az állami szubvenciók megszüntetését. Ennek is — és korábbi hibáinknak is — a következménye, hogy a munkások százezreiben olyan gondolatok rögződnek, miszerint ők az eredménytelenség oldalán állnak, és vesztesnek érzik magukat éveken, évtizedeken keresztül. [] A gazdasági, politikai és tudati szférákban megjelenő ellentmondások keletkezésének egybeesése problémákhoz vezet a politika terén, vitássá, kérdéssé teszik a politikai intézményrendszer bizonyos elemeinek működését.

Puskás L Tamás. Mi is fájdalommal értesültünk róla, hogy [Puskás L. Tamás](#), a Magyar Nemzet rovatvezető-helyettese 39 éves korában elhunyt. Egyetemünk hallgatója volt, és tanulmányai ideje alatt a Közgazdász hűséges diákmunkatársa. Tanulmányi, közéleti, humoros cikkei egy évtized távlatából is értékesek.

Közgazdász. [1981. 8. sz.](#)

Az idén Rudas László-díjat kapott [Balaton Károly](#) és [Dobák Miklós](#) „Mennyiségi és minőségi módszereit az empirikus szervezetkutatásban” című tanulmánya. Mindketten az ipari üzemszervezés tanszék fiatal oktatói.

Közgazdász. [1981. 9. sz.](#)

Komlósi Jenő az új gazdasági főigazgató.

Beszélgetés [Horn Gáborral](#). [] — Meghatározó volt az életemben a Farkas Péterrel való találkozás és nagy hatással volt rám Hild Márta és Harmath Zsigmond. [] Mindenki tudja, hogy a tanár A-sokat nem az egyetem legjobb pg-tanárai oktatják, és ez így van, amióta a világ világ és így is marad, az általunk csapott botrányok sem értek ez ügyben semmit. Ez az egyetem egésze szempontjából lehet, hogy másodlagos, de az egész ottani helyzetre nagyon jellemző.

Horn Gábor

Kitüntetett oktatónk. Ma is visszajárnak a diákjai. Gáspár László a munkaéremrend ezüst fokozata kitüntetést kapta meg. [] Egyik kollégája szerint népszerű ember, s ezt a népszerűséget nem felszíni megnyilvánulások jelentik, s hozzák neki. Munkatársai, s diákjai is adnak a szavára. Sok tanítványa — ahogy ő mondja, évfolyamonként 10-12 százalék — kisebb-nagyobb rendszerességgel visszajár hozzá. Szakmai tanácsért, baráti szóért. Munkájának, többek között, ez ad értelmet, és ebben leli az örömet is. [] Gáspár László 1952 óta tanít - egyetemünkön. A metamatika tanszék egyik legrégebbi oktatója. Pedagógiai főiskolát végzett, matematika-kémia szakon, 1956-tól pedig ELTE-diplomája is van.

Gáspár László

Közgazdász. [1981. 10. sz.](#)

Az egyetem oktatóit és dolgozóit köszöntötték június 5-én a tanácssteremben a pedagógusnap alkalmából. Bánffy György színművész szavalata után Dobrovits Iván rektorhelyettes mondott rövid pohárköszöntőt. Ezután Adám László, a KISZ-bizottság titkára, a diákok nevében fejezte ki köszönetét az oktatóknak. Végezetül Csizmadia Ernő rektor kitüntetésekkel adta át.

Kiváló Munkáért kitüntetésben részesültek a következők: Kiss Imre, Forgó Ferenc, Mandel Miklós, Baricz Rezső, Sőrés János, Kővári György, Skodnik László, Török György, Lőrincz Alajosné, Bereczki Gáborné, Szép Anikó, Kolozsi Mária, Banka Tibor, Zelezskó István és Bajnógel József.

Miniszeri Dicséretben részesült: Szilávikné dr. Hajba Éva, Vajda Lajos, Kulifai József, Illés Józsefné, Banka Pálné és Csanádi Ferenc.

Apáczai Csere János díjat kapott: Berend T. Iván. Több mint negyvenen kaptak jutalmat a TDK-val kapcsolatos munkáért, közülük különösen kiemelte a rektor Liener Péter tevékenységét, valamint Varsányi Istvánné, Laukó Erzsébet és Matheisz Erzsébet munkáját. A SZOT által adományozott Szakszervezeti Munkáért kitüntetés ezüst fokozatát kapta Berkes Sándorné.

Fotó: Korpics Mirkó

Pedagógus nap. Kitüntetések

Közgazdász. [1981. 11. sz.](#)

Anyagi támogatás. Népköztársasági ösztöndíj. Pályázat alapján a III. és IV. évfolyamos hallgató kaphatja. Havonta 1200 Ft. Feltételei: Két féléven át 4,5 feletti átlagos tanulmányi eredmény. Legalább egy — a képzési cél szempontjából jelentős — tantárgyból tudása kimagasló, tanulmányi fegyelme példás, tudományos diákkörben eredményes munkát folytat, ideológiai, politikai fejlődése példamutató, a társadalmi munkából tevékenyen kiveszi részét és egész magatartásával bizonyítja hűségét népköztársaságunk, dolgozó népünk iránt.

Kategória	Egy családra jutó havi jövedelem	Szociális támogatás
I.	900 Ft alatt	havi 400-600 Ft
II.	901-1250 Ft	havi 300-500 Ft
III.	1251-1600 Ft	havi 150-350 Ft
IV.	1601-2200 Ft	havi 100-200 Ft
V.	2201-3200 Ft	
VI.	3200 Ft felett	

	Egy családtagra eső jövedelem alapján				
	I. 0-900	II. 901-1250	III. 1251-1600	IV. 1601-2200	V. 2201-3200
A. Diákotthoni elhelyezés m. ebéd+vacsora	190	240	390	640	840
B. Diákotthoni elh. nélkül					
ebéd pesti	114	150	210	315	390
ebéd, vacsora vidéki	204	270	375	555	675
Rendszeres pénz támogat.	400-600	300-500	150-350	100-200	-

Vizsgaeredmény	1 főre tervezhető havi ösztöndíj
4,51-5,00	475
4,00-4,50	325
3,51-3,99	250

Szociális támogatások és ösztöndíjak

Közgazdász. [1981. 12. sz.](#)

Elhunyt [Radó Sándor](#). (1899-1981) Nagy megrendüléssel fogadtuk a hírt, hogy elhunyt dr. Radó Sándor, aki egyetemünkön 1958—66 között a gazdaságföldrajz tanszék tanszékvezető egyetemi tanára volt, és hosszú időn keresztül a magyar polgári kartográfia irányította. Élete összekapcsolódott a nemzetközi munkásmozgalommal és a tudománnyal. Az 1919- es proletárhatalom védelmét, mint katona szolgálta, majd emigrációba vonult. Első nagy művéhez, az „Atlasz a Ma és a Holnap”-hoz magától Lenintől kapott személyesen elvi tanácsokat. 1923-tól fontos feladatot látott el, mint a szovjet hadsereg hírszerzője, majd a második világháború alatt Genfből irányított egy a fasiszta Németországban dolgozó hálózatot. Értékes információi nagy jelentőségűek voltak a szovjet legfelsőbb hadvezetés döntéseéhez. E tevékenységét összefoglaló munkáját a „Dóra jelenti”-t eddig 23 nyelven adták ki.

Jó, ha tudod:

Jó, ha tudod

Egyetemünk rektora, dr. Csizmadia Ernő akadémikus, az agrár közgazdasági tanszék egyetemi tanára. A közgazdasági egyetem pártbizottságának titkára, dr. Szarvas László, a tudományos szocializmus tanszék adjunktusa. A szak-szervezeti bizottság titkára Selmec Lajos, az áruforgalmi tanszék tanszékvezető docense. A közgazd KISZ-bizottságának titkára Ádám László.

Oktatási rektorhelyettesünk dr. Szuhay Miklós, a gazdaságtörténeti tanszék professzora, a tudományos rektorhelyettes dr. Palánkai Tibor, a világgazdaság tanszék docense, és rekonstrukció rektorhelyettes dr. Dobrovits Iván, a pénzügyi tanszék docense.

Az általános kar dékánja dr. Pál Lászlóné, a pénzügyi tanszék docense, az ipari kar dékánja dr. Csáki Csaba, az agrárközgazdasági tanszék docense, a kereskedelmi karé pedig dr. Kollarik Amália, a gazdaságföldrajz tanszék docense. Az első évesek dékánhelyettese dr. Halmi Erzsébet, a Matematika és Számítástudományi Intézet docense.

dr. Csizmadia Ernő

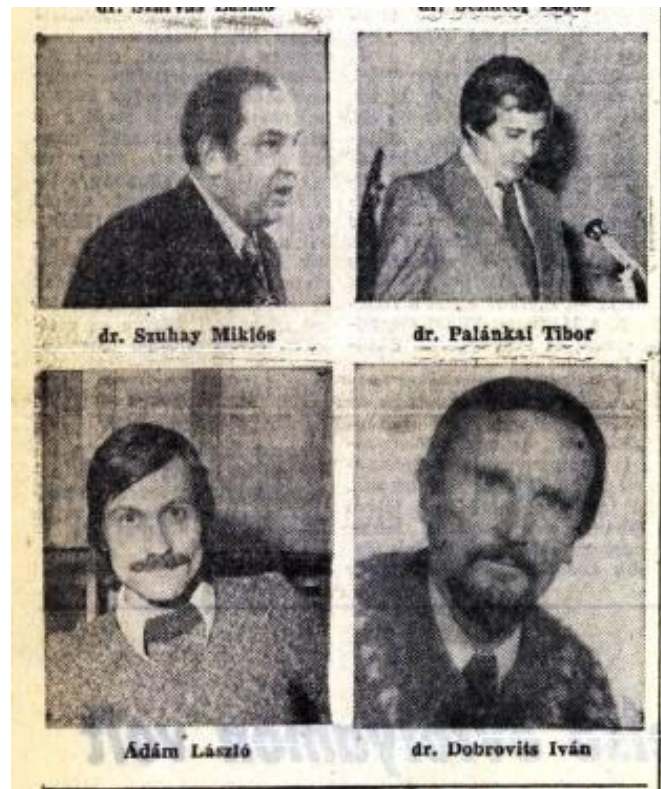

dr. Szarvas László

dr. Selmec Lajos

Az MKKE vezetői 1981-ben

Közgazdász. [1981. 13. sz.](#)

Pártbizottsági értekezlet. Felmentések és kinevezések

Közgazdász. [1981. 14. sz.](#)

Rektori határozat a Társadalomelméleti Kollégium létesítéséről. Igazgatója Bihari Péter.

Megalakult a Közép- és Kelet-Európa Kutatási Központ, vezetője Berend T. Iván egyetemi tanár.

1979. év									1980. év								
alapszám /havi/ oktató alkalm. fizikai			jutalom, másod-mellék, egyéb oktató alkalm. fizikai /havi			egy főre jutó átlaga oktató alkalm. fizikai			alapszám /havi/ oktató alkalm. fizikai			jutalom, másod egyéb okt. alkalm. fizikai					
13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.			
2.919	2.780	-	637	926	-	4.127	3.713	-	3.194	2.891	-	635	822	-			
2.868	2.348	2.450	1.451	653	3.434	6.133	4.266	6.588	3.322	2.700	2.950	2.629	1.095	3.638			
2.655	2.744	-	621	365	-	3.732	3.324	-	3.060	2.829	-	603	431	-			
-	2.856	-	-	327	-	-	3.652	4.450	-	3.155	4.200	-	496	125			
-	2.877	-	-	202	-	-	3.224	3.310	-	2.907	3.250	-	237	44			
-	2.807	2.730	-	546	481	-	3.883	4.455	-	2.980	3.250	-	727	924			

Oktatói fizetések 1979/80

Közgazdász. [1981. 16. sz.](#)

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem nyilvános egyetemi tanácsülésen tiszteletbeli doktorrá avatja [Wassily Leontief](#) professzort 1981. november 2-án délelőtt 10 órakor a Földes Ferenc Kollégium dísztermében.

— A tavaszi küldöttgyűlések és tanácskozások javaslataiból és szelleméből mennyit vett át a kongresszus, és mennyit nem? — kérdezzük [Szilvász Györgyöt](#), aki közvetlen küldöttünk volt a kongresszuson, és a KISZ KB tagja lett. — Gyakorlatilag minden olyan javaslat elhangzott a kongresszuson, melyet a küldött-értekezletek és az EFIN tanácskozásai felvetettek.

Borsi László. Egyetemünk az ellenforradalomban. Párttitkárok visszaemlékezései. Káplár József, 1956 januártól novemberig töltötte be az egyetemen a párttitkári funkciót, függetlenített állásban. Zentatornyoson született 1928-ban. Kereskedelmi középiskolát végzett Baján, majd a József Nádor Műszaki és Közgazdasági Egyetem Kereskedelmi Karán folytatta tanulmányait. Diplomavédése után a világgazdasági tanszékre került, majd 1957 januártól a külkereskedelmi tanszéken devizakérdésekkel foglalkozott. 1958 és 1962 között a Szovjetunióban járt aspirantúrában, 1963-tól 1977 júliusig pedig a pártközpontban dolgozott. Azóta a Külkereskedelmi Minisztérium a munkahelye; miniszterhelyettes.

Gém Erzsébet. A személyi kultusz. Beszélgetés Kiss Arthur filozófiaprofesszorral.

Népköztársasági ösztöndíjak. Pozsgay Imre miniszter elvtárs az 1981—82-es tanévre az alábbi hallgatók részére adományozott Népköztársasági tanulmányi ösztöndíjat: Kovács Károly, Bába Ágnes, Urbán László, Nádházi Ágnes. Lukács János, Tóth Tamás, Veit József, Winkler Gábor, Kövesdi Mária, Galambos Judit, Muráth Magdolna, Székely István, Török Hilda, Gacsályi Éva, Balogh László, Póka Mária, Karbuczky Imre, Ladányi Éva, Bella Marietta, Miske Margit, Horvai András, Gyarmati Irén, Pál-Szabó Klára, Thiery Henriette, Hegedűs Judit, Sáfárné Csanádi Irén, Vass Marianna, Szabó Gábor Ákos, Feldbauer Károly, Kovács Mária Éva, Lovász Mária, Kácsor József.

Közgazdász. [1981. 17. sz.](#)

Mély megrendüléssel és fájdalommal tudatjuk, hogy Ferencz László elvtárs, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem számviteli tanszékének vezetője, életének 60. évében, 1981. november 3-án elhunyt. Hamvasztás előtti búcsúztatása 1981. november 13-án 15 órakor lesz a Farkasréti temetőben.

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Tanácsa MKKE Számviteli Tanszék.

Közgazdász. [1981. 18. sz.](#)

A párt újjászervezése egyetemünkön. Párttitkárok visszaemlékezései. Kalászt Lajost 1956. november 26—29. közötti időpontban választották meg az újjáalakult Magyar Szocialista Munkáspárt egyetemi intéző bizottságának elnökévé. Másfél évig töltötte be ezt a feladatkört.

Fáris Péter. Mi a SZIMPO ? Beszélgetés Megyeri Endre professzorral új találmányáról. [] A SZIMPO, ha a vállalati alkalmazás lehetőségeit tekintjük, az exportkövető árképzés rendszerében működő vállalatok szimultán alakítandó ár-, értékesítés-, nyereségpolitikájának megalapozásához kíván elemző számítások rendszerével és heurisztikus programozási eljárásokkal támogatást nyújtani. [] — Mikor és hol készült el a számítógépes program? — Alkotói szabadságom után egyetemünk két fiatal oktatóját. Halász Gézát és Gábor Andrást kértem fel a számítógépes program elkészítésére. Ezt ők szeptemberre nagy hozzáértéssel Fortran nyelven el is készítették. [] Elsőnek a Pécsi Bőrgyár vezette be.

(1980-tól 1989-ig a Pécsi Bőrgyár árprognosztikai szakértője voltam és Én javasoltam, hogy Megyeri Endre találmányát vegyék meg. Meghívtam Megyeri Endrét, hogy tartson előadást Pécsen az Egyetemen a SZIMPO-ról. S. B.)

Közgazdász. [1981. 19. sz.](#)

Új KISZ-titkár egyetemünkön. A KISZ-bizottság november 26-i ülésén a sorkatonai szolgálatra bevonuló Ádám László helyett [Szilvássy Györgyöt](#) bízta meg a titkári teendők ellátásával.

1981. december 31-én bemutatják a „Koncert” című filmet. A film főszereplői az 1973 előtti Illés, a Fonográf, valamint a Tolcsvay együttes és Koncz Zsuzsa. A film rendezője [Koltay Gábor](#).

Közgazdász. [1981. 20. sz.](#)

Nagyító alatt az ideológiai tárgyak oktatása. [] A filozófia tanszéket három vezető oktató, Kiss Arthur, Marton Imre és Gondi József képviselte, a tudományos szocializmust Poller Imre, az elmélettörténetet Hild Márta. A polgárd. tanszék részéről nem jelent meg senki — vajon miért nem? [] A véleményfrontok viszonylag hamar láthatóvá váltak. A jelenlevő hallgatók általában színvonalatlannak és hatástalannak ítélték az ideológiai tárgyak oktatását. A jegyzetek jelentős része filozófiából nemcsak „sommás”, hanem egyszerűen elavult — mondta Oláh László. — A tananyagban nem, vagy alig kapunk választ a mai valóság számtalan kérdésére. sőt, néhol a valóságnak ellentmondani látszó tételeket tanítanak nekünk ... Többen is megjegyezték. hogy az ideológiai tárgyak nem mutatnak egyértelmű irányt a társadalmi fejlődésre, illetve amit mondanak, az általában eltér attól, amerre a tényleges események haladnak. [] Az oktatói reagálások, a „sommásnak” tűnő értékelések visszautasításán túl („elfogadhatatlan az általánosítás, úgy beállítani a helyzetet, mintha a tanárok általában nem akarnának bizonyos kérdésekre válaszolni, ez nemcsak valótlan állítás, hanem felelőtlenség is!” — jegyezte meg Gondi József.) Elsősorban a hallgatók igénytelenségére és felkészületlenségére hívták fel a figyelmet. Tizenkét éven át tanulnak matematikát az egyetemre bekerülők, mégis halomra buknak az első félév végén, mert állítólag nincs meg az alapjuk — mondta Kiss Arthur. — Ideológiai tárgyakat pedig még csak nem is tanulnak ... Többségükönél elképesztően nagy a szakadék az ismeretszintjük és a tanítandók között.

Közgazdász. [1982. 4. sz.](#)

A KISZ megalakulása egyetemünkön. Beszélgetés Kövesi Tiborral. Az MSZMP Ideiglenes Központi Bizottsága 1957. március 11 -én határozatot hozott a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség megalakítására. 1957 februárjában, az országos alapítást megelőzve az egyetemek között elsőként a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen alakult meg a KISZ. A megalakulás körülményeiről Kövesi Tibort kérdeztük,

aki végzős közgazdászhallgatóként vett részt az alapításban. Ezt követően 1958—59-ben az egyetemi KISZ-bizottság titkára volt, 1958—65. között egyetemünk politikai gazdaságtan tanszékén dolgozott. Jelenleg az MSZMP Politikai Főiskolája politikai gazdaságtan tanszékének oktatója.

Az Elnöki Tanács a Szocialista Magyarországért Érdemérmet adományozta dr. Neményi Istvánnak, egyetemünk professzorának, nyugállományba vonulása alkalmából.

Negyvenkét éves korában súlyos betegség következtében elhunyt Kampis Péter író, újságíró, a pécsi egyetemek lapjának, az Universitasnak a szerkesztője.

Közgazdász. [1982. 5. sz.](#)

Kitüntetett oktatónk. Portré Kovács Géza professzorról. Kovács Géza egyetemi tanárnak a Munka Érdemrend arany fokozatát adományozta a Minisztertanács, felszabadulásunk 37. évfordulóján. [] — Egyetemi hallgatói éveim maradandó emlékei közé tartozik, hogy abban az időben olyan professzorok voltak az egyetemen, mint [Rudas László](#), [Fülei-Szántó Endre](#), [Pach Zsigmond Pál](#), [Nagy Tamás](#), [Berei Andor](#), [Haász Árpád](#), [Antos István](#), [Nagy Imre](#), [Vajda Imre](#), Kuntner Róbert. Gyakran elgondolom, hogy mennyire változatos életutakat jártak végig és életútjaik nem mindig voltak párhuzamosak, esetenként keresztezték vagy legalábbis keresztezhettek is egymást.

(Kovács Géza visszaemlékezésében figyelemre méltó és bátorságára vall, hogy említi Fülei-Szántó Endre jogász nevét, akit 1950-ben kényszernyugdíjaztak, majd 1951-ben kitelepítették családjával együtt, majd bebörtönézték és csak 1956-ban szabadult. De ennél is fontosabb, hogy Nagy Imre 1958-ban kivégzett miniszterelnököt is említi, aki neves tanára volt. 1982-ben még az 1956-os forradalom ellenforradalom volt. Itt említem személyes élményemet, 1986-ban adtam be MTA doktori értekezésemet, címe: Gazdasági hullámlázás prognosztizálása. (Konjunktúraelemzés- és prognosztizálás matematikai, statisztikai módszerekkel) Tudományterület: Ökonometria. Igazoltam, hogy a szocialista országok idősoraiban is kimutathatóak a [Kondratyjev](#) féle 45-60 éves hosszú ciklusok, sőt 50 %-ban 10 évvel követik a tőkés országok hosszú ciklusait. Ez azt jelentette, hogy 1979 után 1989-ben várható a válság a szocialista országokban. A vizsgált idősorokban az utolsó év 1980 volt. Kondratyjevét több társával együtt 1938-ban kivégezték és rehabilitálásuk 1987 július 16-án történt meg. Kovács Géza már 1986-ban elkészítette disszertációmát támogató véleményét, de védésemre csak 1988-ban került sor, amikor Kondratyjev rehabilitálása után a másik két opponensem, [Berend Iván \(közgazdász\)](#) és Pilis Pál is megírta támogató véleményét. S. B.)

Az „olasz káosz” a hétköznapiakban. Beszélgetés Ferenczi Tibor egyetemi docenssel, aki 8 hónapos tanulmányúton volt Olaszországban, Rómában.

Közgazdász. [1982. 7. sz.](#)

Mi a vélemény a PG tankönyvről. A tanácssteremben zajlott le az új négykötetes politikai gazdaságtan jegyzet plenáris vitája április 16-án. A három opponensi vélemény ismertetésén kívül (dr. Sipos Aladár, dr. Kozma Ferenc, dr. Rozgonyi József), 21-en szóltak hozzá, így igazán maratoni vitának lehettünk szemtanúi reggel 9 órától este fél 8-ig; 120-an kezdtük, 40-en maradtunk. Palánkai Tibor rektorhelyettes, a vita vezetője üdvözölte a résztvevőket, majd arra utalt, hogy a vita elsődleges célja a szerkezeti, a lényeges tartalmi újdonságok — vagy hiányosságok — és az oktathatóság szempontjából történő „ítélkezés”. [] Az I. kötet legfőbb jellemzője, hogy érthetetlen. Nyilas József egyetemi tanár (a világgazdaságtan tanszék vezetője) felszólalásában azt fejtegette, hogy míg a korábbi tankönyvek logikusak, viszonylag könnyen követhetők, addig a szóban forgó tananyag nem vonzó a diákok számára. [] Kiss János, a Rajk László Szakkollégium

képviselője utalt arra, hogy az új tankönyv bizonyos mértékben „rehabilitálja” a tőkés gazdaságot, például a profitráta süllyedő irányzata dogmájának revíziójában. A III. kötet legfontosabb problémája a — hozzá-
szólók szerint — még mindig az, hogy túl sok benne az ideológia. Nagy Tamás szerint a legfőbb kérdések:
az anyag nem tisztázza pontosan a kapitalizmus és a létező szocializmus közötti azonosságokat és különbségeket; még mindig hajlik egy elvont, egy elgondolt szocializmus leírására elkenve a létező problémákat;
végül speciális helyzeti sajátosságokat háttérbe szorítva, általános vonásokat próbál megfogalmazni. Nagy
Tamás az állításait konkrét példákkal támasztotta alá.

A TDK díjnyertesei

A Tudományos Diákköri Konferencia ez évi rendezvényének záróülésére, s egyben az ünnepélyes díjkiosztásra április 16-án került sor. Jelen volt a TDK-tanács elnöke, Máriás Antal és titkára, Nagy Gyula.

A KISZ KB gazdaságpolitikai kutatócsoportja által felajánlott díjakat B. Kiss Tamás, a Fűzi Gábor, Rózsa Iván, Zoltán Gabriella trió, valamint Szilvási Jolana kapta.

A szekelgyőzteseknek Palánky Tibor rektorhelyettes adta át a díjakat.

TUDOMÁNYELMÉLET ÉS MÓDSZERTAN SZEKCIÓ: első díjat nem adtak ki, II. Borbély László (IV. tanár A) és Kőnczei György (V. külgazd.), a III. díj is megosztott: Kiss János (IV. tanár A), illetve Zsolnai László.

ELMÉLET-ÉS GAZDASÁGTÖRTÉNET SZEKCIÓ: első díj itt sincs, viszont van két II. helyezett: Szmiček Sándor (IV. terv. gazd.), valamint Rozsnyói Pál (IV. pénzügy). Két különdíj is gazdára talált: Zsáky Mátyas (IV. pénzügy) és Körösnéyi András (IV. pénzügy).

SZERVEZETELÉLMÉZÉS SZEKCIÓ: I. Bakacsi Gyula (III. ipar), II. Adorján Csaba (IV. ipar), III. Balvó László (IV. ipar), illetve Verbó Sándor (IV. ipar). Különdíj: Branyiczki Imre (III. agrár).

GAZDASÁGPOLITIKA SZEKCIÓ: I. Laub Ágota (IV. pénzügy), II. Nádházi Ágnes (IV. tervgazd.), III. Kinczer Éva—Türei Sándor (IV. pénzügy) szerzőpár. Két különdíj: Kinczer Éva, illetve egy trió: Györi István, Lili Róbert, Tétényi Tamás (III. terv. gazd.).

PÉNZÜGY SZEKCIÓ: I. Orosz Éva—Márton János (IV. pénzügy), a változatosság kedvéért itt II. díjat nem adtak ki, ellenben van két III. helyezett, mégpedig Markovits Gábor (IV. pénzügy), valamint Pál-Szabó Klára (IV. pénzügy).

MATEMATIKAI ÉS STATISZTIKAI MÓDSZEREK SZEKCIÓ: I. Velt József (V. tanár B), II. Ivanos János—Kácsor József (III. terv. gazd.), A III. díj helyett két különdíjat osztottak ki: Kovács Károly (V. tanár B) és Fluck Zsuzsa (IV. terv. gazd.).

VILÁGGAZDASÁG SZEKCIÓ: I. Fekete Károly—Kerecsi Tibor (III. külgazd.), II. Kalotay Kálmán (IV. külgazd.), III. Várdi Péter (IV. külgazd.).

KÜLGAZDASÁGI SZEKCIÓ: I. Magyar Éva—Pap Zoltán (IV. külgazd.), II. Tóth Zsuzsa (V. külgazd.) különdíjak: Sipos Katalin—Igaz Zoltán (IV. pénzügy-külgazd.) és Kelemen Ágnes (III. külgazd.).

POLITOLÓGIA SZEKCIÓ: egy I. díj és egy különdíj, előbbi Stark Tamásé (IV. nemzetközli), utóbbi Karbuczy Imréné (IV. nemzetközli).

VÁLLALATI GAZDÁLKODÁS SZEKCIÓ: I. Szmolinka Rezső (III. ipar), II. Révész Tamás (IV. tervgazd.), különdíjak: Dede Tibor (IV. agrár), Balogh Irén—Lukács János (IV. tanár B.).

SZOCIOLÓGIA SZEKCIÓ: I. Gém Erzsébet—Türei Sándor (IV. pénzügy), II. Szilvási Jolana (IV. pénzügy), III. B. Kiss Tamás (IV. áruforg.), különdíjak: Boda Dorottya (III. pénzügy).

TELEPÜLES- ÉS KÖZLEKEDÉSPOLITIKAI SZEKCIÓ: első díj nincs, van viszont második helyezett: Krause István (II. agrár), III. Lakatos István (IV. ipar), különdíjak: Tamás Tibor—Pákozdi István (II. tanár A—III. közli.) és Moldvai Viktor (IV. közli.).

MUNKATUDOMÁNY SZEKCIÓ: I. Ladányi Éva (III. pénzügy), II. díj nincs ezzel szemben két III. helyezett van: Horváth Ágota (IV. agrár) és Sipos Katalin (IV. pénzügy).

A TDK konferencia eredményei, 1981/82-es tanév

Közgazdász. [1982. 8. sz.](#)

Molnár Gabriella. Totális, szakszerű, érdekekre alapozott reformot! [Bihari Mihályt](#), a Művelődési Minisztérium főosztályvezetőjét hívta meg képzéskorszerűsítési vitára az ipar kar pártalapszervezete. Egynéhány diák és jó néhány oktató hallgatta meg a reformmenedzselő előadást. [] Vitaindítója során Bihari Mihály a magyar felsőoktatás általános társadalmi jellemzőit is elemezte: A magyar felsőoktatás deklaráltan tömegképzés, ám a 18—22 éves korosztálynak még egytizedét sem oktatja nappali tagozaton, s ezzel Európában az utolsó előtti helyre szorul. (A megfelelő adat pl. Japánban 50 százalék, a SzU-ban 21 százalék).

Közgazdász. [1982.10. sz.](#)

Rózsa Iván. „Engem alapvetően a tudomány érdekel...” Beszélgetés [Sárközy Tamással](#).

Közgazdász. [1982.11. sz.](#)

ka- tegó- ria	Egy családtagra jutó havi jöve- delem	Rendszeres pénzbeni támogatás havi ösz- szege
I.	1100 Ft alatt	600-800 Ft
II.	1101-1500 Ft	400-600 Ft
III.	1501-2000 Ft	300-500 Ft
IV.	2001-2700 Ft	200-300 Ft
V.	2701-3700 Ft	
VI.	3700 Ft felett	

1. sz. táblázat

Jövedelem- kategória	A hallgató diákoktho- ban lakik		A hallgató nem lakik diákoktho- ban és kedvezményes			
	lakás étkezés		ebéd vacsora juttatásban részesül f o r i n t			
	havi Ft		havi	napi	havi	napi
I.	-	210	120	4,00	90	3,00
II.	80	270	150	5,00	120	4,00
III.	125	375	210	7,00	165	5,50
IV.	245	555	315	10,50	240	8,00
V.-VI./általában/	600	675	390	13,00	285	9,50
V.-VI./testnev. szakon/	600	972	429	14,30	384	12,80

2. sz. táblázat

Vizsgaeredmény	Összeg	vagy:	Összeg	vagy:	Összeg
4,51 - 5,00	400-1.000 Ft		500-1.100 Ft		600-1.200 Ft
4,00 - 4,50	300- 700 Ft		400- 700 Ft		400- 800 Ft
3,51 - 3,99	250- 500 Ft		200- 500 Ft		-
3,00 - 3,50	200- 400 Ft		-		-

3. sz. táblázat

Hallgatói támogatások 1982-ben

Közgazdász. [1982.12. sz.](#)

Kinevezések

Az 1982. július 1-ével kinevezésre került oktatók névsora:

Egyetemi tanárok:

dr. Páli Lászlóné (szoc. Pü. tsz.) dr. Palánkai Tibor (világ. gazdasági tsz.) dr. Csáki Csaba (mezőgazdaság közgazdaságtana tsz.) Sántha Istvánné (ipargazdaságtan tsz.) Gergely István másodállású (ipargazdaságtan tsz.)

Egyetemi docensek:

Gyenes Antal (szociológia tsz.) Mihály Albert (filozófia

tsz.) dr. Chikán Attila (Mat. és Számítástud. Intézet) Illés Mária dr. (ipargazdaságtan tsz.) Kovács Ferenc dr. (közlekedési tsz.) dr. Szikinger István (statisztika tsz.) dr. Baricz Rezső (számviteli tsz.) dr. Szegvári Iván (külkereskedelmi tsz.) dr. Ódó László Német Nyelvi Intézeti tanszék) Máté Jakab (Orosz Nyelvi Intézet tanszék) dr. Takács Zsuzsa (Újlatin Intézeti tanszék) dr. Molnár Judit (Német Nyelvi Intézeti tanszék)

Kinevezések 1982-ben

Az egyetem vezető szervei: az egyetemi párt-vb, a rektori tanács, a szakszervezeti bizottság és a KISZ-bizottság a tanévnyitás előtt együttes ülésen tárgyalta meg az új tanév feladatait, egyeztetve az egyes testületek terveit. [] A nyáron megválasztott új pártbizottsági titkár Selmeci Lajos, agit-prop. feladatot kapott: Szarvas László, Gyenge Zoltán és Matheisz Erzsébet, szervező titkára Hardi László, pártépítési felelőse Párizs Lajos, oktatás-tudománypolitikai felelős Kerékgyártó Györgyné, tömegszervezeti felelős Huszár Ernő és ifjúságpolitikai felelős Dobák Miklós. [] A szakszervezeti bizottság elnöke Szép Jenő, a titkári teendőket — Selmeci elvtárs kiválásával — ideiglenesen Baricz Rezső bér-és munkaügyi felelős látja el. Bak Zsófia a kulturális, ifjúsági és sportreszortért, Balázs Géza, az üdülési reszortért, Karbuczky Károlyné, a szociálpolitikai reszortért, Kostyálné Sebestyén Mária a nőpolitikái reszortért, Mihály Albert az agitációs és propaganda-reszortért, Szakács Sándor az oktatás- és tudománypolitikai reszortért, Szerletics József a gazdasági ügyekért felel, és Banka Pálné reszort nélkül tagja a testületnek. [] A KISZ-bizottság összetétele április óta változatlan: Szilvássy György titkár, Csanádi Péter titkárhelyettes, B. Kiss Tamás agitációs és propagandatitkár, Ladányi Éva oktatási reform felelős, Hajnalka Zsolt tanulmányi felelős, Ferencz Gábor, a hallgatói képviselői rendszer felelőse, Kiss Gábor szociális felelős, Süle Andrea közművelődési felelős, Pethő György kollégiumi felelős, Valló Gábor, Csorna Róbert, Horváth László és Horváth Gyula. A rektori tanács összetétele változatlan: Csizmadia Ernő rektor, Szuhay Miklós, Palánkai Tibor, Dobrovits Iván rektorhelyettesek, Csáki Csaba, Kollarik Amália, Páli László-né dékánok, Selmeci Lajos párttitkár, Szép Jenő szb-elnök, Szilvássy György KISZ- titkár, Komlósi Jenő gazdasági főigazgató, Walleshausen Gyula könyvtár-igazgató és Mózes László, a Közgazdasági Továbbképző Intézet igazgatója.

Új oktatók az egyetemen

Köszöntjük azokat az oktatókat, akik a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen az új tanévben először látnak hozzá az oktató-nevelő tudományos munkához. Új oktatóink: Szegedi Zoltán adjunktus (közlekedési tanszék), Bencze Ildikó adjunktus (orosz tanszék), dr. Gyenes Antal docens (szociológiai tanszék), Könczei György gyakornok (pg. tanszék), Szócs Anna gyakornok (filozófia tanszék), Bíró Zoltán gyakornok (filozófia tanszék), Kardos Tamás gyakornok (orosz tanszék), Bába Ágnes gyakornok (számveteli tanszék), Velt József gyakornok (számveteli tanszék), Kovács Károly gyakornok (statisztika tanszék), Zsolnai László gyakornok (szociológia tanszék), Balogh László gyakornok (pénzügyi tanszék), Virágh Miklós gyakornok (ipargazdaságtan tanszék), Adorján Csaba gyakornok (számveteli tanszék), Varga István tudományos munkatárs (szociológia tanszék), Győri György tanársegéd (angol tanszék), Marjai György tanársegéd (számítástudományi intézet), Vita László adjunktus (statisztika tanszék). Munkájukhoz sok sikert kívánunk!

Három oktatónk vált meg legutóbb az egyetemről: Madarász Gabriella adjunktus (pg tanszék), Károlyi Imréné adjunktus (számveteli tanszék), Vígvári András tanársegéd (pg tanszék).

Brém Ernő

Új oktatók az MKKE-en 1982-ben

Közgazdász. [1982.13. sz.](#)

Évkönyv az egyetemről. Régen várt kiadvány lát napvilágot talán már megjelenésünk idején. Évkönyv készült egyetemünk életének 1980—81—82-es tanévéről. Mint a szerkesztők elmondták, bármennyire is meglepő, az említett időszakban több mint hatvanféle tevékenységi centrum, munkabizottság stb. működött

az egyetemen, összeségében több száz résztvevővel. Ezeket ismerteti majd a kiadvány, néhány szóval bemutatva az itt folyó munkát, érdekesebb eredményeket, és persze az itt dolgozók nevét. Egy kicsit az elmúlt két év tükre lesz ez az évkönyv, amely — gazdagságával — bizonyára még sokakat meglep majd — no lám, mennyi minden történik ezen az egyetemen. A kiadványból előreláthatólag kétezer példány készül. Közgazdász. [1982.14. sz.](#)

Szoboravatás

Bozzay László az egyetem új főmérnöke.
Közgazdász. [1982.15. sz.](#)

Új szb-titkár az egyetemen. A szakszervezeti bizalmiak testülete október 15-i ülésén (pb titkári megbízatására való tekintettel) felmentette dr. Selmeci Lajost szb-titkári funkciója alól és dr. Szigeti Endrét, a Közgazdasági elméletek története tanszék docensét választotta meg a megüresedett pozícióba.

Balaton Károly, Fekete Ferenc. 3 laureata és 3 különdíj a pozsonyi XIII. Nemzetközi Közgazdasági Tudományos Diákköri Konferencián. [] A főszerűben szerzett információk szerint Veit József végzett hallgatónk (a számviteli tanszék gyakornoka) szekciójában első, Magyar Éva és Pap Zoltán közös dolgozata második, Zupcsán Erika pedig harmadik helyezést ért el. Különdíjban részesült: Adorján Csaba, Balogh Irén és Lukács János közös munkája, valamint a Győri —Lilli—Tétényi szerzőhármas dolgozata. Az előadott 8 MKKE pályamű közül végül is 6 díjazásban részesült.

Közgazdász. [1982.16. sz.](#)

Elhunyt Molnár Sándor (1920-1982) a testnevelés tanszék vezetője.
Közgazdász. [1982.17. sz.](#)

Ay János, a statisztikai tanszék docense nemrégiben ENSZ-szakértőként Mozambikban járt.
Közgazdász. [1982. 19.-20. sz.](#)

Az egyetemi tanács új tagjai

Együttműködés Japánnal. Csizmadia Ernő, egyetemünk rektora és Mózes László, a Közgazdász Továbbképző Intézet igazgatója decemberben Japánban jártak és egyetemközi szerződést írtak alá Tokióban. Közgazdász. [1983. 2. sz.](#)

Személyi ügyek az ipari kari tanács napirendién. [] Hozzászólások és vita nélkül többségi szavazással, 1988. június 30-ig javasolta a kar tanácsa Megyeri Endre (ipargazdaságtan tanszék) és Vági Ferenc (agrárközgazdasági tanszék) tanszékvezetői megbízásának meghosszabbítását. Bikics István (technológia tanszék) megbízását hároméves időszakra javasolta meghosszabbítani a kar tanácsa azzal, hogy ez idő alatt tanszékvezető-helyettesi megbízás létesítésével segítsék az utód kinevelését. A közlekedési tanszék jelenlegi vezetője, Barna Gyula nem kérte tanszékvezetői megbízásának meghosszabbítását, így a kar tanácsa Kovács Ferenc docens, tanszékvezetői kinevezésének támogatásáról szavazott, és a javaslatot elfogadta. Ollé Lajos közel három évtizede áll a statisztika tanszék élén; most a kar tanácsa tanszékvezetői megbízásának 1986. június 30-ig történő meghosszabbítását támogatta, szintén azzal az ajánlással, hogy ezalatt az idő alatt oldják meg az utódlás problémáját. Baricz Rezső docens esetében a kar tanácsa a tanszékvezetői megbízás öt éves időtartamra való meghosszabbítását támogatta a szavazás eredményeként.

Közgazdász. [1983. 4. sz.](#)

Karl Marx halálának 100. évfordulója alkalmával egyetemünk aulájában bensőséges hangulatú ünnepség került megrendezésre. Egyetemünk énekkarának szép műsora után a megemlékezés koszorúit az egyetem párt- és állami vezetése nevében Csizmadia Ernő rektor és Selmecsi Lajos a pártbizottság titkára, a kerületi pártbizottság képviselőjében Varga J. László kerületi párttitkár és Szilánk András pb-tag, az egyetemi KISZ

bizottság és hallgatóink nevében Szilvásy György titkár és Hidvéghy Melinda helyezte el Marx szobránál. Beszédet Palánkai Tibor tudományos rektorhelyettes mondott.

A Marx szobor koszorúzása

Áadták az új könyvtárat.
Közgazdász. [1983. 5. sz.](#)

A tanásteremben ünnepeltek (Fotó: Balázs Gusztáv)

Ritka alkalom, hogy az egyetemen így együtt látni oktatók és dolgozók ilyen népes társaságát, mint április 1-én, a tanásteremben. Talán ilyenkor érezni leginkább az együvértartozást is, mert különben ki-ki rohan a munkája után, és gyakran még a szomszédos tanszéken dolgozók sincsenek közvetlen, olykor még ismeretségi viszonyban sem egymással. És a jövőben még inkább egyre nagyobb jelentőséggel lesz az ilyen összejöveteleknek, hiszen a tanszékek nagy többségét a költözködés folytán már nemcsak egy fal, de utcák sora választja el egymástól.

A díszbe öltözött tanásteremben, fehér asztal mellett látta vendégül a szakszervezet az egyetem törzsgárdistáit, akiket meleg szeretettel köszöntött Szép Jenő, a szakszervezeti bizottság elnöke és

Dobrovits Iván rektorhelyettes.

Tisztelet azoknak, akik hosszú évek óta dolgoznak az egyetemen, azoknak, akik a pedagógus hivatást felvállalva a rossz körülmények, a gyakran nem érdemeit közöny ellenére is hűek maradnak munkahelyükhöz, az egyetemhez.

Az ünnepi köszöntőket követően kiosztották a törzsgárda-kitüntetések és a velük járó pénzjutalmakat.

További jó egészséget kívánunk valamennyiüknek!

30 ÉVES TÖRZSGÁRDATAGOK:

Erdei György, Gondi József, Halmai Erzsébet, Hegedűs József, Káplár Józsefné, Mátyás Antal, Pázmánd Emília, Radó László, Varga László, Szántai Kálmán, Vass Lászlóné, Matijka Március, Nagy Ferencné, Varga Ferenc, Ferencz Györgyné, László Imre.

20 ÉVES TÖRZSGÁRDATAGOK:

Bessenyei Lajos, Bauer Ilona, Csáki Csaba, Dévényi Györgyné, Damján Bertalané, Kerékvártó Györgyné, Melega Tiborné, Molnár László, Mélykúti Ferencné, Stark Antal, Tóth Gyula, Vixy István, Szuhay Györgyné, Havas Péterné, Juhász Jánosné, Bognár Ferencné.

15 ÉVES TÖRZSGÁRDATAGOK:

László János, Lantos Imre, Mártás Antal, Marosi Miklós, Módos Gyula, Mihály Istváné, Ozsváld Lászlóné, Paizs János, Alföldi Istvánné, Dénes Magdolna, Nagy István, Chikán Attila, Kovács Sándor, Kovács Ferenc, Holts Józsefné.

10 ÉVES TÖRZSGÁRDATAGOK:

Várkonyi Zsuzsa, Vörös Ferenc, Flumei Attiláné, Gegus Gáborné, Baross Józsefné, Csá-

Szép Jenő szb-elnök köszönti a törzsgárdistákat

nádi Ferenc, Bibók Péterné, Bartoli Ferenc, Molnár Istvánné, Korbai István, Márton Ferenc, Bassola Péter, Bodai Zsuzsa, Vallóné Cs. Mária, Eördögh Miklós, Galló András, Heli János, Kulifai József, Kertész Péterné, Lelkes Ákosné, Proniné M. Edit, Horváth S. Zsuzsa, Sebestyén Lászlóné, Turján Sándor, Tandell Éva, Tóth Ferenc, Tóth Gáborné, Vadász István.

Egy fiatal ünnepelt

Törzsgárda ünnepség. Szép Jenő az szakszervezeti bizottság elnöke köszöntötte a törzsgárda tagokat.

Az első helyezett csapat tagjai Som Emília, Mészáros Irén, Csanakiné Nagy Ilona, Takács István, Orehoczki Bálint, Bakacsi Gyula és Dobi Sándor (2500 forintos pénzjutalom). A második helyezett csapatot Avramcsev Péter, Bakk Anna, Bagossy Sándor, Jánovszki Edit, Karsai Tamás és Krucsó Edit alkotta (1500 forint). A harmadik helyet Pirisi Károly, Lantos Gabriella, Csomor Mariann, Hoffmann József, Szabó Imre, Barina Livia és Vajgel Mária alkotta csapat szerezte meg (1000 forint).

Kovács Sándor, Kiss Gábor. „Vezetés-Szervezés” verseny

Közgazdász. [1983. 7. sz.](#)

Halay Edit. Dr. Csanádi Györgyöt, a jogtudományok professzorát a Munka Érdemrend arany fokozatával tüntették ki felszabadulásunk évfordulóján. [] — Hogy esett a választása annak idején éppen a jogi pályára? — Édesapám szerény keresetű ügyvéd volt. Én már 14-15 éves korom óta rendszeresen házi tanítóskodtam. 1935-ben érettségiztem a Kölcsey reálgymnáziumban és a középiskola utolsó évében a matematika vonzásába kerültem. Második helyezést értem el az országos matematikai versenyen. Felvetődött bennem, hogy matematikus leszek. De akkor csak tanári pályán alkalmaztak matematikust, itt viszont az elhelyezkedés nagyon bizonytalan volt. Mivel családi hátterem nem állt olyan alapon, hogy négy-öt évet ki tudjak böjtölni, ezért a jogi pályát választottam. [] [Szladits Károly](#) az akkori idők legnagyobb magyar polgári jogásza volt. Úgy kerültem hozzá, hogy keresett egy gyors- és gépírnai tudó hallgatót. Én ezeket az ismereteket sportszerűen sajátítottam el, és meglehetősen jól műveltem. Egy alkalommal a 250 szótagos országos versenyt meg is nyertem gyorsírásban, de a gépelésben is a legjobbak közé tartoztam a férfimezőnyben. Egyébként ennek a tudásomnak rengeteg hasznát vettem az életemben. [] — Erre az időszakra esik a Rajk-per, amelynek tudomásunk szerint egyik kirendelt védője volt. — Valóban, [Szőnyi Tibort](#) védtem. Lehetőségem volt vele beszélni, és nekem is azt mondta, mint a tárgyaláson, hogy a vád igaz; arról tanácskoztunk, hogy mit lehet felhozni enyhítő körülményként. Részben ez a beszélgetés, részben a per körülményei velem is elhitették, hogy valós perről van szó. Ezt a mai fiatalok nehezen értik meg — saját gyermekeim is. De ebben az időben — 1949 közepétől — a Rákosi-féle vezetés mögött olyan óriási sikerek állottak, amelyek e vezetés iránt szilárd bizalmat keltettek; a földosztás, a stabilizáció, a gazdasági újjáépítés, tehetséges munkás- és parasztfiatalok megjelenése az egyetemeken. Ilyen körülmények közt számomra — mint olyan sok más ember számára is — elképzelhetetlen volt az az alternatíva, hogy ez a vezetés egy nagy hazugságot játszik le az ország előtt. Az tehát fel sem merült bennem, hogy a vád az utolsó szóig valótlan. Ezek között a korlátok között [Szőnyi Tibort](#), úgy érzem, szakszerűen védtem. Az volt a véleményem, hogy a vele szemben felhozott vádak alapján csak életfogytiglani börtön és nem halálbüntetés szabható ki, és a védelem során erre fektettem a súlyt. Az ítéletet ezért akkor is igazságtalanul súlyosnak tartottam. [] Csak, amikor 1955-ben deklarálva lett, hogy a Rajk-per is hamis volt, tudtam meg a valóságot, ami természetesen igen mélyen megrázott. [] A legbüszkébb mégis arra vagyok, hogy 1973-ban elnyertem a hallgatóktól a „Szerezett Oktatónk” kupát, és nagy öröm számomra, hogy volt hallgatóim részéről is sokszor tapasztalom a ragaszkodás és elismerés jeleit.

Közgazdász. [1983. 8. sz.](#)

Új alternatív tárgy, a szocializmus a mai nemzetközi viszonyok között, vezetője: [Berecz János](#).

Egyetemi demokrácia — képzéskorszerűsítés. Beszélgetés Kovács Sándor kari párttitkárral.

Közgazdász. [1983. 9. sz.](#)

Párttagok köszöntése

Bensőséges ünnepség keretében ünnepelték a pártbizottságon azokat a párttagokat, akik 40-35-30 éve kommunisták. A pártbizottság helyiségében május 18-án Selmeczi Lajos pb-titkár köszöntötte a meghívottakat. Mint mondta, a pártbizottság elhatározta, hogy hagyományt teremt ennek az ünnepségnek a rendszeresítésében. Most azok vannak jelen — mondta —, akiket először köszönt a pártbizottság, akik mögött nagyon sok munka, eredmény és kudarc is van, azonban ne

várjanak a pihenésre, mert a párt továbbra is számít odaadó munkájukra.

A köszöntött elvtársak között volt Kiss Arthur 40 éves párttagságával, Szuhay Miklós, László Imre, Csizmadia Ernő, Molnárné Szűcs Júlia, Ferencz Györgyné, Kovács Ferenc (nyelvi intézet), Rencz Istvánné 35 éves párttagságával és Gondi József, Barna Gyula, Tóth Ferenc, Skodnik László, Szántai Kálmán 30 éves párttagságával.

Lapunk ezúttal köszönti az ünnepelt kommunistákat!

Párttagok köszöntése 1983-ban

Az elsősök új dékánhelyettese Halmai Erzsébet után Szentpéteri Szabolcsné, Máhler Györgyi egyetemi docens.

Megkésett tudósítás a pécsi OTDK-ról

Túl a hosszúra nyúlt egyetemi TDK-n, ahol a nyertések a két évente megrendezésre kerülő országos konferenciára is részvételi jogot szereztek, forgassuk vissza néhány héttel az idő kerekét.

Az idén — április 6-8, között — a Pécsi Janus Pannónius Tudományegyetem Közgazdasági kara rendezte meg a XVI. Országos Tudományos Diákköri Konferencia közgazdasági szekciójának ülését. A háromnapos találkozón közel kétszáz főiskolák és egyetemista vett részt. A házigazdák közül a PSZF-ek, a külker, a belker, a vendéglátóipari és a műszaki főiskolák, az agrártudományi és a mi egyetemünk hallgatói mutatnak be dolgozataikat, kutató munkájuk eddigi eredményeit.

A konferencia megnyitóján Takács Béla egyetemi tanár, a TDK Tanács elnöke beszélt az eddigi TDK-k tapasztalatairól. Majd Vissi Ferenc az Országos Tervhivatal osztályvezetője tartott igen érdekes és izgalmas előadást gazdaságirányításunk aktuális kérdéseiről. Másnap kora délután 14 szekcióban kezdődött meg a munka. Többek kö-

zött gazdaságirányítás; elméleti, gazdaságtörténeti; vállalati gazdálkodási; szervezet, szervezés, érdekeltiség; készletgazdálkodási, marketing, világgazdasági, infrastruktúra, mezőgazdasági szekciók ülészeket másfél napon át.

Egyetemünk 35 dolgozatot nevezett be az országos versenyre, ebből 12-en (többségük már végzett) nem jött el.

Díjakról, helyezésekről nem számolhatok be. Ez volt ugyanis az első olyan szervezésű OTDK, amelyen a korábbi években oly sok vitát, sértődéseket szülő helyezések, jutalmazások elmaradtak. Velük együtt eltűnt az objektívítés hiánya miatti rossz hangulat, az igazságtalanságok okozta bosszúságok, a dolgozatok helyett az intézményeket dicsőítő zsűrizés. Helyette felesleges izgalmtól mentes, baráti légkörű órákat tölthettünk el egymásközt. A bírálatok, hozzászólások senkinek sem tűnhetek köteledésnek, sokkal inkább építő jellegű, a dolgozat, továbbfejlesztése szempontjából megszívlelendő tanácsnak. A szekciók munkájának színvonalából tehát a „tét

nélküliség” semmit sem vont le.

A helyi egyetemisták érdeklődése a konferencia iránt igen alacsony volt. Egyes szekció ülésszakoknál az is előfordult, hogy a szakmai véleményező bizottságon (ez volt a zsűri) és az aznap szereplő hallgatókon kívül más nem is volt jelen. Pedig a szervezők még egy olyan kiadványt is rendelkezésre bocsátottak, ami nemcsak a dolgozatok címeit, bemutatásának helyét és idejét, hanem rövid tartalmát is magába foglalta.

Széles volt a paletta. Készültek tanulmányok árendszerekről, szabályozásokról, bérekről, vállalkozásokról, vezetésről, piacról, sőt a korszerű háború gazdasági hátteréről és más gazdaságpolitikai és irányítási kérdésekről.

A jutalmazásra szánt összegeket a részt vevő főiskolák és egyetemek TDK-tanácsa kapta meg, növelve ezzel a házi konferenciák anyagi keretét.

Az OTDK kulturális programja is igen gazdag volt. A személyi nemzetközi TDK-khoz hasonlóan álláspontadással vehettünk részt az Eszék étteremben, megtekinthettük az

„Arma” balettszoport bemutatóját, illetve Moliere egyik darabját a Pécsi Nemzeti Színházban, sőt „kulturjegy”ünk Pécs egyik mozijába is érvényes volt. Éjszaka pedig DISCO-zenére hozhattuk mozgásba az ülésektől elzibbadt végtagjainkat.

A második nap délutánján sor került egy nyilvános vitára is a TDK-mozgalomról, tevékenységéről, a konferenciáról. Javaslatok hangzottak el itt a színvonalasabb dolgozatok publikálási lehetőségeiről, annak támogatásáról; a felfolvasott dolgozatok differenciálás nélküli anyagi (pl. könyvtalvány) jutalmazásáról; az országos konferencia tavaszi megrendezése helyett késő őszi dátumáról stb.

Összességében elmondható, hogy a pécsi egyetem jó szellemű, sikeres konferenciát szervezett. Kívánnuk, hogy a házi TDK-n az idén és jövőre díjat nyert hallgatók hasonlóan kedvező benyomást szerezzenek majd 1985-ben, a XVII. OTDK-n is, melynek rendezői jogát a budapesti Külkereskedelmi Főiskola kapta meg.

Lukács János

A Pécsi OTDK-ról tudósítás

Közgazdász. 1983. 10. sz.

Elhunyt [Szalai Sándor](#) akadémikus, egyetemünk professzora.

Amerikában jártak. Csizmadia Ernő rektor és Csáki Csaba dékán 1983. április 9—30. között a De Paul és a [Rutgers egyetemek](#) meghívása alapján az Amerikai Egyesült Államokban tartózkodott. Utazásuk célja mindenekelőtt az említett amerikai egyetemek és a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem között már meglevő kapcsolatok elmélyítése, valamint az együttműködést szervezettebb keretekbe foglaló megállapodások részleteinek megbeszélése volt. Utazásuk előkészítésében aktívan közreműködött dr. Tóth Kálmán, egyetemünk munkatársa, aki ösztöndíjjal tartózkodik a Rutgers Egyetemen.

Közgazdász. [1983. 11. sz.](#)

1 sz. táblázat

ka- tegó- ria	Egy családtagra jutó havi jöve- delem	Rendszeres pénzbeni támogatás havi ősz- szege
I.	1100 Ft alatt	600-800 Ft
II.	1101-1500 Ft	400-600 Ft
III.	1501-2000 Ft	300-500 Ft
IV.	2001-2700 Ft	200-300 Ft
V.	2701-3700 Ft	
VI.	3700 Ft felett	

Jövedelem- kategória	A hallgató diákokotthon- ban lakik		A hallgató nem lakik diákokotthon- ban és kedvezményes			
	lakás étkezés		ebéd vacsora juttatásban részesül forint			
	havi Ft	havi	havi	havi	napi	napi
I.	- 210	120	4,00	90	3,00	
II.	80 270	150	5,00	120	4,00	
III.	125 375	210	7,00	165	5,50	
IV.	245 555	315	10,50	240	8,00	
V.-VI./általában/	600 675	390	13,00	285	9,50	
V.-VI./testnev. szakon/	600 972	429	14,30	384	12,80	

2. sz. táblázat

Vizsgaeredmény	Összeg	vagy:	Összeg	vagy:	Összeg
4,51 - 5,00	400-1.000 Ft		500-1.100 Ft		600-1.200 Ft
4,00 - 4,50	300- 700 Ft		400- 700 Ft		400- 800 Ft
3,51 - 3,99	250- 500 Ft		200- 500 Ft		-
3,00 - 3,50	200- 400 Ft		-		-

3. sz. táblázat

Az egyetemista költségvetése 1983-ban

Közgazdász. [1983. 12. sz.](#)

Marx halálának 100 évfordulója alkalmából tudományos ülészek megrendezésére került sor október 26—27-én a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, az MTA Közgazdaságtudományi Intézet, az MTA Ipargazdaságtani Kutatócsoport és az MTA Világgazdasági Kutatóintézet rendezésében.

Pozsgay Imre, Csizmadia Ernő, Berend T. Iván

Berend T. Iván előadásából. [] A proletáriátus uralkodó osztállyá válik, megtörténik a kisajátító kisajátítása, kialakul a társadalmi tulajdon. Ebben a folyamatban Marx a koncentráció olyan magas fokát tételezte fel, hogy a kistulajdont egyszerűen nem vette figyelembe. A gyakorlatban fontossá vált a kis tulajdonhoz való viszony. Elfordulás lenne a marxi gyakorlattól, ha nem foglalkoznánk — elméletileg és gyakorlatilag egyaránt — vele. Az 1800-as évek végén már az idős Engels is a kistulajdon kisajátítása ellen emelt szót, s elméletileg Lenin is a lassabb államosítást tartotta volna helyesnek. A történelmi helyzet azonban másként alakította az eseményeket, s a később egyetlen helyes útnak kikiáltott szovjet gyakorlat erőteljesen hatott Magyarországra is: a kistulajdon rövid idő alatt megszűnt. Újraéledése nem ellentétes a marxi alapokkal. [] A hiánygazdaság körülményei közt megszületett, kényszerűséget tükröző mesterséges árrendszer a szocializmus velejárójának tűnik. Látni kell, hogy nem az. Hasonló a helyzet a gyors növekedési ütem követelményével is. [] Minden egyes marxi tétel nem állta ki az idők próbáját; ezek is hozzájárultak azonban a szocializmus kialakulásához, s a tőkés rendszer jelentős átalakulásához is. Marx nagy hatással volt a polgári elméletekre, a marxista gyakorlat befolyásolta a kapitalizmus valóságát is. A szocializmus vonatkozásában egyértelmű megfeleltetésre nincs mód: a létező szocializmus gyakorlatán nem lehet számon kérni a marxi szocializmusképet, de a mai gyakorlatot sem szabad csupán a marxi képben keresni.

Közgazdász. [1983. 17. sz.](#)

[Kósa Lajos](#) az I. évfolyam KISZ titkára. Az első évfolyam küldöttei november 17-én választották meg vezetőségüket. A héttagú jelölő bizottság munkája és a szolnoki évfolyamtábor készítette elő a választást. Mintegy hatvan elsőéves jelent meg a gyűlésen, a titkár személyére 57, a vezetőségi tagokra 53 küldött szavazott. Az első évfolyam KISZ-titkára Kósa Lajos lett, a vezetőség tagjai András Miklós, Fejes Sándor, Fülöp András és Horváth Zsófia.

Közgazdász. [1983. 18. sz.](#)

Nívódíj. Egyetemi lapunk, a Közgazdász pályázat útján, kollektív nívódíjban részesült. A bíráló bizottság, amely a pályázatokat — a Budapesten megjelenő egyetemi újságokat — áttanulmányozta, a Közgazdászt tartotta érdemesnek a kollektív nívódíjra, amelyet ünnepélyes keretek között, december 9-én vett át a szerkesztőség.

Közgazdász. [1983. 20-21. sz.](#)

Mint közismert, 1983-ban megváltozott a felvételik értékelésének rendje. Tavaly óta 120 pont a cél. [] — Mint az érintettek már bizonyára jól ismerik, hatvan pontot hoz minden felvételiző a középiskolai tanulmányai alapján; továbbá hatvan pontot a felvételi vizsga során szerezhhetnek. Gimnáziumokból jelentkezőknél a felvételi eredményébe a következő tárgyak harmadik és negyedik osztály év végén szerzett érdemjegyeik kerülnek beszámításra: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, fizika, idegen nyelv, továbbá biológia vagy kémia, vagy földrajz vagy másik idegen nyelv, a tanuló választása szerint. A szakközépiskolákból továbbtanulásra jelentkezőknél, az úgynevezett hozott pontszámot adó tárgyak egy része megegyezik a gimnáziumi tanulókéval, más része pedig a szakközépiskolai képzés irányától függően meghatározott. Valamennyi szakközépiskolából a felvételi eredménye a következő tárgyak III., illetve IV. osztály érdemjegyei kerülnek beszámításra: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem. További tárgyak, illetve jegyek az adott iskola képzési irányától függően kerülnek meghatározásra. A felvételin mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsgákon 0-tól 15 pont szerezhető vizsgánként. Ezek maximuma — a legjobb eredmények esetén — az itt szerezhető további 60 pont.

KAROK ÉS SZAKOK AZ EGYETEMEN	
ÁLTALÁNOS KÖZGAZDASÁGI KAR	Közlekedési-szállítási szak, képzési idő: 8 félév.
Pénzügyi szak, képzési idő: 8 félév.	Agrárközgazdasági szak, képzési idő: 8 félév.
Tanárképző szak, képzési idő: 10 félév.	KERESKEDELMI KAR
Tervgazdasági szak, képzési idő: 9 félév.	Áruforgalmi szak, képzési idő: 8 félév.
IPARI KAR	Külgazdasági szak, képzési idő: 9 félév.
Ipari tervező-szervező szak, képzési idő: 8 félév.	Nemzetközi kapcsolat szak, képzési idő: 9 félév.

Karok és szakok az MKKE-n

[Szilvász György](#) az MKKE KISZ bizottságának a titkára.

Szilvász György

Csizmadia Ernő Szép Jenő Berend T. Iván Vági Ferenc Pach Zsigmond Pál

Szabó Kálmán Mátyás Antal Kiss Arthur Palánkai Tibor Tóth Tamás Máriás Antal
Neves oktatóink

Közgazdász. [1984. 1. sz.](#)

[Riesz Miklós](#) meghalt. (1919-1984) Mély megrendüléssel és fájdalommal fogadtuk a hírt, hogy 1984. január 28-án elhunyt dr. Riesz Miklós tanszékvezető egyetemi tanár, a közgazdaságtudományok doktora. aki több generációnak adta át fáradhatatlan lelkesedéssel és betegségében sem lankadó lelkiismeretességgel a

gyakorlatban megszerzett és elméleti munkássága során folytonosan gyarapodó ismereteit. A pénzügyi tanszék minden munkatársa tanítványának vallhatja magát.

Ld.: A Pénzügy Tanszék 65 évéről. Tanszéki tükör. Pénzügy Tanszék. Köz-Gazdaság [2019. 2. sz.](#)

Elmélettörténet-angolul, japánul és kínaiul. Zsubori Ervin. Beszélgetés Mátyás Antal professzorral. Tudomásunkra jutott, hogy Mátyás Antalnak, az elmélettörténet tanszék vezetőjének „A polgári közgazdaságtan története az 1870-es évektől napjainkig” című könyvét a közeljövőben kínai nyelven is kiadják. E hírrel kapcsolatban szerettem volna pontosabb információkhoz jutni, mikor irodájában felkerestem Mátyás Antalt egy rövid beszélgetésre. — Köztudomású, hogy korábban a könyv már angol nyelven is megjelent. Milyen volt az angol megjelenés nemzetközi visszhangja, illetve milyen előzmények után jelentették be a kínaiak fordítási igényüket? — Valóban, a könyvet 1980-ban angol nyelven is kiadták. Az Akadémia Kiadó tett ajánlatot a megjelenítésre. Megmondom őszintén, félve adtam meg beleegyezésemet, tartottam az általában igen kritikus nyugati bírálatoktól. Szerencsére rendkívül kellemesen kellett csalódnom. Egy-két év múlva jelentek meg az első recenziók, s nem túlzás, ha azt mondom, felettébb pozitív tartalommal. [] A nyugati fogadtatásról még annyit, hogy Horváth János, az Indiana állambeli Butler egyetem professzora szerint mind az ő egyetemükön, mind jó néhány más amerikai egyetemen tananyagként oktatják a könyvet. (Kiegészítés: Mátyás Antal kötelező tantárgyát 1995-ben megszüntették, csak felvehető tárgyként tudta volna oktatni, ezért Mátyás Antal 1995-ben elhagyta az Egyetemen és a Budapesti Műszaki Egyetemre távozott. Az MKKE-n a Gazdaságtörténet Tanszék oktatói is jelentős kutatási eredményeket értek el, ennek ellenére 1996-ban a kötelező gazdaságtörténet tantárgyat megszüntették, ezért [Búza János](#) tanszékvezető lemondott. S. B.)

Közgazdász. [1984. 2. sz.](#)

60 éves Csizmadia Ernő. Köszöntjük dr. Csizmadia Ernő akademikust, az agrárközgazdaságtudomány professzorát, egyetemünk rektorát, aki immár 30 éve vesz részt egyetemünkön és más testületeken belül az oktató munkában. Csizmadia Ernő, mint politikus, tudós és oktató töretlen lendülettel végzi feladatát, munkatársai szeretetével övezve. Február 10-én múlt 60 éves. Ebből az alkalomból az Elnöki Tanács a Szocialista Magyarországért kitüntetésben részesítette. Kitüntetéséhez gratulálunk, további jó erőt, egészséget, sok szerencsét, boldogságot és jó munkát kívánunk Csizmadia Ernőnek.

Meghalt Jurij Andropov. Hosszú betegség után, életének 70. évében elhunyt [Jurij Vlagyimirovics Andropov](#), a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának főtitkára, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnöke. [] Távirat. Szovjet Szocialista Szövetségek Köztársaság Budapest, Bajza u. 35. Jurij Andropov elvtárs halála bennünket is mélyeit megrendített. A béke és haladás kiemelkedő kommunista személyiségét veszítettük el. Fogadják gyászukban baráti együttérzésünket. Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Pártbizottsága Egyetemi Tanácsa KISZ-bizottsága Szakszervezeti Bizottsága. (1983 szeptemberében a Lomonoszov Egyetemen dolgoztam 1 hónapig ösztöndíjjal. Én mondtam el az ottani tanároknak, hogy Andropov halálosan beteg, ez Magyarországon nyílt titok volt. A rendszerváltás után derült ki, hogy mennyire aktívan közreműködött az 1956-os forradalom leverésében. Ez a moszkvai tanulmányút igen fontos volt számomra. Találkoztam [Aron Jakovlevics Bojarszkij](#) (1906-1985) 77 éves statisztikus és demográfus professzorral. 1934 óta egyetemi tanár, 1940-ben lett a Tudományok Doktora. A sztálini rendszer kiszolgálója volt. Bojarszkijnek elmondtam, hogy szeretném a kb. 50 éves Kondratyjev ciklusokat megvizsgálni az orosz adatsorok alapján. Vörös lett az arca, azt hittem, hogy gutaütést kap. Azt mondta Kondratyjev ellenforradalmár volt, kivégezték, neki Sztrumilin (1877-1974) volt a barátja, aki feljelentette Kondratyjevét. Azt válaszoltam, hogy a Lomonoszov Egyetemen korszerű számítógépek vannak,

rövid időn belül kiderül, hogy vannak-e hosszú hullámok vagy nincsenek a Szovjetunióban. Ekkor döntöttem el, hogy foglalkozni fogok a Szovjetunió és a szocialista országok Kondratyjev ciklusaival. A külügyesnek mindig be kellett számolnom arról, mit csináltam, mit tervezek csinálni és mindenhez engedélyt kellett kérnem. 3 hétig vártam arra, hogy a [Lenin Könyvtárba](#) belépjek. Kondratyjevnek csak az 1925-ben megjelent legfontosabb publikációját találtam meg: Большие циклы конъюнктуры. Kondratyjev könyvtári céduláján az volt oda írva, hogy meghalt 1942-ben. Később derült ki, hogy 1938. szeptember 17-én végezték ki és 1932-től a Szuzdáli átnevelőtáborban raboskodott. Moszkvai tartózkodásom idején engedély nélkül elutaztam [Szuzdalba](#), ahol egy [Skanzen](#) volt, amit megnéztem. 1985-ben kaptam OTKA támogatást a [Kondratyjev ciklusok](#) vizsgálatára, bár Kondratyjevnek csak 1987 nyarán rehabilitálták a Szovjetunióban. [Nyikolaj Dmitrijevics Kondratyjev](#) Wikipédia cikkét magyarul 2020 április 9-én csináltam meg. S. B.)

[Wilcsek Jenő](#) (1898-1984). 86 éves korában elhunyt Wilcsek Jenő egyetemi tanár, a közgazdasági tudományok kandidátusa, a Pénzügykutató Intézet nyugalmazott igazgatója.

(Az Ipargazdaságtan tanszék vezetője volt 1957-1965 között. S. B.)

Gratulálunk. Dr. Bikics Istvánné, a Matematikai és Számítástudományi Intézet docense, nyugalomba vonulása alkalmából a Munka érdemrend arany fokozata kitüntetésben részesült.

Közgazdász. [1984. 3. sz.](#)

Székely Andrea. Együttműködés amerikai egyetemekkel. A múlt év áprilisában Csizmadia Ernő rektor és Csáki Csaba dékán, az Egyesült Államokban jártak, hogy tárgyaljanak egyetemünk és néhány amerikai egyetem közötti együttműködés lehetőségéről. Akkor három egyetemmel előzetes megállapodást kötöttek, amelynek pontosítására és végleges rögzítésére októberben került sor Mózes László (a KTI igazgatója) és Tóth Kálmán (az egyetem nemzetközi titkára) amerikai utazása alkalmával.

(1974-1975-ben orosz nyomásra a Ford ösztöndíjakat felfüggesztették, a reformer vezetőket, [Nyers Rezsőt](#), [Fock Jenőt](#), [Aczél Györgyöt](#), [Fehér Lajost](#) stb. Kádár János Brezsnyev utasításai szerint leváltotta. 1984-ben már javult a helyzet, az MKKE vezetői közvetlen kapcsolatokat építhettek ki az USA több egyetemével, tanár és hallgató cserékre is sor kerülhetett. S. B.)

Közgazdász. [1984. 5. sz.](#)

Halálozási hírek. Dr. Barna Gyula. (1924-1984). 1946-ban lett a Közgazdaságtudományi Egyetem hallgatója, a tanári szakon 1950-ben szerzett oklevelet. Egy évig a Mester utcai Közgazdasági Technikumban tanított, de 1951-ben már visszakerült az egyetemre. Rövid ideig az oktatási osztályon dolgozott, hamarosan pedig az ipargazdaságtan tanszék oktatója lett. Nevéhez fűződik a közlekedésgazdaságtan tanszék 1962-es létrehozása. [] 1965—1971 között az ipari kar dékánhelyettese, majd dékánja volt.

Tózsér István. (1930-1984) Életének 54. évében, 1984. március 21-én, elhunyt dr. Tózsér István, a Közlekedési Minisztérium főosztályvezetője, a közlekedésgazdaságtan tanszék mellékfoglalkozású docense.

Jó választás volt a kisszövetkezeti forma. Az Economix tevékenységéről tájékoztatta a párt-végrehajtóbizottságot Kovács István, az ipari üzemszervezés tanszék adjunktusa, az Economix Közgazdász Kisszövetkezet elnöke. Immár egyéves múlta tekint vissza az Economix.

(A PTE KTK-án is létrehoztunk egy szövetkezetet. Híradás: 1984-ben létrehozták a Közgazdaságtudományi Kar oktatóiból álló „Ökonómist Vállalati Belső Mechanizmus GMK-t” A GMK vezetője Sipos Béla.

[Dunántúli Napló. 1985. 3. sz.](#) A GMK 1988-ig működött, amikor az adótörvények szigorítása miatt a működését megszüntettük. S. B.)
Közgazdász. [1984. 6. sz.](#)

Új oktatói KISZ-titkár. Az oktatói KISZ-szervezet Némethi Gábor helyett, akit a párt vb függetlenített szervező titkárának választottak, Kovács Károlyt, a statisztikai tanszék oktatóját választotta.

Tóth Kálmán, az egyetem nemzetközi titkára négy évig az amerikai Rutgers University oktatója volt.
Közgazdász. [1984. 7. sz.](#)

A KISZ-bizottság új titkára: Ferencz Gábor. Szőke, szakállas fiatalember. Március 29-e óta az egyetem KISZ bizottságának titkára. Neve: Ferencz Gábor. Ez évben fejezte be tanulmányait a tervgazdasági szakon. Az előző KISZ-bizottság érdekvédelmi felelőse, az új hallgatói képviseleti rendszer kidolgozója és szószólója.

Közgazdász. [1984. 8. sz.](#)

Pozsgay Imre a Fiatal Közgazdászok Klubjában. „Múló epizód vagy kezdeményező erő?” [] Előre bocsátotta, hogy autokratikus és voluntarista döntésekért, jelenségekért nem kell az ötvenes évekig visszanyúlunk, egyik-másik szocialista országban ma is jelen vannak a személyi kultusz formái és dicsfénytől övezett személyiségei. Ha ez lehetséges, márpedig lehetséges — folytatta Pozsgay Imre —, akkor jogos a kérdés, hogy milyen garanciákat képes kínálni ezek ellen az egypártrendszer, illetve alkalmas eszköz-e az egypártrendszer a szocialista társadalmi rendszer irányítására? Annál is inkább jogos ez a kérdés, mert — mint ismeretes — Marxnál a szocializmus politikai berendezkedésének előzetes képénél nem esik szó kormányzó felelősségű munkáspártról. A munkáspárt kezdeti felfogásában az a szervező erő, amely véghez viszi a munkásosztály an sich — magában való — osztályból für sich — magáért való — osztállyá válását, s csak a századforduló után terjed a párt hatalomátvétellel számoló élcsapat-felfogása. Elméletileg tehát nem törvényszerű, hogy a forradalom után az egyetlen kormányzati módszer az abszolút uralmat megtestesítő egyetlen párt legyen. 1917 novembere után Lenin is koalíciós bolsevik kormánnyal számolt, az egypárti irányítás tehát nem a szocialista berendezkedés eredeti elképzelése. Magyarországon 1949-re szüntették meg a koalíciós pártokat, s a kommunista pártnak ezt a türelmetlenségből fogant magatartását később az MSZMP is súlyos balfogásként értékelte. Nem szentségtörés, ha ezek után felvetődik, vajon nem kellene-e most célracionális és értékracionális alapon változtatni a magyar politikai berendezkedés egypártrendszerűségén? — tette fel a kérdést Pozsgay Imre. Az egy párt negyedszázados eredményes kormányzása alapján illuzórikus, a reformot megakasztó, az intézményrendszert felborító, ésszerűtlen, dezintegráló törekvésnek nevezte új pártok „kiagyalását”, olyan elképzelésnek, amit az utóbbi öt év gazdasági stagnálását és a megrázkódtatásokat megelégtelt nép sem támogatna. Az önkényuralom visszatérése elleni biztosítékként Pozsgay Imre a párttagságot és a társadalmi nyilvánosságot jelölte meg.

Nívódíjak 1984-ben

Közgazdász. [1984. 10. sz.](#)

Az orosz nyelvi tanszék adjunktusát, Horváth Istvánné, Jándi Margitot május 23-án avattak a „Sub auspiciis Rei Publicae Populáris” kitüntetéses doktorrá. Az egyetemen a Lomonoszov egyetemen tanult. A végzés után 15 év múlva került az MKKE-re. Érdeklenség, hogy két gyermekének születése után védte meg egyetemi doktori értekezését.

Jándi Margit

[Stark Antal](#) lemondott a Népgazdaság Tervezési Intézet vezetéséről. Utódja Zalai Ernő lett. [] Stark Antal véleménye: Nézzünk szét a világban [] Franciaország három év alatt, az NSZK is igen rövid idő alatt radikálisan átalakította felsőoktatását. Ha ők képesek erre a polgári demokrácia keretei között, miért ne tehetnénk meg mi is a szükséges intézkedéseket?

Sarlós Gábor harmadéves hallgatót 1984 június hónapban egy évre az AIESEC-főtitkárhelyettesének választották meg.

Közgazdász. [1984. 11. sz.](#)

Kinevezések, felmentések 1984-ben

Elhunyt Dr. Bölöni Istvánné (1929—1984) a Világgazdaságtani Tanszék könyvtárosa. Közgazdász. [1984. 13. sz.](#)

Mérsékelt hallgatói érdeklődés, de figyelemre méltó több órás vita jellemezte az általános kar idej parlamenti. Páli Lászlóné dékán részletes kiegészítése után szó esett az egyetemi élet szinte minden területéről. Az el-elszállingozó döntéshozóktól egyre ritkuló sorokból felállva [Kósa Lajos](#) (II. évf.) a felvételi rendszerről és az elsősök problémáiról szólt.

Zsubori Ervin: Találkozás Mihalik István professzorral. [] A kertész- és szőlész szakmunkásbizonyítvány megszerzése után a Villányi Állami Gazdaságban kezdett dolgozni brigádvezető-helyettesként. Innen szakértiségi kollégiumba került, majd a Közgazdaságtudományi Egyetemen folytatta tanulmányait, amelyet 1956-ban fejezett be, vörös diplomával. Közgazdász. [1984. 17. sz.](#)

[Szuhay Miklós](#) az MKKE megbízott rektora. (1984–1985)

[Szuhay Miklós](#) (Alsószuha, 1928. augusztus 27. – Budapest, 2017. április 22.) gazdaságtörténész, egyetemi tanár, rektor. Általános iskolai tanulmányait Alsószuhán végezte, majd 1945 szeptemberétől a sárospataki református líceumban folytathatta, itt érettségizett 1949-ben. 1949 őszén iratkozott be az egy évvel korábban alakult Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemre, majd gazdaságtörténeti érdeklődése miatt

1951-ben – Berend T. Ivánnal, későbbi tanszéki oktatótársával – átiratkozott az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karára, történelem szakra, ahol 1953-ban jeles eredménnyel történész diplomát szerzett. Az MKKE-n 1953-ban demonstrátorként kezdte meg gazdaságtörténeti pályafutását. Mint, kezdő történésznek Magyarország mezőgazdaságának és a honi parasztság múltjának kevésbé ismert, illetve alig kutatott részeit kellett feltárnia. A korabeli köz- és agrárgazdasági szakirodalom már foglalkozott a magyarországi mezőgazdaság I. világháború után megváltozott termelési feltételeivel és a rendkívüli nehézségeket mutató értékesítési viszonyokkal. Több esetben történt utalás a „nagy válságra”, amelyen akkor a XIX. század utolsó évtizedeinek agrárválságát értették, de a pénzügyi stabilizációt követően, az 1920-as évek közepén már némi bizakodással tekintettek a jövőbe, s még nem sejtették, hogy az 1930-as évek elején szélesre nyíló agrárollóval katasztrofális árzuhanás következik be. 1979-ben Csizmadia Ernő rektor mellett oktatási rektorhelyettesnek nevezték ki. Csizmadia Ernő halála (1984 november 14) után Köpeczi Béla művelődési miniszter megbízta a rektori feladatok ellátásával dr. Szuhay Miklós egyetemi tanárt, az MKKE általános rektorhelyettesét, 1984. december 22-én. E megbízatás érvényes a visszavonásig 1984-1985 között az MKKE rektora volt. A tanszékvezetői tisztelet 1985-1990 között töltötte be. Agrártörténeti Szemle c. periodika szerkesztője is volt. Több ciklusban tagja volt a Tudományos Minősítő Bizottság (MTA Doktori Tanácsa) Történelemtudományi Szakbizottságának, illetve haláláig a MTA Agrártörténeti és Faluszociológiai Bizottságának és a Múltunk szerkesztőbizottságának.

Forrás: [Szuhay Miklós](#). Wikipédia.

[Szuhay Miklós](#). 1984. december – 1985. június 30. Gyémánt László festménye. Fotó: Kenéz György

Vági Ferenc. Meghalt Csizmadia Ernő, az MKKE rektora. (1924-1984) 1984-1985 között Szuhay Miklós volt a megbízott rektor.

Közgazdász. [1984. 18. sz.](#)

„Aggódva vagyok elégedetlen”. Palánkat Tibor egyetemi tanárt a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóján a Munka Érdemrend ezüst fokozatával tüntették ki. Magas kitüntetéséhez gratulálunk. Beszélgetés Palánkai Tiborral. — Az elmúlt években a közéletben jelentős feladatokat látott el. A párt-vb agitprop. titkára, majd tudományos rektorhelyettes volt. [] A Világgazdaságtani Tanszék vezetőjének nevezték ki.

Közgazdász. [1984. 19. sz.](#)

Köpeczi Béla művelődési miniszter megbízta a rektori feladatok ellátásával dr. Szuhay Miklós egyetemi tanárt, az MKKE általános rektorhelyettesét, 1984. december 22-én. E megbízatás érvényes a visszavonásig.

Az egyetem tudományos tevékenysége. a pártbizottság előtt. [] A szerződéses munkák helyzete a korábbiakhoz képest az utóbbi időszakban csökkenő tendenciájú. 1980—84 (szeptember végéig) között az egyetemen 304 kutatási szerződést teljesítettek, összesen 82 millió forint összegben. A kötések visszaesésének fő

oka: csökkentek a szerződésekre fordítható pénzügyi alapok, az új elszámolási rendszer csökkentette a kutatási érdekeltségeket, és nem utolsósorban az új kisvállalkozási formák az előnyösebb feltételek miatt vonzóbbak, mint a KK szerződés.

Párttitkárok a választások után. Az ipar kari alapszervezet titkára az újabb periódusra ismét Kovács Sándor (52 éves), az ipari üzemszervezési tanszék docense. [] Az általános kar 2. alapszervezetében Révész Ferencet (1926-ban született), a filozófia tanszék docensét választották párttitkárrá. Révész Ferenc 1945 óta vesz részt a politikai életben, mint a „fényes szelek” nemzedékének tagja, sorsa összefonódott a népi demokratikus forradalmi folyamattal. 1969 óta egyetemünk oktatója. [] Az általános kar 3. alapszervezete Varsányiné dr. Szabó Máriát (39 éves), a tudományos szocializmus tanszék adjunktusát választotta titkárának. Varsányiné Szabó Mária az ELTE magyar-történelem- tudományos szocializmus szakán végzett. 1967 óta párttag, 10 éve egyetemünk oktatója. [] A kereskedelmi kar párt-alapszervezete ismét Mádi Csabát, a külkereskedelmi tanszék 42 éves docensét választotta titkárává. [] Az általános kari egyes pártalapszervezet új titkára Solt Katalin (32 éves), az elmélet-történet tanszék adjunktusa lett. 1976-ban diplomázott egyetemünk tanár A szakán. [] A gazdasági igazgatóság párttitkára továbbra is Kiss Antal (55 éves). 1969 óta dolgozik az egyetemen, mint műszaki csoportvezető, majd 1973-tól műszaki osztályvezető-helyettes. Közben emelkedett 1971—72-ben a főmérnököt is helyettesítette, illetve 1979-től 83-ig fontos szerepet töltött be a rekonstrukció irányításában. 1963 óta párttag, 1969 óta vezetőségi tag, 8 éve az alapszervezet titkára. [] A Nyelvi Intézet pártcsoportja, amely korábban a kereskedelmi karhoz tartozott, önálló pártalapszervezetté alakult. Kun Lászlót, az orosz nyelvi tanszék adjunktusát választották meg titkárnak.

Közgazdász. [1985. 2. sz.](#)

Az új pártbizottság. Az új egyetemi pártbizottság titkára Szarvas László (44 éves, a tudományos szocializmus tanszék docense). A párt-végrehajtóbizottság további tagjai: Ferencz Gábor (25 éves, a KISZ-bizottság titkára), Forgács Csaba (39 éves, az agrár tanszék adjunktusa —tömegszervezeti felelős), Kovács Sándor (53 éves, a szervezés tanszék docense — agit.-prop.) Némethi Gábor (30 éves ifjúsági felelős), Selmeci Lajos (56 éves, a belkereskedelmi tanszék vezető docense — szervező titkár), Temesi József (35 éves, a matematika intézet adjunktusa — pártépítés), Tóth Tamás (43 éves, a külkereskedelmi tanszék vezető docense — oktatáspolitikai), Valcsicsák Imre (40 éves, a filozófia tanszék adjunktusa — agit.- prop.). A pártbizottság további tagjai: Bedő Gyula (55 éves, a pg tanszék docense), Berend T. Iván (55 éves, a gazdaságtörténet tanszék vezető professzora), Besenyei Lajos (44 éves, a statisztika tanszék docense), Csáki Csaba (45 éves, az agrár tanszék professzora, dékán), Dobák Miklós (30 éves, a szervezés tanszék adjunktusa). Erdei György (58 éves, a pg tanszék professzora), Gyenge Zoltán (62 éves, a világgazdaság tanszék professzora), Huszár Ernőné (46 éves, a könyvtár főigazgatóhelyettese), Kántor Csaba (23 éves, III. éves hallgató), Kerekes Sándor (37 éves, a technológia tanszék adjunktusa), Kerékgyártó Györgyné (46 éves, a statisztika tanszék docense), Kiss Antal (56 éves, a gazdasági igazgatóság műszaki csoportvezetője), Kollarik Amália (57 éves, a gazdaságföldrajz professzora, dékán), Kovács Ferenc (33 éves, a közlekedés tanszék vezető docense), Kovács Károly (29 éves, III. éves hallgató), Kővári György (39 éves, a munkatudomány tanszék adjunktusa), Magyar Miklós (47 éves, az újlatin tanszék docense), Matheisz Erzsébet (42 éves, a PTK adjunktusa), Mádi Csaba (42 éves, a külkereskedelmi tanszék docense), Merényi Miklós (23 éves, II. éves hallgató), Mészáros Tamás (39 éves, az ipargazdaságtan tanszék docense, dékánhelyettes), Mihalik István (52 éves, a PTK vezető professzora), Orbán Annamária (22 éves, III. éves hallgató), Poller Imre (55 éves, a tudományos szocializmus tanszék vezető docense), Romsics Erika (22 éves, III. éves hallgató), Solt Katalin (33 éves, az elmélet-történet tanszék adjunktusa), Somogyi Béláné (43 éves, személyzeti vezető),

Szabó Kálmán (64 éves, a pg. tanszék vezető professzora), Szigeti Endre (51 éves, az elméleti történet tanszék docense, az szb titkára), Szuhay Miklós (57 éves, a gazdaságtörténet professzora, megbízott rektor), Vági Ferenc (59 éves, az agrár tanszék vezető professzora) és Vámosi Sándor (53 éves, a pg tanszék docense).

Pártértekezlet. Az új pártbizottság titkára Szarvas László. [] Hozzászólások: Kovács Károly. (ipar, harmad-
éves hallgató), mint bizalmi, mondta el a hpcs-ben kialakult véleményt a dokumentumokról. Nem igaz,
hogy elterjedt a jegy megajánlás, a marxista oktatást nem sikerült igazán megújítani. A hallgatók kérdése-
ikre nem kapnak kielégítő választ. *Népszerűtlen dolog párttagnak lenni.* Egyes csoportokban a párttagság
kifejezetten hátrányt jelent. E téren nagyobb figyelmet kérnek a pártbizottságtól. Gond van az elsős hpcs-
vel, javítani kell a pártmunkába való bekapcsolódást. A hallgatói párttagságnak komoly problémát okoz
munkája során a KISZ-alapszervezetek hiánya. A pártépítés a hpcs fő feladata — hangsúlyozta a beszámoló
—, de a felelősség az oktatókkal közös. A párttagajánlás tekintetében mintha az oktatók visszahúzódtak
volna. E munkában szükség van a kommunista oktatók és a KISZ együttes támogatására. [] Berend T. Iván.
(akadémikus, a gazdaságtörténeti tanszék vezető professzora) megemlékezett történelmünk elmúlt négy
évtizedéről, amely időszak a magyar nép életében különleges helyet foglal el. Az utolsó évtizedünkben
azonban olyan történelmi sorsfordulóhoz érkeztünk, amely radikális lépést követel, mert, ha ezt nem fogjuk
megtenni, akkor az elmúlt 4 évtized eredménye kerül veszélybe. Ennek radikálisan, szakszerűen megfogal-
mazott igényét távolról sem közelítették az irányelvek.

MSZMP választások 1985-ben

Közgazdász. [1985. 3. sz.](#)

Kerékgyártó Györgyné a dékánjelölt. A március 7-i ipar kari tanácsülésen először személyi ügyet tárgyaltak
meg a tanácsstagok. Mint ismeretes, Csáki Csaba dékáni megbízatása a tanév végén lejár, s mivel már má-
sodszor töltötte be ezt a tisztséget, megbízatása további hosszabbítására nincsen mód. Szuhay Miklós meg-
bízott rektor ismertette, hogy a széles körű konzultációk során három oktató jelölése került szóba. Besenyey
Lajost, Kerékgyártó Györgynét és Kupcsik Józsefet egyaránt alkalmasnak találták a dékáni megbízatásra,
hármójuk közül végül Kerékgyártó Györgynét jelölték.

Kollár Zoltán dékánjelölt. A személyi kérdések okozták természetesen a legtöbb izgalmat a kari tanács legutóbbi ülésén. Páli Lászlóné dékáni megbízatása a nyáron 6 év után lejár. Új dékánnak Szuhay Miklós megbízott rektor — az előzetes megbeszélések alapján — Kollár Zoltán (43 éves) dékánhelyettest, a világgazdaság tanszék docensét javasolta. A tanács a javaslatot 26:1 arányban, 1 tartózkodással továbbította az egyetemi tanácsnak.

(Figyelemre méltó, hogy a párt- és az állami funkciók betöltése esetében több jelölt közül lehetett már választani 1985-ben. S. B.)

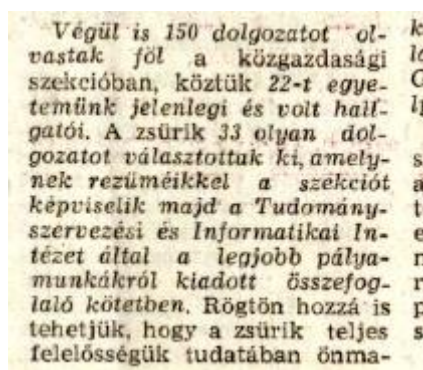
Közgazdász. [1985. 5. sz.](#)

Nemzetközi tudományos ülészak Lukács György születésének centenáriuma alkalmából. [Lukács György](#) helye és szerepe a marxista elmélet XX. századi fejlődésében címmel nemzetközi tudományos ülészakot rendez a Magyar Tudományos Akadémia, a Művelődési Minisztérium, az MSZMP KB Párttörténeti Intézete, Társadalomtudományi Intézete, valamint a Politikai Főiskola. A kongresszusi központban április 17-én 9 órakor plenáris üléssel kezdődik a program: [Szentágothai János](#) megnyitója után az alábbi előadások következnek: A megélt történelem és a megélt gondolat ([Aczél György](#)); Lukács György kultúrafelfogása ([Köpeczi Béla](#)); Lukács György mint a hegeli filozófia kutatója (T. I. Ojzerman, Szovjetunió); Szocializmus és demokrácia Lukács György politikai filozófiájában ([Tőkei Ferenc](#)); Lukács és a polgári filozófia a XX. században (Manfred Buhr, NDK).

Felszabadulási ünnepség. [] Emléklapot adományoztak azoknak, akik 1945 óta tagjai a pártnak: dr. Bálint Rudolfné, dr. Dobrovits Iván, Falus Györgyné dr. Szikra Katalin, dr. Kalmár György, dr. Kreskay Ferenc, dr. Nagy József, dr. Pál Magdolna, dr. Tibor Lászlóné, dr. Varga Emília, dr. Barla Szabó Ödön, dr. Erdei György, dr. Forgács Tibor, dr. Kollarik Amália, dr. Bácskai Tamás, dr. Neményi István, dr. Selmeczi József, dr. Tímár János.

Közgazdász. [1985. 7. sz.](#)

Az egyetemi párt-vb új oktatás- és tudománypolitikai felelőse Tóth Tamás (42 éves), a külkereskedelmi tanszék vezető docense. A nehéz feltételek között az oktatás- és tudomány politikai bizottsággal együtt rendkívül lelkiismeretesen dolgozó Kerékgyártó Györgynétől vette át a választások után ezt a reformküzdelmeink közepette nem igazán hálás funkciót, így nem tartja könnyű feladatnak továbbfejleszteni a bizottság és a funkció eddig kivívott rangját.

Végül is 150 dolgozatot olvastak föl a közgazdasági szekcióban, köztük 22-t egyetemünk jelenlegi és volt hallgatói. A zsűrik 33 olyan dolgozatot választottak ki, amelyek rezüméikkel a szekciót képviselik majd a Tudomány-szervezési és Informatikai Intézet által a legjobb pályamunkákról kiadott összefoglaló kötetben. Rögtön hozzá is tehetjük, hogy a zsűrik teljes felelősségük tudatában önma-

Milyen volt a XVII. OTDK közgazdasági szekciója?

Közgazdász. [1985. 8. sz.](#)

Csáki Csaba az MKKE második reformer rektora (1985–1991)

[Csáki Csaba](#) (Túrkeve, 1940. november 13. –) Széchenyi-díjas magyar agrárközgazdász, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja. Kutatási területe az agrár-közgazdaságtan matematikai modellezése; egyik bevezetője a matematikai eszközökre épülő mezőgazdasági tervezési és elemzési módszerek alkalmazásának.

1959-ben kezdte meg egyetemi tanulmányait a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen, ahol 1963-ban szerzett közgazdászdiplomát. Diplomájának megszerzése után az egyetem agrárközgazdaságtan (ma: agrár-közgazdaságtan és vidékfejlesztés) tanszékénél lett gyakornok. 1967-ben kapott tanársegédi, 1968-ban adjunktusi, 1972-ben docensi kinevezést. 1982-ben, mindössze negyvenkét évesen vehette át egyetemi tanári, majd 1991-ben tanszékvezetői kinevezését. 1979-ben megválasztották az egyetem Ipari Karának dékánjává, majd 1985-ben az egyetem rektorává. Utóbbi tisztségét 1991-ig viselte. Magyarországi munkája mellett 1971 és 1972 között Ford-ösztöndíjjal a Kaliforniai Egyetem davis-i tagozatán kutatott. 1976-tól 1979-ig a laxenburgi Nemzetközi Alkalmazott Rendszerelemzési Intézet mezőgazdasági programjának vezető munkatársa volt. 1985 és 1987 között az Európai Agrárközgazdászok Szervezete alelnöke, 1991 és 1994 között az Agrárközgazdászok Nemzetközi Szervezete elnöke volt. 1992-től a Nemzetközi Agrárpolitikai Tanács tagja. 1971-ben védte meg a közgazdaság-tudományok kandidátusi, 1981-ben akadémiai doktori értekezését. 1976-ban bekerült az MTA Agrárközgazdaságtani Bizottságába. 1987-ben megválasztották a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 1993-ban rendes tagjává. 1989 és 1990 között a Világélelmzési Szervezet, illetve 2000 és 2003 között a Világbank és az Európai Fejlesztési Bank szakértőjeként is dolgozott. 2005 és 2011 között a Magyar Nemzeti Bank Monetáris Tanácsa tagja volt.

Forrás: [Csáki Csaba](#). Wikipédia.

[Csáki Csaba](#). 1985/86–1990/91. Gyémánt László festménye. Fotó: Kenéz György

Csáki Csaba a rektorjelölt. Személyi ügyeket tárgyalt az egyetemi tanács május 14-én. Az egyetem leendő rektorának és oktatási-nevelési rektorhelyettesének személyéről folyó tárgyalások fontos eseménye volt ez a tanácsülés. Földiák Gábor művelődési miniszterhelyettes fölolvasta azt a levelet, amelyben Köpeczi Béla miniszter méltatta Csizmadia Ernő rektor sokrétű eredményes tevékenységét, valamint köszönetét fejezte ki Szuhay Miklósnak, a folytonosságot biztosító, sikeres megbízott rektori munkájáért. Ezután hangzott el a hivatalos javaslat, amely Csáki Csaba professzor rektori megbízását támogatta. Szarvas László a pártszervezet, Szigeti Endre a szakszervezeti bizottság, Ferencz Gábor pedig a KISZ-bizottság egyhangú támogató véleményét tolmácsolta. [] A szavazás eredményeként Csáki Csaba rektori kinevezését az egyetemi tanács egyhangúlag, 31 szavazattal támogatta. Az oktatási- és nevelési rektorhelyettes személyére szóló javaslatot Szuhay Miklós ismertette. Hangsúlyozta, hogy [Kupcsik József](#) személye mellett nagy súllyal esett latba az a több éves, sikeres közös munka, amit Csáki Csaba dékán és Kupcsik József dékánhelyettes végzett. A pártbizottság támogatását ismét Szarvas László, a szakszervezetét megint Szigeti Endre tolmácsolta. Ferencz Gábor — Kupcsik József támogatása mellett — kitért arra, is, hogy a KISZ-bizottság a korábbi jelölteket, Zalai Ernőt és Szigeti Endrét is támogatta (volna). A szavazáson Kupcsik Józsefet 23 tanácstag támogatta, 8-an ellene szavaztak, egy tanácstag pedig tartózkodott.

Közgazdász. [1985. 10. sz.](#)

A Magyar Tudományos Akadémia kistermében május 27-én tartották meg dr. Kovács Ferenc, a közlekedés-gazdasági tanszék vezetője: „Az értékkategóriák érvényesülésének és befolyásoló tényezőinek főbb kérdései a közlekedésben” c. kandidátusi értekezésének nyilvános vitáját. Az érdeklődőkkel megtelt teremben színvonalas vitának lehetett részese a hallgatóság, Dr. Kovács Ferenc maximális pontszámmal védte meg kandidátusi disszertációját.

Közgazdász-generációk életpályája. Előbb-utóbb vezetők lesznek és sokat utaznak. [] — Mit mondhatunk a kutatás alapkérdéséről, a különböző generációk esélyeinek különbségeiről? — Ami az egyetemet illeti, az 53-as évfolyam döntően főhatóságok, oktató-kutatóhelyek fontos pontjaira került. A 68-asok esélyei kiemelkedően jók voltak a vezetővé válás tekintetében, úgy a főhatósági, mint a vállalati szférában. A 73-as évfolyam ehhez képest valamivel lassabban indult a vezetői ranglétrán, de a vállalati szférában 10 éves pályafutás után (azonos „futamidőt” tekintve) behozták a 68-asokat (ez az évfolyam a megye- székhelyek vezető garnitúrájába került jó eséllyel). A 78-as évfolyamnak már egyértelműen rosszabbak voltak az indulási esélyei, az intézményi létszámstop alaposan csökkentette a lehetőségeiket ezen a területen, de a vállalati szférában is kevesebben tudtak előrejutni, mint elődeik pályájuk első öt évében

Közgazdász. [1985. 11. sz.](#)

ke- tegő- ria	Egy családtagra jutó havi jöve- delem	Rendszeres pénzbeni támogatás havi ösz- sége
I.	1100 Ft alatt	600-800 Ft
II.	1101-1500 Ft	400-600 Ft
III.	1501-2000 Ft	300-500 Ft
IV.	2001-2700 Ft	200-300 Ft
V.	2701-3700 Ft	
VI.	3700 Ft felett	

1. sz. táblázat

Jövedelem- kategória	A hallgató diákétként lakik		A hallgató nem lakik diákétként lakik és kedvezményes juttatásának részéről /Ft/	
	lakás díkjára		előző	utóbbi
	havi Ft	havi Ft	havi Ft	havi Ft
I.	- 210	120	4,00	90
II.	80 210	150	5,00	120
III.	125 315	210	7,00	165
IV.	245 355	315	10,00	240
V-VI. /diákétként/	600 675	330	13,00	285
V-VI. /nem lakik/	600 972	420	14,00	384

Vizsgaeredmény	Összeg	Összeg	Összeg
4,51 - 5,00	400-1000 Ft	500-1100 Ft	600-1200 Ft
4,00 - 4,50	300- 700 Ft	400- 700 Ft	400- 800 Ft
3,51 - 3,99	250- 500 Ft	200- 500 Ft	-
3,00 - 3,50	200- 400 Ft	-	-

3. sz. táblázat

Az egyetemista költségvetése

Közgazdász. [1985. 12. sz.](#)

Interjú Csáki Csaba rektorral.

Egyetemünk díjnyomon kinevezett rektora Csáki Csaba (44 éves) egyetemi tanár, 1963-ban szerzett oklevelét az egyetem agrár-közgazdasági szakán. Ezt követően gyakornok lett a mezőgazdaság gazdaságtani tanácskán. 1971–72-ben egy évet töltött a Kaliforniai Egyetemen Ford ösztöndíjjal. 1976–78. között a luxemburgi (Ausztria) IASA nemzetközi kutató intézetében végzett kutatásokat a szocialista országokkal kapcsolatos mezőgazdasági modellek tekintetében. 1981-ben védte meg nagydoktori disszertációját. A rákövetkező évben nevezték ki egyetemi tanárnak. Itt korti kinevezését megelőzően 6 évig volt az Ipari Kar dékánja. Tudományos munkája a mezőgazdasági vállalat tervezés továbbfejlesztésére, a számítógépek és a matematikai módszerek vállalati gyakorlatban történő alkalmazására irányulnak. Egy másik fő kutatási területe a makro- és a nemzetközi mezőgazdasági rendszerek tervezésével és prognosztizálásával, valamint a számítások eljárások mezőgazdasági alkalmazásával kapcsolatos. Az általa kidolgozott KGST Mezőgazdasági Modell számításai eredményeit az ENSZ Mezőgazdasági Világszervezete a FAO felhasználta a 1984. évről vonatkozó előrejelzések elkészítése során. 1976 óta képviseli hazánkat a Nemzetközi Agrár-közgazdasági Társaság Tanácsában. 1984-ben az Európai Agrár-közgazdasági Társaság az egyesület alelnökévé választotta. Nemzetközi kapcsolatait széleskörűen, számtalan helyen járt a világnak. Felesége az egyetem politikai gazdaságtan tanszékének adjunktusa. Két gyermeke van: lánya orvosstanhallgató, fia gimnazista. Ha alkalma nyílik a ki-kapcsolódásra szívesen kereszkedik a háza körül.

(Folytatás a 2–3. oldalon.)

Csáki Csaba rektor

[] — Új rektor, új reform mondják egyesek túlságosan leegyszerűsítve a dolgot, mert valójában a kor követelménye a változtatás, nemcsak a rektoré. önt mióta foglalkoztatja az egyetemi reform gondolata? — Nem tudok egy konkrét évet megadni, részese voltam a Szabó Kálmán által kezdeményezett változtatásnak, ugyanígy közreműködtem a Berend T. Iván féle képzésfejlesztési terv kidolgozásában is. A dékáni pozícióban is már több javaslatot készítettem a 80-as évek elején. Voltak olyan pillanatok, amikor ezeknek a javaslatoknak nem olyan volt a fogadtatásuk, mint ahogyan szerettem volna. Végül is megértettem azt, hogy nincsenek meg a feltételek arra, hogy ekkor az egyetemfejlesztéssel komplexen foglalkozzunk. Ezért aztán bizonyos mértékig visszavonultam ezektől a vitáktól, s az ilyenfajta tervek kidolgozásától. Az elmúlt tanévben azonban úgy éreztem, hogy az egyetem tovább nem várhat azzal, hogy ezeknek a vitáknak az eredményei alapján hosszabb távon megfogalmazza mit kell tennie.

Közgazdász. [1985. 13. sz.](#)

Tanévnyitó a Vigadóban. Egyetemünk új helyszínén, az elegáns Pesti Vigadó reprezentatív koncerttermében tartotta 37. tanévnyitó nyilvános ünnepi tanácsulását szeptember 16-án délelőtt 10 órai kezdettel. Az elnökség (amelyben egyebek között helyet foglalt Drecin József művelődési minisztériumi államtitkár is) a díszemelőnyen, a vendégek, a nézőtér széksoraiban, az első évfolyamosok pedig a terem két oldalán állva foglalták el helyeiket. [] Csáki Csaba rektor először is a jubileumi diplomát kapott közgazdának gratulált a tiszteletet parancsoló, az elismerésre joggal számot tartó életúthoz, majd az elsőéves hallgatókhoz fordult. Felhívta a figyelmüket arra, hogy bár a sikeres felvétellel jogot szereztek az egyetemi diploma az oklevelés közgazda cím megszerzésére ez ma még csak lehetőség, amelynek valóra váltásához évekre lesz szükség. A sikerhez elengedhetetlen, hogy megtanuljanak egyetemi módon tanulni, dolgozni. Meg kell ismerniük a szakmai érdeklődést felkeltő, az ismereteket gyarapító olvasás élményét, el kell sajátítaniuk az ismeretek közti szelektálás készségét, a jelenségek okait összefüggésekben, mélyrehatóan és kritikusan értékelő szemléletet.

Halálozás. Sörös János. (1938—1985) Dr. Sörös János, a statisztikai tanszék adjunktusa 1985. július 30-án súlyos betegségben meghalt.

Közgazdász. [1985. 14. sz.](#)

Hosszan tartó, súlyos betegség következtében, 1985. szeptember 27-én elhunyt Papp Elemér, egyetemünk nyelvi intézetének nyugalmazott egyetemi docense.

Közgazdász. [1985. 16. sz.](#)

Bővülő nyugatnémet kapcsolatok. Csáki Csaba, egyetemünk rektora nemrégiben két ízben is az NSZK-ban járt. Tárgyalásai nyomán várhatóan új lendületet vesznek a magyar—nyugatnémet közgazdasági jellegű felsőoktatási kapcsolatok.

Szakszervezeti választások

Folytatódik a szakszervezet tisztújító periódusa. Legutóbb a munkahelyi bizottságokat választották meg a karon és a gazdasági igazgatóságon, illetve a főbizalmiakat a könyvtárban, a rektori hivatalban és a KTI-ben. A munkahelyi bizottságok választásánál az ipari karon és a gazdasági igazgatóságon a titkári posztra is két jelölt volt, a tagokat pedig szinte mindenhol több jelöltből választották. A nyugdíjas tagozat már korábban megválasztotta vezetését. Az új tisztségviselők: általános kar: titkár Nováky Erzsébet, tagok: Budavári Elemér, Láng János, Ligeti Sándor, Kerekes Zsuzsa; ipari kar: titkár Márton Ferenc, tagok: Gidai Gabriella, Hell János, Magyari B. István, Módos Gyula; gazdasági igazgatóság: titkár Szekeres Béla, tagok: Majercsik Ernőné, Lipcsei Józsefné, Farkas József, Molnár László; kereskedelmi kar: titkár Sándor Imre, tagok: Kertész Katalin, Papp Zoltánné, Sipos Zoltán, Juhászné Soós Gabriella, Szalai Péter, Varjas Pál; KTI: főbizalmi: Szimon Miklósné; rektori hivatal: Mihály Istvánné főbizalmi; könyvtár: főbizalmi: Alföldi Istvánné; nyugdíjasok: titkár Boér Andrásné, tagok: Kovács Józsefné, Vognonics Istvánné, Lovász Andrásné, Sándor József.

Végéhez közeledik a Kovács Géza vezette jelölőbizottság munkája, aminek eredményeképp hamarosan nyilvánosságra hozza az egyetemi szakszervezeti bizottságba, a társadalombiztosítási tanácsba, valamint a munkahelyi döntőbizottságba javasolt jelöltjeit. Az ezeket a testületeket megválasztó bizalmi-testületi ülés november 14-én 1 órakor lesz a tanácsteremben. A tisztségviselőkre jelölőbizottság tesz javaslatot, illetve a munkahelyi döntőbizottság esetében a rektorral közösen készített javaslatról lesz szó. A jelölőbizottság listája — a pártválasztásoktól eltérően — nem privilegizált a szavazásnál. Ez azt jelenti, hogy a jelölőlistán szereplőknek nemcsak a szavazatok felét plusz egyet kell megszerezniük, megválasztásukhoz, hanem valóban a legtöbb szavazatot kell kapniuk.

Szakszervezeti választások

Közgazdász. [1985. 17. sz.](#)

A szakszervezet megválasztott új vezetősége

Az egyetem központi könyvtárának új igazgatója Huszár Ernőné (46 éves).

Közgazdász. [1985. 18. sz.](#)

„Az első és a második gazdaság közötti bér-, illetve jövedelem diszparitás Magyarországon” címmel Falusné Szikra Katalin az MTA rendes tagja, egyetemünk oktatója november 27-én tartotta meg székfoglaló előadását az Akadémia zsúfolásig megtelt felolvasótermében.

Közgazdász. [1985. 19. sz.](#)

Képzés-korszerűsítési hírek. Létrehozták a Képzés-korszerűsítési Csúcsbizottságot, vezetője Zalai Ernő, tagjai: Kovács Géza, Kovács Sándor, Molnár László, Szabó Katalin, Tímár János, Tóth Tamás és a KISZ képviseletében Branyiczki Imre. A bizottság körüli technikai-titkári teendőket Bakacsi Gyula látja el.

Születésnap. Krekó Béla 70 éves. [] — Egy Komárom megyei faluban születtem 1915-ben. Ott töltöttem gyermekkoromat, ott jártam elemi iskolába. Édesapámat korán elveszítettem. Árvaházba kerültem, majd innen Budapestre, a Mátyás király Reálgimnáziumba, ahol 1935-ben érettségiztem. Ezután beiratkoztam a Pázmány Péter Egyetemre. Tanulás közben dolgoztam, hiszen fenn kellett valahogy tartsam magam. Ennek ellenére, sohasem éreztem nehéznek gyermekkoromat. 1940-ben diplomáztam, matematika-fizika szakos tanár lettem. [] — Ki volt az a tanáregyenység, aki leginkább hatott önre? — Különösen nagy hatással volt rám Heller Farkas, aki tanított az egyetemen. Az ő előadásai késztettek arra, hogy foglalkozzam a gazdasági élet matematikai problémáival. Az egyetemen találkoztam Fejér Lipóttal, Egervári Jenővel — ők a matematika tudományát művelték magas szinten — Ortway Rudolffal és Novobáczky Károllyal — ők a fizikában nyújtottak kiemelkedő teljesítményt

Közgazdász. [1985. 20. sz.](#)

Dr. Kovács Sándor, az ipari
üzemszervezés tanszék docense

Dr. Bácskai Tamás professzor,
a pénzügyi tanszék vezetője

Dr. Kerékgyártó Györgyné
docens, az iparkar dékánja

Dr. Zalai Ernő, a Népgazdaság
Tervezési Intézet igazgató
docense

Dr. Chikán Attila, a Rajk
László Szakkollegium igazga-
tója

Kovács Sándor

Bácskai Tamás

Kerékgyártó Györgyné

Zalai Ernő

Chikán Attila

Dr. Tóth Tamás, a külgazda-
ságtan tanszékvezető docense

Dr. Vági Ferenc, az agrárköz-
gazdaságtan tanszékvezető
professzora

Dr. Szabó Kálmán akadémi-
kus, a politikai gazdaságtan
tanszékvezető professzora

Dr. Kollarik Amália docens,
a kereskedelmi kar dékánja

Dr. Mátyás Antal, a közgaz-
dasági elméletek története
tanszékvezető professzora

Dr. Palánkai Tibor, a világ-
gazdaságtan tanszékvezető
professzora

Tóth Tamás

Vági Ferenc

Szabó Kálmán

Kollarik Amália

Mátyás Antal

Palánkai Tibor

Neves oktatóink

Közgazdász. [1986. 1. sz.](#)

„A csődszakértő” Dr. Veress József február elsejétől egyetemünk vállalatgazdasági kutatócsoportjának docense. Dr. Veress József 1971-ben végzett egyetemünk ipar szakán. A pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem Közgazdaság-tudományi Karán a kar megalakulása óta, 1971 szeptemberétől dolgozik. 1981-től, docens és mint dékánhelyettes is tevékenykedik.

Közgazdász. [1986. 2. sz.](#)

[Poór József](#) docens (36 éves) január óta vesz részt az egyetem munkájában az ipargazdaságtan tanszék oktatójaként. A pécsi egyetem közgazdasági karának vállalati gazdaságtan tanszékéről jött egyetemünkre.

Közgazdász. [1986. 5. sz.](#)

Horváth Gyulát, a KISZ-küldöttgyűlés egyetemünk KISZ-titkárává választotta. Gyula idén végezte el a tervgazdasági szakot.

Közgazdász. [1986. 6-7. sz.](#)

Halálozás. Megyeri Endre. (1929-1986) [] Alig 57 éves volt. de azon kevesek közé tartozott, akik életének nagyobb része az egyetemhez kötődött. 1952 szeptemberében, friss diplomával, tanársegédként kezdte munkáját az Ipargazdaságtan tanszéken. Pályája gyorsan ívelt felfelé. 1955-ben adjunktus lett, 1963-ban kandidátus. 1964-től egyetemi docensként vált a kar és az egyetem egyik legaktívabb, szakmai és társadalmi szempontból egyaránt kiemelkedő egyéniségévé. Az elmúlt 34 év alatt egy sor kulcspozíciót töltött be az egyetemen. (dékánhelyettes. dékán, tudományos rektorhelyettes, két évtizeden keresztül pb-tag, előtte alapszervezeti titkár). 1967 óta vezette az ipargazdaságtan tanszéket. [] Az Újpesti Köztemetőben nyugszik.

Halay Edit. Az utolsó egyetemi lakó. [] A minap mégis úgy hallottam, hogy véget akar vetni a hosszú szolgálatnak. Banka Pál, az egyetem Pali bácsija nyugdíjba készül. [] „23 évesen kerültem 1949- ben az egyetemre. Abban az időben mindenés voltam, termet takarítottam, mikrofont kezeltem, esténként kaput zártam a Szerb utcában, ugyanis akkor még ott volt az egyetem. [] Abban az időben Rudas László tartott előadást a hallgatóknak a jogi kar IX-es nagy előadójában. Láttam, hogy nagyon beteg vonzolja fel magát az emeletre. Valahonnan szereztem hát egy kulcsot a lifthez, attól fogva én vittem f-el a IX-esbe. Emlékszem, a liftben rendszerint humorizált velem. De szívesen gondolok vissza Nagy Tamásra is, aki Rudas László után lett az egyetem rektora. A Szerb utcából 1950 januárjában költöztünk át a jelenlegi egyetemi épületbe. [] Az '56-os eseményeket (nem ellenforradalomként említi. S. B.) a lakókkal és néhány benntrekedt oktatóval együtt az egyetem pincéjében éltük át. Ott is aludtunk napokig. Egy alkalommal felmentünk a lakásba megmosakodni, amikor egy hatalmas belövés következtében az egyetem összes ablaka betört. Az ijedtségen kívül szerencsére nagyobb bajunk nem esett. [] Amikor közölték velünk, hogy a rekonstrukció miatt fel kell költöznünk a harmadik emeletre, nagyon nehezen szántuk rá magunkat. Pedig szép, két szoba komfort várt bennünket, de fent túl nagy volt a csend, hiányzott a megszokott egyetemi zajos élet. És 10 évre rá, alig néhány hónapja újra költözni kényszerültünk. Ez év februárban ugyanis véglegesen kiköltöztünk az egyetemről. Pesterzsébeten kaptunk szép két szoba komfortos lakást. Eleinte azt hittem, rosabb lesz, nem tudom soha megszokni az egyetemen kívüli életet. Nem így lett. Megtaláltuk a helyünket és lassan megtaláljuk azokat az embereket is, akik között jól érezzük majd magunkat. [] Sok tanárt láttam hajdan diáknak, aztán katedrára kerültek, és néhány év múlva a gyerekeiket is láttam egyetemre jární. Sok oktatót, diákot ismertem. közöttük sok szeretetre méltó embert.

Banka Pál

Elhunyt [Csanádi György](#). (1917-1986) [] 1950 óta volt egyetemünk oktatója, negyedévszázadon keresztül a jogi tanszék vezetője.

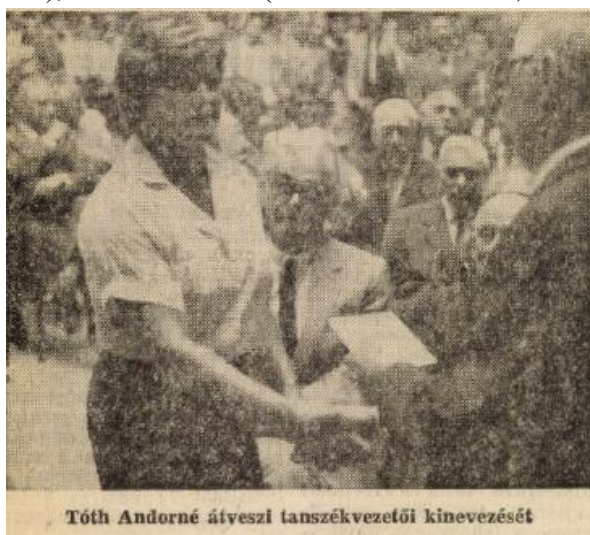
Új gazdasági főigazgató Szerletics József.

Tájékoztató jellegű napirendként Csáki Csaba rektor ismertette az MTA Közgazdaságtudományi Intézet és egyetemünk együttműködésének továbbfejlesztési elképzeléseit. Az együttműködés új formájaként az intézet kutatói kihelyezett tanszéken elvállalnák bizonyos tárgyak oktatását, amellyel az egyetemi oktatók terhelése csökkenne. Másrészt lehetőség nyílik arra, hogy oktatóink jobban bekapcsolódjanak a kutatásba, amennyiben a jövőben alkotó szabadságukat az Akadémia intézetében kellene eltölteniük. Mint kiderült a Világgazdasági Kutatóintézet is újfajta együttműködésre törekszik az egyetemmel. Az ismertetett együtt-

működési elképzelésről az oktatói vélemények megoszlottak. A tanácsstagok közül többen ellenezték a kihelyezett tanszék létrehozását. Mint mondták: az intézeti kutatókat helyesebb lenne bevenni a hasonló profilú tanszék munkájába. Az alaptárgyoktatásban nem, de az alternatív oktatásban, esetleg a posztgraduális képzésben való közreműködésüket elképzelhetőnek tartották. De pénzügyi szempontból is problémásnak látták a kihelyezett tanszéki elképzelést, A hallgatói képviselet, megértve az egyetemi oktatók aggályait, mégis arra kérte a tanácsot, hogy vegye figyelembe a diákok érdekeit is. Több nagy nevű tudós közgazdásról van hírük, jó lenne, ha közelükbe kerülhetnének az egyetemi oktatás keretében.

(Akik az MTA Közgazdaság-tudományi Intézetben dolgoztak előnyösebb helyzetben voltak azokkal szemben, akik az MKKE-n tanítottak. Először is nem volt tanítási kötelezettségük, nem kellett a közéletben nyüzsgönniük és csak a kutatással kellett foglalkozniuk. Nyugati tanulmányutakra is könnyebben mehetek. Emlékeim szerint az akademikusok és az MTA doktorok száma is több volt az intézetben, mint az egyetemen. Ez okozhatta, hogy az MKKE tanárainak egy része nem támogatta azt az ötletet, hogy az intézet kihelyezett tanszéket hozzon létre az MKKE-n. A hallgatók meg támogatták az ötletet. [Kornai János](#) például az 1980-as évek előtt nem tarthatott előadást az MKKE-n, a PTE KTK diszdzektora 2003-ban lett, a BCE diszdzektora csak 2011-ben avatták. S. B.)

Tanszékvezetői kinevezést kapott: dr. Kerekes Sándor (ipari technológia és áruismeret tanszék), dr. Párniczky Gábor (statisztika tanszék), Tóth Andorné (testnevelés tanszék).

Tóth Andorné átveszi tanszékvezetői kinevezését

Közzgazdász. [1986. 15. sz.](#)

A Közzgazdász október 23-án jelent meg, amikor 30 éve kezdődött az 1956-os forradalom. Erre emlékeztek meg Komocsin Sándor által írt cikkben: A Munkás-Paraszt hatalom megvédése és megszilárdítása. Az októberi események. Az októberi tragikus eseményeket megelőző időszak talán legfontosabb eseményeit Berecz János Ellenforradalom tollal és fegyverrel 1956 című könyve alapján idézzük fel. []

(Az októberi-novemberi események kronológiája napról napra bemutatja a forradalom eseményeit, és bár sokszor idézik azt források alapján, hogy ellenforradalom volt, de a főcímben nem azt írták, hogy az ellenforradalom kronológiája. S. B.

Közzgazdász. [1986. 17. sz.](#)

[Biszkú Béla](#) előadása. Egyetemünkön járt Biszkú Béla október 23-án, és előadást, eszmecserét tartott az 1956-os eseményekről.

(Finom fogalmazás, nem az ellenforradalomról tartott [Biszkú Béla](#) előadást, hanem az 1956-os eseményekről. Biszkú Béla 1962-től a KB titkára, de szembefordult Kádár János enyhülő politikájával, ezért felmentették tisztségei alól, és nyugdíjazták 1978-ban. S. B.)

Matos Zoltán az elsői ÉV-titkár. [] Következhetett a titkár személyének kiválasztása, itt sem sikerült már az első körben dönteni. A második fordulóban már csak az előzőekben két legtöbb szavazatot kapott jelöltre lehetett voksolni. Végül Matos Zoltán (12. csoport) mellett határoztak a jelenlévők, a vezetőség további tagjai: [Bajnai Gordon](#) (19.), Kolozsvári László (12.), Kostyál Ferenc (14.), Missura Gábor (Tanár A.). Az ÉV mellett a külföldi egyetemisták képviselője Tayeb Jamila algériai diáklány lett.

Közgazdász. [1986. 18. sz.](#)

[Zalai Ernő](#) beszámolt a képzés-korszerűsítési munka jelenlegi állásáról.

Közgazdász. [1986. 20-21. sz.](#)

Zalai Ernő   Mátyás Antal   Kerékgyártó Györgyné   Palántai Tibor   Kupcsik József

Máriás Antal   Szikra Katalin   Hegedűs Miklós   Kiss Arthur   Andorka Rudolf   Bácskai Tamás

Neves oktatóink

Kornai János

Közgazdász. [1987. 1. sz.](#)

Lemondott a gazdasági főigazgató! Szerletics József gazdasági főigazgató lemondó levelet nyújtott be Csáki Csaba rektornak január 27-én. Lemondását meggyengült egészségi állapotával indokolta. Mint írta, az elmúlt időszakban a napi 14-18 órai munka sem volt elegendő arra, hogy a gazdasági hivatal akut problémáit megoldja.

Közgazdász. [1987. 3. sz.](#)

Habilitációs előadás. Új forma a kutatási eredmények megismertetésére. [] Az 1986/87-es tanévtől kezdődően a karon az újonnan kinevezett egyetemi tanárok és docensek a kari tudományos bizottság és a tanszékük szervezésében előadást tartanak a szakterületükön elért tudományos eredményeikről. [] Az iparkaron az első ilyen habilitációs előadást Forgács Csaba, az agrár tanszék docense tartotta „A termelés éves tervezésének fejlesztési iránya a mezőgazdasági vállalatoknál” címmel.

Január 16-án, az MTA kistermében tartották meg Iványi Attila Szilárd (ipargazdaság tan tanszék) egyetemi docens „A műszaki fejlesztés tervezése és hatékony megvalósítása értékelemzéssel” című akadémiai doktori értekezésének nyilvános vitáját.

Közgazdász. [1987. 4. sz.](#)

Cotel Kornél kitüntetése. Dr. Cotel Kornélnak, az ipari üzemszervezés tanszék főlállású egyetemi tanárának, a KJK irodalmi vezetőjének 70 születésnapja alkalmából a Magyar Népköztársaság Csillagrendje kitüntetést adományozta az Elnöki Tanács. Magas kitüntetéséhez gratulálunk.

Egy csésze kávé és teasütemény [Gyurkó Lajossal](#).

Közgazdász. [1987. 5. sz.](#)

Rendkívüli béremelés. Az április elsejétől érvényes, tehát a május másodikai fizetésben először kifizetendő rendes évi 5 százalékos béremelésen kívül a felsőoktatás dolgozói rendkívüli béremelést kapnak. Ennek mértéke az oktatóknál 10 százalék, (amely az egyetemünk rendelkezésére bocsátott pluszkerettel, amelyet

oktatói béremelésre kell felhasználni, kb. 13 százalékra nő), kutatóknál 8 százalék és a többi dolgozóiknál 7 százalék.

Közgazdász. [1987. 6. sz.](#)

Béri Gézané Kiss Aliz. (1932-1987) Nagy veszteség érte az egyetem központi könyvtárát és könyvtárlátogatóit. 1987. május 10-én rövid, súlyos betegség után elhunyt Béri Aliz olvasószolgálati osztályvezető-helyettes, az egyetemi munkaügyi döntőbizottság tagja.

OTDK. Záróülés. Máriás Antal és [Szilvásy György](#).

OTDK. Záróülés 1987-ben

Közgazdász. [1987. 7. sz.](#)

megkötést a minisztérium fel-

SZERVEZETI EGYSÉGEK	ALAPBÉR R/16/hó			Alapbér emelés %-s	Létszám /16/ Össz. Ebből:	
	Régi	Emelés	Új		Össz.	Újra-
Alt. Kar	6050	964	7014	15,94	282	223
Ipar Kar	5966	1033	6999	17,32	142	123
Ker. Kar	5562	1025	6587	18,43	230	204
Raktori H.	5297	749	6046	14,14	38	38
Könyvtár	4814	586	5400	12,18	106	92
Gazd. Ig.	4119	448	4567	10,86	272	211
Szám. T. C.	4306	549	4855	12,76	14	11
Váll. Gazd. H.	9650	1250	10900	12,95	1	1
Raktori as- táskor	9682	1889	11571	19,51	17	16
SEBT	2180	280	2460	12,84	5	-
ÖSSZESEN	5339	821	6160	15,38	1107	919

MEGHÍVÁS	ALAPBÉR R/16/hó			Bér- fejl. %-s	Létszám /16/ Össz. Ebből:	
	Régi	Emelés	Új		Össz.	Újra-
Egyetemi tanár	11 430	1855	13 285	16,22	41	2
Docens	8 633	1600	10 233	18,54	111	2
Adjunktus	6 249	1199	7 448	19,19	166	4
Tanársegéd	4 455	943	5 398	21,16	75	-
Testnevelő	6 086	1291	7 377	21,21	11	-
Könyvtárnár	3 960	750	4 710	18,94	5	-
OKTATÓK ÖSSZESEN	7 054	1324	8 378	18,76	409	8
Tud. főmunkatárs	7 668	1099	8 767	14,32	14	-
Tud. munkatárs	6 419	881	7 300	13,73	27	2
Tud. segédmunkatárs	4 371	614	4 985	14,05	10	1
KUTATÓK ÖSSZESEN	6 360	888	7 248	13,97	51	3

Bérfejlesztés eredményei 1987-ben

Vági Márton. Beszélgetés dr. Nagy Tamással az egyetem megalapításáról. — Amikor 1948-ban sürgősen megfogalmazódott a feladat, hogy létrehozzák a szocialista állam önálló közgazdaságtudományi egyetemét, mire lehetett támaszkodni a múltból? — Önálló közgazdasági egyetem a második világháború előtt nem volt. A Műszaki Egyetem közgazdasági karán folyt közgazdászképzés. Az ottani oktatás azonban rendkívül nivótlannak bizonyult. A Horthy-rendszer a többi között sokszor politikusainak jutalmazására használta a közgazdasági kar katedráját. A karra kíváncsozó hallgatók is elsősorban azért jelentkeztek oda, mert egyszerűen, gyorsan, ahogy mondani szokták, „mezei” módon el lehetett végezni. Persze mind a tanárokat, mind a hallgatókat illetően azért volt pozitív ellenpélda is. Így például az európai híró Heller professzor. [] — Kik lettek az egyetem oktatói? — Természetesen adott volt, hol kereshettünk előadókat. Az ideológiai szempontból semleges tárgyak szakmailag megfelelő tanárait átvettük, illetve áthívtuk az előd kartól. Akadt néhány kitűnő marxista teoretikus is. További tanárokat kerestünk az új államapparátus szakemberei közül. Többségük vállalta a pluszmunkát. Rájuk az volt a jellemző, hogy pozíciójukból következően, szakmailag jó előadónak bizonyultak, tudományosan néha kevésbé. Az oktatásba újonnan bekerülőknél marxista szellemű tárgyakat kellett kidolgozniuk és tanítaniuk. — Mennyiben nevezhetjük a kezdeti időkben „szovjet típusú”-nak az egyetemet? — Röviden és konkrétan annyiban, hogy a tárgyak összetétele nagyjából meg- egyezett az akkori Szovjetunióban tanítottokkal, valamint az előadások és szemináriumok kapcsolatában, vagyis, hogy a szemináriumok kezdetben kizárólag anyagkövető foglalkozások voltak. Bővebben is lehetne ezt fejtegetni, de azt hiszem, elégséges újból emléteni, hogy akkoriban semmi más tapasztalatunk nem volt, a szovjet oktatást kivéve. Volt egyébként rövid ideig szovjet előadónk is. [] — Ahogy halljuk, olvassuk,

azokban az években nem mindig csinálhatta az ember azt, amit akart, ön, mint egy egyetem élén álló vezető, mit érzett ebből? — Én akkor nem éreztem korlátozva magamat. Voltak keretek, de azokat én nem kifogásoltam. Tökéletesen egyetértettem vele, hogy mindenképpen vigyázni kell a marxizmus szellemére. Megkaptam feladatomban azt a szabadságot, amire úgy gondoltam. szükségem volt. — 1953-ig volt kurátor. Utána hogyan alakult sorsa az egyetemen? — 1954 végén beindították a Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaságtudományi Intézetét, alapító levelében azt a célt jelölve meg, hogy ténykutatással kell foglalkoznia. Nagy örömmel kapcsolódtam be az intézet munkájába, s az egyetemen fokozatosan csökkent a szerepem.

(1948-tól miután létrehozták a Magyar Közgazdaságtudományi Egyetemet, a tanárok többsége moszkovita politikus volt, Antos István kivételével. [Friss István](#), [Antos István](#), [Rudas László](#), [Hevesi Gyula](#), [Bebrits Lajos](#); [Nagy Imre](#))

Az első Soros-ösztöndíjasaink. [] Mindenki sajnós nem utazhat, de tizenöten mégis. Egyikük Veress József (38 éves) a mikrogazdasági kutatócsoport docense. — Milyen tervekkel utazol a Los Angeles-i Állami Egyetemre? — Az állami, vagy részben állami tulajdonban levő vállalatok működését szeretném megvizsgálni az ottani monetáris közegben. Különösen az alapítás és a megszüntetés érdekel, s az, hogy a felszámolás előtti mentőlépéseket hogyan alkalmazzák.

Közgazdász. [1987. 11. sz.](#)

Pedagógusnapi ünnepség

Szakács Sándor átveszi kitüntetését

A második emeleti színbongó-ban került sor a pedagógus-nap ünnepségére június 5-én délután kettőkor. Kupcsik József mondott rövid, meleg hangú köszöntőt, majd kitüntetéseket adott át. A Munka Érdemrend arany fokozatát kapta Erdel György. Kiváló Munkáért kitüntetést kapott: Szakács Sándor, Peák István, Buza János, Kolacsek András, Giday Gabriella, Szuhai Györgyné, Békési Gábor, Högye Mihály, Bertalan László, Csorba Matild, Offné Pasa Terézia, Kakas Antal, Berács József, Varga Józsefné, Hell János. Miniszteri Díszéretet kapott: Vörösné, Dembar Lorna, Galarich Andrásné, Emődí Sándor, Turgyán Attila, Simonyi Ernőné, Cson-tos László, Fartély Péterné, Hajnal Erzsébet, Halász János-né, Tarnai Lászlóné. A Kül-kereskedelem Kiváló Dolgo-zója lett; Lőrincz Alajosné, lunk!

Janzsó János, Bradcan Nelu, Skodnik László Kiváló Szövet-kezeti Munkáért kitüntetésben részesült, Horváth D. Tamás nívódíjat kapott.

Ezt követően Szép Jend a szakszervezet kitüntetéseket adta át Kostyánné Sebestyén Mária Szakszervezeti Munká-ért ezüst fokozatot, Varjas Pál SZOT-oklevelet kapott. A Pe-dagógus-szakszervezet elnök-ségt oklevelét kapták: Lengyel György, Merczel Pál, Simon Józsefné, Takács Istvánné.

A KISZ-bizottság nevében Horváth Gyula PRO UNIVER-SITATE díjat adott át Bra-nyiczky Imrénnek.

Ezután — hála a Kereske-delmi és Vendéglátóipari Fő-iskola Inyenklubjának — fi-nom szendvicsek és adták mellett beszélgetve tölthették az időt az ünnepek.

A kitüntetéséhez gratulá-

Pedagógus napi kitüntetések átadása

Közgazdász. [1987. 12. sz.](#)

Csáki Csabát, az egyetem rektorát a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává választották.

Személyi hírek. A művelődési miniszter tanszékvezetői kinevezésekről döntött július 1-jei hatállyal. Máriás Antal tanszékvezetői kinevezését az ipari üzemszervezés tanszékre két évre hosszabbították meg. Mészáros Tamás három évre kapott tanszékvezetői megbízást az ipargazdaságtan tanszékre. Zalai Ernő intézeti igaz-gatói megbízatása öt évre szól a Népgazdaságtervezési Intézetnél. Selmeczi Lajos tanszékvezetői megbízását a belkereskedelmi tanszékre öt évre hosszabbították meg. Kreskay Ferenc újabb tanszékvezetői kinevezést

három évre kapott a nemzetközi kapcsolatok tanszékére. Molnár László tanszékvezetői kinevezésének meghosszabbítása a piackutató tanszékre öt évre szól. Tóth Tamás tanszékvezetői megbízatását öt évre hosszabbították meg a külgazdasági tanszéken. Sárközy Tamás tanszékvezetői megbízatása a gazdasági jogi tanszékre öt évre szól. Három évre kapott megbízást Hegedűs József, a Nyelvi Intézet angol nyelvi tanszékének vezetésére. Új tanszékvezetői megbízatást kapott a munkagazdaságtan és oktatásgazdaságtan tanszékre Kővári György három évre. Intézeti igazgatói megbízatással ruházták fel Forgó Ferencet a Matematika és Számítástechnika Intézet igazgatói teendőinek ellátására. A Nyelvi Intézet új latin nyelvek tanszékének vezetésével Oláh Tibort bízták meg három évre. Tímár János egyetemi tanár 1987. június 30-ával leköszönt a munkagazdaságtani és oktatásgazdaságtani tanszék tanszékvezetői funkciójáról. Szabó Kálmán egyetemi tanár 1987. augusztus 31 -i hatállyal kérte felmentését a politikai gazdaságtan tanszék vezetése alól. Kérését a párt vb támogatta. A rektor által a miniszterhez továbbított felmentését a miniszter elfogadta. Az új tanszékvezetői kinevezésig a tanszékvezetői teendők ellátásával a rektor Kollár Zoltán általános kari dékánt bízta meg. A művelődési miniszter egyetemi tanári kinevezésekről döntött július elsejei hatállyal. Egyetemi tanár lett Hoffmann Istvánné (piackutató tanszék) és Szigeti Endre (PTK). Docensi kinevezést kapott Búza János (gazdaságtörténet tanszék), Gábor András (MSZI), Hunyadi László (statisztikai tanszék), Kővári György (munkagazdaságtan tanszék), Papp Ilona (ipargazdaságtan tanszék). Vita László (statisztika tanszék), Bradean Nelu (német tanszék), Horváth Istvánné (orosz tanszék), Kun László (orosz tanszék) Mellékfoglalkozású docens lett Jenei György a filozófia tanszéken és Sándor Tamás a gazdaságjog tanszéken. Címzetes egyetemi tanár lett Pálovics Pálné, az Agrárgazdasági Kutatóintézet nyugalmazott tudományos tanácsadója.

Emlékezés Háy Lászlóra. Harminc éve nevezték ki egyetemünk rektorává.

Közgazdász. [1987. 13. sz.](#)

A munkaértekezlet, második napján, szeptember 10-én Stark Antal, a Művelődési Minisztérium államtitkára, egyetemünk volt oktatója tartott tájékoztatót időszerű gazdaságpolitikai és oktatáspolitikai kérdésekről.

Közgazdász. [1987. 14. sz.](#)

Grósznoszty, avagy nyilvánosság magyar módra, avagy rendhagyó tudósítás az Országházból. [] Roppant szimpatikus volt [Kállai Ferenc](#) felszólalása, méltán aratott sikert. Ő volt az egyetlen, akiben felmerült: nem biztos, hogy teljesen alkalmas a honatyai szerepre. De ő kérdezte meg, hogy Nyers és Fekete elvtársak akkor hol voltak, amikor rossz útra kanyarodott a gazdaság. „Tehetségekre kell bízni a kormányprogramot” — mondta, s emlékezteti arra, hogy a híresztelésekkel ellentétben nemcsak rossz színész, de rossz munkás és rossz politikus is van. Mondott, egy viccet is, ezt személyesen bárkinek továbbadjuk.

Közgazdász. [1987. 15. sz.](#)

Elhunyt Kalász Lajos (1928—1987) Mély megrendüléssel és fájdalommal tudatjuk, hogy dr. Kalász Lajos, a gazdaságföldrajzi tanszék docense, az egyetemi MSZMP Intéző Bizottságának volt elnöke és a pártbizottság volt tagja, november 20-án, hosszan tartó betegség után, 59 éves korában elhunyt. Az elhunytat egyetemünk saját halottjának tekinti, temetéséről később történik Intézkedés.

Közgazdász. [1987. 19. sz.](#)

Újabb népszavazás tandíjügyben. Végtelennek ígérkező vita megszakításaként, a vélemények körülbelül 50-50 százalékos megoszlásakor, [Bajnai Gordon](#) HT-elnök javaslatára a december 10-i hallgatói gyűlés négy ellenszavazattal, a népszavazás megismétlését indítványozta annak eldöntésére, legyen-e jövőre tandíj

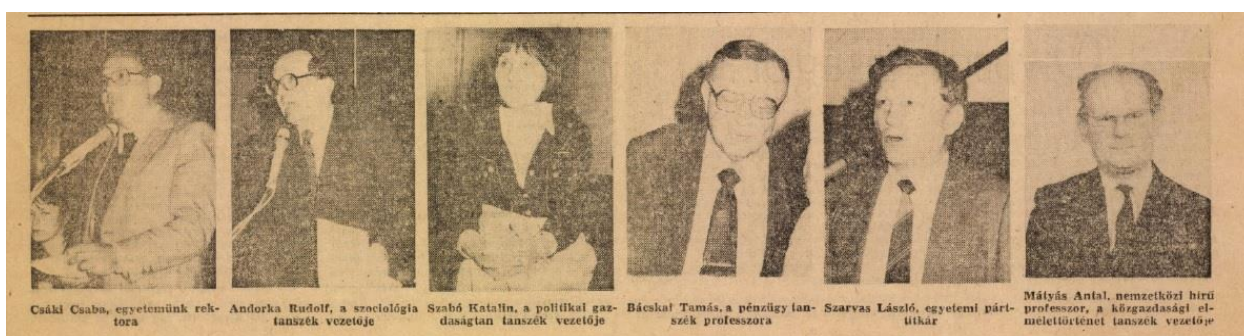

egyetemünkön vagy sem. [] — Mennyire volt egységes a HT, amikor eldöntötte, hogy bojkottot hirdet? — tettem fel a kérdést Bajnai Gordonnak a HT elnökének a bojkott másodnapján, december 9-én. — Fölmerült ugyan egy kis bizonytalanság, de amikor véglegesen eldöntöttük, hogy bojkott lesz, akkor már elég egységes volt a HT.

A lemondás nem visszavonulás. Beszélgetés Szabó Kálmánnal. — 1970-ben lettem tanszékvezető. Azóta az érvényes rotálási rendszer szerint ötször neveztek ki újra a tanszék élére. A legutóbbi hároméves megbízásom jövő júniusban járt volna le. Mivel a fennálló norma szerint 65 éves kor után nem illik vezetőnek lenni — és én ezt helyesnek tartom —, jövőre mindenképpen új ember került volna a helyemre. Az oktatási reform a politikai gazdaságtan oktatásának és tananyagának tartalmi fejlesztését kívánja, és ez hosszabb időt igényel. Ha ez vezetésem alatt indul, az 1988 nyarán sorra kerülő vezetői csere törést jelenthetett volna. Nem lett volna célszerű elkezdni ennek a munkának az irányítását, hogy egy év múltán félig készen adjam át valakinek. Ezért kértem felmentésemet az idén tavasszal, amit júniusban elfogadott az egyetem vezetősége. Az utódom — Szabó Katalin —, megbízását az érvényes rend szerint novemberben szavazta meg az egyetemi tanács.

Közgazdász. [1987. 20-21. sz.](#)

Horváth Gyula, az egyetem KISZ-titkára.

Csáki Csaba   Andorka Rudolf   Szabó Katalin   Bácskai Tamás   Szarvas László   Mátyás Antal

Timár János   Palánkai Tibor   Hegedűs Miklós   Máriás Antal
Neves tanárok

Közgazdász. [1988. 1. sz.](#)

Megjelent az Egyetemi Szemle

Közgazdász. [1988. 2. sz.](#)

Zalai Ernőt rektorhelyettesnek nevezték ki.

Elhunyt [Ránki György](#). (1930-1988) 1988. február 19-én 58 éves korában, rövid, súlyos betegség után meghalt Ránki György akadémikus, az MTA Történettudományi Intézetének igazgatója, az MTA Filozófiai és Történettudományok Osztályának elnöke, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem professzora.

Mihalik István: Elkezdődött Buharin rehabilitálása. [] 1987-ben már történt egy rehabilitációs esemény. A Szovjetunió Legfelsőbb Bírósága 1987. július 16-án a Szovjetunió főügyészének óvása alapján megvizsgálta a Dolgozó Parasztság Pártja ügyével kapcsolatban elítélt 5 állampolgárnak az ügyét, és megszüntette velük szemben a büntetőeljárást, és megállapította, hogy a szóban forgó személyek ellen felhozta nem merítik ki a bűncselekmény kritériumát. Egyébként a DPP létezése sem volt bizonyítható. A 15 rehabilitált közt van két ismert közgazdász is, N. D. Kondratyev és A. V. Csajanov.

Közgazdász. [1988. 4. sz.](#)

Elhunyt Ollé Lajos. (1923-1988) [] Vegyész diplomát szerzett, így a természettudományok felől jutott el a statisztikához, mint sokan mások. 1949-től a Központi Statisztikai Hivatalban az iparstatisztika megszervezésével foglalkozott, majd 1952-ben került a statisztikai tanszékre, ahol halála napjáig dolgozott. Kezdetben docensi minőségben Péter György helyetteseként irányította a tanszék munkáját. Néhány év múlva azonban már kinevezett tanszékvezetőként dolgozott és ezt a tisztséget egészen 1986-ig töltötte be. [] Ollé Lajos 1964-ben szerezte meg a kandidátusi fokozatát, 1966-ban kapta meg egyetemi tanári kinevezését, a 70-es majd a 80-as években több fontos egyetemi és tudományos közéleti tisztséget viselt: 6 évig volt az ipari kar dékánja, alelnöke volt az Akadémia Statisztikai Bizottságának és elnöke a Magyar Közgazdasági Társaság statisztikai szakosztályának. Nem kevésbé aktív tevékenységet folytatott a társadalmi közélet terén is. Egyetemi pályafutása során volt tagja az egyetemi pártbizottságnak, két periódusban a szakszervezeti bizottság elnöke volt. A pedagógus-szakszervezetben az egyetemi szakszervezeti tanács tagjaként fejtett ki tevékenységet.

[Jeszenszky Géza](#): Amerikai emlékek Ránki Györgyről.

Molnár Gabriella: A szabadságjogok kiterjesztéséért. Beszélgetés [Sólyom László](#) jogászprofesszorral. Közgazdász. [1988. 6. sz.](#)

Angol, amerikai és japán kiadóknál is megjelent műveiben, a modern polgári közgazdasági irányzatok magas színvonalú feldolgozásáért, a marxista politikai gazdaságtan terjesztéséért Mátyás Antal a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára állami díjban részesült. Közgazdász. [1988. 7. sz.](#)

Döntés személyi ügyekben. Pusztai Ferenc miniszterhelyettes ismertette az egyetemi tanács előtt [Köpeczi Béla](#) miniszternek a Minisztertanácshoz intézett, Csáki Csaba második rektori megbízatásával kapcsolatos előterjesztését. Az előterjesztés részletesen ismerteti azokat a változásokat, amelyek Csáki Csaba rektorunk működése alatt bekövetkeztek. Szólt az akadémikus cím elnyeréséről, a képzéskorszerűsítési munkálatokról, arról az eredményes közreműködésről, amelyet a rektor a nemzetközi kapcsolatok kiszélesítése érdekében tett. [] Az egyetemi tanács 39 szavazója 36 igen, 1 nem, 2 tartózkodás mellett elfogadta Csáki Csaba öt évre szóló rektori jelölését 1993. június 30-ig.
(Csáki Csaba 1991-ben lemondott rektori megbízatásáról. S. B.)

Párt vb. Párt-végrehajtóbizottsági ülés volt április 11-én. A testület először személyi kérdésekben mondott véleményt, a sorra kerülő új megbízások és újraválasztások kérdésében. A testület egyetértett Csáki Csaba rektori, Mózes László KTI- igazgatói, Kupcsik József oktatási rektorhelyettesi megbízatásának további 5 évre szóló meghosszabbításával, továbbá Zalai Ernő három évre szóló új rektorhelyettesi kinevezésével.

Buharin-konferencia volt a Társadalomelméleti Kollégiumban (TEK-ben).

A mindennapok gyakorlatában az 1988 május végi pártértekezletig kevés érzékelhető változás következett be. Halay Editet, a közgazdász főszerkesztőjét megrótták azért, hogy a pártból éppen akkor (1988. április 8-án) kizárt Király Zoltán képviselővel, szerkesztő-riporterrel készített interjút az egyetemi lap. Hegedűs István. Sajtó és irányítás a Kádár-korszak végén. Médiakutató, [2001. 2. sz.](#)

Ld.: Pletykák helyett...Interjú Király Zoltán képviselővel. Közgazdász. [1988. 9. sz.](#)

A Közgazdász hivatkozva a Pártbizottság állásfoglalásaira bírálta a kizárásokat is. Ld.: A személyi felelősségről, a négy értelmiségi kizárásáról. [] Az országos pártértekezlet állásfoglalás-tervezetéről készített egyetemi munkaanyagot vitattak meg a kari pártalap szervezetek legutóbbi taggyűléseiken. [] Leszögezik, hogy a párt jelenlegi struktúrája, működési mechanizmusa történelmileg túlhaladottá vált. A párt monolitikus felfogása, a frakció- tilalom és a demokratikus centralizmus elve egy tömegpárt esetében nem érvényesíthető. Idekapcsolódó információ a taggyűlések jegyzőkönyveit összegző pártbizottsági anyagból: A négy értelmiségi (Bíró Zoltán, Bihari Mihály, Király Zoltán, Lengyel László.) kizárásáról a taggyűléseket megelőzően értesültünk. Párttagjainkat megdöbbenetette a hír, több alapszervezetünk határozatban tiltakozott az eljárás ellen. Ami ebből a tervezet vitájához kapcsolódik: erőteljes elkeseredést váltott ki, mert azt a benyomást kelti, hogy a Politikai Bizottság nem akarja elfogadni a bírálatot. Sokak a társadalomkutató értelmiség elleni támadásnak érzik, és ezek után sokkal szkeptikusabbak az országos pártértekezlet eredményességét tekintve.

Kemény vita — határozott állásfoglalás. Tudósítás a kibővített pártbizottsági ülésről. Szarvas László terjesztette a pártbizottság elé azt a levelet, amelyet Bihari Mihály, Király Zoltán, Lengyel László és Bíró Zoltán pártból való kizárásával kapcsolatban fogalmazott meg a vb. A levélben kifogásolják, hogy a KEB határozata és annak a Titkári Tájékoztatóban közölt indoklása számunkra nem meggyőző. Ezek alapján a KEB-től nyílt érdemi tájékoztatást és döntésük felülvizsgálását kéri az egyetemi pb. A levelet a pártbizottság nyílt szavazással két tartózkodás ellenében elfogadta, amelyet a KEB-hez és a budapesti pártbizottsághoz juttatott el. Halay Edit. Közgazdász. [1988. 9. sz.](#)

Rózsa Iván. „Dobszimfónia” beszélgetés Mátyás Antal professzorral. [] Szombathelyen érettségiztem, az azóta megszűnt Faludy Ferenc Gimnáziumban, 1941-ben. [] A szomszédságunkban lakó ismerős család egyik fia akkor éppen a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem közgazdaságtudományi osztályára (karára) járt. Akkoriban is már elméleti beállítottságú ember voltam; megkérdeztem tehát tőle, tanítanak-e ott sok elméletet? ő azt mondta; elmélet, az van bőven! Így kerültem a közgázra. — Azt kapta itt, amit várt? — Nem. Legalábbis az első két évben nagyon csalódott voltam. Csupa mikroökonómiai tárgyat — számvitelt, áruüzleti számítást, mérlegtant — tanultunk. A másodév végén aztán [Heller Farkas](#) pénzügytana végre már tisztán elméleti jellegű tárgy volt. Azt is mondhatjuk; ő volt az első elméleti közgazdász-tudós, aki hatott rám. Sok neves professzor tanított még az egyetemen Heller Farkason kívül is? — Nem sokkal az én beiratkozásom előtt a gazdaságföldrajz tanszéket még például [Teleki Pál](#) vezette. [Bud János](#) — aki a koronáról a pengőrendszerre való átállás szülőatyja, valamint a MÁVAUT és MATEOSZ állami vállalatok alapítója volt — különböző gazdaság- politikai tárgyakat, [Czettler Jenő](#) — aki sokáig az Országgyűlés alelnöke volt — agrárpolitikát oktatott. Több volt miniszter is szerepelt a tanári karban, így például [Laky Dezső](#) is, aki a közellátási minisztériumot hozta létre. [] Rákosiék ideje alatt szinte a teljes régi tanári gárdát kitelepítették, még a nyugdíjat is megvonták tőlük, összesen csak öt tanárt vettek át, köztük [Kuntner Róbertet](#). Elképzelheti, milyen bizzar volt egy volt méltóságos úr szájából hallani a felvételi vizsgán; mi a proletárdiktatúra?! De ez a Kuntner már nem volt a régi! Gyakorlatilag mindenki négyest-ötöst kapott nála. Tehát már nem volt meg az a sikerélményünk egyes vizsgák után, mint régebben. Azért az akkori pártvezetés az indulásnál ügyelt arra, hogy rangos oktatók tanítsanak a közgázon: így többek között [Friss István](#), [Antos István](#), [Rudas László](#), [Hevesi Gyula](#), [Bebrits Lajos](#); [Nagy Imre](#) pedig rendkívüli elméleti érzékkel adott elő agrárpolitikai témákból. Később politikai elfoglaltságuk miatt a neves emberek szép lassan lemaradoztak. Természetesen e tárgyak egészen más jellegűek voltak, és csak „marxista” oktatás folyt. Szinte minden társadalomtudományi tárgyhöz — tehát nemcsak a Szovjetunió ipara, vagy kereskedelme anyaghoz — [Sztálin](#) művei kötelező olvasmányok voltak. [] —Legutóbbi könyve, mely a modern polgári közgazdaságtudomány történetével — többek között [Keynes](#), [Hicks](#), [Marshall](#), Walras, Kaldor, Samuelson, Friedman munkásságával — foglalkozik, nagy nemzetközi sikert is aratott. — Hatéves munkával fejlesztettem tovább akadémiai doktori disszertációm. A könyv angol nyelven először 1980-ban jelent meg az Akadémia Kiadónál. Nagyon pozitív recenziókat írtak róla számos országban, így Romániában, Csehszlovákiában, Hollandiában, Olaszországban, az Egyesült Államokban, Franciaországban, Kanadában vagy például a híres svájci Kyklos folyóiratban is. A szovjet Mirovaja Ekonomika pedig nem is recenziót, hanem 10-12 oldalas cikket írt erről. Igazi áttörés mégiscsak 1985-ben következett be. Ekkor az egyik leg-rangosabb külföldi szakkiadó, az angol MacMillan cég jelentkezett kiadásra. Utánuk az amerikai St. Martin's Press és a japán Otsukai Shoten is kiadta e könyvet. De jelentkeztek nálam a kínaiak is.

346

körökben és a gyakorlati életben. Új tudományterületek, új diszciplínák elfogadtatása valószínű minden időszakban harcok és erőfeszítések kérdése volt. A jövőkutatás sem volt mentes a hazai és keleteurópai több évtizedes tudományfejlődés ama vonulatától, amely az új törekvéseket először nem tekintette tudománynak, utána burzsoá tudománynak minősítette és csak később ismerte el.

Kovács Géza

Közgazdász. [1988. 10. sz.](#)

A személyi változások közvetlenül is érintették az egyetemet, mivel a pártértekezlet az MSZMP Központi Bizottságának tagjává választotta Csáki Csabát.

Törvénytértek a hazai sztálinizmus évtizedében. [M. Kiss Sándor](#) előadása a Társadalomtudományi Klubban.

Közgazdász. [1988. 11. sz.](#)

A Közgazdász tavasszal mutatta be Bánfi Tamást. Az akkori portrét most ki kel egészítenünk azzal, hogy szeptember 13-án, az Akadémián megvédte a Pénzelmélet alapvonalai című doktori értekezését.

FIDESZ az egyetemen? [Both Vilmost](#), a FIDESZ egyik szóvivőjét kérdeztem a szervezet egyetemünkön kifejtett tevékenységéről, programjáról, a többi társadalmi szervezettel való kapcsolatokról. — A Fiatal Közgazdász FIDESZ-csoportja tavasz óta létezik, függetlenül az egyetemi viszonyoktól. Jelenleg 60-70 közgázós hallgató tagunk van. Mi szeretnénk elérni, hogy itt az egyetemen hivatalosan is működhessünk, rendezvényeket tarthassunk, ahhoz termet kapjunk. Hogy ez sikerül-e, az politikai kérdés is, én úgy látom, egyre komolyabban vesznek minket erre utal az is, hogy a FIDESZ képviselőivel Pozsgay Imre is tárgyalt már.

Az elsősök megkoszorúzták Marx szobrát 1988-ban

Közgazdász. [1988. 14. sz.](#)

Amióta a KISZ magába tömörítette az egész fiatalságot, ez év márciusától először jelent meg új, független ifjúsági politikai szervezet a magyar közélet porondján. A Fiatal Demokraták Szövetsége, mint nevükből is kitűnik, alapvető értéknek, mindenféle szerveződés, társadalmi berendezkedés, működés alapelvének a demokráciát fogalmazta meg. Elképzeléseikről elfogadott program híján, csak a „Nyilatkozatunkból” értesülhettünk. A mindössze 37 taggal induló szervezet rohamosan fejlődött, s október elején már megtartotta első kongresszusának első fordulóját.

Közgazdász. [1988. 16. sz.](#)

Elhunyt Mózes László. (1942—1988) Mély fájdalommal értesültünk róla, hogy hosszan tartó súlyos betegség után, október 24-én, 46 éves korában elhunyt Mózes László, a Közgazdasági Továbbképző Intézet igazgatója. Mózes László 1960—64 között volt egyetemünk hallgatója. 1964-től 1970-ig a KERINFORG-nál dolgozott főmunkatársként, majd 1970-től ismét egyetemünkre került, ahol tudományos főmunkatársként docensi címet szerzett. 1972-ben Ford ösztöndíjasként az Egyesült Államokban tanult. 1979-től látta el a KTI igazgatói teendőit. [] A Farkasréti Temetőben nyugszik.

Közgazdász. [1988. 17. sz.](#)

Nagy Tamás: „harcos marxista, revizionista, reformer”, az Új Márciusi Front alapító tagja. Most induló sorozatunkban egyetemünk volt rektorait szólaltatjuk meg. — Nagy Tamásnak a 40 éve létrehozott Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem megszervezésében alapvető szerepe volt. Mit takart akkori címe — az egyetem kurátora — és milyenek voltak az első évek az egyetemen? — A rektor [Rudas László](#) volt, de én több voltam, mint rektorhelyettes. Harcosan marxista egyetem létrehozására törekedtünk, hiszen akkor szinte vallásosan hittem a marxizmus eszmerendszerében, abban, hogy ilyen alapon új világot építünk. Ezzel a hittel, nagy-nagy lendülettel láttunk hozzá a munkatársaimmal az új egyetem megszervezéséhez. Nagy probléma volt az ideológiai színezetű tárgyak oktatására megfelelően felkészült szakembereket találni. Ez részben sikerült. Olyan kiváló emberek vállaltak oktatómunkát az egyetemen, mint például [Antos István](#), [Bognár József](#), [Friss István](#), [Markos György](#), [Pach Zsigmond Pál](#), [Nagy Imre](#). A politikai-gazdaságtan előadásokat pedig én tartottam. — Egy-két évvel ezelőtt idősebb társaim felhívták a figyelmemet az ön előadásaira, mondván: „Nagy Tamás óráira érdemes bejárni.” Igazuk volt. De az ön mai nézetei nagyon

különböznek az egyetem indulásakor tartott előadásaitól. — Olyan emberek, akik egy belsőleg logikus gondolati rendszert szinte vallásos hittel a magukévá tesznek, csak nehezen és lassan képesek ebből a rendszerből kitörni. Én magam vívódások, csalódások sok kérdés újra és úragondolása nyomán csak fokozatosan jöttem rá arra, hogy az a kép, amit a marxi elmélet a kapitalizmusról megrajzol, a modern kapitalizmusra már nagyon sok vonásában nem érvényes, s hogy a Szovjetunióban létrejött társadalmi-gazdasági rendszernek, amit Magyarország is átvett súlyos bajai vannak. Hithűségem az ötvenes évek elején kezdett meg-inogni, főleg magyarországi tények alapján, s 1953-ban már lelkesen helyeseltam Nagy Imre kormányprogramját. De akkor még például hittem abban, hogy a szocialista tervgazdaság biztosítja a népgazdaság arányos és hatékony működését. Ezt még 1957-ben is így gondoltam, bár akkor már az értéktörvény és a piaci mechanizmus érvényesülésének szükségességéről írtam, s ez elég volt ahhoz, hogy a párt folyóiratában revizionistának bélyegezzenek. [] — Nincs demokrácia pluralizmus nélkül. Hogy eljussunk a többpártrendszerhez, már az egypártrendszeren belül is lépni kell a pluralizmus felé. Nagyon örülök annak, hogy Magyarországon az állampolgári aktivitás, mozgalmak, egyesületek, klubok stb. sorát hozta létre az utóbbi időben. A magukat egyöntetűen „reformernek” valló irányzatok között azonban — ha ezt ma még nehéz is meglátni — vannak különbségek mind a távlatilag elérendőnek tartott célokban, mind pedig abban, hogy miként lehet azokhoz eljutni, hogyan lehet az ország válságos helyzetéből kilábalni.

Gondi József-Mihály Albert. Kritikai megjegyzések a FIDESZ-programhoz, Gubcsi Lajos jegyzetéhez és Kaderják Péter válaszához. [] A FIDESZ programjához. Fel kell hívni a figyelmet arra is, hogy tervezett programjuk tudománytalan, politikailag káros.

(Gondi József és Mihály Albert, a két dogmatikus és erőszakos marxista filozófus a rendszerváltás előtti években mindketten igen aktívak voltak, több írásuk jelent meg a Közgazdászban 1986-1989 között. S. B.) Közgazdász. [1988. 18. sz.](#)

Szabó Kálmán: az első reformrektor. Sokáig nem értettem, mi az oka annak, hogy a ma 40 év körüli közgazdász generáció nagy része olyan nagy tisztelettel beszél Szabó Kálmánról. Akik nem szeretik is egyes emberi tulajdonságait, vitatják szakmai kérdésekben elfoglalt álláspontját, azok is elismerik a szakmában, oktatásban végzett komoly szervező munkáját. Amikor megtudtam, hogy 1967—73 között ön volt az egyetem rektora, s hogy milyen változásokat indított el az egyetemen, kezdtem megérteni ezt a tiszteletet. — Szerencsés időszakban kerültem a rektori székbe, a hatvanas évek közepén egyfajta felvilágosodás időszakát élte az ország. A szellemi élet nagy pezsgésben volt, és hirtelen felértékelődött a közgazdász szakma presztízse. Hogy én rektor lehettem, az is jelezte, hogy a vezetés közmegegyezésre törekszik, igyekszik bevonni a — ha nem is kimondottan politikai-vezetői funkciókba olyanokat is. akik korábban valamilyen szempontból „problémás” embereknek számítottak.

A Nagy Imre-csoport tevékenysége. A konferencia nyitó előadását tartó [Litván György](#) mindenekelőtt azon örömének adott hangot, hogy hosszú évek után végre nem magánlakáson, rendőri zaklatásoktól fenyegetve, hanem nyilvánosan, egyetemi előadóteremben lehet beszélni és vitatkozni a 32 év előtt történekről. Előadásában a Nagy Imre körül kialakult csoportnak az '56 előtti, alatti és utáni tevékenységét, az annak előkészítésében és szellemiségének megőrzésében játszott szerepét tárgyalta. [] A felkelés leverését követően Kádárék felkínálták a lehetőséget arra, hogy közülük az eseményedben szerepet vállalók, megtagadva 1956-ot, elkerüljék a megtorlást: [Münnich Ferenc](#) személyesen tárgyalt velük, azonban valamennyien visszautasították, sőt sokan éppen november 4. után tudtak igazán azonosulni a történekrrel. Azok, akiket nem tartóztattak le, és nem hurcolták Romániába, illegalitásba vonultak, és lapkiadással, röplapkészítéssel, a

szolidaritás fenntartásával és segélyezéssel kísérelték megmenteni az eszméket. Teljesen reménytelen helyzetben alakították meg [Bibó István](#) és [Gimes Miklós](#) vezetésével a Magyar Demokratikus Függetlenségi Mozgalmat, adták ki a földalatti nyomdákból készülő folyóiratokat, melyek közül a legismertebb a [Kende Péter](#), Gimes Miklós és [Justus Pál](#) által szerkesztett „Október Huszonharmadika”, és a [Gáli József](#), [Obersovszky Gyula](#) és [Eörsi István](#) nevével fémjelzett „Élünk” című lapok voltak.

Nívódíj. Örömmel tudatjuk, hogy a magyar sajtó napja alkalmából a Közgazdász kollektív nívódíjban részesült.

Közgazdász. [1988. 20-21. sz.](#)

Szabó Kálmán Palánkai Tibor Szabó Mária Dobák Miklós Hegedűs Miklós Kindler József

Szabó Katalin Bara Zoltán
Neves oktatóink

Közgazdász. [1989. 1. sz.](#)

Nándorfi Géza. „Csak remélni tudom, hogy a tudomány és az értelmiség megfelelő szerepet kap” Interjú Berend T. Ivánnal. — Közel múltunk történetében tucatszám találhatók tehetséges, szorgalmas tudósok, akik valamilyen okból éveken át a szakmai, politikai élet periferiájára szorultak, vagy külföldre kényszerültek. Professzor úr a Közgazdaságtudományi Egyetemen tanársegédként kezdte, s ma a Magyar Tudományos Akadémia elnöke. Kitérők, kényszerű szünetek nélküli nagy ívű pálya. — Életutam szerencsésen alakult. Az egyetemi évek számomra nagyon kemény és sikeres alapozást jelentettek. Egyetemi hallgatóként már az első évben határozott elképzeléseim voltak arról, hogy mit szeretnék tanulni, és ez nagy előnyt jelentett az indulásnál. [] Úgy tűnik, egyéniségétől nem idegen az az oktatói és tudományszervező tevékenység, amit általános kari dékánként, majd hat éven át egyetemünk rektoraként végzett. A hetvenes évek elejének politikai légkörében milyen céljai és eredményei voltak, mint rektornak? — Bizonyos értelemben kitérő volt az életemben az egyetemi vezetésben eltöltött néhány év. Harmincöt éve oktatok az egyetemen, ezt nagyon fontosnak tartottam, mindig szerettem és a magam számára is nagyon tanulságosnak tartottam. A hat dékáni év és különösen az 1973 és 79 közötti két rektori periódus azonban, úgy érzem, nem érte meg

a belefektetett energiát. Nagyon sok munkával igen kis eredményeket sikerült csak elérnem. Legfontosabb célom az egyetemi oktatás túlspecializált jellegének egységesítése és a színvonal növelése volt. [] Szerettem volna az oktatásba olyan kiváló tudósokat bevonni, mint például Ausch Sándor, [Augusztinovics Mária](#), [Kornai János](#) és mások. Ma már nehéz megérteni az akkori egyetemi viszonyokat: a közéletre és a döntések jelentős részére egy konzervatív doktriner oktatói mag nyomta rá a bélyegét. A társadalmi szervezetek és a tanszékek egy részének vezetői pozíciójából idejétmúlt ideologikus érvekre hivatkozva támadtak minden megújulási törekvést. Így végül is nem sikerült az oktatói gárda felfrissítése, de többek között például az oktatók hallgatói véleményezését is megakadályozták, arra hivatkozva, hogy nincs szükség elvhű tanárok lejárására. Az „elvhűség” ugyanakkor sokaknál felkészületlenséget, tájékozatlanságot takart. Rektorként rendkívül sok konfliktusom volt a IX. kerületi pártbizottsággal is, amely akkoriban az egyetem politikai felügyeletét látta el: igyekeztek mindenbe beleavatkozni, mindent előírni számunkra. [] Továbbra is létezik egyfajta tudományellenes demagógia, amelytől nem mentes a politikai vezetés egyik másik csoportja sem. Ilyen körülmények között komoly veszély a kontraszelekció, mert a legtehetségesebb fiatalok nem akarnak továbbtanulni, szellemi energiáinkat pazaroljuk. Az elmúlt évtizedekben a politikai pluralitás hiánya és a kutatás viszonylagos szabadsága következtében a tudományos műhelyek kritikus valóságfeltáró munkájuk közben időről időre összeütközésbe kerültek a politika merevségével, belső és külső kényszerűségeivel.

Viharos év végét élt a KISZ- bizottság, bár a felszínen talán úgy tűnt, hogy csendesen épülget lefelé. A Közgazdaszban csak kis hír jelent meg arról, hogy Horváth Gyula lemondott, de ez komoly problémákat okozott a KISZ-bizottság amúgy zökkenőmentes életében. Végül is öszvérmegoldás született több szempontból is. Egyrészt egy hallgató lett a megbízott KISZ-titkár, Kostyál Ferenc (III. évf. külgazd.) személyében, másrészt a gazdasági ügyekkel Varga Horváth Viktória foglalkozik.

Közgazdász. [1989. 3. sz.](#)

Egyetemünk rektora, Csáki Csaba január 13—18. között Iránban járt.

Közgazdász. [1989. 4. sz.](#)

[Habsburg Ottó](#) a Rajkban. Ha egy tűzrendész ellátogatott volna március 1-jén, szerdán este hét körül a Makarenko utcai színházterembe, bizonyára rosszul lett volna: a 150-200 főre méretezett teremben legalább 400 ember zsúfolódott össze úgy, hogy az érdeklődők ellepték a színpadot, és a terembe vezető lépcsőket, sőt sokan a nyitott ablakok párkányaira is felálltak. Ilyen körülmények között szó sem lehetett a Rajk Szakkollégium programszervezői által „dr. Habsburg Ottóval tervezett” zártkörű, bensőséges hangulatú, beszélgetésről és vitáról. Mégsem csalódtak, akik — vállalva a fizikai megpróbáltatásokat is — be- verekedték magukat a terembe: egy széles látókörű, a „kényes kérdésekben” is őszintén állást foglaló, ízig-vérig profi politikus, hazai politikusainkat is megszégyenítő, világos, érthető magyarsággal fogalmazott előadását hallgathatták. „Bár nem felejtjük el a múltat, a jövő felé kell fordulnunk, hogy együtt keressük a megoldást mai közös nehéz problémáinkra” — kezdte a „közös európai haza” jelenlegi problémáit elemző előadását Habsburg Ottó. Minden európai elgondolás szükségszerűen a világhelyzet tanulmányozásából indul ki, hiszen a politikában a mai tudományos, technikai fejlettség mellett a nagy térségek, távolságok szerepe csökkent. Legdurvábban ezt az interkontinentális tömegpusztító fegyverek léte tudatosítja: megszűnt a biztos hátország és a harc tér között még a II. világháborúban is többnyire meglevő különbség; egy esetleges világháborúban minden hely harc tér lenne.

Önfelszámolás előtt a KISZ. Lehet, hogy az utolsó volt az a KISZ küldöttgyűlés, amely másfél óras vita után lényegében az eredeti előterjesztés elfogadásával ért véget március 2-án (35 résztvevővel, amelyből

23-an vallották magukat KISZ-tagnak). A disputa arról folyt, hogy a KISZ egyik „utód” szervezete sem örökölheti elődje anyagi-technikai bázisát, az sem, amelyik esetleg megtartja a KISZ nevet. A kérdés az volt, miként menthető át a KISZ MNB. számlavezetési joga, számlaszáma az ifjúsági szervezetek számára. Végül is a következő állásfoglalást hozták: A most megválasztott KISZ- bizottság fő feladata, hogy a KISZ anyagi-szellemi örökségét a hallgatók széles körei számára hozzáférhetővé tegye, elősegítse egy egyetemi hallgatói egyesülés létrehozását. Az egyesülés nem a KISZ utódja lenne, hanem a hallgatók jogi személyiséggel, számlavezetési joggal stb. bíró testületé. Célja a hallgatói közélet élesztése. diákmozgalmak létrejöttének segítése. A szervezet nem politizálna, kivéve azokat a kérdéseket, amelyek esetén a benne részt vevő szervezetek konszenzusra jutnak, azaz amennyiben egy adott állásfoglalással, kezdeményezéssel mindannyian egyetértenek. Az utolsó KISZ-bizottság tagjai: Kostyál Ferenc (III. évf., külgazd. 16 szavazattal) — titkár, Balogh Erika (I. évf., 22). Banyár László (I évf. 26), Bódi Krisztina (I. évf., 24), Gáspár Tamás (II külgazd., 27), Marsi András (II. nemzetközi. 27), Tóth Tímea (I. évf., 24) és Varga Zoltán (II. külgazd., 29) — tagok. K. S.

A kari tanács javasolja Dobók Miklós kinevezését a vezetési és szervezési tanszék élére (21:0:3). Máriás Antal, a tanszék eddigi vezetője oktatóként dolgozik tovább.

Közgazdász. [1989. 5. sz.](#)

Szocialista álomkarrier. Interjú Németh Miklóssal.

Közgazdász. [1989. 6. sz.](#)

Elhunyt Kertész Katalin (1947-1989) Csaknem húsz évig — szinte pályája kezdetétől — volt az egyetem munkatársa, tolmácsolt, fordított, szakszervezeti feladatokat látott el. Egyetemi tanulmányainak befejeztével az orosz tanszék oktatója lett.

Varjú László. A filozófiaoktatásról. [] Az a baj, hogy a filozófia - oktatás gyanánt ismerkedünk a marxizmussal másfél esztendőn keresztül. Mással nem is igazán foglalkozunk, legfeljebb marxista kritika keretében. Ez majdnem folytatása az általános iskola- és a gimnázium ideológiával átítatott oktatásának. Akinek nincs szerencséje, csak a marxizmust ismeri meg, mint „örök érvényű” igazságot. Így nem alakulhat ki az az egészséges gondolkodás mely úgy fogadja el például a marxizmust, hogy a többit pártatlanul megismerje, s azt legnagyobb meggyőződése mellett utasítsa vissza és megvédje saját igazát példában szereplően a marxizmust. Ha pártatlanul nem ismerhetünk meg más filozófiákat, akkor ez az egy dogmává válhat. [] Egészségtelennek tartom, hogy egy társadalom feltörekvő állampolgárait az egyetlen abszolút igazsággal akarják meggyőzni. S mivel a többség kezébe nem adják bele Bibó, Mill, Heidegger műveit, ezért ez a „meggyőzés” legtöbbször sikerül, így kialakul az uniformizált gondolkodás. Az ember szabadságához nemcsak az tartozik, hogy kimondhatja, amit gondol, hanem az is, hogy akadályok nélkül, egyenlő eséllyel magáévá tehesen gondolatokat. Ma Magyarországon olyan ideológiai hatalom van, még mindig, a közéletben, mind a pedagógiában, mely nem ad módot különböző gondolatok hasonló esélyű megismeréséhez. Többség az uralkodó ideológia miatt legtöbbször önhibáján kívül csak ezt ismeri meg. A pedagógusok nem adnak könyvet a diákok kezébe, s ha ők nem, akkor kik.

Közgazdász. [1989. 9. sz.](#)

Megalakult az egyetemi reformkör. „Az osztályharcos politikáért bocsánatot kell kérni a néptől!” [] A párt vezetése többek között elmulasztotta, hogy a KB tagjait felszólítsa: aki felelősnek érzi magát akár azért, mert döntéseivel vagy hallgatásával részese volt a jelenlegi helyzet kialakulásának, az mondjon le. Olyan

fordulatot, mint amilyenre szükség van lehetetlen végrehajtani a régi káderekkel, a régi Központi Bizottsággal.

Elhunyt Kolacsek András. (1930-1989) az idegenforgalom tanára.

TDK-díjnyertesek

AGRÁR I.: I. Tóth András (IV. agrár): Megéri?; II. Pencz Rudolf — Refi Izabella (III. agrár): Hús-expertünk helyzete és problémái; III. Tóth András: Vetéstől a fogyasztóig; Szaffi Rita (II. agrár): A tejtermelés közgazdasági értékelése; különdíj: Józsa Judit (II. pü.); Dohánytermesztés a Nyírségben.

AGRÁR II.: I. Szalai Péter (Széchenyi I. Szakkoll.): Tizenöt év mezőgazdasági beruházásairól, avagy miért törvényszerűek az EKG-görbék?; II. Bosnyák János (III. tanár B): Távtáti tervezés a gazdasági vállalatoknál; Toib András: Szemestermény-száritók; III. Hódi József — Kaslik Béla (III. agrár): A közvetlen szövetkezeti értékesítés lehetősége; Nagy Imre (IV. agrár): Tartalékok a mezőgazdasági vállalatok gazdálkodásában.

FILOZOFIA: I. Kiss Akos (III. külgazd.): A dialektika alapörvényezé; Kalocsai Péter (II. áruforg.); A tudatról; III. Tasy Zsigmond (TEK): Társadalmi dolgok és dolgok társadalma.

GAZDASÁGPOLITIKA: I. Almácsi Katalin — Kelemen Gabriella — Kósa Lajos — Szabó Ferenc — Vas Erzsébet (Rajk L. Szakkoll.): Siker a sikertelenségben; Baróti István — Krajnyák Kornélia — Gelei Andrea — Váradi Zoltán — Németh László Ákos (Rajk L. Szakkoll.): Gazdasági ciklusok Magyarországon 1960–1986; III. Hamecz István (Rajk L. Szakkoll.): Egyéni szabadság és a monopóliumok; különdíj: Andor László (TEK): Az áttörés struktúrája

IPARGAZDASÁG: I. Halász József (TEK): Beruházások gazdaságosságának vizsgálata; II. Kriszt Erika (IV. tervgazd.): Egészséges kompromisszum?; II. Horváth Krisztina (TEK): Gondolatok a készletgazdálkodás hazai problémaköréhez.

IDEGENFORGALOM: I. Bende László (Széchenyi I. Szakkoll.): Egy esettanulmány; II. Gráffné Vajda Andrea (III. külgazd.): „Ismerd meg hazádat!” Ök megismerik hazájukat; III. Broda Judit (II. külgazd.): A mezőgazdaság szerepe az idegenforgalomban; Sass Pál — Luczó Péter (IV. külgazd.): Döntésre várva, avagy beállít-e a kiállítás; Király Adrienn (IV. áruforg.): Első idegenforgalmi vegyesvállalatunk: a Club Tihany Rt.; Behringer Zsuzsa (IV. áruforg.): Az utazási irodák gazdálkodása és szerepe az 1980-as években; Kató Mariann (III. pü.): — Kovács Árpád (III. áruforg.): Az ifjúsági turizmus adottságai; Pozsgai Péter (II. külgazd.): Az Aggteleki Nemzeti Park és térsége védelme, idegenforgalmi adottságai és fejlesztési területei.

KÖRNYEZETGAZDASÁG: I. Csutora Mária (Rajk L. Szakkoll.): A környezetvédők által okozott környezeti károk; ellentmondások a környezetvédők tevékenységében; Halász József (TEK): A hazai csúcserőmű fejlesztés alternatívái; III. Szabó Richárd (I. évf.): A magyarországi bauxitbányászat 1948-tól napjainkig.

KÜLGAZDASÁG: I. Geisslinger Árpád (Széchenyi I. Szakkoll.): Kereskedőház? Hol?; II. Grossmann Péter (III. külgazd.): Az USA új kereskedelmi törvénye; a Trade Bill; III. Geisslinger Árpád: Menekülés előre; Stefan István (IV. külgazd.): Magyarország–Ausztria gazdasági kapcsolatok.

KVANTITATÍV ELEMZÉSEK: II. Bárczy Péter (Rajk L. Szakkoll.): Az Egymásraépülő Nemze-

dékek modell helye a közgazdaságtudományban; Sandi Attila (III. tanár B): Tesztadat-fájl generátor COBOL programrendszerek számára; Veitz Gábor Tamás (IV. tervgazd.): Dinamikus faktormodellek (Magyarország 1966–1986).

PEDAGÓGIA: I. Bedő Zsuzsanna (V. tanár A): Komény Gábor eleve és munkássága; II. Mezei Ildikó (V. tanár A): „Tanulás az elméletben és a gyakorlatban”; Répásv Szilvia (V. tanár A): A tanulók aktivitása és aktivizálása.

PENZÜGY: I. Zsedényi Zsolt (Rajk L. Szakkoll.): A pénz mennyisége és keresleti tényezői ma Magyarországon; Karvalits Ibolya (Rajk L. Szakkoll.): Gazdálkodunk vagy gazdálkodunk? — avagy néhány koncepció devizagazdálkodásokról; II. Vörös Lajos (Rajk L. Szakkoll.): A hitelképességi vizsgálat lehetőségei és korlátai; Szabó Ferenc (III. pü.): Faktoring — követelésvásárlás; III. Budai Edit (IV. tanár A): A leasing; Paluska Ferenc (TEK): A leasingelés aktuális problémái; különdíj: Rátvai Attila (Rajk L. Szakkoll.): A heróházasi hitelezés gyakorlata; tanszéki dícséret: Berényi Gyöngyvér — Pintér Gabriella (II. pü.): A magyarországi árszínvonal-emelkedés egy konkrét okának a valutaértéktelenségnek az elemzése.

POLITILÓGIA: I. Balázs Zoltán — Celencsér Zsolt (Széchenyi I. Szakkoll.): Néhány hatalomelmélet; III. Ávas Zita (Széchenyi I. Szakkoll.): Egy „patt-helyzet” zsebnélis megoldása a koalícióban; Barsi Éva (III. nközi-szoc.): Talált Parsons funkcionális társada-

lomelméletének gyökereit; Fábán Katalin — Fehér Árpád (Széchenyi I. Szakkoll.): Két szémszögből a magyar politikai struktúráról.

STATISZTIKA: I. Fazakas Gergely (Széchenyi I. Szakkoll.): A magyar autópálya; II. Veitz Gábor Tamás (IV. tervgazd.): Variancia analízis.

SZOCIOLÓGIA: I. Fertő Imre — Lénárt Zsolt — Winkler Tamás (Rajk L. Szakkoll.): A koalíciós pártok viszonya a magyarországi németek kitelepítéséhez a pártjaitó tükrében 1945–46; III. Bánsági György (Széchenyi I. Szakkoll.): Egy házasság története; különdíj: Stefkovics Valéria (IV. külgazd. — szoc.): A bekeszcsabai szlovákság asszimilációja; Mikola Ágnes: A nyíregyházi evangélikus gimnázium történeti-szociológiai vizsgálata.

SZOCIOLÓGIA II.: I. Barsi Éva (III. nközi-szoc.): Modernizáció és értéktudat; Búti Krisztina (III. külgazd.): Értéktudat-hasadás; III. Vaday Tamás (IV. pü.-szoc.): Egy új plébánia ifjúsági énekharának életrajza.

VÁLLALATGAZDASÁG: II. Majoros Andrea (Rajk L. Szakkoll.): A vállalati kultúra és a termelés-irányítási rendszerek; III. Soos Tamás (III. külgazd.): A szervezeti innováció; Szabó Ferenc — Vas Erzsébet (Rajk L. Szakkoll.): A MOM, mint sikeres vállalat; különdíj: Kósa Lajos (Rajk L. Szakkoll.): A HUNGAROCANTON, mint sikeres vállalat.

VILÁGGAZDASÁG: I. Andor László (TEK): A „jólét” világgazdaság; II. Csontos László — Morgenthau Gábor (IV. külgazd.): A földgaz „emanipációja”; III. Deh Ágnes (IV. külgazd.): Az Európai Monetáris Rendszer előzményei és jövője, Magyarország és az EKG együttműködésének pénzügyi feltételei.

TDK-díjnyertesek 1989-ben

Közgazdász. [1989. 10. sz.](#)

– Összoktatói értekezlet –

Diákszemlékre emlékeztető hangulatban választotta meg két új vezető testületét egyetemünk oktatói kara június 7-én. Az általános társadalomtudományi karról olyan kevesen jelentek meg, hogy a szavazást el kellett halasztani. A közgazdasági karon a jelölteknek csak egy része kapta meg a szükséges 50 százalék plusz egy szavazatot, de a szavazás végére ugyancsak megfigyelték a jelenlévők azt a rögtönzött döntést hozták, hogy megválasztottak tekintik az egyszerű többséget kapott jelölteket is.

Új egyetemi képviselők

A közgazdasági kar küldöttel az egyetemi tanácsba: **Forró Ferenc** (MSZI, 83-ból 62 szavazattal), **Bánfi Tamás** (pénzügy t., 45), **Nováki Erzsébet** (NTI, 44), **Szabó Katalin** (pg. t., 40). Pótagok: **Mundruczó György** (statistika t., 38), **Palánka Tibor** (világgazdaságtan t., 35). A kar küldöttel az első két évfolyam vezető testületébe, oktatási tanácsába: **Láng János** (pg. tanszék 79 szavazatból 76), **Sulyok-Pap Mária** (pénzügy t., 52), **Csepai János** (MSZI, 34). Pótagok: **Mócsár József** (NTI, 26), **Szentpéteri Szabolcsné** (MSZI, 24), **Sugár András** (statistika t., 29).

A gazdálkodási kar képviselői az egyetemi tanácsban: **Kerekes Sándor** (technológia tanszék, 76-ból 45 szavazattal), **Mészáros Tamás** (ipargazdaságtan t., 45), **Dobák Miklós** (szervezés t., 34), **Beács József** (piackutató t., 32). Pótagok: **Chikán Attila** (válgazdaságtan t., 20), **Forrás Csaba** (agrár t., 29). A kar képviselői az oktatási tanácsban: **Halászné Sipos Erzsébet** (közlekedés tanszék, 42 szavazattal), **Pápp József** (ipargazdaságtan t., 42). Pótagok: **Hoffmann István** (piackutató t., 35), **Kulifa József** (technológia t., 28).

Dékanjelöltek

A választásokat megelőző összoktatói értekezletet Csáki Csaba rektor, az egyetem új szervezeti rendjével kapcsolatos többi személyi döntés áttekintésével nyitotta meg. A június 20-i kari tanácsi ülés, illetve a 21-i egyetemi tanácsi ülés tesz javaslatot az új dékanok személyére, akiket ennek alapján a rektor nevez ki. A jelöltek: általános társadalomtudományi kar: **Szentes Tamás** (világgazdaságtan tanszék); közgazdasági

kar: **Kollár Zoltán** (világgazdaságtan t.) és **Zelkő Lajos** (pg. t.); Gazdálkodási kar: **Mészáros Tamás** (ipargazdaságtan tanszék) és **Tóth Tamás** (külker. t.). A posztgraduális képzés oktatási tanácsának élére: **Hámori Balázs** (pg. tanszék); Az első két évfolyam oktatási tanácsának élére: **Kerekgyártó Györgyné** (statistika tanszék); A főiskolai kar élére: **Kovács Sándor** (szervezés tanszék).

Főtitkára lett az egyetemnek

Csáki Csaba javasolta, hogy az új egyetemi tanács hosszabbítsa meg **Mónk László** né gazdasági főigazgatói megbízását, illetve nevezze ki az újonnan létesítendő főtitkári posztra **Vadász Istvánt**. A tanszékvezetői kinevezések közül csak a filozófiai tanszék esetére tért ki. Elmondta, hogy a kiírt pályázatra négyen jelentkeztek, akik közül, ajánlataik alapján, illetve a szakos egyeztetések nyomán egy bizottság választja ki az új tanszékvezetőt. E testületet **Tókei Ferenc** vezeti.

Az oktatási reform aktuális kérdéseiről **Zalai Ernő** rektorhelyettes számolt be. Emlé-

tést tett a reform támogatására létrehozott pénzügyi alapról, amely felett egy **Máriás Antal** (szervezés tanszék) vezette háromtagú kuratórium rendelkezik. Az első évfolyammal kapcsolatos munkáért köszönetet mondott minden érintett egyetemi oktatónak és dolgozónak, különösen a nagyvonalú terheket vállaló politikai gazdaságtan és angol tanszéknek.

A reform kezdő lépései bizonyos surlódásokkal jártak. Az okok: a tanszéki és egyetemi adminisztráció gyengeségei; a különböző tanszéknek nem azonos intenzitású bekapcsolódása a munkába; egyes diákok és oktatók nem megfelelő hozzáállása; egyes tananyagok fejlesztésének késése; egyes oktatók alkalmatlansága az új tananyagok oktatására. Ugrásszerű javulás nem várható, három-négy év szükséges a változások erőteljes érvényesüléséhez.

Korrigálják

a „gyermekbetegségeket”

Az egyetem vezetése korrigálni szándékozik a rendszer gyermekbetegségeit, amelyek

(Folytatás a 2. oldalon.)

Összoktatói értekezlet 1989-ben

Elhunyt [Peák István](#) (1936-1989) a Matematikai és Számítástudományi Intézet tudományos igazgatóhelyettese, egyetemi tanár.

31 évvel kivégzésük után, június 16-án, reményeink szerint végső és immár örök nyugalomra helyezik Nagy Imre és mártírtársai földi maradványait. Ez alkalomból mi is tisztelgünk az egykori miniszterelnök előtt. Nagy Imre egyetemünk agrárpolitikai tanszékének vezetője volt 1948-tól, ezért elsősorban a tanárt, a munkatársat, idézi föl cikkünk.

Nagy Imre temetésén egyetemünk is képviselteti magát. Az egyetem vezetésének döntése értelmében, a Történelmi Igazságtétel Bizottságával folytatott tárgyalások eredményeképpen hivatalosan részt vesz az egyetem Nagy Imre és társai temetésén. Nagy Imrének, egyetemünk agrárpolitikai tanszéke egykori tanszékvezető professzorának koporsójánál intézményünk is elhelyezi koszorúját. Az egyetem vezetését Vági Ferenc, az agrárgazdasági tanszék vezetője, a tanárokat Ferenczi Tibor, a tanszék oktatója, a diákokat Kaslik Béla harmadéves agrárszakos hallgató képviseli.

Közgazdász. [1989. 12. sz.](#)

Beszámoló George Bush látogatásáról.

Ezer ember az aulában

George Bush látogatása az MKKE-n

Kerékgyártó Györgyné, az alapozó kar dékánja. Mészáros Tamás a gazdálkodási kar dékánja. Zelkó Lajos a közgazdasági kar dékánja. Hámos Balázs a posztgraduális kar dékánja. Kovács Sándor a főiskolai képzés dékánja.

Pártértekezlet az egyetemen. Elkerülhetetlen a pártszakadás. Szarvas László pb-titkár: Részletesen szólt a kilépésekről is. Jelenleg 400 körüli az egyetemi párttagság létszáma. Figyelmeztető jel számunkra, hogy éppen a fiatalok lépnek ki a pártszervezetből, amely mutatja, hogy a hallgatóknak nagyon éles a kritikájuk az egyetemi pártszervezettel szemben. „Ha a jövő generációját nem tudjuk a pártszervezetben tartani, az feltétlenül gyengíti a párt tekintélyét.” [] Gondi József (filozófia t.) egyetértett a beszámolóval a megállapításával, hogy a mai helyzet rosszabb, mint az egy évvel ezelőtti. Úgy vélte, azokba az álláspontokba - így az állásfoglalás-tervezetbe -, amelyek a köztulajdon túlsúlyának felhagyása, a tudatos irányítást nélkülöző piaci koordináció mellett szólnak, és nem tisztázzák, hogy kié az államhatalom, akár a tőkés rendszer bevezetése is belefér. További mondandójának lényege szerint a szocializmus (1917-es oroszországi győzelem) paradigmátikus, történetfilozófiai formaváltás (volt) az emberi történelemben. Ez a formáció fejlődése első hét évtizedében egyrészt a külső és belső feltételek miatt szükségképpen diktatórikus formát öltött, másrészt Sztálin vezetésével saját maga ellen is fordult, a szocializmus fejlődését gátló torzulást is szenvedett. Napjainkra elérkezett a proletariátus hatalmának demokratikus formájára való áttérés ideje, ugyanakkor a felszólaló nem lát olyan vezető erőcsoportot, személyt, ami, aki az elmúlt hetven év torzításmentes értékelését és ennek megfelelően igazi reformplatformot alkotva kivezethetné az országot a válságból.

Dobák Miklós (szervezés t.) emberileg mint kollégáját tisztelve az előtte szólót, úgy vélte, légüres térben mozog mindaz, amit képvisel. Ehhez hozzátette, hogy harag nélkül, egymást kölcsönösen elismerve ugyan, de nem tud együttműködni egy pártban egy effajta állásponttal. *Teoretikus vitákkal nem lehet előre lépni addig se lehetett, míg ezek árnyékában tömeggyilkosok (Sztálin) húzódtak meg, ennek nevében Kínában folyik a vér stb.* Sándor Péter (politikaelmélet t.) teljes mértékben azonosult Dobák Miklós véleményével, majd felszólalásában érintette a fő titkár személyének kérdését. Mint mondotta Grósz Károly pozitív szerepet töltött be tavaly májusban, de ezt a pozitív szerepet mára sikerült kimeríteni. Az utóbbi időszak késlekedéséért ő a felelős. Szerinte Grósz Károlynak mindenképpen meg kell válni a párt főtitkári pozíciójától. A szocialista értékrendszert Pozsgay Imre személyében látja biztosítva.

(Megdöbbenő az, hogy az MKKE-n 1989 szeptemberében még 400 MSZMP tag volt. S. B.)

Közgazdász. [1989. 13. sz.](#)

Az idei, 41. tanévnyitó ünnepi egyetemi tanácsülés szeptember 9-én volt. A Himnusz után Csáki Csaba mondott ünnepi beszédet. [] Az egyebek között szó volt arról, hogy a közeljövőben napirendre kerül egy menedzser igazgató kinevezésére, továbbá, hogy nagy valószínűséggel Papp Zsoltot egyetemünk tanáraként üdvözölhetjük, amennyiben a filozófia tanszék vezetője lesz.

([Papp Zsolt](#) 1989 és 1990 között az MKKE Filozófiai Tanszéke egyetemi docense, 1990. július 1. és 1992. május 31. között haláláig egyetemi tanára volt. S. B.)

A nevünk: AULA Kiadó. Arról, hogy kiadói joga lesz az egyetemnek, már többször is írtunk. A nyár folyamán e pusztán tény testet öltött Halász Géza személyében, akit július elsejével az egyetemi kiadó igazgatójává neveztek ki. Géza nem az ismeretlenség homályából tűnt fel. Sokan személyesen ismerik. Itt volt diák, oktató, majd egy rövid kitérő után újra visszatért az almamaterbe, felvállalva a kiadás irányítását.

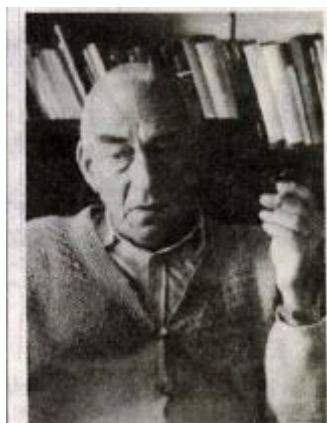
Közgazdász. [1989. 14. sz.](#)

ujat.
Külgazdasági szakon
Horváth Márta IV. évf., Bokor Attila II. évf., Korein László II. évf., Marton Anna II. évf., Langer Zsuzsanna III. évf., Broda Judit II. évf., Sós Tamás III. évf., Ehn Gabriella IV. évf., Bálint Mária IV. évf., Iván Gábor III. évf., Saitos Edit III. évf., Körmendi Éva III. évf.
Mezőgazdasági szakon:
Pencz Rudolf III. évf., Kalik Béla III. évf.
Nemzetközi kapcsolatok szakon:
Szarvas László III. évf., Barsi Éva III. évf.
Ipar szakon:
Kerekes Zsuzsanna III. évf., Bénecz Marianna III. évf., Vágó Tamás II. évf.
Pénzügy szakon:
Mikolasek András II. évf., Józsa Judit II. évf., Berényi Gyöngyvér II. évf., Szantner Györgyi III. évf., Farkas Adám II. évf., Hugyecz Edit III. évf., Szeles Mária III. évf.
Tervgazdasági szakon:
Kriszt Erika IV. évf., Veitz Gábor IV. évf., Takács Zoltán IV. évf.
Tanár A szakon:
Budai Edit IV. évf., Verebesné Szabó Erzsébet IV. évf.
Tanár B szakon:
Bosnyák János III. évf., Mikáczó Éva IV. évf., Veres Tünde II. évf., Papp Edit III. évf.
Gratulálunk!

Népköztársasági ösztöndíjasok 1989-ben

Közgazdász. [1989. 15. sz.](#)

Örömmel értesültünk arról, hogy a Népköztársaság Elnöki Tanácsa dr. Nagy Tamásnak, a közgazdaságtudomány doktorának, az MTA Közgazdaságtudományi Intézete nyugalmazott igazgatóhelyettesének, egyetemünk első kurátorának, volt tanárunknak tudományos életműve elismeréseként 75. születésnapja alkalmából a Magyar Népköztársaság Zászlórendje kitüntetést adományozta.

A kitüntetést Straub F. Brunó, az Elnöki Tanács elnöke adta át. Jelen volt a kitüntetés átadásánál Nyers Rezső, az MSZMP elnöke és Berend T. Iván, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke.

Gratulálunk!

Nagy Tamás kitüntetése

Közgazdász. [1989. 16. sz.](#)

Egyetemünk díszdoktora lett Dr. Hertha Firnberg és Dr. Pach Zsigmond Pál.

Közgazdász. [1989. 17. sz.](#)

Az Állami Számvevőszék elnöke [Hagelmayer István](#) egyetemünk professzora.

Az első női vezető a tervtanszék történetében. Egyetemünkön 1968 után kezdődött az első fiatalítási hullám. E generáció egyik képviselője Nováky Erzsébet. 1970-ben vörös diplomával fejezte be tanulmányait a tervmatematika szakon. Doktori értekezését "summa cum laude" minősítéssel védte meg. 1975-ben tervgazdasági szakközgazdász diplomát szerzett. 1980-ban védte meg "A modellezés módszertani kérdései a nagy távlatú jövőkutatásban" című kandidátusi értekezését. Angol és orosz nyelvből állami nyelvvizsgája van. 1970-től egyetemünk oktatója, 1981 óta docens. Az oktató-nevelő és tudományos munkát a Kovács Géza egyetemi tanár által 1968-ban alapított Futurológiai Csoport (később Jövőkutatási Osztály) tagjaként kezdte meg. Aktív részt vállalt a jövőkutatás tudományának hazai megteremtésében és népszerűsítésében. Önálló tárgyakat alakított ki a jövőkutatási módszertan, a társadalmi-gazdaság prognózisok és a globális modellezés módszertani témaköreiben. Ezek mellett korábban operációkutatást is tanított és szemináriumot vezetett

Népgazdaság tervezése c. tárgyból. Sokan készítettek vezetésével szakdolgozatot, s számos doktorjelölt és aspiráns (köztük külföldiek is) munkájának tudományos irányítója. Az MKKE-n kívül más egyetemeken, főiskolákon és intézményekben, valamint tanfolyamokon tartott előadássorozatok, illetve előadásokat a jövőkutatás témaköreiből. Több országos, akadémiai és minisztériumi kutatási irány munkálataiban vett részt. Így a "Nagy távlatú komplex jövőkutatás" c. akadémiai témában is. 1982 óta három környezetvédelmi témakörű kutatási program vezetője. 1978-tól hazai koordinátora a KGST-tagországok közös környezetvédelmi kutatási prognosztikai témájának. Jövőkutatási és környezetvédelmi témájú publikációi (mintegy 90) magyar és idegen nyelven egyaránt megjelentek.

Nováky Erzsébet a futurológus

Közgazdász. [1989. 18. sz.](#)

Személyi ügyek. Jeszenszky Géza társadalomtudományi kari dékán előterjesztésében a tanács [Papp Zsoltot](#) 32 igen, 1 tartózkodással megszavazta a filozófia tanszék vezetőjévé. Zelkó Lajos közgazdaságtudományi dékán terjesztette elő [Mundruczó György](#) statisztikai tanszékvezetői kinevezését. A tanács 31 igen, 1 nem 3 tartózkodással fogadta el a kinevezést.

Közgazdász. [1989. 19. sz.](#)

[Papp Zsolt](#) (†1992 május 31) az új tanszékvezető.

Papp Zsolt (45 éves, nős, egy gyermek apja) 1968-ban végezte el az ELTE bölcsész karának történelem-filozófia szakát, 1974-ben pedig a pszichológia szakot. Az egyetem befejezése óta a Társadalomtudományi Intézet tudományos munkatársaként dolgozott. Az intézetben részt vett a társadalmi struktúra, érdekviszonyok, rétegződés, egyenlőség, és tudat témákkal kapcsolatos vizsgálatokban, társszerzője több ezzel kapcsolatos kötetnek. Ugyancsak bekapcsolódott az intézet politikai rendszerrel, államélettel illetve szociáldemokráciával kapcsolatos munkáiba. 1979–84. között a Magyar Televízió Túlélőklub című adásának vezetője volt.

Közelebbről a német filozófia, szociológia és társadalomelmélet korábbi és jelenkori története foglalkoztatja. Az e témakörben írott tanulmánykötetei: A válság filozófiájától a konszenzus szociológiájáig (1981), Hétköznapiak és filozófiák (1982), Konszenzus és kihívás (1983), Modern polgári társadalomelméletek (1987, társszerző). Publicisztikai írásokat gyűjtött egybe a Kormetszetek című kötetben (1983).

Papp Zsolt munkássága

Közgazdász. [1990. 2. sz.](#)

Közgazdász. [1990. 3. sz.](#)

Az általános társadalomtudományi kar dékánjelöltje volt a kari választások alapján Szentés Tamás és Jeszenszky Géza. Az egyetemi tanács titkos szavazással Jeszenszky Géza mellett voksolt 27 igen, 1 nem és egy tartózkodás arányban. A közgazdasági kar dőkánjelöltje a kari választás alapján Zelkó Lajos és Kollár Zoltán volt. Az egyetemi tanács titkos szavazással Zelkó Lajost erősítette meg a közgazdasági kar dékánjának 15 igen és 1 tartózkodással. A gazdálkodási kar dékánjelöltje volt Mászáros Tamás, akit egyhangúan szavazott meg az egyetemi tanács. A posztgraduális képzés dékánjelöltje Hámori Balázs volt, akit az egyetemi tanács 23 igen, 5 nem és 1 tartózkodó szavazattal fogadott el. A főiskolai tagozat dékánjelöltje Kovács Sándor volt. Az egyetemi tanács 23 igen, 5 nem és 1 tartózkodó szavazattal erősítette meg.

Az alapozó képzés dékánjelöltje Kerékgyártó Györgyné, akit az egyetemi tanács 14 igen, 6 nem és 9 tartózkodás mellett szavazott meg. Az egyetem gazdasági főigazgatói pozíciójáról is véleményt mondott az egyetemi tanács. Monek Lászlóné 20 igen, 4 nem, 4 tartózkodás erősítette meg határozatlan időre szóló gazdasági főigazgatói pozíciójában. Az egyetem főtitkári feladatkörére Vadász István volt a jelölt. A tanács

hiányolta a főtitkári pozíció feladatkörének kidolgozását, ezért egyelőre nem tartotta indokoltnak a főtitkári tisztt betöltését.

Közgazdász. [1989. Különszám.](#)

Az egyetemi tanács titkos szavazással 33 igen, 2 nem és 0 tartózkodással bizalmat szavazott Csáki Csaba rektorságának. (Csáki Csaba 1991-ig volt a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem rektora. 1990-ben változtatták meg az MKKE nevét BKE-re.)

Közgazdász. [1990. 8. sz.](#)

1990-ben Daróczi Etelka arany gyűrűs doktor.

Bora Gyula előterjesztést nyújtott be Daróczi Etelka kitüntetéses doktorrá avatása tárgyában. Az ET mindkettőt elfogadta.

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem - tanácsülések, [1989. április 20.](#) 4. Egyebek.

Aranygyűrűs doktorrá avatás. Daróczi Etelkát, az MTA Regionális Kutatások központja tudományos munkatársát, 1990. február 2-án az egyetemi tanács kitüntetéses doktorrá avatta. Az ünnepségen megjelent [Szűrös Mátyás](#), a Magyar Köztársaság ideiglenes elnöke. Daróczi Etelka rövidesen ismertette doktori értekezésének téziseit, amely a magyarországi halandóság területi eltéréseivel foglalkozott.

(Kiegészítés: sub auspiciis Rei Publicae, a címer meg a régi, de a popularis, a népköztársaságot jelezte, már kivettek a gyűrűből.)

Közgazdász. [1990. 2. sz.](#)

Daróczi Etelka szakmai pályafutása:

1974 Université de Poitiers: Diplôme D'Études Françaises.

1988 MKKE Kereskedelmi Kar: egyetemi doktori.

1995 ELTE Jogi továbbképző Intézet: demográfus.

1996 MTA Doktori Tanács: a szociológia tudomány kandidátusa.

1970–1972 KSH Gazdaságkutató Intézet, segédmunkatárs. Tercier szektor.

1972–1975 European Centre for Research and Documentation in Social Sciences, Bécs, tudományos titkár.

1975–1976 KSH GKI, tudományos munkatárs. Energiaszektor.

1976–1979 MTA ösztöndíjas aspiráns. A halandóság területi eltérései Magyarországon.

1979–1984 MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, tudományos munkatárs. Városok és városkörnyékek. Belföldi vándorlás.

1984–1990 MTA Regionális Kutatások Központja, tudományos főmunkatárs. Népesség-és társadalomföldrajz, Tér és Társadalom (szerk.)

1990–1993 ELTE Regionális földrajzi tanszék, adjunktus. Területi statisztika, regionális-és népességföldrajz.

1993–2001 Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem, Gazdaságföldrajz tanszék, docens. Területi statisztika, gazdaságföldrajz.

1997–2009 KSH Népességtudományi Kutatóintézet, tudományos főmunkatárs. Öregedés. Halandóság. KorFa (szerk.)

A Budapesti Corvinus Egyetem és elődintézményei története a kezdetektől 2020-ig. Szerkesztette: Szécsényi András – Zsidi Vilmos (1959-1989 közötti időszak)

Forrás:

Szécsényi András, Zsidi Vilmos. [A Budapesti Corvinus Egyetem és elődintézményei története a kezdetektől 2020-ig.](#) (Igen fontos forrás, reálisan és alapos irodalomfeldolgozás alapján ismerteti a BCE és ezen belül az MKKE történetét. S. B.)

Az egyetem kari és tanszéki struktúrája, 1967-ben.

Általános Kar	Ipari Kar	Kereskedelmi Kar
Politikai Gazdaságtan Tanszék	Ipargazdaságtan Tanszék	Belkereskedelem Gazdaságtana Tanszék
Tudományos Szocializmus Tanszék	Könyvvitel Tanszék	Külkereskedelem Gazdaságtana Tanszék
Filozófia Tanszék	Matematika Tanszék	Agrárgazdaságtan Tanszék
Népgazdaság Tervezése Tanszék	Statisztika Tanszék	Jogi Tanszék
Pénzügyi Tanszék	Technológia- és Áruismeret Tanszék	Gazdaságföldrajz Tanszék
Gazdaságtörténeti Tanszék	Közlekedés Gazdaságtana Tanszék	Nyelvi Intézet
Világ gazdaságtan Tanszék		Testnevelési Tanszék
Nemzetközi Kapcsolatok Tanszék		

10.1. Szabó Kálmán rektor (1967–1973) reformja. Az 1968-as év nemcsak a magyarországi szocializmus, hanem a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem életében is szakaszhatárt jelentett. 1968. január 1-jén bevezették az új gazdasági mechanizmust, amely lényeges változásokat hozott a szocialista tervgazdaságban. A termelés és a beruházások terén csökkentették a központi tervezés szerepét, és ezzel párhuzamosan növelték a vállalati önállóságot. Változtattak az árrendszeren. Módosították a bér- és jövedelemszabályozás rendszerét is. Mindezek következtében a térség szocialista országai közül – a számos tekintetben speciális helyzetben lévő Jugoszláviát leszámítva – Magyarországon valósult meg a legradikálisabb gazdasági reform. Ez jótékony hatást gyakorolt a hazai kulturális, tudományos élet fejlődésére is, sorra jelentek meg az addig hiányzó újabb, korszerű tudományos kiadványok.¹ Mindez igen kedvezően hatott a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemre, amelynek számos oktatója aktív szerepet vállalt a módosítások előkészítésében. 1967 szeptemberében új rektor, Szabó Kálmán került az egyetem élére. Szabó Kálmán – aki 1966-tól tagja volt az új gazdasági mechanizmust előkészítő bizottságnak is – felismerte, hogy a megváltozott gazdaságpolitikai körülmények kiváló alkalmat biztosítanak az egyetemi vezetésnek, hogy jelentősen átalakítsa az MKKE képzési rendszerét. [] Miből is állt a korszerűsítés? Mindenekelőtt igyekezett lazítani a képzési rendszer túlzott tagoltságán. [] A reformerek határozottan támogatták, hogy az egyetem korszerű ismereteket szerezhessen a fejlett nyugati országokban. Ennek érdekében jelentősen bővültek a nyugati ösztöndíj-lehetőségek – többek között a Ford Alapítványnak is köszönhetően –, a tanárok és a hallgatók pedig ki is használták a helyzetet. Államközi egyezményen alapuló program keretében Szabó Kálmán rektorsága idején minden évben öt-hat (összesen tizenhat) magyar oktató vehetett részt tíz-tíz hónapos tanulmányúton az Egyesült Államok nivós egyetemén. Mellettük sokan tettek Nyugaton egyéni tanulmányutakat is. [] Új tantárgynak számított a számítástechnika oktatása is, amelyet a magyar egyetemek közül elsőként – a fejlett európai államokhoz képest többéves késéssel – az MKKE-n vezettek be Krekó Béla kezdeményezésére 1970-ben. Néhány évvel korábban az informatika hivatalos körökben még gyanús, „burzsoá áltudománynak” számított. [] 1968-ban megjelent a jövőkutatás az MKKE-n. Ez Kovács Géza egyetemi tanár nevéhez köthető. A futurologiát is évekig „burzsoá áltudománynak” tekintették a kommunista politikusok, Kovács Géza azonban elérte, hogy az MKKE Népgazdaság Tervezése Tanszékén – Magyarországon először – Jövőkutató Csoport alakulhasson. Ez hamarosan szakszemináriummá fejlődött. 1971-ben már koncentrált oktatási formában folyt a jövőkutatás tanítása. 1972-ben a tárgy kötelező féléves kurzussá vált a tanár „A” és a népgazdasági tervező-elemző szakosok számára. [] A reformnak köszönhetően jött létre a Közgazdaságtudományi Egyetem pécsi kihelyezett nappali tagozata. [] Az egyetemi vezetés

1968 őszén óriási lépést tett a valódi demokratikus működés irányában, amikor átalakította a vezetői testületek választási rendjét. A tanácsokban kisebbségbe kerültek a hivatalból tagnak számító személyek (rektor, rektorhelyettesek, dékánok, a párt végrehajtó bizottságának titkára stb.), és többségbe a választott tagok. 1968-tól (titkos) választással került be az Egyetemi Tanácsba három évre négy-négy oktató a karokról, egy-egy nappali tagozatos hallgató, valamint egy „nem oktató” beosztású alkalmazott. Emellett az Egyetemi Tanács meghívhatott legfeljebb három olyan személyt az üléseire, akik a társadalmi élet „kiemelkedő személyiségei” voltak (ők is szavazati joggal bírtak). A kari tanácsokban hasonló volt a helyzet: a hivatalból tagnak számítók mellett (köztük volt az előző dékán is) itt is három évre választottak oktatókat, és ide is meghívhattak külső személyeket.

10.2. A reformok folytatódása Berend T. Iván rektorsága idején (1973–1979) Szabó Kálmán lelkesen, szenvedélyesen, kissé talán kapkodva vetette bele magát a képzési szisztémába megváltoztatásába. Berend T. viszont nyugodtabb, megfontoltabb, bizonyos tekintetben racionálisabb vezetőként lépett fel. Erre nagy szüksége is volt rektorként, mert kinevezésekor már javában zajlott az ideológiai hadjárat a reformerek ellen. Ez nem jelentette az 1969-es egyetemi jogi szabályozás felmondását, de a képzéskorszerűsítés továbbfejlesztése érezhetően nehezebbé vált. [] Már Szabó Kálmánnak is sokat kellett küzdenie az egyetem pártszervezetével, és ebben Berend T. Iván rektorsága alatt sem történt változás. [] Berend T. Iván rektorságának egyik legnagyobb sikereként elérte, hogy a kormányzat megkezdje az elavult egyetemi épület teljes körű rekonstrukcióját.

10.3. Az egyetem Csizmadia Ernő és Szuhay Miklós rektorsága idején (1979–1985) Csizmadia elődeihez hasonlóan szintén a reformtábort erősítette. Ifjúkorában a később mártírrá váló miniszterelnök, Nagy Imre aspiránsa volt. [] A változó igényeknek megfelelően 1982-ben részben átalakították a tanárképzést.

10.4. Az egyetem újabb reformja Csáki Csaba rektorsága alatt (1985–1991) Rectori kinevezése előtt Csáki Csaba egy évet Amerikában töltött, ahol tanulmányozhatta az ottani oktatási rendszert, emellett jól ismerte a nyugat-európai egyetemi modelleket is. Munkatársaival így arra törekedett, hogy a különféle nemzetközi (angolszász és közép-európai) képzési rendszerek elemeit hatékonyan ötvözze. [] Csáki Csaba mindkét rektorhelyettese, a statisztikával foglalkozó Kupcsik József (ő alapvetően az adminisztrációért felelt) és a Kvantitatív Közgazdaságtan Intézeti Tanszéket vezető Zalai Ernő (ő az új képzési szisztéma bevezetését menedzselte) oroszlánrészt vállalt az átalakítási munkákból.

Aranygyűrűs doktorok az MKKE-en

Aranygyűrűs doktori címet („Sub auspiciis Rei Publicae Populáris”) a rendelkezésre álló források alapján a következő hallgatók kaptak. Mindnyájan az MKKE tanulói voltak. Zalai Ernő (1969), Bekker Zsuzsanna (1972), Oláh Ildikó (1972), Szepesi György (1972), [Romhányi Ágnes](#) (1973), Széles Adolf (1974) [Daróczi Etelka](#) (1990). Egy kivétel volt: Horváth Istvánné, Jándi Margit Moszkvában a Lomonoszov Egyetemen végzett és 15 évvel később 1984-ben szerezte meg az Aranygyűrűs doktori címet.

Előzmények. Sub auspiciis Gubernatoris promotio: feltételek és jelöltek. Kitüntetéses doktoravatások az Erzsébet Tudományegyetemen (1914-1950) – 1. Sub auspiciis Gubernatoris promotio: feltételek és jelöltek. cs, [2014/09/04](#) - 14:18 -- Polyák Petra.

MKKE. Ismert egykori tanárai.

Forrás:

[Budapesti Corvinus Egyetem](#) Wikipédia

[Ádám György](#) (jogász) (1921–2011) jogász, filozófus. A Belügyminisztérium Rendőrtiszti Akadémiáján a büntetőjog és a filozófia tanára 1948–1951 és 1956–1962 között. A [Semmelweis Egyetem](#) Marxizmus-Leninizmus Intézet Filozófia Tanszéke egyetemi adjunktusa (1964–1975). Az 1960-as években a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen is tanított dialektikus és történelmi materializmust és filozófiatörténetet. Az Etikai–orvosetikai Csoport csoportvezető egyetemi docense (1975–1988), egyetemi tanára (1988. júl. 1.–1991. jún. 30.).

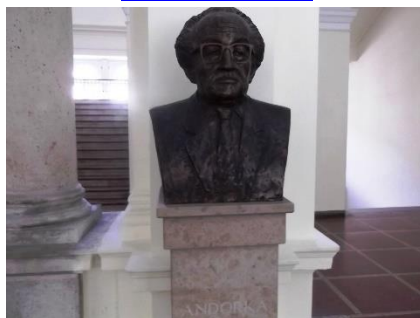
Ádám György egy kiránduláson. Közgáz Ipari Kar 1963/67. A 7-es csoport egy borsosnyói kiránduláson 1964 május hónapban a [Kóspallagi Tanácsháza](#) előtt. A padon, a lányok között dr. Ádám György, filozófia szemináriumvezetőnk ül. Balról jobbra az első sorban Kovács Mari, Erdész Éva, Ádám Györgytől jobbra Kiss Erika, Soós Eszter (azóta Kis Attila felesége), Tóth-Sarudi Klára. Előttük Lasztovécsek Éva guggol. Az álló sor: Sipos Béla, Síkfalvi Erika, Bogdán Lajos, Kiss Attila, Nagy János, Poldermann László, a jobb szélén Balogh Ágnes.

[Ádám György](#) (közgazdász) (1911-1974) Bécsben kereskedelmi főiskolát végzett. 1949-ben letartóztatták és koholt vádak alapján tízévi börtönre ítélték. 1954-ben rehabilitálták. 1954 és 1957 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tudományos munkatársa volt. Az 1956-os forradalomban aktív szerepet játszott, tagja volt a Magyar Értelmiség Forradalmi Bizottságának. 1957-ben életfogytiglani börtönre ítélték, ám az 1963 márciusi általános amnesztiával szabadult. 1963-tól a Közgazdasági és Jogi Kiadó felelős szerkesztőjeként működött. Egy évvel később megkapta a közgazdaságtudomány kandidátusi fokozatát.

[Andorka Rudolf](#) (1931-1997) szociológus. 1984-ben az MKKE-re került, ahol egyetemi tanárrá és a szociológia tanszék vezetőjévé nevezték ki. 1991-ben megválasztották az egyetem rektorává. Tisztségét haláláig viselte. 1979-ben védte meg a szociológiai tudományok kandidátusi, 1989-ben akadémiai doktori értékelését. Az MTA Szociológiai Bizottságának lett tagja. 1990-ben választották meg a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává.

[Andorka Rudolf](#)

Andorka Rudolf szobra BCE II. emelet. 2024. A szerző felvétele.

[Bácskai Tamás](#) (1925–2007) közgazdász. 1950-ben kezdte meg tudományos pályáját a Budapesti Corvinus Egyetem előd-intézményénél, a Magyar Közgazdaság-tudományi Egyetemen, (később Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem) ahol adjunktus, (1950–1958), docens (1958–1985), illetve egyetemi tanár (1985–1995) és tanszékvezető (1984–1995) lett. 2005-ben nyilvánosságra került, hogy 1957-től titkos megbízottként dolgozott az egykori állambiztonságnak. A „hazafias alapon” beszervezett Bácskai azzal indokolta az együttműködés elvállalását, hogy az 1956-os forradalom kirobbanásakor a Bem téren radikális műegyetemi fiatalok közelében tartózkodott, akik „erősen antiszemita jelszavakat” hangoztattak. Bácskait a hírszerzés szervezte be, de jelentett az úgynevezett „belső reakció” elleni részlegnek is.

[Bácskai Tamás](#)

[Báger Gusztáv](#) (Csörötnék, 1938. szeptember 12.–) magyar közgazdász, költő, a közgazdaságtudomány kandidátusa (1971), habilitált (2000), az Állami Számvevőszék Fejlesztési és Módszertani Intézete főigazgatója, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem egyetemi tanára, 2015. július 7-től a Monetáris Tanács tagja. 1957-1961 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem hallgatója volt. 1961-1965 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tanársegédeként dolgozott. 1965-től 10 évig a Tervgazdasági Intézet tudományos főosztályvezetője volt. 1975 óta a Budapesti Corvinus Egyetem docense. 1975-1981 között az Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ EGB) szakértője volt. 1981-1990 között az Országos Tervhivatal főosztályvezetője volt. 1992-2000 között a nemzetközi pénzügyi intézmények titkárságának vezetőjeként tevékenykedett.

[Báger Gusztáv](#)

[Berei Andor](#) (1900–1979) közgazdász, moszkovita politikus. 1960-tól 1971-ig a közgazdaság-tudományi egyetem politikai gazdaságtan tanszékének vezetője, majd 1976-ig tanára volt.

[Berei Andor](#)

[Berend Iván](#) (1924–2006) közgazdász. A Magyar Közgazdaság-tudományi Egyetemen közgazdász oklevelet szerzett (1949), az MKKE-n doktorált (1958), a közgazdaság-tudományok kandidátusa (1962), doktora (1978). Az MKKE-n a beruházás gazdaságtana tárgy előadó tanára (1953-tól), címzetes egyetemi docens (1965–1979), címzetes egyetemi tanár (1979-től).

[Berend Iván](#)

[Besenyei Lajos](#) (1941-) közgazdász, statisztikus, jövőkutató. 1959–1964 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem hallgatója volt. 1964–1969 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem statisztikai tanszékén tanársegéd, 1969–1980 között adjunktus, 1980–1991 között docens volt. 1987-től a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság prognosztikai szakosztályának elnöke. 1991-től a Miskolci Egyetem számviteli és statisztikai tanszék vezetője, 1991–1993 között docense, 1993-tól tanszékvezető egyetemi tanára. 1994-ben a Gazdaságtudományi Kar dékán-helyettese, 1994–1997 között dékánja, 1997–2006 között rektora volt.

[Besenyei Lajos](#)

[Bihari Ottó](#) (1921–1983) jogász. 1950 és 1956 között a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen, majd 1956-tól haláláig a Pécsi Tudományegyetemen tanított. 1957-1964 között a PTE ÁJK dékánja. 1973-tól haláláig a Dunántúli Tudományos Intézet igazgatója volt. A Magyar Tudományos Akadémia levelező (1973), majd rendes tagja (1979).

[Bihari Ottó](#)

[Bodnár Pál](#) (1938-2010) közgazdász. Az MKKE ipar szakán 1961-ben kezdte mag tanulmányait, 1966-ban közgazdász oklevelet szerzett, ugyanott 1967-ben doktorált. Az MTA-n a közgazdaság-tudomány kandidátusa (1975), majd az MTA doktora (1990) fokozatot nyerte el. MKKE Ipari Üzemszervezési Tanszék adjunktusa (1967–1975), egyetemi docense (1975–1977), a Pénzügyi és Számviteli Főiskola Szervezési Tanszékének főiskolai tanára (1977–1998), tanszékvezetője (1986–1998), tudományos főigazgató helyettese (1993–1996).

Bodnár Pál elől (1977)

[Bognár József](#) (1917–1996) közgazdász, politikus. 1954-től 1964-ig a Marx Károly Közgazdaságtudomány Egyetem (MKKE) belkereskedelmi tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára. Az MTA rendes tagja. (1973)

[Bognár József](#)

[Bokorné Szegő Hanna](#) (1925-2006) nemzetközi jogász. Veres Pálné Leánygimnáziumban érettségizett 1943-ban. A Pázmány Péter Tudományegyetemen az első női hallgatók között szerzett 1949-ben állam- és jogtudományi doktori oklevelet. 1955-ben befejezte a Külügyi Főiskolát és 1959-ben nemzetközi jogi szakvizsgát tett. Az állam- és jogtudományok kandidátusa lett 1960-ban, doktora 1973-ban. 1962-ben a hágai

Nemzetközi Jogi Akadémia ösztöndíjasa volt. 1960-tól a Magyar Tudományos Akadémia Állam- és Jogtudományi Intézetének tudományos főmunkatársa és a Nemzetközi Jogi Osztály vezetője (1960–1997). 1963-tól a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen egyetemi docensként részt vett a magyarországi diplomataképzés megindításában, a nemzetközi kapcsolatok szak létrehozásában. 1974-től címzetes egyetemi tanár, majd 1995-től emerita professzor.

Bokorné Szegő Hanna

Búza János (1939-) történész. Egyetemi tanulmányait az ELTE Bölcsészettudományi Karán magyar nyelv és irodalom és történelem tanári szakján fejezte be 1963-ban. Az MKKE — Gazdaságtörténeti Tanszékére 1964-ben kapott meghívást, s 1986 végéig MTA állományú kutató volt, 1964-1974 között a tanszéki titkári teendőket is ellátta. Egyetemi docenssé 1987-ben nevezték ki. 1990-ben megpályázta a Gazdaságtörténeti Tanszék tanszékvezetői beosztását, 1995-ben ismét sikerrel pályázott; 1996 nyarán azonban — több ok (főként a gazdaságtörténet pozícióinak gyengítése) miatt — lemondott e megbízatásról. 1990-2002 között vezette a MTA TKI keretében működött Gazdaság- és Társadalomtörténeti kutatócsoportot.

Búza János

Csanádi György (1917–1986), jogász. 1950-ben megbízták a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem jogi tanszékének vezetésével. A tanszékvezetői tisztelet 1950–53 és 1958–1981 között töltötte be, 1953–1957 között Réczei László (1906–1997) volt a tanszékvezető. 1952-ben egyetemi docenssé nevezték ki. A tanszékvezetői tisztelet 1981-ig töltötte be, 1986-ban vonult nyugalomba.

Csanádi György

Chikán Attila (1944-) közgazdász. 1962-ben Egerben a Gárdonyi Géza Gimnáziumban érettségizett, majd felvették a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemre, ahol 1967-ben szerzett közgazdászdiplomát terv-matematika szakon. Ennek megszerzése után a Kohó- és Gépipari Minisztérium Tervező Irodáinak

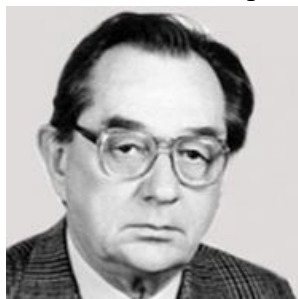
közgazdásza volt, de már 1968-ban az MKKE oktatója lett. 1969-ben védte meg egyetemi doktori disszertációját. 1970-ben az MKKE Szakkollégiumának (ma Rajk Szakkollégium) alapító igazgatójává nevezték ki. Ezt a tisztségét 2010-ig töltötte be, azóta a Szakkollégium elnöke. 1990-ben kapta meg egyetemi tanári kinevezését. Még egyetemi tanári kinevezése előtt, 1989-ben a Vállalatgazdaságtan Tanszék vezetője lett. A tanszéket 1998-ig vezette, amikor Orbán Viktor első kormányában kinevezték gazdasági miniszterré. Tisztségét 1999 végéig töltötte be. 2000-ben az egyetem rektorává választották három évre. 1981-ben védte meg a közgazdaság-tudományok kandidátusi, 1999-ben akadémiai doktori értekezését. 2010-ben az Akadémia levelező, 2016-ban rendes tagjává választották.

[Chikán Attila](#)

[Denkinger Géza](#) (1930–2019) matematikus. 1960-tól a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, majd jogutódjainak Matematika Tanszékén dolgozott. A Tanszék meghatározó egyénisége volt még nyugdíjazása után is. Évtizedeken át közgazdász generációk hallgatták matematikai analízis és valószínűségszámítás előadásait. Tanított lineáris algebrát és programozást is, valamennyi tárgyat mind alapozó, mind emelt szinten.

[Erdős Tibor](#) (1928–2022) közgazdász. 1948-ban kezdte meg egyetemi tanulmányait a Magyar Közgazdaságtudományi Egyetemen, ahol 1952-ben szerzett közgazdász diplomát. Diplomájának megszerzése után az egyetem politikai gazdaságtan tanszékének oktatója lett (az egyetem neve 1953-ban Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lett). Az oktatói ranglétrát végigjárva 1969-ben egyetemi tanári kinevezést kapott. 1975-ben távozott az egyetemről és az Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaságtudományi Intézetének tudományos tanácsadójaként kezdett el dolgozni, később kutatóprofesszori megbízást kapott. 1998-ban nyugdíjba vonult. 1962-ben védte meg a közgazdaság-tudomány kandidátusi, 1972-ben akadémiai doktori értekezését. Az MTA Közgazdaságtudományi Bizottságának lett tagja. 1987-ben választották meg az Magyar Tudományos Akadémia levelező, 1993-ban pedig rendes tagjává.

[Erdős Tibor](#)

[Falusné Szikra Katalin](#) (1924–2006) magyar közgazdász, az MKKE illetve a BKE egyetemi tanára, az MTA tagja (levelező 1976; rendes tag 1985). A Magyar Közgazdaság-tudományi Egyetemen szerzett diplomát

1951-ben. Ezután az MKKE Politikai Gazdaságtan Tanszékének, illetve a BKE Összehasonlító Gazdaságtan Tanszék tanársegéde (1951 és 1959 között), egyetemi adjunktusa (1959 és 1961 között), egyetemi docense (1961 és 1971), egyetemi tanára (1971. július 1-jétől –1996. február 28-ig.)

[Falusné Szikra Katalin](#)

[Forgó Ferenc](#) (1942-) közgazdász, matematikus. Gimnáziumi tanulmányait a Pécsi Nagy Lajos Gimnáziumban végezte. 1960 és 1965 között az MKKE-en tanult, az akkor indult terv-matematika szakon az első között szerzett diplomát. Egyetemi hallgatóként a Matematika Tanszék demonstrátora, majd végzettként tanársegédje volt. 1970-ben egy évet töltött a Ford-alapítvány ösztöndíjasaként az Egyesült Államokban, a Los Angeles-i Dél-kaliforniai Egyetemen. 1974-ben lett a közgazdaságtudomány kandidátusa. 1970 és 2012 között a Budapesti Corvinus Egyetemen (BCE) és jogelődein dolgozott tanársegédi (1965–1969), adjunktusi (1970–1975), docensi (1976–1990) majd egyetemi tanári (1991–2012) beosztásban a Matematika Tanszéken és annak jogutódain, jelenleg az Operációkutatás és Aktuárius-tudományok Tanszék professor emeritusa. Az 1976-ban megalakult és 1995-ig működő Matematikai és Számítástudományi Intézet igazgató-helyettese (1987–1988), majd igazgatója (1989–1995), 1996 és 2000 között az Operációkutatás tanszék vezetője volt. Az MTA doktora címet játékelméleti témájú disszertációjával 2015-ben szerezte meg.

[Forgó Ferenc](#)

[Földi Tamás](#) (1929–2007), közgazdász. 1948 és 1952 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen végezte tanulmányait, majd ugyanitt, a Pach Zsigmond Pál vezette gazdaságtörténeti tanszéken kezdte meg tudományos kutatói pályáját. 1954-ben azonban távoznia kellett a tanszékről, mert 1945 után részt vett a szociáldemokrata ifjúsági mozgalomban. 1955-től 1960-ig a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem központi könyvtárában dolgozott könyvtárosként, majd tudományos csoportvezetőként. 1957-ben közgazdász egyetemi doktorátust szerzett. 1960 és 1973 között a Közgazdaságtudományi Intézet könyvtárának vezetője volt.

[Friss István](#) (1903–1978) közgazdász, moszkovita politikus. 1954-ben kinevezték az MTA Közgazdaságtudományi Intézetének igazgatójává. 1974-től haláláig az intézmény tudományos tanácsadója volt. 1953

májusában az MTA levelező, 1960-ban rendes, 1973-ban elnökségi tagjává választották. 1965 és 1970 között a Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya titkári, 1970-től 1973-ig elnöki posztját töltötte be.

[Friss István](#)

[Fülei-Szántó Endre](#) id. (1890–1958) jogász. 1935-ben szerezte meg magántanári képesítését a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen a váltójog című tárgykörből. 1939-ben a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közgazdaság-tudományi Karán a kereskedelmi és váltójog nyilvános rendes tanára lett. 1948-tól gazdaságjogi tanszék vezetője volt az újonnan létrejött Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. Innen 1950-ben, 60 éves korában kényszernyugdíjazták. 1951-ben feleségével kitelepítették, majd bebörtönözték, 1956-ban szabadult.

[Fülei-Szántó Endre](#) id.

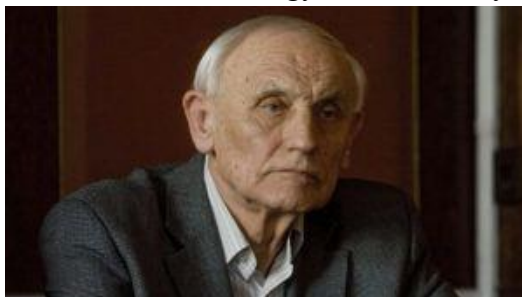
[Fülei-Szántó Endre](#) ifj. (1924–1995) spanyol–német–angol–francia szakos nyelvtanár. 1945-1956 között koholt perek alapján börtönben volt. Szabadulása után 6 évig segédmunkás. 1962-ben került a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemre nyelveket oktatni. A Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Nyelvi Intézetében oktatott német, spanyol, francia és angol nyelveket. 1965-ben spanyol középiskolai tanári oklevelet, majd 1983-ban angol középiskolai tanári oklevelet szerzett az ELTE-n. 1971-ben kandidált. 1982-től a Janus Pannonius Tudományegyetem Magyar Nyelvi Tanszékén egyetemi tanár.

[Fülei-Szántó Endre](#) ifj.

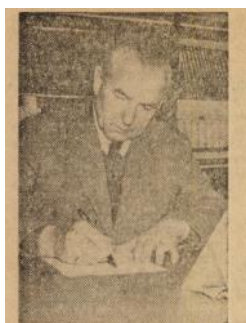
[Gazsó Ferenc](#) (1932–2018) szociológus. 1954-ben a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen szerzett diplomát, majd 1957-ig aspiránsként dolgozott. 1957-ben letartóztatták és Kistarcsára internálták. 1959-ig rendőri felügyelet alatt állt és munkanélküli volt. 1959 és 1963 között tanár volt. 1964 és 1970

között a Fővárosi Pedagógiai Intézet szociológusa, 1970 és 1979 között a Társadalomtudományi Intézet tudományos kutatója, 1979 és 1983 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára volt. 1983 és 1989 között művelődésügyi miniszterhelyettesként tevékenykedett.

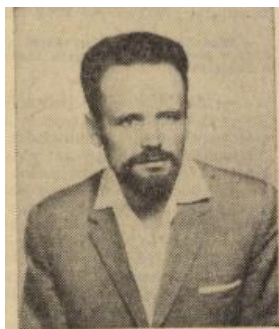
[Gazsó Ferenc](#)

[Gyurkó Lajos](#) (1926–2008) matematikus. A Közgazdaságtudományi Egyetem Gazdasági tanárképző szakán végzett 1951-ben, matematika-fizika-kémia tagozaton, ahol többek között Öveges József fizika-professzor is a tanára volt. Gyakornokként került a Huszár Géza vezetésével működő Matematika tanszékre 1951-ben. Az 1970-es évek legelején az ő vezetésével indult el az egyetemen a számítástechnikai oktatás.

[Gyurkó Lajos](#)

[Hagelmayer István](#) (1933–1997) közgazdász. Az MKKE pénzügyi szakán 1957-ben szerzett diplomát, majd 1959-ben doktorált. Közgazdasági tudományok kandidátusa lett 1963-ban. A diploma megvédése után az MKKE Pénzügyi Tanszéke gyakornoka volt 1958-ig, amikor is kinevezték tanársegédnek. Tanársegédként négy évig dolgozott, majd adjunktusi feladatok ellátását bízták rá 1968-ig. Még ebben az évben kinevezték tanszékvezető egy. docensnek (1968–1975). Egyetemi tanárként oktatott gyakorlatilag haláláig: 1975. júl. 1.–1997. okt. 26. Az Állami Számvevőszék első elnöki tisztségét 1989–1996 között töltötte be.

[Hagelmayer István](#)

[Haász Árpád](#) (1896–1967) közgazdász. 1914-ben a Szombathelyi Római Katolikus Főgimnáziumában érettségizett. Tanulmányait a Budapesti Tudományegyetem Jogi karán folytatta, ahol 1919-ben jogi doktorátust szerzett. 1950–1952 között a Magyar Közgazdaságtudományi Egyetem (1953-tól Marx Károly Közgazda-

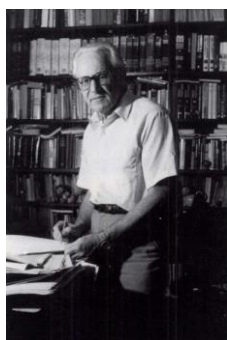

ságtudományi Egyetem) Nemzetközi Gazdasági és Politikai Tanszék alapító rendes tanára, 1952–1964 között egyetemi tanára és 1950–1964 között a Tanszék vezetője volt. 1955–1956-ban és 1957–1959 között az Általános Kar dékánja volt.

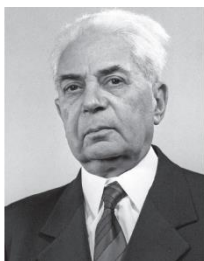
[Haász Árpád](#)

[Hanák Péter](#) (1921-1997) történész, művelődéstörténész. 1957-ben '56-os tevékenysége miatt elbocsátották egyetemi állásából, immár csak az MTA Történettudományi Intézeténél dolgozott, ahol az általános amnesztia után, 1964-ben kapott osztályvezetői kinevezést. Ugyanitt később főosztályvezetőként, majd tudományos tanácsadóként dolgozott 1991-ig. Közben 1964 és 1966 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen volt óraadó tanár. 1980-ban visszavették az Eötvös Loránd Tudományegyetemre, ahol a Bölcsészettudományi Kar művelődéstörténeti tanszékén kapott egyetemi tanári megbízást. 1993-ban átment a Közép-európai Egyetemre, ahol a történeti tanszék vezetője volt haláláig.

[Hanák Péter](#)

[Háy László](#) (1891-1975) moszkovita közgazdász, orvos, politikus, miniszter. 1956-tól másodállásban a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Politikai Gazdaságtan Tanszékének docenseként, 1957 szeptemberétől főállásban tanszékvezető egyetemi tanáraként, valamint 1963-ig az intézmény rektoraként dolgozott.

[Háy László](#)

[Hegedüs András](#) (1922–1999) szociológus, politikus. 1955. április 18-ától 1956. október 24-éig a Minisztertanács elnöke. 1966-tól a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem címzetes egyetemi tanára. 1973-ban eltérő politikai és ideológiai nézetei miatt kizárták az MSZMP-ből.

[Hegedüs András](#)

[Heller Farkas](#) (1877–1955) közgazdász, elméletttörténész. 1907-ben a budapesti Műegyetemen a kereskedelem és iparpolitika magántanára, majd 1914-ben ugyanitt a közgazdaságtan és pénzügy rendkívüli tanára lett. Az 1945/46-os tanévben a Műegyetem rektora. 1921-ben lett a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, majd 1934-től az MTA rendes tagja volt. Heller Farkast 1949. november 29-én kizárták az Akadémia tagjainak sorából és tanácskozó tagnak minősítették vissza. A tanácskozó tagság csak formális címet jelentett. Heller Farkas 1948-ig adott elő a műegyetemen, de nyugdíjba nem vonult, ugyanis tudományos kutatási szabadságot kapott és azt élete végéig meghosszabbították. Az 1949-ben megalakult Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem átvette a közgazdászképzést a műegyetemtől. Az MKKE Heller Farkas nyilvános rendes tanárként alkalmazta, fizetését megkapta, de az Egyetemre nem tette be a lábát. Fizetését fia, Dr. Heller Farkas Tamás vette át.

[Heller Farkas](#)

[Herczegh Géza](#) (1928-2010) jogász. 1947-ben beiratkozott a Szegedi Tudományegyetem Jogtudományi Karára, ahol 1951-ben szerzett jogi diplomát. Diplomájának megszerzése után az MTA Állam- és Jogtudományi Intézetének munkatársa lett, ahol nemzetközi közjogi kutatásokat végzett. 1963-ban átment a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemre, ahol a nemzetközi kapcsolatok szakon diplomáciatörténeti előadásokat tartott adjunktusi beosztásban. 1967-től a Janus Pannonius Tudományegyetem (ma: Pécsi Tudományegyetem) Állam- és Jogtudományi Karán kezdett oktatni, egyben a nemzetközi jogi tanszék vezetését is átvette egyetemi docensi beosztásban. 1980-ban kapta meg egyetemi tanári kinevezését. 1981-ben az Állam- és Jogtudományi Kar dékánjává választották. 1984-ben újabb három évre megválasztották dékánnak. A Kart 1987-ig, a tanszéket 1990-ig vezette. 1990-ben az Országgyűlés megválasztotta az Alkotmánybíróság tagjává, később a testület helyettes elnöke volt 1993-ig. Ekkor az Egyesült Nemzetek Szervezete Hágai Nemzetközi Bíróságának magyar tagjává választották, ahol 2003-ig tevékenykedett. 1965-ben védte meg az állam- és jogtudományok kandidátusi, 1979-ben akadémiai doktori értekezését. Az MTA Állam- és Jogtudományi Bizottságának és a Pécsi Akadémiai Bizottságnak lett tagja. 1985-ben a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 1990-ben rendes tagjává választották.

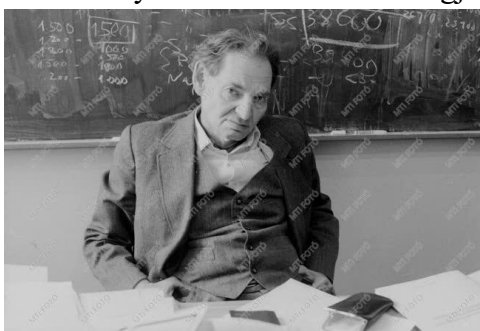
[Herczegh Géza](#)

[Hetényi István](#) (1926–2008) közgazdász, politikus. 1948-ban a József Nádor Műegyetem Közgazdasági Karán végzett és doktorált. 1980. június 27. – 1986. december 31. között pénzügyminiszter. 1987-től a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem professzora volt, nyugdíjazása után is tartott előadásokat.

[Hetényi István](#)

[Hoch Róbert](#) (1926–1993) közgazdász. 1950-ben diplomázott a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Általános Szakán, közgazdász diplomát szerzett. 1950–1952 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, illetve a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Politikai Gazdaságtan Tanszék tanársegéde, 1952–1955 között egyetemi adjunktusa volt. 1955–1961 között a Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaság-tudományi Intézetének tudományos munkatársa, 1961–1972 között tudományos főmunkatársa, 1972-től haláláig tudományos tanácsadója volt. 1980–1990 között az Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem címzetes egyetemi docense. 1985-ben a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja lett. 1990-ben a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjává választotta.

[Hoch Róbert](#)

[Hoós János](#) (1938–2014) közgazdász, jövőkutató. 1956-tól 1960-ig a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen tanult közgazdász szakon. 1965-ben Ford-ösztöndíjjal az Amerikai Egyesült Államokban járt. 1970-ben a közgazdasági tudományok kandidátusa, 1980-ban a közgazdaság-tudományok doktora címet szerzett. 1960 és 1961 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen a Nép gazdaság tervezése tanszéken gyakornok, 3 évig főállású tanársegéd, majd ugyanitt 1964-től 1968-ig adjunktus. 1968 és 1977 között az MSZMP KB Gazdaságpolitikai Osztályának munkatársa, két évig az osztályvezető-helyettese,

1978-tól 1980-ig osztályvezetője. 1980-tól az MSZMP KB Gazdaságpolitikai, 1987-től a Gazdaságfelügyeleti és a Honvédelmi Bizottság tagja volt. 1980. július 1-jétől az Országos Tervhivatal elnökhelyettese (államtitkárként), majd 1987 december 16-tól 1989. május 10-ig elnöke.

1989. május 10-én – a Németh-kormány idején – kinevezték a KSH elnökének, államtitkári rangban. Ezt a tisztségét 1990. június 20-ig töltötte be.

[Hoós János](#)

[Huszár Géza](#) (1895-1965) matematikus. A Budapesti Tudományegyetemen – az Eötvös Collegium tagjaként – matematika–fizika szakos középiskolai tanári oklevelet és a budapesti tudományegyetemi Közgazdaság-tudományi Karon közgazdászdoktori oklevelet szerzett 1920-ban. A matematikai tudományok kandidátusa fokozatot 1953-ban szerezte meg addigi tevékenységéért. A budapesti tudományegyetemi Közgazdaság-tudományi Kar Biztosítási Matematikai Tanszékének egyetemi tanársegéde (1926–1930), egyetemi adjunktusa (1926–1939). A József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (JNMGE) Gazdaságtudományi Kar Kereskedelmi és Politikai Számtan és Biztosítási Matematika Tanszékének magántanára (1935–1939), a biztosítási matematika nyilvános rendkívüli tanára (1939–1940), nyilvános rendes tanára (1940–1948). A Magyar Közgazdaság-tudományi Egyetem, illetve az MKKE Gazdaságmatematikai Tanszékének nyilvános rendes tanára (1948–1952), egyetemi tanára (1952–1961) és a Tanszék vezetője (1948–1961).

[Huszár Géza](#)

[Jenei György](#) (1942-2024) filozófus, szociológus, egyetemi tanár, az MTA doktora. Egyetemi tanulmányait az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, történelem - filozófia (B) szakán folytatta 1960 – 1965 között. 1972-ben az Eötvös Loránd Tudományegyetemen dr. univ, egyetemi doktori fokozatot szerzett. Kandidátusi értekezését szociológiából 1981-ben, MTA doktori értekezését 2010-ben védte meg. 1998-ban habilitált a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen. 1965-1972 között a 1972Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Filozófiai Tanszékén tanársegéd, majd 1972-1985 között ugyanott féléllású adjunktus, majd 1985 – 1991 között Társadalmi Tervezési Tanszéken féléllású docens. 1972 - 1978 között az MSZMP Központi Bizottságának a munkatársa. 1978 - 1986 között az Országos Vezetőképző Központ főosztályvezetője. 1986 - 1988 között az Országos Tervhivatal Tervgazdasági Intézetének az osztályvezetője. 1988 - 1990 között a Minisztertanács Hivatalban a miniszterelnök, Németh Miklós személyes tanácsadója. 1995 – 2013 között a Parlamenti Módszertani Iroda igazgatója. 2002 - 2010 között az Eszterházy Károly Főiskola

(Eger) egyetemi tanára. 1991 – 2002 között a Budapesti Közgazdasági Egyetem főállású egyetemi docense, majd főállású egyetemi tanára, 2012-től haláláig professzor emeritusa. A Budapesti Corvinus Egyetemen 2008 - 2013 között a Egyetemi Doktori Tanács tagja, 2012-2024-ig az Egyetemi Minőségügyi Koordinációs Bizottság elnöke. 2014-ben a Köz-Gazdaság (Review of Economic Theory and Policy) alapító szerkesztője volt. Kutatási témái: „Bürokrácia társadalompolitikai szerepvállalása” és „Reformtörekvések a modern közigazgatásban”. 2004-2012 között kilenc alkalommal dolgozott vendégprofesszorként (esetenként 2 hónapig) a Leuveni Katolikus Egyetemen. 2006-2007 kutatásvezető, kutatási téma The Third Sector in a Changing World. Finanszírozó: European Science Foundation.

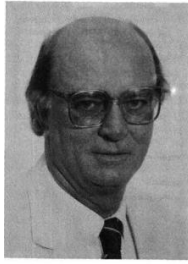
[Jenei György](#)

[Jeszenszky Géza](#). (1941-) magyar történész, politikus, diplomata. 1961-től az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának hallgatója, ahol 1966-ban kitüntetéses történelem–angol szakos tanári oklevelet szerzett. 1976-tól a Marx Károly (1990-től Budapesti) Közgazdaságtudományi Egyetem Nemzetközi Kapcsolatok Tanszékén különféle külpolitika-történeti tantárgyakat tanít, előbb adjunktusi, majd docensi beosztásban. 1980-ban elnyerte a történettudományok kandidátusa címet. 1984–1986 között Fulbright-ösztöndíjasként Santa Barbarában, a Kaliforniai Egyetemen Kelet- és Közép-Európa történetét tanította. Egy szemeszteren át a Los Angeles-i UCLA-n is vendégtanár volt. 1989–1990 között az MKKE Társadalomtudományi Karának a dékánja volt. 1990–1994 között a Magyar Köztársaság külügyminisztere volt. Magyarország washingtoni, majd 2011–2014 között norvégiai és izlandi nagykövete.

[Jeszenszky Géza](#)

[Juhász Gyula](#) (1930-1993) történész. 1958-tól tudományos segédmunkatársként, 1960-tól tudományos munkatársként, 1970-től főmunkatársként, majd tanácsadóként dolgozott a Történettudományi Intézetben. Ezzel párhuzamosan 1963-ban meghívták a budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem nemzetközi szakára a diplomáciatörténet előadójának, ahol 1977-től egyetemi tanárként oktatott. 1985-ben a Történettudományi Intézetből általa szervezett Magyarságkutató Intézet élére került. Egy év igazgatói munka után, 1986-ban az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatójává nevezték ki, s ezt a posztot egészen haláláig betöltötte. 1986-tól a Magyarok Világszövetségének elnökségi tagja, 1989-től haláláig társelnöke volt.

[Juhász Gyula](#)

[Kádár Iván](#) (1921-1995) magyar jogász, közgazdász, számítástechnikai szakember, politikus. 1945-ben szerezte meg jogi doktorátusát, és a Magyar Kommunista Párt tagja és a pártközpont politikai munkatársa lett. 1948 és 1951 között a Magyar Közgazdaság-tudományi Egyetem, illetve az MKKE Politikai Gazdaságtan Tanszék intézeti tanára, 1951-től 1953-ig egyetemi docense, majd 1953 és 1957 között tanszékvezető egyetemi tanára volt. 1955-ben a közgazdaság-tudományok kandidátusa lett. 1956-ban részt vett a Petőfi Kör munkájában, majd az 1956-os forradalom idején a Magyar Értelmiség Forradalmi Bizottságának tagja és titkára volt. Forradalmi tevékenységéért 1957-ben eltávolították az egyetemről (egyetemi tanárként 1991-ben rehabilitálták). 1989-ben tagja lett a Szabad Demokraták Szövetségének. Az 1990-es országgyűlési választáson a párt országos listájáról szerzett mandátumot, az Országgyűlésben a költségvetési, adó- és pénzügyi bizottság tagja lett. Betegsége miatt 1991 januárjában lemondott mandátumáról, de a közélettől nem vonult vissza, 1991-től 1995-ig a Magyar Zsidó Kulturális Egyesület elnöke, 1994 és 1995 között pedig a Szombat c. folyóirat társszerkesztője volt.

[Kádár Iván](#)

[Kemenes Ernő](#) (Budapest, 1940. október 1. –) magyar közgazdász. A Magyar Tudományos Akadémia Költségvetési Bizottságának tagja. 1962-ben végzett a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem hallgatójaként. 1962–1963 között az Erőmű Tröszt üzemgazdásza volt. 1963–1968 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Népgazdasági Tervezés Tanszék tanársegéde és adjunktusa volt. 1968–1978 között az Országos Tervhivatal Tervgazdasági Intézetének munkatársa, 1978–1980 között a Területi-Szociális és Kulturális Főosztály főosztályvezető helyettese volt. 1980–1981 között a Művelődési Minisztérium művelődés-politikai főosztályvezetője volt. 1981–1983 között a Tudománypolitikai Bizottság Társadalomtudományi Koordinációs Bizottságának titkára volt. 1983–1987 között az Országos Tervhivatal Tervgazdasági Intézet intézetvezetőjeként dolgozott. 1987–1989 között az Országos Tervhivatal államtitkára, 1989–1990 között elnöke volt a Németh-kormányban miniszteri rangban. 1987–1996 között a Magyar Közgazdasági Társaság főtitkára, alelnöke, majd elnöke volt.

[Kemenes Ernő](#)

[Kerekes Sándor](#) (1948-) magyar közgazdász. 1971-ben diplomázott a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem kémia-áruismeret szakán. 1971–2011 között a Corvinus Egyetem és jogelődjeinek oktatója volt, 2018-tól a BCE professzor emeritusa. 1986-ban kandidátusi, majd 2003-ban MTA doktori címet szerzett. Szakterülete a környezetgazdaságtan, a környezeti menedzsment és a fenntartható fejlődés. 1989-ben hozta létre a Környezetgazdaságtan és technológia tanszéket, majd 1990-ben a Környezettudományi Intézetet a BCE jogelődjein. 2011-2018 között a Kaposvári Egyetem Gazdálkodástudományi Doktori Iskolájának vezetőjeként tevékenykedett. A Magyar ENSZ Társaság Elnökségének tagja 2021-ig. 1996–2011 között az Országos Környezetvédelmi Tanács tagja és két-két évre alelnöke és elnöke volt. 1996–2020 között az MTA elnöki környezetvédelmi bizottság tagja volt. 2021-től a Magyar Természettudományi Társulat alelnöke, a Környezettudományi Szakosztály elnöke.

[Kerekes Sándor](#)

[Kindler József](#) (1929-201) közgazdász. Kaposvárott szerzett gimnáziumi érettségije után vegyészmérnökként végzett 1954-ben a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen. 1956-os forradalom idején fegyveres örként védte a közelgő oroszok elől az újpesti Városházát. A menekülő politikusoktól eltérően ő kitartott. A Budapesti Műszaki Egyetem gazdasági mérnök képzés keretén belül megismerkedett a közgazdaság- és üzemgazdaságtannal, a szervezet- és vezetélmélet korabeli irányzataival, módszertani hátterével. 1962-ben a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen vegyipari gazdasági-mérnöki oklevelet szerzett. 1962-ben a Műegyetem Ipari Üzemgazdaságtan Tanszékén kezdett dolgozni (előtte főmérnök volt), ahonnan 1986-ban Máriás professzor invitálására került át a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (ma Budapesti Corvinus Egyetem Gazdálkodástudományi Kar) Vállalatgazdasági csoportjához. Az 1963-ban benyújtott kandidátusi értekezését csak 1974-ben engedték megvédeni, valamint a hazai tudományosságtól sem kapta meg méltó elismerését. 1990-ben megszerezte a tudomány doktora fokozatot. 1991-től egyetemi tanárként, majd 2001-től mint emeritus professzor segítette szakmai tudásával egyetemét. 1999-ben felkérték a PhD-képzés elnökének.

[Kindler József](#)

[Komjáti Zoltán](#) (1930–1985) közgazdász, statisztikus. 1949-ben tanulmányait a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (MKKE) folytatta, statisztika szakon, ahol 1954-ben közgazdász diplomát szerzett. Az Egyetem Statisztikai Tanszékén kezdett dolgozni, az ipar- és a közlekedés- statisztika volt a kutatási és oktatási területe. Kandidátusi értekezését (Az ipar műszaki színvonala vizsgálatának statisztikai módszerei.) 1966-ban védte meg. 1966-ban kinevezték egyetemi docensnek. 1970-ben kinevezték a vállalatgazdaságtani tanszék vezetőjének Pécsre, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Kihelyezett Nappali Tagozatán. A tanszéket haláláig vezette.

[Komjáti Zoltán](#)

[Korán Imre](#) (1904–1995) mérnök, közgazdász, jövőkutató. 1931-ben gépészmérnöki oklevelet szerzett a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem elődjén, az akkori József Műegyetemen. Tudományos fokozatai: a közgazdaság-tudományok kandidátusa 1968-ban, doktora 1976-ban. Az MKKE Külkereskedelem Gazdaságtana Tanszéken oktatott 1952-től.

Dr. KORÁN IMRE igazgató
(1945. december–1947. december)

[Korán Imre](#)

[Kovács Géza](#) (1928–2009) közgazdász, jövőkutató. Budapesten az MKKE-n az agrárszakon szerzett diplomát 1952-ben. 1958-tól egyetemi doktor, 1961-től a közgazdaságtudomány kandidátusa, 1968-tól doktora. Az Egyetem Népgazdaság tervezése tanszékén tanársegéd, adjunktus, docens majd 1969-től egyetemi tanár. A magyar intézményesült Jövő kutatás megalapítója. Jelentős szerepe volt az 1960-ban beindult tervmatematika szak alapításában, a szociológia képzés egyetemi meghonosításában és a "Népgazdasági információs rendszerek" c. tárgy oktatásának bevezetésében. A távlati szemlélet hangsúlyozásával megújította a tanárképzést is. 1967-től ösztöndíjas gyakornok rendszer kiépítésével folyamatosan erősítette az Egyetem szakmai kapcsolatát az Országos Tervhivatallal, valamint más minisztériumi főhatóságokkal. A jövő kutatás, prognosztika területén dolgozó fiatalokat 1968-tól támogatta, tevékenységüket szakmailag irányította. Az 1970-es évek második felétől 1998-ig szervezte és vezette az Egyetemen az MTA által támogatott „Nagy távlatú komplex jövő kutatás” kutatócsoportot.

[Kovács Géza](#)

[Kovács Sándor](#) (1932-2006) közgazdász. Tanulmányok: Közgazdaságtudományi Egyetem, okleveles politikai gazdaságtan szakos középiskolai tanár, 1955 – Diplomácia tanfolyam (Magyar Külügyminisztérium, 1956 – Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, közgazdaság-tudományi doktor, 1967. A közgazdaságtudomány kandidátusa (vezetési-szervezési szakterület), MTA, 1994. Marx Károly (majd Budapesti) Közgazdaságtudományi Egyetem, majd BKÁE, majd Budapesti Corvinus Egyetem, egyetemi adjunktus, majd docens, majd egyetemi tanár, majd professor emeritus. Az egyetem Főiskolai Karának dékánja, 1989–1992.

[Kovács Sándor](#)

[Köves Pál](#) (1925–2021) közgazdász, statisztikus. 1947-ben a József Nádor Egyetem Közgazdasági karán kezdte meg tanulmányait, 1948-ban ismét felvételiznie kellett a megalakuló Magyar Közgazdasági Egyetemre. Az egyetemen Theiss Ede tanította statisztikát. Később demonstrátora, előadásainak lejegyzője is volt, majd az egyetem elvégzése után végig járta az oktatói ranglétrát a tanársegédségtől az egyetemi tanári kinevezésig. Köves Pál az egyetemi statisztika oktatásnak is úttörője és 40 éven át meghatározó alakja volt. Az MTA doktora.

[Köves Pál](#)

[Krekó Béla](#) (1915–1994) matematikus, közgazdász. 1940-ben matematikus képzettséget szerzett a Pázmány Péter Tudományegyetemen, majd 1948-ban Heller Farkasnál a közgazdász képesítést és az egyetemi doktorátust is megszerezte a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen. 1954-től docens az

MKKE Matematika Tanszékén. 1964–1980 között az Egyetemi Számítóközpont igazgatója. Egyetemi tanárrá 1969-ben nevezték ki. Kiemelkedő és meghatározó szerepe volt a terv-matematikai közgazdász szak 1961-es beindításában. 1975-ben az MTA-n megvédte kandidátusi értekezését.

[Kerek Béla](#)

[Liska Tibor](#) (1925–1994) közgazdász. 1976-tól 1978-ig az MKKE belkereskedelmi tanszékének tudományos főmunkatársa. 1978-tól haláláig a Vállalkozáskutató Csoport vezetője volt. 1980-ban kidolgozta a szocialista vállalkozás elméletét, 1981–1983 között erről nyilvános vitákat tartott. 1990-ben egyetemi tanárrá nevezték ki, 1991-ben pedig az elsők között kapta meg a Széchenyi-díjat. 1992-ben a Magyar Tudományos Akadémia (TMB) a közgazdaság-tudomány doktorává avatta.

[Liska Tibor](#)

[Markos György](#) (1902-1976) geográfus, grafikus, újságíró. 1948-ban részt vett a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem megszervezésében, és a gazdaságföldrajz tanszék élére került. Az 1956-os forradalom alatt Ádám György társaságában megszervezte az ELTE központi épületében a Magyar Értelmiség Forradalmi Bizottságát, és a testület egyik vezetőjévé választották. A forradalom leverése után eltávolították az egyetemről, rövid ideig állás nélkül maradt. Többször kihallgatták, de eljárást nem indítottak ellene. 1959-től az MTA Földrajzi Intézetében dolgozott, és csak tudományos munkát végzett.

[Markos György](#)

[Marosi Miklós](#) (1922-2010) közgazdász. Székesfehérvárott érettségizett 1940-ben, a Budapesti József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közgazdaságtudományi Karán közgazdász oklevelet 1944-ben, doktori oklevelet szerzett 1949-ben. A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, illetve a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Ipari, Üzemszervezési Tanszékének egyetemi docense (1968–

1980), egyetemi tanára (1980. július 1.–1992. november 30.). Ipargazdasági, ipariüzem-szervezési és -irányítási kutatásokkal foglalkozott. A közgazdaság-tudományok kandidátusa (1971), az MTA doktora (1980).

[Marosi Miklós](#)

[Mátyás Antal](#) (1923–2016) közgazdász. A Magyar Közgazdaságtudományi Egyetemen 1950-ben szerzett közgazdász diplomát. Diplomájának megszerzése után az MTA Közgazdaságtudományi Intézete tudományos munkatársa lett, majd 1953-ban a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem oktatója lett. 1957-ben kapta meg docensi, 1966-ban pedig egyetemi tanári kinevezését. 1970-ben megalapította a közgazdasági elméletek tanszéket, amelynek első vezetője lett. A tanszéket 1995-ig vezette. 1958-ban védte meg a közgazdaság-tudomány kandidátusi, 1972-ben akadémiai doktori értekezését. 1990-ben a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 1995-ben rendes tagjává választotta.

[Mátyás Antal](#)

[Megyeri Endre](#) (1928-1986) közgazdász. 1952-ben szerzett oklevelet a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. 1952-től haláláig a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem ipargazdaságtani tanszékének oktatója, 1955-ben egyetemi adjunktus, 1963-ban kandidátus, 1964-ben egyetemi docens, 1966-tól tanszékvezető docens, 1967-től egyetemi tanár. Az Ipar Kar dékán helyettese (1962–65), dékánja (1965–68). Az MKKE tudományos rektorhelyettese (1974–1977).

[Megyeri Endre](#)

[Meszéna György](#) (1931-) matematikus. A debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen 1949–1953 között matematika, fizika, ábrázoló geometria szakos tanári diplomát szerzett. 1961-ben pályázat útján került az MKKE (Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem) Matematikai Tanszékére, egyetemi pályája a további évtizedekben is ide kapcsolódott. Az 1976-ban létrehozott MSZI (Matematikai és Számítástudományi Intézet) Közgazdasági Alkalmazások Osztályának docensi beosztású vezetője lett. 1992-ben az osztály jogutódjaként alakult Operációkutatási Tanszék vezetőjévé nevezték ki. 1993-ban habilitált és egyetemi tanári kinevezést kapott. 2001-től a Budapesti Corvinus Egyetem professzor emeritusa.

[Meszéna György](#)

[Mészáros Tamás](#) (1946-) közgazdász. Középiskolába az egri Dobó István Gimnáziumba járt. 1970-ben végzett az MKKE ipar szakán. 1978-ig egyetemi tanársegéd, amikor egyetemi adjunktusként kezdett el dolgozni, egészen 1984-ig. Eközben – 1981–1984 között – az Akadémiai Kiadó gazdasági igazgatója volt. 1984–1991 között egyetemi docens volt, ekkor egyetemi tanárnak nevezték ki. Az egyetemen többféle megbízatása volt: az Ipari Kar dékánhelyettese, az Ipargazdaságtan ill. BKE Alkalmazott Gazdaságtan Tanszék vezetője, rektorhelyettes, a BKÁE Kisvállalkozás-fejlesztési Központ igazgatója. 2003-2011 között az Egyetem rektora volt.

[Mészáros Tamás](#)

[Móczár József](#) (1946-) közgazdász. Egyetemi tanulmányait a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen, a terv-matematika szakon végezte el 1964-1969 között. A diploma megszerzését követően a MKKE Népgazdaság Tervezési Tanszékén, mint tanársegéd kezdett dolgozni, 1974-ben adjunktus, 1988-ban docens, 1994-ben egyetemi tanár. 1991-ben az Oszakai Egyetem ISER Intézete meghívta kutató vendégprofesszornak. A Budapesti Corvinus Egyetem professor emeritusa (2016). 2011-ben az MTA doktora.

[Móczár József](#)

[Mundruczó György](#) (1942–1997) közgazdász, statisztikus. Diplomáját 1965-ben a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem ipari szakán szerezte. Már harmadéves hallgatóként bekapcsolódott a Statisztikai Tanszék oktató- és kutatómunkájába, ettől kezdve szakmai pályafutása összeforrt a statisztikával, mindvégig a Statisztikai Tanszék oktatójaként dolgozott. 1967-ben egyetemi doktori címet szerzett, 1979-ben pedig megvédte kandidátusi disszertációját. Kimagasló tehetsége és munkája révén fiatalon, 49 éves korában nevezték ki egyetemi tanárnak. 1989 és 1992 között a tanszék vezetője volt.

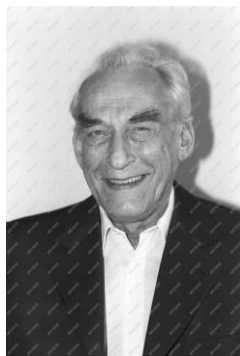
[Mundruczó György](#)

[Nagy Imre](#) (1896–1958) agrárközgazdász, politikus, miniszterelnök. 1948. szeptember 15-étől a Közgazdaságtudományi Egyetem professzoraként (egyetemi tanárként) működött, az agrárpolitikai tanszéket vezette 1950-ig. 1949–1950-ben a Közgazdaságtudományi Egyetemmel párhuzamosan az Agrártudományi Egyetemen is oktatott agrárpolitikát. A Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja.

[Nagy Imre](#)

[Nagy Tamás](#) (1914-1993) közgazdász. 1936-ban elvégezte a Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem jogi karát. Az 1948-ban létrehozott Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem egyik fő szervezője 1948-tól, majd kurátora (rektora). Ő fordította magyarra Marx Tőkéjét. 1954-től az MTA újonnan létrehozott Közgazdaságtudományi Intézetében dolgozott, a gazdasági mechanizmussal foglalkozó osztály vezetője, majd az intézet igazgatóhelyettese volt, de tovább tanított a közgazdaságtudományi egyetemen is. 1968-ban akadémiai doktori tudományos fokozatot szerzett.

[Nagy Tamás](#)

[Németh Miklós](#) (1948-) közgazdász, politikus. 1971-ben szerzett diplomát a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen, amely ott marasztalta oktatói és kutatómunkát adva neki. 1974–75-ben ösztöndíjjal

tanult a Harvard Egyetemen, az Amerikai Egyesült Államokban. 1977-ben az Országos Tervhivatalban osztályvezető-helyettes lett. 1981-től dolgozott a pártközpont gazdaságpolitikai osztályán, 1986-tól már mint osztályvezető. 1987-ben a Központi Bizottság gazdaságpolitikai titkárává választották. 1988. november 24-én alakított kormányt, mely 1990. május 23-áig volt hivatalban.

[Németh Miklós](#)

[Nováky Erzsébet](#) (1945-) közgazdász, jövőkutató. Tanulmányait a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen (MKKE) folytatta, ahol 1970-ben kitüntetéses közgazdász oklevelet szerzett terv-matematika szakon. Ugyanabban az évben egyetemi doktori fokozatot szerzett. 1975-ben tervgazdasági szakközgazdász oklevelet kapott. Diplomájának megszerzése után - Kovács Géza tanszékvezető meghívására - az egyetemen maradt, és a Közgazdaságtudományi Kar Népgazdaság tervezése Tanszékének oktatója lett. Végig járta az oktatói ranglétrát, 1981-ben docensi kinevezést kapott. 1989-ben kinevezték a Makrotervezési és -modellezési Intézet igazgatóhelyettesévé, valamint a Jövő kutatás és Tervezés intézeti Tanszék vezetőjévé. 1991-ben egyetemi tanári, majd 1992-ben tanszékvezetői kinevezést kapott az egyetem önálló kari Jövő kutatás Tanszékére, amely 2000-től a Gazdálkodástudományi Kar Környezettudományi Intézetének Jövő kutatási Kutatóközpontjaként, 2004-től Jövő kutatás Tanszékeként működött, 2012-ig, a Gazdaságföldrajz és Jövő kutatás Tanszék létrehozataláig. 1980-ban védte meg a közgazdaság-tudományok kandidátusi, majd 1991-ben akadémiai doktori értekezését. 1998-2001 között Széchenyi Professzori Ösztöndíjjal kutattott.

[Nováky Erzsébet](#)

[Palánkai Tibor](#) (1938-) közgazdász. 1956-ban érettségizett, majd felvették a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (MKKE) általános szakára, ahol az elméleti specializáción 1960-ban tette le az államvizsgát, majd szerzett közgazdász diplomát. 1961-ben védte meg egyetemi doktori disszertációját. Diplomájának megszerzése után az MKKE nemzetközi gazdasági és politikai kérdések tanszékén kapott állást. Itt végig járta az oktatói ranglétrát és 1982-ben egyetemi tanári kinevezést kapott az addigra már világgazdasági tanszékre. Előtte még docensként az egyetem tudományos rektorhelyettesi tisztségét töltötte hat évig (1977–1983). 1983-ban a világgazdasági tanszék vezetőjévé nevezték ki, amely pozíciójában többször megerősítették. A tanszéket 1995-ig vezette. 1997-ben az addigra már Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemre átnevezett intézmény rektorává választották, amely tisztséget 2000 februárjáig viselt (2000-ben

az egyetem felvette a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem nevet). Ekkor az Európai Tanulmányi és Oktatási Központ igazgatójává nevezték ki.

[Palánkai Tibor](#)

[Papp Zsolt](#) (1944–1992) filozófus, szociológus. 1968-ban az ELTE Bölcsészettudományi Karán történelem szakos középiskolai tanári és filozófia szakos előadói oklevelet szerzett. 1968 és 1989 között az MSZMP KB Társadalomtudományi Intézete tudományos munkatársa, 1989 és 1990 között az MKKE Filozófiai Tanszéke egyetemi docense, 1990. július 1. és 1992. május 31. tanszékvezető egyetemi tanára volt.

[Papp Zsolt](#)

[Párniczky Gábor](#) (1925–1992) közgazdász, statisztikus. Felsőoktatási tanulmányait 1943–1948 között a József nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (majd Agrártudományi Egyetem) mezőgazdasági szakán végezte el. Valószínűségi számítást az Eötvös Loránd Tudományegyetemen tanult. Az MTA doktora (1978). 1953–1990 Közgazdaságtudományi Egyetem Statisztika Tanszék, adjunktus 1953, docens 1972, egyetemi tanár 1978.

[Párniczky Gábor](#)

[Péter György](#) (1903–1969) matematikus, statisztikus. 1948–1969 között a Központi Statisztikai Hivatal elnöke. 1950-ben tanszékvezető egyetemi tanárrá nevezték ki a budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemre. 1964-től a Közgazdaságtudományi Egyetem címzetes egyetemi tanára. A közgazdaságtudományok doktora (1967).

[Péter György](#)

[Pongrácz László](#) (1928-2012) közgazdász. Gimnáziumi tanulmányait Balassagyarmaton végezte 1946-ban. Egyetemi tanulmányait 1946-48 között a Budapesti József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen kezdte és 1948-50 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen fejezte be. A Munkaügyi Minisztérium megalakulásától kezdődően - egészen annak Állami Bér- és Munkaügyi Hivatallá válásáig - ott dolgozott, azt követően pedig 1989. évi nyugdíjba vonulásáig az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatalban, 1973-tól főosztályvezetőként. 1973-ban lett a közgazdaságtudományok kandidátusa, majd 1974-ben megkapta az egyetemi docensi címet az MKKE-n.

Pongrácz László

[Rabár Ferenc](#) (1929–1999) közgazdász, politikus. Az Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (MKKE) tudományos főmunkatársa volt 1980 és 1981 folyamán, majd az Országos Tervhivatal osztályvezetőjeként illetve megbízott főosztályvezetőjeként dolgozott 1982 és 1985 között. 1985-ben visszatért az MKKE-hez és itt dolgozott, amikor Antall József felkérte kormányában a pénzügyminiszteri tisztség betöltésére. Rabár Ferenc pártonkívüliként, 1990. május 23. és 1990. december 20. között töltötte be ezt a posztot.

[Rabár Ferenc](#)

[Radó Sándor](#) (1899–1981) magyar földrajztudós, térképész, egyetemi tanár, a MTA rendes tagja. A magyar térképészet jelentős személyisége. „Dóra” fedőnévvel az 1920-as évektől a második világháború végéig a sztálini szovjet katonai hírszerzés, a GRU ügynöke, majd hivatásos tisztje. Az MKKE-n 1958-1966 között a gazdaságföldrajz tanszék tanszékvezető egyetemi tanára volt.

[Radó Sándor](#)

[Rostoványi Zsolt](#) (1952) közgazdász. Az érettségi letétele után a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemre jelentkezett, ahol a külkereskedelmi szakon kezdte meg a tanulmányait. Itt 1975-ben szerezte meg a diplomáját. Ezután az egyetemen belül a világgazdasági tanszéken helyezkedett el. 1976-ban nyerte el a doktori címet. 1985-ben védte meg kandidátusi értekezését. Négy évvel később lett egyetemi docens. 1992-től egyetemi tanár. 1992 és 1998 kétszer megválasztották dékánnak, majd 2004-től 2011-ig újból kétszer megválasztották erre a tisztségre. 2011-ben választották meg az egyetem rektorának, mely tisztségét 2012-től 2016-ig töltötte be.

[Rostoványi Zsolt](#)

[Rudas László](#) (1885-1950) moszkovita marxista–leninista filozófus, politikus, újságíró. A budapesti Királyi Magyar Tudományegyetemen szerzett latin és magyar, valamint filozófia szakos tanári és bölcsészdoktori oklevelet. Lefordította Marx, Engels, Lenin több művét. Már betegsége tudatában látott neki a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem megszervezésének, aminek egyik alapító-professzora lett; a társadalomtudományi tanszék élére került, majd 1948. október 19-én ő lett az egyetem első rektora. 1949-ben az MTA rendes tagja lett, ugyanebben az évben Kossuth-díjat kapott. Ekkorra már a dogmatikus marxizmus–leninizmus legjelentősebb képviselőjévé nőtte ki magát. 1950. március 1-jén még megerősítették rektori székében, de érdemi munkát egyre súlyosbodó betegsége miatt már nem tudott kifejtetni; április 29-én érte a halál.

[Rudas László](#)

[Sárközy Tamás](#) (1940–2020) jogász. 1958 és 1963 között az ELTE Állam- és Jogtudományi Karára járt, ahol 1963-ban szerzett jogi diplomát. 1993-tól másodállásban a polgári jogi főosztály vezetőjeként dolgozott. Az MKKE egyetemi docense volt 1972 és 1979 között. Igen fiatalon, 1978-ban lett az állam- és jogtudományok akadémiai (MTA) doktora. 1979-ben kapott egyetemi tanári címet. 1981-től az MKKE gazdasági jogi tanszékvezetője. 1987 és 1990 között a Minisztertanács Parlamenti titkárságán dolgozott.

[Sárközy Tamás](#)

[Sipos Aladár](#) (1927–2005) közgazdász. 1947–1951 között Budapesten a Közgazdaságtudományi Egyetemen folytatta tanulmányait, ahol 1951-ben politikai gazdaságtan szakos tanári oklevelet szerzett és többek között Heller Farkasnak is tanítványa volt. Az egyetem befejezése után 1951-től Erdős Péter hívására az MTA Közgazdaságtudományi Intézetében kezdett dolgozni. 1953-tól az MKKE Politikai Gazdaságtan Tanszék tanársegéde, 1953-1957 között a Felsőoktatási Minisztérium Egyetemi Főosztályának főelőadója, 1957-1960 között az MKKE egyetemi adjunktusa. 1961-től 1965-ig az ELTE ÁJTK Politikai Gazdaságtan Tanszék egyetemi docense, 1965-1979 között egyetemi tanára és 1960-tól 1970-ig a tanszék vezetője. Az MTA Közgazdaságtudományi Intézet igazgatója volt 1981-1990 között. Az MTA tagja (levelező: 1976, rendes: 1982.).

SIPOS ALADÁR
1927 – 2005

[Sipos Aladár](#)

[Stark Antal](#) (1932-2018) közgazdász. A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen 1955-ben szerzett kitüntetéses diplomát. 1963-ban került a Közgazdaságtudományi Egyetem Népgazdasági Tervezés Tanszékére adjunktusnak. 1969-ben a közgazdaságtudományok kandidátusa, 1973-ben akadémiai doktor lett. Huszonkét éves egyetemi pályafutása alatt egy-egy ciklusban dékánhelyettes, majd dékán, két ciklusban általános rektorhelyettes, ezt követően az egyetem Gazdaságpolitikai Intézetének igazgatója volt. 1985-ben az MSZMP KB Tudományos, Kulturális és Köznevelési Osztályán osztályvezető-helyettes lett. 1987. április 1-jétől kinevezték a Művelődési Minisztérium államtitkárának. 1996-2010 között az [Oktatási Minisztérium](#) helyettes államtitkára volt.

[Stark Antal](#)

[Szabó Kálmán](#) (1921–2007) közgazdász. 1959-től a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (mai nevén Corvinus Egyetem) docense, majd 1968–1973 között rektora. 1966-tól az új gazdasági mechanizmust előkészítő bizottság tagja. 1973-tól volt a Magyar Tudományos Akadémia tagja. 1970–1990 között országgyűlési képviselő. Segített megőrizni a gazdasági reform vívmányait, valamint annak folyamatos fejlődését is igyekezett biztosítani.

[Szabó Kálmán](#)

[Szabó Katalin](#) (1944–2017) közgazdász. Felsőfokú tanulmányait a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen végezte, ahol 1966-ban szerzett diplomát. Kis doktori disszertációját 1969-ben védte meg. Kandidátusi fokozatot 1975-ben ért el, majd MTA doktori értekezését 1988-ban sikeresen megvédte. Az egyetem elvégzése után 1966-tól 1988-ig gyakornokként, majd tanársegédként, adjunktusként, docensként dolgozott a Budapesti Corvinus Egyetem jogelődjeinél, többek között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen, Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen és a Pécsi Gazdaságtudományi Karon. Egyetemi oktatói munkája mellett 1973-tól 1986-ig a Közgazdasági Szemle elméleti rovatvezetője, majd 1986-tól 2010-ig főszerkesztője volt. 1986 és 2010 között a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Közgazdasági Továbbképző Intézeténél vezette az Elméleti Közgazdaságtan Tanséket.

[Szabó Katalin](#)

[Szalai Sándor](#) (1912–1983) szociológus. 1934-ben Zürichben szerzett bölcsészdoktori oklevelet. 1972-től haláláig az MTA Tudományszervezési Csoportjának, majd Intézetének tudományos tanácsadója volt, egy-

idejűleg 1972-től 1980-ig a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, 1980-tól haláláig pedig az Eötvös Loránd Tudományegyetem professzora. Az MTA tagja (levelező 1948, rendes 1970), állami díjas (1980).

[Szalai Sándor](#)

[Szanyi Jenő](#) (1926–1974) közgazdász. A közgazdaságtudományi egyetemen szerzett diplomát, 1950-ben. Előbb a Fa-, Papír- és Tüzelőanyag Külkereskedelmi Vállalat (LIGNIMPEX) munkatársa volt, majd 1951-től a közgazdaságtudományi egyetem külkereskedelmi tanszékén működött, mint tanársegéd, 1954-ben adjunktus lett, 1967-től pedig tanszékvezető egyetemi tanár. 1973-tól haláláig dolgozott a koppenhágai magyar kereskedelmi kirendeltség tanácsosaként, a Külkereskedelmi Minisztérium alkalmazásában. A közgazdaság-tudományok doktora (1972).

[Szanyi Jenő](#)

[Szép Jenő](#) (1920–2004) matematikus, közgazdász. A Pázmány Péter Tudományegyetemen matematika–fizika szakos tanári oklevelet szerzett 1943-ban és bölcsészdoktori oklevelet szerzett 1946-ban. A matematikai tudományok kandidátusa fokozatot addigi tevékenységéért 1952-ben kapta meg. Az absztrakt algebra területén „A gyűrűk egy új bővítéséről” címmel írt értekezésének megvédésével az MTA doktora fokozatot 1957-ben nyerte el. A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen (MKKE) egyetemi tanár, a Gazdaságmatematikai Tanszék vezetője (1961. februártól), a Matematikai és Számítástudományi Intézet igazgatója (1976–1987)

[Szép Jenő](#)

[Szuhay Miklós](#) (1928–2017) gazdaságtörténész. Az MKKE-n 1953-ban demonstrátorként kezdte meg gazdaságtörténeti pályafutását. 1984–1985 között az MKKE rektora volt. A tanszékvezetői tisztelet 1985–1990 között töltötte be.

[Szuhay Miklós](#)

[Theiss Ede](#) (1899–1979) mérnök, közgazdász, statisztikus. 1924-ben a Királyi József Műegyetemen gépészmérnöki oklevelet, majd 1931-ben közgazdasági doktori oklevelet szerzett. 1931 és 1933 között a Rockefeller-ösztöndíjjal az Amerikai Egyesült Államokban, Nagy-Britanniában és a skandináv országokban tanult. 1936-ban a közgazdaságtan dinamikai problémái, különös tekintettel a kvantitatív kutatási módszerekre tárgykörben magántanári képesítést szerzett. Az MTA tagja (levelező: 1945 tanácskozó: 1949 tagsága visszaállítva: 1989). A levelező tagság formai volt, gyakorlatilag kizárták az MTA tagjai sorából. A Magyar Közgazdaságtudományi Egyetemen a statisztika nyilvános rendkívüli tanára és tanszékvezető (1948–1950) Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Statisztikai Tanszék nyilvános rendes tanára (1950–1952), egyetemi tanára (1952–1959)

[Theiss Ede](#)

[Timár Mátyás](#) (1923–2020) közgazdász, politikus. 1960-1963 között az MKKE docense. a Magyar Népköztársaság pénzügyminisztere (1962–1967), a kormány gazdasági bizottságának elnöke (1967–1973), a Magyar Nemzeti Bank elnöke (1975–1988).

[Timár Mátyás](#)

[Ustor Endre](#) (1909-1998) nemzetközi jogász, diplomata. 1964-ben kandidátus, 1980-ban az MTA doktora lett. Címzetes egyetemi tanárként előadói tevékenységet folytatott a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen, számos tankönyvet is írt a nemzetközi jog témakörében. Többször volt tagja az ENSZ éves közgyűlésére kiutazó magyar delegációnak. 1967 és 1976 között az ENSZ Nemzetközi Jogi Bizottságának tagja, 1974-től elnöke volt. A Külügyminisztériumból 1975-ben nyugállományba vonult, de tagja maradt az ENSZ Igazgatási Bíróságának (1976-1987), illetve annak elnöke volt 1981 és 1984 között.

[Ustor Endre](#)

[Vajda Imre](#) (1900–1969) közgazdász. 1950-ben a szociáldemokraták elleni perben életfogytiglanig tartó börtönbüntetésre ítélték, 1956-ban szabadult. 1956-tól haláláig az MKKE tanára. Tudományos eredményeire való tekintettel 1967-ben a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, illetve az MTA közgazdaság-tudományi bizottságának tagja lett.

[Vajda Imre](#)

[Varga István](#) (1897–1962) közgazdász. Egyetemi tanulmányát a Budapesti Tudományegyetem Jog- és Államtudományi Karán kezdte meg. A jogi tanulmányok folytatása mellett a Királyi József Műegyetem Közgazdasági karának előadásait is hallgatta. A Műegyetemen 1919. december 13-án kitűnő minősítéssel szerzte meg a közgazdaságtudományi oklevelet. 1920. május 29-én államtudományi doktorrá avatták. 1927. november 1-jén bízták meg a Magyar Gazdaságkutató Intézet megszervezésével és vezetésével. Közben az egyetemen is tanított. Az Intézet egyesületi formában az 1928. december 6-ai alakuló közgyűléssel jött létre. Az igazgatói tisztséget egészen 1949. augusztus 15-ig, az Intézet megszűnéséig Varga töltötte be. Tudományos munkássága és neves közgazdászok - többek között Heller Farkas, Navratil Ákos - ajánlása alapján a Magyar Tudományos Akadémia 1945-ben levelező és egy évvel később igazgató tanácsi taggá, majd az átszervezés után 1949-től tanácskozó taggá minősítették vissza. 1946-1950 között az MKKE tanára (statisztika, demográfia) 1957-től haláláig megint taníthatott az MKKE-n, a Belkereskedelem Gazdaságtana tanszéken fogyasztás-gazdaságtant és reklámot.

[Varga István](#)

[Vályi Péter](#) (1919–1973) közgazdász, politikus. 1942-ben a budapesti Magyar Királyi József Nádor Tudományegyetemen szerzett vegyészmérnöki diplomát. 1948–52 között a Magyar Közgazdaságtudományi Egyetemen oktatott előbb adjunktusként, utána docensként.

[Vályi Péter](#)

[Varga Sándor](#) (1932-2011) közgazdász, egyetemi tanár a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen, majd főiskolai tanár a Budapesti Gazdasági Egyetemen, az MTA doktora. Varga Sándor 1952-1955 között tanult a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen, ahol 1955-ben szerzett diplomát. 1955-ben került a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Ipargazdaságtan Tanszékére és 21 éven keresztül vett részt közvetlenül az oktatási, kutatási és nevelési tevékenységben. 1961-ben a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Egyetemi Tanácsülésén a káderfejlesztési terv előadója volt. 1965-1968 között az Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tudományos rektorhelyettese volt. 1966-tól 1976-ig az Ipari Üzemszervezési és Tervezési Tanszék vezetője volt. 1963-ban védte meg kandidátusi értekezését, majd 1970-ben az akadémiai doktori értekezését. Akadémiai doktori disszertációjának címe, amely közel 300 oldalon 1971-ben könyvalakban is megjelent: „Az iparvállalatok belső irányítási rendszerének kérdései.” Az egyetemen végzett tevékenysége mellett aktívan közreműködött országos szinten jelentkező kutatás-szervezési és koordinációs tevékenységekben és rendszeresen foglalkozott gyakorlati közgazdasági, vállalatgazdasági és szervezési problémák megoldásával. A „Vállalati Belső Mechanizmus Bizottság” vezetője volt 1968-1970 között. 1970 és 1980 között a Magyar Tudományos Akadémia Igazgatástudományi Bizottságának tagjaként, 1970 és 1976 között pedig e Bizottság alelnökekként, valamint a Vállalati szervezési szekció elnökeként tevékenykedett. 1976-ban kizárták a Magyar Szocialista Munkáspárt tagjai sorából és egyetemi tanári kinevezését visszavonták, tanszékvezetői beosztásából felmentették. 1990-ben rehabilitálták, címzetes egyetemi tanári címet kapott.

Varga Sándor

[Zalai Ernő](#) (1943–2021) közgazdász. 1961-ben érettségizett a jászberényi Lehel vezér Gimnáziumban, majd felvették a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (MKKE) terv-matematika szakára, ahol 1966-ban szerzett közgazdász diplomát. 1969-ben szerzett „Sub Auspiciis Rei Publicae popularis” kitüntetéssel, az Elnöki Tanács által adományozott aranygyűrűvel egyetemi doktorátust. Diplomájának megszerzését követően az egyetemen maradt és a népgazdasági tervezés tanszék oktatója lett. Végig járta az oktatói ranglétrát, 1981-ben kapott docensi kinevezést. 1979-ben a kvantitatív közgazdaságtan intézeti tanszék ve-

zetője lett, mely tisztséget 1992-ig töltötte be. 1984-ben kinevezték az egyetem Makrotervezési és -modellezési intézetének igazgatójává. 1988 és 1991 között az MKKE tantervi reformért és nemzetközi kapcsolatokért felelős rektorhelyettese volt. 1981-ben védte meg a közgazdaság-tudományok kandidátusi, 1990-ben akadémiai doktori értekezését. 1994 és 1997 között az MTA választott közgyűlési képviselője volt, 1998-ban megválasztották a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 2004-ben rendes tagjává.

[Zalai Ernő](#)

MKKE. Ismert egykori diákjai.

Forrás:

[Budapesti Corvinus Egyetem](#) Wikipédia

[Apró Piroska](#) (1947-) közgazdász, politikus. 1965-ben érettségizett, majd felvételt nyert a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemre, ahol 1969-ben szerzett diplomát a nemzetközi kapcsolatok szakon. 1970-ben a Külkereskedelmi Minisztériumban kezd el dolgozni, majd a szófiai kereskedelmi kirendeltség titkára. 1994 júliusa és novembere között Horn Gyula miniszterelnök Kabinetirodájának vezetője címzetes államtitkári rangban.

[Apró Piroska](#)

[Avar János](#) (1938 –2021.) Rózsa Ferenc-díjas magyar újságíró.

1960-ban végzett a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. 1961–1970 között a Népszabadság munkatársa volt. 1966 óta rendszeres kommentátor a Magyar Televízióban. 1970–1999 között a Magyar Nemzet munkatársa, majd főmunkatársa volt. 1971–1975 között, valamint 1989–1993 között washingtoni tudósítóként dolgozott a Magyar Nemzetnél. 2002-től 2010-ig a Vasárnapi Hírek főszerkesztője volt.

[Avar János](#)

[Bajnai Gordon](#) (1968-) közgazdász, politikus. 1986-ban kezdte meg tanulmányait az MKKE-n. 1991-ben szerzett közgazdász diplomát a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem nemzetközi kapcsolatok szakán. 2000 és 2005 decembere között a Wallis Rt. (ma: Zrt.) vezérigazgatójaként dolgozott. Kormányzati pozíciót először 2006. július 1-jétől 2007. június 30-áig vállalt, amikor [Gyurcsány Ferenc](#) miniszterelnök felkérésére a fejlesztéspolitikáért felelős kormánybiztos lett. Gyurcsány Ferenc lemondása után 2009-2010 között Magyarország miniszterelnöke volt. 2014 nyarán Bajnai visszalépett az aktív politizálástól, és szeptember 1.-től ügyvezető igazgató lett a Meridiam-csoportnál, egy francia hátterű infrastrukturális befektetésre szakosodott multinacionális cégnél.

[Bajnai Gordon](#)

[Báger Gusztáv](#) (1938. –) magyar közgazdász, költő, a közgazdaságtudomány kandidátusa (1971), habilitált (2000), az Állami Számvevőszék Fejlesztési és Módszertani Intézete főigazgatója, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem egyetemi tanára, 2015. július 7-től a Monetáris Tanács tagja. 1957-1961 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem hallgatója volt. 1961-1965 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tanársegédeként dolgozott. 1965-től 10 évig a Tervgazdasági Intézet tudományos főosztályvezetője volt. 1975 óta a Budapesti Corvinus Egyetem docense. 1975-1981 között az Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ EGB) szakértője volt. 1981-1990 között az Országos Tervhivatal főosztályvezetője volt. 1992-2000 között a nemzetközi pénzügyi intézmények titkárságának vezetőjeként tevékenykedett.

[Báger Gusztáv](#)

[Bánki András](#) 1951. –) magyar újságíró. 1971-1976 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem hallgatója volt. 1976-1994 között a Magyar Hírlap munkatársa volt. 1989-2000 között a MÚOSZ elnökségi tagja volt. 1990-1994 között a Magyar Hírlap főszerkesztő-helyettese volt. 1994-1995 között a Vasárnapi

Hírek társfőszerkesztője, 1995-ben főszerkesztője volt. 1995-1997 között a 168 Óra felelős szerkesztője volt. 1997-1998 között a Világgazdaság főszerkesztő-helyettese, 1998-2007 között főszerkesztője volt. 2007 óta az Axel Springer AG kiadói projektjeinek főszerkesztője.

[Bartha Ferenc](#) (1943-2012) közgazdász. 1965-ben diplomázott a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen külkereskedelmi szakán. 1987-ben a Kereskedelmi Minisztérium államtitkárává nevezték ki. 1988 és 1990 között a Magyar Nemzeti Bank utolsó elnöke volt a rendszerváltozás előtt. 1988–89-ben az MSZMP Központi Bizottságának a tagja volt. 1996-tól tevékenykedett a Gránit csoport különböző cégeiben számos pozícióban, 2003-tól haláláig a TriGránit Holding Ltd. elnöki, 2010-től pedig a Gránit Bank Zrt. Igazgatóságának elnöki posztját töltötte be.

[Bartha Ferenc](#)

[Bélyácz Iván](#) (1949-) közgazdász. 1967-ben érettségizett, majd felvették a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemre, ahol 1971-ben szerzett közgazdász diplomát. 1972-ben szerzett egyetemi doktori címet. Diplomájának megszerzése után Pécssett, a Janus Pannonius Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán kezdett el tanítani, az oktatói ranglétrát végigjárva 1991-ben kapta meg egyetemi tanári kinevezést a Vállalati Gazdaságtan és Számviteli Tanszékre, ahol később tanszékvezetői megbízást is kapott. 1981-ben védte meg a közgazdaság-tudományok kandidátusi, 1990-ben akadémiai doktori értekezését. 2004-ben megválasztották a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 2010-ben pedig rendes tagjává. 2011-ben a Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya elnökének választották meg. 1984-1992 között a Pécsi Tudományegyetem általános rektorhelyettese.

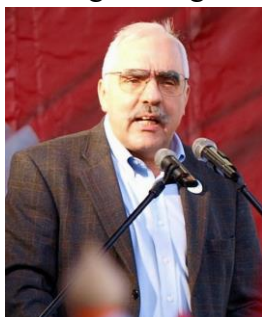
[Bélyácz Iván](#)

[Betlen János](#) (1946-) közgazdász, tolmács, műfordító végzettségű televíziós műsorvezető. Egyetemi tanulmányait a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem nemzetközi kapcsolatok szakán 1969-ben végezte. Pályáját a Magyar Rádiónál kezdte 1969-ben, ahol a külföldi adások munkatársa – ezen belül rövid időre főszerkesztője – egészen 1994-ig. 1984-85 között a Soros Alapítvány budapesti irodájának titkára, 1989-ig külső munkatársa. Televíziós munkája a Magyar Televízióhoz kötődik. Az MTV-nél 1989-ben kezd dolgozni műsorvezetőként, szerkesztőként. 1992-től a Nap-keltében dolgozott műsorvezetőként. Miután az MTV levette a Nap-keltét a képernyőről, 2009 októberétől az új reggeli közéleti magazinban, a Ma Reggelben lett műsorvezető. 2011 szeptemberétől a Duna TV „Klubszoba” című heti beszélgetős műsorába került.

[Betlen János](#)

[Bokros Lajos](#) (1954-) közgazdász, politikus. Közgazdaságtant tanult a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen népgazdaság tervezése szakon. Diplomáját 1978-ban szerezte, majd 1980-ban közgazdasági doktori értekezését védte meg. 1980 és 1986 közt a Pénzügyminisztériumhoz tartozó Pénzügykutató Intézetben dolgozott. 1990 és 1995 között a Budapesti Értéktőzsde elnöke, ezzel párhuzamosan 1990 és 1991 között az Állami Vagyongyűjtemény vezetője, majd 1991 és 1995 között a Budapest Bank elnök-vezérigazgatója volt. 1995. március 1-je és 1996. február 29-e között pénzügyminiszter volt. Az általa bevezetett „Bokros-csomag” intézkedéseit sok politikai, közgazdasági, illetve alkotmányjogi kritika érte.

[Bokros Lajos](#)

[Bolgár György](#) (1946. –) magyar rádiós, televíziós újságíró, az ATV Újságíróklubjának résztvevője. 2002 óta vezeti a Klubrádióban Megbeszéljük című betelefonálós műsorát, ennek elődje 1992-től futott a Kosuth Rádióban Beszéljük meg! címen. 1965-ben érettségizett, majd felvették a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemre. A Közgazdász hetilapnál kezdett el cikkeket írni, majd rádiós lett.

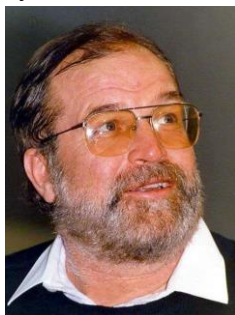

[Bolgár György](#)

[Bujtor István](#) (1942-2009) színész. A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem külkereskedelmi szakára iratkozott be, 1966-ban szerzett diplomát, de nem dolgozott azon a pályán. Előbb a Győri Kisfaludy Színházhoz került, majd 1968-ban a fővárosi József Attila Színház kötött vele szerződést. 1971-től a Pécsi Nemzeti Színház, majd 1976-tól a budapesti Vígszínház tagja lett. 1978-ban került a Mafilmhez. 1989-től kilenc éven át a székesfehérvári Vörösmarty Színházhoz szerződött, majd 1993-tól a Mahir Film Kft. vezetője volt. 2007 végén öt évre megválasztották a Veszprémi Petőfi Színház igazgatójává, mellette Eperjes

Károly lett a művészeti vezető. Fiatalon élsportoló kosárlabdázó volt, már gimnazistaként az ifiválogatottban játszott és a BVSC NB I-es felnőttcsapatával országos bajnokságot is nyert, az egyetemen is folytatta, emellett teniszezett is. Életre szóló szenvedélye a vitorlázás volt, hatszoros magyar bajnok lett.

[Bujtor István](#)

[Csaba László](#) (1954-) közgazdász. Felsőfokú tanulmányait a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem nemzetközi kereskedelempolitikai és pénzügy szakán végezte, ahol 1976-ban szerzett közgazdászdiplomát. 1978-ban védte meg egyetemi doktori disszertációját. Diplomájának megszerzése után az MTA Világgazdasági Kutatóintézetében kezdett el dolgozni. 1984-ben az intézet főmunkatársa lett. 1988-ban átkerült a Kopint-Datorghoz, amelynek tudományos munkatársaként tevékenykedett 2000-ig. Oktatói tevékenysége 1991-ben kezdődött, amikor a Külkereskedelmi Főiskola címzetes tanára lett. 1997-ben habilitált és kinevezték a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem összehasonlító tanszékének (ma: Budapesti Corvinus Egyetem), 1999-ben a Debreceni Egyetem (1999 júniusától 2012 januárjáig tanított itt), 2000-ben pedig a Közép-európai Egyetem (CEU) egyetemi tanárává. 2007-ben a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 2013-ban rendes tagjává választották.

[Csaba László](#)

[Csák János](#). (1962-) közgazdász, politikus. Csák János a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Pénzügy és Szociológia szakán szerzett diplomát 1987-ben. Ályafutása során több cég vezérigazgatójaként, illetve igazgatósági tagjaként tevékenykedett Európában, az Egyesült Államokban és Ausztráliában is. 2011-2014 között Magyarország londoni nagyköveteként működött. Kultúráért és innovációért felelős miniszter 2022 óta.

[Csák János](#)

[Dányi Pál](#) (Szeghalom, 1940. november 10. – Budapest, 1991. augusztus 17.) közgazdász, politikus, az MSZMP Baranya megyei első titkára, az Állami Számvevőszék tanácsosa. A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen 1963-ban közgazdász oklevelet szerzett. Eleinte a Magyar Nemzeti Bank Baranya

megyei Igazgatósága előadója, majd 1968-tól a Pécsi Városi Tanács osztályvezetője volt. 1966-ban belépett a Magyar Szocialista Munkáspártba. 1969-ben lett az MSZMP KB Gazdaságpolitikai Osztályának munkatársa, majd 1976-tól a Baranya Megyei Tanács elnökhelyettese. 1980-ban kinevezték az MSZMP Baranya megyei Bizottsága gazdaságpolitikai titkárának. 1987. július 1-jétől az MSZMP Baranya megyei első titkára volt, az MSZMP Központi Ellenőrző Bizottságába 1988-ban került be.

[Dányi Pál](#)

[Dobrev Klára](#) (született Klara Petrova Dobрева, bolgárul: Клара Петрова Добрева, Szófia, Bulgária, 1972. február 2. –) apai ágon bolgár származású magyar közgazdász, jogász, a Demokratikus Koalíció politikusa. 2019 óta az Európai Parlament képviselője. A budapesti Eötvös József Gimnáziumban érettségizett. A Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen szerzett közgazdász diplomát 1994-ben, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán 1996-ban végzett jogászként; 2002-ben sikeres jogi szakvizsgát tett. Közgazdasági egyetemi éve alatt az AIESEC tagjaként tevékenykedett, a szervezet 1992-es világkongresszusa szervezőbizottságának sajtókapcsolatokért felelős elnökhelyettese volt. Négy nyelvből tett felsőfokú nyelvvizsgát (angol, bolgár, német, orosz). Férjével, Gyurcsány Ferencsel 1994 óta élnek együtt.

[Dobrev Klára](#)

[Dömötör Zoltán](#) (1935-2019) olimpiai bajnok magyar vízilabdázó, úszó, edző. A Kandó Kálmán Technikum elvégzése után egy szemesztert járt a Budapesti Műszaki Egyetemre, majd a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem külkereskedelmi szakán, később a Testnevelési Egyetem vízilabda-szakedzői szakán szerzett diplomát. 1953-tól a Tűzoltóság Sport Club élsportolója. 1954-ben úszásban Európa-bajnok a 4 × 200 méteres gyorsúszóváltó tagjaként. 1958-ban és 1962-ben az Európa-bajnok vízilabdacsapat tagja és a tornák gólkirálya. Az Újpesti Dózsa játékosaként három olimpián vett részt.

[Dömötör Zoltán](#)

[Erdős Sándor](#) (Budapest, 1947. augusztus 21. –) olimpiai és világbajnok magyar vívó. 1971-ben az Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen közgazdász végzettséget, 1976-ban a Testnevelési Főiskolán vívó szakadzői oklevelet szerzett. A sportéletből történt visszavonulása után üzletemberként tevékenykedett. 1969-ben magyar bajnok és ranglistavezető volt, de az olimpiai bajnok párbajtőr csapatban nem változtattak, így nem indulhatott a vb-n. A következő évben világbajnok lett csapatban. 1971-ben csapatban első, egyéniben negyedik lett a világbajnokságon. 1972-ben a müncheni olimpián csapatban olimpiai bajnok lett.

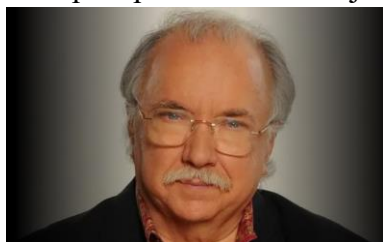
[Erdős Sándor](#)

[Faklen Pál](#) (Budapest, 1940. október 29. –) újságíró, szerkesztő, kiadó. A Magyar Reklámszövetség volt elnöke. A budapesti Eötvös József Gimnáziumban érettségizett 1959-ben és a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem elméleti szakán szerzett diplomát 1963-ban. Végzés után az egyetem Közgazdász c. lapjának munkatársa, majd 1964-1967 között főszerkesztője, 1967-től a Figyelő gazdasági hetilap munkatársa, tördelőszerkesztője, később olvasószerkesztője volt. 1976-ban a Hírlapkiadó Vállalat Reklámszerkesztőségének vezetője, 1977-től a Magyar Idegenforgalmi Tájékoztató Szolgálat igazgatója. 1981-től a Lapkiadó Vállalat fősztályvezetője (idegen nyelvű lapok kiadója), 1985-86-ban a Delta Szaklapkiadó igazgatója, utána a Műszaki Élet utódlapjánál, a Delta-Impulzusnál a lap 1989-es megszűnésig főszerkesztő-helyettes.

[Faklen Pál](#)

[Farkasházy Tivadar](#) (1945-) humorista, újságíró. 1969-ben szerezte diplomáját a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem terv-matematika szakán. 1971-ben doktorált. Humoros, a rendszert bíráló írásai már egyetemista éveiben (1964-1969) megjelentek a Közgazdászban. 1972–1975 között a Közgazdász című egyetemi lap munkatársa, 1973-tól a Vidám Színpad, később a Mikroszkóp Színpad szerzője volt. 1989 óta a Hócipó című satirikus kéthetilap alapító főszerkesztője.

[Farkasházy Tivadar](#)

[Ferjancsik Domonkos](#) (Budapest, 1975. szeptember 7. –) világbajnok magyar kardvívó. Világbajnokságról a legnagyobb sikerének az 1998-ban megszerzett csapatarany és a 2003-as egyéni bronzérem számítanak. A csapattal 1997-ben bronzérmet, 2001-ben és 2003-ban ezüstérmet szerzett a vb-n. Európa-bajnokságon kétszer (2001, 2002) zárt bronzérmesként, mindkétszer csapatban. Egyéniben háromszor nyerte meg a magyar bajnokságot (1996, 1997, 2000), négy alkalommal (1997, 1999, 2000, 2003) választották meg az év magyar vívójának.

[Ferjancsik Domonkos](#)

[Ficsor Ádám](#) (Miskolc, 1980. június 17. –) magyar politikus. Középiskolai tanulmányait angolul és magyarul végezte a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziumában, ahol 1999-ben érettségizett. 2004-ben végzett a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetemen, ahol a Rajk László Szakkollégium tagja is volt. 2008. február és 2009. április között a Miniszterelnöki Hivatal államtitkáráként Gyurcsány Ferenc akkori miniszterelnök kabinetfőnöke, aki Gál J. Zoltánt váltotta ezen a poszton. 2009. április 20-ától a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat irányító tárca nélküli miniszter lett Bajnai Gordon kormányában, 2009. szeptember 14-én adta át a hatalmat utódjának Juhász Gábornak.

[Ficsor Ádám](#)

[Forintos Győző](#) (Budapest, 1935. július 30. – Budapest, 2018. december 5.) magyar sakkozó, nemzetközi nagymester, sakkolimpián csapatban kétszeres ezüst- és bronz-, egyéniben aranyérmes; magyar bajnok, háromszoros Budapest-bajnok, nemzetközi versenybíró, sakkszakíró, edző, sportvezető. Végzettségét tekintve közgazdász; 1957-ben végezte el a Közgazdasági Egyetem Külkereskedelmi szakát, majd a Hungarotex Külkereskedelmi Vállalatnál kezdett dolgozni. Munkahelyén segítették a sakkpályafutásában, de 1969-ben választás elé állították, mert felajánlották neki az ausztráliai kirendeltség vezetését, amit nem fogadott el, és inkább a sakk mellett döntött.

[Forintos Győző](#)

[Föld S. Péter](#) (1978-ig Földes) (Budapest, 1951. október 4. –) magyar újságíró, író, humorista. 1970–1975 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem ipar szakán tanult. 1975–1977 között elvégezte a MÚOSZ Újságíró Iskolát. 1975–1978 között a Közgazdász munkatársa volt. 1978–1980 között a Központi Sajtószolgálatnál dolgozott. 1978–1983 között a Neoprimitív együttes tagja volt. 1980–1990 között a Lúdas Matyi újságírója volt. 1983-ban végzett az ELTE BTK szociológia szakán. 1990–1991 között az Új Lúdas munkatársa volt. 1991–1998 között a Kurír rovatszerkesztője volt. 1994–1999 között a Pesti Vicc-nek és a Telefontos című lapnak állandó munkatársa volt.

[Föld S. Péter](#)

[Gurmai Zita Tünde](#) (Budapest, 1965. június 1. –) országgyűlési képviselő, a Magyar Szocialista Párt és az Európai Szocialisták Pártja Nőszervezete elnöke, az MSZP Komárom-Esztergom megyei elnöke, közgazdász. A Marx Károly Közgazdasági Egyetemen diplomázott 1988-ban, doktori fokozatát 1991-ben szerezte. Előbb különböző nemzetközi cégeknél áll alkalmazásban, majd 1995-től 2002-ig saját vállalkozást folytat a környezetvédelem, rendezvényszervezés, tanácsadás területén. 2002-2004 között országgyűlési képviselő, a Külügyi és az Európai Integrációs Bizottság tagja. 2003-2004 között a Magyar Országgyűlés által az Európai Parlamentbe küldött megfigyelő. 2004-től 2014-ig az Európai Parlament tagja.

[Gurmai Zita Tünde](#)

[Halász Géza](#) (Szolnok, 1947. július 23. –) webgrafikus, karikaturista. A szolnoki Versey Ferenc Gimnáziumban érettségizett 1965-ben, majd 1971-ben a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen végzett. Egyetemistaként 1967-től a Közgazdász diáklap karikaturistája volt. 1978-ban doktorált számítástudományból. 1972-2009 között a Budapesti Corvinus Egyetem Információrendszerek Tanszékén tanított vállalati informatikát. 1989-2007 között az Aula Kiadó irodalmi és művészeti vezetője. 1995-től új tantárgyat indított "Multimédia a gazdaságban" címmel.

[Halász Géza](#)

[Horn Gábor](#) (Szombathely, 1955. november 25. –) közgazdász, politikus (Szabad Demokraták Szövetsége), 1994 és 2010 között országgyűlési képviselő, 2010-től a Republikon Intézetet fenntartó Republikon Alapítvány kuratóriumának elnöke. Diplomáját 1980-ban a budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen szerezte meg. Egyetemi tanulmányai idején részt vett a Rajk László Kollégium tevékenységében. 1980-tól politikai gazdaságtant és pénzügyi ismereteket tanított a budapesti I. István Közgazdasági Szakközépiskolában. A rendszerváltáskor lépett be az SZDSZ-be, a párt Országos Ügyvivői Testületének és Országos Tanácsának tagja volt. 1994-től 2010-ig a párt országgyűlési képviselője, 2002–2009 között kampányfőnöke volt. 2002-től 2008-ig, a Medgyessy-kormányban és a Gyurcsány-kormányokban koalíciós egyeztetésért felelős államtitkárként dolgozott a Miniszterelnöki Hivatalban (MeH).

[Horn Gábor](#)

[Járai Zsigmond](#) (1951-) közgazdász, politikus. 1971 és 1976 között végezte el a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemet. 1976 és 1987 között az Állami Fejlesztési Banknál dolgozott különböző beosztásokban. 1996 júniusától 1998 szeptemberéig a Budapesti Értéktőzsde elnöke. 1998-tól 2000. december 31-éig pénzügyminiszter volt az [Orbán Viktor](#) vezette kormányban. 2001. március 1-jétől 2007-ig a Magyar Nemzeti Bank elnöke volt.

[Járai Zsigmond](#)

[Joó Rudolf](#) (1946-2002) magyar diplomata, politológus, politikus. 1965-ben érettségizett a miskolci Berzeviczy Gergely Közgazdasági Technikum kereskedelmi tagozatán. Egyetemi tanulmányait a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem nemzetközi kapcsolatok szakán folytatta, 1969-kapta meg diplomáját. 1985-ben védte meg kandidátusi disszertációját, majd a Magyarságkutató Intézet főmunkatársa lett. A Magyar Demokrata Fórum egyik alapítója volt. 1998-tól 2000-ig a Külügyminisztériumban helyettes államtit-

kára volt a multilaterális diplomácia és a biztonságpolitika felelőseként.. 2000-től rendkívüli és meghatalmazott nagykövetségként a genfi magyar ENSZ-képviselőt vezette, majd az UNESCO Emberi Jogok és Demokrácia Igazgatóság vezetője lett.

[Joó Rudolf](#)

[Juhász Pál](#) (1944-) közgazdász, agrárszociológus. 1962-65 között az ELTE Természettudományi Kar (ELTE TTK) matematika-filozófia szakára járt, majd 1965-től a Marx Károly Közgazdasági Egyetemre, ahol 1969-ben végzett elméleti-tervezési szakon. 1982-től dokumentumfilmeket készített a hagyományos parasztság pusztulásáról és az új keletű vállalkozók helyzetéről. 1988-tól a Szabad Demokraták Szövetségének az ügyvivője lett. Az 1990-es választásokon az SZDSZ területi listájáról bekerült a parlamentbe.

[Juhász Pál](#)

[Kádár Béla](#) (1934-) közgazdász, politikus. 1952-ben érettségizett a pécsi Nagy Lajos Gimnáziumban, majd felvették a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem pénzügy szakára, ahol 1956-ban szerzett közgazdász diplomát. Széchenyi-díjas magyar közgazdász, politikus, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja (2007). 1990 és 1994 között a nemzetközi gazdasági kapcsolatok minisztere, 1994 és 1998 között országgyűlési képviselő. 1999 és 2002 között a Magyar Nemzeti Bank Jegybanktanácsának, 2002 és 2008 között Monetáris Tanácsának tagja. 2002 és 2008 között a Magyar Közgazdasági Társaság elnöke.

[Kádár Béla](#)

[Király Júlia](#) (1957-) közgazdász. 1980-ban végzett a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. A közgazdaság-tudományok kandidátusa (1989), habilitált egyetemi tanár, 2007–2013 között a Magyar Nemzeti Bank (MNB) alelnöke. Sokáig a Nemzetközi Bankárképző Központ vezérigazgatójaként volt ismert.

[Király Júlia](#)

[Kondor Katalin](#) (1946-) magyar közgazdász, újságíró, rádióelnök. 1971-ben Budapesten a Marx Károly Közgazdaság-tudományi Egyetem Kereskedelmi Karán diplomázott. Már egyetemi évei közben külsősként tevékenykedett a Magyar Rádióban. 1972-től a Rádió belső munkatársa, azóta megszakítás nélkül ott dolgozott. 2001-ben a Magyar Rádió elnökévé választották, mely tisztséget 2005-ig, mandátuma lejártáig töltötte be.

[Kondor Katalin](#)

[Kovács Tamás](#) (Budapest, 1943. március 20. –) kétszeres olimpiai bronzérmes, világbajnok magyar kardvívó, szövetségi kapitány, MOB sportigazgató, mesteredző, közgazdász. A középiskolát a budapesti József Attila Gimnáziumban végezte el 1957 és 1961 között, majd a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem pénzügyi szakán végzett 1967-ben. 1967-től 1977-ig megszakítás nélkül a magyar kardvívó-válogatott tagja volt. 1978–80 között a Vasas SC vívó szakosztályának vezetőedzője.

[Kovács Tamás](#)

[Kupa Mihály](#) (1941-) közgazdász, politikus. 1958-ban összeesküvés vádjával 10 hónapi börtönbüntetésre ítélték. 1959-ben a Chinoin segédmunkása, majd szakmunkása. 1965-ben a Mikrobiológiai Laboratórium kísérleti üzemének vezetője lett. 1964-ben, munka mellett kezdett el tanulni a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen, ahol 1969-ben végzett. 1976-tól a Pénzügykutató Intézet tudományos főmunkatársaként dolgozott 1984-ig. Ezalatt 1980-tól két évig az intézet osztályvezetője, majd 1984-ig igazgatóhelyettese volt. 1990. december 20. – 1993. február 11. között az [Antal kormány](#) pénzügyminisztere.

[Kupa Mihály](#)

[Laki Mihály](#) (Budapest, 1946. február 8. –Budapest, 2024. szeptember 2.) magyar közgazdász, az MTA doktora, az MTA Közgazdaság-tudományi Bizottságának elnöke. 1968-ban végzett a Marx Károly Közgazdasági Egyetem elméleti-tervezési szakán. 1996-ban lett a közgazdaságtudományok kandidátusa, majd 2007-ben az MTA doktora a közgazdaságtudomány témakörében. 1968-1982 között a Konjunktúra és Piacutató Intézetben, majd 1982-1989 között a Szövetkezeti Kutató Intézetben dolgozott. 1989-től az MTA Közgazdasági Kutató Intézetének tudományos főmunkatársa.

[Laki Mihály](#)

[Lambert Gábor](#) (1956. június 14. –) magyar újságíró, közgazdász, 2012-től 2017. február 1-jéig a Figyelő főszerkesztője. 2017. május 2-ától a Magyar Biztosítók Szövetsége (Mabisz) kommunikációs vezetője. 1970 és 1974 között a Jedlik Ányos Gimnáziumba járt, kémia szakra. 1975 és 1980 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, nemzetközi kapcsolatok szakára járt és ott szerzett diplomát. 1981-ben kapta meg a Magyar Újságírók Országos Szövetsége újságíró iskolájának diplomáját. 1980 és 2000 között a Magyar Nemzet című lapnál dolgozott (1980 és 1986 között munkatárs, 1986 és 1991 között moszkvai tudósító, 1993 és 1997 között külpolitikai rovatvezető, végül 1997 és 1999 között washingtoni tudósító volt. 1999-től 2002-ig szerződéssel a BBC Magyar adásának budapesti tudósítójaként dolgozott. 2000 és 2003 között a Világgazdaság című üzleti napilap szerkesztője, rovatvezető volt a társadalompolitikai, majd a külgazdasági és a publicisztikai rovatnál, 2002-től internetes szerkesztő.

[Lambert Gábor](#)

[László Csaba](#) (1962-) közgazdász, politikus. A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen szerzett diplomát 1986-ban. 1986 és 1999 között a Pénzügyminisztérium különböző osztályainak (mezőgazdasági és élelmiszeripari, vállalkozási, költségvetési, ill. külgazdasági) volt a munkatársa, majd a minisztérium

közigazgatási államtitkára lett. 2002. május 27. és 2004. február 15. között a Magyar Köztársaság történetének 9., Medgyessy Péter kormányának első pénzügyminisztere volt.

[László Csaba](#)

[Lotz Károly](#) (Budapest, 1937. április 30. –) közgazdász, országgyűlési képviselő, nagykövet. 1963-ban diplomázott a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen, 1976-ban szerzett doktori fokozatot. 1963-64-ben a Vegyipari Nagykereskedelmi Vállalat elemző közgazdásza volt, majd 1965-től Anyagmozgatási és Csomagolási Intézet fejlesztő közgazdászként dolgozott. 1975-től ENSZ iparfejlesztési szakértő volt Brazíliában, Mexikóban, Kubában és Bécsben. 1977 és 1990 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen tanított. 1985-től 1990-ig az ACSI-ből átalakult műszaki fejlesztő vállalat gazdasági igazgató-helyettese, majd 1987-90-ben a Világbank egyes hazai beruházásainak tanácsadója lett. 1990-ben az SZDSZ országgyűlési képviselője lett, 1994-1998 között közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszteri tisztet töltött be.

[Lotz Károly](#)

[Martin József](#) (1944-) magyar újságíró, lapszerkesztő, egyetemi tanár. 1963-1967 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem hallgatója volt. 1971-ben végezte el a MÚOSZ Újságíró Iskolát. 1967-1982 között a Magyar Nemzet belső munkatársa, 1981-1982 között főmunkatársa volt. 1982-1986 között a lap moszkvai tudósítója, 1986-1990 között pedig külpolitikai rovatvezetője volt. 1990-ben fél évig a lap főszerkesztője is volt. 1990-től 5 évig ismét a Magyar Nemzet főmunkatársa, 1993-1994 között pedig párizsi és brüsszeli tudósítója volt. 1995-1996 között a Magyar Hírlap főszerkesztő-helyettese volt. 1997-1999 között újra a Magyar Nemzet főmunkatársa lett, és ugyanebben az időszakban az Európai Újságírók Szövetségének magyar tagozatának alelnöke, 2000 óta elnöke. 1998 óta az Eszterházy Károly Főiskola tanszékvezető tanára. 2001 óta a Vasárnapi Hírek főszerkesztő-helyettese. A Joseph Pulitzer-emlékdíj kuratóriumának tagja.

[Martin József](#)

[Matolcsy György](#) (1955-) közgazdász, politikus. 1973-ban felvették a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem ipar szakára. Itt 1977-ben közgazdászdiplomát, 1981-ben pedig egyetemi doktori fokozatot szerzett. Az [Antall-kormány](#) beiktatása után 1990 májusa és decembere között a Miniszterelnöki Hivatal politikai államtitkára, illetve 1990 júliusától decemberéig a privatizációért felelős kormánybizottság elnöke volt. 2000-ben Chikán Attila utódjaként gazdasági miniszterré nevezték ki. Nevéhez fűződik többek között a Széchenyi-terv kialakítása. Tisztségét a 2002-es kormányváltásig viselte. 2013 márciusától hat évre a Magyar Nemzeti Bank (MNB) elnökévé nevezték ki.

[Matolcsy György](#)

[Medgyessy Péter](#) (1942-) közgazdász, politikus. Közgazdaságtant tanult a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. 1966-ban szerezte meg diplomáját, majd doktori címét. 1965-ben. Medgyessy Péter egyetemi tanulmányainak befejezése után 1982-ig a Pénzügyminisztériumban dolgozott különböző vezető beosztásokban. 1982 és 1986 között pénzügyminiszter-helyettes, majd 1986/1987-ben pénzügyminiszter lett a Lázár- és a Grósz-kormányban, majd 1990-ig a Németh-kormányban a minisztertanács gazdasági ügyekkel megbízott elnökhelyetteseként tevékenykedett. 2002. május 27. – 2004. szeptember 29. között a Magyar Köztársaság miniszterelnöke. Lemondása után pár hónappal, még 2004-ben Gyurcsány Ferenc miniszterelnök – amerikai mintára – felkérte Magyarország utazó nagykövetének. Gyurcsány Ferenc 2008. május 31-ei hatállyal mentette fel nagyköveti tisztségéből.

[Medgyessy Péter](#)

[Mikes György](#) (Privigye, 1929. július 29. – Budapest, 1986. június 9.) magyar humorista, újságíró. Kereskedelmi középiskolában érettségizett, két évig járt a Közgazdasági Egyetemre. Kényszerű okok miatt munkát kellett vállalnia. Az 1969-ben alapított Rádió Kabarészínházának állandó szerzője volt. Humorista társaihoz hasonlóan több írásának előadója is volt.

[Mikes György](#)

[Nagy Imre](#) (Monor, 1933. február 21. – Törökbálint, 2013. október 20. olimpiai bajnok öttusázó. Az 1960-ban rendezett római olimpián Balczó András és Németh Ferenc társaként aranyat nyert csapatban, emellett egyéniben második lett. 1955-ben szerzett diplomát az MKKE-en. Vízilabdázóként kezdett sportolni 1948-ban a Gyapjúmosó SE-ben. 1951-től a Budapesti Haladás öttusázója volt (a klubja 1956-tól a Műegyetemi AFC nevet viseli). 1952-ben és 1953-ban háromtusa magyar bajnok volt. Öttusában az első jobb eredményét 1955-ben érte el, a magyar bajnokságon. 1958-ban megszerezte első érmét, jól teljesítve csapatversenyben. 1958-ban állhatott első alkalommal dobogóra az egyéni küzdelmekben. Ebben az évben a válogatott tagja volt a világbajnokságon, ahol csapatban lett második. Az egyéni versenyben ötödik volt. Az 1960-as olimpián csapatban első, egyéniben második lett. 1970-től 1976-ig a magyar öttusa válogatott szövetségi kapitánya volt. A Nemzetközi Öttusa Szövetség elnökségi tagja és titkára, 1988-tól főtitkár-helyettese volt. A MOB tagja. 2001-től a Magyar Olimpiai Akadémia tanácsának tagja. A civil életben közgazdászként dolgozott.

[Nagy Imre](#)

[Rekettye Gábor](#) (1944-) közgazdász. A budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Külkereskedelmi Szakán 1963-ban kezdte meg tanulmányait, 1967-ben szerzett közgazdasági oklevelet. Janus Pannonius Tudományegyetemen (a későbbi Pécsi Tudományegyetemen) mint egyetemi adjunktus dolgozott (1973-tól 1978-ig). 1978 és 1984 között a Tannimpex Külkereskedelmi Vállalatnál volt főosztályvezető, majd vezérigazgató-helyettes. 1984 és 1989 között (kereskedelmi tanácsosként) a Magyar Kereskedelmi Kirendeltség vezetője volt Tokióban. 1989-ben visszatért az egyetemre, ahol 1995-ig egyetemi adjunktusként tanított. 1995-2009 között tanszékvezető egyetemi tanár. 1993 és 1996 között kari dékánként működött. 2003-ban szerezte meg az MTA doktori fokozatot.

[Rekettye Gábor](#)

[Schmitt Pál](#) (1942-) közgazdász, politikus. 1960-ban érettségizett. Utána felvették a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem belkereskedelem szakára, ahol 1965-ben diplomázott. 1992-ben a Testnevelési Egyetemen védte meg egyetemi doktori disszertációját, ugyanitt 1994-től címzetes egyetemi tanár. 1955-ben kezdte párbajtörvívó pályafutását. 1965 és 1976 között 130 alkalommal szerepelt a magyar párbajtörvívó-válogatottban. 1983-ban beválasztották a Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) tagjai sorába. 1991-ben a NOB végrehajtó bizottságának tagja lett 1995-ig, amikor NOB-alelnökké választották. 2010. augusztus 6. – 2012. április 2. között köztársasági elnök volt.

[Schmitt Pál](#)

[Simor András](#) (1954-) közgazdász. 1976-ban szerzett diplomát Budapesten, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem nemzetközi pénzügy szakán. 1989-ben ő lett az akkor létrejött, fele-fele arányban a Budapest Bank és az osztrák Creditanstalt-Bankverein tulajdonában álló Creditanstalt Értékpapír Rt. bróker cég alapító vezérigazgatója. 1998-ban lemondott. 2007. március 3. – 2013. március 3. között a Magyar Nemzeti Bank elnöke.

[Simor András](#)

[Sipos Béla](#) (1945-) közgazdász. 1963-tól tanulmányait a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (MKKE) folytatta, ahol 1967-ben közgazdász diplomát szerzett. Kutatási területe 1968 óta az ökonometria és a prognosztika. MTA doktori értekezését az ökonometria tudományágban 1988-ban védte meg. 1968–1970. között tudományos segédmunkatárs volt az MKKE Ipari Üzemszervezési Tanszékén. 1971-től a PTE KTK oktatója. 1989-2013 között egyetemi tanár. 2013 óta professor emeritus. 1997-2007 között a PTE rektorhelyettese.

[Sipos Béla](#)

[Surányi György](#) (1954-) közgazdász. 1977-ben végzett a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. Ugyanitt 1979-ben közgazdasági doktori fokozatot szerzett. Kandidátusi fokozatát 1986-ban szerezte. 1996-ban a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen habilitált közgazdaságtudományok tudományterületen. 1977 és 1986 között a Pénzügykutató Intézet kutatója, illetve tudományos osztályvezetője volt. 1990-ben a Magyar Nemzeti Bank (MNB) elnöke volt, de 1991-ben, a jegybanktörvény módosításakor elvesztette ezt az állását. 1992-ben a CIB Bank vezérigazgatója lett, majd 1995-ben ismét az MNB elnökévé nevezték ki.

[Surányi György](#)

[Szanyi Tibor](#) (1956-) közgazdász, politikus. 1975-től a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem külgazdaság szakos hallgatója, 1980-ban diplomázott, 1988-ban egyetemi doktori címet szerzett. Pályája kezdetén két évig az agrár külkereskedelemben dolgozott. 1982-90 között főelőadó volt az agrártárcánál. 1982 és 1985 között a Római Magyar Nagykövetség FAO-képviselő titkára volt, 1990-91 között az Agroinformnál vezérigazgató, majd 1991–92 között a Magyar Vállalkozói Kamara főtitkára volt. A 2014-es európai parlamenti választáson az MSZP listavezetőjeként szerzett mandátumot. 2019-ben az MSZP kizárta tagjai sorából.

[Szanyi Tibor](#)

[Szijjártó Péter](#) (Komárom, 1978. október 30. –) magyar politikus, 2002 óta országgyűlési képviselő, 2010-től Orbán Viktor miniszterelnök személyes szóvivője, 2012-től külügyi és külgazdasági ügyekért felelős államtitkár, 2014-től külgazdasági és külügyminiszter. 1995-96-ban a Soros Alapítvány támogatásával egy fél tanévet az Egyesült Államokban tanult, majd 1997-ben érettségizett a győri Czuczor Gergely Bencés Gimnáziumban. Ekkor felvették a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem nemzetközi kapcsolatok és sportmenedzsment szakára, ahol 2002-ben diplomázott.

[Szijjártó Péter](#)

[Szirbik Imre](#) (1953-) politikus. 1977-ben diplomázott közgazdászként a budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. 1986-tól 1990-ig a Szentesi Városi Tanács elnöke. 1994-ben az MSZP színeiben polgármesterré választották, majd a soron következő választásokon (1998, 2002, 2006, 2010, 2014) a szavazók rendre megerősítették pozíciójában.

[Szirbik Imre](#)

[Szücs Erika](#) (1951-) közgazdász, politikus. A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem szerzett diplomát 1974-ben népgazdasági tervező-elemző szakon, majd posztgraduálisan szakközgazdász oklevelet szerzett 1981-ben. 2006-ban az MSZMP országos listájáról bejutott az Országgyűlésbe. Parlamenti működése során tagja volt a szociális, az európai ügyek és költségvetési bizottságnak. 2008-2009 között szociális és munkaügyi miniszter volt. 2011 óta a DK politikusa.

[Szücs Erika](#)

[Szűrös Mátyás](#) (1933-) magyar politikus, diplomata. 1953-ban került Moszkvába, ahol a Nemzetközi Kapcsolatok Intézetében (MGIMO) tanult és 1959-ben végzett. Később az MKKE-n és a Zrínyi Miklós Katonai Akadémián vett részt posztgraduális képzésen. 1978-ban mint moszkvai nagykövet bekerült az MSZMP Központi Bizottságába. 1983 és 1989 között a KB titkára volt. A magyar köztársaság ideiglenes köztársasági elnöke. (1989. október 23. – 1990. május 1.)

[Szűrös Mátyás](#)

[Ujj Mészáros Károly](#) (Keszthely, 1968. április 23. –) magyar reklám- és filmrendező, forgatókönyvíró, filmproducer. Felsőfokú tanulmányait 1987 és 1992 között a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem külkereskedelem szakán végezte. Érdeklődése már ekkor a film fele fordult. 1994-ben forgatta első kisfilmjét (Attila bohóc címmel) a Balázs Béla Stúdió támogatásával. Londonban a London Drama School (STAR TEK associates) képzésén vett részt, majd 1999 óta szabadúszóként dolgozott producerként, készít reklámfilmeket és rendez.

[Ujj Mészáros Károly](#)

[Varga Mihály](#) (1965-) közgazdász, politikus. 1989-ben az MKKE áruforgalmi szakán szerzett diplomát. 1994–2003 között, valamint 2005-től 2013-ig a Fidesz egyik alelnöke. 1998–2001 között a Pénzügyminisztérium politikai államtitkára, majd 2002-ig pénzügyminiszter. 2013 márciusától 2018-ig a második és a [harmadik Orbán-kormány](#) nemzetgazdasági minisztere. 2017 márciusától a Nemzeti Versenyképességi Tanács tagja. 2018-tól pénzügyminiszter, 2018–2022 között gazdaságért felelős miniszterelnök-helyettes, 2022-től ismét pénzügyminiszter.

[Varga Mihály](#)

[Veres János](#) (1957-) közgazdász, politikus. A Debreceni Agrártudományi Egyetemen diplomázott 1981-ben általános agrármérnöki szakon, amivel mérlegképes könyvelői képesítést is szerzett. 1986-ban a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen mérnök-szakközgazdasági oklevelet és egyetemi doktori címet szerzett. 2002-ben Nyírbátor polgármesterévé választották. E posztról 2003-ban lemondott, amikor (március 10-étől) a Pénzügyminisztérium politikai államtitkárává nevezték ki. 2005. április 24. – 2009. április 16. között pénzügyminiszter volt.

[Veres János](#)

[Veress József \(közgazdász\)](#) (1949-) közgazdász, egyetemi tanár, dékán, rektorhelyettes, az MTA doktora. Veress József Nyíregyházán született, 1963-67 között a Széchenyi István Pénzügyi Technikum tanulója Nyíregyházán. 1967-71 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem hallgatója, kitűnő eredménnyel végzett 1971-ben az ipar szakon. 1997-ben okleveles könyvvizsgáló oklevelet szerzett a Pénzügyi Számviteli Főiskolán. 1971 és 1986 között a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán és

jogelődjeinél dolgozott gyakornokként (1971-1973) tanársegédként (1973-1975), adjunktusként (1975-1980) és egyetemi docensként, valamint dékánhelyettesként (1981-1985).

1986-és 2000 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen és jogutódjain, egyetemi docens (1986-1991), egyetemi tanár (1991-2000), a Gazdaságpolitika tanszék vezetője és rektorhelyettes (1991-1995). 2000-2016 között a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Karán (GTK) egyetemi tanár, tanszékvezető (Gazdaságpolitika Tanszék), dékán (2004-2008). 1996-2002 között a Széchenyi István Egyetem Kautz Gyula Gazdaságtudományi Karán, egyetemi tanár, alapító dékán (2000). 2017 óta a Eötvös Loránd Tudományegyetem Gazdaságtudományi Karán (GTK) egyetemi tanár, 2019-től professor emeritus.

[Veress József](#)

[Vince Mátyás](#) (Budapest, 1946. december 31. –) Rózsa Ferenc- és Opus-díjas újságíró, az MTI volt elnöke. 1970-ben a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen végzett. Gyakornokként a Magyar Kereskedelmi Kamara napilapjánál, a napi Világgazdaságnál működött. 1973-ban Vietnámban dolgozott tolmácsként a békefenntartó egységek magyar kontingensénél. Hazatért, lapjának munkatársa, rovatvezető-helyettese, majd rovatvezetője lett. 1979. április 1-jén lett a Heti Világgazdaság (később nevén csak HVG) alapító főszerkesztője. Ekkoriban tagja volt főállásán kívül a Világgazdaság és a Turizmus szerkesztő bizottságának, társszerkesztőként működött közre Tourinform időszak kiadványnál, amelyet az Országos Idegenforgalmi Hivatal jelentetett meg, főszerkesztője volt az Idegenforgalom című kiadványnak. A rendszerváltás Amerikában találta: 1988–90-ben az USA fővárosában a Világbank Transition című kiadványának alapító szerkesztőjeként dolgozott. Hazatért, majd az elnöke lett a Napi Világgazdaság szerkesztő bizottságának, a Figyelő Rt. igazgatótanácsának. 2002-ben a Mádl Ferenc, a Magyar Köztársaság elnöke öt évre kinevezte a Magyar Távirati Iroda Rt. elnökének. Sólyom László köztársasági elnök 2007. december 1-jei hatállyal újabb ötévi időtartamra nevezte ki. 2010 végén azonban, a Fidesz hatalomra kerülése után, az MTI átszervezése címén, az elnöki tisztséget megszüntetve eltávolították és Belénessy Csabát nevezték ki vezérigazgatónak.

[Vince Mátyás](#)

[Vörös József](#) (Szakmár, 1951. május 18.) Széchenyi-díjas közgazdász, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja. Kutatási területe a gazdasági kibernetika, az operációkutatás, valamint a minőség és a rugalmasság a közgazdaságtanban. 1990 és 1993 között a Janus Pannonius Tudományegyetem

Közgazdaságtudományi Kar dékánja, 2003 és 2007 között az egyetem általános rektorhelyettese. 1969-ben kezdte meg egyetemi tanulmányait a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen, ahol 1974-ben szerzett diplomát. Az egyetem akkori pécsi kihelyezett tagozatán, a gazdaságmatematika tanszéken. Az oktatói ranglétrát végigjárva 1994-ben kapott egyetemi tanári kinevezést. Közben 1990-ben az egyetem Közgazdaságtudományi Karának dékánjává választották, tisztségét három évig töltötte be. 1997 és 2000 között Széchenyi professzori ösztöndíjjal kutatott. Később négy éven át (2003 és 2007 között) a Pécsi Tudományegyetem általános rektorhelyettese is volt. Az 1990-es években több amerikai egyetemen volt vendégoktató (Portland State University, Ohio University, Harvard Business School), valamint 1992 és 2017 között több alkalommal a németországi Viadrina Egyetemen. Egyetemi munkái mellett 1992-től az OTP Bank igazgatótanácsának külső tagja, illetve 2009-től a bank javadalmazási bizottságának elnöke és 2014-től a kockázatvállalási-kockázatkezelési bizottságának tagja.

Vörös József

Zsubori Ervin (Kiskőrös, 1961. október 22. –) magyar közgazdász, a Forbes magazin munkatársa. Infografikus, szerkesztő, prezentációkészítő, művészetszervező. Az Arnolfini Archívum alkotócsoport társalapítója. Az Arnolfini Salon esszéportál alapító szerkesztője. Elektrografikus, az Árnýékkötők Alkotócsoport társalapítója. Szigetszentmiklóson él. 1985-ben szerzett okleveles közgazda képesítést a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, Ipari tervező-szervező és Szociológia szakán. Újságírói tanulmányait 1987-ben a Bálint György Újságírói Iskolában végezte a művelődéspolitikai szakon. Pályakezdő újságíróként a Közgazdász egyetemi lapnál dolgozott 1985-1987 között. 1987 és 1991 között a Magyar Nemzet napilap gazdasági rovatának újságírója volt. 1991 és 2011 között a Figyelő üzleti-gazdasági hetilap újságírója, rovatvezetője, majd 1992 és 2011 között vezetőszerkesztője volt. 2012-ben az InfoTandem infografikai projekt vezetőszerkesztője, társalapítója lett. 2015 óta a Forbes magyarországi magazinjának korrektoraként dolgozik.

Zsubori Ervin

Tanszékek története

A matematikai képzés, a tervmatematika szak és az informatikai képzés története

Forrás:

Zalai Ernő. A terv-matematika szak 50 éves jubileuma, avagy Éljen a matematikai–gazdasági szakos képzés. BCE [2010.](#)

A számítástechnika oktatás kezdetei. 1960-1970. a Közgazdaságtudományi Egyetemen. 1. rész. (Csépai János) Neumann János Számítógép-tudományi Társaság. Informatikatörténeti Fórum. [2010.03.11](#)

A számítástechnika oktatás kezdetei az MKKE-n. ([Csépai János](#))

Az Egyetemi Számítóközponttól az Informatikai Szolgáltató Központig. A Corvinus Egyetem számítóközpontjának története. Csépai János visszaemlékezése Szegedi János kiegészítésével. Neumann János Számítógép-tudományi Társaság. Informatikatörténeti Fórum. [2015.11.26](#)

Krekó Béla szerepe a közgazdászképzés modernizálásában. Krekó Béla (1915-1994) emlékére. Forgó Ferenc és Komlósi Sándor. Szigma. [2015. 3-4. sz.](#)

A Terv-matematika szak 1960-1967 között létezett, Háy László rektorsága alatt, ezt követte a Népgazdasági tervező – elemző szak 1968-1974 között, Szabó Kálmán rektor reformjának támogatásával, majd a Tervgazdasági szak 1975-1987 között, Brend T. Iván rektor és Stark Antal rektorhelyettes átalakításának az eredményeképpen. Alapítók Krekó Béla, Szép Jenő, László Imre. Törzsoktatók: Szép Jenő, Halmai Erzsébet, Bikics Istvánné, Krekó Béla, Meszéna György, Ziermann Margit, Kovács Győző, Gyurkó Lajos.

A terv-matematika képzés tanterve:

Félév(ek)	Tárgy neve (tartalma)	Óra/hét	Előadó + gyakorlatvezető
1. – 2.	Logika	2	Balázs Béla
1.	(Kombinatorika, Lineáris algebra)	8	Halmai Erzsébet
1. – 2.	Fizika	2	Kovács Győző
2.	Matematika (Analízis)	4+4	Szép Jenő + Halmai Erzsébet
3. – 4.	Felsőfokú matematika	4+4	Krekó Béla
3. – 4.	Általános statisztika	2+1	Párniczky Gábor
5.	Matematikai gépek	2	Kovács Győző
5. – 6.	Matematikai statisztika	3	Meszéna György
5. – 9.	Gazdasági programozás	4, 4, 3, 4, 2	Krekó Béla
5. – 6.	Gazdaságstatisztika	2+2	Benedeczki Jánosné
7.	Statisztika	2+1	Benedeczki Jánosné
7. – 9.	Számítástechnika	2+2	Szokolczai, Révész + Környei Imre
7. – 8.	Készletgazdálkodási és sorbaállási modellek	2	Ziermann Margit
9. – 10.	Gazdaságmatematikai szakszeminárium	3	
10.	Játékelmélet	2	Szép Jenő

1. táblázat: Az első évfolyam (1960-1965) tantervének kvantitatív tárgyai

Már 1961-ben, a Matematikai gépek c. tantárgyhoz, amely a számítógépek felépítéséről és működési elveiről szóló írott jegyzet állt rendelkezésre, amit Kovács Győző publikált.

Az Oktatási Minisztérium (OM) 1964-ben az egyetemi számítástechnika oktatásának, az intézmények kutatásfejlesztési tevékenységének eszközbasisaként, főleg saját statisztikai kimutatásainak elkészítése érdekében alapította meg az Egyetemi Számítóközpontot (ESZK). A Fővám téri (akkor Dimitrov téri) épület

földszintjén a mai 1-es és 2-es előadóval (akkor ezek helyén volt a nagyméretű I-es előadó, amelynek felső része az első emeleti folyosóra nyílt), szóval ezzel a területtel szemben a mai ruhatár és büfé elfalazott területén volt a gépterem az Ural-2-vel, (ami 1968-ig működött) a munkatársak irodái e felett az első emeleten. Itt volt az igazgató, Krekó Béla szobája is. [] A számítóközpont létrehozásában és működtetésében elvülhetetlen érdemeket szerző Krekó Béla mellett meg kell említeni, Kovács Győző, Hámori Miklós, Környei Imre nevét, akik az egyetemi oktatásban is részt vettek. Fontos volt Háy László rektor támogatása. [] 1971-ben egy Cellatron Z8205 típusú elektronikus kis számítógépet kapott az informatikai kutatócsoport ajándékba az NDK (Német Demokratikus Köztársaság) nagykövetségétől, amely gépi kód szinten volt programozható. Akkoriban minden gépnek saját gépi kódja volt, amely alapvetően a processzor felépítésétől függött. Krafft Walter volt fő szervezője és „gazdája” a géppel kapcsolatos munkáknak, és Szegedi János, mint műszerész itt kezdte pályafutását, végül igazgatóhelyettesnek nevezték ki. [] 1972 őszén a kutatócsoport Számítástechnikai tanszékké alakult, és a tanszék keretei között még nem önálló egységként létrejött a LABORATÓRIUM, amelyet ekkor Szebenszky Sándor irányított. [] 1974-ben egy IBM 3780 típusú távoli munkabevitelt biztosító (Remote Job Entry) terminál állt üzembe, amelynek segítségével a helyszínen beolvasott munkákat (programokat) a távoli számítógép dolgozta fel, és az eredményeket szintén a helyszínen lévő sornymotátón jelenítette meg. [] Az IBM Magyarország és az MKKE között szoros együttműködés alakult ki. [] 1978-ra a labor tevékenységi köre oly mértékben bővült, hogy szükségessé vált az ottani munkák jobb szervezése, a tanszék oktatási tevékenységéhez való erősebb alkalmazkodása, technikai támogatása. Ekkor jött létre a Számítástechnikai és a Matematika tanszék összevonásával a Matematikai és Számítástudományi Intézet (MSZI). 1978. március 1-vel az akkori rektor, Berend T. Iván Csépay Jánost bízta meg a Labor vezetésével, ekkor született az Intézeten belül önálló egységként a Számítástechnikai Laboratórium.

[Krekó Béla \(matematikus\)](#) (Krekó Béla (matematikus) Wikipédia készítette [Sipos Béla](#)) 1949 és 1954 között főiskolai tanár a Kereskedelmi Akadémián, majd a Gazdasági Műszaki Akadémián. 1954-től docens a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (MKKE) Matematika Tanszékén. 1957-ben megírta Bevezetés a lineáris programozásba című könyvét. Generációk számára alapműként szolgáló további könyvek szerzője. 1959-ben tanszékvezető az MKKE Matematika Tanszékén, ahol elkezdte a matematikaoktatás egyetemi reformját, valamint az operációkutatás legfontosabb területeinek az oktatásba való beépítését. 1964–1980 között az Egyetemi Számítóközpont igazgatója. 1965 nyarán a Ford-ösztöndíj támogatásával 10 hónapos tanulmányútra ment az USA-ba. Egyetemi tanárrá 1969-ben nevezték ki. Kiemelkedő és meghatározó szerepe volt a terv-matematikai közgazdász szak 1961-es beindításában. 1975-ben az MTA-n megvédte kandidátusi értekezését. Az első számítástechnika-oktatási konferenciák szervezője, rendszeres előadója. 1994-ben bekövetkezett haláláig részt vett az egyetemi oktatás korszerűsítési munkálataiban.

[Szép Jenő](#) (Szép Jenő Wikipédia készítette [Sipos Béla](#)) oktatási és tudományszervező munkássága. Az 1960-as évek elejére világossá vált, hogy a modern közgazdaságtudományhoz komoly matematikai alapokra van szükség, s ezen túlmenően egy magas szintű matematikai, módszertani tudást építő szakra, az 1960 őszén indult 5 éves terv-matematika szakra is van igény. Vezetésével 1964-re elkészítették az alapvető tárgyak (lineáris algebra, analízis, valószínűségszámítás, gazdasági programozás) egyetemi jegyzeteit, kialakították a terv-matematika szak tanmenetét elsősorban Krekó Bélával a szak korábbi kezdeményezőjével és Meszéna Györggyel, aki a szak felelőse lett. A jelentős matematikai alapozást követően több, a gazdasági alkalmazásban később jelentős téma (pl. játékelmélet, számítástechnika) – a hatvanas években forradalmian új volt a felsőfokú oktatásban. Így Magyarországon először lett egyetemi tárgy a Játékelmélet, Szép Jenő előadásában. Szép Jenő vezetésével a Matematika tanszék fokozatosan fejlődött mind létszámban, tudomá-

nyos eredményekben, mind az oktatott tárgyak körében, színvonalában. 1977-től az akkor alakuló Matematikai és Számítástudományi Intézet igazgatója. Az intézeten belül alakult meg az országban elsőként a közgazdasági alkalmazások osztálya (későbbi operációkutatási tanszék). Olyan oktatói kutatói műhely jött létre és működött, mely nem csak a matematikai alapokat, hanem a várhatóan alkalmazható matematikai módszereket is oktatta és kutatta, továbbá kiterjedt gyakorlati alkalmazásokat is végzett. A tananyagok kidolgozása mellett számos esettanulmányt is publikáltak. A Matematika Tanszék 1969-től az alapkutatások területén elért eredményeket –a rendszeresen megjelenő sorozatban (Department of Mathematics. Karl Marx University of Economics) ismertette, 1988-ig mintegy 100 angol nyelvű kiadvány jelent meg, többségüket a Math. Reviews referálta. Rendszeresen szerveztek tudományos konferenciákat, gyakran a Magyar Közgazdasági Társaság Matematikai szakosztályával, a Bolyai János Matematikai Társulattal és a Neumann János Számítógéptudományi Társasággal együttműködve. Szép Jenő és Krekó Béla kezdeményezésére a következő két könyvsorozatot indította el 1962-ben, majd 1974-ben a KJK.

Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó 1962-ben könyvsorozatot indított:

Matematikai ismeretek gazdasági szakemberek számára

melyek az operációkutatásban akkori szemmel legfontosabbaknak tűntek.

1. Lineáris programozás/ Krekó Béla 1962
2. Matematikai alapismeretek/ BacsKay Zoltán -Krekó Béla 1963
3. Matrixszámítás/ Krekó Béla 1964
4. Analízis/ Szép Jenő 1965
5. Lineáris programozás/ Krekó Béla 1966
6. Matrixszámítás/ Krekó Béla 1966
7. Optimális döntések/ Oskar Lange [ford. Andorka Rudolf] [szerk. Krekó Béla] 1966
8. Optimumszámítás: Nemlineáris programozás/ Krekó Béla 1972
9. Analízis/ Szép Jenő 1972

Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó 1974-ben új könyvsorozatot indított:

Korszerű matematikai ismeretek gazdasági szakemberek számára

lényegesen szélesebb perspektívájú, a matematika jóval több ágára kiterjedő és az alkalmazásokra is nagyobb súlyt helyező sorozat. Matematikai-módszertani kérdések és alkalmazások

1. Bevezetés a játékelméletbe/ Szép Jenő, Forgó Ferenc 1974
2. Bevezetés a numerikus módszerekbe/ Szidarovszky Ferenc 1974
3. Lineáris algebra/ Krekó Béla 1976
4. A gazdasági kockázat és mérésének módszerei/ [írták Bácskai Tamás, Huszti Ernő, Mészéna György, Mikó Gyula, Szép Jenő] 1976
5. Korszerű matematikai alapismeretek/ Denkinger Géza 1977
6. Nemkonvex és diszkrét programozás/ Forgó Ferenc 1978
7. Fixpont és egyensúly a gazdasági modellekben/ Hegedűs Miklós, Zalai Ernő 1978
8. Gazdasági döntések bizonytalanság esetén/ Szentpéteri Szabolcsné 1980
9. Valószínűségelmélet és matematikai statisztika/ Mészéna György, Ziermann Margit 1981
10. Sztochasztikus módszerek és modellek/ Éltető Ödön, Mészéna György, Ziermann Margit 1982

[Halász Géza](#) kiegészítése:

Szabó Kálmán rektor Kiss Imrét, aki korábban az Egyesült Izzó (Tungsram) termelési igazgatója volt, bízta meg 1970-ben egy számítástechnikai kutatócsoport alakításával. (A Közgazdaszban Kékesi Katalin háromrészes interjút készített Kiss Imrével) A csoport a Számviteli tanszék keretében alakult meg, egy év múlva, 1971-ben önálló Számítástechnika tanszékké alakult az Ipar karon. Tanszékvezető Kiss Imre volt. Munkatársai Csépai János, Tarlós Béla, Krafft Valter, Budavári Elemér, Békési Gábor, Ormos Zsoltné, Vér Katalin, Sallai Sándor, Horváth Jolán, többségük a terv-matematika szakról, illetve a (minisztérium alá tartozó, de a Közgázon működő) Egyetemi Számítóközpontból kerültek be, akik elsősorban programozási (FORTRAN4), adatbázis szervezési, programkönyvtári eljárások, mikroszámítógépek programozása témakörökben indítottak tantárgyakat. A Számítástechnikai labor vezetője ekkor Szebenszky Sándor volt, Szegedi János, a labor későbbi vezetője is itt dolgozott. Következő években más, elsősorban vállalati informatika (információrendszer tervezés, szervezés) irányban bővült a tanszék, ekkor Dietzdy László és Halász Géza, majd Gábor András került a tanszékre. A vállalati információrendszer szervezéssel foglalkozó csapat Kiss Imre és Gábor András vezetésével a Fémmunkás Vállalatnál sztochasztikus szimulációs modellt alkotott vállalati folyamatirányítási kísérletek elvégzésére, a munka eredményeiért a kutatásban résztvevőket 1986-ban a MTA elnöke dicséretben részesítette. A Matematikai és Számítástudományi Intézet (MSZI) megalakulása után külön tanszékek voltak a számítástechnika, illetve az információrendszerek oktatására.

A Gazdaságmatematikai Tanszék (1959-1976), majd a Matematikai és Számítástudományi Intézet (1976-1989) neves oktatói 1959-1989 között. [Huszár Géza](#) (1895-1965), [Szép Jenő](#) (1920-2004), [Krekó Béla](#) (1915-1994), [ifj. Krekó Béla](#) (1945-2013), [Forgó Ferenc](#) (1942-), [Gyurkó Lajos](#) (1926-2008), [Denkinger Géza](#) (1930-2019), [Meszéna György](#) (1931-).

A Környezetgazdaságtani és Technológiai Tanszéknek története

Forrás:

[A BCE Környezetgazdaságtani és Technológiai Tanszékének története](#) 1948 – 2008. Képes beszámoló. Összeállította Marjainé Szerényi Zsuzsanna a tanszék volt és jelenlegi kollégáinak segítségével, valamint a fellelhető dokumentumok alapján.

Baskay Ernő halála után Szelepcsényi Lajos, a Petrik Lajos Vegyipari Szakközépiskola akkori igazgatója lett a tanszékvezető. (1953-1962 között vezette a tanszéket. S. B.) Betegsége miatt Szelepcsényi Lajos nyugdíjba ment, így Bikics István vette át a tanszékvezetői feladatokat. Ebben a pozícióban több mint húsz évet töltött. [] Kerekes Sándor 1971-ben végzett a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tanár C szakán, és még ezen a nyáron belépett az Ipari Technológiai és Áruismereti Tanszékére. A Technológiai Tanszék munkatársai:

Andrási Mónika (1991-1995)	Bacsikay Antal
Balázs Géza (1952-1997)	Baráth Jenőné Terike (2003-)
Bársonyi Krisztina	Bezege András (2001-2008)
Bikics István (1949-1986)	Bisztriczky József (1975-)
Bócz Imre	Boltizár Pál
Boltizár Pálné Ildikó (1952-1980)	Borsos Beáta
Buda Györgyné Etelka (1994-1998)	Cserny Ferenc
Csutora Mária (1992-)	Gáspár Tibor (1977)
Görög Mihály (1989-2006)	Györfványi Sándor
Hajós György (1953-1977)	Harangozó Gábor (2005-)
Kerekes Sándor (1971-)	Kindler József (1999-)
Kiss Gabriella (2006-2007)	Kiss Károly (1997-)
Kocsis Tamás (2000-)	Kogler Károly (1985-1999)
Ifj. Kogler Sándor (1982-1984)	Kolláth György
Kovács Eszter (1995-1999)	Köteles Géza
Kulifai József (1973-)	Luda Szilvia (2007-2008)
Májer Ildikó (1980-1983)	Marjai Péter (1998-1999)
Marjainé Szerényi Zsuzsanna (1986-)	Medvéne Szabad Katalin (1981-1989)
Melanie Smith (2007-)	Mészöly László (1971-)
Molnár István (1971-1975)	Molnár Katalin (2001-2008)
Németh Patricia (2003-2006)	Pál Gabriella (2003-)
Pataki Balázs	Pecze Sándor (1962-1975)
Podruzsik Szilárd (2000-2001)	Pösvai Adrien (1998-2002)
Rácz László	Rétfalvi Csaba (1985-1988)
Simon Milton (2005-)	Szuhay Györgyné Katika (1963-2003)
Török Sándor (1981-1993)	Varga Ferenc (1958-1999)
Verhás Jenő	Veszer Béla (1966-1983)
Vidor Győző (1964-1991)	Zilahy Gyula (1999-)
Zsóka Ágnes (2003-)	

A nemzetközi kapcsolatok szak története

Forrás:

Nemzetközi Kapcsolatok Tanszék. [Nemzetközi kapcsolatok szak története](#).

Közép- és Kelet-Európában elsőként a Budapesti (akkor: Marx Károly) Közgazdaságtudományi Egyetemen jött létre egyetemi szintű nemzetközi kapcsolatok (külügyi) szakképzés. 1963-ban alakult meg a Nemzetközi Kapcsolatok tanszék Récsei László egyetemi tanár vezetésével (tagjai között olyan nemzetközi szaktekintélyekkel, mint [Herczegh Géza](#), [Juhász Gyula](#), [Hanák Péter](#), [Bokorné Szegő Hanna](#) vagy [Ustor Endre](#)) kifejezetten azzal a céllal, hogy a szak oktatását végezze. 1963 szeptemberében kezdte meg tanulmányait az első harminc nemzetközi kapcsolatok szakos hallgató, akik 1967-ben kapták meg diplomájukat. Megalakulása óta a szak a magyar külügyi szakértő-, illetve diplomata-utánpótlás első számú bázisa, az egyedüli egyetemi szintű külügyi szakképzést végző szak Magyarországon. Emiatt is mindvégig szoros kapcsolat alakult ki a szak, illetve a szakfelelős tanszék és a Külügyminisztérium között: a Külügyminisztérium munkatársai a szak megalakulásától kezdve napjainkig tevékeny részt vállaltak a szak oktatásában.

A szak egyetemen belüli státusza az egyetem képzéskorszerűsítési programjainak megfelelően többször is megváltozott.

- 1963-tól 1968-ig szakként működött: a hallgatók közvetlenül a szakra nyertek felvételt, vagyis már az első évben megkezdődött a szaktárgyak oktatása.

- Az 1968-ban bevezetett egyetemi reform nyomán a szak megosztott szakként és szakágazatként, mint a külkereskedelmi és nemzetközi kapcsolatok szak nemzetközi kapcsolatok szakágazata működött tovább: az első évben általános közgazdasági képzés folyt, a másodikban került sor a külkereskedelmi szakképzésre, a harmadik és negyedik évfolyamon pedig a nemzetközi kapcsolatok szakágazati képzésre.
- 1976-ban a szak ismét visszanyerte önállóságát: a szakoktatás az első évfolyam általános jellegi képzése után vette kezdetét.
- Az 1988 szeptemberétől bevezetett új reformtervben a nemzetközi kapcsolatok képzés a társadalomgazdasági szakon belüli speciális, féléves jellegű főszakirány formájában kapott helyet. Az első két év általános közgazdasági képzése után a harmadik év un. féléves tárgyai keretében már bizonyos nemzetközi szaktárgyak hallgatására is lehetőség nyílt, a szakirányképzésre pedig - a szakirány féléves jellege következtében a többi szakiránynál bővebb órakeretekben - negyed- és ötödévben került sor.
- 1993. szeptember 1-jei hatállyal a megszüntetett társadalomgazdasági szak helyett újra szakként indul a nemzetközi kapcsolatok szak.

Nováky Erzsébet. Az MKKE/BCE Jövő kutatás Tanszék

Hazánkban az első és eddig egyetlen, önálló hazai *Jövő kutatás Tanszék* a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Közgazdaságtudományi Karán *Andorka Rudolf* rektorsága idején alakult meg 1992-ben. 20 éven át működött oktatási-kutatási egységként, mindvégig *Nováky Erzsébet* tanszékvezető egyetemi tanár vezetése mellett.

A Jövő kutatás Tanszék alapításához vezető út

Az intézményesült magyar jövő kutatás kezdetei a *Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (MKKE) Népgazdaság Tervezése Tanszékén* 1968-ban a *Kovács Géza* tanszékvezető egyetemi tanár részéről meghirdetett Nagy távlatok és a tervezés című kutatószemináriumhoz vezethetők vissza. Kovács Géza 1971-ben megalapította a *Futurológia* Csoportot, ami *Futurológia Osztályként* működött tovább 1979 és 1989 között. A kezdeti időszakban *Korompai Attila*, *Nováky Erzsébet*, *Hideg Éva* 1974-től akadémiai státuszon, továbbá *Némethi Gábor* 1976-tól a jövő kutatás elméleti-módszertani kérdéseit tanulmányozták, a hangsúlyt témaköreiben, megközelítésében és módszertanában a makroszintű nagy távlatú társadalmi és gazdasági problémákra helyezve.

1972-1984 között *László János* egyetemi tanár vezette a Tanszéket, majd 1984-ben *Zalai Ernő* egyetemi docens vette át, aki a Tanszéket Népgazdaság Tervezése Intézeté alakította.

Az 1989-1990-es rendszerváltás új helyzetbe hozta a MKKE-t. Az egyetemi változások érintették a jövő kutatás hazai bölcsőjét, a Népgazdaság Tervezése Tanszéket/Intézetet is. 1989-ben *Zalai Ernő*, akkor már egyetemi tanár a külföldi szakmai útjain szerzett tapasztalatai és az egyes tudományágak megerősödésének figyelembevételével a Népgazdaság Tervezése Intézetet strukturálisan átalakította, és megalapította a Makrotervezési és Modellezési Intézetet (MTMI). Bővült az intézet profilja a tervezés és a jövő kutatás, a matematikai közgazdaságtan és a gazdaságpolitika témakörök kutatásával, mindegyikhez tanszék kapcsolódva: létrehozta a Jövő kutatás és Tervezés Tanszéket (vezető: *Nováky Erzsébet*), a Matematikai Közgazdaságtan Tanszéket (vezető: *Zalai Ernő*) és a Gazdaságpolitika Tanszéket (vezető: *Veress József*). Az MTMI igazgatóhelyettesévé *Nováky Erzsébetet* nevezte ki. A kutatások és a tanszéki profilok megerősödésével, továbbá a kollegák és a vezetők önállósodási törekvéseinek fokozódásával ez a szervezeti

forma nem bizonyult tartósnak. Az MTMI 1991-ben megszűnt, és egy év múlva, 1992-ben az intézeti tanszékek önálló kari tanszékké formálódtak az egyetem Közgazdaságtudományi Karán.

Az önálló Jövő kutatás Tanszék vezetésére *Nováky Erzsébet* egyetemi tanár kapott megbízatást. A Tanszék beilleszkedett az egyetemi struktúrába, élt az önállóság adta előnyökkel, kevésbé kötődött a (népgazdasági) tervezéshez, mint a hazai jövő kutatás kezdetekor, tanulmányozta és közelített a jövő kutatás nemzetközi környezetében akkor már ismert kutatásokhoz és eredményekhez. A szükséges tárgyi és személyi feltételek ezt követően folyamatosan biztosítottak voltak.

A Jövő kutatás kutatóhely 1974-től élvezte az MTA anyagi támogatását, az MKKE-re kihelyezett *Nagytávlatú Komplex Jövő kutatás* akadémiai kutatócsoport működtetésével, *Kovács Géza* egyetemi tanár vezetésével, 1998-ig. Ezt követően az 1992-ben alapított Jövő kutatás Tanszéken létrehozott MTA-BKÁE/BCE *Komplex Jövő kutatás* Kutatócsoport (vezető: *Nováky Erzsébet* egyetemi tanár) 1999-2006 között, két periódusban ugyanúgy részesült akadémiai támogatásban, mint a *Kovács Géza* vezette Kutatócsoport.

A Jövő kutatás Tanszék további története

2000-ben *Chikán Attila* rektor áthelyezte a Jövő kutatás Tanszéket a Gazdálkodástudományi Karon létrehozott Környezettudományi Intézetbe (igazgató: *Kerekes Sándor*), és a tanszék *Nováky Erzsébet* vezetésével, Jövő kutatási Kutatóközpont elnevezéssel folytatta munkáját. A Kutatóközpont – érdemeinek elismeréseként – 2004-ben visszakapta a Jövő kutatás Tanszék besorolást, és így működött intézeti tanszékként 2012. június 30-ig, *Nováky Erzsébet* többször újraválasztott tanszékvezetői kinevezésének lejártáig.

Folyamatosan változott közben az MKKE elnevezése. 1990 szeptemberében az MKKE a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem (BKE) nevet vette fel. Az Államigazgatási Főiskola 2000-ben integrálódott a BKE-hez, amelynek neve így Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetemre (BKÁE) változott (a Főiskola 2012-ben Közigazgatástudományi Karként csatlakozott a Közszerológiai Egyetemhez). 2004-től a gödöllői Szent István Egyetem (SZIE) részét képező karok is csatlakoztak az egyetemhez (majd 2016-ban kiváltak), és a neve Budapesti Corvinus Egyetemre (BCE) változott.

2012. július 1-jétől – *Nováky Erzsébet* tanszékvezetői kinevezésének lejártá után – a Környezettudományi Intézet két kisebb tanszékének összevonásával *Tózsza István* vezetésével megalakult a Gazdaságföldrajz és Jövő kutatás Tanszék. 2015 szeptemberétől Gazdaságföldrajz és Jövő kutatás Központ elnevezéssel tagozódott be a Gazdaságföldrajz, Geoökonómia és Fenntartható Fejlődés Intézetbe (majd névváltozás után a Nemzetközi, Politikai és Regionális Tanulmányok Intézetébe) a Társadalomtudományi és Nemzetközi Kapcsolatok Karon. 2020-tól, miután 2019 júliusától, az alapítványi fenntartású egyetem létrejöttkor a karok megszűntek, a jövő kutatás témakör a Nemzetközi, Politikai és Regionális Tanulmányok Intézetének Gazdaságföldrajz, Geoökonómia és Fenntartható Fejlődés Tanszékéhez tartozott. 2022-től a jövő kutatás helye a Gazdaságföldrajz és Városfejlesztés Tanszék (tanszékvezető: *Jeneyné Varga Ágnes*) a Fenntartható Fejlődés Intézetében (intézetvezető: *Jámbor Attila*).

A Jövő kutatás Tanszék oktatói

Kovács Géza (1928) egyetemi tanár, az MTA doktora, a Jövő kutatás Tanszék jogelődjének – Futurológia Csoport, Futurológia Osztály – megalapítója. Kiemelkedő érdeme, hogy felismerte a jövő kutatás jelentőségét a szocializmus viszonyai között. 1968-ban a Nagy távlatok és a tervezés című kutatószeminárium bevezetésével lerakta a Jövő kutatás tudományág és tantárgy oktatásának alapjait. Világosan megfogalmazta

a tervezés és a jövő kutatás viszonyát. A jövő elméleti-módszertani kérdéskörei foglalkoztatták, különösen a jövő kritikus elágazási pontjai, a jövő kutatás és a társadalmi tervezés, valamint az ember mint bio-pszichoszociális lény jövője. Az MTA IX. Osztály Jövő kutatási Bizottságának 1976-1988 között első elnöke. 1998-tól Professor Emeritus a 2009-ben bekövetkezett haláláig.

Korompai Attila geográfus, közgazdász, egyetemi docens 1968-1997 között, közel 30 éven át a Futurológia Csoport/Osztály, később a Jövő kutatás Tanszék munkatársa. 1998-tól a Gazdaságföldrajz Tanszék vezetője. Kutatási területe: a környezeti és regionális előrejelzések, a regionális rendszerek és a stratégia-alkotás jövő kutatási megalapozása.

Nováky Erzsébet 1970-ben terv-matematika szakon végzett közgazdász, 1991-től az MTA doktora. A Jövő kutatás Tanszék megalapítója és 2012-ig tanszékvezető egyetemi tanára, 2015-től Professor Emerita. Kutatási területe: a jövő kutatás módszertani kérdéskörei, komplex jövő kutatási modellezés és metodológiák, hazánk társadalmi-gazdasági-környezeti jövőjének előrejelzése, participatív jövő kutatás és a jövő kutató felelőssége. Az MTA IX. Osztály Jövő kutatási Bizottságának 2005-2011, majd a Statisztikai és Jövő kutatási Bizottságának 2015-2017 között elnöke.

Németh Miklós tanár szakon végzett közgazdász, 1971-1975 között gyakornok, tanársegéd, egyetemi adjunktus a Népgazdaság Tervezése Tanszéken. Kutatási témája: népgazdaság tervezése, jövő kutatás és a gazdaságpolitika.

Matoricz Anna tanár szakon végzett közgazdász, 1972-74 között a KSH ösztöndíjasaként a Futurológia Csoport munkatársa. Kutatási témája: az oktatás jövője, a jövő oktatása.

Hideg Éva 1974-ben népgazdasági tervező-elemző szakon végzett közgazdász. 1990 óta docens egyetemi státuszon (előtte az MTA különböző – köztük támogatott – kutatóhelyein dolgozott). 2012-től akadémiai doktor, 2014-től egyetemi tanár, 2022-től Professor Emerita. Kutatási területe: a jövő kutatás elméleti-módszertani kérdéskörei, társadalmi jövőmodellek, jövő kutatási paradigmák, integrált jövő kutatás, interaktív előrejelzések és a foresight-ok módszertana. Az MTA IX. Osztály Statisztikai és Jövő kutatási Bizottságának 2015-2017 között elnöke.

Némethi Gábor a Futurológia Csoport/Futurológia Osztály egyetemi adjunktusa 1976-1990 között. Kutatási témája: a világmodellek és az agrárszektor jövője.

Hoós János (1938) 1960-ben végzett közgazdász. 1961-1968 között a Népgazdaság Tervezése Tanszéken gyakornok, tanársegéd, adjunktus. 1980-tól az MTA doktora. 1990-től a BKE tudományos tanácsadója, 1991-től a Jövő kutatás Tanszék egyetemi tanára, 2008-tól professor emeritusa a 2015-ben bekövetkezett haláláig. Kutatási témája: konjunktúrakutatás, konjunktúrakészítés.

Gáspár Tamás külgazdaság (világgazdaság és nemzetközi gazdaság) szakon végzett közgazdász. 1998-2002 között a Jövő kutatás Tanszék adjunktusa, 2002-2009 között egyetemi docense. Kutatási témája: a közgazdaságtudomány, a stratégia-alkotás és a jövő kutatás kapcsolata. Meghatározó szerepe volt a Jövő kutatás Tanszék vezetésével szervezett Budapest Futures Course-ok (1999-2005) és a World Futures Studies Federation 19. világkonferenciájának (2005) megrendezésében.

Veigl Helga demonstrátorként, kutatási asszisztensként, majd doktorandusz hallgatóként és tanársegédként vett részt a Jövő kutatás Tanszék munkájában, 2003-2012 között. Kutatási témája: a jövő kutatási fogalmak

újra értelmezése, a gyenge jelek és a wild card-ok a jövőkutatásban. Nemzetközi fórumokon gyakran képviselte a Tanszékét és Nováky Erzsébet tanszékvezetőt.

Monda Eszter 2015-2017 között volt a Tanszék tudományos segédmunkatársa. Kutatási területe: informatikával támogatott jövőkutatási módszerek. PhD értekezését 2018-ban védte meg. **Tyukodi Gergely** doktorjelölt, kutatási területe: ellátási hálók előrejelzése, business forecasting – a jövőkutatás üzleti alkalmazása, future management. **Márton András** PhD hallgató kutatási területe: stratégiai menedzsment, előrejelzések alkalmazása a gazdaságban. Értekezését 2022-ben védte meg.

Az 1974-2006 közötti akadémiai támogatás lehetővé tette a csoport/osztály, majd tanszék létszámának emelését 1-2 fővel. MTA státuszon dolgozott **Kristóf Tamás** (szcenárióépítés és mesterséges neurális hálók), **Alács Péter** (információ, modell és társadalom) és az MTA fiatal kutatói státuszán **Szél Bernadett** (jövőkutatás és szociológia kapcsolata, társadalmi kérdéskörök).

Kosztá Valéria előadó 1992-2012 között ellátta az adminisztrációs feladatokat.

Tudományos kutatás és oktatás

A Jövőkutatás Tanszék mint *tudományos kutatóműhely* feladata a jövőkutatás elméleti-módszertani kérdésköreinek kutatása és előrejelzések készítése. Mint *oktatási-képzési hely* felelős az egyetemi hallgatók jövőkutatási ismereteinek bővítéséért és jövőorientáltságuk fokozásáért. A Jövőkutatás Tanszéken (és jogelődjein és jogutódjain egyaránt) a tudományos kutató és az oktató munka szerves egységet alkotott, amit **Erik Overland**, a World Futures Studies Federation (WFSF) elnöke a magyar jövőkutatás specifikus jellemzőjeként emelt ki az 50 éves jubileumi konferencián tartott előadásában, 2018-ban.

Tudományos kutatás

Akadémiai, minisztériumi támogatású, OTKA, OKTK és különböző kutatóintézeti pályázatok keretében végzett kutatásaink az alábbi témákra terjedtek ki (a jelentősebbek feltüntetve):

- **jövőkutatás elméleti-módszertani témák:** Nagy távlatú komplex jövőkutatás, **MTA**, 1978-1998; A jövőkutatási módszertan továbbfejlesztése, különös tekintettel a kaoszelmélet jövőkutatási alkalmazására, **OTKA** 1992-1994; A jövőkutatás metodológiájának korszerűsítése az átmenet korában, **OTKA**, 1995-1997; A jövőkutatás elméleti-metodológiai alapjainak továbbfejlesztése, **FKFP**, 1997-1998; Evolúciós modellek alkalmazása az előrejelzés-készítésben, **OTKA**, 1998-2000; Nem tudatos és tudatos viszonyulás a jövőhöz, **OTKA**, 1999-2002; A tér-idő problematika a kortárs jövőkutatásban és filozófiában, **FKFP**, 2000-2002; Paradigmák a jövőkutatásban, **OTKA**, 2001-2004; Változás és jövő, **OTKA**, 2003-2006; Jövőkutatás az interaktív társadalomban **OTKA**, 2005-2009;
- **komplex jövőképek kidolgozása:** Magyarország az ezredfordulón, **ÉVM**, 1967-1970; Magyarország holnap után, **OTKA** 1997-2000; A nagy távlatú jövőkép valóra válási esélyei, tudományintenzív termelés- és szolgáltatásfejlesztési stratégiák, **OTKA**, 1992-1994; Magyarország 2025, **MTA**, 2007-2008-2010;
- **gyakorlati indíttatású előrejelzések készítése:** A környezetvédelem tervezése és előrejelzése, **KTM**, 1982-1985; Jövőkép és a környezet várható állapota hazánkban, **KTM**, 1986; A jövőkutatás és a környezetvédelem kapcsolata, **KTM**, 1986-1990; A szakképzés jelene, jövője a társadalmi-gazdasági folyamatokban, **MM**, 1992-1994; A szakképzés fejlődése a társadalmi-gazdasági környezet változásának függvényében a századfordulótól az ezredfordulóig, **NSZI**, 1995-1996; Vállalatok, vállalkozások jövőorientáltsága, **MKM PFP**, 1997; A szolgáltató vállalatok/vállalkozások jövőorientáltsága, **MKM PFP**, 1998; A magyar településhálózat-fejlesztési stratégia jövőkutatási alapozása, **NFGM**, 2008-2009; Stratégiák jövőkutatási

alapozása, **Ecostat**, 2009; Szélsőséges területi vízkészlet-kockázatok hatékony, fenntartható kezelési alternatívái közép- és hosszú távon (WaterRisk), **NFÜ**, 2009-2011; A közép-magyarországi régió tudásgazdasága jövőképeének kialakítása interaktív foresight-tal, **BCE**, 2010-2012.

Két jelentősebb **nemzetközi kutatásban** vettünk részt:

- COST Action 22 – Advancing Foresight Methodologies: Exploring new ways to explore, European Cooperation in Science and Technology, **European Science Foundation**, 2004-2007;
- The AUGUR Project: Challenges for Europe in the world of 2030 (scientific coordinator: Pascal Petit) Socio-economic Sciences and the Humanities Theme 8, **FP7-SSH-2009**.

Kutatásaink meghatározó része oktatási-oktatásfejlesztési célokat szolgált: Személyi számítógépek a tanulásban és az oktatásban, **OOK**, 1984-1986; Előrejelzési esettanulmányok és számítógépes programok kidolgozása, **ÁMFK**, 1993-1994; A korszerű jövőkutatás néhány új elméleti-metodológiai és gyakorlati megoldásának oktatási programmá alakítása (posztgraduális doktori képzést alapozó program) **MKM**, 1993-1994; Jövőkutatási esettanulmányok és mediatizált segédanyagaik gyűjteményének elkészítése, **MKM**, 1994-1995; A Szenárió-írás módszerének továbbfejlesztése és alkalmazása a jövőkutatás egyetemi szintű oktatásában, **MKM**, 1997. E kutatások eredményeként bővült oktatásunk spektruma és mélyült az oktatott ismeretek halmaza. Kutatási eredményeink tantárgyaink alapjait, törzsanyagát alkották.

A Jövőkutatás Tanszék jelentősebb kutatási eredményei

A kezdeti időszak **elméleti-módszertani eredményei** tisztázták a jövőkutatás tudományterületének helyét a tudományok rendszerében és kapcsolatát a tervezéshez a szocializmus viszonyai között. A jövőkutatást a tervezés külső köreként definiáltuk: a jövőkutatás a lehetőségek alapos feltárásával az alternatívák széles körét nyújtja a döntési elemet is magában foglaló tervezési munkához. A jövőkutatás terén elért eredmények segítették a távlati tervezési munkát, a makroszintű, az ágazati és a regionális koncepciók megalapozását. A világmodellek tanulmányozása kapcsán azt is vizsgáltuk, hogy a globális problémák hogyan jelennek meg hazánkban, és azokra milyen válaszok adhatóak.

A **metodológiai kérdések között** hangsúlyt helyeztünk a jövő megismerhetőségének és meghatározottságának kérdéseire, valamint a heurisztika, a kvantifikálás és az alternativitás helyének definiálására a jövőkutatásban. A valamire való rájövés művészetét, a heurisztikát a jövőkutatás lényeges elemének tekintettük, hasonlóan, mint az adatokon nyugvó statisztikai megközelítést. A kvantifikálás kérdésköre a rosszul strukturált problémák megismerésében és előrejelzésében segített. Az alternatív szemlélet a jövőbeni lehetőségek rugalmas értelmezését erősítette. A különböző időtávú ciklusok azonosítása és egymáshoz kapcsolása áttörte azt a korlátot, amelyet a szocializmus állított a jövőkutatás hazai művelésében. A jövőkutatásban alkalmazott módszerek rendszerezése és hazai viszonyok közötti adaptálása (mint pl. a kölcsönhatás módszer, amelynek algoritmusát 2006-ban modernizáltuk) gyakorlati közelségbe hozta a jövőkutatást, amit az előrejelzések megbízhatóságának vizsgálata tett teljessé.

Az **1990-es évek globális változásai** (a globalizáció terjedése, a multikulturalizmus problémáinak erősödése, a nemzetközi terrorizmus megjelenése, a globális pénzügyi válság, az emberi tényezőkre is visszave-zethető természeti katasztrófák) éreztették hatásaikat hazánkban is, ahol mélyreható változások jelentek meg társadalmi, gazdasági és politikai téren. E változásoknak csak egy része volt előrelátható. A változások teremtette új helyzetben megtörték a korábbi trendek, fokozódott az instabilitás, megnőtt a bizonytalanság,

új, váratlan események bukkantak fel, gyakran kifejezetten az emberi tevékenységek következtében. Ennek tudományos leképezése volt az, hogy a jövőkutatás egyre nagyobb figyelmet fordított a jelenben még alig érzékelhető, de a jövő szempontjából jelentős, meghatározó jelekre, és a laikusok jövőhöz való viszonyára, attitűdjeire is, ami felgyorsította a jövőkutatás módszertanának megújulását. s

A változások rámutattak arra, hogy a jövő nem a múlt és a jelen többé-kevésbé változatlan folytatása, hanem a változásokkal tarkított jelen olyan újfajta következménye, amelynek létrejöttében egyre nagyobb szerepet kap az ember – a gyakran csak rövid távon gondolkodó és a cselekedeteit nem eléggé komplexen átgondoló ember. Felismertté vált a jövőre vonatkozó várakozások jövőformáló ereje, valamint az is, hogy a jövő nem néhány ember, néhány multinacionális vállalat vagy néhány ország társadalmi-politikai cselekedeteinek színtere, hanem az a közösségi cselekedetek, tettek következményeként alakul. Ez az oka annak, hogy a rendszerváltást követően jelentősen megnőtt a jövő iránti felelősség, szakértők és nem szakértők körében egyaránt.

Az új kérdésekre új típusú válaszok voltak szükségesek, mert **megváltozott a jövőhöz való viszonyunk** (közvetlenebbé és több rétegűvé vált), megváltoztak a jövőkutatás aktorai (bővült a jövővel foglalkozók köre), és fokozódott a jövő megismerésével szemben megfogalmazott igény (a jövőt dinamikájában, a múlt és a jelen hagyományainak megtartásában és ugyanakkor megújulásában akartuk megismerni). A jövőkutatás ezért megújította módszertanát: metodológiáját és az alkalmazható módszereket. E megújulás lényege abban összegezhető, hogy a jövőkutatás egyszerre értelmezte a folyamatok dinamikáját és megváltoztathatóságát (beleértve a tartós tendenciák megtörésének lehetőségét és a kis változások nagy társadalmi hatását), valamint a társadalom szereplőinek a jövő alakítására irányuló törekvését, értelmezve és keresve a jövőformáló erőket. Definiáltuk a jövőorientáltság fogalmát (a magyar értelmezés nemzetközileg is elfogadottá vált) és **vizsgáltuk a hazai lakosság jövőorientáltságát**, keresve azokat a tényezőket, amelyek meghatározzák, illetve fokozhatják az egyéneknek a jövőhöz való pozitív viszonyát. A jövőorientáltság vizsgálatok egyfajta hidat képeztek a múltból kibontható, ún. következmény-jövők és a normatívan értelmezhető távolabbi jövőképek összekapcsolásában, és elindították a jövővel kapcsolatos empirikus vizsgálatok sorozatát (1993-2011 között).

A jövőkutatásban megjelenő új jelenségek között megemlíthjük, hogy csökkent a statisztikus valószínűség jelentősége, ugyanakkor megnövekedett a szubjektív valószínűség és a szubjektív értékelés fontossága. Egyértelművé tettük, hogy instabil viszonyok között nincsen lehetőség egyetlen, nagy valószínűségi értékkel bíró jövőváltozat (azaz predikció) készítésére, hanem sok, többé-kevésbé azonos valószínűséggel bíró jövőváltozat feltárására van mód. Ezt a szcenárióépítés módszerének preferált alkalmazásával is kifejeztük. Rámutattunk arra, hogy a hirtelen és a kis valószínűségű változások a korábitól eltérő jövőket hozhatnak létre, és a jövőre vonatkozó várakozások is különböző jövőket preferálhatnak. Beláttuk, hogy a múltból kibontható alternatív jövőlehetőségek és a jövőre vonatkozó várakozások, elvárások egymástól lényegesen eltérő jövőalternatíváknak adhatnak hasonló bekövetkezési esélyeket. Elfogadtuk, hogy megnövekedett a társadalom jövőformáló ereje, amely az objektív tendenciák által meghatározott mozgástartományon belül előidézhetheti és megvalósíthatja a változást. Ebben az időszakban fordult nagyobb figyelem a nem szakértők és a stakeholderek jövőelképzeléseire, a foresight típusú jövőmegközelítésre.

E szemléleti változások módszertani leképezése volt **az instabilitás jövőkutatási kezelése: a káoszelmélet jövőkutatási alkalmazása**, az evolúciós fejlődés jövőkutatási specifikumainak feltárása. A káoszelmélet jövőkutatási értelmezésével összekapcsolva empirikusan vizsgáltuk (az 1990-es évek elején, majd a vizsgálatokat megismételve, a 2010-es évek elején) a főbb hazai **makromutatók kaotikus viselkedését**. A folyamatok kaotikus viselkedésének vizsgálata az ún. gyenge jelek kutatásának fontosságára hívta fel a

figyelmet. Az evolúciós vizsgálatok az **evolúciós modellekkel** feltárható jövőmintázatok keresésében adtak újat. A **tér-idő új szemléletben** való kezelése nemcsak e két fogalom egymáshoz kapcsoltságában jelent meg, hanem az idő finomstruktúrájának értelmezésében is. Egyértelműsítettük, hogy az idő három dimenziója, a múlt, a jelen és a jövő minden idősíkban egyszerre jelenik meg, és egyéni attitűdtől is függ, hogy melyik dimenzió kap lényegesebb hangsúlyt. A jövőkutatás metodológiájában bekövetkezett változások előtérbe helyezték az ágens modelleket, az evolúciós modelleket, a konjunktúra- és piackutatás statisztikai eszközeit, a mesterséges neurális hálók módszerét, **a jövőkutatás és az informatika kapcsolódó területeinek** kutatását. Szorosabbra fűztük a közgazdaságtan és a jövőkutatás kapcsolatát. A **foresight megjelenése**, továbbá a **forecasting és a foresight viszonyának értelmezése** is ennek az időszaknak a terméke.

A laikus egyén szerepének növekedése előtérbe hozta a **participatív jövőkutatást**, ami szorosan társult a tevékenység-, illetve a cselekvésorientáltság jelenségéhez. A laikus egyének és a társadalmi csoportok részéről mind erőteljesebben jelentek meg a jövő megváltoztatására irányuló igények, és ezek mind változatosabb cselekvési terekben jelennek meg. A sokféle egyéni és csoporttevékenység összegzéseként létrejövő kollektív felelősség/felelőtlenség jelentős hatással van a jövő alakulására. A **jövőformáló erő** tehát kiszélesedett, a laikus egyén a cselekedeteivel teret adhat kedvező előrejelzési változatok megvalósulásának, illetve a „nem-tetteivel” a legkíváncsiabb előrejelzést is megghiúsíthatja. Ebben jelentős szerepet játszhat **az egyének konstruktívan, illetve destruktívan agresszív magatartása**.

Az instabil helyzet megerősítette a jövőkutatók távlatokban való gondolkodásának szemléletét, az egyidejűleg több oldalról közelítő **komplexitást** (beleértve a gyenge jelek figyelembevételét is), a **participatívítást** (a laikusok és az érintettek részvételét a jövőváltozatok körvonalazásában), a hatáselemzések készítésének fontosságát, a felelős jövőorientált gondolkodásmódot és az **alternatív szemléletet**. E jövőkutatási metodológiai elveknek az alkalmazása nemcsak azért szükséges, hogy a szakértők árnyaltabban kezeljék az instabil helyzeteket, hanem azért is, hogy a jövő körvonalazása és tervezése közelebb kerüljön az érintettekhez és a nem szakértőkhöz. Így van esély arra, hogy együtt olyan jövőváltozatokat körvonalazzanak, amelyeket az adott helyen érdekelt lakosság is elfogadhatónak ítél, és a szakértők is megvalósíthatónak tartanak. Ebben a megközelítésben megnőtt a kreativitás és az interaktivitás szerepe.

Más tudományterületekhez hasonlóan az 1990-es évek végén a jövőkutatásban is kimutathatóak lettek a különböző irányzatok, és karakterisztikusan megjelentek paradigmák: **a pozitivista jövőkutatás mellett az evolúciós és a kritikai paradigmák**, majd később **az integrált jövőkutatás paradigmája**, jelezve a különböző megközelítések és azok szintézisének lehetőségét.

A magyar jövőkutatás jellemző sajátossága, hogy rendszeresen kidolgoztunk **egy-egy országos komplex jövőképet**. Az **első hazai jövőkép** az 1960-as évek végén készült és 2000-ig tekintett előre. A top→down megközelítésben készült előrejelzésben központi jelentőséget tulajdonítottunk a GDP értékének, a foglalkoztatási struktúra megváltozásának, valamint az oktatás-kutatás növekvő szerepének. Az 1980-as évek elején készült **második komplex előrejelzés** bottom→up megközelítésben az emberi szükségletek változásából kiindulva fogalmazta meg a jövőképet. Mindkét jövőkép vizsgálat lényegi változást javasolt. Az első követelményként fogalmazta meg a termelés eszközigenységének, az állóeszközök és a felhalmozás hatékonyságának jelentős javítását, s a gazdasági struktúra erőteljes átalakítását és modernizációját az ezredfordulóig. A második vizsgálat következtetése az volt, hogy a tudományosan megalapozott növekvő szükségletek 2020-ig nem elégíthetők ki az ipari társadalom talaján, csak a tudomány-intenzív termelés- és szolgáltatásfejlesztés létrejöttével.

A harmadik és a negyedik komplex hazai jövőkép a megújult jövőkutatás szellemében készült. Szemléletmódjuk alapvetően eltért az előző 30 évben készített jövőképektől.

Az ezredforduló tájékán kidolgozott **harmadik komplex jövőkép** munkálatok alapvető dilemmája az volt, hogy instabil viszonyok között lehetetlen felvázolni egyetlen, legvalószínűbb jövőváltozatot, illetve jövőképet. Ezért a társadalom számára elfogadható (plauzibilis) jövőalternatívák kidolgozásához a top→down és a bottom→up megközelítés kombinált alkalmazását választottuk, és ennek keretében vetettük egybe a várható gazdasági és politikai feltételek nyújtotta lehetséges, valamint a társadalom és a tagjai által kívánatosnak vélt jövőváltozatokat. Nem az optimális, a kívánatos jövőalternatívát kerestük, hanem az adott feltételek és elvárások talaján az elfogadhatóakat. Az elfogadhatóság kritériuma az volt, hogy a jövőváltozat biztosítson mozgásteret a társadalom és tagjai számára, azaz tegye lehetővé eltérő pályák (egyének esetében eltérő élet- és karrierpályák) kialakítását és az azokon való mozgást. Ez a jövőképvizsgálat szakított azzal a felfogással, hogy a gazdasági alrendszer fejlettsége és jövőbeni fejlődési pályája egyértelműen meghatározza a jövő társadalmát, ezért a korábbiaknál kisebb szerepet tulajdonítottunk a hagyományos makromutatók (pl. a GDP) számszerű előrejelzésének, és nagyobb figyelmet szenteltünk a társadalom tagjainak érdekeit és értékeit tükröző kérdésköröknek (mint pl. az egyének jövőorientáltságának).

A **negyedik komplex jövőkép** Magyarország 2025-beli állapotát vázolta fel az MTA elnökének felkérésére 2007-ben a IX. Osztály Jövőkutatói Bizottságának közreműködésével, különböző tudományterületek szakértőinek előrejelzéseire és nem-szakértők véleményére támaszkodva. A szakértői és a nem-szakértői reményekre és félelmekre épített alternatív foratókönyvek és jövőalternatívák kidolgozásához a jövőkutatás három módszertani elvét – a komplexitás, a participativitás és az alternativitás elvét – alkalmaztuk.

A tudományos jövőkutatás elveinek és módszereinek használatával olyan előrejelzéseket is készítettünk, amelyek **ágazati és regionális tervek megalapozását is szolgálták**, pl. a tudományos-technikai forradalom hatása a településfejlődésre, a népesség területi átrendezésére, valamint az emberi környezet alakulására, a társadalmi-gazdasági térszerkezet alakulására ható tényezők és ezek változása, a távlati nagy térségi gazdaságrendszer kialakítási lehetőségei és feltételei, továbbá az európai és a hazai urbanisztikai tengelyek kapcsolatának vizsgálata.

A társadalmi kérdéskörök közül **az ember mint bio-pszicho-szociális lény jövője** és a hazai lakáskérdés megoldási lehetőségei kutatás érdemelnek kiemelést. A **magyar bűnözés várható alakulása** az ezredfordulóig kutatás újdonsága abban jelent meg, hogy a bűnözés kérdéskörét széles körű társadalmi és gazdasági környezetbe helyezte, és az előrejelzések készítésekor a jövőkutatói módszerek mindhárom csoportja – a matematikai-statisztikai eljárásokon alapuló előrejelzési módszerek, a szakértői megkérdezésen alapuló eljárások és a modellezési eljárások – alkalmazásra került.

Az éghajlat változása és változékonysága témakör kutatása, valamint **a hazai környezeti állapot előrejelzése** már a hazai jövőkutatás kezdeti szakaszában hangsúlyos szerepet kapott. Interdiszciplináris kutatócsoportban, jelentős matematikai apparátus felhasználásával modulrendszerben kerestük a társadalom, a gazdaság és a környezet jelenlegi és jövőbeli kapcsolatait, és ezekre építve jeleztük előre egy hazai kistérség, majd hazánk egészének környezeti állapotát. A modellvizsgálatok alátámasztották, hogy társadalmi, ökológiai és gazdasági szempontból egyaránt elfogadható jövőalternatíva csak a gazdaság és a környezet kapcsolatának alapvető megváltozásával, valamint a humán- és ökológiacentrikus szemlélet létrejöttével és gyakorlati alkalmazásával valósítható meg. A Római Klub első jelentésének hazai adaptálása hazánk kör-

nyezeti veszélyeztetettségére és a környezeti állapot minőségét javító intézkedések mielőbbi meghozatalának szükségességére hívta fel a figyelmet. A Környezeti jövőkutatás: Magyarország 2050 című vizsgálatban a horizon scanning megközelítést alkalmaztuk.

A jövőkutatási produktumok stratégialapozó erejét eredményesen jelenítettük meg a magyar település-hálózat-fejlesztési stratégia, valamint különböző makrokonceptiók kidolgozásában és regionális területfejlesztési és városfejlesztési tervek megalapozása céljából. A jövőkutatási eszközök – benne speciális honlapfelület – használata újszerű eredményeket hozott a kis- és középvállalkozások jövőjének megfogalmazásában is. A gyakorlat felé forduló jövőkutatási munkánkat mutatják **a vállalati jövőorientáltsági vizsgálataink**, a közép-magyarországi régió tudásgazdaság jövőképeinek **interaktív foresight**-tal történő kialakítása, valamint az üzleti szektorban megjelenő foresight kutatások. A 2012 után felerősödött hazai foresight kutatások jelezték a jövőkutatás fragmentációjának, demokratizálódásának fokozódását, a nemzetközi jövőkutatás életében lejátszódó folyamatokhoz hasonlóan.

Kutatási eredményeinket nemzetközi és hazai folyóiratokban, szakkönyvekben tettük közzé, illetve konferenciákon bemutattuk. Tudományos **publikációink** megtalálhatóak a Magyar Tudományos Művek Tárában (MTMT). A jövőkutatási eredményeink szélesebb vállalati körben való megismertetését szolgálták a hazai bankok, a Fujitsu, a Richter Gedeon Rt. vagy a Microsoft felkérésére megtartott előadásaink is.

Oktatás

A Jövőkutatás Tanszéken a kutatómunkával egyidőben, az 1960-as évek végétől megkezdődött az oktatói munka is. Az oktatás a **Nagy távlatok és a tervezés c. kutatószemináriummal** indult. Az itt folyó kutatómunka eredménye volt a **Futuroológia** és a **Nagy távlatú jövőkutatás c. féléves önálló kurzusok** tematikájának kidolgozása és oktatásának megkezdése 1971-től. A jövőkutatási ismeretek oktatása 1975-től **Jövő-kutatás** néven került be a tanrendbe, kötelező tárgyként a tanárszakosok számára és alternatív tárgyként az általános közgazdaságtudományi kari képzésbe. Az egyetemi képzés profiljába történő sikeres illeszkedéssel a jövőkutatás megnyerte az egyetemi vezetés és a hallgatók tetszését. Különösen a tanárszakosok érzékelték a tárgy jövőorientált szemléletének fontosságát.

A Jövőkutatás Tanszék 1992-beli önálló tanszékként való létrejötte lehetővé tette, hogy **a jövőkutatási tárgyak a BCE oktatásának teljes vertikumában megjelenjenek**. Jövőkutatás témájú proszemináriumokat indítottunk, a **Jövőkutatás** választható törzstárggyá vált. A tanárszakos hallgatók **Oktatás és jövő** címen, a szociálpolitika szakirányosok **Társadalmi előrejelzések** címen, a környezeti menedzsment szakirány hallgatói pedig a **Környezeti rendszerek** címen tanultak új kötelező tárgyként alkalmazott jövőkutatást. Jövőkutatás, előrejelzés címen mellékszakirány is indult a nappali képzésben részt vevő hallgatók számára, akiknek a tanszék további, speciális jövőkutatási kérdésekkel foglalkozó tárgyakat is meghirdetett. Ezek közül a legnépszerűbbek a **Társadalmi-gazdasági előrejelzések**, az **Oktatás és jövő**, valamint a **Konjunktúrakutatás** voltak. Ez utóbbit a posztgraduális és a részidős egyetemi képzésben is oktattuk a Gazdasági előrejelzés és a Társadalmi előrejelzés tárgyak mellett.

Amikor 2000-től a Jövőkutatás Tanszék a Gazdálkodástudományi Karon működött, tovább folytatódott a jövőkutatás oktatásának expanziója. A hallgatók tömegesen – félévenként 400-500-an – választották tárgyaikat. **A 2006/2007. tanévben a jövőkutatási ismereteket választó hallgatók száma meghaladta az 1000 főt.** Ez nemcsak az ezredforduló vonzásával és a fokozottabb jövő felé fordulással magyarázható, hanem azzal is, hogy a tanszékhez kapcsolódó demonstrátorokkal (abc-ben: *Bakos Péter, Dén-Nagy Ildikó, Fridrik Szabolcs, Hahn Orsolya, Istók Pál, Keller Adrien, Kovács Bence, Szajkó Szilvia, Veigl Helga,*

Zámbó Balázs) együttműködve megújítottuk az előadások felépítését (a demonstrátorok „kis színes”-eket tartottak érdekes jövőkutatási témakörökben), és a szemináriumokon mind gyakrabban alkalmaztuk a workshop formát. A hallgatóknak több alkalommal is volt lehetőségük a jövő egy-egy forgatókönyvét eljátszani/bemutatni/elmesélni, story telling és future drama formában. Ebben a tanszéki demonstrátorok ötletgazdagsága és lelkiismeretessége dinamizáló erőként jelent meg. A hallgatók azt is értékelték, hogy a szemináriumokon és a házidolgozatokban egyaránt megfogalmazhatták önálló véleményüket, sőt a tanárok képviselte véleményétől eltérő, alternatív állásfoglalásukat is.

A Bolognai folyamat megakasztotta ezt a pozitív folyamatot. A BSc és az MSc rendszer bevezetése következtében csökkent a jövőkutatás tárgyak száma és megváltozott azok tartalma és az oktatás módszertana is. A **Jövő kutatás** tárgyat BSc és MSc szinten választható tárgyként oktattuk. MSc szinten választható jövőkutatási tárgyként szerepelt még az **Alternatív jövőképek** tárgy. A **Társadalmi és gazdasági előrejelzés** tárgy a Vállalkozásfejlesztés MSc szak keretében került kifejlesztésre, a szak képzési célját maximálisan szem előtt tartva. A **Területi és környezeti elemzési módszerek** kötelező tárgy számos jövőkutatás-módszertani elemet tartalmazott. Az óratartás formai kivitelezése is megváltozott: az elméleti összefüggések tárgyalása helyett a gyakorlati kérdéskörök és feladatok kaptak nagyobb hangsúlyt. Mindezt a szemináriumokon segítették az Internet használata és az interaktív kapcsolattartási formák. Az idegen nyelvű képzés keretében 2006 óta oktattuk a **Business Futures Studies** című tárgyat.

Folyamatosan gondoskodtunk a hallgatók **tananyagellátásáról**. Szakkönyvek, magyar és angol nyelvű tudományos cikkek a hallgatók rendelkezésére álltak. 1992-ben megjelentettük az **első átfogó hazai Jövő kutatás jegyzet**et (szerk. *Nováky Erzsébet*). Emellett három füzet sorozatot gondoltunk:

- **Jövőtanulmányok** (sorozatszerkesztő: *Hideg Éva*, 1996 óta 27 db) olyan önálló előrejelzési tanulmányok, amelyek a hazai társadalmi-gazdasági fejlődés egy-egy kritikus kérdéskörének jövőproblémáit és azok lehetséges megoldási módját mutatják be a jövő kutatás korszerű módszereinek alkalmazásával.
- **Jövőelméletek** (sorozatszerkesztő: *Hideg Éva*, 1998 óta 21 db) célja a jövő kutatás egyes elméleti-metodológiai kérdéskörének felfrissítése és újbóli átgondolása.
- **MTA-BKÁE/BCE Komplex jövő kutatás Kutatócsoport Sárga füzetek sorozata** (sorozatszerkesztő: *Nováky Erzsébet* és *Kristóf Tamás*, 2003-2006 között, 9 db) tudományos fórumot nyújtott a 2003 januárjában megújult MTA-BKÁE/BCE Komplex jövő kutatás Kutatócsoportban foglalkoztatott fiatal kutatók számára.

A BSc és az MSc szintű képzés tantárgyi spektrumának szűkülését részben ellensúlyozta az a tény, hogy 2009-ben a BCE **Gazdaságinformatika Doktori Iskola** keretében létrejött a **Jövő kutatás PhD alprogram**. A kötelező Jövő kutatás tárgy mellett 6-10, a jövő kutatás különböző (pl. kommunikációs, informatikai) aspektusait tárgyaló specializációs tárggyal. A jövő kutatás korszerű témáin a PhD hallgatókkal együtt dolgoztunk.

A tanszékhez évente 4-8 **TDK** készítő hallgató csatlakozott, közülük többen OTDK díjazottak lettek. 2008 óta jövő kutatást tanuló hallgatóink eredményesen vettek részt az Association of Professional Futurists (APF) által évenként szervezett **nemzetközi tanulmányi versenyeken**, ahol hosszabb lélegzetű (elsősorban) angol nyelvű PhD, MSc és BSc egyéni és csoportos tanulmányokkal, illetve videókkal pályázhattak.

Az 1999-2005 között két évente **Budapest Futures Course** címmel megrendezett **nemzetközi jövő kutatási posztgraduális kurzusok** szervezésével, a programok összeállításával és „levelezéssel” erősítettük a Jövő kutatás Tanszék nemzetközi kapcsolatait (lásd a következő pontot). A világ minden tájáról érkezett,

alkalmanként 30-50 fő fiatal jövőkutató számára szakmailag alaposan előkészített és emberileg kellemesen lezajlott kurzusokat szerveztünk, amelyek mintaként szolgáltak más országok nyári egyetemei számára is.

A Tanszék nemzetközi kapcsolataira építve 2005-2010 között a Jövő kutatás tárgyat felvett hallgatóink közül, demonstrátoraink közreműködésével, többen részt vehettek a **Turkui Egyetem Finland Futures Research Centre** által szervezett **nemzetközi távoktatási kurzusokon** (How can we explore the futures? és a Futures Methods), amelyért 7,5 európai kreditet lehetett szerezni.

Nemzetközi kapcsolataink

A Jövő kutatás Tanszék nemzetközi kapcsolatai az első években a szocialista országokkal és a KGST keretében teljesedtek ki, majd a finnországbeli (turkui) **Finland Futures Research Centre**-rel közös oktatás formájában és a World Futures Studies Federation-nal (WFSF) alakultak. A WFSF Executive Board tagja volt 1997-2005 között *Nováky Erzsébet* (kutatásitéma-felelős), majd *Gáspár Tamás*. Mindketten részt vettek a világszövetség munkája irányának meghatározásában is.

A **World Futures Studies Federation** 19., nagysikerű világkonferenciáját 2005-ben a Jövő kutatás Tanszék rendezte „**Futures Generation for Future Generations**” címmel. A világkonferencia szekciói a kulturális minták a generációs kölcsönhatásban, értékek és bölcsesség intergenerációs megvilágításban, az oktatás és a nevelés, az intergenerációs kommunikáció, a kibertér megjelenése, az együttélés gazdasági alapjai és az előrejelzési módszerek új generációi témaköröket fogták át. A konferencia eredményei a WFSF honlapján külön website alatt megtalálhatóak. Rendszeres résztvevői vagyunk a nemzetközi jövő kutatási konferenciáknak, világkonferenciáknak, felkért előadói, szekcióvezetői minőségben.

Nemzetközi jelentőségű, hogy 2001-ben a világon elsőként összeállítottuk és közreadtuk az európai volt szocialista országok jövő kutatási tevékenységének történetét feldolgozó tanulmánykötetet „**Futures Studies in the European Ex-Socialist Countries**” címmel (ed. *Erzsébet Nováky, Viorica Ramba Varga, Mária Kalas Kőszegi*).

Résztvételünk a tudományos közéletben

A tanszék munkatársai meghatározó szerepet töltöttek/töltenek be hazai és nemzetközi bizottságokban. *Kovács Géza* az MTA IX. Osztály **Jövő kutatási Bizottságának** (JKB) 12 éven át volt alapító elnöke. 2005-2011 között a Bizottság elnöke *Nováky Erzsébet*, aki a 2012-ben létrehozott **Statisztikai és Jövő kutatási Tudományos Bizottság** (SJTb) társelnökeként, majd 2015-2017 között elnökeként funkcionált. *Hideg Éva* az SJTB társelnöke, majd 2021-2023 között elnöke volt. *Kristóf Tamás* 2024-től választott társelnök.

Az **OTKA** Társadalomtudományi Kollégiumában tagként és a Jövő kutatás Zsűri elnökeként munkatársaink sikerrel képviselték a jövő kutatás tudományág érdekeit. Az **MTA IX. Osztály Gazdasági Minősítő Bizottságában** titkári, a **Bolyai Kuratórium** kollégiumában szakértői feladatokat láttunk el. Alapító tagjai vagyunk a **Magyar Szakképzési Társaságnak**.

A Jövő kutatás Tanszék munkatársai jelentős szerepet vállaltak a nyolc magyar **jövő kutatási konferencia és a nemzetközi tanácskozások** szakmai programjának kialakításában, a konferenciák lebonyolításában és a konferenciakötetek szerkesztésében. Törekedtünk arra, hogy fiatal munkatársaink szélesebb körben is bemutathassák szakmai eredményeiket.

A jövő kutatás nemzetközi tudományos életében elsősorban a **World Futures Studies Federation**-ben végzett munkánk alapján váltunk ismertté, majd a **Finland Futures Academy** International Advisory Board-

jának tagjaként. A **Római Klub** Magyar Szervezetének alelnöki és titkári feladatait, továbbá a **Millennium Project** Hungary Node-jának elnöki és titkári feladatait munkatársaink látták el. További munkatársaink megtalálhatók e két szervezet tagjai között is. Hazai és nemzetközi folyóiratoknál (pl. Futures, European Journal of Futures Research, Foresight) munkatársaink rendszeresen felkért **szakmai lektorok**.

Összegzés

A Jövő kutatás Tanszék munkatársainak meghatározó szerepe van abban, hogy hazánkban létrejött, rendszeresen fejlődött és kutatási eredményekben gazdagodott a jövő kutatás tudománya. A jövő kutatással behatóbban megismerkedett hallgatók természetesnek tekintik, hogy a jövővel tudományos igénnyel tovább foglalkozzanak, és mindennapi munkájukban is felhasználják a jövő kutatás eredményeit, a nemzetgazdaság számos területén és a magánszférában. Személyes életpályájuk formálásában is hasznosítják a Jövő kutatás és más tantárgyaink keretében tanultakat, mert érzékelik, hogy a jövő kutatási ismeretekkel felvértezve könnyebben lehetnek úrrá a nehézségeken, a kihívásokra differenciált válaszokat tudnak adni. A jövő iránt felelősséget tanúsítva példát mutatnak a következő generáció tagjainak.

Az előzményekkel együtt több mint 50 éves **Jövő kutatás Tanszék** munkatársainak és az ez idő alatt kiépült magyar jövő kutató szakember gárda kutatási eredményei és publikációi alapján a nemzetközi jövő kutatási tudományos világ elismeri a magyar jövő kutatást, eredményeit és szakembereit.

Felhasznált irodalom

Hideg Éva – Nováky Erzsébet – Tóthné Szita Klára: A magyar jövő kutatás történeti alapjai. Jövőelméletek 20. Budapesti Corvinus Egyetem Gazdaságföldrajz és Jövő kutatás Tanszék, Budapest, 2014

Tóth Attiláné – S. Gubik Andrea (szerk.): Magyarország 2025-ben és kitekintés 2050-re. Tanulmánykötet Nováky Erzsébet 70. születésnapjára. Arisztotelész Kiadó, Budapest, 2016

